ཀཁཀེ་ཀཱ་རྀ་རྀ་ཀཱ་ཁཱ་ཀཱ།

ཨཱ།། རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།
གསང་སྔགས་ཀྱི་རྗེས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་
རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་
གསང་བ་འདུས་པའི་རྗེགས་རིམ་
གྱི་མན་ངག་བཅས་བཞུགས་སོ།།

མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

རྒྱུད་སྡེད་དེའེ་མཛོད་ཁང་།

༢༠༡༤

མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད།
རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
༢༠༡༥

གསང་ཆེན་སྟོད་རྒྱུད་པོད་ཕྲེང་དང་པོ།
༄༅། །རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།གསང་སྔགས་ཀྱི་རྫས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་
འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་
རིམ་གྱི་མན་ངག་བཅས་
བཞུགས་སོ།།

གསང་ཆེན་�ོད་�ད་པོད་�ེང་། ༼དང་པོ་༽

�ད་�ེ་བཞིའི་�མ་པར་གཞག་པ་�ས་པར་བཤད་པ། གསང་བ་�གས་�ི་དམ་ཚ�ག་གི་�ས་�ི་�མ་པར་བཤད་པ་�ལ་འ�ོར་རོལ་པའི་དགའ་�ོན། �ད་�ི་�ལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འ�ས་པའི་�ོགས་རིམ་�ི་མན་ངགམཛད་པ་པོ། མཁས་�བ་ཐམས་ཅད་མ�ེན་པ། (༡༣༨༥-༡༤༣༨)

བ�ོད་�། གསང་ཆེན་�ད་�ེ་བཞིའི་ཟབ་�ད་དང་ཟབ་ལམ་�ི་�ོར།
�ི་�བ་�ོབ་�ོན་པ མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ།
�་ཆེན་པ་དང་�ོབ་�ོན་པ། དགེ་བཤེས་མཁས་�བ་ནོར་བཟང་།

�ི་�བ་འགན་�ར་པ། �ད་�ོད་དཔེ་མཛ�ད་འགན་འཛ�ན་�ོ་བཟང་�་�བ།
ལག་བ�ར་�་�ིག་པ། �ངས་ཚང་བ�ན་འཛ�ན་རབ་བ�ན།

དཔར་�ན་བདག་དབང་། �ད་�ོད་དཔེ་མཛ�ད་ཁང་།
དཔར་�ན་པ། �ད་�ོད་དཔེ་མཛ�ད་ཁང་།
�ལ་�ིའི་ཚད་�ན་དེབ་ཨང་།༩༧༨༨༡༩༢༤༦༤༩༠༩
Gyuto Library
Sidhbari - Dharamsala (H.P.)
Gyuto Library©2015
Second Edition:1000 Copies

Series Title: gsaṅ chen stod rgyud Series; Volume 1
Volume Title: 1. Explaining in detail, the presentation of the four classes of tantra;
2. Explanation of the secret tantras’ pledge substances, entitled,
“Celebration of Yogis’ Enjoyment”;
3. Instructions on the completion stage of Guhyasamāja
Author: mkhas-grub-thams-cad-mkhyen-pa (1385-1438)
Subject: The profound features of the great four classes of tantra, and presentation of the profound path.
Chief Editorial Advisor: Prof. Samdhong Rinpoche

Editor and Advisor: Geshe Khedrub Norsang
Executive Editor: Ven. Losang Ludup (Librarian, Gyuto Library)
Editorial Input: Langtsang Tenzin Rabten
Copyright: Gyuto Library
Publisher: Gyuto Library

ISBN: 978-81-924649-0-9

Published by: Gyuto Library, Sidhbari, 176057 - Dharamsala, Distt. Kangra, Himachal Pradesh - India,
E-mail: gyutolibray@gmail.com

Printed at New Delhi by Norbu Graphics

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

རླངས་ཚང་བསྟན་འཛིན་རབ་བརྟན།

༈ སྔོན་གླེང་།

༄༅།། དེ་ཡང་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་ཡང་སྙིང་ཟབ་མོ་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་འདིར་ཞུགས་ཏེ་རྒྱུད་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་སྐལ་བ་མཆོག་ལ་འདོད་དགུར་སྤྱོད་པའི་ཕྱི་ནང་གི་དད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་བཞེས་མཛད་སླད་གསང་སྔགས་བསྟན་པའི་ཉི་མ་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོའ་བསྡུས་དོན་ལྟ་བུར་མཛད་པ་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་འདི་ནི་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོའི་ིགཞུང་གི་སྙིང་བཅུད་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་ཚིག་སྦྱོར་གྱི་བརྡས་མ་བཅིངས་པར་ཁ་གསལ་གོ་བདེའི་ལམ་ནས་སྤེལ་བ་མ་ཟད། ཆོས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་དང། བཀའ་བསྡུའི་རིམ་པ༑ བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའ་འདོད་པ་མི་འདྲ་བ་ཁག་གི་བཞེད་མཚམས། བྱ་རྒྱུད་རིགས་གསུམ་ ིགྱི་ནང་ཚན་གྱི་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བ་ཇི་ཡོད་སོགས་གནད་དོན་མང་པོའ་ཐོག་གསལ་བཤད་མཛད་ ིཔས་ན་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལ་བལྟ་བའི་མིག་གཅིག་པུར་གྱུར་པར་བརྟེན། སྔགས་རིམ་དང་གཞུང་འདི་གཉིས་མཉམ་སྦྲགས་སུ་བལྟ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། དེར་མ་ཟད། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་དཀར་ཆག་ཡིག་ཆུང་དུ། “བློ་མཆོག་གིས་སྔགས་ལམ་རིམ་དང་། གཞན་ཁོ་བོས་སྦྱར་བའི་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ལེགས་པར་ཉན་ཞིང་སྦྱངས་ནས། སྔགས་དང་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་དང་ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར། སྨིན་བྱེད་དབང་དང་། ལམ་རིམ་པ་གཉིས། ས་ལམ་དང་སྤྱོད་པ་བྱེད་ཚུལ། ཉོན་མོངས་ལམ་དུ་བྱེད་ཚུལ༑ འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་སོགས་སྔགས་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་ཆགས་པ་གཅིག་བྱ༑ དེ་མེད་ན་སྔགས་ལ་མོས་པ་སྐད་བྱས་ཀྱང་གཞན་གྱི་གཡམ་ལ་རྒྱུག་པ་གཅིག་མིན་པ་ཟབ་མི་ཟབ་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལྟ་ཅི་སྨོས། མུན་རྡོ་འཕངས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་འོང་བ་ཡིན་”ཞེས་གསུངས་པ་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ། རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། རྫོགས་རིམ་མན་ངག 4

བཞིན་གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་གོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས་པར་བྱ། དེ་ནས་སྔགས་རིམ་དུ། “ཆ་ལུགས་མི་ཉམས་ཤིང་གཟུང་བའི་དམ་ཚིག་གི་ཡན་ལག་རྡོ་རྗེ་དང། དྲིལ་བུ་དང། དགང་བླུགས་དང། རྒྱན་དྲུག་དང། ཌཱ་མ་རུ་དང། ཀ་པཱ་ལ་དང། ཁ་ཊྭཱཾ་ག་ལ་སོགས་པ་ཚད་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང། དེ་ལྟར་བྱས་པ་རྣམས་བཅད་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཀྱང་སྔགས་པའི་ཀུན་སྤྱོད་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཐབས་སུ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་མོད་ཀྱང། འདིར་དེ་དག་ཉེ་བར་སྦྱར་ན་གཞུང་ཧ་ཅང་མངས་པའི་འཇིགས་པས་རེ་ཤིག་ལ་མ་བྲིས་པས་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར༑ མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། རྒྱུད་སྡེ་གོང་འོག་དུས་འཁོར་དང་བཅས་པའི་གཞུང་མང་པོ་གུང་བསྒྲིགས་ནས་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོའ་ཞལ་སྐོང་གི་ཚུལ་དུ་ལྗགས་བརྩམས་མཛད་པ་ ིརྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་བསྡུས་དོན་ལྟ་བུར་མཛད་པ་རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག་བཅས་ཆོས་ཚན་གསུམ་པོ་དེབ་གཟུགས་སུ་དཔར་སྐྲུན་ཞུས། འདིར་གསལ་བཤད་ཞུ་དགོས་པ་ཞིག་ལ་རྫོགས་རིམ་མན་ངག་གི་གཞུང་འདི་ལ་ས་བཅད་རྣམས་གཞུང་གཞན་ལྟར་དཀྱུས་ཆགས་སུ་བསྒྲིག་མི་དགོས་པར་ཐད་ཀར་ས་བཅད་འགའ་ཞིག་གི་ནང་དོན་དཀའ་གནད་ལ་གསལ་བཤད་མཛད་པ་དང་། ཡང་ས་བཅད་འགའ་ཤས་གཞུང་དུ་བཀོད་པ་ཙམ་ལས་དེའི་ནང་དོན་ལ་བཤད་པ་མེད་པའང་ཡོད་པས་དེ་ལུགས་མཁྱེན་རྒྱུ་དང། དེས་ན་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་ཡབ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའ་གསུང། སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ ིལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་ཞུགས་ཏེ་རྒྱུན་དུ་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ལམ་གྱི་གཞིར་བཟུང་ནས་ཉམས་ལེན་ལ་བརྩོན་པར་མཛད་དགོས་པ་ནི་གཏན་འདུན་གྱི་རྩ་བ་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་པས་གོང་གསལ་གཞུང་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེའི་གསུང་རབ་ཀྱི་གན་མཛོད་ལ་ལོངས་སྤྱད་པར་མཛད་དེ་གསང་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྔ་བོ་ཆེ་རྒྱུན་མར་རྡུངས་ཤིག །ཅེས་གསང་ཆེན་སྟོད་རྒྱུད་པོད་ཕྲེང་དང་པོ་དཔར་གསར་སྐྲུན་སྐབས་སྔོན་གླེང་གི་ཚུལ་དུ་སེར་ལྷོ་རྒྱུད་སྟོད་དགེ་བཤེས་མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་གིས་བྲིས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།། །།

༈ དཔེ་སྐྲུན་གསལ་བཤད།

༄༅།། འདིར་གསང་ཆེན་དཔལ་ལྡན་སྟོད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་དཔེ་མཛོད་ཀྱི་འགན་དམིགས་གཙོ་བོ་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་ཀྱི་འདྲེན་པ་ཆེན་པོ་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱ་སེང་གེའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཐེག་པ་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིས་བསྡུས་པའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་ཆེ་ལ་གཏིང་ཟབ་པའི་གདམས་ངག་འདི་རྣམས་ཀྱི་དབང་ལུང་མན་ངག་གི་རྒྱུན་རྣམས་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་ཉམས་པ་སླར་གསོ། དེ་བཞིན་གཞུང་བཟང་དེ་དག་བློ་གསལ་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉིན་རེའི་སློབ་སྦྱོང་དང་ཉམས་བཞེས་ལ་སྨིན་པའི་ཆེད་ཟབ་གསང་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཆོས་སྐོར་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དཔེ་རྒྱུན་དཀོན་པའི་འཕགས་བོད་སྐྱེས་ཆེན་དག་ནས་མཛད་པའི་གསུང་རབ་གལ་ཆེན་ཁག་ཕྱོགས་བསྡུས་ཀྱིས་《གསང་ཆེན་སྟོད་རྒྱུད་པོད་ཕྲེང་》ཞེས་པ་མུ་སྦྲེལ་གྱི་དཔེ་ཚོགས་གསར་དུ་དཔར་སྐྲུན་ཞུས་དང་ཞུ་མུས་སུ་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་ན།
ད་ལམ་རྗེ་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ ིམཛད་པའི་《རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།》《གསང་བ་སྔགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན།》《དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག་》ཅེས་ཆོས་ཚན་གསུམ་པོ་འདི་ཉིད་གསང་ཆེན་སྟོད་རྒྱུད་པོད་ཕྲེང་དང་པོ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལོར་དཔར་སྐྲུན་ཞུས་ཡོད་ཀྱང་སྤྱིར་མཁས་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་རྣམས་འགྲོ་དོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་། ལྷག་པར་གོང་གི་ཆོས་ཚན་ ིརྣམས་ཟབ་གསང་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་གཞུང་ལ་དོན་གཉེར་གྱིས་ཐོས་བསམ་གནང་མཁན་དག་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ད་ལྟ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཟིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་ལོ་ལྟར་གདན་ས་ཆེན་མོ་ནས་ཕེབས་པའི་བླ་སྤྲུལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་དང་། ཐོག་མ་ནས་རྒྱུད་ལ་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ། རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། རྫོགས་རིམ་མན་ངག 6
ཞུགས་མཁན་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་པས་མཚོན་དོན་གཉེར་ཅན་གྱི་ཕྱི་ནང་གི་མི་རིགས་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཕན་ཐོགས་རྒྱ་གང་ཆེ་འབྱུང་ངེས་པ་མ་ཟད། ལྷག་པར་འདི་ལོ་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་འཕྲིན་ལས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་བདག་ཉིད། ས་སྟེང་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མངའ་བདག༑ འཇིག་རྟེན་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན། རང་ཅག་ཁ་བ་གངས་ཅན་པའི་མེ་ཏོག་གང་ལ་ཕོག་པའི་ལྷ་སྐལ་འཕགས་མཆོག་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་གསུམ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རོལ་པ༑ ༸གོང་ས་༸ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་༸སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་སྲིད་གསུམ་དབང་བསྒྱུར་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྡེ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་མཁའ་ཁྱབ་སྐྱེ་འགྲོ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་རང་ཅག་ཁ་བ་གངས་ཅན་པའི་བསྟན་སྲིད་མི་རིགས་དང་བཅས་པ་ཕྱི་ནང་གི་རྐྱེན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཉམས་ཉེས་རྩ་སྟོང་དུ་འགྲོ་ཉེའི་མཚམས་སུ་སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་གོ་ཆ་ལྷག་པར་བགོས་ཏེ། བསྟན་དང་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་རླབས་ཆེན་གྱི་མཛད་བཟང་མཐའ་དང་མུ་མེད་པ་བསྐྱངས་དང་སྐྱོང་བཞིན་པར་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་དང་། དེ་བཞིན་འདི་ལོ་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའ་ིབཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་གྱི་ལོར་སྲུང་བརྩི་ཞུ་རྒྱུར་གཏན་འབེབས་ཞུས་དོན་ལྟར་མགོན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་གྱི་ཆེད་དེབ་གཟུགས་སུ་དེང་སྲོལ་དང་མཐུན་པའི་ཉམས་ཞིབ་གང་ལེགས་དང་འབྲེལ་བསྟན་བཅོས་འདིར་དྲངས་པའི་བཀའ་བསྟན་སོགས་ཀྱི་ལུང་མཆན་དང་། ཡོངས་གྲགས་དཔར་མ་ཁག་གསུམ་ལ་མཚུངས་བསྡུར་ཞུས་པའི་བསྡུར་མཆན་དང་བཅས་སླར་ཡང་དཔར་ཐེངས་གཉིས་པ་དཔར་སྐྲུན་ཞུས་པ་ལགས་ཤིང་།
དཔེ་བསྡུར་ཚུལ་ནི། སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་གི་དཔར་མ། དབུས་ཀྱི་ཞོལ་དཔར་དཔེ་རིང་མ་དང་། གཙང་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའ་དཔར་མ་ལྡི་ལིར་བསྐྱར་དཔར་བརྒྱབ་པ་བཅས་ཕན་ ིཚུན་ཞིབ་བསྡུར་ཞུས་ཏེ་བསྡུར་མཆན་བཀོད་ཡོད། བསྡུར་མཆན་འགོད་སྐབས་ཡིད་གཉིས་མི་དགོས་པའི་ཡིག་ནོར་དཔེར་ན་གཤམ་གྱི་རྒྱུད་སྡེའི་སྤྱི་རྣམ་གྱི་བསྡུར་འབྲས་རེའུ་མིག་གི་

དཔེ་སྐྲུན་གསལ་བཤད། 9

བསྡུར་མཆན་ཨང་བཅུ་གཅིག་པར་གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས། ༦ན༦ ཐམས་ཅད་སོང་བ་ལ་‘ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་’ཞེས་པ་དཔར་མ་གཞན་ལ་ཡོད་པ་མ་ཟད་དོན་དུ་འཐད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་རྣམས་བསྡུར་མཆན་དུ་འགོད་པའི་ངལ་བ་མ་བསྟེན་པར་ཐད་ཀར་དག་བཅོས་ཞུས། གཞན་གོ་དོན་མི་འདྲ་བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཡོད་རིགས་ལས་གང་དག་པ་དེ་ཉིད་དཀྱུས་སུ་བཞག་ཅིང་གཞན་རྣམས་འོག་མཆན་དུ་བཀོད། དཔེར་མཚོན་ན། གཞུང་དུ་སྐུ་འབུམ་དཔར་མ་ལྟར་ཡུམ་སྲས་ཞེས་པར་འོག་མཆན་དུ་‘སྲས་ཡུམ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར། ཞེས་པ་ལྟར་བཀོད་ཡོད། དེ་ཡང་སྐུ་འབུམ་དཔར་མ་ཞེས་པ་ནི། སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་ནས་དཔར་སྐྲུན་ཞུས་པའི་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་སོགས་ལ་གོ་དགོས་པ་ཟུར་གྱི་བསྡུས་མིང་ངོ་སྤྲོད་དུ་གསལ་བ་ལྟར་རོ།།
རྩ་བའི་གཞུང་སྐུ་འབུམ་དཔར་མ་གཞིར་བཞག་སྟེ་ཚིག་ཕྲད་ཅིང་སོགས་བཅུ་བཞི་པོ་དཔེ་སོ་སོར་མི་མཐུན་པ་མ་ཟད་དཔེ་གཅིག་གི་ནང་དུའང་གོང་འོག་མི་མཐུན་པ་ཆེས་མང་བས་མི་མཐུན་པ་རྣམས་འོག་མཆན་དུ་བཀོད་ཅིང་དཀྱུས་སུ་བརྡ་སྤྲོད་ཀྱི་འགྲོས་ལ་གཞི་བཟུང་། བསྡུར་མཆན་རྣམས་ལུང་མཆན་དང་མཚམས་འབྱེད་བདེ་བའི་ཆེད་བསྡུར་མཆན་གྱི་ཡི་གེ་གང་ཡིན་ཅུང་ནག་ཤས་ཆེ་བ་བཟོས།
ལུང་མཆན་འགོད་ཚུལ་ནི། ཁུངས་བཅོལ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཁག་ལ་དཔྱད་ཞིབ་གནང་བདེའི་སླད་ལུང་འདྲེན་རྣམས་བཀའ་བསྟན་གཉིས་སྡེ་དགེ་དཔར་མ་ལ་གཞི་བཅོལ་ནས་འཚོལ་ཞིབ་ཞུས་པ་དཔེར་མཚོན་ན། སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང མཁའ་འགྲོ་མ་རྡོ་རྗེ་གུར། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༥༣བ༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་བཞི་པ་དང་དྲུག་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཡིད་ཀྱིས་བཟུང།།’ ‘བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་མཆི།།’ ཞེས་སོ།། ཞེས་དང་། སྡེ་བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི། སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད། རྒྱུད་བླ་མའི་རྣམ་བཤད། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཁམས་ཀྱི་དོན་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ། རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། རྫོགས་རིམ་མན་ངག 10

ནི་འདིར་རྒྱུའི་དོན་ཏོ།།” ཞེས་སོ།། ཞེས་བཀའ་བསྟན་གང་ཡིན་གྱི་མཚན་དང། གཞུང་གི་སྡེ་ཚན༑ པོད་ཕྲེང་གི་སྡེ་པ། བསྟན་བཅོས་ལ་མཛད་པ་པོ། གཞུང་མཚན། ལེའུའི་མཚམས། ཤོག་གྲངས༑ མདུན་རྟགས་(ན) རྒྱབ་རྟགས་(བ) ཐིག་ཕྲེང་གི་གྲངས་བཅས་ཁ་གསལ་དང་འབྲེལ་ལུང་ཚིག་མི་མཐུན་པ་རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་བཀོད་པ། དཔེར་ན། གོང་གི་སྡེ་བསྟན་གྱི་ལུང་དུ་དོན་ཏོ།། ཞེས་པར་གཞུང་དུ་དོན་ཡིན་ནོ།། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
དཀྱུས་སུ་ཡོད་པའི་ལུང་གི་མཚམས་གསལ་པོར་འབྱེད་པའི་ཆེད་ལུང་ཚིག་གི་ཐོག་མཐའ་གཉིས་སུ་རྟགས་འདི་“ ”དང། ལུང་ཚིག་དེའི་ནང་དུའང་ཚིག་རྐང་རེ་གཉིས་མི་མཐུན་པ་བྱུང་ཚེ་རྟགས་འདི་‘ ’གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བཅུག་ཡོད་པ་དཔེར་ན། ལེགས་གྲུབ་ལས། “བཅོ་ལྔ་མན་ཆད་གྲངས་རྣམས་ལ།།’ སྤྱིར་ན་ཡི་གེ་དུ་ཡོད་པ།། དེ་སྙེད་འབུམ་ཕྲག་བཟླས་བརྗོད་བྱ༑༑ ཡི་གེ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ལ།། བཟླས་བརྗོད་སུམ་འབུམ་བྱ་བར་བཤད།། ‘དེ་བས་ཡི་གེ་མང་པོ་ལ།།’ སྔོན་དུ་བསྙེན་པ་ཁྲི་བྱའོ།།ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་‘དེ་བས་ཡི་གེ་མང་པོ་ལ༑༑’ ཞེས་པ་དང་།“བཅོ་ལྔ་མན་ཆད་གྲངས་རྣམས་ལ།།’ཞེས་པའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་མི་མཐུན་པ་ལྟ་བུའོ།།
གཞན་ཡང་དཀར་ཆག་ནང་དུ་གཞུང་གི་དཀྱུས་སུ་ཡོད་པའི་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་ས་བཅད་རྣམས་ཆ་ཚང་ལ་མཚམས་མ་འདྲེས་པ་གསལ་བཀོད་ཞུ་རྒྱུའི་ངལ་བ་བསྟེན་ཡང་རྫོགས་རིམ་མན་ངག་གི་སེམས་དབེན་སྐབས་ཀྱི་ས་བཅད་ཁ་ཤས་གཞུང་སྤྱི་འགྲོའ་ས་བཅད་ལྟར་ ིགྱི་གོ་རིམ་ཇི་བཞིན་མེད་པ་ནི་གཙོ་ཆེར་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་དོན་བསྡུས་དང་དཀའ་གནད་གསལ་བཤད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་སྟབས་མཐར་ཆགས་སུ་འགྲོ་ཐབས་མེད་པའི་རིགས་རྣམས་ཕུད་གཞན་རྣམས་གསལ་བཀོད་ཞུས། གཞུང་དོན་གལ་ཆེ་བའི་སྐོར་གྱི་སྔོན་གླེང་། གསུང་འབུམ་དུ་བཞུགས་པའི་མཁས་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའ་རྣམ་ཐར། རྗེའི་རྣམ་ཐར་ཆེན་མོར་ ིའཁོད་པའི་གཟིགས་པ་ལྔའི་སྐོར། རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་མཁས་གྲུབ་རྗེའི་རྣམ་

དཔེ་སྐྲུན་གསལ་བཤད། 11

ཐར་གསོལ་འདེབས། ཁུངས་བཅོལ་གྱི་གཞུང་བཀའ་བསྟན་གཉིས་དང་དཔེ་བསྡུར་ཞུ་ཡུལ་གྱི་དཔར་མ་ཁག་གི་བསྡུས་མིང་ངོ་སྤྲོད་བཅས་སྔོན་འགྲོའ་ཚུལ་དུ་བཀོད། དེ་བཞིན་གོང་གསལ་ ིདཔར་མ་ཁག་གི་བསྡུར་འབྲས་རེའུ་མིག་དང་། རྒྱུད་སྡེའི་སྤྱི་རྣམ་དང་འབྲེལ་བའི་དཔེ་གང་རྙེད་ཀྱི་མཚན་བྱང། མཛད་པ་པོ། པོད་ཕྲེང་། ཤོག་གྲངས་བཅས་གསལ་བཀོད་ཞུས། གཙང་དཔར་གཞི་བཟུང་གིས་མཁས་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའ་གསུང་འབུམ་དཀར་ཆག །དཔར་བྱང་སྨིོན་ཚིག་བཅས་ཟུར་རྒྱན་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྒྲིགས། བདག་དབང་ཤོག་ངོས་ཀྱང་རྒྱལ་སྤྱིའི་འགྲོ་ལུགས་དང་ཡོངས་སུ་མཐུན་པར་བྱས་ནས་བཀོད་ཡོད། དེ་ལྟར་ལྷག་བསམ་དག་པས་རང་ནུས་གང་ཡོད་ཀྱིས་འབད་བརྩོན་ཞུས་ཁུལ་ཡིན་ཡང་བློ་གྲོས་དང་ཉམས་མྱོང་གི་ནུས་པ་དམན་པས་ནོར་སྐྱོན་དང་ཆད་ལྷག་ཇི་བྱུང་ལྷ་དང་བླ་མ། གཟུ་གནས་མཁས་པའི་སྤྱན་སྔར་དང་བས་ཀུན་ནས་བླངས་ཏེ་བཟོད་པར་གསོལ་ལོ།།

༈ ལེགས་གསོལ།

ད་ལམ་གསང་ཆེན་སྟོད་རྒྱུད་པོད་ཕྲེང་དང་པོ་སླར་ཡང་དཔར་ཐེངས་གཉིས་པ་དཔར་གསར་སྐྲུན་གྱི་ལས་གཞི་ནང་གྲྭ་ཚང་གི་དཔེ་ཁྲིད་རྒན་དང་དཔེ་མཛོད་ཀྱི་སློབ་སྟོན་པ་གཅིག་ལྕོགས་སེར་ལྷོ་རྒྱུད་སྟོད་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་མཆོག་ནས་ཀྱང་སྔ་རྗེས་སུ་སློབ་སྟོན་དང་འབྲེལ་སྐྱབས་འཇུག་གནང་བ། བྱང་རྩེ་དགེ་བཤེས་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ༑ སྒོ་མང་་དགེ་བཤེས་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་འཕེལ། སེར་ལྷོ་དགེ་བཤེས་ཆོས་དབྱིངས་ཐོས་བསམ་བཅས་ནས་དཔེ་བསྡུར་གནང་བ། སྒོ་མང་དགེ་བཤེས་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། ལས་རོགས་བློ་གླིང་དགེ་བཤེས་འཇམ་གཅེས་གཉིས་ནས་ཞུ་དག་དང་ཞིབ་འཇུག་གནང་བ། དེ་བཞིན་ཁོ་བོའ་ལས་རོགས་རླངས་ཚང་བསྟན་འཛིན་རབ་བརྟན་ལགས་ནས་ཐོག་མར་གློག་ཀླད་ ི

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ། རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། རྫོགས་རིམ་མན་ངག 12

ནང་མ་དཔེ་གཙང་བསྡུར་ནས་བཟུང་། བར་དུ་དཔེ་བསྡུར་དང་ལུང་ཁུངས་འཚོལ་ཞིབ། མཐར་ལུང་མཆན་དང་བསྡུར་མཆན་བཀོད་ཅིང་ཞུ་སྒྲིག་བར་གྱི་སྔ་ཕྱིའི་ལས་རིམ་ཡོངས་ལ་འགན་ཁུར་རྐང་ལེན་གྱིས་ལས་དོན་ཚགས་ཚུད་གནང་བ། སྐུ་ཞབས་ཟླ་བ་དོན་གྲུབ་ལགས་ནས་བདག་དབང་ཤོག་ངོས་ཐོག་གི་ཡི་གེ་རྣམས་དབྱིན་བསྒྱུར་གནང་བ་སོགས་མདོར་ན་ད་ལམ་ཕྱག་དེབ་འདི་ཉིད་མཇུག་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་གོང་ཞུས་རྣམ་པ་ཚོའི་མཐུན་འགྱུར་རོགས་རམ་འབད་བརྩོན་བཅས་ཀྱི་མཐུ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་ངལ་བ་འབྲས་མེད་དུ་ནམ་ཡང་འགྱུར་མི་སྲིད།
དེ་ལྟར་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་རྣམ་དཀར་གྱི་ལས་བཟང་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཞུགས་རྒྱུའི་སྐལ་བཟང་གི་གོ་སྐབས་ལ་དགའ་སྒོམ་དང་བཅས་དུས་གསུམ་གྱི་དགེ་རྩ་རྣམས་༸བསྟན་འཛིན་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་ནོར་༸གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཆོག་གི་གཙོས་པའི་རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་སྐུ་ཚེ་བསྐལ་པ་རྒྱ་མཚོའི་བར་དུ་བརྟན་ཅིང་རླབས་ཆེན་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་དོན་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བའི་བླ་མ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་བསྟན་པའི་ཡང་སྙིང་རྒྱུད་རྒྱལ་འདུས་པའི་གཞུང་བཟང་འདི་དག་ལ་ཐོས་སྒོམ་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་རང་རྒྱུད་ལ་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་སྐྱེས་བུས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁྱོན་ཀུན་ཏུ་གཏམས་ཤིང་ཟབ་གསང་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བསྟན་པའི་འོད་སྣང་ཡངས་པའི་མཐའ་གྲུ་ཀུན་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་བསྔོ་སྨོན་གྱིས་མཐའ་བརྒྱན་ཏེ་རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན་བསྐྱེད་རིམ་པ་བློ་བཟང་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།
བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༤༢ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཕྱི་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༣༠ ལ།

༈ བསྡུས་མིང་ངོ་སྤྲོད།

བཀའ་འགྱུར།
ཀུན་སྤྱོད།
(རྣལ་འབྱོར་མའི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ།)
རྒྱུད་འབུམ། ག ༣༤ན༡-༤༤བ༥

མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ།
(དཔལ་མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ།)
རྒྱུད་འབུམ། ཁ ༡༣༧ན༡-༢༦༤བ༧

མཁའ་འགྲོ་མ་རྡོ་རྗེ་གུར།
(འཕགས་པ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྡོ་རྗེ་གུར་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའ་བརྟག་པ།) ིརྒྱུད་འབུམ། ང ༣༠ན༤-༦༥བ༧

རྒྱུད་རྟོག་གསུམ།
(དཔལ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ནག་པོའ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྟོག་པ་གསུམ་པ།) ིརྒྱུད་འབུམ། ཇ ༡༦༤ན༡-༡༦༧བ༥

རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ།
(གསང་བ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའ་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ།) ིརྒྱུད་འབུམ། ཉ ༡༤༢བ༡-༢༧༤ན༥

སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བའི་རྒྱུད།
(རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བ།)
རྒྱུད་འབུམ། ཇ ༩༤བ༡-༡༣༤ན༧

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ། རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། རྫོགས་རིམ་མན་ངག 14 མངོན་བརྗོད་བླ་མ།
(མངོན་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱུད་བླ་མ།)
རྒྱུད་འབུམ། ཀ ༢༤༧ན༡-༣༧༠ན༧

འཇིག་རྟེན་གསུམ་རྒྱལ་གྱི་རྟོག་པ། (འཇིག་རྟེན་གསུམ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་རྟོག་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ།)
རྒྱུད་འབུམ། ཏ ༡༠ན༡-༥༨ན༧

བརྟག་གཉིས།
(ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་དྲ་བའི་སྡོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཉིས།)
རྒྱུད་འབུམ། ང ༡བ༡-༣༠ན༣

ཐམས་ཅད་གསང་བའི་རྒྱུད།
(ཐམས་ཅད་གསང་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།)
རྒྱུད་འབུམ། ཏ ༡ན༡-༡༠ན༡

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པའི་རྒྱུད།
(དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་མདོ།) ིརྒྱུད་འབུམ། ཉ ༡བ༡-༡༤༢ན༧

གདན་བཞི།
(རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དཔལ་གདན་བཞི་པ།)
རྒྱུད་འབུམ། ང ༡༨༡ན༡-༢༣༡བ༥

དབང་མདོར་བསྟན་པ།
(དབང་མདོར་བསྟན་པ།)
རྒྱུད་འབུམ། ཀ ༡༤ན༡-༢༡ན༦

བསྡུས་མིང་ངོ་སྤྲོད། 15

བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང་། (དཔལ་བདེ་མཆོག་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ།)
རྒྱུད་འབུམ། ཁ ༢༦༥ན༡-༣༡༡ན༦

འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ།
(དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཆེན་པོ་གསང་བ་འདུས་པ་ལས་གསང་བ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་རྡོ་རྗེའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་ཞེས་བྱ་བ།)
རྒྱུད་འབུམ། ཅ ༡༤༨ན༦-༡༥༧བ༧

རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་རྒྱུད། ི
(རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ།)
རྒྱུད་འབུམ། ཁ ༡བ༡-༡༢༥ན༧

དཔལ་མཆོག་དང་པོ།
(དཔལ་མཆོག་དང་པོའ་སྔགས་ཀྱི་རྟོག་པའི་དུམ་བུ་ཞེས་བྱ་བ།) ིརྒྱུད་འབུམ། ཏ ༡༧༣ན༤-༢༦༥བ༧

དཔལ་མཆོག་སྔགས་དུམ།
(དཔལ་མཆོག་དང་པོའ་སྔགས་ཀྱི་རྟོག་པའི་དུམ་བུ།) ིརྒྱུད་འབུམ། ཏ ༡༧༣ན༤-༢༦༥བ༧

ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ།
(ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད།)
རྒྱུད་འབུམ། ཅ ༢༨༢ན༡-༢༨༦ན༦

ལག་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ།
(འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་མདོ།) ིམདོ་སྡེ། ཅ ༥༦ན༡-༡༩༡བ༧

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ། རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། རྫོགས་རིམ་མན་ངག 16

ལེགས་གྲུབ།
(ལེགས་པར་གྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུད་ཆེན་པོ་ལས་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་རིམ་པར་ཕྱེ་བ།)
རྒྱུད་འབུམ། ཝ ༡༦༨ན༡-༢༢༢བ༧

གཤིན་རྗེ་གཤེད་དམར་པོའ་རྒྱུད། ི (དཔལ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་དམར་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།)
རྒྱུད་འབུམ། ཇ ༡༨༦a༡-༢༡༤བ༧

བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ།
(རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའ་རྒྱུད་དཔལ་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོ་གསང་བ་ ིརྣམ་པར་ཕྱེ་བ།)
རྒྱུད་འབུམ། ཅ ༢༠༨ན༡-༢༧༧བ༣

སཾཔུཊ།
(ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཆེན་པོ།)
རྒྱུད་འབུམ། ག ༧༣བ༡-༡༨༨བ༧

བསམ་གཏན་ཕྱི་མ།
(བསམ་གཏན་གྱི་ཕྱི་མ་རིམ་པར་ཕྱེ་བ།)
རྒྱུད་འབུམ། ཝ ༢༢༣ན༡-༢༢༥བ༧

ཧེ་རུ་ཀ་མངོན་འབྱུང།
(དཔལ་ཁྲག་འཐུང་མངོན་པར་འབྱུང་བ།)
རྒྱུད་འབུམ། ག ༡བ༡-༣༣བ༧

བསྟན་འགྱུར།

དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་འབྱུང་བ།
(སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོས་མཛད་པའི་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའ་ཆོ་ག་རྡོ་རྗེ་ཐམས་ ིཅད་འབྱུང་བ།) རྒྱུད་འགྲེལ། ཀུ ༡བ༡-༥༠ན༤

བསྡུས་མིང་ངོ་སྤྲོད། 17

དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ།
(པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་གུབྟས་མཛད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཕུ ༡བ༡-༩༤བ༤

འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་སྒྲུབ་ཐབས། (དཔལ་དྲིལ་བུ་པས་མཛད་པའི་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཝ ༢༢༢བ༥-༢༢༤བ༥
འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་མངོན་རྟོགས། (མ་ཧཱ་པཎྜི་ཏ་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་གུཔྟ་པཱ་དས་མཛད་པའི་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཝ ༢༡༩ན༡-༢༢༦བ༤
འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་དབང་མདོར། (སློབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་པས་མཛད་པའི་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་དབང་གི་བྱ་བ་མདོར་བསྡུས་པ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཝ ༢༡༩བ༣-༢༢༢བ༥
ཁྱད་པར་གསལ་བྱེད།
(པཎྜི་ཏ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི་ལཱུ་ཡི་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་འགྲེལ་པའི་ཊཱི་ཀཱ་ཁྱད་པར་གསལ་བྱེད།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཞ ༢༨༥ན༤-༣༠༨བ༢

རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ།
(སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། འི ༡བ༡-༩༡བ༦

རྒྱུད་བླ་མའི་རྣམ་བཤད།
(སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་པར་བཤད་པ།)
སེམས་ཙམ། ཕི ༧༤བ༡-༡༢༩a༧

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ། རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། རྫོགས་རིམ་མན་ངག 18

རྒྱུད་ལ་འཇུག་པའི་སྙིང་པོ།
(དཔང་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་གྲོས་བརྟན་པས་བསྒྱུར་བའི་དཔལ་ལྡན་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་འོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་སྦྱར་མི་གཡོ་བའི་སྙིང་པོ་སྣང་བ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ན ༢༠ན༤-༧༢བ༥
ངན་སོང་སྦྱོང་བ།
(ཀཱ་མ་དྷེ་ནུ་པས་མཛད་པའི་འཕགས་པ་ངན་སོང་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་གཟི་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་
བྱ་བ་ཆོ་ག་ཞིབ་མོའ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ།) ིརྒྱུད་འགྲེལ། ཅུ ༢༣༡ན༣-༢༤༡ན༧
ཆོས་མངོན་པ་མཛོད།
(སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ།)
མངོན་པ། ཀུ ༡ན༡-༢༥ན༧

ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད། (རྒྱལ་པོའ་སྲས་གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད།) ིམངོན་པ། གུ ༡བ༡-༣༣༠ན༧

འཇམ་དཔལ་གྱི་སྒྲ་བརྡ་སྤྲོད་འགྲེལ་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་པ།
(ཞ་ལུ་ལོ་ཙཱ་བ་དགེ་སློང་དྷརྨ་པཱ་ལ་བྷ་དྲས་བགྱིས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་སྒྲ་བརྡ་སྤྲོད་པའི་འགྲེལ་པ་སྟོད་ཕྲག་

བརྒྱད་པ།)
སྒྲ་མདོ། རེ ༡༤༢བ༡-༢༧༨ན༧

དྲི་མ་མེད་པའི་འོད།
(རིགས་ལྡན་པདྨ་དཀར་པོས་མཛད་པའི་བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་འགྲེལ་བཤད། རྩ་ ིབའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ ༡༠༧བ༡-༢༧༧ན༧ ནས་ རྒྱུད་འགྲེལ། ད ༡བ༡-༢༩༧ན༧

བསྡུས་མིང་ངོ་སྤྲོད། 19

གདན་བཞིའི་འགྲེལ་པ།
(སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བྷ་བ་བྷ་དྲས་མཛད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གདན་བཞི་པའི་འགྲེལ་པ་དྲན་པའི་རྒྱུ་མཚན།)
རྒྱུད་ འགྲེལ། འ ༡༣༧བ༡-༢༦༤ན༧

རྡོ་རྗེ་འབྱུང་བ།
(སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོས་མཛད་པའི་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའ་ཆོ་ག་རྡོ་རྗེ་ཐམས་ ིཅད་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཀུ ༡བ༡-༥༠ན༤

རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་རྣམ་བཤད། ི
(སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བྷ་བ་བྷ་དྲས་མཛད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བའི་
རྣམ་པར་བཤད་པ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཚ ༡བ༡-༢༠༨བ༧

སྡོམ་འབྱུང་གི་འགྲེལ་པ་པདྨ་ཅན།
(དགེ་སློང་རཏྣ་རཀྵི་ཏས་མཛད་པའི་དཔལ་སྡོམ་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའ་དཀའི་འགྲེལ་པདྨ་ཅན།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཝ ༡བ༡-༡༠༡བ༣
དཔལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མངོན་པར་རྟོགས་པ། (གྲུབ་ཆེན་ལཱུ་ཨི་པས་མཛད་པའི་དཔལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མངོན་པར་རྟོགས་པ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཝ ༡༨༦བ༣-༡༩༣ན༡
དཔལ་མཆོག་འགྲེལ་ཆེན།
(སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོས་མཛད་པའི་དཔལ་མཆོག་དབང་པོའ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ།) ིརྒྱུད་འགྲེལ། སི༤༩བ༢-༢༤༢a༧ དང ཧི༡བ༡-༣༥༢ན༧དང་ཨི༡བ༡-༡༩༢བ༥
དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ།
(དགེ་སློང་ཤོང་སྟོན་གྱིས་རྒྱ་དཔེ་གཏུགས་ཤིང་ལེགས་པར་བཅོས་པའི་མཆོག་གི་དང་པོའ་སངས་རྒྱས་ ིལས་ཕྱུང་བ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ ༡བ༡-༡༠༧ན༧

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ། རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། རྫོགས་རིམ་མན་ངག 20

དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད།
(འཕགས་པ་དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད།)
རྒྱུད་འབུམ། ཝ ༡༡༨ན༡-༡༤༠བ༧

དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤ་པ།
(སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་ཉི་ཤ་པ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ངི ༡༣༡ན༥-༡༤༥བ༣

སྤྱོད་བསྡུས།
(སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཨཱརྱ་དེ་བས་མཛད་པའི་སྤྱོད་པ་བསྡུས་པའི་སྒྲོན་མ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ངི ༥༧ན༢-༡༠༦བ༧
དབུ་མ་འཇུག་པ།
(སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པའི་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ།)
དབུ་མ། འ ༢༠༡བ༡-༢༡༩ན༧

དབང་མདོར་མདོར་བཤད།
(སཱ་ཧཱུ་པུ་ཏྲ་དཔལ་འཛིན་དགའ་བས་མཛད་པའི་དབང་དམོར་བསྟན་པའི་མདོར་བཤད།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ན ༢༨༩བ༡-༣༠༣ན༧
བླ་མ་ལྔ་བཅུ་པ།

(སློབ་དཔོན་རྟ་དབྱངས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྒྱུད་དོན་བསྡུས་པ་ལྔ་བཅུ་པ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཚུ ༡༠ན༢-༡༢ན༢
མན་ངག་སྙེ་མ།
(སློབ་དཔོན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་མཛད་པའི་དཔལ་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའ་ིརྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་མན་ངག་གི་སྙེ་མ།) རྒྱུད་འགྲེལ།ཆ ༡བ༡-༣༡༦ན

བསྡུས་མིང་ངོ་སྤྲོད། 21

རྩ་ལྟུང་བཅུ་བཞིའི་འགྲེལ་པ།
(སློབ་དཔོན་དཔལ་ལཀྵ་མཱི་ཀ་རས་མཛད་པའི་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་རྩ་བའི་ལྟུང་བ་བཅུ་བཞི་པའི་འགྲེལ་པ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཟི ༡༨༡ན༥-༡༨༥ན༧

བཟང་པོ་ཡོངས་གཟུང་གི་རྒྱུད། (དཔལ་ཐུབ་དཀའ་ཟླ་བས་མཛད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་གའི་སྒྲུབ་ཐབས་བཟང་པོ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཉ ༡༣༠ན༣-༡༥༤ན༧

ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྙིང་བསྡུས། (སློབ་དཔོན་ཕ་ཁོལ་གྱིས་མཛད་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྙིང་པོ་བསྡུས་པ།)
གསོ་རིག ཧེ ༤༤བ༡-༣༣༥ན༡

རོ་སྲེག་པའི་ཆོ་ག
(སློབ་དཔོ་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོས་མཛད་པའི་རོ་སྲེག་པའི་ཆོ་ག)
རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ ༡༣༤ན༥-༡༣༧ན༡

ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ཐབས། (སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གིས་མཛད་པའི་ལེགས་པར་གྲུབ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་བསྡུས་པ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། པུ ༡༢༠བ༤-༡༣༡བ༣

ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་སྒྲུབ་པའི་ཆོ་ག
(ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་སྒྲུབ་པའི་ཆོ་ག)
རྒྱུད་འགྲེལ། མུ ༢༣༠བ༥-༢༣༣བ༤ མཛད་བྱང་མི་གསལ།
བཤད་སྦྱར་སྙིང་པོ་སྣང་བ།
(དཔང་ལོ་ཙཱ་བ་དགེ་སློང་དཔལ་ལྡན་བློ་གྲོས་བརྟན་པས་བསྒྱུར་བའི་དཔལ་ལྡན་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་འོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་སྦྱར་མི་གཡོ་བའི་སྙིང་པོ་སྣང་བ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ན ༢༠ན༤-༧༢བ༥

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ། རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། རྫོགས་རིམ་མན་ངག 22

སྡེ་བཀའ།
(སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར།)
བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་བྱ་ཕྱི་ལོ་༡༧༢༩ ནས་ཆུ་གླང་ཕྱི་ལོ་༡༧༣༣བར་བགྲང་བྱ་ལྔའི་རིང་ཁམས་སྡེ་དགེའི་རྒྱལ་
པོའ་གདུང་རབས་ཞེ་གཉིས་པ་བསྟན་པ་ཚེ་རིང་ནས་བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་དཔར་དུ་བཞེངས་པའི་སྡེ་དགེ་བཀའི་འགྱུར།

སྡེ་བསྟན།
(སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར།)
བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་མོ་སྦྲུལ་ཕྱི་ལོ་༡༧༣༧ལོར་ཁམས་སྡེ་དགེའི་རྒྱལ་པོའ་གདུང་རབས་ཞེ་གཉིས་པ་བསྟན་པ་ ིཚེ་རིང་ནས་དཔར་དུ་བརྐོ་བའི་དབུ་བརྩམས། དེའི་སྲས་བླ་མ་ཀུན་དགའ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོས་མཇུག་བསྐྱངས་
ནས་ཤིང་བྱི་ཕྱི་ལོ་༡༧༤༤ལོར་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར།

དཔེ་བསྡུར་ཞུ་ཡུལ་གྱི་དཔར་མ་ཁགསྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
(དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ནང་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་ནས་དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་དང་། རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག)
དབུས་དཔར།
(དུས་རབས་བཅུ་དགུ་པའི་ནང་ཞོལ་གངས་ཅན་ཕན་བདེ་གཏེར་མཛོད་གླིང་ནས་དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རརྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་དང་། རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག)
གཙང་དཔར།
(གཙང་བཀྲས་ལྷུན་གྱི་དཔར་རྙིང་ལྡི་ལི་ནས་བསྐྱར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་དང་། རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག)

༈ མཁས་གྲུབ་རྗེའི་རྣམ་ཐར་མཁས་པའི་
ཡིད་འཕྲོག་ཅེས་བྱ་བ་

བཞུགས་སོ།།

༄༅།། ཨོཾ་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །མཁྱེན་པ་ཤེས་བྱ་ཀུན་ཏུ་སོང་ཡང་འགྲོ་བས་དཔག་པར་མི་ནུས་ཤིང་།། བརྩེ་བ་ཐུགས་ཀྱི་གཏེར་དུ་སྦས་ཀྱང་སྲིད་པ་ཉི་བཞིན་ལྷང་ངེར་གསལ།། མཛད་པ་ལུས་ཅན་ཀུན་ལ་སྙོམས་ཀྱང་བདུད་སྡེའི་སྙིང་ལ་འཇིགས་པ་བསྐྱེད།། ཕུན་ཚོགས་ཡོན་ཏན་དཔལ་གྱིས་མཐོ་བའི་འཇམ་དབྱངས་དེ་ཡིས་འགྲོ་ཀུན་སྐྱོངས༑༑ རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁྱེན་བརྩེ་དྲི་མེད་ནོར་བུའི་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་རྒྱས་པ།། བློ་བཟང་ཐུགས་ཀྱི་མཁའ་ལ་རྣམ་པར་བཀོད་པའི་དཔལ་ལྡན་པས།། གྲགས་པའི་འོད་དཀར་ཕྱོགས་ཀུན་ཁྱབ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་བཟང་པོ་ཡི།། དཔལ་གྱིས་འགྲོ་འདིར་ལམ་མཆོག་གསལ་མཛད་གང་དེར་གུས་པས་ཕྱག་བགྱིད་དོ།། རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་མངོན་པར་དབང་བསྐུར་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་ལུང་བསྟན་པ།། བློ་བཟང་མཆོག་དེའི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་བང་མཛོད་ཀུན་ལ་དབང་བསྒྱུར་བས།། དགེ་ལེགས་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་གཏེར་གྱུར་དཔལ་ལྡན་མཁས་པ་ཀུན་གྱི་མགོར།། བཟང་པོའ་ཞབས་པད་ངལ་བསོ་མཛད་པས་བདག་ལ་བློ་ ིགྲོས་མཆོག་སྩོལ་མཛོད།། དེ་ལ་འདིར་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་སྲས་ ིཀྱི་ཐུ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོའ་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ནས་ཆ་ ིཤས་ཙམ་ཞིག་དད་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པ་ནི། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་ངོ་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ། རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། རྫོགས་རིམ་མན་ངག 24

བོ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་གཡོ་བ་མེད་ཀྱང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་མ་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སུ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱིས་སྐུའི་རྣམ་པར་སྤྲུལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའི་ལམ་ནས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་ས་སྟེང་གི་སྣོད་ཐ་དད་པ་དག་གི་ནང་དུ་ཅིག་ཅར་རང་གི་གཟུགས་བརྙན་སྟོན་པ་བཞིན་དུ་འབད་རྩོལ་མེད་པར་སྟོན་ལ། ཁྱད་པར་བསྐལ་བཟང་སངས་རྒྱས་བཞི་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་འདིར་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀ་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་སློབ་དཔོན་པདྨ་སམྦྷ་བ། ཇོ་བོ་ཨ་ཏི་ཤ་སོགས་རྣམ་པར་སྤྲུལ་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་མཐའ་དག་བརྗོད་པར་ག་ལ་ནུས། འོན་ཀྱང་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་སྐུ་སྐྱེ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བར་མ་ཆད་པར་རིམ་བཞིན་བརྒྱུད་པའི་ཐོག་མ་ནི༑
༈ ཐུབ་པའི་དབང་པོའ་ཉན་ཐོས་ཀུན་གྱི་མཆོག་གི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་འཕགས་པའི་ ིགནས་བརྟན་ཆེན་པོ་རབ་འབྱོར་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནས་རིམ་པ་ལྟར་བྱང་ཕྱོགས་ཤམྦྷ་ལར་རིགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ། རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་སུ་འཁྲུངས་པ་རང་རྒྱུད་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད། སླར་ཡང་ཡུལ་དེར་འཁྲུངས་པ་ཨ་བྷྱ་ཀ་ར་ཞེས་རྗེ་བཙུན་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ། རྟ་ནག་ཕུར་ལྷས་ཀྱི་ཁུག་པ་ཞིག་ཏུ་འཁྲུངས་པས་འགོས་ཁུག་པ་ལྷས་བཙས་སུ་གྲགས་པའི་ལོཙྪ་བ་ཆེན་པོ་འགོས་ལོ་དབང་ཕྱུག་རྒྱ་མཚོ། འཇམ་མགོན་འཁོན་རིགས་ས་སྐྱའི་གདུང་དྲི་མ་མེད་པར་འཁྲུངས་ཤིང་། བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་ན་རིག་གནས་ཀུན་ལ་མཁས་པའི་ཡང་རྩེར་གྱུར་པའི་པཎྜི་ཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། ཚོང་འདུས་ཞ་ལུའི་བྱ་འདབས་སུ་སྔགས་འཆང་ཞིག་གི་སྲས་སུ་འཁྲུངས་པའི་གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་གྲུབ་ཐོབ་གཡུང་སྟོན་རྡོ་རྗེ་དཔལ་བ་རྣམས་སུ་སྐུའི་སྐྱེ་བ་བཞེས་སོ།། མཁས་གྲུབ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་བ་གཡུང་སྟོན་རྡོ་རྗེའི་དེ་མ་ཐག་པའི་སྐུའི་སྐྱེ་བ་བདག་གི་བླ་མ་མདོ་སྔགས་བསྟན་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་མཛད་རྣམ། 25

པའི་མངའ་བདག་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོ་འདི་ཉིད་ནི། ལི་ཡུལ་ལྕང་ར་སྨུག་པོ་ནས་འོངས་པའི་སེའི་རིགས་ཀྱི་སྔགས་འཆང་ཞིག་ངམ་རིང་རྒྱབ་མཁར་དུ་ཆགས་པའི་རྒྱུད་པ་རིམ་པ་དུ་མ་ཞིག་འདས་པའི་འོག་ཏུ་གདུང་མ་ཉམས་པར་འཁྲུངས་པ་ཡབ་ཀུན་དགའ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་བཟང་དང་། ཡུམ་བུ་འདྲེན་རྒྱལ་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་ཁྲོ་བོ་ཞེས་པ་ཤིང་མོ་གླང་གི་ལོ་ལ། ལ་སྟོད་བྱང་གི་སའི་ཆ་ཕོ་བྲང་དཀར་པོ་བདེ་ལྡན་དུ་སྐུ་བལྟམས་སོ།། དེ་ལྟར་རིགས་རྒྱུད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡབ་ཡུམ་དེ་གཉིས་ལ། བར་པ་བ་སོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཐ་ཆུང་བསོད་ནམས་བཀྲ་ཤིས་ཏེ་སྲས་གསུམ་མངའ་བ་ལས། རྗེ་འདི་ཉིད་ཆེ་བ་ཡིན། འཁྲུངས་མ་ཐག་ནས་གུར་མགོན་ལྕམ་དྲལ་སོགས་སྐུ་ཚེ་སྔ་མ་རྣམས་ནས་རྗེ་འདི་ཉིད་ལ། ལུས་དང་གྲིབ་མ་བཞིན་དུ་འགྲོགས་པའི་བསྟན་སྲུང་རྣམས་ཀྱིས་བར་ཆད་ལས་དངོས་སུ་བསྐྱབས་ཤིང་། ཞལ་གཟིགས་ཏེ་འཕྲིན་ལས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས། གཞོན་ནུ་ཉིད་ནས་བྱིས་པ་ཐ་མལ་པའི་སྤྱོད་པ་ལས་རིང་དུ་འདས་ཤིང་། སྔོན་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་གསུང་མང་དུ་བྱོན། མཁས་གྲུབ་ལྷའི་དབང་པོ་སོགས་དམ་པ་བརྒྱུད་མར་བྱོན་པའི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པར་སྐྱེ་བོ་ཡོངས་ལ་གྲགས་པས་གཞོན་ནུའི་སྐབས་ནས་མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྗེ་ཞེས་པའི་མཚན་ཐོགས། སྐུ་ཚེ་སྔོན་མའི་བག་ཆགས་སད་པའི་རྒྱུས་གཞུང་ལ་ཐོས་པ་འཚོལ་བ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟག་ཏུ་ངུ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་འཚོལ་བ་ལ་རངས་པ་ལྟར་ངམ་རིང་དང་ས་སྐྱ་སོགས་སུ་ཕེབས་ནས། སྡེ་སྣོད་འཛིན་པའི་མཁས་པ་མང་པོའ་དབུས་སུ་མཚན་ཉིད་ཐེག་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་གསན་སྦྱང་ཡང་དག་པར་ ིགནང་༑ མཁྱེན་རབ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་རྩལ་དང་ལྡན་པས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་འཕྲོགས་ཏེ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གྲགས་པ་ཐོབ། མཁས་གྲུབ་སེང་གེ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་མཁན་པོ་དང་། རྒྱལ་བ་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་མཛད་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ། རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། རྫོགས་རིམ་མན་ངག 26
ནས་ཚིགས་སྔ་མ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བཞེས་ཏེ། མཚན་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོར་གསོལ། ངམ་རིང་དུ་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་འཇིགས་བྲལ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་རིགས་གཏེར་ནང་འགལ་གྱི་ཕུང་པོ་འདི། ངས་འགོ་ནས་མཐར་ཆགས་སུ་དགག་པ་བྱེད་པ་ཡིན་པས། ཁྱེད་ས་སྐྱ་བ་རྣམས་གྲོས་གྱིས་ལ། ལན་ཐོབ་གསུངས་ནས་རིམ་བཞིན་བཀག་པས། དེ་དུས་ས་སྐྱ་བའི་དགེ་བཤེས་སུས་ཀྱང་ལན་མཛད་མ་ནུས་པ་ན༑ རྗེ་འདི་ཉིད་སྐུ་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པ་དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་གི་སྐབས་ཡིན་ཀྱང་ངས་ལན་བྱེད་གསུངས་ནས། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་དྲི་མ་མེད་པའི་ལུང་གིས་དགག་པ་རྣམས་ཕམ་པར་མཛད་དེ། རིམ་བཞིན་ཡི་གེར་བཀོད། མཁས་མཆོག་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་པ་ཐུགས་ཡིད་འཕྲོགས་ཏེ་ཕྱིས་ཁོང་གིས་རྗེ་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་༸མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་བུང་བ་རྣམ་པར་རྩེན་པའི་རྒྱུད་མང་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟོད་པ་ཚིག་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཀྱང་མཛད། དེ་ཡང་ས་པཎ་གྱིས། མཁས་པ་མཁས་པའི་ནང་ན་མཛེས།། བླུན་པོས་མཁས་པ་ཇི་ལྟར་འཁུར།། ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས།། གོ་ཡི་བླུན་པོས་དེ་ལྟ་མིན།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར༑ བླུན་པོ་ཕྲག་དོག་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། ཁེ་འདོད་དང་། གྲགས་འདོད་དང་། ཆགས་སྡང་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས་རྩོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ནི་དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་བསྟན་པའི་དག་ཐེར་གྱི་ཆེད་དུ་དགག་སྒྲུབ་སྤང་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་རྩོད་པ་ཆོས་ཕྱོགས་སུ་ཞི་བར་བྱེད་དོ།། ཤིང་མོ་ལུག་གི་ལོ་སྨིན་དྲུག་ཟླ་བའི་སྔ་དྲོའ་ཆ་ལ་རྗེ་བཙུན་མཁས་པའི་ ིདབང་པོ་རེད་མདའ་བ་གཞོན་ནུ་བློ་གྲོས་ཀྱིས་མཁན་པོ། རྗེ་དཔལ་འབྱོར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལས་སློབ། མཉམ་པ་བློ་གྲོས་མཚུངས་མེད་ཀྱིས་གསང་སྟོན་མཛད་ནས། དད་པའི་དགེ་འདུན་གྲངས་ཚང་བའི་དབུས་སུ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བཞེས་ཏེ་འདུལ་བ་འཛིན་པའི་དབུས་ན་མངོན་པར་མཐོ་བར་གྱུར་ཏོ།། དེ་སྐབས་སུ་རེད་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་མཛད་རྣམ། 27

མདའ་བ་ལ་དབུ་ཚད། འདུལ་བ། མངོན་པ། ཕར་ཕྱིན་སོགས་དཀའ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་གཞི་གསན༑ གཞན་ཡང་ཕྱིས་མཚན་ཉིད་ཐེག་པའི་གཞུང་ལུགས་མཐའ་ཡས་པ་དང་། ས་ལུགས་ཀྱི་ཀྱཻ་རྡོར་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱིས་མཚོན། རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་དཀའ་གནད་རྣམས་ཀྱི་ཟབ་ཁྲིད་དང་། དབང་ལུང་སོགས་སྔགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་གསན་ཏེ༑ བླ་མ་འདི་ཉིད་སྐུ་དྲིན་ཆེ་ཤོས་གཅིག་ཏུ་མཛད་དོ།། མཉམ་མེད་ནམ་མཁའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ཤངས་ལུགས་ཀྱི་མགོན་པོའ་ཆོས་སྐོར་ཡོངས་རྫོགས་གསན་ནས། གཏོར་བཤད་ ིལས་ཚོགས་སོགས་ཡིག་ཆ་རྣམ་པར་དག་པ་མང་པོ་བརྩམས། གཞན་ཡང་ལམ་འབྲས་པ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བ། བྱང་སེམས་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། བིདྡྷ་ཤྲཱི། འཇམ་དབྱངས་རིན་ཆེན་པ། རྒྱལ་ཆེན་མཁས་གྲུབ་སེང་གེ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་བླ་མ་མང་པོར་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱའི་རིང་ལུགས་ཀྱིས་གཙོ་བྱས་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་གྲུབ་མཐའ་མཐའ་དག་གསན་ནས། དེ་ཡང་རྗེ་འདི་པ་སྔོན་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྲས་རིགས་པའི་ཁུ་བྱུག་ཆེ་བར་སྐུའི་སྐྱེ་བ་བཞེས་སྐབས་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀས་མ་འོངས་ཁ་བ་ཅན་དུ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་མིང་ཙམ་གྱུར་པའི་དུས་སུ་གཞི་ནས་གསོ་བར་སྨོན་ལམ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཏབ་ཅིང་། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་སོགས་ལྷག་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྨོན་ལམ་འགྲུབ་པར་ལུང་བསྟན་པའི་དུས་ཐོག་ཏུ་བབ་པའི་སྟེང་། རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་སྙན་པའི་གྲགས་པས་རྒྱ་བོད་ ིཧོར་གསུམ་ཁྱབ་པར་གསན་ནས། ཐུགས་ཀྱི་བ་སྤུ་གཡོས་པས་རྐྱེན་བྱས། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་ཆེན་པོས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སྣ་སྦྱོར་གྱི་ཞུ་ཤོག་བཅས་བསྐུལ་བས་ཀྱང་མཚམས་སྦྱར་ཏེ། དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་བཞེས་པའི་ཐོག་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཇལ་བར་དབུས་ལ་ཕེབས། ཕེབས་ལམ་དུ་ངོ་མཚར་བའི་སྤྱན་ལྟས་ཀྱང་མང་དུ་བྱུང་། དེ་སྐབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་སེ་ར་ཆོས་སྡིངས་སུ་དབྱར་གནས་མཛད་ནས་བཞུགས་ཡོད་པས། རྗེ་སེ་ར་རྩེར་ཕེབས་པ་ན། ཐོག་མར་དགེ་སློང་ཞི་དུལ་ཅན་ཞིག་དང་མཇལ་བར་རྗེ་བཙུན་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ། རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། རྫོགས་རིམ་མན་ངག 28
ཙོང་ཁ་པའི་གཟིམས་ཁང་གང་ཡིན་ཞེས་དྲི་བ་གནང་བས། དགེ་སློང་དེས་ལན་མི་སྨྲ་བར་ནང་དུ་ཕྱིན་ནས་སྤོས་རེང་གཅིག་སྦར་ནས་བྱུང་སྟེ། གཟིམས་ཁང་སེར་པོའ་མདུན་དུ་ ིསླེབས་པ་ན་ཕྱག་གསུམ་བཙལ་ནས་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་སྤོས་རེང་བཟུང་སྟེ། དོན་གྱི་སླད་དུ་མཚན་ནས་སྨོས་ཏེ་བདག་གི་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་ཞལ་སྔ་ནས་བཞུགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་འདིའོ་ཞེས་སྤོས་རེང་བཙུགས་པ་དང་། འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་དགེ་སློང་གི་རྟགས་ཆ་ལུགས་རྣམས་ལེགས་པར་ཚང་། སྤྱོད་ལམ་དུལ་བ་གཟིགས་པ་དང་། བདག་ཉིད་ན་བཟའ་ཕུ་ཐུང་མ་བཞེས་པ་སོགས་མི་ཆེན་གྱི་ཆ་ལུགས་དང་ལྡན་ཞིང་། སྔར་མཁས་པ་སུས་ཀྱང་འགྲན་པའི་ཟླ་དང་བྲལ་བའི་སྟབས་ཐུགས་ང་རྒྱལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡོད་པས་འཚེར་ངོར་འཁྲུངས་ཏེ་དཔའ་ཞུམ་པར་གྱུར། དེ་ནས་རྗེ་བླ་མ་དང་མཇལ་མ་ཐག་ཐུགས་ལ། གནམ་ས་ངོ་མི་ཤེས་པ་འཁྲུངས། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་ཆེན་པོས་དཔོན་སློབ་ཏུ་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཕྱག་རྟགས་ནན་ཅན་ཡོད་པ་དེ་རྗེའི་ཕྱག་ཏུ་ཕུལ་ནས། རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་གི་རྩ་བའི་དགོངས་པ་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་དག་གིས་ཀྱང་། དཔྱིས་ཕྱིན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་མ་སོང་བ་འགའ་རེ་སྣང་ན། བོད་ཀྱི་བློས་བྱས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་འདི་རྣམས་དགོངས་འགྲེལ་དུ་ཅི་ལ་མཆིས། གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་དོན་མ་ལུས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ན་ཇི་ལྟ་བུ་ལགས་སོགས་ཀྱི་དྲི་བ་དང་། ཡང་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་ལ་དོགས་པ་ཤར་ཚུལ་རྣམས་གུས་པ་དང་བཅས་ཏེ་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཞུས་པས། རྗེ་ཉིད་ཞལ་ཤིན་ཏུ་འཛུམ་ཞིང་བཞད་ཆུང་དང་སྦྲགས་ནས་ད་ཅི་གདའ་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་ཞིང་། ཤིན་ཏུ་དགྱེས་པར་གྱུར། ཞུ་བ་རྣམས་རྫོགས་པ་དང་། ཁྱོད་ཀྱིས་གོ་བ་འདི་འདྲ་དང་། དོགས་པ་འདི་ལྟ་བུ་འཆར་བའི་རྒྱུ་ཅི་ཡིན་ཞེས་བཀའ་གནང་བ་ལ། གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་ལ་ཐོས་པ་དང་། བླ་མ་ཡི་དམ་དབྱེར་མེད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ་འབད་པ་བགྱིད་ལགས་ཞུས་པས། རྗེའི་ཞལ་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་མཛད་རྣམ། 29

ནས་འོ་དེ་ཀ་ཡིན། ངེད་ལ་ཡང་དེ་ཀ་ལས་བྱེད་རྒྱུ་མེད་ནའང་། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ལས་རྙེད་པའི་གདམས་པ་རྣམས་ཁྱོད་ལ་སྟོན་པ་ཡིན་པས། ད་རེ་ལམ་ལ་རྨི་ལྟས་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། སྙེ་ཐང་དུ་སླེབས་པའི་ཐོ་རངས་བདག་མུན་ཁྲོད་གཅིག་ཏུ་ཚུད་ནས། མགོ་འཁོར་ཏེ་ཡུན་རིང་སོང་འདུག་པ་ལ། ཤར་ཕྱོགས་ནས་རལ་གྲིའི་དཀྱིལ་འཁོར་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུས་བསྐོར་བའི་ཡུ་བ་ནང་ལ་བསྟན། རལ་གྲིའི་རྩེ་རེ་རེ་ལ་ཉི་མ་བརྒྱ་རེ་ཤར་ནས་འདུག་པའི་རལ་གྲིའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ལྟ་བུར་འཇའ་ཚོན་སྣ་ལྔའི་དྲ་བས་སྤྲས་པའི་དཀྱིལ་ན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་སྐུ་མདོག་དམར་སེར་རལ་གྲི་དང་གླེགས་བམ་འཛིན་པ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་སྤྲས་པ༑ གཞོན་ནུའི་ཚུལ་ཅན་རལ་པའི་ཐོར་ཚུགས་ལ་མུ་ཏིག་གི་སེ་མོ་དོ་ཉི་ཁྲིས་བཅིངས་པ་ཤིན་ཏུ་དྭངས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ། རབ་ཏུ་མཛེས་ཤིང་མིག་བདུད་རྩི་བལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ཞིག་དགྱེས་བཞིན་དུ་བྱོན་ཏེ་བདག་ལ་ཐིམ་པ་དང་། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཤར་མ་ཐག་ཏུ་མུན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་སངས། འོད་ཟེར་གྱི་དྲ་བས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པ་ཁྱབ་སོང་བས། བདག་ལ་བདེ་བའི་ཉམས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་སྐྱེས་བྱུང་བ་རྨིས་ལགས་ཞུས་པས། ཁྱོད་ཀྱིས་བླ་མ་དང་ཡི་དམ་དབྱེར་མེད་དུ་མཐོང་བ་ལེགས། དེ་ཀ་དོན་ལའང་གནས་མོད། གཞན་བློ་དམན་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གིས་བླ་མ་དང་ཡི་དམ་ཐ་དད་དུ་མཐོང་བ་ཡིན། སྔགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བཤེས་གཉེན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྟེར་བའི་ཡི་དམ་ལ་མི་འབད་པར། གཞི་རྩ་མེད་པའི་ཕྱོགས་རེའི་རྩ་རླུང་དང་། གཅོད་དང་༑ མན་ངག་ལྟར་སྣང་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས། རང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་རེ་བ་ཚོ་སྙིང་རེ་རྗེ། ཁྱེད་སྔགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་སྣོད་ལྡན་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་གྲུ་བཞི་ལམ་གྱིས་འཁྱེར་ཤེས་པ་ཞིག་འོང་བ་འདུག་གསུངས། ཡང་ཁྱེད་ཡི་དམ་གང་ལ་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ། རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། རྫོགས་རིམ་མན་ངག 30
བྱེད་ཀྱི་ཡོད་གསུངས་པར། འཇམ་དབྱངས་སྨྲ་སེང་དང་གཤེད་དམར་ལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལགས་ཞུས་པས། བཀའ་ལས། སྤྱིར་དམར་ནག་འཇིགས་གསུམ་གང་ལ་ཡི་དམ་བྱས་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་གྱིས་རྗེས་སུ་འཛིན་མོད། འོན་ཀྱང་། ངེད་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་འདི་ལ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཡིན་པས་དེ་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན། ཡི་དམ་ཀྱང་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ་འདི་ལ་རྒྱུ་དུས་འབྲས་དུས་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་དངོས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་པས་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན༑ གཞན་རྣམས་ཀྱིས་འདིའི་གནད་གཏན་ནས་མ་གོ་བར་འདུག །འཇམ་དབྱངས་ཞི་ཁྲོ་སྦྲགས་སྒྲུབ་ཅེས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་གནད་ཁྱད་པར་ཅན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་ལ་གཏན་ནས་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སུས་ཀྱང་མ་མཐོང་ཞིང་། རྗེ་བཙུན་གྱིས་ཁོ་བོ་ཁོ་ན་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱར་གཟིགས་ནས་གསུངས་པའི་ཞལ་འཕྲེང་འདི་ལྟར་བུ་ཁྱོད་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་གསུངས་ནས། ཞུ་མ་དགོས་པར་རྗེ་རང་གི་ཕྱག་གིས་དཀྱིལ་འཁོར་བྲིས་ཐིག་མཛད་ནས། དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་དབང་དང་། རྒྱུད་རྟོག་པ་བདུན་པ་དང་། རྟོག་པ་གསུམ་པ་དང་༑ རྒྱ་འགྲེལ་དང་། བོད་འགྲེལ་མང་པོ་དང་། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཟབ་ཁྲིད་སོགས་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དགྱེས་བཞིན་དུ་གནང་། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཡི་དམ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་འཇུག་ཆག་མེད་དུ་མཛད༑ དེ་དུས་རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། རྟོགས་ལྡན་འཇམ་དཀར་བ། རྗེ་འཇམ་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་ལ་ཡང་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན། སླར་ཡང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཟླ་བ་བཅུའི་རིང་ལ་ཉིན་མོ་ལམ་རིམ་དང་དབུ་མ། མངོན་པ་དང་ཚད་མ་སོགས་མཚན་ཉིད་དང་། གསང་འདུས་ཀྱཻ་རྡོར་བདེ་མཆོག་དུས་འཁོར་སོགས་བླ་མེད་ཀྱི་དབང་དང་། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་དབང་རྗེས་གནང་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་མཛད་རྣམ། 31

སོགས་དང་། མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་ཞིབ་བཤད༑ མཚན་མོ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་དཀའ་གནད་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་རྣམས་ལ་མཛུབ་ཁྲིད་བཅས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཚུལ་བུམ་པ་གང་བྱོ་གསན་ནས། རྗེ་བླ་མའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གསང་བའི་རྣམ་ཐར་དང་སྔགས་ཀྱི་གདམས་པ་མང་པོ་ལྐོག་ཆོས་སུ་གནང་ནས༑ ད་ཁྱོད་ལ་མན་ངག་རྣམས་རྫོགས་པར་བཤད་ཡོད་པས་ངའི་སྔགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་འདི་རྣམས་ཀྱི་དཀའ་གནད་རྣམས་ལ་ཟིན་བྲིས་ཐོབ་ལ། རང་ཡང་ཉམས་སུ་ལོངས། སྣོད་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱ་རེ་གཉིས་ཙམ་བྱུང་ན་དེ་རྣམས་ལ་ཤོད། ངའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཡིག་ཆའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་པར་དག་པ་རྩོམ་ལ་ཁྱད་པར་དུ་ངའི་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་འདི་རྣམས་རྒྱས་པར་གྱིས་ཤིག་གསུངས་ནས་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏད་དོ།། དེ་ནས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་གི་དཀའ་བའི་གནད་འགའ་ཞིག་ལ་ཟིན་བྲིས་མཛད་ནས་གཙང་ལ་ཕེབས། ཉང་སྟོད་ལྕང་རའི་གདན་ས་མཛད་ཅིང་འཕྲིན་ལས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་མཁས་གྲུབ་ལྕང་ར་དཀའ་བཅུ་པ་ཞེས་སྙན་གྲགས་ཀྱིས་ཁྱབ། དགོན་པ་རི་བོ་མདངས་ཆེན་བཏབ་སྟེ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐུ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་བྱིན་རླབས་ཀྱི་གཟི་འོད་འབར་བ་གཙོ་བོར་བཞུགས་པའི་འཁོར་དུ་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པ། དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ། གནོད་སྦྱིན་ཀྵེ་ཏྲ་པཱ་ལ་སོགས་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་མགོན་ཁང་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་བཞེངས། རབ་གནས་སྐབས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དངོས་སུ་ཐིམ་པའི་གཟིགས་སྣང་སོགས་བྱུང་བའི་རྣམ་ཐར་བློའ་རྭ་བ་ལས་འདས་སོ།། དེ་ནས་ཤར་རྒྱལ་མཁར་རྩེ་པ་ཆོས་རྒྱལ་རབ་ ིབརྟན་ཀུན་བཟང་པས་སྦྱིན་བདག་མཛད་ནས་མཆོད་ཡོན་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་དཔལ་འཁོར་བདེ་ཆེན་བཏབ་སྟེ། ནོར་བུ་དགའ་ལྡན་པ། རྒྱང་རོ་ལྷ་ཁང་པ། ཞི་གནས་པ། གྲང་མོ་ཆེ་པ། ལས་གྲུབ་པ། གསེར་ཁང་གོང་འོག །དགེ་ལུགས་ཀྱི་གྲྭ་ཚང་མང་པོ་བཙུགས། སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་རྣམས་མེ་ཏོག་ལ་བུང་བ་བཞིན་འཁོར་ཏེ། གཙང་ཕྱོགས་སུ་རྗེ་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ། རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། རྫོགས་རིམ་མན་ངག 32
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བསྟན་པ་གསལ་བའི་སྣང་བྱེད་ཉིད་དུ་གྱུར། དེ་སྐབས་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་དང་། གོང་མ་སེ་ཆེན་བཞིན་དུ་མཆོད་ཡོན་གཉིས་པོ་ལྷ་དང་བཅས་པས་ཤིས་པ་བརྗོད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་ཀྱང་། བར་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པ་མངོན་པར་གྱུར་ཏེ་བདག་པོ་རབ་བརྟན་པས་མཁྱེན་བཞིན་དུ་ནཱ་ལེནྡྲ་ནས་ཀུན་མཁྱེན་རོང་པོ་གདན་དྲངས། རྩོད་པ་མཛད་པར་དྲིལ་བསྒྲགས། རྗེ་འདིས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་བཞེས། དེ་ལྟ་བུའི་གཏམ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་གྲགས་པ་ལས། དབུས་གཙང་གི་མཁས་པ་མང་པོ་དཔང་པོར་ལྷགས། བཀའ་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་ཡང་དཔང་པོར་བཙུགས་ཏེ་ཚེས་གྲངས་དུས་བཏབ་པའི་ཚེ། བདག་པོ་རབ་བརྟན་པ་དང་། རོང་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན་པ་གཉིས་ཐུགས་འགྱུར་ནས་འབྱོལ་ཐབས་མཛད་པ་ན། འཇིགས་མེད་སྨྲ་བའི་སེང་གེ་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་འདིས་འདི་སྐད་ཅེས། ཐེག་མཆོག་རིགས་ཀྱི་ནུས་པ་མི་དམན་ཚོགས་གཉིས་རིན་ཆེན་ཁམས་ལས་གྲུབ།། རྣམ་དཔྱོད་མགྱོགས་འགྲོའ་རྟ་ལྗང་གིས་དྲངས་ཤེས་བྱའི་མཁའི་ལ་ཐོགས་མེད་ཅིང་།། གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་མ་ལུས་རིགས་པའི་ཟེར་གྱིས་སྣང་བྱེད་པ།། སྔོན་མེད་ནམ་མཁའི་ནོར་བུ་དེ་དང་མེ་ཁྱེར་ལྷན་ཅིག་ཇི་ལྟར་བགྲོད།། འོན་ཀྱང་རོང་སྐྱེས་ཤཱཀྱ་ཡི།། བསྟན་ལ་སྡང་བའི་ཡིན་ལྡན་ཞིང་།། གཤེན་རབས་གཞུང་ལུགས་རྒྱལ་མཚན་འཛིན།། བྱིས་པ་མཁས་པར་རློམ་པ་གང་། རིང་ན་གནས་ཚེ་ཁོ་བོ་དང་།། ལྷན་ཅིག་བརྒལ་ལན་བྱའོ་ཞེས།། གྱ་གྱུའི་ཡིད་ལྡན་དྲང་སྲོང་གི །སྨོད་པའི་ཚིག་བཞིན་ཡང་ཡང་བསྒྲགས།། དེ་ནས་ནམ་ཞིག་འདིར་ཕྱིན་ཚེ།། ཞུམ་པ་བཞིན་དང་སྐྲག་པ་བཞིན།། གནོངས་པ་བཞིན་དང་འགྱོད་པ་བཞིན།། སྐྱབས་མེད་བཞིན་དུ་སྐྱབས་འཚོལ་བྱེད།། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་འོད་དཀར་ལ།། གླགས་འཚོལ་འདོད་པའི་མུན་ཅན་དེ།། ཁོ་བོའ་རིགས་ཚུལ་རྡོ་རྗེ་ཡིས།། ིགཞོམ་པར་བྱ་ཞེས་མངོན་དུ་སྨྲས།། བླ་མའི་ལེགས་བཤད་ཉིན་བྱེད་ཟེར།། སྒྲིབ་བྱེད་ཕྲག་དོག་རྐང་འཐུང་རྒྱས།། ཉེས་བཤད་ནགས་ཚལ་འཁྲིགས་པ་ཁྱོད།། ད་ལྟ་ཐལ་བར་བྱ་ཞེས་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་མཛད་རྣམ། 33

སྨྲས༑༑ དེ་ཚེ་སྐྲག་པའི་ཡིད་ལྡན་དེས།། དེ་དག་བདག་གིས་མ་བཀག་ཅེས།། གཏོལ་མེད་གྱུར་པའི་ཚིག་སྨྲ་ཞིང་།། རྫུན་གྱི་ཁུང་བུར་ཡང་ཡང་བྲོས།། ཁྲེལ་ཡོད་ངོ་ཚའི་གོས་དང་བྲལ༑༑ སྡོམ་པའི་སྐ་རགས་ལྷོད་པ་ཅན།། བླུན་མང་སློབ་མའི་ཚིག་ངན་གྱི།། ཡོལ་བས་བསྒྲིབས་པའི་ཕག་ཏུ་འཆེལ།། ཕྱོགས་འདིར་མཁས་པའི་བཀའ་མཆིད་དག །བྱ་བར་འོས་པ་མིན་ཞེས་པའི།། སྦྱིན་བདག་ཚིག་ལ་སྐྱབས་བཅོལ་ནས།། བདག་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞེས་སྨྲས༑༑ ལུང་རིགས་རླབས་ཕྲེང་རོལ་པ་ཅན།། སྡེ་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་སོ་སོ་ནས།། མཁས་པ་གདེངས་ཅན་དུ་མ་དག །གནས་འདིར་དཔང་པོར་ལྷགས་པ་ཡང་།། དེ་ཡིས་གང་ལ་མགོན་བཅས་པ།། དེ་ཉིད་ཚིག་གིས་རང་རང་གི །ཆུ་གཏེར་གནས་སུ་བསྐྲད་བྱས་ནས།། རྒོལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་མ་གྱུར།། འདི་ལྟར་མངོན་དུ་མ་ནུས་པའི།། ཞུམ་ཚིག་སྨྲས་པ་དྲན་བྱོས་ལ།། ཕྱི་ནས་མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་ལ།། ལྐོག་ཏུ་ངན་སྨྲས་མ་བྱེད་ཅེས༑༑ བདག་གིས་གདམས་ཤིང་ཚར་བཅད་ནས།། བདེན་མིན་སྨྲ་བ་ལྷུར་ལེན་ཅིང་།། ངོ་ཚས་གཏོལ་མེད་གྱུར་དེ་དག །ལུག་བོང་བཞིན་དུ་མཁས་རྣམས་སྒྲོགས།། བདེ་གཤེགས་བསྟན་པ་གངས་རིའི་སུལ་ན་གནས།། གཞུང་ལུགས་འབུམ་ཕྲག་རལ་པའི་ཁུར་གྱིས་བརྗིད༑༑ རིགས་པའི་མཆེ་སྡེར་མི་བཟད་སྟོབས་ལྡན་པ།། མཁས་མཆོག་གདོང་ལྔའི་དབང་པོ་ཁོ་བོ་ཙམ།། དྲི་མེད་རིགས་པའི་གད་རྒྱངས་གཅིག་གིས་ཀྱང་།། དྲེགས་ལྡན་ཕས་རྒོལ་གླང་པོ་སྟོང་གི་སྙིང་།། ལྐོག་མར་འབྱིན་པའི་འཇིགས་སྟེར་དགེ་ལེགས་དཔལ།། བཟང་པོ་ལས་གཞན་སྨྲ་བའི་སེང་གེ་གང་།། ཞེས་མི་འཇིགས་པའི་གསུང་བྱོན་པ་དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྡེའི་རྒྱལ་སྒོར་གླན་ནོ།། དེ་ལྟར་བདག་པོ་རབ་བརྟན་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ལེགས་བཤད་དངོས་སུ་འདོམས་ཡུལ་མིན་དགོངས་ནས། སྣུམ་ཟད་མར་མེ་ལྟ་བུའི་བསྟན་པ་འདི།། ཁོ་བོའ་ལེགས་བཤད་གོ་ཆ་བློ་གྲོས་ཀྱིས།། རྫོགས་ལྡན་བཞིན་དུ་བྱ་ ིབར་ནུས་ན་ཡང་།། སྐལ་ངན་རྣམས་ཀྱིས་ས་འོག་གཏེར་བཞིན་སྦས།། ད་ནི་དུས་ལ་སྡོད་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ། རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། རྫོགས་རིམ་མན་ངག 34
པ་མེད་པ་དང་།། ལང་ཚོའི་དཔལ་ཡང་སྟོན་ཀའི་སྤྲིན་ལྟར་གཡོ།། སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་སྐལ་བ་མེད་མཐོང་ནས།། མང་ཐོས་བདག་ནི་གཅིག་པུར་ཆོས་དོན་སེམས།། ཞེས་རང་གི་རྟོགས་པ་བརྗོད་ནས། དབེན་གནས་རི་བོ་མདངས་ཆེན་ཉིད་དུ་ཕྱག་ཕེབས་ཏེ་ཐུགས་དམ་ཉག་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བར་མཛད་དོ།། དེའི་ཚེ་བདག་པོ་ཆེན་པོ་ཉིད་རྗེ་འདི་ཕྱོགས་གཞན་དུ་ཕེབས་དོགས་ནས་ཉེ་གནས་སོགས་ལ་ལྐོག་ཏུ་གསེར་གྱི་བྱ་དགའ་སྟེར་བ་སོགས་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སྒོ་ནས། ཚུར་ཕེབས་ཨེ་ཐུབ་གཟིགས་ཀྱང་། མཆེ་བ་མི་བཟད་སྦར་མོའ་ིཤུགས་འཆང་བ།། གངས་རི་འཛིན་པའི་གདོང་ལྔའི་དབང་པོ་ནི།། ལྕགས་ཀྱིས་བཅིངས་ནས་བཙོག་ཆུས་འཚོ་བ་ཡི།། སྒོ་ཁྱིར་བྱེད་འདོད་མཁས་པའི་བཞད་གད་ཡིན།། གསུངས་ནས་མ་ཕེབས། གནས་འདིར་གསུང་རབ་ཀྱི་རྩོམ་པའང་མང་དུ་མཛད་ཅིང་། འདི་དང་ལྷན་བ་སོ་དང་། བྱེ་གླིང་སོགས་སུ་བཞུགས་ནས་མོས་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱ་མང་པོ་ལ་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། ཉིད་དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་ཏུ་ཕེབས་པ་ལྕགས་མོ་ཕག་གི་ལོ་ལ། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་གནས་རྙིང་དུ་ཕེབས་སྐབས། ཉིད་ཀྱིས་མཇལ་བར་བྱོན་པ་ན། སེང་གེའི་ཁྲི་ཆེན་པོ་ལ་བཀུར་བའི་ཞལ་ཏ་སྤྱི་བོར་ནོད་དེ། རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྷན་རྒྱས་སུ་དབུས་ལ་གདན་བཏེག །སྐྱིད་ཤོད་དུ་ཕེབས་པའི་ཚེ། ཆོས་རྒྱལ་ཁུ་དབོན་པ་སྐུ་མཆེད་ཀྱིས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དང་། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ་གཉིས་ལ་གུས་འདུད་བྱེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། རྗེ་འདི་ལའང་མོས་པ་ཆེན་པོས་ཞབས་སྤྱི་བོར་བླངས། འབྲས་སྤུངས་དང་སེ་རར་ཕེབས་དུས་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེའི་དྲུང་དུ། ད་ལམ་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ཕྱིར་མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྗེ་ཕེབས་འདུག་པ། ངེད་དཔོན་སློབ་ཀྱིས་ཕྱག་བྱེད་དགོས་སམ་ཞུས་པས། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེའི་ཞལ་ནས། ཁྱེད་རྣམས་ཇི་ལྟར་མཛད་ཡིན། ཁོ་བོ་ནི་ཞབས་སྤྱི་བོའ་གཙུག་ཏུ་ལེན་ནོ་གསུངས། དེར་འབྲས་སྤུངས་ ིཀྱི་སློབ་དཔོན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕེབས་བསུ་དང་། སྒོ་གསུམ་གུས་པས་ཕྱག་མཛད་ཅིང་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་མཛད་རྣམ། 35

བཞུགས་རིང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་མཆིད་ཀྱང་མང་དུ་མཛད། མཚུངས་མེད་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་གུང་རུ་བ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་ཐོག་དྲངས། སེ་ར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་མཛད་དེ༑ སེར་འབྲས་གཉིས་ཀར་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཕབ། དགའ་ལྡན་ཤར་ནས་གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་རིན་རྒྱལ་པས། འཕྲང་ཉགས་སུ་ཕེབས་བསུ་ལ་བྱོན་ནས་དར་ཆེན་ཡུག་གཅིག་གི་ཕྱག་རྟེན་དང་བཅས་ཏེ་ཕྱག་ཕུལ། དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་འབྲོག་རི་བོ་ཆེ་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་སེང་གེས་བཏེག་པའི་བཞུགས་གདན་གསེར་ཁྲི་ཆེན་པོའ་སྟེང་དུ་ཞྭ་སེར་ ིཅོ་པན་འཆང་བའི་མཁས་མང་རབ་བྱུང་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱའི་བཙུག་རྒྱན་དུ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ། རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་མི་ཉམས་པར་སྐྱོང་བའི་རྒྱལ་ཚབ་དམ་པར་མངའ་གསོལ་ཏེ་བསྟན་པའི་བདག་པོར་བཞུགས་སོ།།
དེའི་ཚེ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་པཎ་གྲུབ་མང་པོས་བསྐོར་བ་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་། ཁྱད་པར་ཡི་དམ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱིས་ཞལ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའ་སྔགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཡོངས་ ིསུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཁྱོད་རང་བསྔགས་སོ་གསུངས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པ། གུར་ཞལ་གཉིས། དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་སོགས་བསྟན་བསྲུང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དབྱངས་གཅིག་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་གངས་ཁྲོད་འདི་ན་ཆོས་ཀྱི་དུང་འབུད་པ་ལ་ཁྱོད་ལས་ལྷག་པ་མ་མཆིས་སོ་གསུངས། འཕྲིན་ལས་ཐོགས་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པར་ཁས་བླངས། དེ་ནས་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱལ་མཁར་རྩེར་ཐུགས་དམ་ཟབ་མོ་ལ་བཞུགས། རྗེ་འདིས་ཚོགས་པ་དང་གཉུག་མར་གནས་པ་རྣམས་ལ་གང་འཚམ་གྱི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར། གོང་མ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་པ་རྗེ་མཇལ་ལ་ཕེབས་པའི་ཞབས་ཕྱི་དབུས་གཙང་གི་དགེ་བཤེས་དྲག་རིམ་རྣམས་འཁྲིད་པར་མཛད་པ་དང་། མཇལ་དུས་རྒྱལ་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ། རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། རྫོགས་རིམ་མན་ངག 36
བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་ལེགས་བཤད་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་བསྒྲགས་པས་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ ིདཔའ་ཞུམ་པར་གྱུར། དེ་ལྟར་རྗེ་འདི་ལ་དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཉི་ཟེར་ལ་རྡུལ་བཞིན་འཁོར་ཏེ། རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་སྒྲ་ཆེན་པོ་བསྒྲགས་པས། དཀར་པོའ་སྡེ་རིགས་ཐམས་ཅད་དར་ཆེན་འཕྱར་ཞིང་། ནག་ཕྱོགས་རྣམས་མིང་ ིགི་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་གྱུར། སྙན་པ་འདི་ལས་དང་སྤྱིར་ཡང་བླ་མ་འདིའི་ཡོན་ཏན་དྲན་ནས་བདག་པོ་རབ་བརྟན་པ་ཐུགས་འགྱོད་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པར་གྲགས། གཞན་ཡང་བླ་མ་འདིའི་སྐུ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ནི་འཁྲུངས་རབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་སྲིད་རིམ་བཞིན་བརྒྱུད་པར་རབ་འབྱོར་ཚུན་གོང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་འདིར་སྨྲོས་མི་དགོས་ལ། ཐུགས་རྒྱུད་གཅིག་པ་དུས་མཚུངས་སུ་འབྱུང་བ་རགས་རིམ་ཟུར་ཙམ་ནི། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་འོད་སྲུང་གི་སྐབས་སུ། བླ་མ་འདི་འོད་སྲུང་གི་དགེ་ཚུལ་པདྨའི་ངང་ཚུལ་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་རྟགས་སུ། སྐུ་ཚེ་འདིར་ཡང་རྗེ་བླ་མ་དག་ཞིང་ལ་ཕེབས་གྲུབ་པའི་སྐབས་ལྟ་བའི་གནད་ལ་དོགས་པ་ཕྲན་བུ་བྱུང་བ་ན། རྗེ་བླ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་མནལ་ལམ་དུ་རྗེས་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པའི་འོད་སྲུང་གི་ལེའུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཟབ་མོའ་དོན་ལ་ངེས་ཤེས་གཏིང་ཚུགས་པ་རྙེད་དེ། ལྟ་ ིངན་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་བསལ་ནས། ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་༑ རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དུས་སུ་རིགས་པའི་ཁུ་བྱུག་ཏུ་གྱུར་ནས་ཡབ་སྲས་སྨོན་ལམ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཏབ་ཚུལ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་འབྲས་རྟགས་སུ་སྐུ་ཚེ་འདིར་མཇལ་ནས་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་གཞི་ནས་གསོས་པ་དང་། རྗེ་ལ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་ཟླ་བ་བཟང་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་རིགས་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་པོ་པདྨ་དཀར་པོ་དང་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་རྗེས་སུ་ཟུངས་ཤིག །ཁྱད་པར་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་རྗེས་སུ་ཟུངས་ཤིག །ཅེས་ལུང་བསྟན་པའི་ཟླ་བ་བཟང་པོ་རྗེ་དང་། པདྨ་དཀར་པོ་རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་མཛད་རྣམ། 37

བླ་མ་འདི་ཡིན་ཞེས་ཆོས་ལྡན་རབ་འབྱོར་པ་གསུང་བ་ལྟར་དང་། རྗེ་རང་གིས་ཀྱང་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པའི་སྐྱེ་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཚུལ། བཀའ་འབུམ་ལས། རིགས་ལྡན་གྲགས་པ་དུས་ཀྱི་མཐར་ཡང་ནི།། ངུར་སྨྲིག་འཛིན་པའི་ཟློས་གར་ཅི་ཡང་མཛད།། ཅེས་གསུངས། ཡང་རྗེས་ཁྱོད་འགོས་ལོཙྖ་བའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས། གསང་འདུས་འཕགས་ལུགས་ལ་མཁས་པ་ཡོད་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་མཁས་གྲུབ་ཚད་ལྡན་གྱི་གསུང་འགའ་ཞིག་ལས། སློབ་དཔོན་པདྨ་སམྦྷ་བ། ཇོ་བོ་རྗེ། ཆོས་རྒྱལ་དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེ་སོགས་སུའང་སྤྲུལ་པར་བཤད་ཡོད་པས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་དཔག་པར་དཀའ་བའི་གནས་ལགས་སོ།། ལྷ་དང་བླ་མའི་གཟིགས་སྣང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས། ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པ། གསང་འདུས་ལྷ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱཻ་རྡོར། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་ལྷ་ཚོགས། ཡི་དམ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་ ིབྱེད། མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པ། གུར་མགོན། ཞལ་ཕྱག་བཞི་པ། དམ་ཅན་གཤིན་རྗེའི་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཀྱིས་སྐུའི་སྣང་བ་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན་ཅིང་། ཆོས་སྐྱོང་གི་བཞོན་པ་ཕག་གིས་སྐད་འདོན་པ་མཆོད་གཡོག་པས་ཚོར་བ་སོགས་ཆོས་སྐྱོང་རྣམས་ཀྱང་བྲན་དུ་ཁོལ་བའི་རྟགས་ཕྱག་ཕྱི་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་སུ་མཐོང་ཞེས་གྲགས། ཁྱད་པར་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་གྲགས་པ་དག་པའི་ཞིང་དུ་ཕེབས་ནས་ཀྱང་། དངོས་དང་རྨི་ལམ་ཅི་རིགས་པར་གཟིགས་ནས༑ གསུང་གི་སྣང་བ་ཡང་ཡང་བསྩལ་བ་སོགས་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་ངོ་།། བསྟན་བཅོས་འབྱམས་བཤད་མཛད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཆོས་མངོན་པ་འཆད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ལྟ་བུའི་མཁས་པ་རྣམས་ཡིད་འཕྲོགས་ཏེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་དབུས་གཙང་གི་བཤེས་གཉེན་ཕལ་ཆེ་བས་བླ་མ་འདི་ཉིད་ཞབས་ལ་མ་གཏུགས་པའམ་གུས་པས་མ་མཆོད་པ་མེད་ཅིང་སློབ་མའང་གྲངས་ཀྱིས་མི་ཟིན། ཉིད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ལས་འཁྲུངས་པའི་སྲས་ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི། ཆོས་རྗེ་བློ་གྲོས་ཆོས་སྐྱོང་། ཞ་ལུ་བ་ལེགས་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ། རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། རྫོགས་རིམ་མན་ངག 38
པ་རྒྱལ་མཚན། རྗེ་ཤེས་རབ་སེང་གེ །མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་མཆོག་གྲུབ། ཀུན་མཁྱེན་འཕགས་པ་འོད། གསང་སྔགས་མཁར་པ་ཆོས་ལྡན་རབ་འབྱོར། རྗེ་རང་གི་གཅུང་པོ་བ་སོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། ལྷའི་བཙུན་པ་རིན་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་བློ་གྲོས། སྤྱན་སྔ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན། ཚ་ཁོ་པ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ། ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་དཔལ། ཞང་ཞུང་པ་ཆོས་དབང་གྲགས་པ། གནས་བརྟན་ཆོས་སྐྱོང་བ་སོགས་ཏེ་ཟུར་ཙམ་མོ།། མཁས་པའི་མདུན་སར་རྩོད་པ་མཛད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཕྱོགས་གླང་ཆོས་གྲགས་མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་འདུལ་བ་ལ་ཆས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། པཎ་ཆེན་འཇིགས་མེད་གྲགས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་ཚར་བཅད། ཀུན་མཁྱེན་རོང་པོའང་རྩོད་པ་བྱེད་འཕྲོ་བཤོལ་ནས་མ་ནུས་པ་སོགས་ཀྱི་མདུན་སར་གངས་ཅན་གྱི་མཁས་པར་གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་དཔའ་ཞུམ་སྟེ་བག་འཁུམ་པར་གྱུར་པས། སུས་ཀྱང་འགྲན་དུ་མེད་པའི་སྨྲ་བའི་ཁྱུ་མཆོག་ཆེན་པོ་ལགས་སོ།། རྩོམ་པ་སྙན་ངག་སྡེབ་སྦྱོར་སྤེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མཁས་མཆོག་དཔའ་བོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཉིད་ཀྱི་བཀའ་འབུམ་ལས། རབ་བྱེད་འདི་ཡང་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདི་ན།། སྙན་ངག་དབང་པོ་ཀུན་གྱི་མགོ་བོ་ལ།། ཚིག་གི་གོམ་པ་འགོད་མཁས་དགེ་ལེགས་དཔལ།། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཉིད་ཀྱི་སྙན་ངག་གི་ཡ་མཚན་གཟིགས་པའི་མཁས་རྣམས་ང་རྒྱལ་ཆག་ཅེས་གྲགས། བསྟན་བཅོས་གསུང་འབུམ་ཡང་པོ་ཏི་བཅུ་ཕྲག་བརྒལ་བ་མཆིས་པ་ལས། ཁོ་བོས་ཐོས་པ་རགས་རིམ་ཐོར་བཀོད་པ་ལ། རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཐུན་མོང་བ་དད་པའི་འཇུག་ངོགས། ཐུན་ ིམོ་མ་ཡིན་པ་གསང་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྙེ་མ། རྣམ་ཐར་བསྟོད་པ་དད་པའི་རོལ་མཚོ། དཔལ་ལྡན་ས་གསུམ་མ། རྣམ་དག་གངས་རི་མ། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་བདུན་དང་བཅས་པ་བསྟོད་པ་མི་མཇེད་མ། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་ལ་བསྟོད་པ་ཚངས་དབྱངས་མ། ཀུན་མཁྱེན་ཤེས་རབ་དཔལ་བཟང་ལ་བསྟོད་པ་བྱིན་རླབས་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་མཛད་རྣམ། 39

ཀྱི་འདོད་འཇོ། འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ལ་བསྟོད་པ་མི་མཇེད་མ། ཚྭ་ཁོ་དཔོན་པོ་ངག་དབང་གྲགས་པ་ལ་བསྟོད་པ་ཚོགས་གཉིས་ཆ་ཤས་མ། སྙིང་པོ་དོན་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་འདེབས། གསང་འདུས་ལྷ་སོ་གཉིས་ལ་བསྟོད་པ། བདེ་མཆོག་ཡབ་ཡུམ་ལ་བསྟོད་པ། འཇམ་དབྱངས་སྨྲ་སེང་ལ་བསྟོད་པ། དེ་ཉིད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་བསྟོད་པ། འཇམ་དབྱངས་ལ་བསྟོད་པ་ལེ་ཚན་གསུམ་དང་། དེ་ལ་སྨོན་ལམ་དུ་གསོལ་བ་ཤིས་པ་བརྗོད་པ། མི་གཡོ་བའི་བསྟོད་པ། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་བྱ་དཀའི་མཛེས་རྒྱན། སྒྲ་རྒྱན་དཔེ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཚིག་གི་འདོད་འཇོ། སྨྲ་བ་རྣམ་ངེས་རབ་དགའི་འཇུག་པ། རང་གི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་གཏམ་དུ་བསྙད་པ། རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་གཏམ་དུ་བྱ་བ་གཟུགས་བརྙན་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། ཀུན་མཁྱེན་རོང་པོས་རྩོད་པ་བྱོལ་བའི་ཚེ་མཛད་པའི་ཚིགས་བཅད། སྔགས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་བསྡུས་པ་ཐུན་གྱི་ཉམས་ལེན། དཀྱིལ་འཁོར་ཉིན་གཅིག་ལ་ཐུན་བཞིར་བསྒོམ་པའི་དྲིས་ལན། སྣར་ཐང་དུ་ཕུལ་བའི་ཚིག་མང་ཐོས་མ་དང་། ནམ་མཁའ་བཀྲ་ཤིས་ལ་གནང་བའི་ཆབ་ཤོག་བཤེས་གཉེན་ཤེར་བཟང་དང་། གུ་གེ་ཁྲི་ལྕམ་དྲུང་བདག་མོ་བ། བཤེས་གཉེན་ཐར་རྒྱན། བྱང་པ་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་། རིན་སྤུངས་ནོར་བཟང་། དགེ་བཤེས་སངས་དཔལ་རྣམས་ལ་གནང་བའི་ཆབ་ཤོག་ལེ་ཚན་རེ་རེ། ཀོན་ཏིང་གོའུ་ཤྲཱིས་གསང་འདུས་ལུས་དཀྱིལ་ལ་ལན་བཏབ་པའི་ཡང་ལན། ངོར་ལན་གནམ་ལྕགས་འཁོར་ལོ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ལ་ཕུལ་བའི་ཆབ་ཤོག །ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོར་གསེར་གྱི་མཎྜལ་ཕུལ་བའི་ཞལ་བྱང་སྨོན་ལམ་མ་ལུས་ཆོས་ཀུན་མ། ལྟ་བའི་དོགས་གཅོད་ལྟ་ངན་མུན་སེལ། སྟོང་ཐུན་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད། སྡོམ་གསུམ་རྣམ་གཞག་ཐུབ་བསྟན་བྱི་དོར། ཕར་ཕྱིན་རྣམ་བཤད། རྣམ་འགྲེལ་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། དེའི་ཊཱིཀ་ཆུང་རིགས་པའི་སྙིང་པོ། ཚད་མ་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ། ཚད་འབྲས་ཀྱི་བཤད་ཆེན། སྔགས་རིམ་ལྷན་ཐབས། རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ། དཔལ་གསང་བ་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ། རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། རྫོགས་རིམ་མན་ངག 40

འདུས་པའི་མངོན་དཀྱིལ་གྱི་ལྷན་ཐབས། ཞི་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱིན་སྲེག །བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། ཉིད་ཀྱི་གསུང་ཇི་ལྟ་བར་རྗེ་ཆོས་ལྡན་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཟིན་བྲིས་སུ་བཏབ་པའི་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་ལམ་གྱི་དམིགས་ཕྱེད་ཅིང་གོ་བདེ་བར་བཀོད་པ། དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ལཱུ་ཨི་པའི་ལུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་བདེ་ཆེན་རོལ་མཚོ། དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་རྩོམ་འཕྲོ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་གསུང་བཞིན་མཁས་གྲུབ་བློ་གྲོས་ཆོས་སྐྱོང་གིས་ཁ་བསྐང་བ། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་རྟོག་པ་གསུམ་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་ཁམས་གསུམ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཉི་འོད། འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་སྦས་དོན་ཡིག་ཆུང་ཧ་ལའི་ལོ་འདབ། དྲག་པོའ་མན་ངགི་ཡང་ཆུང་ཟིན་བྲིས་སུ་བཀོད་པ། གཤིན་རྗེ་ནག་པོའ་ིའཁོར་ལོ་བལྟབ་ཚུལ་གྱི་མན་ངག་ཟིན་བྲིས། དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའ་ཕྱི་ནང་གསང་ ིགསུམ་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས། མྱུར་མཛད་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོའ་སྒྲུབ་ཐབས། གཏོར་ཆོག །དེའི་ ིརྣམ་བཤད། བེའུ་བུམ་བསྙེན་སྒྲུབ་ལས་གསུམ་རྣམ་གཞག་སོགས་མགོན་པོའ་ཆོས་སྐོར་ ིཆེས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་དུ་མ། བརྟག་གཉིས་ཊཱིཀ་ཆེན། སྙིང་པོ་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེའི་སྒྲུབ་ཐབས། དཀྱིལ་ཆོག་མཆོད་ཕྲེང་སྨོན་ལམ་ཤིས་བརྗོད་དང་བཅས་པའི་ཆོ་ག་ཆ་ལག་ཚང་བ། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་མངོན་དཀྱིལ། དུས་ཀྱི་འཁོར་ཊཱིཀ་ཆེན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྣང་བའི་སྟོད་ཆ། དེའི་ ིསྨད་ཆ་དང་སྨོན་ལམ་ཤིས་བརྗོད། ཉིད་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་ཇི་ལྟ་བར་རྗེ་བློ་གྲོས་ཆོས་སྐྱོང་གིས་མཛད་པ། དུས་འཁོར་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་རྩིས་རྣམས་སོགས་གསུང་རབ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོ་ངུར་སྨྲིག་གར་རོལ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་དགོངས་པ་ཤ་སྟག་ལས་གཞན་དུ་མ་མཆིས་སོ།། གཞན་ཡང་རི་བོ་དགའ་ལྡན་དུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བཤད་གྲྭ་བཙུགས་པ་དང་། རྗེ་བླ་མའི་དངུལ་གདུང་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་ཐོག་ཏུ་གསེར་གྱི་རྒྱ་ཕིབས་བཀལ་བ་དང་། རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྐུ་གདུང་པོ་ཏ་ལ་ནས་དགའ་ལྡན་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་ཞུགས་སུ་ཕུལ་ནས་རྗེའི་དངུལ་གདུང་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་མཛད་རྣམ། 41

རིན་པོ་ཆེའི་གཞོགས་གཡས་སུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་སོགས་ལུགས་གཉིས་རྣམ་དཀར་གྱི་མཛད་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་སོ།།
མདོར་ན་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པའི་ཐུགས་སྲས་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོ་འདི་ཉིད་སྐུ་ཚེ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྔ་རོལ་དུ་ས་བཅུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཛད་དེ། སངས་རྒྱས་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་སུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སུ་ཟིན་ནའང་། སྔོན་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་སྨོན་ལམ་རླབས་པོ་ཆེའི་མཐུ་ལེགས་པར་གྲུབ་པས། མ་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སུ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྤྲུལ་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་། བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་ལ། ཁྱད་པར་འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་བླ་ན་མེད་པ་འདི་ཉིད་མི་ཉམས་ཤིང་ཆེས་ཆེར་དར་རྒྱས་སུ་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བསམ་བཞིན་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་སྐུའི་སྐྱེ་བ་བཞེས་ནས་གཞོན་ནུ་ཉིད་ནས་རྗེ་བླ་མ་དང་མཇལ་ཏེ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་གདམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གསན་ནས། དབེན་གནས་རི་བོ་མདངས་ཅན་སོགས་སུ་སྒྲུབ་པ་ཡང་དག་པར་མཛད་དེ། དེ་ནས་དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་གི་ཐོག་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གདན་སར་ཕེབས་ནས་ལོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱིས་དུས་འདའ་བར་མཛད་དེ། སྐལ་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱ་མཐའ་དག་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་ལ་བཀོད་པའི་བཀའ་དྲིན་གཞལ་དུ་མ་མཆིས། དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱིས། རྗེ་འདི་ལ་བསྟོད་པ་ལས། བླ་མ་མཆོག་དང་རྒྱལ་བའི་གསུང་གི་མཛོད།། མཐའ་དག་བཟུང་ནས་ཚུལ་བཞིན་བསྒྲུབ་པ་དང་།། དེ་དོན་གཞན་ལ་ལེགས་པར་འདོམས་པ་ལ།། མི་འཇིགས་སྤོབས་པ་བརྙེས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། ཞེས་དང་། ཡང་། དེ་ལྟར་གསུང་རབ་སྤྱི་དང་རྒྱུད་སྡེ་ལ།། ཐོས་བསམ་མཐར་སོན་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་མཛད།། རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་ལམ་དེར་འགྲོ་ཀུན་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ། རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། རྫོགས་རིམ་མན་ངག 42
འཁྲིད།། ཕན་མཛད་ཁྱོད་ལ་གུས་པས་གསོལ་བ་འདེབས།། ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་ཐུབ་པའི་བསྟན་པའི་ཡང་སྙིང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་མི་ ིནུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་བཙུགས་ཏེ། གདུལ་བྱ་རྟག་འཛིན་ཅན་རྣམས་ལ་མི་རྟག་པ་མཚོན་བྱེད་དུ་རེ་ཞིག་དག་པའི་ཞིང་དུ་འབྱོན་པར་དགོངས་པ་གཏད་དེ། རྗེ་བཙུན་བླ་མ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ།། མོས་གུས་སྙིང་ནས་ཡིད་ཀྱིས་གསོལ་བ་འདེབས།། མགོན་ཁྱོད་གང་དུ་བཞུགས་པའི་ཞིང་ཁམས་དེར།། བདག་ཀྱང་མྱུར་དུ་འོང་བར་བྱིན་གྱིས་རློབས།། ཞེས་གདུང་དབྱངས་ཀྱིས་རྗེ་བླ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། བླ་མས་ཞལ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། སྐྱེ་བ་དེ་ཁས་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་འགྲོའ་བྱ་བ་བྱེད་དགོས་རྣམས་རྫོགས་པ་ཡིན། མཁའི་སྤྱོད་དུ་ཡོང་བའི་འདུན་པ་ཁྱོད་རང་ལ་འདུག་པ་ལྟར་བྱས་ཆོག་གསུངས་པའི་བཀའི་གནང་བ་བསྩལ། དེ་ནས་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་བཞིར་ཕེབས་པ་ས་ཕོ་རྟའི་ལོ་ཧོར་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ཉི་ཤ་གཅིག་གི་སྔ་དྲོའ་ཆ་ལ་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་ ིཔོའ་དྲུང་ནས་དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་ཕེབས་ཤིང་། གཞན་ཡང་དཔའི་བོ་མཁའ་འགྲོ་དུ་མའི་བསུ་བ་དང་བཅས་དགའ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་དུ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པའི་ཞབས་དྲུང་དུ་གཤེགས་སོ།། དེའི་ཚེ་ལས་དག་པ་འགའ་རེའི་མཐོང་སྣང་ལ་དགའ་ལྡན་དུ་བྱོན་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་རྒྱ་ནག་རི་བོ་རྩེ་ལྔར་ཕེབས་པ་དང་། ལ་ལས་བདེ་བ་ཅན་སོགས་སུ་ཕེབས་པ་སོགས་མཐོང་སྣང་ཀྱང་སྣ་ཚོགས་བྱུང་བར་གྲགས། དེ་ལྟར་སྐུ་ཚེ་མཐར་མ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་དང་། བཀའ་ཆོས་འཆད་འཕྲོ་བཤོལ་ཞིང་། བསྟན་བཅོས་འགའ་ཞིག་རྩོམ་འཕྲོར་འཇོག་པ་རྣམས་ནི། རྗེས་འཇུག་མཁས་པ་མང་པོའ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་དུ་འཇོག་པ་ ིདང་། རང་ཉིད་ཀྱང་སྔོན་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་། སྨོན་ལམ་རླབས་ཆེ་བ་བརྟན་པས་འགྱུར་བ་མེད་པར་བསམ་བཞིན་དུ་སླར་ཡང་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་མྱུར་དུ་ཕེབས་ནས་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པའི་བསྟན་པ་སླར་ཡང་ཆེས་ཆེར་གསལ་བར་མཛད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཁྱད་པར་སོགས་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་མཛད་རྣམ། 43

དགོངས་བཞེད་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་སྙམ་དུ་སེམས་ཤིང་། སྐུའི་སྐྱེ་བ་འདི་ཉིད་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་རྣམས་སུའང་ཞྭ་སེར་ཅོད་པན་འཛིན་པ་མཉམ་མེད་རི་བོ་དགའ་ལྡན་པའི་བསྟན་པ་འདི་ལ། རྗེ་འདི་ལས་བཀའ་དྲིན་ལྷག་པ་མི་དགོས་ཤིང་མཉམ་པ་ཙམ་ཡང་མི་འབྱུང་བར་ཁོ་བོ་མགྲིན་པ་ཅུང་ཟད་བཏེག་ནས་ལན་གཅིག་མིན་པར་སྨྲའོ།།
དེ་ནས་རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཞམ་རིང་པ་རྣམས་དང་མཁས་གྲུབ་བུ་ཆེན་མང་པོས་དགོངས་པ་ཟབ་མོ་རྫོགས་ཐབས་སུ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་མང་དུ་བཞེངས་ཤིང་། དགེ་འདུན་གྱི་བསྙེན་བཀུར་སོགས་བསམ་ལས་འདས་པར་མཛད། ཁྱད་པར་སྐུ་གདུང་ཞུགས་སུ་ཕུལ་ནས་ཞུན་ཐིག་ལས་གྲུབ་པའི་རྟེན་མང་དུ་ཕེབས་པ་རྣམས་ནང་དུ་བཞུགས་པ་དངུལ་གྱི་རྣམ་རྒྱལ་མཆོད་རྟེན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བཞེངས་ཏེ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའ་སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེའི་གཡོན་འགྲམ་དུ་གདུལ་བྱའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དམ་པར་ ིབཞུགས་སུ་གསོལ། གཞན་ཡང་ཞ་ལུ་བ་ལེགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དགེ་ལྡན་གྱི་ཁྲི་ལ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ། རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་མངའ་གསོལ། ཁྲི་རིན་པོ་ཆེས་ཐོག་དྲངས་གཡག་སྡེ་པ་བློ་གྲོས་ཆོས་སྐྱོང་སོགས་བུ་སློབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྗེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པ། རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེ་དར་མ་རིན་ཆེན། མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་མཆོག་བརྙེས་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོ་སྟེ། རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་མཛད་པའི་རྒྱུན་རྣམས་མི་ཉམས་པར་གོང་འཕེལ་དུ་མཛད་པ་འདི་ག་ལགས་སོ།། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ་མཁས་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོའ་རྣམ་པར་ཐར་པ་མདོར་བསྡུས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཀོད་པ་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་ཅེས་བྱ་བ་ ིའདི་ནི། གཞོན་ནུ་ཉིད་ནས་རྗེ་ཡབ་སྲས་ལ་དད་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་རྗེས་འཇུག་གི་ཐ་ཤལ་སྭསྟིའི་མིང་ཅན་གྱིས་དམ་པ་འགའི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱར་བ་འདིས་ཀྱང་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་གྱུར་ཅིག སརྦ་མངྒ་ལཾ།། །།

༈ མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསང་བའི་
རྣམ་ཐར་གཟིགས་པ་ལྔའི་སྐོར།

༄༅།། དེ་ཡང་ལན་གཅིག་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གསུང་ཆོས་གནང་སར་བྱོན་ནས་གཟིམ་ཁང་དུ་ཕེབས་པའི་སྐབས་ཤིག་ཐུགས་དགོངས་ལ། ལར་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་སྔོན་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་མ་བསགས་པས་ཡོངས་འཛིན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ནི་མེད། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་བསྟན་ན་རྟག་པར་འཛིན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་པར་བསྟན་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན། ལོངས་སྤྱོད་སྙིང་པོ་མེད་པར་བསྟན་ན་འབད་རྩོལ་ཆེར་བཏང་ནས་སྒྲུབ། ཚེ་འདིའི་སྙན་གྲགས་བྲག་ཆ་ལྟར་བསྟན་ན་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འཛིན། མདོར་ན་རྗེ་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའ་སྔགས་མཚན་ཉིད་ ིཀྱི་ལེགས་བཤད། རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གསང་བའི་གནད་རྣམས་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཆ་ཕྲ་མོ་ཙམ་མེད་པའི་མཐའ་ཆོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་རྣམས་ཉིན་མཚན་དུ་འབད་ནས་བཤད་ཀྱང་། སྐལ་བ་དང་མི་ལྡན་པས་གསུང་གི་བདུད་རྩིའི་དགའ་སྟོན་འདི་ལྟ་བུ་མི་མྱོང་བར། བཤེས་གཉེན་ངན་པ་གླེན་ཞིང་གཏི་མུག་པ་གང་ཡང་མ་བསླབས་པས་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ། བླང་དོར་གྱི་གནས་ལ་རྨོངས་པ་དུད་འགྲོ་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་མདུན་དུ་ཁ་བསག་དང་གཞོགས་སློང་། རྙེད་བཀུར་སྙན་གྲགས། ངག་འཁྱལ་ཀུ་ཅོ། དམག་དང་ཆོམ་རྐུན་གྱི་གཏམ། བདག་བསྟོད་གཞན་སྨོད་སོགས་ཀྱི་ཚིག་རེ་ཉན། ཀུན་སྤྱོད་ཁྱི་ཕག་ལྟར་རོལ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་བླང་དོར་གྱི་གནད་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་སེམས་རྣལ་དུ་ཕོབ་ལ་ལྟོས་དང་། ལར་འཆི་བ་ནི་མ་དྲན། ཚེ་

གཟིགགས་པ་ལྔའི་སྐོར། 45

འདིའི་རྙེད་བཀུར་གྱིས་ནི་གཡེངས། ལོག་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ལ་གཟིགས་དང་ཞེས་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་བས་སྤྱན་ཆབ་མང་པོ་ཤོར། དེའི་ཚེ་མཆོད་པ་བཟང་པོ་བཤམས་ནས་རྗེ་ལ་གསོལ་བ་དྲག་པོ་བཏབ་ཅིང་བཤུམས་པས། རྗེ་བླ་མ་གླང་པོ་ཆེ་སྤུ་མདོག་གངས་རི་ལྟར་དཀར་བ། ཅང་ཤེས་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པ། མཆེ་བ་དྲུག་ཡོད་པ། ལུས་གསེར་གྱི་དྲ་བས་གཡོགས་ཤིང་གསེར་གྱི་དྲིལ་བུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་སྤྲས་པ། སྒ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཞིག་ལ་ཆིབས་པ། རྗེ་བླ་མ་རང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བྱོན་ནས་ངའི་བུ་སེམས་མི་བདེ་བ་མི་དགོས། བླ་མ་དྲན་པར་བྱས་པས་སྔར་བསགས་སྡིག་པ་སྟོབས་ཆེན་འདག་ཅིང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་གསོག་ནུས་པ་ཡིན། ངེད་རང་དཔོན་སློབ་ཀྱི་འདུན་མ་རྩ་བ་ནས་ལེགས་པ་ཡིན། རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱུག་མི་ལས་ཀྱང་བླ་མ་དྲན་ནས་བླ་མ་དྲན་དྲུག་གི་མགུར་སོགས་མཛད་པ་དང་མཚུངས། ད་ཕྱིན་ཆད་ངའི་བསྟན་པ་འདི་རྒྱས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས།
ཡང་ལན་གཅིག །གསུང་རབ་ཀྱི་དཀའ་གནད་ཁྱད་པར་ཅན་འགའ་ཞིག་དང་། ཁྱད་པར་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་གནད་ཁྱད་པར་ཅན་འགའ་ལ་དོགས་པ་བྱུང་བར། བདག་གི་བླ་མ་དེ་བཞུགས་ན་ཞུ་བ་ཡིན་པ་ལ་རྗེ་བླ་མ་ནི་མ་བཞུགས། ཐག་ཆོད་པའི་ཁུངས་གཞན་ནི་མེད༑ རྗེ་བླ་མ་དེ་བཞུགས་ན་དགའ་བ་ལ། ངའི་བླ་མ་དེ་གང་ན་བཞུགས་སྙམ་དུ་དགོངས་ནས་ཐུགས་སྐྱོ་ཞིང་ཕྱོགས་གཞན་དུ་ཆོལ་ཆོལ་བྱུང་བས། ཡང་མཎྜལ་དང་བཅས་པའི་མཆོད་པ་བཟང་བ་ཞིག་བཤམས་ནས། ཕ་རིན་པོ་ཆེ། རྗེ་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཆོ་ངེ་ཆེན་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་སྤྱན་ཆབ་བཏོན་པས། རྗེ་བླ་མ་དེ་ནོར་བུ་མུ་ཏིག་ལ་སོགས་པས་སྤྲས་པའི་གསེར་གྱི་ཁྲི་ལྷའི་བུ་མང་པོས་བཏེགས་པ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་བྱོན་ནས༑ དཀའ་བའི་གནད་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པར་བཅད། བཀའ་རྗེས་གནང་མང་པོ་དང་། གཞན་ཡང་ཆོས་མང་དུ་གསུངས་སོ།།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ། རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། རྫོགས་རིམ་མན་ངག 46
ཡང་ལན་གཅིག།།ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་བྱས་པའི་རྗེ་བླ་མའི་གསུང་རབ་
རྣམས་ལ་གཟིགས་ཤིང་། ཡིག་ཆ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་གཟིགས་པས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་སོགས་མདོར་ན་སྔགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་དོན་བསྟན་ཚུལ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ཉམས་ལེན་དུ་འཁྱེར་ལུགས། མགོ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་སྦྱངས་པ་ནས་ཟུང་འཇུག་ཚེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བར་གྱི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ངའི་བླ་མ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་མ་གཏོགས་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དང་བོད་ཀྱི་བཀའ་གདམས་པ་དང། ཕྱག་རྒྱ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་བྱུང་འདུག་སྙམ་དུ་རྗེའི་སྐུ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དྲན་ནས་དད་པ་ཆེན་པོ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འཁྲུངས། སྤྱན་ཆབ་ན་བཟའ་བངས་པ་ཙམ་བཏོན། ཕ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་དྲིན་ཅན། སྐུ་དྲིན་འཁོར་མེད། འཛམ་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁྱེད་ཀྱི་སྐུ་དྲིན་གསོབ་ཏུ་མེད། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཞེས་གསོལ་བ་དྲག་པོ་བཏབ་པས། རྗེ་བླ་མ་སེང་གེ་དཀར་མོ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་སྤྲས་པ་ཞིག་ལ་ཆིབས་པ། སྐུ་མདོག་དམར་སེར་རལ་གྲི་དང་གླེགས་བམ་འཛིན་པ་གཞོན་ནུའི་ཚུལ་ཅན། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་སྣ་ཚོགས་པས་སྤྲས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་དུ་བྱོན་ནས་ངའི་བུ་ངུ་མི་དགོས། ངས་ཆོས་ཤིག་འཆད་པ་ཡིན་ནོ་གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་སྙིགས་མའི་དུས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་ལ་སྣ་ཚོགས་འོང་། ཁྱད་པར་ད་ལྟའི་དུས་སུ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་དང་། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་མ་དྲན་པས་རྙེད་བཀུར་སྙན་གྲགས་ལྟོ་གོས་ཀྱི་བྱ་བ་ཕལ་པ་ལ་ཞེན། ཚེ་འདིའི་བྱ་བ་བསྒྲུབས་བསྒྲུབས་ནས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་འདི་ལྟར་འགྱུར་སྙམ་པའང་དཀོན་པར་གདའ་ཞེས་སོགས་མང་དུ་ཆོས་གསུངས་པའི་མཐར། ཁོ་བོས་བླ་མ་ཡི་དམ་ལ་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་བཏབ། ཚོགས་

གཟིགགས་པ་ལྔའི་སྐོར། 47

བསགས་སྒྲིབ་སྦྱངས་བྱས། གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་རྣམས་ལ་བརྒལ་ཅིང་མཐའ་དཔྱད་པའི་ལེགས་བཤད་འདི་རྣམས་ལ་བལྟས་ཏེ། ཡིད་ཆེས་པར་བྱས་ནས་དབེན་པར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཉམས་སུ་བླངས་ན་སངས་རྒྱས་ལག་མཐིལ་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་བྱེད་མཁན་དཀོན། དེ་ལྟ་ནའང་སྣོད་རུང་གི་གདུལ་བྱ་འགའ་རེ་སྲིད་པས་དེ་དག་ལ་ཕན་པར་གྱིས། ཁྱད་པར་དུ་ངའི་སྔགས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་འདི་རྣམས་རྒྱས་པར་གྱིས་ཤིག །སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་མྱུར་དུ་འཕྲད་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།
ཡང་། སྐབས་ཤིག་རྗེ་བླ་མ་དྲན་ནས་ངའི་བླ་མ་དེ་གང་ན་བཞུགས་ཡོད། ནམ་ཞིག་མཇལ་ན་སྙམ་དུ་སྤྱན་ཆབ་མང་པོ་བཏོན་ཅིང། ཐུགས་མནན་པས་མི་ནོན་པ་ཙམ་དུ་སྐུ་ལུས་འདར་ཞིང་བ་སྤུ་གཡོ་བ་དང་བཅས། རྗེ་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཁྱེད་ཀྱིས་ང་ལ་རང་གཟིགས་དང་༑ སེམས་ཅན་དམུ་རྒོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འདི་རྣམས་ལ་གཟིགས་དང་། ཁྱེད་ཀྱི་བསྟན་པ་འདི་ཡང་བར་སྣང་གི་གློག་གམ་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྟར་མྱུར་དུ་རང་སྡུད་པ་འདྲ། ང་ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་ཞབས་དྲུང་དུ་ནམ་ཞིག་འོང་ན་ཞེས་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་བཏབ་པས། རྗེ་བླ་མ་སྟག་ཆེན་པོ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་ཞིག་ལ་ཆིབས་ནས་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཆ་ལུགས་མཛད། སྐུ་མདོག་དམར་པོ་སྤྱན་དང་ཤངས་ཆེ་བ། ཕྱག་གཡས་རལ་གྲི་འབར་བ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར། གཡོན་པ་བདུད་རྩིས་གང་བའི་ཀ་པཱ་ལ་ཐུགས་ཀར་བཟུང། རལ་པ་དམར་པོའ་ཐོར་ཅོག་ ིལ་དར་སྔོན་བཅིངས་པ། རུས་པའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ། ཤིན་ཏུ་འཛུམ་ཞིང་བཀྲག་ཆེ་བ་ལ་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་ཅུས་བསྐོར་ནས་དགྱེས་བཞིན་དུ་བྱོན་ཏེ། བུ་ཤེས་པ་འཕྱོ་མི་དགོས། ང་ལའང་ཁྱོད་མིན་པ་བསམ་རྒྱུ་མེད། ཁྱོད་ཀྱང་ང་མིན་པ་སུ་བསམ། ཁྱོད་བཞག་ནས་གང་དུའང་མི་འགྲོ། ང་དྲན་ན་སྔགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་བྱས་པའི་ཡིག་ཆ་འདི་རྣམས་ངའི་ཁ་ཆེམས་ཡིན་པས་འདི་རྣམས་ལྟོས། སྤྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་ཆུང་དུ་སོང་། ཉོན་མོངས་པ་རགས། བསྟན་པའི་མཇུག་སྡུད་པའི་མགོ་ཡང་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ། རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། རྫོགས་རིམ་མན་ངག 48

བརྩམས་འདུག །ཁྱོད་རང་མཁའ་སྤྱོད་དུ་འོང་བའི་འདུན་པ་ཐོངས་གསུངས་སོ།།
དེ་ནས་སྐབས་ཤིག་ཏུ་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་དགོངས་ལ། ད་རང་འགྲོ་བའི་འདུན་པ་བྱས་ན་ལེགས་པ་འདྲ། ངའི་བླ་མ་དེ་ལ་མཆོད་པ་ཞིག་ཕུལ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་ན་འབྱོན་ལ་རེ། དེས་ན་རྗེ་བླ་མ་གང་ན་བཞུགས་ཀྱང་ཞུ་ལ། ཞུ་རྒྱུ་གཞན་ཡང་འགའ་ཞིག་ཡོད་དགོངས་ནས་གསེར་གྱི་མཎྜལ་དང་བཅས་པའི་མཆོད་པ་ཤིན་ཏུ་བཟང་པོ་བློ་ཡུལ་དུ་མི་ཤོང་བ་ཙམ་གྱི་མཐའ་ཡས་མུ་མེད་པ་ཞིག་བཤམས་ཏེ་ཕུལ་ནས། ཕ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས། འགྲོ་བ་མགོན་མེད་ཀྱི་སྐྱབས་གཅིག་པུ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་འགྲན་གྱི་དོ་མེད་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཞེས་གསོལ་བ་ཤགས་དྲག་ལ་ཡུན་རིང་བར་བཏབ་པས། རྗེ་བླ་མ་སྤྲིན་དཀར་ཕུང་ཕུང་བ་ཞིག་གི་དབུས་སུ་སྔར་གྱི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆ་ལུགས་སུ་བྱོན་ནས། བུ་ད་ནི་མྱུར་དུ་འོང་བའི་གྲབས་གྱིས། བདག་གིས་བསུ་མཁན་གཏོང་གསུངས་པ་ལ། རྗེ་བླ་མ་ད་ལྟ་གང་ན་བཞུགས་པ་ལགས། བདག་ཀྱང་དེར་འོང་བ་ཡིན་ཞུས་པས་སྤྱིར་ངའི་སྤྲུལ་པ་མཁའ་སྤྱོད། དགའ་ལྡན། འཛམ་བུ་གླིང་ལ་སོགས་པ་མང་པོར་ཡོད་པ་ཡིན། ད་ལྟ་རྒྱ་ནག་རི་བོ་རྩེ་ལྔར་དགེ་སློང་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་རེ་ཙམ་ལ་སྔ་དྲོ་དབུ་མ་དང་ལམ་རིམ། ཕྱི་དྲོ་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་འཆད་ཀྱིན་ཡོད། ཁྱོད་རང་ཡང་དེར་འོང་བའི་སྨོན་ལམ་ཤགས་དྲག་ལ་རྒྱུན་རིང་བ་ཐོབ། རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་འཕྲད་པ་ཡིན་ནོ་གསུངས། གདུལ་བྱ་གཞན་ཡང་ཞིང་དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཚོགས་ཇི་ལྟར་ལ་འབད་དགོས་སོགས་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པར་ཞལ་གདམས་ཀྱང་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་གོང་དུ་བཀོད་པ་འདི་དག་སྐབས་འདིར་ཚིག་ཚོགས་ཆུང་ཁྱད་དོན་ཅུང་ཟད་བསྡུས་ནས་བཀོད་པ་ཡིན་ལ་ཞིབ་པ་འདོད་ན་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་གསང་རྣམ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། ཞེས་པ་འདི་ནི་རྗེའི་རྣམ་ཐར་ཆེན་མོ་ལས་ཟུར་འདོན་ཞུས་པའོ།།

༈ མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྣམ་ཐར་
གསོལ་འདེབས་རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པས་
མཛད་པ་བཞུགས་སོ།།

༄༅།། ཨོཾ་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །ཕུན་ཚོགས་དགེ་ལེགས་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་མཆོག །མཁས་པའི་དཔལ་གྱུར་ས་གསུམ་སྐྱེ་དགུའི་གཉེན།། བཟང་པོའ་མཛད་ ིཔ་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས་མཛད་པ།། མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྗེའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། དགེ་ལེགས་ཤར་རིའི་རྩེ་ལ་མངོན་པར་འཛེགས།། རབ་དཀར་ལེགས་བཤད་རི་མོ་རྣམ་པར་བཀྲ།། ཐུབ་བསྟན་ཀུ་མུད་རྒྱས་པའི་དཔལ་ཡོན་ཅན།། སྨྲ་བའི་ཟླ་བ་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། ཞིང་འདིར་ཁྱོད་སྐུའི་ཉིན་བྱེད་ཤར་བའི་ཚེ།། ལོག་སྨྲ་འབྱུང་པོའ་བྱ་ིརྣམས་ལོང་གྱུར་ཅིང་།། གསུང་རབ་འདབ་བརྒྱའི་ཚལ་ཀུན་རྒྱས་མཛད་པ།། སྔོན་མེད་ཉི་མ་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། ལྷ་དང་བཅས་པའི་རྒྱལ་སྲིད་ཡོངས་རྫོགས་ལ།། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་འདོད་དགུར་དབང་བསྒྱུར་བ།། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ༑༑ བཟང་པོའ་ཞབས་ལ་གུས་པས་གསོལ་བ་འདེབས།། རྒྱ་ཆེན་བསོད་ནམས་རིང་ ིནས་བསྐྲུན་པའི་འཐུས།། རང་དང་གཞན་གྱི་ཚེ་རབས་བརྒྱ་སྟོང་ཀུན།། ཇི་བཞིན་དྲན་པའི་སྔོན་གནས་མཁྱེན་པ་སོགས།། མངོན་ཤེས་ཐོགས་མེད་མངའ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། གཞོན་ནུ་ཉིད་ནས་ཁྱོད་སྐུའི་ལྷུན་པོ་ནི།། ཆོས་གོས་མཚམས་སྤྲིན་གཞོན་ནུས་རབ་འཁྱུད་ཅིང་༑༑ མཁས་མང་གསེར་རིའི་དབུས་ན་ཡོན་ཏན་གྱི།། བང་རིམ་མངོན་པར་མཐོ་ལ་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ། རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། རྫོགས་རིམ་མན་ངག 50

གསོལ་བ་འདེབས།། ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་ལྷག་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས།། རྗེས་སུ་བཟུངས་ནས་ལེགས་པར་སྦྱངས་པ་ལས།། བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀུན་གྱི་ཚིག་དོན་ལ།། མཁས་པའི་མཁས་པ་ཁྱོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། བསླབ་གསུམ་མིག་འབྲས་ལྟ་བུར་རབ་གཟིགས་ནས༑༑ རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་དགག་སྒྲུབ་གནང་གསུམ་གྱི།། བཅས་པའི་མཚམས་ལས་ནམ་ཡང་མི་འདའ་བ།། རྣམ་དག་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། དྲན་དང་ཤེས་བཞིན་བག་ཡོད་གོམས་པ་ཡིས།། ཞི་ཞིང་མཆོག་ཏུ་དུལ་བའི་དཔལ་གྱིས་བརྗིད།། ཀུན་ལ་སྙོམས་པའི་ཐུགས་རྗེ་བླ་ན་མེད།། བཤེས་གཉེན་བཟང་པོའ་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་ ིའདེབས།། ཁྱོད་ཐུགས་མ་དྲོས་མཚོ་ལས་ཉིན་རེ་བཞིན།། ལུང་རིགས་དབུ་བ་དཀར་པོ་རབ་འཁྲིགས་པའི།། ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆུ་ཀླུང་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ།། རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འབེབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། ཆོས་ཀྱི་འབྲུག་སྒྲ་ཟབ་མོ་ཕྱོགས་བཅུར་སྒྲོག །རིགས་པའི་གནམ་ལྕགས་དགག་སྒྲུབ་གློག་འཕྲེང་འཁྱུག །རྒོལ་བ་ངན་པའི་བྲག་རི་འདར་བྱེད་པ༑༑ ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། གཞུང་ལུགས་ཡོངས་འདུའི་སྐྱེད་ཚལ་ལས་འོངས་པའི།། སྙན་ངག་གསར་པའི་མེ་ཏོག་ཕྲེང་མཛེས་རྣམས།། བློ་གསལ་སྤྱི་བོའ་རྒྱན་དུ་འགོད་མཁས་པ།། ངག་གི་དབང་ཕྱུག་ཁྱོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། འདི་ ིན་ཆོས་ཀྱི་དུང་ཆེན་འབུད་པ་ལ།། ད་ལྟ་ཁྱོད་ལས་མཆོག་གཞན་མ་མཆིས་ཞེས།། དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོའི་ཚོགས་ཀྱིས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ།། མགོན་ཁྱོད་མཆོག་ཏུ་བསྔགས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། བགེགས་དཔུང་འཇོམས་པའི་མཐུ་རྩལ་མཐའ་ཡས་པའི།། ཕྱི་ནང་བསྟན་སྲུངས་རྒྱ་མཚོའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས།། ཁྱོད་ཀྱི་བཀའ་དང་དམ་ལས་མི་འདའ་བར།། ཚུལ་བཞིན་འཕྲིན་ལས་སྒྲུབ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། སྤྲོས་ཀུན་ཉེར་ཞིའི་དབྱིངས་ལ་མཉམ་བཞག་ཅིང་།། དེ་ལས་ལངས་ཚེ་གང་ཤར་སྣང་བ་ཀུན།། སྒྱུ་མ་སྨིག་རྒྱུ་ཆུ་ནང་ཟླ་བའི་གཟུགས།། ཇི་བཞིན་དགོངས་པ་ཁྱོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། རྨི་ལམ་དུ་ཡང་རྗེ་བཙུན་

རྣམ་ཐར་གསོལ་འདེབས། 51

ཙོང་ཁ་པས།། འོད་སྲུངས་ལེའུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཚེ།། ལྟ་བ་འཁྲུལ་པའི་དྲི་མ་ཀུན་བཅོམ་ནས།། ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། འགྲོ་ཀུན་སྲིད་མཚོ་ཆེ་ལས་བསྒྲལ་བྱའི་ཕྱིར།། བདག་གཞན་མཉམ་རྗེའི་བྱང་ཆུབ་ཐུགས་བསྐྱེད་ནས།། རླབས་ཆེན་སྤྱོད་པ་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་སོན་པ།། རྒྱལ་སྲས་ཀུན་གྱི་གཙོ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། བླ་མ་མཆོག་དང་རྒྱལ་བའི་གསུང་གི་མཛོད།། མཐའ་དག་བཟུངས་ནས་ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་དང་།། དེ་དོན་གཞན་ལ་ལེགས་པར་འདོམས་པ་ལ།། མི་འཇིགས་སྤོབས་པ་བརྙེས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། བྱ་སྤྱོད་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་རྒྱུད་སྡེ་བཞི།། སོ་སོའ་ལམ་གྱིས་སངས་ ིརྒྱས་བགྲོད་པའི་ཚུལ།། གསལ་ལ་མ་འདྲེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གནད།། མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྙེས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། ཐ་མལ་སྣང་ཞེན་དྲི་མ་ཀུན་བསལ་ནས།། གང་ཤར་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོའ་རྣམ་རོལ་དུ།། ལེགས་པར་འཆར་བའི་རིམ་པ་དང་པོའི་ིལམ༑༑ ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་བརྙེས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། རྡོ་རྗེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་མཐུས།། ཀུན་རྟོག་རླུང་གི་སྤྲིན་རུམ་སངས་གྱུར་ནས།། འོད་གསལ་ཉི་མ་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་དུ་ཤར།། རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་གཙོ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། དེ་ལྟར་གསུང་རབ་སྤྱི་དང་རྒྱུད་སྡེ་ལ།། ཐོས་བསམ་མཐར་སོན་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་མཛད།། རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་ལམ་དེར་འགྲོ་ཀུན་འཁྲིད།། ཕན་མཛད་ཁྱོད་ལ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། དངོས་གྲུབ་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་ཆོས་ཀྱི་རྗེ།། ཁྱབ་བདག་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་དབྱེར་མེད་དུ།། ལེགས་པར་མཐོང་ནས་གུས་པ་ཆེན་པོ་ཡིས།། སྤྱི་བོའ་གཙུག་ཏུ་བསྟེན་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།། དལ་འབྱོར་ ིརྙེད་དཀའ་མྱུར་དུ་འཇིག་པ་དང་།། ཕྱི་མར་ངན་འགྲོའ་གཡངས་ས་མཐོང་གྱུར་ནས།། སྡིག་ ིསྤོང་དགེ་བ་མཐའ་དག་སྒྲུབ་པ་ལ།། ད་ལྟ་ཉིད་ནས་འབད་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།། ཉེས་བརྒྱའི་འབྱུང་གནས་སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་ལ།། སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བར༑༑ མཐོང་ནས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས།། སྲིད་པའི་རྩ་བ་ཆོད་པར་བྱིན་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ། རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། རྫོགས་རིམ་མན་ངག 52

གྱིས་རློབས།། མར་གྱུར་འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་མ་བཟོད་པར།། སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེས་བརྒྱན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས།། རྒྱལ་སྲས་ཀུན་གྱི་རླབས་ཆེན་སྤྱོད་པ་ལ།། བརྩོན་པ་དྲག་པོས་སློབ་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།། བླ་མེད་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྒོར་ཞུགས་ནས།། ཚེ་གཅིག་ཉིད་ལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སར།། ལེགས་པར་འཁྲིད་པའི་རིམ་གཉིས་ཟབ་མོའ་ལམ།། མྱུར་དུ་རྒྱུད་ལ་ ིསྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་རློབས།། བསོད་ནམས་འདི་ཡིས་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ།། མི་ཕམ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ནོར་བཟང་ལ།། ལེགས་པར་འདོམས་པ་ཇི་བཞིན་བདག་ཅག་ལའང་།། བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་དགྱེས་བཞིན་འདོམས་པར་ཤོག །བཤེས་གཉེན་དམ་པས་རྗེས་སུ་བཟུངས་པའི་ཚེ།། མི་མཉེས་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མི་སྒྲུབ་ཅིང་།། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ལེགས་བཟུངས་ནས།། ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་མཆོད་པས་མཉེས་བྱེད་ཤོག །ལུང་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་དམ་ཆོས་ཀུན།། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་འཛིན་པ་ལ།། བར་དུ་གཅོད་པའི་མིང་ཡང་མི་འབྱུང་ཞིང་།། མཐུན་པའི་རྐྱེན་རྣམས་བདེ་བླག་འགྲུབ་པར་ཤོག༑ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོའ་ཞལ་སྔ་ནས་ལ་གསོལ་ ིབ་འདེབས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ནི། རྗེ་དེ་ཉིད་ལ་མི་ཕྱེད་པའི་དད་པ་དང་ལྡན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་མས་ཡང་ཡང་བསྐུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་སྨྲ་བའི་བཙུན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་དཔལ་བཟང་པོས་དཔལ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའ་དབེན་གནས་ཐེག་ཆེན་ཕོ་བྲང་དུ་ལེགས་པར་སྦྱར་བའོ།། །། ི

དཀར་ཆགསྔོན་གླེང་། ་་་3 དཔེ་སྐྲུན་གསལ་བཤད། ་་་5 བསྡུས་མིང་ངོ་སྤྲོད། ་་13 མཛད་རྣམ་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་་23 གཟིགས་པ་ལྔའི་སྐོར།་་་44 རྣམ་ཐར་གསོལ་འདེབས།་་་49
དཀར་ཆག་་53

༡༽ རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།
་་ ༡

༡ ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཚུལ།...༡༢ རྒྱུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལུགས་ལ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཚུལ།..༥༣ ཡོ་གའི་ལུགས་ལ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཚུལ།..༧༤ བླ་མེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཚུལ།...༡༢༥ ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་ཚུལ།...༡༤༦ བཀའ་བསྡུ་རིམ་པ་གསུམ་བྱུང་ཚུལ།..༢༣༧ རིག་པའི་གནས་ལྔ་ཡི་རྣམ་གཞག..༣༢

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ། རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། རྫོགས་རིམ་མན་ངག 54
༨ འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་སོ་སོའ་རྣམ་གཞགི..༣༧༩ བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་སོ་སོའ་རྣམ་གཞགི...༤༧༡༠ དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག..༤༨༡༡ པདྨའི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག...༦༠༡༢ རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག...༦༣༡༣ བྱ་བ་སྤྱིའི་རྒྱུད་ཀྱི་ངོས་འཛིན།..༦༨༡༤ བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དང་སྡོམ་པའི་སྐོར།..༦༩༡༥ བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྔོན་འགྲོའ་སྐོར། ི.....................................༧༨༡༦ བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ངེས་པར་དགོས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད།..༨༠༡༧ མདུན་བསྐྱེད་བསྒྲུབས་ནས་མཆོད་པ་དང་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་བྱེད་ཚུལ།..................................༨༦༡༨ བཟླས་བརྗོད་ཇི་ལྟར་བྱ་ཚུལ།...༩༤༡༩ མེ་གནས་དང་སྒྲ་གནས་སོགས་ཀྱི་སྐོར།...༩༨༢༠ སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར།...༡༠༣༢༡ རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་དུམ་བུ་བཞིའི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་སྐོར།.................༡༠༧༢༢ ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་སྒྲ་དོན་དབྱེ་བ་གོ་རིམ་རྒྱས་བཏབ་པའི་དགོས་པ་བཅས་ཀྱི་སྐོར།..............༡༡༣༢༣ བླ་མེད་ཀྱི་ཕ་མའི་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐོར།..............................༡༢༢༢༤ གང་དུ་དབང་བསྐུར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག......................................༡༣༢༢༥ ས་བརྟག་བསླང་སྦྱང་བ་དང་གཟུང་བ་སོགས་ཀྱི་སྐོར།...༡༣༧༢༦ ས་ཡི་ལྷ་མོ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་སྟ་གོན།...༡༣༩

དཀར་ཆག 55

༢༧ བུམ་པ་སྟ་གོན་གྱི་སྐོར།..༡༤༡༢༨ སློབ་མ་སྟ་གོན་དང་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒྲུབ་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་སོགས།...................༡༤༣༢༩ དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་པ་དང་དེར་དབང་བསྐུར་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་སྐོར།............................༡༥༠༣༠ དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཇི་ལྟར་སྲུང་ཚུལ་དང་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རིམ་པ་བཅས་ཀྱི་སྐོར།........༡༦༠

༢༽ རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན།
....༡༦༧

༡ རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུའི་རྣམ་གཞག་ཡོ་གའི་སྐོར་ནས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཚུལ།................................༡༧༠༢ རྡོར་དྲིལ་གྱི་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བའི་སྐོར།...༡༧༧༣ རྡོ་རྗེའི་ཚད་ཀྱི་རྣམ་གཞག..༡༨༡༤ དྲིལ་བུའི་ཚད་ཀྱི་རྣམ་གཞག..༡༩༥༥ དུས་འཁོར་ནས་རྡོར་དྲིལ་གྱི་ཚད་ཇི་ལྟར་གསུངས་ཚུལ།...༢༠༧༦ རྡོ་རྗེའི་ཀུན་རྫོབ་ལྷའི་རྣམ་དག..༢༡༤༧ རྡོ་རྗེའི་རྟོགས་བྱ་ཆོས་ཉིད་དང་རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་དག...༢༡༩༨ རྡོ་རྗེའི་མཚོན་དོན།..༢༢༤༩ དྲིལ་བུའི་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་དག..༢༢༨༡༠ དྲིལ་བུའི་བརྗོད་པ་སྒྲའི་རྣམ་དག..༢༢༩༡༡ དྲིལ་བུའི་རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་དག..༢༣༡༡༢ རྡོར་དྲིལ་གཉིས་ཀའི་ལྷའི་རྣམ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག.............༢༣༤

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ། རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། རྫོགས་རིམ་མན་ངག 56
༡༣ དེ་གཉིས་ཀའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག.............༢༣༥༡༤ དེ་གཉིས་ཀའི་སྒྲུབ་པ་པོ་དང་ཕྱག་རྒྱའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག............༢༣༥༡༥ ཚད་དང་ལྡན་པའི་རྡོར་དྲིལ་རབ་གནས་བྱ་ཚུལ།..༢༣༨༡༦ རབ་གནས་བྱས་པའི་རྡོར་དྲིལ་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་གཟུང་བའི་ཚུལ།.....................................༢༤༡༡༧ ཅང་ཏེའུའི་མཚན་ཉིད་དང་། དཀྲོལ་ཚུལ། དཀྲོལ་བའི་དགོས་པ་བཅས་ཀྱི་སྐོར།..............༢༤༥༡༨ བགྲང་ཕྲེང་གི་རྒྱུ་དང་གྲངས། གང་ལ་བརྒྱུད་པའི་སྲད་བུ། དག་པ། རབ་གནས། ཇི་ལྟར་འདྲེན་པའི་ཚུལ།...༢༥༣༡༩ ཆས་འཇུག་གི་དུས་དང་། རྒྱན་སོ་སོའ་མཚན་ཉིད། རུས་པའི་རྒྱན་དྲུག་བཤད་པ། ི............༢༦༡༢༠ ཁ་ཊྭཱཾ་གའི་རྣམ་གཞག...༢༧༨༢༡ བཏུང་བའི་སྣོད་ཐོད་པའི་སྐོར།..༢༨༢༢༢ བགོ་བའི་གོས་དང་སྟན་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག..༢༩༢

༣༽ རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག
.... ༢༩༥

༡ རིམ་པ་ལྔའི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་བཅས་ཀྱི་སྐོར།..༢༩༧༢ བདེ་བ་ངོས་བཟུང་བ།..༣༠༦༣ སྟོང་པ་ངོས་བཟུང་བ།...༣༡༡༤ བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་ཚུལ།...༣༡༢༥ ལུས་དབེན་བསྒོམ་ཚུལ་དངོས།...༣༡༥༦ ལུས་དབེན་ནས་ངག་དབེན་དུ་འཕོ་ཚུལ།..༣༡༥

དཀར་ཆག 57

༧ རླུང་གི་དེ་ཉིད་བཤད་པ།..༣༡༦༨ སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བཤད་པ།...༣༢༦༩ སྲོག་རྩོལ་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ།...༣༣༥༡༠ སྙིང་གའི་སྣ་རྩེར་སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བསྒོམ་ཚུལ།..༣༣༥༡༡ གདོང་གི་སྣ་རྩེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བསྒོམ་ཚུལ།..༣༣༦༡༢ གསང་བའི་སྣ་རྩེར་རྫས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བསྒོམ་ཚུལ།..༣༤༢༡༣ སྣང་བ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་ངོ་བོ་སོགས།..༣༤༤༡༤ སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་སྐྱེ་ཚུལ།..༣༥༠༡༥ ལུས་ཕྲ་རགས་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་ཚུལ།..༣༥༥༡༦ བསྲེ་བ་དང་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐོར།..༣༥༩༡༧ དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་གི་སྐོར།...༣༧༥

ཟུར་རྒྱན་དང་པོ།

དཔར་མ་གསུམ་གྱི་བསྡུར་འབྲས་རེའུ་མིག་་༣༨༡ཟུར་རྒྱན་གཉིས་པ།
རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་སྐོར་གྱི་དཔེ་གང་རྙེད་ཀྱི་མཚན་བྱང།་་་༣༩༥

ཟུར་རྒྱན་གསུམ་པ།

མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་འབུམ་དཀར་ཆག་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་༣༩༧
ཟུར་རྒྱན་བཞི་པ།

དཔར་བྱང་སྨོན་ཚིག་་༤༠༣

༈ཕུན་ཚོགས་དགེ་ལེགས་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་མཆོག། མཁས་པའི་དཔལ་གྱུར་ས་གསུམ་སྐྱེ་དགུའི་གཉེན།།བཟང་པོའི་མཛད་པ་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས་མཛད་པ།།
མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྗེའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།།ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱིས།

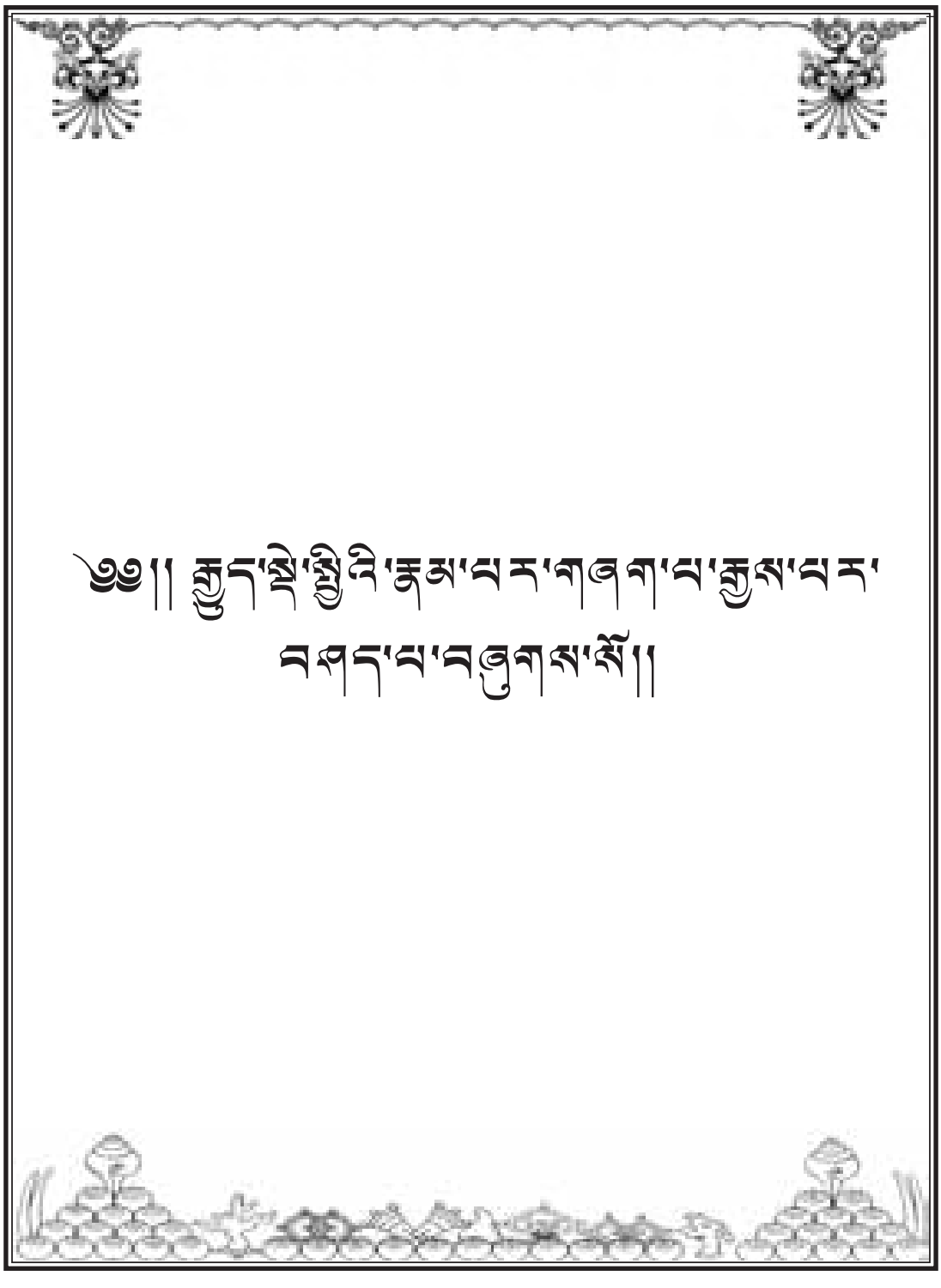

1

༄༅།། རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་བཞུགས་སོ།།

༄༅།། ན་མོ་གུ་རུ་བྷྱཿརབ་ཡངས་མཁྱེན་པའི་སྤྱན་ལྡན་པས།། རབ་འབྱམས་ཤེས་བྱའི་གནས་ཀུན་གཟིགས།། རབ་མང་ལེགས་བཤད་ཆུ་གཏེར་ཅན།། རབ་མཆོག་བླ་མའི་ཞབས་ལ་འདུད།།

དེ་ཡི་ལེགས་བཤད་གངྒཱའི་1

རྒྱུན།།
གདུལ་བྱའི་གླིང་དུ་བབས་པ་ལས།།
བདག་བློ་སྐྲ་ཡི་རྩེ་མོ་ཡིས།།
བླངས་པའི་ཆུ་ཐིགས་བརྗེད་གསོས་2

བྲི།།

དེ་ལ་ཐེག་པ་གོང་འོག་གི་ལུགས་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྣམས་ལས། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་རང་རེའི་སྟོན་པ་འདི་སྔོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཆེན་པོའ་དྲུང་དུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ ིཤིང་བསྐལ་བ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་གསོག་པའི་མགོ་བརྩམས་སོ།། དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་གཙུག་ཏོར་ཅན་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་བར་གྱིས་གྲངས་

༡ གངྒའི་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
༢ བརྗེད་གསོར་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
རྗེད་སོར་ གཙང་དཔར།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 4
མེད་དང་པོ་རྫོགས་སོ།། དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མར་མེ་མཛད་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་བར་གྱིས་གཉིས་པ་རྫོགས་སོ།། དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་པར་གཟིགས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་བར་གྱིས་གསུམ་པ་རྫོགས་སོ།། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གི་སྲས་རྒྱལ་བུ་དོན་གྲུབ་ཏུ་འཁྲུངས་པའི་བར་བསྐལ་པ་བརྒྱར་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང༌། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་རྒྱུར་ཚོགས་བསགས་པར་འདོད་དེ། “རྣམ་གཟིགས་མར་མེ་རིན་ཆེན་གཙུག།།གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཐ་མར་བྱུང༌།། དང་པོ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཡིན༑༑”1

ཞེས་སོ།། དེ་ལ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་པ་དང༌། སྲོད་ལ་བདུད་
བཏུལ་བས་བར་ནི་བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེ་ཚོགས་ལམ་པ་མཚན་ཉིད་པར་འདོད་དོ།། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔ་པ་ལ། དཔྱད་ཟླ་ཐ་ཆུང་སྐར་མ་ས་གས་ཉ་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་སྲོད་ལ་བདུད་བཏུལ། གུང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚེ། སྦྱོར་ལམ་མཐོང་ལམ་སྒོམ་ལམ་རྣམས་མངོན་དུ་བྱས། ཐོ་རངས་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་འཆར་བ་ཙམ་ན། མི་སློབ་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ།། དེ་ནས་ཞག་བཞི་བཅུ་ཞེ་དགུ་འདས་ནས་ཝཱ་རཱ་ཎ་སཱིར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་རོ།། དེ་ནི་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡིན་ལ། ཆོས་འཁོར་དེ་ལས་གཞན་བསྐོར་བར་མི་འདོད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཀར་མི་འདོད་དོ།། དེ་ནས་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་པ་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཏེ་མར་མེ་ཤི་བ་བཞིན་དུ་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་དུ་སོང་བར་འདོད་དོ།། ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ས་བཅུའི་རྣམ་གཞག་མི་འདོད། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་མི་འདོད། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ལས་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་མི་འདོད་དོ།། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་རྒྱལ་བུ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ལུས་དེ་སོ་སྐྱེའི་ལུས་ཡིན་པས། ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་ཡང་ལུས་དེའི་རྒྱུན་མ་བརྗེས་པར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་
༡ སྡེ་བསྟན། མངོན་པ། ཀུ སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མངོན་པ་མཛོད། གནས་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥ན༤

ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལུགས་ལ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཚུལ། 5

པ་ཡིན་པས། གཟུགས་སྐུ་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པར་འདོད་དོ།། མདོ་སྡེ་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་ཕྱུང་བའི་མཚམས་མེད་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱིས་དགག་པ་བྱེད་གསུང་ངོ༌།།
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང༌། གསང་སྔགས་གཉིས་ལས། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལུགས་ནི། ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་རིང་ལ་གྲངས་མེད་དང་པོ་རྫོགས་སོ།། ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱིས་གཉིས་པ་རྫོགས། ས་བརྒྱད་པ་དགུ་པ་བཅུ་པ་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་གྲངས་མེད་གསུམ་པ་རྫོགས་ཏེ། སྲིད་པ་ཐ་མ་བའི་ཚེ་འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པར་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའ་དབང་བསྐུར་ནས། ིས་བཅུ་པ་རྫོགས་མཚམས་1

ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་ཀྱང་བྱ། རྡོ་
རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། དེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་གཉིས་བརྙེས་ཏེ། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ།། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དེ་ནི་གནས་ངེས་པ་འོག་མིན་ཁོ་ན་ལས་གཞན་དུ་གཤེགས་མི་སྲིད། ཆོས་ངེས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ཆོས་ཁོ་ན་ལས་ཐེག་དམན་ ིགྱི་ཆོས་གསུང་བ་མི་སྲིད། རྣམ་པ་ངེས་པ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐུའི་རྣམ་པ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད། འཁོར་ངེས་པ་ས་བཅུའི་བྱང་སེམས་ལས་སོ་སྐྱེ་སོགས་ཀྱི་འཁོར་མི་སྲིད། དུས་ངེས་པ་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་མྱ་ངན་ལས་བཟླ་ཚུལ་མི་སྟོན་པ་སྟེ། ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་ནོ།། འོག་མིན་དེ་གང་ན་ཡོད་ཅེ་ན། ལྷའི་གནས་རྣམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་གཙང་མའི་གནས་ཀྱི་འོག་མིན་ཏེ། དེའི་གོང་ན་འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ཡོད་དེ། མདོ་ལས། “གཙང་མའི་གནས་དག་སྤངས་པ་ན།། འོག་མིན་གནས་ནི་ཉམས་དགའ་བ།། ཡང་དག་རྫོགས་སངས་དེར་སངས་རྒྱས།།

༡ རྫོགས་འཚམས་ དབུས་དཔར།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 6

སྤྲུལ་པ་པོ་གཅིག་འདིར་འཚང་རྒྱ།།”1

ཞེས་སོ།། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དེ་འོག་མིན་
དུ་བཞུགས་ནས། སྤྲུལ་པའི་སྐུས་མིའི་ཡུལ་དུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱལ་བ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མི་མཇེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ལ་གླིང་བཞི་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཡོད་པའི་འཛམ་བུའི་གླིང་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱར༑ རྒྱལ་བ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོན་ནོ།། དེ་ཡང་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་འཕོ་བ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོན་ཏེ། དེ་བཞིན་ཡབ་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་དང༌། ཡུམ་སྒྱུ་མ་ལྷ་མཛེས་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱའི་སྲས་རྒྱལ་བུ་དོན་གྲུབ་སྐུ་བལྟམས་པའི་ཚུལ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོན་ནོ༑༑ དེ་བཞིན་དུ་གཞོན་ནུ་རོལ་རྩེད་མཛད་པ་དང༌། བཙུན་མོའ་འཁོར་གྱིས་རོལ་པ་དང༌། ིངེས་པར་འབྱུང་བ་དང༌། དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་དང༌། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་དུ་གཤེགས་པ་དང༌༑ བདུད་འདུལ་བ་དང༌། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དང༌། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དང༌། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོན་ཏེ། ཞིང་འདིར་མྱ་ངན་ལས་བཟླ་བའི་ཚུལ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་སྟོན་པ་དང༌། ཞིང་གཞན་དུ། ལ་ལར་སྐུ་བལྟམས་པ་དང༌། ལ་ལར་འཚང་རྒྱ་བ་དང༌། ལ་ལར་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་སྟོན་ན།། དེ་སྐད་དུ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མ་ལས། “ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འཇིག་རྟེན་མཁྱེན།། འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་གཟིགས་ནས་ནི།། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་མ་གཡོས་པར།། སྤྲུལ་པའི་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས།། སྐྱེ་བ་མངོན་པར་སྐྱེ་བ་དང༌།། དགའ་ལྡན་གནས་ནས་འཕོ་བ་དང༌༑༑ ལྷུམས་སུ་འཇུག་དང་བལྟམས་པ་དང༌།། བཟོ་ཡི་གནས་ལ་མཁས་པ་དང༌།། བཙུན་མོའ་འཁོར་དགྱེས་རོལ་པ་དང༌།། ངེས་འབྱུང་དཀའི་བ་སྤྱོད་པ་དང༌།། བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་

༡ ལུང་འདི་མ་རྙེད།

ཡོ་གའི་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཚུལ། 7

གཤེགས་པ་དང༌།། བདུད་སྡེ་འཇོམས་དང་རྫོགས་པར་ནི།། བྱང་ཆུབ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང༌༑༑ མྱ་ངན་འདས་པར་གཤེགས་མཛད་རྣམས།། ཡོངས་སུ་མ་དག་ཞིང་རྣམས་སུ།། སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་གནས་པར་སྟོན།།”1

ཞེས་སོ།།
གསང་སྔགས་ཀྱི་ལུགས་ལ། བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལུགས་ཀྱི་འཚང་རྒྱ་ཚུལ་ལས་ལོགས་པ་མེད་པས། ཡོ་ག་དང་བླ་མེད་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྩ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་དང༌། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་གཉིས་ལས་གསུངས་ཤིང༌༑ དེ་དག་གི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན་དང༌། སངས་རྒྱས་གསང་བ་དང༌། ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ་གསུམ་ལ་ཡོ་ག་ལ་མཁས་པའི་མི་གསུམ་ཞེས་འཕགས་ཡུལ་དུ་གྲགས་སོ།། སློབ་དཔོན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ། རང་རེའི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གི་སྲས་སུ་འཁྲུངས་ནས། ཆུ་བོ་ནེ་རཉྫ་ནའི་འགྲམ་དུ་དཀའ་བ་སྤྱོད་པའི་བར། ས་བཅུ་པོའ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཚན་ཉིད་པར་འདོད་ལ། དེར་ལོ་དྲུག་ཏུ་དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་ན། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཆེན་པོའ་ཆེན་པོ་ ིཞེས་ཀྱང་བྱ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རབ་མཐའ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། མི་གཡོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་ཀྱང་བྱ། མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བ་ལ་སྙོམས་པ་ཞུགས་སོ།། དེའི་ཚེ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་ནས། སེ་གོལ་གྱི་སྒྲས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལས་བསླངས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་ཙམ་གྱིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་ནུས་སོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། འོ་ན་ཇི་ལྟར་བགྱི། ཞེས་གསོལ་པས། འོག་མིན་དུ་ཁྲིད་དེ། དེ་ཡང་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་དེ་ཆུ་བོ་ནེ་རཉྫ་ནའི་འགྲམ་དེ་ཉིད་དུ་བཞག་ནས༑ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལུས་དེ་འོག་མིན་དུ་བྱོན་པ་ལ༑ ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གོས་ཀྱི་དབང་སྟེ། ཅོད་པན་གྱི་དབང་

༡ སྡེ་བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི མགོན་པོ་བྱམས་པ། རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས། སྐབས་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༦༤བ༢

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 8

བསྐུར་ནས་དེའི་རྗེས་ལ། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལྔ་རིམ་ཅན་སྒོམ་དུ་བཅུག་སྟེ། མངོན་བྱང་ལྔ་རྫོགས་པའི་མཐར། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཆེན་པོར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ།། སངས་རྒྱས་ནས་ཆོ་འཕྲུལ་རྣམ་པ་བཞི་མཛད་དེ༑ རི་རབ་ཀྱི་རྩེ་མོར་བྱོན་ནས་ཡོ་གའི་རྒྱུད་རྣམས་གསུངས། དེ་ནས་མི་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་ཆུ་བོ་ནེ་རཉྫ་ནའི་འགྲམ་དུ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་དེ་ལ་སླར་ཞུགས་ཏེ་བཞེངས་ནས། བདུད་འདུལ་བ་དང༌། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་རྣམས་བསྟན་པར་བཞེད་དོ།། སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོའ་ལུགས་ལ། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་ ིགསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་པའི་མཐར་ས་བཅུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྲིད་པ་ཐ་མ་པར་གྱུར་པའི་ཚེ་འོག་མིན་དུ་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་སོ།། དེའི་ཚེ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་སེ་གོལ་གྱིས་སྒྲས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལས་བསླངས་ནས། ཁྱོད་ཉིད་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་ཙམ་གྱིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་ནུས་སོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། འོ་ན་ཇི་ལྟར་བགྱི། ཞེས་གསོལ་པས། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཅོད་པན་གྱི་དབང་བསྐུར་ནས། དེའི་རྗེས་ལ་མངོན་བྱང་ལྔ་རིམ་ཅན་དུ་བསྒོམ་དུ་བཅུག་སྟེ། དེ་རྫོགས་པའི་མཐར་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཆེན་པོར་སངས་རྒྱས་སོ།། སངས་རྒྱས་ནས་ཆོ་འཕྲུལ་རྣམ་པ་བཞི་མཛད་དེ། རི་རབ་ཀྱི་རྩེ་མོར་བྱོན་ནས་ཡོ་གའི་རྒྱུད་གསུངས། དེ་ནས་མི་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མའི་སྲས་སུ་འཁྲུངས་ཏེ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་བསྟན་པར་འདོད་དོ༑༑ མངོན་བྱང་ལྔ་ལ་སྔོན་བྱུང་སྟོན་པའི་རྣམ་འཕྲུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མངོན་བྱང་ལྔ་དང༌༑ རྗེས་འཇུག་གདུལ་བྱའི་ཉམས་ལེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མངོན་བྱང་ལྔའོ།། དེ་ཡང་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ལ་ཅོད་པན་གྱི་དབང་བསྐུར་བའི་རྗེས་ལ། ཙིཏྟ་པྲ་ཏི་བེ་དྷཾ་ཀཱ་རོ་མི། ཞེས་པའི་སྔགས་

ཡོ་གའི་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཚུལ། 9

ཀྱི་དོན་སྒོམ་དུ་བཅུག་སྟེ། དེས་ཀྱང་བསྒོམས་པས་མཉམ་གཞག་ཏུ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་རང་བཞིན་རྣམ་དག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང༌། དེ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རང་གི་1

སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེ་རང་གི་སྙིང་
གར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ངོ༌།། དེས་ནི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་མི་བསྐྱོད་པའི་ངོ་བོ་བརྙེས་ཤིང༌། མངོན་བྱང་འདིའི་མིང་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱའོ།། དེ་རྗེས་འཇུག་གདུལ་བྱའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྦྱར་ན། ཙིཏྟ་པྲ་ཏི་བེ་དྷཾ་ཀཱ་རོ་མི།2

ཞེས་བརྗོད་ནས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་
ཉིད་བཅུ་དྲུག་རང་བཞིན་རྣམ་དག་མཚོན་པའི་ཨཱ་ལི་བཅུ་དྲུག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རང་གི་སྙིང་ཁར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་བསྒོམ་མོ།། དེའི་རྗེས་ལ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ལ། ཨོཾ་བོ་དྷི་ཙིཏྟ་ཨུ་པ་ད་ཡཱ་མི། ཞེས་པའི་སྔགས་ཀྱི་དོན་བསྒོམ་དུ་བཅུག་སྟེ། དེས་ཀྱང་བསྒོམས་པས་མཉམ་གཞག་ཏུ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གློ་བུར་དྲི་བྲལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང༌། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གློ་བུར་དྲི་བྲལ་དེ་ཉིད་རང་གི་སྙིང་ཁར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྣམ་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ངོ༌།། དེས་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རིན་འབྱུང་གི་ངོ་བོ་བརྙེས་ཤིང༌། མངོན་བྱང་དེའི་མིང་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱའོ།། དེ་རྗེས་འཇུག་གདུལ་བྱའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྦྱར་ན། ཨོཾ་བོ་དྷི་ཙིཏྟ་ཨུ་པ་ད་ཡཱ་མི། ཞེས་བརྗོད་ནས། རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གློ་བུར་དྲི་བྲལ་དེ་མཚོན་པའི་ཀཱ་ལི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རང་གི་སྙིང་ཁར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་

༡ རྗེས་ཐོབ་རང་གི་ གཙང་དཔར།
༢ བེ་དྷཾ་ཀཱ་རི་མི་ དབུས་དཔར།
བ་དྷཾ་ཀཱ་རོ་མི་ གཙང་དཔར།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 10
པའི་རྣམ་པར་བསྒོམ་མོ།། དེའི་རྗེས་ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། ཏིཥྛ་བཛྲ། ཞེས་པའི་སྔགས་ཀྱི་དོན་བསྒོམ་དུ་བཅུག་ནས་བསྒོམས་པས། སྔར་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དེ་ཉིད་རང་གི་སྙིང་ཁར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེ་དཀར་པོ་རྩེ་ལྔ་པ་གྱེན་དུ་འགྲེང་བའི་རྣམ་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ངོ༌།། དེས་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་བརྙེས་ཤིང༌། མངོན་བྱང་དེའི་མིང་ནི་བརྟན་པའི་རྡོ་རྗེ་ལས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱའོ།། དེ་རྗེས་འཇུག་གདུལ་བྱའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྦྱར་ན། ཏིཥྛ་བཛྲ། ཞེས་བརྗོད་ནས་རང་གི་སྙིང་ཁར་རྡོ་རྗེ་དཀར་པོ་རྩེ་ལྔ་པ་བསྒོམ་མོ།། འདིར་དང་པོའ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་ནི་ཐོག་མའི་དོན་ཡིན་ལ། ིཐོག་མའི་དོན་ཡང་སྔར་སངས་མ་རྒྱས་པ་གསར་དུ་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་མངོན་བྱང་ལྔ་རིམ་ཅན་དུ་སྒོམ་པའི་ཚེ། རང་གི་སྙིང་ཁར་མཐོང་བའི་རྡོ་རྗེ་དཀར་པོ་རྩེ་ལྔ་པ་དེ་ལ་དང་པོའ་ིརྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱའོ།། དེ་རྩེ་ལྔ་པར་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། འཚང་རྒྱ་བའི་ཚེ་མངོན་བྱང་ལྔ་རིམ་ཅན་དུ་སྒོམ་པའི་མངོན་བྱང་རེ་རེས། ཡེ་ཤེས་ལྔ་རེ་རེ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་མཚོན་པའི་ཕྱིར་རྩེ་ལྔ་པའོ།། དེ་ནས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ལ་མིང་གི་དབང་བསྐུར་ཏེ། དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་དེ་བརྗེས་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བར་བཏགས་སོ།། དེ་ནས། བཛྲ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ། ཞེས་བྱ་བའི་སྔགས་ཀྱི་དོན་སྒོམ་དུ་བཅུག་ནས་བསྒོམས་པས། ཕྱོགས་བཅུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་དབྱིངས། གསུང་རྡོ་རྗེའི་དབྱིངས། ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སྙིང་ཁའི་རྡོ་རྗེ་དཀར་པོ་རྩེ་ལྔ་པ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ཞུགས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལས་བསྒྲུབས་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ངོ༌།། དེས་ནི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་བརྙེས་ཤིང༌། མངོན་བྱང་དེའི་མིང་ནི་རྡོ་རྗེའི་བདག་

ཡོ་གའི་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཚུལ། 11

ཉིད་ལས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱའོ།། དེ་རྗེས་འཇུག་གདུལ་བྱའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྦྱར་ན། བཛྲ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ། ཞེས་བརྗོད་ནས་རང་གི་སྙིང་ཁའི་རྡོ་རྗེ་དཀར་པོ་རྩེ་ལྔ་པ་དེ་ལས་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་དབྱིངས། གསུང་རྡོ་རྗེའི་དབྱིངས། ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སྙིང་ཁའི་རྡོ་རྗེ་དཀར་པོ་རྩེ་ལྔ་པ་ལ་ཞུགས་པར་བསྒོམ་མོ།། དེ་ནས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་དེ་ལ། ཨོཾ་ཡ་ཐ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ཝ་སྟ་1

ཐ་ཨ་ཧཾ། ཞེས་བྱ་བའི་སྔགས་ཀྱི་དོན་སྒོམ་དུ་བཅུག་ནས་བསྒོམས་པས་རང་གི་
སྙིང་ཁའི་རྡོ་རྗེའི་ཟླ་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་ནས་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང༌། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུས་བརྒྱན་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཆེན་པོར་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་ཏེ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ།། དེས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་ངོ་བོ་བརྙེས་ཤིང༌། མངོན་བྱང་དེའི་མིང་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་ལས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱའོ།། དེ་རྗེས་འཇུག་གདུལ་བྱའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྦྱར་ན། ཨོཾ་ཡ་ཐ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་2

ཝ་སྟཾ་ཐ་ཨ་
ཧཾ༑3

ཞེས་བརྗོད་པས་རང་གི་སྙིང་ཁའི་རྡོ་རྗེ་ཟླ་བ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་ནས། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཆེན་པོའ་སྐུར་གྱུར་པར་བསྒོམ་མོ།། སངས་རྒྱས་ནས་ཆོ་འཕྲུལ་རྣམ་པ་ ིབཞི་མཛད་དེ། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དེ་འོག་མིན་དུ་བཞུགས་ཤིང༌། དེས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཞལ་བཞི་པ་གཅིག་སྤྲུལ་པ་དེས་རི་རབ་ཀྱི་རྩེ་མོར་བྱོན་ནས་ཡོ་གའི་རྩ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་མཛད་པ་རྣམས་མཛད་དེ། མི་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་བདུད་འདུལ་བ་དང༌། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་

༡ ཝ་སྟཾ་ དབུས་དཔར།
༢ ཏ་ཐཱ་ག་ཏཾ་ དབུས་དཔར།
༣ ཨ་ཧི། གཙང་དཔར།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 12
ཚུལ་རྣམས་བསྟན་ཏོ།།
བླ་མེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་སངས་རྒྱས་ཚུལ་ནི། དུས་འཁོར། ཀྱཻ་རྡོར། བདེ་མཆོག་སོགས་རྒྱུད་གཞན་རྣམས་ལས་མ་གསུངས་ཤིང༌། འདུས་པའི་སྐོར་ནས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་འཕགས་ལུགས་དང༌། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་གཉིས་ཀ་ལས་གསུངས་ཏེ། འཕགས་ལུགས་ཀྱི་ཨཱརྱ་དེ་བའི་སྤྱོད་བསྡུས་ནས་གསུངས། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཀྱི་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་ལུང་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་ཆེན་མོ་ལས་གསུངས་ཏེ། གཉིས་ཀ་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་གསུང་ངོ།། དེ་ལ་ས་བཅུ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་དང༌། སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང༌། གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ག་ལ་ཡོད་གསུང་ངོ༌།། དེ་ལས་ས་བཅུ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ས་བཅུ་པ་ཚེ་དེའི་ཕྱི་མ་ལ་འཚང་རྒྱ་བར་ངེས་པའོ།། སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་ནི་ས་བཅུ་པའི་བྱང་སེམས་ཚེ་དེ་ལ་འཚང་རྒྱ་བར་ངེས་པའོ།། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་འདིས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་པའི་མཐར། ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྲིད་པ་ཐ་མ་པར་གྱུར་པའི་ཚེ་འོག་མིན་དུ་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་སོ།། དེའི་ཚེ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་ནས། སེ་གོལ་གྱི་སྒྲས་1

ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལས་ལངས་ཏེ། ཁྱོད་ཉིད་ཏིང་ངེ་འཛིན་
དེ་ཙམ་གྱིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་ནུས་སོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། འོ་ན་ཇི་ལྟར་བགྱི་ཞེས་གསོལ་པས། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལྷའི་བུ་མོ་ཐིག་ལེ་མཆོག་མ་བཀུག་ནས། དབང་གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དངོས་དབང་དུ་བསྐུར་ཏེ། དེའི་རྗེས་ལ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པ་རྣམས་བསྟན་ནས་སྒོམ་དུ་

༡ སེ་གོལ་གྱིས་སྒྲས་ དབུས་དཔར།

བླ་མེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཚུལ། 13

བཅུག་པས། མཚན་ཕྱེད་ན་སྟོང་པ་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ནས། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ། དེ་ལས་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལངས་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབང་བཞི་པ་བསྐུར་ཏེ་སྤྱོད་པ་བྱེད་དུ་བཅུག་པས་ཐོ་རེངས་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་འཆར་བ་ཙམ་ན། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་ཡང་སྤངས་ནས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་བརྙེས་ཏེ། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ།། དེ་ལ་བུམ་དབང་མ་བསྐུར་བར་དབང་གོང་མ་བསྐུར་བས་ཆོག་པ་དང༌། བསྐྱེད་རིམ་མ་བསྒོམ་པར་རྫོགས་རིམ་བསྒོམས་པས་ཆོག་པའི་དམིགས་བསལ་འདི་ཁོ་ན་གསུངས་ཀྱི། གཞན་མ་གསུངས། ཞེས་གསུང་ངོ༌།། དེ་ནས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དེ་འོག་མིན་དུ་བཞུགས་ནས། སྤྲུལ་པའི་སྐུས་མི་ཡུལ་དུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་བསྟན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གི་སྲས་སུ་འཁྲུངས་ནས་ཆུ་བོ་ནེ་རཉྫ་ནའི་འགྲམ་དུ་ལོ་དྲུག་དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་ན། རྒ་ཤག་གི་འབྲུ་གཅིག །ཏིལ་འབྲུ་གཅིག༑ འབྲས་ཉག་མ་གཅིག་སྟེ་གསུམ་ལས་ཁ་ཟས་རགས་པ་མ་གསོལ་བར་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་སོ།། དེའི་ཚེ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་སེ་གོལ་གྱི་སྒྲས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལས་བསླངས་ཏེ། ཁྱོད་ཉིད་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་གདུངས་པའི་ལུས་འདི་ལྟ་བུས་བདུད་འདུལ་བར་མི་ནུས་ཤིང༌། ཁྱོད་ཉིད་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་ཙམ་གྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་སྤོང་མི་ནུས་སོ།། ཞེས་གསུངས་པས། ཁ་ཟས་རགས་པ་གསོལ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་དུ་གཤེགས་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལྷའི་བུ་མོ་ཐིག་ལེ་མཆོག་མ་བཀུག་ནས་དབང་གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དངོས་དབང་དུ་བསྐུར་པའི་ཚུལ་བསྟན། དེ་ནས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པ་བསྟན་ནས་སྒོམ་དུ་བཅུག་པས་མཚན་ཕྱེད་ན་སྟོང་པ་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ནས། ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་བསྟན། དེ་ལས་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 14

སྐུར་ལངས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབང་བཞི་པ་བསྐུར་ནས་སྤྱོད་པ་བྱེད་དུ་བཅུག་པས་ཐོ་རངས་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་འཆར་བ་ཙམ་ན། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་སྤངས་ནས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་བརྙེས་ཏེ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ།། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པས་ཆོག་མོད། དབང་གསུམ་པ་དང༌། བཞི་པ་བསྐུར་བ་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྐྱང་པའི་ལམ་གྱིས་ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་བགྲོད་ནུས་ཀྱང༌། མཐར་འཚང་རྒྱ་བ་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་དགོས་ཀྱི། དེར་མ་ཞུགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་མི་སྲིད་དོ།། ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ༑༑
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་ཚུལ་ལ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་ཚུལ་དང༌། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་(ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་ཚུལ་)ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས། ཞག་བདུན་ཕྲག་བདུན་དུ་ཆོས་འཁོར་མ་བསྐོར་རོ།། དེ་ནས་ཡུལ་གྱི་དབུས་མ་ག་དྷ་རྒྱལ་པོའ་ཁབ་ཡོད་པ་ནས། ིབྱང་ཕྱོགས་སུ་ཆུ་བོ་གངྒཱ་བརྒལ་བའི་ཡུལ་བཱ་རཱ་ཎ་སཱི་དྲང་སྲོང་ལྷུང་བ་རི་དྭགས་ཀྱི་ནགས་སུ་བྱོན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་དྲང་སྲོང་ལྷུང་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྔོན་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུངས་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱོན་དུ་ཉེ་བ་ན། རི་དེ་ལ་རང་སངས་རྒྱས་ལྔ་བརྒྱ་གནས་པ་ལ། དེ་དག་ལ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྲན་པ་1

ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱོན་པར་མཁྱེན་ཏེ། རྫུ་
འཕྲུལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འཕགས་ནས་མེའི་ཁམས་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ། རང་གི་སྐུ་ལས་བྱུང་བའི་མེས་སྐུ་ལུས་རྣམས་བསྲེགས་ནས་རིང་བསྲེལ་རྣམས་ས་ལ་ལྷུང་བ་ལས།

༡ སྤྲན་པ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་ཚུལ། 15

དྲང་སྲོང་ལྷུང་ངོ་ཞེས་སྨྲས་པས་དྲང་སྲོང་ལྷུང་བ་ཞེས་བྱའོ།། ཅིའི་ཕྱིར་རི་དྭགས་ཀྱི་ནགས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྔོན་བཱ་རཱ་ཎ་སཱིའི་རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱིན་ཞེས་བྱ་བས་རི་འདི་ལ་གནས་པའི་རི་དྭགས་རྣམས་གསད་པར་མི་བྱའོ།། ཞེས་ཁྲིམས་བཅས་པས། ཕྱོགས་གཞན་ནས་ཀྱང་རི་དྭགས་མང་པོ་དེར་འདུས་ནས་འཕུངས་པས་རི་དྭགས་ཀྱི་ནགས་ཞེས་བྱའོ། དེ་ན་ལྔ་སྡེ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ལྔ་གནས་ཏེ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་ཤེས་ཀཽཎྜི་ཎྱ་དང༌༑ ཚེ་དང་ལྡན་པ་རྟ་ཐུལ་དང༌། རླངས་པ་དང༌། མིང་ཆེན་དང༌། བཟང་ལྡན་ནོ།། དེ་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱང་ནས་འབྱོན་པ་མཐོང་སྟེ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་གོའུ་ཏ་མ་བསམ་གཏན་ལས་ཉམས་པ། ལྷོད་པ། མང་དུ་ཟ་བ་དེ་འདིར་འོང་གིས། དེ་ལ་སྨྲ་བར་མི་བྱ། བཤེས་བར་མི་བྱ། བསུ་བར་ཡང་མི་བྱའོ།། སྟན་ལྷག་པོ་འདི་ལ་འདུག་ན་འདུག་ཏུ་ཆུག་ཅིག༑ ཅེས་འོག་ཁྲིམས་བཅས་ཏེ་སྟན་ལྷག་པོ་གཅིག་བཏིང་ངོ༌།། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཕེབས་པ་ན། དེ་དག་གིས་གཟི་བརྗིད་མ་བཟོད་ནས། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་ལ་ལས་ཞབས་བཀྲུས། ལ་ལས་སྟན་བཏིང་ཏེ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་གོའུ་ཏ་མ་ལེགས་པར་བྱོན་ཏམ། བྱོན་པ་ལེགས་སོ།། ཞེས་གསོལ་ཏོ།། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གདན་བཏིང་པ་དེ་ལ་བཞུགས་སོ།། དེ་ནས་ལྔ་སྡེ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྔོན་ལས་མདངས་གསལ་བར་མཐོང་ནས། ཚེ་དང་ལྡན་པ་གོའུ་ཏ་མ། ཁྱོད་ཉིད་དབང་པོ་རྣམས་ནི་ཤིན་ཏུ་གསལ། པགས་པའི་མདོག་ནི་ཡོངས་སུ་དག་ན། ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་མངོན་དུ་མཛད་དམ། ཞེས་གསོལ་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་བསྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་མ་ཟེར་ཞིག །ཁྱེད་ཡུན་རིང་པོར་སྡུག་བསྔལ་བར་འགྱུར་ཏ་རེ། ང་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟེ། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ།། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཁོང་དུ་ཆུད་དོ།། ང་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟེ། སློབ་དཔོན་གཞན་ལ་རག་མ་ལུས་སོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་མོད་ལ། ལྔ་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྲ་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 16

དང་ཁ་སྤུ་རང་བྱི་སྟེ། ལུས་ཆོས་གོས་ངུར་སྨིག་གསུམ་གྱིས་གཡོགས་ཤིང་ལག་ན་ཇ་མ་བུམ་ཐོགས་པ། བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པ་ལྟ་བུ། སྐྲ་དང་ཁ་སྤུ་བྲེགས་ནས་ཞག་བདུན་ལོན་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏོ།། དེ་ནས་ཚངས་པ་དང༌། བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་ལྷའི་བུ་དཔག་ཏུ་མེད་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་རྩིབས་སྟོང་དང་ལྡན་པ་ཕུལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྟོན་པས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ༑ སྲོད་ཐུན་དང་པོ་ལ་འཆག་པར་མཛད། གུང་ཐུན་བར་བ་ལ་གཟིམས། ཐོ་རངས་ཐུན་ཐ་མ་ལ་བཞེངས་ནས་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ས་ཕྱོགས་གང་དུ་བསྐོར། སྙམ་དུ་དགོངས་པ་སྔོན་དུ་བཏང་བས། ས་ཕྱོགས་དེ་ཉིད་དུ་བསྐོར་བར་མཁྱེན་ཏེ། སྐད་ཅིག་ཡུད་ཙམ་དེ་ཉིད་ལ་ས་ཕྱོགས་དེར་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བཞི་ལས་གྲུབ་པའི་ཁྲི་སྟོང་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ།། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཁྲི་དང་པོ་གསུམ་ལ་བསྐོར་བ་མཛད་དེ། ཁྲི་བཞི་པ་ལ་བཞུགས་ནས། ལྔ་སྡེ་བཟང་པོ་དང༌། ལྷའི་འཁོར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ཏེ། དགེ་སློང་དག་འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་སྟེ། ཤེས་པར་བྱའོ།། འདི་ནི་ཀུན་འབྱུང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་སྟེ་སྤང་བར་བྱའོ།། འདི་ནི་འགོག་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་སྟེ་མངོན་དུ་1

བྱའོ།། འདི་ནི་ལམ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་སྟེ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།
ཞེས་གསུངས་པས། ཀུན་ཤེས་ཀཽནྜི་ཎྱའི་རྒྱུད་ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་ཏེ། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་ཆེད་དུ་བརྗོད་ནས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་པུས་མོ་ནུབ་ཙམ་ཕབ་སྟེ། ས་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་གཡོས་སོ།། དེ་ལ་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་མདོ་ནི། འཁོར་ལོ་དང་པོའ་མདོ་དངོས་ཡིན་ཞིང༌། དེ་དང་བརྗོད་བྱ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་སྒོ་ནས། འདུལ་བ་ལུང་ ིདང༌༑ མདོ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་དང༌། མདོ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་དང༌། མདོ་སྡེ་ལས་བརྒྱ་པ་དང༌།

༡ སྔོན་དུ་ གཙང་དཔར།

ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་ཚུལ། 17

མདོ་སྡེ་རྟོགས་བརྗོད་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་འཁོར་ལོ་དང་པོའ་མདོར་གཏོགས་སོ།། ིདེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གནས་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའ་རིར། ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་པའི་འཁོར་ ིལྔ་སྡེ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་དགེ་སློང་ལྔ་སྟོང་སྟེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་དང༌། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྲངས་མེད་པ་དང་བཅས་པ་ལ། བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ཏེ། དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱས་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ། འབྲིང་གི་རྒྱས་པ་ཉི་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་པ། འབྲིང་གི་འབྲིང་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ། འབྲིང་གི་བསྡུས་པ་ཤེས་རབ་ཁྲི་པ། བསྡུས་པའི་རྒྱས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ། བསྡུས་པའི་བསྡུས་པ་འཕགས་པ་སྡུད་པ་རྣམས་ནི། བཀའ་བར་བའི་མདོ་དངོས་ཡིན་ཞིང༌། དེ་དང་བརྗོད་བྱ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་སྒོ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའ་མདོ། རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ། ིསངས་རྒྱས་ཕལ་པོ་ཆེ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ཆེན་པོའ་མདོ། ཕལ་ཆེན་ལ་སོགས་པ་ཡང་བཀའི་བར་བའི་མདོར་གཏོགས་སོ།། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལ་ཡུམ་སྲས་1

བཅུ་བདུན་ཞེས་གྲགས་ཏེ།2

སྔར་བགྲངས་པའི་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་
པ་ནས། སྡུད་པའི་བར་དྲུག་ནི་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་ཚང་བ་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པས་ཡུམ་དུ་འཇོག་ལ། རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གནོན་པས་ཞུས་པའི་མདོ། ཤེར་ཕྱིན་བདུན་བརྒྱ་པ༑ ཤེར་ཕྱིན་ལྔ་བརྒྱ་པ། ཤེར་ཕྱིན་ཚུལ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ། ཤེར་ཕྱིན་ལྔ་བཅུ་པ། རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ། ཤེར་རབ་སྙིང་པོ། ཀཽའུ་ཤི་ཀའི་མདོ། ལག་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ། ཤེར་ཕྱིན་ཡི་གེ་ཉུང་ངུ་དང༌། ཡི་གེ་གཅིག་མ་སྟེ། བཅུ་གཅིག་ནི་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་ཚང་བ་མི་སྟོན་པས་སྲས་སུ་འཇོག་གོ། ཁ་ཅིག་ལག་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་མདོའ་དོད་ལ། སྒོ་ཉི་ ིཤུ་རྩ་ལྔ་འདྲེན་ནོ།། རང་ལུགས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལ་སྲས་ཡུམ་བཅུ་བདུན་དུ་མ་ངེས་ཏེ།

༡ སྲས་ཡུམ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༢ གྲག་སྟེ། དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 18
དེ་ལས་མང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།། བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་འཁོར་ནི་གནས་ཡངས་པ་ཅན་ལ་སོགས་པར། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྲངས་མེད་པ་རྣམས་ལ་གསུངས་ཏེ། མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་ནི་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་དངོས་ཡིན་ཞིང༌༑ དེ་དང་བརྗོད་བྱ་ཕྱོགས་མཐུན་པའི་མདོ་རྣམས་ནི། འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་རུ་གཏོགས་སོ།། ཡང་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོའ་མཚན་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་དོན་དམ་རྣམ་པར་ངེས་ ིཔའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ།། ཁ་ཅིག་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའ་མདོ། སངས་རྒྱས་ ིཕལ་པོ་ཆེ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་རྣམས་བཀའ་ཐ་མར་འདྲེན་པ་མི་འཐད་དེ། སྤྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་སྟོན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཡིན་ན་བཀའ་བར་པར་གཏོགས་ཤིང༌། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་ན་ཡང་དེར་གཏོགས་ལ༑ ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལས་ཀུན་བརྟགས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཅིང༌། གཞན་དབང་དང༌། ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་ན་བཀའ་ཐ་མའི་མདོ་གཏོགས་ཤིང༌། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སྟོན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཡིན་ན་ཡང་དེར་གཏོགས་པ་ལས། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་སོགས་མདོ་གསུམ་པོ་དེ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་པ་དང༌། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཡང་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའ་མདོ། འཕགས་པ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པའི་མདོ། མྱ་ངན་ལས་ ིའདས་པ་ཆེན་པོའ་མདོ། སོར་མོའི་འཕྲེང་བ་ལ་ཕན་པའི་མདོ། དཔལ་འཕྲེང་སེངྒེའི་ང་རོས་ ིཞུས་པའི་མདོ། ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ། འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་མེད་པར་བསྟན་པའི་མདོ༑ རྔ་བོ་ཆེ་ཆེན་པོའ་མདོ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཟུངས། མདོ་དགོངས་ ིཔ་ངེས་པར་འགྲེལ་པ་སྟེ། བཅུ་པོ་དེ་ལ་ཇོ་མོ་ནང་བས་སྙིང་པོའ་མདོ་བཅུ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། ིབཀའ་འཁོར་ལོ་ཐ་མར་འདོད་ཅིང་ངེས་དོན་དུ་འདོད་དོ།། མདོ་དེ་དག་གིས་1

བདེ་
༡ དག་གི་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་ཚུལ། 19

གཤེགས་སྙིང་པོ་དང༌། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དོན་གཅིག་ཅིང༌། བདེན་པར་གྲུབ་པ། རྟག་བརྟན་ཐེར་ཟུག ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སྦུབས་ན་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་དེ་དཔེ་དགུ་དོན་དགུའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པར་འདོད་ལ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་བར་བ་དྲང་དོན་དུ་འདོད་དོ།། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་མདོ་བཅུ་པོ་དེ་བཀའ་ཐ་མའི་མདོ་ཡིན་ཞིང༌། མདོ་དེ་དག་ལས་ཇོ་ནང་པས་འདོད་པ་ལྟར་དུ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་དེ་དག་དྲང་དོན་དུ་བཞེད་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང༌། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་དོན་གཅིག་པར་མཛད་ནས། དེ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་མེད་པར་བཞེད་ཅིང༌། བཀའ་བར་པ་ཁོ་ན་ངེས་དོན་དུ་བཞེད་དོ།། མདོ་བཅུ་པོ་དེ་བརྗོད་བྱ་ཕྱོགས་མཐུན་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། མདོ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་གྱི་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་གིས་ཞུས་པའི་ལེའུ་རངས་པོས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་ལེའུ་རངས་པོས། གཞན་དབང་དང༌། ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་བསྟན། བྱམས་མགོན་གྱིས་ཞུས་པའི་ལེའུ་རངས་པོས་ཡིད་ཤེས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་བསྟན་ལ། མདོ་གཞན་དགུ་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་པ་དང༌། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་ཅིང༌། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཡང་ཇོ་ནང་པའི་རང་ལུགས་ལ་གཞན་དབང་རི་བོང་གི་རྭ་དང་མཚུངས་ཤིང༌། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དང༌། མདོ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ངེས་དོན་དུ་བྱས་ནས་རང་ལུགས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱེད་པ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ།། རང་ལུགས་ནི། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་མེད་ན། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པས་སེམས་ཅན་འཚང་རྒྱ་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ལ། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་དང༌། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དོན་གཅིག་ཅིང༌། དེ་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 20

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞིང༌། སངས་རྒྱས་སླར་སངས་མི་རྒྱ་བས་སེམས་ཅན་འཚང་རྒྱ་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ལུགས་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་འདོད་དོ།། འོ་ན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མ་ལས། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་དང༌། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཁམས་དོན་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ཤིང༌། དེའི་འགྲེལ་པར། “ཁམས་ཀྱི་དོན་ནི་འདིར་རྒྱུའི་དོན་ཡིན་ནོ༑༑”1

ཞེས་གསུངས་པས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་བོ་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་རྒྱུ། ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ཙམ་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་ནི་མི་བྱའོ།། འོ་ན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སེམས་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོངས་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་མ་བྲལ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེ་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའམ། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས། ཞེས་བྱའོ།། གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེ་ལ༑ ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའམ། འགོག་བདེན་མཐར་ཐུག་གམ། བྲལ་འབྲས་མཐར་ཐུག་གམ། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་ཉིད་དམ། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་སྐུ་ཞེས་བྱའོ།། གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དང༌། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སོ།། དེས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཡིན་ན་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་མ་ཡིན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ན༑ མ་བྲལ་བ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། རང་ལུགས་ལ་ཡང་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའི་རྣམ་གྲངས་དེ་དག འདུས་མ་བྱས་ཤིང་དངོས་པོ་མེད་པ། རྟག་བརྟན་ཐེར་ཟུག་ཡིན་གྱི། བདེན་པར་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། འཁོར་ལོ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི་

༡ སྡེ་བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི། སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད། རྒྱུད་བླ་མའི་རྣམ་བཤད། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཁམས་ཀྱི་དོན་ནི་འདིར་རྒྱུའི་དོན་ཏོ།།” ཞེས་སོ།།

ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་ཚུལ། 21

ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་དང༌། གཞན་གཉིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་དོ།། དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་དང་པོས་ཉན་ཐོས་པའི་ལྟ་བ་སྟོན། བར་པས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་སྟོན། ཐ་མས་སེམས་ཙམ་གྱི་ལྟ་བ་སྟོན་ལ། དེ་ནས་འཁོར་ལོ་བར་པ་ངེས་དོན་དང༌། གཞན་གཉིས་དྲང་དོན་ནོ།། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཐམས་ཅད་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། བཅུ་གཉིས་གང་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་ཤཱནྟི་པས་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པ་སྙིང་པོ་མཆོག་ལས། “མདོ་སྡེ་དབྱངས་བསྙད་ལུང་བསྟན་དང༌།། ཚིགས་བཅད་ཆེད་བརྗོད་གླེང་གཞི་དང༌།། རྟོགས་བརྗོད་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་དང༌།། སྐྱེས་རབས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང༌།། རྨད་བྱུང་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྡེ།། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཡིན།།”1

ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་སོ།། དེ་དག་ལས་གླེང་གཞི།
རྟོགས་བརྗོད། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ། སྐྱེས་རབས་དང་བཞི་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ནི། གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུའོ།། ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་དང་བཀའ་དོན་གཅིག་ཅིང༌། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་བཀའ་དང༌། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་བཀའ་དང༌། རྗེས་སུ་གནང་བའི་བཀའ་དང་གསུམ་མོ།། དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལྟ་བུའོ།། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྐུས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་བཀའ་ནི་མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལྟ་བུ། གསུང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་བཀའ་ནི་མ་སྐྱེས་དགྲའི་འགྱོད་པ་བསལ་བའི་མདོ་ལྟ་བུ། ཐུགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་བཀའ་ལ་གསུམ་ལས། ཐུགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་བཀའ་ནི་ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ལྟ་བུ། ཐུགས་ཐུགས་རྗེས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་བཀའ་ནི། གནོད་སྦྱིན་དང༌། ལྷ་དང་ཀླུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་སྔགས་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ན དཔང་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་གྲོས་བརྟན་པས་བསྒྱུར་བ། རྒྱུད་ལ་འཇུག་པའི་སྙིང་པོ། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༦༨ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “མདོ་སྡེ་དབྱངས་བསྙད་ལུང་བསྟན་དང༌།། ཚིགས་བཅད་ཆེད་བརྗོད་རྟོགས་པར་བརྗོད།། དེ་ལྟ་བྱུང་དང་གླེང་གཞི་དང༌།། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་སྐྱེས་རབས་བཅས།། གཏན་ལ་ཕབ་དང་རྨད་བྱུང་ཆོས།། ཞེས་ཏེ་ཕྱི་རོལ་དུ་སོར་བཅུ་གཉིས་པའི་རྡོ་རྗེའོ།།” ཞེས་སོ།། གཞུང་དུ་ཤཱནྟི་པས་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པ་སྙིང་པོ་མཆོག་ཅེས་གསལ་ཡང་དེར་མ་རྙེད་པས་དཔང་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་གྲོས་བརྟན་པས་བསྒྱུར་བའི་དཔལ་ལྡན་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་འོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་སྦྱར་མི་གཡོ་བའི་སྙིང་པོ་སྣང་བ་ཞེས་པའི་ནང་དུ་ལུང་འདི་དང་ཅུང་ཆ་འདྲ་བ་འདུག་པས་འདིར་བཀོད་ཡོད༑

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 22
སྨྲས་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་འབྱུང་བའི་སྔགས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལྟ་བུ། ཐུགས་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་བཀའ་ནི༑ བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདེན་པའི་སྟོབས་ཐུགས་ཀྱིས་བརྗོད་པའི་མཐུས༌། རི་དང༌། ཤིང་དང༌། རྩིག་པ་སོགས་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་བྱུང་བ་ལྟ་བུའོ།། རྗེས་སུ་གནང་བའི་བཀའ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་ངའི་གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མར་འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང༌། བར་བར་དུ་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་ཚིག་རྣམས་ཆུག་ལ་སྡུས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་1

ཚུལ་བསྟན་པའི་རྗེས་ལ། ཉན་
ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང༌། བར་བར་དུ་མཚམས་སྦྱོར་2

ལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་ལ་བཅུག་པ་ལྟ་
བུའོ༑༑ ཡང་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད། ལྷག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་དོ།། ལྷག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཞི་གནས་དོན་གཅིག་ལ། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་ལྷག་མཐོང་དོན་གཅིག་གོ། དེ་ཡང་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལྔ་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་དང༌། དེ་ནས་བཞི་ནི་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་དེ། དེ་ལ་ཐེག་པ་གཉིས་ཀའི་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་ཡོད་དོ།།3

ཐ་མ་གསུམ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་4

མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་

༡ བཟླ་བའི་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།
༢ འཚམས་སྦྱོར་ དབུས་དཔར།
༣ སྡེ་སྣོད་དོ།། གཙང་དཔར།
༤ ཐེག་ཆེན་གྱིས་

བཀའ་བསྡུ་རིམ་པ་གསུམ་བྱུང་ཚུལ། 23

དོ༑༑ དེ་དག་གི་བར་བར་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ཐོར་བུ་ཐོར་བུར་གནས་པ་རྣམས་ནི་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་དོ།། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལྟར་ན། གཏན་ལ་ཕབ་པ་བསྟན་པའི་སྡེ། མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་དེ། དེ་ལ་ཐེག་པ་གཉིས་ཀའི་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཡོད་དོ།།1

ཡང་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་
བཞི་སྟོང་དུ་འདུ་སྟེ། གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ལ་ཤས་ཆེར་སྤྱོད་པ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དང༌༑ ཞེ་སྡང་ལ་ཤས་ཆེར་སྤྱོད་པ་དང༌། གཏི་མུག་ལ་ཤས་ཆར་སྤྱོད་པ་དང༌། དེ་གསུམ་ཆ་མཉམ་ལ་སྤྱོད་པ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་རེ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་གཉེན་པོར་གསུངས་སོ།། ཚད་ནི་ཉན་ཐོས་པ་ཁ་ཅིག་གིས། མངོན་པ་སྡེ་བདུན་གྱི་ཡ་གྱལ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་པའི་བསྟན་བཅོས་གཅིག་2

ཡོད་པ་དེ་ཆོས་ཕུང་གཅིག་གི་ཚད། དེ་ལ་
ཤླཽ་ཀ་སྟོང་ཡོད། ཅེས་འདོད་དོ།། ཡང་ཉན་ཐོས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ཕུང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཚན་རེ་རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཚན་པ་རེ་ཆོས་ཕུང་རེར་འདོད་དོ༑༑ ཐེག་ཆེན་པ་ཁ་ཅིག་གླང་པོ་ཆེ་རབ་བརྟན་གྱི་རྒྱབ་ཁལ་ནོན་པའི་སྣག་ཚས་ཆོས་ཕུང་གཅིག་འབྲི་བར་ནུས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ།། རང་གི་ལུགས་ནི། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལས། ཉོན་མོངས་པ་རེ་རེའི་གཉེན་པོ་རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཚན་པ་རེ་ལ་ཆོས་ཕུང་རེ་རེར་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་དོ།།
བཅོམ་ལྡན་འདས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་འོག་ཏུ་བཀའ་བསྡུ་བ་རིམ་པ་གསུམ་བྱུང་ཚུལ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་མཛད་པ་ཟིན་ནས་བསྟན་པ་འོད་སྲུངས་ཆེན་པོ་ལ་གཏད་དེ། དཔྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་སྐར་མ་ས་གས་ཉ་བའི་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་ནུབ་མོ་རྩྭ་མཆོག་གི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་བསྟན་

༡ སྡེ་སྣོད་དོ།། གཙང་དཔར།
༢ བསྟན་བཅོས་ཤིག་ དབུས་དཔར།
བསྟན་བཅོས་ཅིག་ གཙང་དཔར།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 24
ཏོ༑༑ དེའི་དབྱར་དེ་རྒྱལ་པོའ་ཁབ་ཀྱི་བདེ་ཅན་མའི་ཕུག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲས་སྦྱིན་ ིབདག་བྱས་ནས། འཕགས་པ་འོད་སྲུངས་ཆེན་པོས་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་མཛད་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྔ་བརྒྱས་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླངས་སོ།། དེའི་ཚེ་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྔ་བརྒྱའི་རྣམ་སྦྱར་རྣམས་བརྩེགས་པ་གདན་དུ་བཏིང་བའི་སྟེང་དུ་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོས་འཛེགས་ཏེ། ཁ་མཉན་ཡོད་དུ་ཕྱོགས་ནས་ཐལ་མོ་སྦྱར་གདོང་མཆི་མ་དང་བཅས་སྙན་པའི་གདངས་དང་བཅས་ཏེ། འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས། མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་བསྡུས་སོ།། དེའི་དོན་ནི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་ཇི་སྙེད་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཚིག་གཅིག་ཀྱང་ལྷག་ཆད་མེད་པར་བློ་ལས་བཏོན་པའོ།། དེ་ནས་ཀུན་དགའ་བོ་སྟན་ལས་བབས་ཏེ་འཁོད་དོ།། དེ་ནས་འཕགས་པ་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་བསྡུས་སོ།། དེ་ནས་འཕགས་པ་འོད་སྲུངས་ཆེན་པོས་སྔ་མ་བཞིན་དུ་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་བསྡུས་སོ།། དེ་ནས་འོད་སྲུངས་ཆེན་པོ་འདི་སྙམ་དུ་བདག་གིས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་བྱས་ཀྱི། ད་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདའོ་1

དགོངས་ནས། ཀུན་དགའ་བོ་ལ་
བསྟན་པ་གཏད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་བསྟན་པ་ཤ་ནའི་གོས་ཅན་ལ་གཏོད་ཅིག་ཅེས་གསུངས་ནས༑ བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་ལ་ཕྱག་འཚལ་དུ་བྱོན་ཏེ། ཀླུ་ཡུལ་དང༌། ལྷ་ཡུལ་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚེམས་མཆེ་བ་རེ་རེ་བཞུགས་པ་ལ་ཡང་ཕྱག་འཚལ་དུ་བྱོན་ནས་སླར་བྱོན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲ་ལ་སྦྲོན་དུ་བྱོན་པས་རྒྱལ་པོ་གཉིད་ལོག་པར་གཟིགས་ནས། འཁོར་རྣམས་ལ། ང་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་2

འདིར་སྦྲོན་དུ་བྱུང་ཞེས་སྨྲོས་
ཤིག་ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་བྱ་རྐང་ཅན་ཞེས་བྱ་བ། རི་གསུམ་འདུས་པའི་དབུས་སུ་བྱོན་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་སྣ་ཚོགས་བསྟན་ཏེ། རྩྭའི་སྟན་ལ་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་བཅས།

༡ བཟླའོ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།
༢ བཟླ་བ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།

བཀའ་བསྡུ་རིམ་པ་གསུམ་བྱུང་ཚུལ། 25
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གནང་བའི་ཕྱག་དར་ཁྲོད་ཀྱི་སྣམ་སྦྱར་དེ་བསྣམས་ཏེ། སྤུར་ཏེ་ཇི་སྲིད་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་ཆོས་སྟོན་པར་འགྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་མི་འཇིག་ཅིང་མདངས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ། མྱ་ངན་ལས་འདས་སོ།། དེ་ནས་གནོད་སྦྱིན་རྣམས་ཀྱིས་རི་གསུམ་པོ་དེ་ཁ་སྦྱར་ནས་བཞག་གོ། དེ་ནས་ཤ་ནའི་གོས་ཅན་རྒྱ་མཚོར་རིན་པོ་ཆེ་ལེན་དུ་སོང་བ་ལས་འཁོར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ན་བཞུགས། ལོ་ལྔའི་དུས་སྟོན་བྱའོ།། ཞེས་སྨྲས་པ་ལ། མྱ་ངན་ལས་འདས་སོ༑༑ ཞེས་ཐོས་པས་བརྒྱལ་བར་གྱུར་ཏོ།། བརྒྱལ་བ་སངས་ནས་འཕགས་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་དང༌༑ མོའུ་གལ་གྱི་བུ་དང་། འོད་སྲུངས་ཆེན་པོ་རྣམས་དྲིས་པས་ཀྱང་མྱ་ངན་ལས་འདས་སོ༑༑ ཞེས་ཐོས་ཏེ། ཡང་བརྒྱལ་ལོ།། དེ་སངས་ནས། ད་ལྟ་སུ་བཞུགས།1

ཀུན་དགའ་བོ་
བཞུགས་སོ།། དེ་ནས་ཀུན་དགའ་བོ་འཁོར་བཅས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་ལོ་ལྔའི་དུས་སྟོན་བྱས་སོ༑༑ དེ་ནས་ཀུན་དགའ་བོས་ཤ་ནའི་གོས་ཅན་རབ་ཏུ་ཕྱུང་ཞིང་བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས། དེས་ཀྱང་སྦྱངས་པས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ལ་མཁས་པར་གྱུར་ཅིང་དགྲ་བཅོམ་པར་གྱུར་ཏོ།། དེ་ནས་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ནས། དགེ་སློང་ཞིག་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་ལས། གང་ན་ལོ་བརྒྱར་འཚོ་བ་ནི།། ངེས་པར་ཆུ་ལ་བྱ་གག་བཞིན།། ཞེས་འདོན་པ་གསན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་ཀྱི། གང་ན་ལོ་བརྒྱར་འཚོ་བ་ནི།། ངེས་པར་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པ་ཡིན།། ཞེས་ལྷོགས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པས། དགེ་སློང་དེས་རང་གི་མཁན་པོའ་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ཏེ་འཕགས་པ་ཀུན་དགའི་བོ་འདི་སྐད་གསུང་ངོ༌།། ཞེས་སྨྲས་པས། མཁན་པོ་དགེ་སློང་དེ་རང་གིས་ནོར་བར་བསྟན་པ་དེ་མ་འདོད་ནས། ཀུན་དགའ་བོ་ནི་རྒས་གྱུར་ཏེ།། དྲན་པ་ཉམས་པས་བརྗེད་པ་ཡིན།། ཞེས་སྨྲས་སོ།། དེ་དགེ་སློང་དེས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་སྨྲས་པས། ཀུན་དགའ་བོ་ཡིད་བྱུང་ཏེ། ད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

༡ ཞུགས། གཙང་དཔར།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 26 བསྟན་པ་ཡང་འདི་ལྟར་གྱུར་པས་མྱ་ངན་ལས་འདའོ་1

སྙམ་དུ་དགོངས་ཏེ། ཤ་ནའི་གོས་
ཅན་ལ་བསྟན་པ་གཏད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་གྲོང་ཁྱེར་བཅོམ་བརླག་གི་སྤོས་འཚོང་སྦས་པའི་བུ་ཉེ་སྦས་ལ་བསྟན་པ་གཏོད་ཅིག །དེ་ནི་མཚན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལུང་བསྟན་ཏོ།། ཞེས་གསུངས་ནས་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲ་ལ་སྦྲོན་དུ་བྱོན་པ་ན་རྒྱལ་པོ་གཉིད་ལོག་པས། འཁོར་རྣམས་ལ་ཁོ་བོ་འདིར་སྦྲོན་དུ་བྱུང༌། ཞེས་སྨྲོས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་ནས། འཁོར་དང་བཅས་ཏེ་ཆུ་བོ་གངྒཱའི་འགྲམ་དུ་གཤེགས་སོ།། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲ་གདུགས་ཀྱི་ཡུ་བ་ཆག་པ་རྨིས་པ་ལས། སད་དེ་སྨྲས་པས། འཁོར་རྣམས་ཀྱིས། འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་སྦྲོན་དུ་བྱོན་ནོ།། ཞེས་སྨྲས་པས་བརྒྱལ་བར་གྱུར་ཏོ།། བརྒྱལ་བ་སངས་ནས་གླང་པོ་ཆེ་ཞོན་ཏེ་རྒྱུགས་ནས་ཆུ་བོ་གངྒཱའི་འགྲམ་དུ་ཕྱིན་ཏོ།། དེའི་ཚེ་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ལི་ཙཱ་བྱི་རྣམས་ལྷས་སྦྲན་པ་2

ལ་བརྟེན་ནས་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་མང་པོ་ཐོགས་ཏེ་ཆུ་བོ་
གངྒཱའི་འགྲམ་དུ་ལྷགས་སོ།། དྲང་སྲོང་ཞིག་ཀྱང་འཁོར་ལྔ་བརྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ལྷགས་ཏེ། ཀུན་དགའ་བོ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་གསོལ་བས། ཀུན་དགའ་བོས་ཆུ་བོ་གངྒཱའི་དབུས་སུ་གླིང་ཞིག་སྤྲུལ་ཏེ། ཉི་མའི་གུང་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྙེན་པར་3 རྫོགས་པས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་སྟེ། དགྲ་བཅོམ་པ་ཉི་མ་གུང་པའམ། ཆུ་དབུས་པ་ཞེས་བྱའོ།། དེ་མཁན་པོ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་སྔོན་དུ་བདག་མྱ་ངན་ལས་འདའོ་སྙམ་ནས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་ཞུས་པས། ཁྱོད་དེ་སྐད་མ་ཟེར་ཞིག །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཁ་ཆེ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་གནས་དང་མཐུན་པ་སྟེ། དེར་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉི་མ་གུང་པ་ཞེས་བྱ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཇོག་པར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་ལུང་བསྟན་གྱི། ཁྱོད་དེར་སོང་ལ་

༡ བཟླའོ་ གཙང་དཔར།
༢ སྦྲོན་པ་ དབུས་དཔར།
༣ བསྟེན་པར་ དབུས་དཔར།

བཀའ་བསྡུ་རིམ་པ་གསུམ་བྱུང་ཚུལ། 27
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཞོག་ཅིག་ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ཀྱང་ཁ་ཆེར་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་ཏོ།། དེ་ནས་ཀུན་དགའ་བོ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཏེ། གདུང་ཆ་གཉིས་སུ་བགོས་ནས་རྒྱལ་པོའ་ཁབ་དང༌། ཡངས་པ་ཅན་དུ་མཆོད་རྟེན་རེ་རེ་བྱས་སོ།། དེ་ནས་ཤ་ནའི་གོས་ ིཅན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དེ། ཉེ་སྦས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང༌། བསྙེན་པར་རྫོགས་ཏེ་དེ་ལ་བསྟན་པ་གཏད་དོ།། དེ་ནས་འཕགས་པ་ཉེ་སྦས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མཛད་དོ།། སློབ་མ་དགྲ་བཅོམ་པ་རེ་རེ་བྱུང་བ་ན་བྲག་ཕུག་འདོམ་ལྔ་བཅུ་པ་ཞིག་ཏུ་སོ་ཤིང་སོར་ལྔ་པ་རེ་རེ་དོར་བས་དེ་ཡོངས་སུ་གང་བར་གྱུར་ཏོ།། དེ་ནས་དེས་བསྟན་པ་དྷི་དྷི་ཀ་ལ་གཏད། དེས་ནག་པོ་ལ་གཏད། དེས་ལེགས་མཐོང་ཆེན་པོ་ལ་གཏད་དེ། ལེགས་པར་གསུང་མཛད་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དང༌།། འོད་སྲུངས་ཀུན་དགའ་ཤ་ནའི་གོས་ཅན་དང༌།། ཉེ་སྦས་དྷི་དྷི་ཀ་དང་ནག་པོ་དང༌།། ལེགས་མཐོང་ཆེན་པོ་བསྟན་པའི་གཏད་རབས་བདུན། ཞེས་སོ།། དེ་ནས་བསྡུ་བ་གཉིས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་འདས་པ་ན་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགེ་སློང་རྣམས་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་བཅུ་སྤྱོད་པས་རྙེད་པ་1

དང་ལྡན་ནོ།། དེ་ན་དགྲ་
བཅོམ་པ་ཐམས་ཅད་འདོད་ཅེས་བྱ་བ་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་སྙིང་ལས་ཆུང་ངུར་གནས་སོ།། གྲོང་ཁྱེར་ནོར་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ན། དགྲ་བཅོམ་པ་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འཁོར་ལྔ་བརྒྱ་དང་བཅས་ཏེ་ཡངས་པ་ཅན་དུ་ལྷགས་སོ།། ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགེ་སློང་རྣམས་རྙེད་པ་འགོད་པ་མཐོང་སྟེ་ཅིའི་ཕྱིར་འདི་དག་རྙེད་པ་ཆེ་བར་གྱུར་སྙམ་དུ་བརྟགས་པས་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་བཅུ་སྤྱད་པ་ལས་བྱུང་བར་མཁྱེན་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་པ་ཐམས་ཅད་འདོད་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། འཕགས་པ་ཨ་ལ་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་གཞི་སྤྱད་དུ་རུང་ངམ། དེས་སྨྲས་པ། ཅི་ཞིག །མི་མཐུན་པའི་ལས་བྱས་ནས། མཇུག་ཏུ་2

ཐམས་ཅད་
༡ སྙེད་པ་ དབུས་དཔར།
༢ འཇུག་ཏུ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 28

ཀྱིས་ཨ་ལ་ལ་ཞེས་བརྗོད་པས་ལས་འཆགས་ཞེས་ཟེར་རོ།། སྨྲས་པ་མི་རུང་ངོ༌།། ལྟུང་བ་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ།། གང་དུ་བཅས། གཉན་ཡོད་དུའོ།། སུ་ལ་བཅས། དྲུག་སྡེ་ལའོ༑༑ འོ་ན་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགེ་སློང་དག་དེ་ལྟར་སྤྱོད་ན་བཟོད་དམ། མི་བཟོད་དོ།། འོ་ན་ཇི་ལྟར་བགྱི། སྤང་བར་བྱའོ།། དེ་བཞིན་དུ་གཞི་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་དེ་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགེ་སློང་རྣམས་སྤང་བར་བགྲོས་སོ།། དེ་ནས་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་འདོད་ཀྱིས་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགེ་སློང་རྣམས་དབྱུང་བར་བྱ་ཡི། ཁྱོད་ཕྱོགས་ཚོལ་དུ་སོངས་ཤིག ཅེས་གསུངས་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་པ་གྲགས་པས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་དམར་བུ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་སོ་སོར་ཕྱིན་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགེ་སློང་རྣམས་གཞི་བཅུ་སྤྱོད་པ་བརྗོད་ནས། ཁོ་བོས་གནྜི་བརྡུངས་པ་ན་ཁྱེད་སོ་སོ་ནས་བྱོན་ཅིག །ཅེས་བསྐུལ་ཏེ་སླར་ཡངས་པ་ཅན་དུ་བྱོན་ནས། གཙུག་ལག་ཁང་སྒོ་བཅད་དེ། གནྜི་བརྡུངས་པས་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོས་མཁན་པོ་མཛད་པའི་དགེ་སློང་དགྲ་བཅོམ་པ་བདུན་བརྒྱར་གཅིག་གིས་མ་ཆོག་པ་འདུས་སོ།། ཡུལ་དམར་བུ་ཅན་དུ་དགྲ་བཅོམ་པ་སྒུར་སྐྱོག་ཅེས་བྱ་བས་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་གནྜི་མ་ཐོས་སོ།། དེ་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་གྲགས་པས་དགེ་འདུན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས། གཞི་བཅུ་བརྗོད་དེ། ཨ་ལ་ལའི་གཞི་སྤྱོད་དུ་རུང་ངམ། མི་རུང་ངོ༌།། འོ་ན་དགེ་སློང་ཁ་ཅིག་གིས་དེ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་ན་བཟོད་དམ། མི་བཟོད་དོ།། འོ་ན་ཇི་ལྟར་བགྱི། སྤང་བར་བྱའོ།། དེ་བཞིན་དུ་དགེ་སློང་སོ་སོར་རེ་རེ་ནས་དྲིས་ཏེ། གཞི་བཅུ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་ནས་ཐུགས་བསྟུན་ནོ།། དེའི་ཚེ་དགྲ་བཅོམ་པ་སྒུར་སྐྱོག་འགོག་པ་ལས་ལངས་པ་ན། ལྷས་ཁྱོད་དང་མཁན་པོ་གཅིག་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་བདུན་བརྒྱར་གཅིག་གིས་མ་ཆོག་པ་ཡངས་པ་ཅན་དུ་འདུས་སོ།། ཞེས་སྨྲས་པས། རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་སྒོ་དྲུང་དུ་ལྷགས་ཏེ་སྒོ་བརྡུངས་སོ།། གྲགས་པས་སུ་ཡིན་ཞེས་སྨྲས་པས། གང་དག་དམར་བུ་ཅན་ན་གནས་པ་ཡི།། དགེ་སློང་མང་དུ་ཐོས་པ་འདུལ་

བཀའ་བསྡུ་རིམ་པ་གསུམ་བྱུང་ཚུལ། 29
བ་འཛིན།། དེ་དག་རྣམས་ལས་གཞན་ཞིག་འདིར་མཆིས་ཏེ།། དབང་པོ་དུལ་ཞེས་བྱ་བ་སྒོ་ན་འདུག །ཅེས་སྨྲས་སོ།། དབང་པོ་དུལ་བ་གཞན་ཡང་ཡོད་ན་ཁྱོད་སུ་ཡིན་ཞེས་སྨྲས་པས༑ སྒུར་སྐྱོག་གོ། ཞེས་ཟེར་བ་ཐོས་པས་སྒོ་ཕྱེའོ།། དེ་ནས་ལས་བྱས་ཏེ་སྒོ་ཕྱེ་ནས་གནྜི་བརྡུངས་ཏེ་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགེ་སློང་རྣམས་ནང་དུ་བཅུག་ནས། རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་བཅུ་སུན་ཕྱུང་སྟེ་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་གནས་དབྱུང་བྱས་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་བདུན་བརྒྱས་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་བྱས་པས། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ནི་ཕམ་མོ།། ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནི་རྒྱལ་ལོ།། ཞེས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་ཆེད་དུ་བརྗོད་དོ༑༑ དེ་ལ་བསྡུ་བ་གཉིས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྦྱིན་བདག་ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱིས་བྱས་སོ།། བསྡུ་བ་གསུམ་པ་དང་སྡེ་པ་གྱེས་ཚུལ་ནི། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་རྟོག་གེ་འབར་བ་དང༌། སློབ་དཔོན་དུལ་བ་ལྷའི་སྡེ་པ་ཐ་དད་པ་ཀླགས་པའི་འཁོར་ལོ་དང༌། སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་མཛད་པའི་དགེ་ཚུལ་གྱི་ལོ་དྲི་བ་རྣམས་ལས་བཤད་དོ།། དེ་ལ་ལུགས་གཅིག་ལ་སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས། ལོ་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་འདས་པ་ན༑ གྲོང་ཁྱེར་སྐྱ་བོའ་བུ་ཞེས་བྱ་བར། བདུད་སྡིག་ཅན་བཟང་པོ་ཀུན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ ིཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བས་དགྲ་བཅོམ་པའི་ཆ་བྱད་དུ་སྤྲུལ་ནས། རྫུ་འཕྲུལ་སྣ་ཚོགས་བསྟན་ཏེ་དགེ་འདུན་ལྟ་བ་ཐ་དད་དུ་ཕྱེ་ནས་འཁྲུག་ལོང་དུ་གྱུར་ཏེ་ལོ་དྲུག་ཅུར་མི་མཐུན་པར་གྱུར་ཏོ།། དེ་ནས་དགེ་སློང་གནས་མའི་བུ་ཞེས་བྱ་བས་དགེ་འདུན་བསྡུས་ཏེ་རྩོད་པ་བཟླུམས་པས་ཆོས་ཕྱོགས་སུ་ཞི་བར་བྱས་པ་ལ་བསྡུ་བ་གསུམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྦྱིན་བདག་རྒྱལ་པོ་དགའ་བོ་དང་པདྨ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བྱས་སོ།། ཡང་ལུགས་གཅིག་ལ་སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་འདས་པ་ན། གྲོང་ཁྱེར་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བར་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་བཞི། སྐད་མི་མཐུན་པ་སཾ་སྐྲི་ཏ་དང༌། ཟུར་ཆག་དང༌། ཐ་མལ་པ་དང༌། ཤ་ཟའི་སྐད་ཀྱིས་ལུང་འདོན་པས་སློབ་མ་རྣམས་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 30
ལྟ་བ་མི་མཐུན་པར་གྱུར་པས། རྩ་བའི་སྡེ་པ་བཞིར་གྱེས་སོ།། དེ་དག་ཀྱང་ནང་གསེས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་སོ་སོར་གྱེས་པས་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གྱེས་སོ།། དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། གཞན་བཅུ་བདུན་པོ་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་རྩོད་པ་ན། ནམ་ཞིག་ན་ཀྲི་ཀྲིའི་རྨི་ལྟས་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་རྙེད་ནས་བལྟས་པས། རས་ཡུག་དཀར་པོ་གཅིག་མི་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་སོ་སོར་འཐེན་ཀྱང༌།1

རས་ཡུག་དེ་མི་འདྲལ་བ་2

ཞིག་རྨིས་པ་དེ།
སངས་རྒྱས་འོད་སྲུངས་ལ་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྨི་ལམ་དེ་ཁྱོད་ལ་དགེ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་མི་དགེ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་གྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་གྱེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གྱུར་ཀྱང༌། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་རས་ཡུག་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བའི་སྔ་ལྟས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་མཐོང་ནས། བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པར་བསྡུས་པ་ལ་བསྡུ་བ་གསུམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྦྱིན་བདག་རྒྱལ་པོ་ཨ་ཤོ་ཀས་བྱས་སོ།། རྩ་བའི་སྡེ་པ་བཞི་ནི། གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ་པ་དང༌། དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེ་བའི་སྡེ་པ་དང༌། མང་པོས་བཀུར་བའི་སྡེ་པ་དང༌། གནས་བརྟན་པའི་སྡེ་པའོ།། དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་ནི། དང་པོ་སྐད་སཾ་སྐྲི་ཏའི་སྐད་དུ་འདོན། མཁན་རྒྱུད་རྒྱལ་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་སྲས་སྒྲ་གཅན་འཛིན་ནས། སྣམ་སྦྱར་སྣམ་ཕྲན་ཉི་ཤ་རྩ་ལྔ་པ་ནས་དགུ་པ་ཡན། གྲྭ་རྟགས་ཨུཏྤ་ལ་དང༌༑ པདྨ་དང༌། རིན་པོ་ཆེ་དང༌། ཤིང་ལོ་བཞིའོ།། གཉིས་པ་ནི་སྐད་ཟུར་ཆག་ཏུ་འདོན། མཁན་རྒྱུད་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་འོད་སྲུངས་ཆེན་པོ་ནས། སྣམ་ཕྲན་ཉེར་གསུམ་པ་ནས་བདུན་པ་ཡན། གྲྭ་རྟགས་དུང་ངོ༌།། གསུམ་པ་ནི། སྐད་ཤ་ཟའི་སྐད་དུ་འདོན། མཁན་

༡ ཐེན་ཀྱང། སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།
༢ མི་འདྲ་ལ་ དབུས་དཔར།
མི་འབྲལ་ གཙང་དཔར།

བཀའ་བསྡུ་རིམ་པ་གསུམ་བྱུང་ཚུལ། 31

རྒྱུད་དམངས་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་ཉེ་བར་འཁོར་ནས། སྣམ་ཕྲན་ཉེར་གཅིག་པ་ནས་ལྔ་ཡན། གྲྭ་རྟགས་མེ་ཏོག་སོ་རྩི་ཀའོ།། བཞི་པ་ནི། སྐད་ཐ་མལ་པའི་སྐད་དུ་འདོན། མཁན་རྒྱུད་རྗེའུ་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མཐའ་འཁོབ་འདུལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་ཀ་ཏྱ་ཡ་ན་ནས༑ སྣམ་ཕྲན་སྔ་མ་དང་མཐུན། གྲྭ་རྟགས་འཁོར་ལོའོ།། ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཀའ་བསྡུ་བ་བྱུང་ཚུལ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས། རྒྱལ་པོའ་ཁབ་ཀྱི་ལྷོ་ཕྱོགས་ ིཀྱི་རི་བི་མ་ལ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཞེས་བྱ་བར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་འདུས་ནས། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་དང༌། བྱམས་པ་དང༌། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱིས། རིམ་པ་བཞིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་མངོན་པ། འདུལ་བ། མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་གསུམ་བསྡུས། ཞེས་ཟེར་རོ།། དེ་ ིནི་མི་འཐད་དེ། གསང་འདུས་ཀྱི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་མགོར་འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན། ཞེས་པ་ནས། རྡོ་རྗེ་བཙུན་མོའ་བྷ་ག་ལ་བཞུགས་སོ།། ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱི་ཡི་ ིགེ་བཞི་བཅུ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ཀྱིས་ཡི་གེ་རེ་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་རེ་རེས་བཤད་པ། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་དང༌། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་སོགས་ལས་གསུངས་པ་དང༌། རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་དང་འཁོར་རྒྱུད་ཐ་མི་དད་དུ་བྱས་པའི་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་ལ། སྒྲོན་གསལ་ལས། ཨེ་ཝཾ་གྱི་ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱི་བརྡ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞིང༌། ཁུངས་རྣམ་དག་གང་ནས་ཀྱང་བཤད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ༑༑ བཀའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་བྱུང་ཚུལ་ལ། བསྟན་བཅོས་ཡང་དག་དང༌། ལྟར་སྣང་གཉིས་ཏེ། ས་སྡེ་ལས། “དོན་མེད་དོན་ལོག་དོན་དང་ལྡན།། ངན་གཡོ་བརྩེ་བྲལ་སྡུག་བསྔལ་སྤོང༌།། ཐོས་རྩོད་སྒྲུབ་པ་ལྷུར་ལེན་པ།། བསྟན་བཅོས་དྲུག་བྲལ་གསུམ་དུ་འདོད༑༑”1

ཅེས་གསུངས་པའི་དགུ་པོ་དེར་ཕྱི་ནང་གི་བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་འདུ་སྟེ། དོན་

༡ ལུང་འདི་མ་རྙེད།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 32

མེད་པ་དང༌། དོན་ལོག་པ་དང༌། ངན་གཡོ་དང༌། སྙིང་པོ་དང་བྲལ་བ་དང༌། ཐོས་པ་ལྷུར་ལེན་པ་དང༌། རྩོད་པ་ལྷུར་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཏེ། དྲུག་ནི་ཕྱི་རོལ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཏེ༑ བསྟན་བཅོས་ལྟར་སྣང་ངོ༌།། དོན་དང་ལྡན་པ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་སྤོང་བ་དང༌། སྒྲུབ་པ་ལྷུར་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཏེ། གསུམ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཡང་དག་སྟེ་ནང་པའི་བསྟན་བཅོས་སོ།། དང་པོ་བཞི་ནི་རིམ་པ་ལྟར་བྱ་རོག་སོ་རྟོག་གི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུ་དང༌། མུ་སྟེགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་དང༌། མུ་སྟེགས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུ་དང༌། གཅེར་བུ་པའི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུའོ།། ཐོས་རྩོད་ལྷུར་ལེན་གྱི་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་པའི་བསྟན་བཅོས་སོ།།
རིག་པའི་གནས་ལྔ་སྟེ། གཏན་ཚིགས་1

རིག་པ་དང༌། སྒྲ་དང༌། གསོ་བ་དང༌། བཟོ་
རིག་པ་དང༌། ནང་གི་དོན་རིག་པའོ།། དེ་དག་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་ལྔ་སྟེ། གཏན་ཚིགས་2

རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ། ཕྱི་རིག་པར་གྱུར་པ་དང༌། ནང་རིག་པར་གྱུར་པའི་
རྟོག་གེའི་བསྟན་བཅོས་གཉིས་སོ།། སྔ་མ་ནི་ཕྱི་རོལ་པའི་སྟོན་པ་དྲང་སྲོང་གླིང་སྐྱེས་ཀྱིས་བྱས་པའི་རྟོག་གེའི་བསྟན་བཅོས་དང༌། བྲམ་ཟེ་རྐང་མིག་གིས་བྱས་པའི་རྟོག་གེའི་ཚིག་དོན་བརྒྱད་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུའོ།། ཕྱི་མ་ནི་སྡེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དཔལ་ལྡན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་མཛད་པའི་ཚད་མའི་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལ་ལེའུ་དྲུག་གོ། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ཚད་མ་སྡེ་བདུན་མཛད་དེ། གཙོ་བོ་ལུས་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་གསུམ་ནི། རྒྱས་པ་རྣམ་འགྲེལ། འབྲིང་རྣམ་ངེས། བསྡུས་པ་རིགས་པའི་ཐིགས་པ་སྟེ། དང་པོ་ལ་ལེའུ་བཞི། གཉིས་པ་ལ་ལེའུ་གསུམ། གསུམ་པ་ལ་ལེའུར་ཕྱེ་བ་མེད་དོ།། འཕྲོས་པ་ཡན་ལག་ལྟ་བུའི་བསྟན་

༡ གཏན་ཚིག་ དབུས་དཔར།
༢ གཏན་ཚིག་ དབུས་དཔར།

རིག་པའི་གནས་ལྔའི་སྐོར། 33

བཅོས་བཞི་ནི། གཏན་ཚིགས་ཐིགས་པ། རྩོད་པའི་རིགས་པ། འབྲེལ་པ་བརྟག་པ། རྒྱུད་གཞན་སྒྲུབ་པའོ།། སྒྲ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ། ལྷ་ཡུལ་དུ་ལྷ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཛྙཱ་ན་དེ་ཝ་ཞེས་བྱ་བས་སྒྲ་མདོ་ཆེན་པོ་གཅིག་བྱས། དེ་ལྷ་ཡུལ་དུ་དར་ནས་མི་ཡུལ་དུ་མ་ཕེབས་པར་ནུབ་བོ།། དེའི་རྗེས་ལ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཨིནྡྲཱ་བྱཱ་ཀ་ར་ཎ་ཞེས་བྱ་བ་བརྩམས་ཏེ་དྲང་སྲོང་ཕུར་བུ་ལ་བསླབས་ནས། ལྷ་རྣམས་ལ་སློབ་ཏུ་བཅུག་པས། དྲང་སྲོང་ཕུར་བུ་ལ་ལྷའི་བླ་མ་དང་སྒྲ་མཁན་ཞེས་གྲགས་སོ།། དེ་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་ལ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནས་ཆུ་བུམ་པ་གང་བླངས་ཏེ། དེ་ལས་རྩྭ་ཀུ་ཤའི་རྩེ་མོས་ཐིགས་པ་གཅིག་བླངས་ནས་སྒྲ་ནི་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་དང་འདྲ། ངས་ཤེས་པ་ནི་བུམ་པའི་ཆུ་དང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་པ་ནི་ཀུ་ཤའི་རྩེ་མོའ་ཆུ་དང་འདྲའོ་ཞེས་སྨྲས་པས། དེ་སེམས་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་སློབ་ ིཔར་མི་བྱེད་པ་ལ། འོན་ཀྱང་གང་ཤེས་དེ་སློབས་ཤིག་ཅེས་སྨྲས་པས། འོ་ན་དུས་བཟང་ལ་མི་སློབ་གཞན་དུ་སློབ་པར་བགྱིའོ་ཞེས་སྨྲས་པས། དུས་བཟང་བཞི་ནི། “ཚེས་བརྒྱད་ལ་ནི་སློབ་དཔོན་འཇོམས།། བཅུ་བཞི་ལ་ནི་སློབ་མ་འཇོམས།། གནམ་སྟོངས་ལ་ནི་རིག་པ་འཇོམས།། ཚེས་གཅིག་ལ་ནི་ཐམས་ཅད་འཇོམས།།”1

ཞེས་ཡར་ངོ་མར་ངོའ་ཡོངས་ ིའཇོམས་ཀྱི་དུས་བཟང་བཞི་བསྲུང་བ་དིང་སང་གི་བར་དུ་སྒྲ་པ་རྣམས་ལ་སྲོལ་དུ་དར་རོ།། དེ་ནས་མི་ཡུལ་དུ་བྲམ་ཟེ་པཱ་ཎི་ན་ཞེས་བྱ་བས་ལག་རིས་མཁན་ལ་ལག་རིས་བསྟན་ནས་སྒྲ་ཤེས་པར་འགྱུར་མི་འགྱུར་དྲིས་པས་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་ཟེར་བ་ལ། སྒྲ་ཤེས་པའི་ལག་རིས་ཇི་ལྟར་དགོས་དྲིས་ནས། མཚོན་རྣོན་པོས་བྲིས་ཏེ་བསླབས་པས་ཤེས་པར་མ་གྱུར་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་པའི་ལུགས་ལྟར་ན་མ་ཧཱ་དེ་ཝ་སྟེ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་བསྒྲུབས་པས་འགྲུབ་སྟེ་སྒྲ་ལ་མཁས་པའི་དངོས་གྲུབ་ཞུས་པས། དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོས། ཨ་ཨི་ཨུ་ཞེས་སྨྲས་

༡ སྡེ་བསྟན། སྒྲ་མདོ། རེ། ཞ་ལུ་ལོ་ཙཱ་བ་དགེ་སློང་དྷརྨ་པཱ་ལ་བྷ་དྲས་བགྱིས་པ། འཇམ་དཔལ་གྱི་སྒྲ་བརྡ་སྤྲོད་འགྲེལ་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་པ། སྐབས་ལྔ་པའི་རྐང་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༦༤བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཚེས་བརྒྱད་ལ་ནི་མཁན་པོ་འཇོམས།། བཅུ་བཞི་པ་ནི་སློབ་མ་
འཇོམས།། བཅོ་ལྔ་པ་ནི་རིག་པ་འཇོམས།། ཚེས་གཅིག་ལ་ནི་ཐམས་ཅད་འཇོམས།།” ཞེས་སོ།།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 34
པས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྒྲ་ལ་མཁས་པར་གྱུར་པར་འདོད་དོ།། ནང་པ་ལྟར་ན་འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་བསྒྲུབས་པས་གྲུབ་སྟེ། སྐད་གཅིག་1

ལ་མཁས་པར་གྱུར་ཞེས་ཏེ། འཇམ་
དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། “སྒྲ་བྱེད་པ་ནི་པཱ་ཎི་ནི།།”2

ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་པ་དང་མཐུན་
ནོ༑༑ དེས་པཱ་ཎི་བྱཱ་ཀ་ར་ཎ་ཞེས་བྱ་བ་ཤླཽ་ཀ་ཉིས་སྟོང་པ་ཞིག་བརྩམས་སོ།། དེ་ལ་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་གིས་འགྲེལ་པ་མ་ཧཱ་བྷ་ཥ་ཞེས་བྱ་བ་ཤླཽ་ཀ་འབུམ་པ་གཅིག་3

བྱས་སོ།། ཡང་རྒྱལ་
པོ་བདེ་སྤྱོད་ཅེས་བྱ་བ་བཙུན་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཁྲུས་བྱེད་པ་ལ། རྒྱལ་པོས་བཙུན་མོ་ལ་ཆུ་གཏོར་བས། བཙུན་མོས་སཾ་སྐྲི་ཏའི་སྐད་དུ་ཆུ་མ་མཐོར་ཞེས་སྨྲས་པས། རྒྱལ་པོས་སྒྲ་མི་ཤེས་པས་ཕལ་པའི་སྐད་ལ་ཏིལ་གྱི་ལ་དུ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་གོ་ནས། འབངས་མོ་ཅིག་ལ་ཏིལ་གྱི་ལ་དུ་བསྐུར་ཏེ་བཏང་བས། བཙུན་མོའ་ི

4

བློ་ལ་རྒྱལ་པོ་བླུན་པོ་བ་ལང་དང་འདྲ་བ་འདི་
དང་ལྷན་ཅིག་སྡོད་པ་ལས་ཤི་བ་སླའོ་སྙམ་ནས་ལྕེབས་པར་བརྩམས་པ་རྒྱལ་པོས་རིག་ནས་ཁྱེད་དེ་ལྟར་མ་བྱེད་ཅི་ཉེས་དྲིས་པས། བཙུན་མོས་རྒྱུ་མཚན་སྨྲས་པ་ལ། རྒྱལ་པོས་ཁྱོད་དེ་ལྟར་མ་བྱེད་ཅིག་ངས་ཀྱང་སྒྲ་ལ་མཁས་པར་བསླབ་བོ།། ཞེས་སྨྲས་སོ།། དེའི་ཚེ་བཙུན་མོའ་ཞང་པོ་སརྦཱ་ཝརྨ་ཞེས་བྱ་བས་བཙུན་མོ་ལ་ཁྱོད་དེ་ལྟར་མ་བྱེད་ཅིག །ཁོ་བོས་ ིགཞོན་ནུ་སྨིག་དྲུག་བསྒྲུབས་ནས་སྒྲ་ལ་མཁས་པར་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ལ་བསླབ་བོ།། ཞེས་སྨྲས་ཏེ། བསྒྲུབས་པས་གྲུབ་ནས་དེས་ལུས་མ་བསྟན་པར་ཡོལ་བའི་ཕག་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་སྒྲ་མདོ་བཤད་དེ་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་རྫོགས་པ་ན། བྲམ་ཟེ་སརྦཱ་ཝརྨས་ཆོག་ཚོད་བཟུང་སྟེ། ཀ་ལཱ་པ་དེས་འཚལ་ལོ་ཞེས་སྨྲས་པས་གཞོན་ནུ་སྨིན་དྲུག་རྨ་བྱ་ལ་ཞོན་ནས་འགྲོ་བའི་རྨ་བྱའི་མདོངས་ཡོལ་བའི་ཕག་ནས་མཐོང་བས་ཀ་ལཱ་པ་བཟོད་པར་མཛོད་

༡ སྐད་ཅིག་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ སྡེ་བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ། ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༨༩ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྒྲ་བྱེད་པ་ནི་པ་ཎི་ནི།།” ཞེས་སོ།།
༣ འབུམ་པ་ཅིག་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༤ བཙུན་མོའོ་ གཙང་དཔར།

རིག་པའི་གནས་ལྔའི་སྐོར། 35

ཅིག་ཅེས་སྨྲས་པས་སྒྲ་མདོ་དེ་ལ། ཀ་ལཱ་པ་སུ་ཏྲ་ཆ་བསགས་ཀྱི་མདོ་ཞེས་བྱ་བར་གྲགས་ཏེ་ཀ་ལཱ་པ་ནི་ཆ་བསགས་ཏེ་རྨ་བྱའི་མདོངས་ལ་འཇུག་གོ། དེའི་འཕྲོ་དེ་བྲམ་ཟེ་སརྦཱ་ཝརྨ་དང༌༑ བྲམ་ཟེ་མཆོག་སྲེད་གཉིས་ཀྱིས་བརྩམས་ཏེ། ལེའུ་ཉེར་བཞི་ཤླཽ་ཀ་བཞི་བརྒྱ་པ་གཅིག་བྱས་སོ།། དེ་ལ་འགྲེལ་པ་བགྲོད་དཀའ་སེངྒེས་བྱས་པ་དང༌། སློབ་མ་ལ་ཕན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་དོ།། ཡང་སློབ་དཔོན་ཙནྡྲ་གཽ་མིས་ཀླུའི་རྒྱལ་པོས་བྱས་པས་མ་ཧཱ་བྷ་ཥ་ལ་བརྟེན་ནས་ཙནྡྲ་བྱཱ་ཀ་ར་ཎ་ཞེས་བྱ་བ། ལེའུ་སོ་གཉིས་ཤླཽ་ཀ་བདུན་བརྒྱ་པ་ཞིག་མཛད་དོ།། དེ་ལ་སློབ་དཔོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞང་པོ་ཆོས་ཀྱི་འབངས་ཞེས་བྱ་བས་འགྲེལ་པ་ཤླཽ་ཀ་དྲུག་སྟོང་པ་ཞིག་བྱས་སོ།། དེ་ལ་སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེའི་བློ་གྲོས་ཞེས་བྱ་བས་འགྲེལ་བཤད་ཤླཽ་ཀ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་པ་ཞིག་བྱས་སོ།། དེ་ལ་འགྲེལ་བཤད་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གང་བ་ཞེས་བྱ་བས་ཤླཽ་ཀ་སུམ་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་པ་ཞིག་བྱས་ཏེ། དེ་དག་ལས་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་མ་གཏོགས་བོད་དུ་མ་འགྱུར་རོ།། བོད་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ལ་པཎྜི་ཏ་སྨྲི་ཏིས་མཛད་པའི་སྨྲ་བའི་སྒོ་མཚོན་ཆ་ལྟ་བུ་ཞེས་མིང་ཚིག་ཡི་གེ་ཚོགས་གསུམ་སྟོན་པ་གཅིག་ཡོད་དོ༑༑ དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཕྱི་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་སུ་གཏོགས་སོ།། སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཞར་ལ་སྙན་དངགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལ། སྙན་དངགས་དང༌། སྡེབ་སྦྱོར་དང༌། མངོན་བརྗོད་དང༌། ཟློར་གར་བཞིའོ།། དངགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་སྙད་ཅེས་བྱ་བའི་བརྡ་རྙིང་པའོ།། དེའི་བསྟན་བཅོས་ལ་སྙན་དངགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་གཞུང་དང༌། གཞུང་དེ་དང་མཐུན་པར་སྦྱར་བའི་སྙན་དངགས་གཉིས་ཏེ། སྔོན་མ་ནི་སྙན་དངགས་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་ཞིང་སྙན་དངགས་མ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་པའོ།། སྔ་མ་ནི་ཕྱི་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་སོ༑༑ ཕྱི་མ་ལ་ཕྱི་རིག་ནང་རིག་གཉིས་ཀའི་བསྟན་བཅོས་ཡོད་དོ།། མཚན་གཞི་ནི་རིམ་པ་ལྟར་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་དང༌། དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལྟ་བུའོ།། སྙན་དངགས་ཀྱི་གཞུང་གི་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 36
བརྗོད་བྱར་སྙན་དངགས་ཀྱི་ལུས། རྒྱན།1

སྐྱོན་གསུམ་སྟོན་ཏེ། ལུས་ནི་ཚིགས་བཅད་
རྐྱང་པ་དང༌། ལྷུག་པ་རྐྱང་པ་དང༌། དེ་གཉིས་སྤེལ་མ་གསུམ་གང་རྩོམ་ཡང་ལུས་ཀྱི་ཉམས་བཅུ་ལས་སྐབས་སུ་གང་བབ་པའི་ཉམས་ཐོན་པའོ།། ཉམས་འདོན་ལུགས་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་གཽ་ཌ་པ་དང༌། ལྷོ་ཕྱོགས་བྷེ་དར་བྷ་བའི་འདོན་ལུགས་གཉིས་ཡོད་དོ།། རྒྱན་ནི་དོན་རྒྱན་སོ་ལྔ༌། སྒྲ་རྒྱན་སོ་གཉིས། གབ་ཚིག་གི་རྒྱན་བཅུ་དྲུག་གོ། སྐྱོན་ནི་བཅུའོ།། མེ་ལོང་གི་གཞུང་རྩོམ་པ་པོ་ནི་པནྜི་ཏ་དབྱུག་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱི་རོལ་པ་ཞིག་གོ། འོ་ན་དབྱངས་ཅན་མ་ལ་མཆོད་བརྗོད་བྱེད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་ལྟར་ན་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་ན་བྲམ་ཟེ་སྒྲ་པའམ། ཏཾ་བུ་ར་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཆུང་མ་ཡིན་ཞེས་འདོད་ལ། ནང་པས་ནི་འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་ཚེམས་མཆེ་བ་ལས་སྤྲུལ་པར་བཞེད་དེ༑ གཉིས་ཀས་ཀྱང་ངག་གི་ལྷ་མོ་ཞེས་ལྷར་འཛིན་ནོ།། དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལ་ལེའུ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་བརྒྱ་དང་བདུན་རྒྱལ་པོ་དགེ་བའི་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་བས་མཛད་ལ༑ ལེའུ་ཐ་མ་ནི་དེའི་སྲས་ཟླ་བའི་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་བས་མཛད་དོ།། སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ། དམར་སེར་ཅན་དང༌། རྒྱལ་བའི་ལྷས་མཛད་པ་སོགས་བོད་དུ་མ་འགྱུར་རོ།། རྩོད་དུས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རཏྣ་ཨ་ཀ་ར་ཤན་ཏིས་མཛད་པའི་སྡེབ་སྦྱོར་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞེས་བྱ་བ་བོད་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྙན་དངགས་རྩོམ་པ་ན་སྙན་དངགས་ལ་མཁོ་བ་ཡི་གེ་ལྕི་ཡང་གི་སྡེབ་སྦྱོར་དང༌། སྒྲ་ལ་མཁོ་བ་ཡི་གེ་ཕོ་མོ་མ་ནིང་གསུམ་གྱི་རབ་དབྱེ་སྟོན་ནོ།། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ནི་སློབ་དཔོན་འཆི་མེད་སེངྒེས་མཛད་པའི་འཆི་མེད་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་འགྱུར་ཏེ། ས་འོག་ས་སྟེང་ས་བླ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་བསྟན་ཏོ།། ཟློས་གར་གྱི་བསྟན་བཅོས་ནི་སློབ་དཔོན་ཙནྡྲ་གཽ་མིས་མཛད་པའི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་དགའ་བའི་ཟློས་གར་ཞེས་བྱ་བ་དང༌། སྙན་ངག་པ་ཆེན་པོ་དཔལ་དགའ་བའི་

༡ བརྒྱན། གཙང་དཔར།

འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག 37

ལྷ་ཞེས་བྱ་བས་མཛད་པའི་ཀླུ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བའི་ཟློས་གར་ཞེས་བྱ་བ་འགྱུར་རོ།། གསོ་བ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ནི། སློབ་དཔོན་དཔའ་བོས་མཛད་པའི་སྨན་དཔྱད་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ཞེས་པ། “ལུས་དང་བྱིས་པ་གདོན་ལུས་སྟོང༌།། མཚོན་དང་མཆེ་བ་རྒས་རོ་རྩ།། གསོ་དཔྱད་གང་ལ་གནས་པ་ཡི།། ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ཞེས་བཤད་དོ།།”1

ཞེས་པའི་ཡན་ལག་
བརྒྱད་སྟོན་པ་དང༌། དེའི་འགྲེལ་ཆེན་ཁ་ཆེ་ཟླ་དགའ་ཞེས་བྱ་བས་མཛད་པ་དང༌། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྦྱོར་བ་བརྒྱ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཟས་འདི་སྤྱད་ན་ནད་འདི་སྐྱེད་ཅེས་པ་སྟོན་པ་རྣམས་འགྱུར་རོ།། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱི་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་སོ།། བཟོ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ནི། སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་ཆ་ཚད་སོགས་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཏེ། འཕགས་པ་ཤཱ་རིའི་བུས་མཛད་པ་ལ་སོགས་པ་འགྱུར་རོ།། འདི་ལ་ནང་རིག་པ་གཏོགས་པ་ཡང་ཡོད་དོ།།
ནང་གི་དོན་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ནི། ནང་སེམས་ཀྱི་སྟེང་གི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་འདུལ་བའི་ཐབས་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་སོ།། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བཀའ་དང་པོ་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་དང༌། བཀའི་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་ ིདང༌༑ བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་དགོངས་ ིཔ་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་སོ།། དང་པོ་ལ། བཀའ་དང་པོ་ནས་གསུངས་པའི་ལྟ་བའི་ཆ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་དང༌། དེ་ལས་གསུངས་པའི་སྤྱོད་པའི་ཆ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་གཉིས་སོ།། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། མངོན་པ་སྡེ་བདུན་དང༌། དེའི་དོན་བསྡུས་

༡ སྡེ་བསྟན། གསོ་རིག ཧེ སློབ་དཔོན་ཕ་ཁོལ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྙིང་བསྡུས། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༤༤བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ལུས་དང་བྱིས་པ་གདོན་ལུས་སྟོད།། མཚོན་དང་མཆེ་བ་རྒས་རོ་ཙ།། གསོ་དཔྱད་གང་ལ་གནས་པ་ཡི།། ཡན་ལག་བརྒྱད་དུ་དེ་བཤད་དོ།།”
ཞེས་སོ།། གཞུང་དུ་མཛད་པ་པོ་སློབ་དཔོན་དཔའ་བོ་ཞེས་གསལ་ཡང་ལུང་ཁུངས་སུ་སློབ་དཔོན་ཕ་ཁོལ་ཞེས་གསལ་བས་འདི་སློབ་དཔོན་དཔའ་བོའ་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ་འདིར་བཀོད། ི

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 38

བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཆེན་པོ། དེའི་དོན་བསྡུས་པ་མངོན་པ་མཛོད་རྩ་བ་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལུགས་ཀྱིས་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་དགྲ་བཅོམ་པས་མཛད་པར་འདོད་དེ། “ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཤཱ་རིའི་བུས།། གདགས་པའི་བསྟན་བཅོས་མོའུ་གལ་བུས།། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་ནི་ལྷ་སྐྱིད་ཀྱིས།། ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་ཀ་ཏྱ་བུས།། ཁམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་གང་པོས་བྱས།། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དབྱིག་བཤེས་ཀྱིས།། ཡང་དག་འགྲོ་བའི་རྣམ་གྲངས་ནི།། བསུས་པོ་ཆེ་ཡིས་བྱས་ཞེས་གྲགས།།”1

ཞེས་པ་ལྟར་རོ།། བྱེ་བྲག་ཏུ་
བཤད་པ་ཆེན་པོ་ཡང་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་མང་པོས་འཐུས་ནས་བྱས་པར་འདོད་དོ།། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱིས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའ་པནྜི་ཏས་བྱས་པར་ ིའདོད་དོ།། མངོན་པ་སྡེ་བདུན་ལས་གདགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ནང་ཚན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གདགས་པ་དང༌། ལས་གདགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་བོད་དུ་འགྱུར་ཞིང་གཞན་རྣམས་མ་འགྱུར་རོ།། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཤླཽ་ཀ་འབུམ་ཡོད་པར་གྲགས་ཏེ་བོད་དུ་མ་འགྱུར་རོ།། མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་རྩ་བའི་ཚིག་ཟིན་གྱིས་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྟོན་ཅིང༌། རང་འགྲེལ་གྱིས་མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཡང་རྒྱས་པར་བསྟན་ཏོ།། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ཉིད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཁ་ཆེ་མདུན་བཟང་གིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་བ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་བ། རྒྱལ་པོའ་སྲས་གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན་ ིགྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་བཤད། སློབ་དཔོན་གང་བ་སྦེལ་གྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་བཤད་རྣམས་བོད་དུ་འགྱུར་རོ།། ཚད་མ་སྡེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པས་ཀྱང་གཞུང་གི་ཆ་མང་པོ་ཞིག་གིས་མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྟོན་ནོ།། །།སྤྱོད་པའི་ཆ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་བསྟན་
༡ སྡེ་བསྟན། མངོན་པ། གུ རྒྱལ་པོའ་སྲས་གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན། ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད། ཤོག་གྲངས་༩ན༢ ལས་བྱུང་བ་ ིཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་ནི་འཕགས་པ་ཀཱ་ཏྱཱའི་བུས་བྱས། རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་གཞི་ནི་གནས་བརྟན་དབྱིག་གི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བྱས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ནི་བཙུན་པ་ལྷ་སྐྱིད་ཀྱིས་བྱས། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་འཕགས་པ་ཤཱ་རིའི་བུས་བྱས། བཏགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ནི་འཕགས་པ་མཽད་གལ་གྱི་བུས་བྱས། ཁམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་གང་པོས་བྱས། ཡང་དག་པར་འགྲོ་བའི་རྣམ་གྲངས་ནི་གསུས་པོ་ཆེས་བྱས་པར་གྲགས་སོ།།” ཞེས་སོ།།

འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག 39

བཅོས་ལ། སློབ་དཔོན་དུལ་བ་ལྷས་མཛད་པའི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དང༌། དགེ་ཚུལ་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་དང༌། སློབ་དཔོན་དགེ་ལེགས་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོའ་འགྲེལ་པ་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལ་སོགས་པ་དང༌། ིདགེ་སློང་གི་སོ་སོར་ཐར་བའི་མདོའ་འགྲེལ་པ་བརྒྱད་དང༌། དགེ་སློང་མའི་སོ་སོར་ཐར་ ིབའི་མདོའ་འགྲེལ་པ་གཉིས་ཏེ་བཅུ་དང༌། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱིས་མཛད་པའི་འདུལ་ ིབ་མདོ་རྩ་བ། གཞི་བཅུ་བདུན། རྣམ་འབྱེད་གཉིས་དང་བཅས་པ་སྟོན་པ་བམ་པོ་དགུ་དང༌། དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་འདུལ་བ་ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་པ་བམ་པོ་བཅུ་གཉིས་པ་དང༌༑ མདོ་རྩའི་རང་འགྲེལ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བཤད། མདོ་རྩའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་བམ་པོ་བདུན་ཅུ་པ་དང༌། དགྲ་བཅོམ་པ་ས་གའི་ལྷས་མཛད་པའི་འདུལ་བ་མེ་ཏོག་འཕྲེང་རྒྱུད་རྣམ་འབྱེད་གཉིས་ཁོ་ན་སྟོན་པ་བམ་པོ་དྲུག་པ་དང༌༑ སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་འོད་ཀྱིས་མཛད་པའི་དགེ་ཚུལ་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་སུམ་བརྒྱ་པ་དང༌། དེའི་རང་འགྲེལ་འོད་ལྡན་རྣམས་ཏེ་བོད་དུ་འགྱུར་རོ།། སྤྱིར་ལྟ་བ་བཀར་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱིས། སངས་རྒྱས་པའི་ལྟ་བ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་དུ་འཇོག་པ་ལས། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་མང་པོས་བཀུར་བ་དང༌། གནས་མ་བུ་པ་དང༌། བླ་མ་པ་དང༌། ཆོས་སྦས་པ་དང༌། བཟང་པོའ་ལམ་པ་རྣམས། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་ ིབདག་ཁས་ལེན་པས་སངས་རྒྱས་པའི་ལྟ་བ་ཁས་ལེན་པར་མི་འཇོག་ཀྱང༌། སྐྱབས་གནས་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་པར་འཇོག་གོ། བཀར་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ནི། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག །ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད། མྱ་ངན་ལས་པ་ཞི་ཞིང་དབེན་པ། ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སོ།། སྡེ་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ནི། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་མདོ་སྡེ་པ་གང་རུང་དུ་མ་གཏོགས་པ་མེད་ལ། སྡེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཀའ་མ་ཡིན་ཞེས་སྨྲའོ།། སློབ་དཔོན་ཡོན་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 40
ཏན་འོད་ནི། ཁ་ཅིག་འཕགས་པ་ཉེར་སྦས་ཀྱི་སློབ་མར་འདོད་ལ། ཁ་ཅིག་དགྲ་བཅོམ་པ་ཟླ་བའི་ནོར་བུའི་སློབ་མར་འདོད་མོད་ཀྱང༌། རང་ལུགས་ལ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་སློབ་མ་རང་ལས་མཁས་པ་བཞི་སྟེ། མངོན་པ་རང་ལས་མཁས་པ་བློ་གྲོས་བརྟན་པའོ།། ཚད་མ་རང་ལས་མཁས་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོའོ།། ཕར་ཕྱིན་རང་ལས་མཁས་པ་འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེའོ།། འདུལ་བ་རང་ལས་མཁས་པ་ཡོན་ཏན་འོད། ཅེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ཏེ༑ ཡུལ་བཅོམ་བརླག་ཏུ་བྲམ་ཟེའི་རིགས་སུ་འཁྲུངས།། འབུམ་སྡེ་བཅོ་བརྒྱད་ཐུགས་ལ་མངའོ༑༑ བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་ལ། ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་དཀར་ཆག་འཕང་ཐང་མ་དང༌། འཆིང་བུ་མ་དང༌། ལྷན་དཀར་མ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་དང༌། དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་མང་པོ་ལས། གྲུབ་མཐའི་རྣམ་དབྱེ་མ་ཕྱེད་པར་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་མང་པོ་སྣང་བས། འདིར་དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པ་ཅུང་ཟད་འབྱུང་ངོ༌།། དེ་ལ་ལྟ་བའི་ཆ་གཙོ་བོར་འགྲེལ་པ་དང༌། སྤྱོད་པའི་ཆ་གཙོ་བོར་འགྲེལ་པ་དང༌། གཉིས་ཀ་ཆ་མཉམ་དུ་འགྲེལ་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་དྲུག་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་སྟེ། དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ། རྩོད་བཟློག །ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་སྟེ་ལྔ་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་ཅིང༌༑ སྔ་རབས་པ་དག་ཐ་སྙད་གྲུབ་པ། ཞེས་བྱ་བ་དང་དྲུག་ཏུ་འདོད་ལ། རང་རེའི་བླ་མ་དག་ཐ་སྙད་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་རིགས་ཚོགས་ཀྱི་ཡ་གྱལ་ཞིག་ཡོད་ན། འཕགས་པའི་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཞུང་དུ་འཕགས་པའི་གཞུང་ཐམས་ཅད་ཁུངས་སུ་མ་དྲངས་པ་མེད་པས། དེ་དག་ཏུ་དྲངས་འོངས་དགོས་པ་ལས། དེ་དག་ཏུ་དྲངས་པ་གཅིག་ཀྱང་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང༌། ཚིག་གསལ་གྱི་གཤམ་དུ་རིགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བགྲངས་ཀྱང་ཐ་སྙད་གྲུབ་པ་མ་བགྲངས་པའི་ཕྱིར། མེད་པར་ཤེས་གསུང་ངོ༌།། དེས་ན་བླ་མ་རྗེ་ནི་རིགས་ཚོགས་ལྔར་བཞེད་ལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཙོང་ཁ་པ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་དང་དྲུག་ཏུ་བཞེད་

འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག 41

དོ༑༑ དེ་ལ་རྩ་བ་ཤེས་རབ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་དང་གསུམ་ནི་བསྟན་བཅོས་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང༌། གཞན་གསུམ་ནི་རྩ་ཤེར་ལས་འཕྲོས་པའི་ཡན་ལག་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་སོ།། དེ་ལ་རྩ་ཤེར་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོངས་པ། རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མི་འདྲ་བ་དུ་མའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་སྟོན་ལ། ཐབས་ཀྱི་ཆ་མི་སྟོན་ནོ།། གཞན་བཞིས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་སྟོན་ནོ།། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བས་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་རིགས་པས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་ཤིང༌། ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཡང་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རགས་རིམ་ཞིག་ཚང་བར་སྟོན་ནོ།། རྩ་ཤེར་ལ་རྒྱ་གར་ན་འགྲེལ་བ་དེ་བ་ཤྲ་མ། གུ་ཎ་མ་ཏི། གུ་ཎ་ཤྲཱི། སྠི་ར་མ་ཏི། འོག་ནས་འབྱུང་བ་བཞི་དང་བརྒྱད་ཡོད་པར་གྲགས་ཤིང་བོད་དུ་བཞི་འགྱུར་ཏེ། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་བ་བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་བམ་པོ་བདུན་དང༌། སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པའི་ཚིག་གསལ་དང༌། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེའི་ཕྲེང་བ་ནི། དེ་བ་ཤྲ་མས་མཛད་པའི་འགྲེལ་བ་དཀར་པོ་རྣམ་པར་འཆར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་བཤད། ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་བཞི་སྟེ། ག་ལས་འཇིགས་མེད་རང་འགྲེལ་དུ་སྔོན་གྱི་དཀར་ཆག་རྣམས་དང༌། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་མང་པོས་འདོད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པའི་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་དུ་དེའི་ལུང་དྲངས་པ་གཅིག་ཀྱང་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང༌། རབ་བྱེད་ཉི་ཤ་རྩ་བདུན་པའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པར་བཙུན་པ་འཕགས་པ་ལྷའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱང༌། ཞེས་བཞི་བརྒྱ་པའི་ལུང་དྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལ་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་འགྲེལ་པ་ཡོད་ལ། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ། རྩོད་ཟློག།།ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་གསུམ་ལ་རང་འགྲེལ་ཡོད་དོ།། འཕགས་པ་ལྷས་བཞི་བརྒྱ་པ་མཛད་དེ། རབ་བྱེད་བཅུ་དྲུག་གི་དང་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་གཉིས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང༌། ཆེན་པོའ་ི

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 42
བྱང་ཆུབ་སེམས་སྦྱོང་གི་རིམ་པ་ཡན་ཆད་སྟོན་ཅིང༌། དགུ་པ་མན་གྱིས་བདག་མེད་གཉིས་རིགས་པས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་སོ།། དེ་ལ་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་མཛད་དེ། ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཉིས་རིགས་པས་རྒྱས་པར་སྟོན་ཅིང་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཡང་སྟོན་ནོ།། རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་ལ་ནག་ཚོའི་འགྱུར་ཡོད་ཅིང༌། པ་ཚབ་ཀྱི་ཡང་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་དོ།། གཙང་ནག་པས་ཚིག་རྐང་ཐུང་དུ་བཏང་ནས་ཚིག་བདེར་བཏང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་ཅི་རིགས་ཤིག་ནག་ཚོའི་འགྱུར་ཡིན་ཟེར་བར་སྣང་ངོ༌།། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་དབུ་མ་སྙིང་པོ། རང་འགྲེལ་རྟོག་གེ་འབར་བ་དང་བཅས་པ་མཛད་དོ།། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེའི་ཕྲེང་བ་ལ་སློབ་དཔོན་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་བཤད་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཞེས་བྱ་བ། ཕྱི་རོལ་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང༌།1

ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་
འདོད་པ་སོགས་ཀྱང་རྒྱས་པར་བརྗོད་པ་བམ་པོ་བརྒྱད་ཅུ་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དེ་ལས་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་བོད་དུ་མ་འགྱུར་རོ།། འཕགས་པ་ལྷ་ནི་2

སིངྒྷ་
ལའི་རྒྱལ་པོའ་མེ་ཏོག་གི་ལྡུམ་རར། མེ་ཏོག་གི་ལྦ་བ་ལས་རྫུས་ཏེ་ལྷའི་བུ་འདྲ་བ་ཞིག་ ིའཁྲུངས་པ་རྒྱལ་པོའ་བུར་བྱས་སོ།། འཕགས་པའི་སློབ་མ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སློབ་ ིདཔོན་དང་འདྲ་བར་ཚད་མའི་གནས་སུ་བྱེད་དོ།། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ནི་རིག་འཛིན་གྱི་ས་བརྙེས་པར་བྱེད་དོ།། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ནི་སྐུ་ཚེ་དེ་ལ་རྡོ་རྗེའི་གདན་བསྒྲུབ་པར་དམ་བཅས་ཀྱང༌། དེའི་ཕྱི་མ་ལ་སློབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་བར་གྱུར་ནས་མཆོག་བརྙེས་སོ།། ཟླ་བ་གྲགས་པ་ནི་བོད་ཀྱི་དབུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་འཕགས་པའི་དངོས་སློབ་མ་ཡིན་པར་འདོད་ཀྱང༌། འདུས་པའི་བླ་མ་དག་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་སློབ་ཡིན་པར་བཞེད་ཅིང༌། ལུང་

༡ འདོད་བརྗོད་དང། དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ ལྷས་ནི་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག 43

རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་མང་ལ། མར་ལུགས་པ་དག་སྐུ་ཚེ་དེ་ལ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྙེས་པར་བཞེད་ཅིང༌། དགུང་ལོ་བཞི་བརྒྱ་བཞུགས་པ་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་ཐར་མང་པོ་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་གདན་པའི་གསུང་ལས་བྱུང་བ་པ་ཚབ་ལོ་ཙཱ་བས་བསྒྱུར་བ་ན་ཡོད་དོ།། སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོས་བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་མཛད་དོ།། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་མཛད་ཅིང༌། དེའི་འགྲེལ་བཤད་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལཤཱི་ལས་1

མཛད་ཟེར་བ་ནི་རྫུན་མ་ཡིན་ནོ།། སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལས་
མཛད་པའི་དབུ་མ་སྣང་བ་བམ་པོ་དགུ་སྟེ། དེ་དག་ལ་རང་རྒྱུད་ཤར་གསུམ་ཞེས་ཟེར་རོ།། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོ་ནི་དགུང་ལོ་སྟོང་དུ་གཅིག་གིས་མ་ཆོག་པ་བཞུགས་ཏེ། ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་བོད་དུ་སྤྱན་དྲངས། ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་སྐུ་རིང་ལ་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་དང་བཅས་པ་སྤྱན་དྲངས་ནས། བོད་ཀྱི་མི་མ་ཡིན་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་བཏུལ་ཞིང༌། སད་མི་མི་བདུན་རབ་དུ་ཕྱུང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་དེ་བཀའ་དྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ།། དེའི་སློབ་མ་འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེས་མཛད་པའི་ཉི་ཁྲི་སྣང་བ་དང༌། སློབ་དཔོན་སེངྒེ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་དང༌། ཉི་ཁྲིའི་འགྲེལ་པ་ལེའུ་བརྒྱད་མ་དང༌། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་ཆུང་དོན་གསལ་དང༌། སྡུད་པའི་འགྲེལ་པ་རྟོགས་པར་སླ་བ་དང༌། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྡུད་པའི་དཀའ་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ཡིན་ལ། སློབ་དཔོན་དེ་གསུམ་ག་ཡང་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོའི་2

སློབ་མ་ཡིན་ཞིང༌། སློབ་དཔོན་ལེགས་
ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་གཞུང་དེ་དག་ནི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ངོ༌།། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས། སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ་རྣམས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་

༡ ཀཱ་མ་ལ་ཤཱི་ལས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
ཀ་མ་ཤཱི་ལས་ གཙང་དཔར།
༢ ཞི་བ་མཚོའི་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 44
ཡིན་ལ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད། དཔལ་སྦས། ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ། ཞི་བ་འཚོ་དཔོན་སློབ་རྣམས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་ནོ།། དབུ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་ལ་དོན་དམ་འདོད་ལུགས་ལ་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཡོད་ཅེ་ན། རང་རྒྱུད་པ་དག་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང༌། བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་སྲིད་ལ། དེ་ཡོད་པར་བཟུང་ན་བདག་འཛིན་དུ་འགྱུར་བ་དང༌། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང༌། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང༌། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་གསུམ་ཁྱད་པར་མེད་ལ། དེ་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་བཞེད་དོ།། ཐལ་འགྱུར་བ་དག་དེ་ལྔ་ཀ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་ལ། ཡོད་པར་བཟུང་ན་བདག་འཛིན་དུ་བཞེད་དོ།། རང་རྒྱུད་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང༌། ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་སོགས་ནི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས༑ སེམས་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན། བེམ་པོ་བཞེད་ལ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ནི། གཟུགས་སྒྲ་སོགས་སེམས་ལས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ༑ ཕྱི་དོན་ནམ། བེམ་པོ་གཞི་མ་གྲུབ་པར་འདོད་དོ།། བླུན་པོ་དག་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཡིན། ཟེར་བ་དང་ནི་ཆེས་མི་འདྲའོ།། ཐལ་འགྱུར་བ་དག་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བཞེད་ཚུལ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་འདྲའོ།། སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཐལ་འགྱུར་རོ།། སྤྱོད་པ་གཙོ་བོར་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་ནི། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག་དང༌། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་མཛད་པའི་སྐྱབས་གསུམ་བདུན་ཅུ་པ་ལ་སོགས་པའོ།། ལྟ་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་ཆ་མཉམ་དུ་འགྲེལ་པ་ནི། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་དང༌། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷས་མཛད་པའི་བསླབ་བཏུས། སྤྱོད་འཇུག་སོགས་སོ།། སྤྱིར་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པ་ལ་གོང་དུ་སྨོས་པ་རྣམས་དང༌། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་དང༌། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་དང༌། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་བསྟོད་པ་དང༌། སེམས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ལ་བསྟོད་པ་སོགས་

འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག 45

བསྟོད་ཚོགས་དང༌། བཤེས་སྤྲིང་སོགས་གཏམ་ཚོགས་དང༌། གསོ་བ་རིག་པ་དང༌། གསེར་འགྱུར་གྱི་རྩིའི་བསྟན་བཅོས་སོགས་དང༌། བཟོ་རིག་པ་དང༌། འཇིག་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཤེས་རབ་བརྒྱ་པ་དང༌། སྐྱེ་བོ་གསོ་ཐིགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་མཛད་དེ་བོད་དུ་འགྱུར་རོ།། དབུ་མ་ཕུང་པོ་ལྔ་པ་ཟླ་གྲགས་ཀྱིས་མཛད་ཟེར་བ་ནི་ཁ་གཡར་རོ།། སྔགས་ཕྱོགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་འོག་ཏུ་སྟོན་ནོ།། བཀའ་ཐ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་ལ། ལྟ་བ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་དང༌། སྤྱོད་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་དང༌། ལྟ་སྤྱོད་ཆ་མཉམ་དུ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་གསུམ་མོ།། དེ་ལ་སྤྱིར་བྱམས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་སྡེ་ཉི་ཤ་ཞེས་གྲགས་ཏེ། བྱམས་མགོན་གྱིས་མཛད་པའི་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་དང༌། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཏེ་རྒྱན་གཉིས༑ དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང༌། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སྟེ་འབྱེད་གཉིས། རྒྱུད་བླ་མ་སྟེ་བྱམས་ཆོས་ལྔའོ།། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་སའི་དངོས་གཞི་དང༌། གཞི་བསྡུ་བ་དང༌། རྣམ་གྲངས་བསྡུ་བ་དང༌། རྣམ་པར་བཤད་པའི་སྒོ་བསྡུ་བ་དང༌། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ་སྟེ་ས་སྡེ་ལྔ། བམ་པོ་བརྒྱ་ཉེར་དྲུག་གོ། སའི་དངོས་གཞི་ལ་ས་མང་པོ་པ་དང༌། ཉན་ས། བྱང་ས། སའི་གོ་རིམ་མོ།།1

ཐེག་
པ་ཐུན་མོང་པའི་སྡོམ་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོམ་ཐེག་བསྡུས་ཏེ། སྡོམ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ།། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་ལ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་གསུམ་གྱི་འགྲེལ་པ༑ རྣམ་བཤད་རིག་པ། ལས་སྒྲུབ་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ། ཕུང་པོ་ལྔའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ། ཉི་ཤ་པ་དང༌། སུམ་ཅུ་པའི་རབ་བྱེད་དེ་པྲ་ཀ་ར་ཎ་སྡེ་བརྒྱད་དོ།། ཁ་ཅིག་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་མི་འདྲེན་པར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མདོ་འགྲེལ་འདྲེན་ནོ།། རང་ལུགས་ལ་བརྒྱད་དུ་མ་ངེས་ཏེ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་ལ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མདོའ་ི

༡ གོ་རིམས་སོ།། སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 46
འགྲེལ་པ་དང༌། ས་ལུ་ལྗང་པའི་མདོའ་འགྲེལ་པ་དང༌། མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་དང༌། ིཐེག་བསྡུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དང༌། རྗེས་དྲན་གསུམ་གྱི་འགྲེལ་པ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཡུམ་གསུམ་གནོད་འཇོམས་ནི། དཾ་ཥྚ་སེ་ནའི་ཡིན་ཞིང༌། ཉི་ཁྲི་རྣམ་འགྲེལ་བོད་ན་ཡོད་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་ཡིན་པར་བཞེད་པས་གཉིས་ཀ་དབྱིག་གཉེན་གྱི་མ་ཡིན་ནོ།། དེ་རྣམས་ལས་བྱམས་ཆོས་ལྔའི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང༌། འབྱེད་གཉིས་དང་གསུམ་པོ་བཀའ་ཐ་མའི་དགོངས་འགྲེལ། ལྟ་བ་སེམས་ཙམ་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱིས་ལྟ་སྤྱོད་ཆ་མཉམ་དུ་སྟོན། འབྱེད་གཉིས་ཀྱིས་ལྟ་བ་གཙོ་བོར་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ།། རྒྱུད་བླ་མ་བཀའ་བར་བའི་དགོངས་འགྲེལ། ལྟ་བ་རང་རྒྱུད་སྟོན་པར་སྔ་རབས་པ་རྣམས་བཞེད་ལ། ཇོ་ནང་པས་བཀའ་ཐ་མའི་དགོངས་འགྲེལ། ལྟ་བ་ཁོང་གི་ལྟ་བ་སྟོན་པར་བཞེད་དོ།། བླ་མ་རྗེས་བཀའ་ཐ་མའི་དགོངས་འགྲེལ། ལྟ་བ་སེམས་ཙམ་སྟོན་པར་བཞེད། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་ཐ་མའི་དགོངས་འགྲེལ། ཡང་ན་དབུ་མ་བསྟན། ཡང་ན་སེམས་ཙམ་བསྟན་གསུང༌། རང་ལུགས་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་བཞེད་པས། བཀའ་བར་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་མདོ། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའ་མདོ་དང༌། གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ ིརྒྱལ་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་དང༌། ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་དང༌། སེར་མོའ་ཕྲེང་བ་ལ་ ིཕན་པའི་མདོ་དང༌། འཕགས་པ་དཔལ་འཕྲེང་གི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་དགོངས་པ་གཙོ་བོར་འགྲེལ་ལ། དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་དུ་གནས་ཤིང༌། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་དུ་བཀྲལ་བར་བཞེད་དེ། ཇོ་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་འདི་ལས་གནོད་པ་མེད་གསུང་ངོ༌༑༑ མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ནི། རྒྱ་གར་དུ་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཕྱོགས་གླང༌། ཤཱནྟི་པ་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཙམ་དུ་བཀྲལ། འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ། བཙུན་པ་གྲོལ་སྡེ། སེངྒེ་བཟང་པོ༑ སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས། ཨ་བྷཱ་ཡ་སོགས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་དུ་བཀྲལ་ལ། ཇོ་བོ་ཆེན་

བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག 47
པོ་སོགས་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་དུ་བཀྲལ་ལོ།། བོད་ཀྱི་ལོཙྪ་བ་ཆེན་པོ་སོགས་སྔ་རབས་1

པ་

ཐམས་ཅད་དང༌། ཕྱི་རབས་ཀྱི་ཕལ་ཆེ་བ་དག་བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ། ལྟ་བ་རང་རྒྱུད་དུ་བཞེད་ལ། ཇོ་ནང་པ་བཀའ་ཐ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་ལྟ་བ་དབུ་མ་ཆེན་པོ་བསྟན་པར་བཞེད༑ འཕགས་སེང་གིས་ཡུམ་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་མཛད་པ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་སོ།། བླ་མ་རྗེ་སེམས་ཙམ་སྟོན་པར་2

བཞེད་དོ།། རང་ལུགས་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་བཞེད་པས་
མངོན་རྟོགས་རྒྱན་རང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཐལ་འགྱུར་དུ་གནས་ཤིང༌། ལྟ་སྒོམ་གཉིས་གཙོ་བོར་སྟོན་ལ། བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་བཞེད་དོ།། ས་སྡེ་ལྔའི་ལྟ་བ་སྟོན་པའི་ཆ་རྣམས་སེམས་ཙམ་སྟོན་ཅིང༌། བཀའ་ཐ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་ཡིན་ལ། བྱང་སའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུས་ལྟ་བ་སྟོན་ཅིང༌། ལྷག་མས་སྤྱོད་པ་སྟོན་པས། དེའི་ལེའུ་གཅིག་མ་གཏོགས་པ་དང༌། གཞན་ཡང་སྤྱོད་པ་སྟོན་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ིམདོ་སྡེ་སྤྱིའི་དགོངས་འགྲེལ་ལོ།། སྡོམ་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་བཀའ་ཐ་མའི་དགོངས་འགྲེལ། ལྟ་བ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཏེ། སེམས་ཙམ་སྟོན་ནོ།། པྲ་ཀ་ར་ཎ་སྡེ་བརྒྱད་ནི་3 བཀའ་ཐ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་ཏེ། སེམས་ཙམ་སྟོན་ནོ།། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས་དང༌། ཡུམ་གསུམ་གནོད་འཇོམས་ཀྱིས། ཡུམ་གྱི་མདོའ་ཚིག་ཟིན་གྱིས་དབུ་མ་བསྟན་ཀྱང༌། དེ་ ིདགོངས་པ་ཅན་ཡིན། དགོངས་པ་སེམས་ཙམ་དུ་གནས། ཞེས་འགྲེལ་ལོ།།
༈ གཉིས་པ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་ཚུལ་ལ་བཞི། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག །སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག །རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག །རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གོ། དང་པོ་(བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་)ལ་གསུམ། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་སོ་སོའ་རྣམ་གཞག །བྱ་ ི

༡ སོགས་ཀྱི་སྔ་རབས་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ སྙན་པར་ དབུས་དཔར།
སྟན་པར་ གཙང་དཔར།
༣ སྡེ་བརྒྱད་ན་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 48

རྒྱུད་ཀྱི་དབང་བསྐུར་བ་དང་སྡོམ་པ་གཟུང་བའི་རྣམ་གཞག །དབང་ཐོབ་ཅིང་སྡོམ་པ་བཟུང་ནས་ལམ་ལ་སློབ་པའི་རྣམ་གཞག་གོ། དང་པོ་(བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་སོ་སོའ་རྣམ་གཞག་) ི ལ། རིགས་སོ་སོའ་རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང༌། བྱ་བ་སྤྱིའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྟེ། རིམ་པ་ལྟར་རིགས་རེ་རེ་བའི་ ིསྒྲུབ་ཐབས་དང་ཆོ་ག་སྟོན་པའི་རྒྱུད་དང་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་ཆོ་ག་སྤྱིར་སྟོན་པའི་རྒྱུད་དོ།། འོ་ན་སྤྱིར་རིགས་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། བླ་མེད་ལ་རྣམ་སྣང༌། རིན་འབྱུང༌། འོད་དཔག་མེད། དོན་གྲུབ། མི་བསྐྱོད་པ་སྟེ་ལྔ་དང༌། རིགས་དྲུག་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྟེ་དྲུག་གོ༑ དེ་དག་ལས་རིགས་དྲུག་པ་མཆོག་དང༌། དེའི་འོག་ནས་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་མཆོག་གོ༑ དེ་དག་ལ་རིགས་དང་རིགས་ཅན་གཉིས་གཉིས་ཏེ། རྒྱལ་བ་རྣམ་སྣང་རིགས་དང༌། དེས་རྒྱས་འདེབས་པའི་ལྷ་རྣམས་རིགས་ཅན་ཏེ། དེས་གཞན་ལའང་འགྲེའོ།།1

ཡོ་ག་ལ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ། རིན་པོ་ཆེ། པདྨ། ལས། རྡོ་རྗེ་རིགས་ཏེ་ལྔའོ།། དེ་དག་རིམ་པ་ལྟར་རྣམ་སྣང་གི་རིགས་སོགས་དང་དོན་གཅིག་གོ། རིགས་དེ་དག་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་མཆོག་གོ། བྱ་སྤྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རིགས་གཉིས་ལས། ཕྱི་མ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས། པདྨའི་རིགས། རྡོ་རྗེའི་རིགས་གསུམ་རིམ་པ་ལྟར་མཆོག་དང༌། འབྲིང་དང༌། ཐ་མའོ།། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་རིགས་ལ༑ ལྔས་རྩེན་གྱི་རིགས། ནོར་ཅན་གྱི་རིགས། འཇིག་རྟེན་པའི་རིགས་ཏེ་གསུམ་མོ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ལ་སྡེ་ཚན་བརྒྱད་དེ། རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ། རིགས་ཀྱི་བདག་པོ། རིགས་ཀྱི་ཡུམ། རིགས་ཀྱི་གཙུག་ཏོར། རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་ཁྲོ་མོ། རིགས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་ཕོ་མོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་བྱང་སེམས། དེར་གཏོགས་པའི་ལྷ་དང་ཀླུ་དང་གནོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པའི་སྡེ་ཚན་ནོ།། རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའོ།། རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་ནི་འཇམ་དཔལ་ལོ།། རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོའ་རྒྱུད་ ི

༡ འདྲེའོ།། གཙང་དཔར།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་བཤད་པ། 49

ཀྱི་སྐོར་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གནས་གཙང་མའི་གནས་སུ་ས་བཅུ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེངྒེའི་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་པའི་1

སེངྒེའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་ཏེ། འཁོར་གྱིས་མ་ཞུས་པར་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་ཆོ་ག་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ་གསུངས། དེ་ལས་འཕྲོས་ནས་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་པའི་རྒྱལ་པོའ་རྒྱུད་གསུངས་ཏེ། དེ་ལས་རྒྱལ་བ་ཤཱཀྱ་ ིཐུབ་པས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་མཛད་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་བསྟན། སྐུ་གཟུགས་ཐང་ག་བྱ་བའི་ཚུལ་དང༌། རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།། ཁ་ཅིག་འདི་ལས་བདག་བསྐྱེད་བཤད་པའི་ཕྱིར་བྱ་རྒྱུད་མ་ཡིན་སྤྱོད་རྒྱུད་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྒྲུབ་བྱེད་དེ་མ་ངེས་ཤིང༌། སློབ་དཔོན་ཨ་བྷཱ་ཡ་2

དང༌། ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་སོགས་
ཀྱིས་བྱ་རྒྱུད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཁང་པ་བརྩེགས་པ་ན་བཞུགས་ཏེ། ཟླ་བ་གསུམ་ན་མྱ་ངན་ལས་འདའོ་3

སྙམ་དུ་དགོངས་
ནས༑ མོའུ་གལ་གྱི་བུ་ལ་སྟོང་སྤྱི་ཕུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་དགེ་སློང་རྣམས་བསྡུས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པས། མོའུ་གལ་གྱི་བུས་རི་རབ་ཀྱི་རྩེ་ནས། བདེ་གཤེགས་སློབ་མར་གྱུར་པ་གང་སུ་དག །ཅེས་སོགས་བསྒྲགས་པས་དགྲ་བཅོམ་པ་བཞི་ཁྲི་དང་བཅས་པའི་སྟོང་སྤྱི་ཕུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་འདུས་སོ།། དེ་ནས་འཕགས་པ་ཤཱ་རིའི་བུས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་དགེ་སློང་ཐམས་ ིཅད་བསྡུས་སོ།། དེ་ནས་བྱམས་པས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མོས་སྤྱོད་ནས་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་བར་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་སོ།། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་སྒྲུབ་པའི་གཟུངས་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་

༡ གཟུགས་ཡུ་སྤྲུལ་པའི་ དབུས་དཔར།
གཟུགས་སྤྲུལ་པའི་ གཙང་དཔར།
༢ ཨ་བྷ་ཡ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༣ བཟླའོ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 50
པ་གསུངས་ཏེ། འདི་ལས་རྒྱལ་བ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་མཛད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་བསྟན་པར་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་དོ།། ཡུལ་མ་ག་དྷའི་དྲི་མ་མེད་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཞེས་བྱ་བར་བྲམ་ཟེ་དྲི་མ་མེད་པ་ལེགས་སྣང་ཞེས་བྱ་བས་སངས་རྒྱས་ཉན་ཐོས་དང་བཅས་པ་གདུགས་ཚོད་ལ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ། དེའི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དང་ཉེ་བ་ན་མཆོད་རྟེན་རྙིངས་པ་ཕྱག་དར་གྱི་ཕུང་པོར་སོང་བ་ཞིག་ལས་འོད་ཟེར་དང་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སོགས་བྱུང་བ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཕྱག་དང་སྐོར་བ་མཛད་ཅིང་སྤྱན་ཆབ་མཛད་པ་ལ་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུ་རྐྱེན་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མཆོད་རྟེན་འདིའི་ནང་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་སྙིང་པོ། གསང་བ་རིང་བསྲེལ་གྱི་ཟ་མ་ཏོག་ཅེས་བྱ་བའི་གཟུངས་བཞུགས་ཏེ་དེའི་མཐུ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་ནས༑ དེའི་ཆོ་ག་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ་གསུངས་སོ།། བྱང་ཆུབ་རྒྱན་འབུམ་ད་ལྟ་བོད་ན་ཚང་བ་མི་བཞུགས། སྔོན་གྱི་མཁས་པ་དག་གིས་དེ་དྲངས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་སྐུའི་རིང་བསྲེལ། སྐུ་གདུང་གི་རིང་བསྲེལ། སྐུ་བལ་གྱི་རིང་བསྲེལ་རྣམས་མཆོད་རྟེན་དུ་གཞུག་པར་གསུངས་ཏེ། ཆོས་སྐུའི་རིང་བསྲེལ་ནི་གཟུངས་རྣམས་སོ།། སྐུ་གདུང་གི་རིང་བསྲེལ་ནི་སྐུ་གདུང་ལས་བྱུང་བའི་རིང་བསྲེལ་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་མོ།། སྐུ་བལ་གྱི་རིང་བསྲེལ་ནི་སྐུ་གཟུགས་ཏེ། དེ་དག་རིམ་པ་ལྟར་མཆོག་དང་འབྲིང་དང་ཐ་མར་གསུངས་སོ༑༑ བཅོམ་ལྡན་འདས་སེར་སྐྱའི་གྲོང་ཁྱེར་ན་བཞུགས་ཏེ། དེའི་ཚེ་སེར་སྐྱའི་གྲོང་ཁྱེར་ན་བྲམ་ཟེ་སེར་སྐྱ་ཟླ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་པ་ལ་མ་དད་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་ཡིད་ཆེས་པའི་བྲམ་ཟེ་ཞིག་གི་རྨི་ལམ་དུ་སེར་སྐྱ་ཟླ་བ་ཞག་བདུན་ན་འཆི་བར་ལུང་བསྟན་པ་རྨིས་ཏེ། དེ་ལ་སྨྲས་པས། དེ་འཇིགས་སྐྲག་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞུས་པས། ཁྱོད་ཞག་བདུན་ན་འཆི་བར་འགྱུར་ཏེ། མནར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང༌། དེ་ནས་དམྱལ་བ་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བར་འགྱུར། དེ་ནས་ཁྱི་དང་ཕག་པ་ལ་སོགས་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་བཤད་པ། 51

པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ཞེས་ལུང་བསྟན། དེས་སྟོན་པ་ལ་སྐྱབས་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། དེ་ལ་སེར་སྐྱའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ལམ་གྱི་གཞི་མདོར་མཆོད་རྟེན་རྙིངས་པ་1

ཞིག་
ཡོད་པ་དེ་གསོས་ལ། དེའི་ནང་དུ་འོད་ཟེར་དྲི་མ་མེད་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་འོད་ཀྱི་གཟུངས། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཆུག་ཅིག་དང་ཁྱོད་ཚེ་ནུར་ནས་རིང་དུ་འཚོ་བར་འགྱུར་ཞིང༌། ཤི་འཕོས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྐྱོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ༑༑ ཞེས་གསུངས་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་པས་ཞུས་ཏེ། གཟུངས་ཆོ་ག་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ་གསུངས་ཤིང༌། སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་སེལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་གསུངས་སོ།། དེ་ནས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་ཞུས་ནས་མཆོད་པ་བྱ་བའི་ཆོ་ག་ཞིབ་མོ་རྣམས་གསུངས་སོ།། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མདོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡུལ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་ལྷའི་གནས་ཀྱི་ཨར་མོ་ནིག་ལྟ་བུའི་རྡོ་ལེབ་ཀྱི་སྟེང་ན་བཞུགས་ཏེ། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་གིས་ལྷ་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་བགྱིས་ཏེ༑ བསོད་ནམས་བགྱི་བར་འཚལ་ན་དེ་དག་ལ་ཕན་གདགས་པའི་ཆོ་ག་བཤད་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་པས། རྟེན་འབྲེལ་སྙིང་པོའ་གཟུངས་མཆོད་རྟེན་དུ་གཞུག་པའི་ཆོ་ག་ཕན་ ིཡོན་དང་བཅས་པ་གསུངས་སོ།། གཟུངས་ཕྱི་མ་བཞི་པོ་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པར་གང་གིས་འཇོག་ཅེ་ན། དེ་དག་ལས་མཆོད་རྟེན་དུ་གཞུག་པའི་གཟུངས་དང༌། མཆོད་རྟེན་བཞེངས་པའི་2

ཆོ་ག་ལ་སོགས་བཤད་ཅིང༌། མཆོད་རྟེན་དེ་
ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བདུན་གྱི་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་རྒྱས་པའི་མདོ་ཡངས་པ་ཅན་དུ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་གསུངས་ཤིང༌། དེ་ནས་འཇམ་དཔལ་དང༌། སྐྱབས་གྲོལ་དང༌། ཕྱག་ན་

༡ བརྙིངས་པ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ བཞེང་བའི་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 52
རྡོ་རྗེ་དང༌། ཚངས་པ་དང༌། བརྒྱ་བྱིན་དང༌། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་དང༌། གནོད་སྦྱིན་གྱི་སྡེ་དཔོན་བཅུ་གཉིས་སོགས་ཀྱིས་རང་རང་གི་ཆོ་ག་སྨྲས་པ་དང་བཅས་པ་དང༌། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྨན་གྱི་བླ་བཻ་ཌཱུརྱའི་འོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའ་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་རྒྱས་ ིཔའི་མདོ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་ཞུས་པ་ཞིང་བཀོད་དང་བཅས་པ་གཉིས་ལ་ཁ་ཅིག་མདོའ་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་ཏེ་སྔོན་གྱི་དཀར་ཆག་རྣམས་སུ་མདོར་བྱས་པའི་ཕྱིར། ིཞེས་ཟེར་རོ།། ཁ་ཅིག་སྔགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་ཆོ་ག་མཛད་ཅིང་དེ་ཡང་སྔོན་དུ་གསོ་སྦྱོང་བླང་པ་སོགས་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོ་གའི་བསྒྲིགས་དང་མཐུན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང༌། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་གཏོགས་ཞེས་ཟེར་རོ།། རང་ལུགས་སྔགས་སུ་གཏོགས་སོ།། གཟུངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིའི་ཆོ་ག་ཀུན་སྣང་གསལ་བ་ལས་ཀྱང་སྔགས་སུ་གཏོགས་པར་བཤད་དོ།། འོན་ཀྱང་རིགས་གང་དུ་གཏོགས་མ་ངེས་སོ།། ཁ་ཅིག་ཤེར་ཕྱིན་ཡི་གེ་ཉུང་ངུ་སྔགས་སུ་གཏོགས་ཏེ་དེར་མུ་ནི་མུ་ནིའི་སྔགས་བཤད་པས་སོ།། ཞེས་ཟེར་བ་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་ངོ༌།། ཡང་ཁ་ཅིག་ཤེར་སྙིང་སྔགས་སུ་གཏོགས་ཟེར་ཏེ། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་ཟེར་བའི་འགྲེལ་པར་རྒྱལ་བ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་གཙོ་བོ་མཛད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང༌། སློབ་དཔོན་དྷ་རིས་མཛད་ཟེར་བའི་འགྲེལ་པར་ཡུམ་ཆེན་མོ་ལ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང༌། སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་མཛད་ཟེར་བར་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དང༌༑ མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་ཀྱི་དབང་བསྐུར་སོགས་ཐམས་ཅད་རྫུན་མ་འབའ་ཞིག་གོ། བདུད་བཟློག་བྱེད་ཚུལ་ཡང་འོད་གསལ་མ་དང་གླེང་གཞི་མ་སོགས་ཡོད་དེ་རྟོག་བཟོའོ།། ཁ་ཅིག་སུ་རུ་པའི་སྔགས་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཟུགས་མཛེས་ཀྱི་སྔགས་ཡིན་པས༑ དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་ཞེས་ཟེར་ཏེ། འདི་ཁོལ་ཕྱུང་ལས་མ་འགྱུར་བས་གང་དུ་གཏོགས་དཔྱད་དཀའོ།། གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོ་ལ་ཁ་ཅིག་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་བཤད་པ། 53

སྔགས་སུ་གཏོགས་ཤིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་ཟེར། ཁ་ཅིག་མདོའ་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་ཞེས་ཟེར་རོ།། རང་ལུགས་ལ་སྔགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་ ིཏེ༑ རྒྱ་གར་བ་མང་པོས་ཀྱང་སྔགས་སུ་བྱས་སོ།། དེ་ལ་གསེར་འོད་དམ་པ་མཆོག་ཏུ་རྣམ་པར་རྒྱལ་པའི་མདོ་ལེའུ་སོ་གཅིག་པ་དང༌། གསེར་འོད་དམ་པ་མདོ་སྡེའི་དབང་པོའ་རྒྱལ་ ིཔོ་ལེའུ་ཉེར་དགུ་པ་དང༌། གསེར་འོད་དམ་པ་མདོ་སྡེའི་དབང་པོའ་རྒྱལ་པོ་ལེའུ་ཉེར་གཉིས་ ིཔ་དང་གསུམ་ཡོད་དེ། གསུམ་གའི་གླེང་གཞིའི་ལེའུ་གཅིག་ཏུ་སྣང་ལ། དང་པོའ་ལྷ་མོ་ ིསྤོབས་པ་ཅན་གྱི་ལེའུ་དང༌། གཞན་གཉིས་ཀྱི་དབྱངས་ཅན་མའི་ལེའུ་གཅིག་ཏུ་སྣང་ཞིང༌། ལེའུ་དེ་ལས་དབྱངས་ཅན་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང༌། ཤེས་རབ་བློ་འཕེལ་གྱི་ཆོ་ག་དང་བཅས་པ་གསུངས་སོ།། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་ཕྱོགས་སྐྱོང་བའི་ལེའུ་ལས་རྣམ་ཐོས་སྲས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་དང༌། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་གཟུངས་དང༌། རས་བྲིས་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་ཆོ་ག་རྣམས་གསུངས་སོ།། ལྷ་མོ་ཆེན་མོ་དཔལ་གྱི་ལེའུ་དང༌། ལྷ་མོ་ཆེན་མོ་དཔལ་གྱིས་ནོར་སྒྲུབ་པའི་ལེའུ་གཉིས་ལས་ལྷ་མོ་དེའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང༌། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ནོར་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་བཅས་པ་གསུངས་སོ།། གནོད་སྦྱིན་གྱི་སྡེ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཡང་དག་ཤེས་ཀྱི་ལེའུ་ལས། དེའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང༌། རས་བྲིས་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་ཆོ་ག་རྣམས་གསུངས་སོ།། དེ་ཐམས་ཅད་གསུམ་ག་ལ་ཁྱད་མེད་དུ་སྣང་ངོ༌།། རིགས་ཀྱི་བདག་པོའ་རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ལེའུ་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་ ིཡོད་ཅིང་འཇམ་དཔལ་ཞི་ཁྲོའ་སྒྲུབ་ཐབས་མང་པོ་བསྟན་ལ། སྐུ་གཟུགས་བྱ་ཐབས་ཀྱང་ ིབསྟན་ཅིང༌། བཅོམ་ལྡན་འདས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་1

ཚུལ་བསྟན་ནས་སྐུ་གདུང་ཆ་
བརྒྱད་དུ་བགོ་བར་འགྱུར་བ་དང༌། བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་མང་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་

༡ འདས་པའི་ དབུས་དཔར།
བཟླ་བའི་ གཙང་དཔར།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 54

ལུང་བསྟན་ཏོ།། འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པའི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་ལེའུ་བཞི་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་ལས་འཇམ་དབྱངས་ཨ་ར་པ་ཙ་ན་དཀར་པོ་གཙོ་འཁོར་ལྔ་པ་དང༌། ཨ་ར་པ་ཙ་ན་གུར་ཀུམ་མདོག་ཅན་གཙོ་འཁོར་ལྔ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཆོ་ག་དང་བཅས་པ་བསྟན་ཅིང༌། རྨ་བྱ་ཆེན་མོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚེ་སྒྲུབ་པ་དང༌། ཐོག་བསྲུང་བ་དང༌། རྨི་ལམ་བརྟག་ཐབས་རྒྱལ་བ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང༌། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ལ་བརྟེན་པ་དང༌། ལྷའི་བུ་ཞིག་ལ་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཚོགས་མང་པོ་བསྟན༑ དེའི་ལེའུ་གཉིས་པ་དང༌། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་གཉིས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀ་ལས་སྐུ་གཟུགས་དང༌། མཆོད་རྟེན་གྱི་པད་གདན་དུ་གཞུག་པའི་ཛམྦྷ་ལས་གཙོ་བྱས་པའི་གནོད་སྦྱིན་ཕོ་དགུ་དང༌། ནོར་རྒྱུན་མས་གཙོ་བྱས་པའི་གནོད་སྦྱིན་མོ་དགུའི་འཁོར་ལོ་བྱེད་ཐབས་རྣམས་བསྟན་ཏོ།། ཨ་ར་པ་ཙ་ན་རིགས་གཉིས་པོ་འདིའི་བཀའ་ད་ལྟ་ཡང་མ་ཆད་པར་ཡོད་དོ།། འདི་ཁོལ་ཕྱུང་ཡིན་པས་གླེང་གཞི་དང་རྒྱུད་གཏད་པ་སོགས་མེད་དོ།། རིགས་ཀྱི་ཡུམ་ནི་འོད་ཟེར་ཅན་དང༌། གཟུངས་གྲྭ་ལྔ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་གཟུངས་ཞེས་བྱ་བ་གཟུངས་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ་སྟོན་པ་ཞིག་དང༌། འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཟུངས་ཀྱི་བཤད་པ་དང་སྒྲུབ་ཐབས་དང་ཆོ་ག་ཞིབ་མོ་རྣམས་སྟོན་པ་ཞིག་སྟེ་གཉིས་སོ།། འདི་བྱ་རྒྱུད་དུ་ཡིད་ཆེས་པའོ།། སྒྱུ་མ་འབྱུང་བའི་འོད་ཟེར་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཤླཽ་ཀ་བདུན་བརྒྱ་ཡོད་པ། ཤླཽ་ཀ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་པ་གཅིག་ལས་ཕྱུང་བ་ཡིན་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་ལས་ལྷ་ཉི་ཤ་རྩ་ལྔ་པ་དང༌། བཅུ་གཅིག་པ་དང༌། ལྷ་ལྔ་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་ཆོ་ག་སྟོན་ལ། དེ་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཟུར་བཀའ་དང༌། ཆོ་ག་དང་སྒྲུབ་མཆོད་བྱེད་པའི་ལག་ལེན་སྣང་སྟེ། དེ་ལས་བསྐྱེད་རིམ་རྫོགས་རིམ་སོགས་བླ་མེད་ཀྱི་བརྡ་ཆད་མང་པོ་བཤད་ཅིང༌། གཞན་ཡང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་གཞི་མང་པོ་སྣང་ངོ༌།། གཟུངས་གྲྭ་ལྔ་ནི། སྟོང་ཆེན་རབ་འཇོམས་དང༌། རྨ་བྱ་ཆེན་མོ་དང༌། སོ་སོར་འབྲང་མ་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་བཤད་པ། 55

དང༌༑ བསིལ་བའི་ཚལ་དང༌། གསང་སྔགས་རྗེས་སུ་འཛིན་མ་རྣམས་སོ།། དེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་ཤཱནྟི་པས་མཛད་པའི་སོ་སོར་འབྲང་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང༌། བསྲུང་འཁོར་བྲི་ཐབས་དང༌། ལྷ་མོ་ལྔའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་གསུམ་ཡོད་དོ།། སློབ་དཔོན་ཛེ་ཏ་རི་དགྲ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་མཛད་པའི་གཟུངས་ཀྱི་ཆོ་ག་དང༌། སོ་སོར་འབྲང་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང༌༑ དེའི་བསྲུང་འཁོར་འབྲི་ཐབས་1

དང༌། ལྷ་མོ་ལྔ་གའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང༌། མོ་གཤམ་གྱི་
སྲིད་བསྒྲུབ་པ་སོགས་ཡོད་དོ།། རིགས་ཀྱི་གཙུག་ཏོར་གྱི་རྒྱུད་ནི། གཙུག་ཏོར་རྣམ་རྒྱལ། དྲི་མེད། གདུགས་དཀར་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རྣམ་རྒྱལ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཙུག་ཏོར་རྣམ་པར་རྒྱལ་མའི་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང༌། ངན་སོང་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་གཙུག་ཏོར་རྣམ་པར་རྒྱལ་མའི་གཟུངས་ཞེས་པ་དང༌། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཙུག་ཏོར་རྣམ་པར་རྒྱལ་མའི་རྟོགས་པ་འཆི་བདག་གི་དབྱུག་པ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང༌། གཙུག་ཏོར་རྣམ་པར་རྒྱལ་མའི་གཟུངས་ཞེས་བྱ་བ་དང༌། གཙུག་ཏོར་རྣམ་པར་རྒྱལ་མའི་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་ལྔའོ།། དེ་ལ་དང་པོ་དང༌། གསུམ་པ་གཉིས་འདྲ་མིན་ཅུང་ཟད་མ་གཏོགས་དོན་གཅིག་ཏུ་སྣང་བས་འགྱུར་ཁྱད་དུ་མངོན་གསུང་སྟེ། བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་གི་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་ཕུག་གི་ཁང་བཟང་2

དུ། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་
ཕྱུག་གིས་ཞུས་ནས་རྒྱལ་བ་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱིས་གསུངས་ཤིང༌། གཉིས་ཀ་ལས་ལྷ་དགུ་མར་བསྟན་ཏོ།། འཆི་བདག་གི་དབྱུག་པ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་དེ་ལས་གཤིན་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་གཟུངས་གང་གིས་འཛིན་པའི་སླད་བཞིན་འབྲངས་ནས་བསྲུང་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་བཤད་དོ།། གཉིས་པ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཡུལ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་ལྷའི་གནས་སུ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ལྷའི་བུ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

༡ བྲི་ཐབས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
འདྲི་ཐབས་ དབུས་དཔར།
༢ ཕུགས་གིས། ཁང་བཟང་ དབུས་དཔར།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 56
འཆི་ལྟས་ཕོག་ནས། ཞག་བདུན་ན་ཤི་འཕོས་ནས་ཁྱི་དང༌། ཕག་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་བདུན་དུ་རིམ་གྱིས་སྐྱེས་ཏེ་མནར་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་མཐོང་ནས་ལྷའི་དབང་བོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སྐྱབས་ཞུས་པས། ཁོ་བོས་སྐྱབས་མི་ནུས་སོ།། ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཁྲིད་ནས་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དབུའི་གཙུག་ཏོར་ནས་འོད་ཟེར་བྱུང་སྟེ་གཟུངས་ཀྱི་སྒྲ་བྱུང་ངོ༌།། དེ་ནས་ལྷའི་བུ་དེས་ཞག་དྲུག་ཏུ་གཟུངས་ཀྱི་བཟླས་བརྗོད་བྱས་པས་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བའི་ལས་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་བྱང་བར་གྱུར་ཏོ།། བཞི་པ་ལས་གཟུངས་དང་མཆོད་རྟེན་དུ་གཞུག་པའི་རྣམ་གཞག་ཙམ་ཞིག་བསྟན་ཏོ།། ལྔ་པ་ལས་གཙུག་ཏོར་རྣམ་པར་རྒྱལ་མ་ལྷ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་བསྟན་ཏེ། དེའི་བཀའ་ཡང་ད་ལྟ་བྱེད་པར་སྣང་ངོ༌།། གཙུག་ཏོར་དྲི་མེད་ཀྱི་གཟུངས་ནི་དགའ་ལྡན་གྱི་ལྷའི་གནས་སུ་གསུངས་ཏེ།1

སུམ་ཅུ་རྩ་

གསུམ་པའི་ལྷའི་བུ་ནོར་བུའི་སྙིང་པོ་དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་གནོད་སྦྱིན་སྐར་མདའ་གདོང་ཞེས་བྱ་བས་ཁྱོད་ཞག་བདུན་ན་འཆི་བའི་དུས་བྱས་ནས་མནར་མེད་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས། དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཐབས་ལ་སོམས་ཤིག་ཅེས་སྨྲས་པས། ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སྐྱབས་ཞུས་པས། ཁོ་བོས་བསྐྱབ་པར་མི་ནུས། ཞེས་དགའ་ལྡན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཁྲིད་ནས་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། དེ་ཤི་འཕོས་ནས་མནར་མེད་དུ་སྐྱེ་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་འདི་ལྟ་བུ་མྱོང་བར་འགྱུར། ཞེས་པའི་ཚུལ་རྣམས་བསྟན་པས། ཐམས་ཅད་འཇིགས་སྐྲག་ནས། དེ་ལས་སྐྱོབ་པར་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དབུའི་གཙུག་ཏོར་ནས་འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་ཞིང༌། གཟུངས་ཀྱི་ཚིག་རྣམས་ཀྱང་བྱུང་སྟེ༑ ཆོ་ག་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ་གསུངས་སོ།། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་སློབ་དཔོན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རོལ་པས་མཛད་པའི་གཟུངས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དང༌། མཆོད་རྟེན་དང་སཙྪ་བཞེངས་པའི་2

ཆོ་ག་དང་གཉིས། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་མཛད་པའི་དྲི་མེད་ཀྱི་མཆོད་
༡ བཞུགས་ཏེ། དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ ས་ཚྭ་བཞེང་བའི་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་བཤད་པ། 57

ཆོག་རྒྱས་པ་དང་གསུམ་ཡོད་དོ།། རྒྱུད་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་ཟིན་ལ་མཆོད་རྟེན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་བཞེངས་པའི་སྤོས་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང༌། མཆོད་རྟེན་ལྔ་བཞེངས་པའི་1

སྤོས་ཆུའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ཞིག་དང་གཉིས་བཤད་ཅིང༌། འགྲེལ་པས་2

རིགས་སོ་སོའ་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ། ིརིགས་བསྡུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔ་སྟེ་དྲི་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བརྒྱད་བཤད་དོ།། གདུགས་དཀར་ལ་བཞི་ཡོད་དོ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཙུག་ཏོར་ནས་བྱུང་བའི་གདུགས་དཀར་པོ་ཅན་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ་ཕྱིར་ཟློག་པ་ཆེན་མོ་ཞེས་བྱ་བ་དང༌། དེའི་སྟེང་དུ་མཆོག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཟེར་བ་བཏགས་པ་ཞིག་3

དང་གཉིས་ཡོད་པ་འགྱུར་ཁྱད་ཡིན་ཞིང་
འགྱུར་ཕྱི་མ་དག་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཡུལ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་ལྷ་གནས་ཆོས་བཟང་ལྷའི་མདུན་སར་གསུངས་སོ།། དེ་གཉིས་ལས་བྱུང་བ་གླེང་གཞི་ཡོད་མེད་གཉིས་ཡོད་པ་རིམ་པ་ལྟར་ལྷ་ཡུལ་མ་ཆུང་བ་དང་མི་ཡུལ་མར་གྲགས་ཏེ། དེ་དག་གི་ནང་ནས་བརྗོད་བྱ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་མཆོག་གྲུབ་མའོ།། དེའི་འགྲེལ་པ་སློབ་དཔོན་ཤ་རཾ་ག་ཝརྨས་མཛད་པ་གཟུངས་ལ་ཚན་པ་བཞིར་བཅད་པའི་རིགས་སྔགས་དང༌། གཟུངས་སྔགས་དང༌། སྙིང་པོ་དང༌། ཉེ་སྙིང་ལ་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་བཤད་པ་ཞིག་ཡོད་དེ༑ དེའི་ལུགས་ཕལ་ཆེ་བ་བཞིར་འཇོག་4

ཅིང༌། མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་མེད་དུ་མི་འཛིན་
ནོ༑༑ སློབ་དཔོན་ཙནྡྲ་གཽ་མིས་མཛད་པའི་སྒྲུབ་ཐབས། བསྲུང་འཁོར་བྲི་ཐབས། གཟུངས་ཀྱི་ཆོ་ག།།གཏོར་མའི་ཆོ་ག།།འཕྲུལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་དཔེ་སྣ་བཅུ་བཞི་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་ཚད་ལྡན་ཁོ་ནའོ།། བླ་མ་རྡོ་རྗེ་གདན་པས་མཛད་པའི་ཉེ་བར་བཤད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང༌། སློབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་རྣོན་པོས་མཛད་པའི་སྦྱིན་སྲེག་གི་ཆོ་ག་ཡང་ཡོད་དོ།། སློབ་དཔོན་པདྨ་

༡ བཞེང་བའི་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ འབྲེལ་པས་ གཙང་དཔར།
༣ བཏགས་པ་ཅིག་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༤ གཞིར་འཇོག་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 58
ལྕགས་ཀྱུ་ཞེས་བྱ་བ་དང༌། སློབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་གོ་ཆ་ཞེས་བྱ་བས་མཛད་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་གཉིས་ཡོད་དེ། རིགས་ལྔའི་སྡོམ་གཟུང་སོགས་བཤད་པས་མ་དག་གོ། སློབ་དཔོན་ཙནྡྲ་གཽ་མིས་མཛད་ཟེར་བའི་དཀྱིལ་ཆོག་དབང་བཞི་རྫོགས་པ་སོགས་བཤད་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། བོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་རྫུན་མ་ཡིན་ནོ།། གདུགས་དཀར་ལས་བཤད་པའི་ལེགས་ལྡན་ལ་བོད་དག༑ ལེགས་ལྡན་སྤུན་གསུམ་1

བྱ་བའི་ཐ་སྙད་བྱེད་ཀྱང་མགོན་པོ་བེང་ཡིན་ནོ།། གཙུག་
ཏོར་འབར་བ་ནི་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་གཅིག་ལས་བཀོལ་བ་ཡིན་ལ། གཙུག་ཏོར་ནག་མོར་གྲགས་པ་ནི་བོད་ཀྱི་མི་མ་ཡིན་གྱིས་བྱས་པར་གྲག་གོ། སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་ནང་དུ་གཟུངས་གཞུག་2

པ་ལ་བོད་དག་གིས་གཙུག་ཏོར་སྐོར་གྱི་གཟུངས་རྣམས་གཙུག་ཏོར་གྱི་ནང་དུ་གཞུག་3

པ་དང༌། མཛོད་སྤུ་ནོར་བུའི་གཟུངས་མཛོད་སྤུའི་ཐད་དུ་གཞུག4

་པ་སོགས་
ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་ཀྱང༌། རང་ལུགས་ལ་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་གོང་མའི་གཟུངས་གོང་དུ་གཞུག་5

པར་བྱེད་པར་བཞེད་དོ།། རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་ཁྲོ་མོའ་གཟུངས་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ ིགནས་གཙང་མའི་གཞལ་མེད་ཁང་ན་བཞུགས་པའི་ཚེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འཇམ་དཔལ་ལ་བསྐུལ་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་འཇམ་དཔལ་གྱིས། ཁྲོ་བོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྟོགས་པ་གསང་བའི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཤླཽ་ཀ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་པ་ཞིག་དང༌། དེ་ལས་བསྡུས་པ་ཤླཽ་ཀ་སྟོང་ཕྲག་གསུམ་པ་ཞིག་དང་གཉིས་ཡོད་པ་མི་ཡུལ་ན་མི་བཞུགས། དེ་ལས་བསྡུས་པ་ཤླཽ་ཀ་སྟོང༌། ལེའུ་ཉི་ཤ་རྩ་གཅིག་ཡོད་པ་ལས་བེ་ཅོན་མང་པོའ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ ི 6

ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དྲུག །ཆོ་ག་
༡ དཔུན་གསུམ་ དབུས་དཔར།
དབུན་གསུམ་ གཙང་དཔར།
༢ གཟུངས་བཞུགས་ གཙང་དཔར།
༣ ནང་དུ་བཞུགས་ གཙང་དཔར།
༤ ཐད་དུ་བཞུགས་ གཙང་དཔར།
༥ གོང་དུ་བཞུགས་ གཙང་དཔར།
༦ མ་དཔེ་གསུམ་ཆར་བཤེད་ཡོད།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་བཤད་པ། 59

ལས་ཚོགས་དུ་མ་དང་བཅས་པ་སྟོན་པ་དང༌། སྐུལ་བྱེད་མའི་གཟུངས་དང༌། རྒྱལ་མཚན་རྩེ་མོའ་དཔུང་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ།། རིགས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་ཕོ་མོའི་རྒྱུད་ནི། བུ་མང་པོ་ ིསྟོན་པའི་གཟུངས་དང༌། སྒོ་བཟང་པོའ་གཟུངས་དང༌། མི་རྒོད་རྣམ་པར་འཇོམས་པའི་ ིགཟུངས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ།། མི་གཡོ་པའི་རྟོག་པ་1

ཞེས་པ་ལེའུ་དགུ་པ་ཞིག་ཡོད་དེ་
སྔགས་བཏུ་ནོར་བ་སོགས་ཡོད་པ་མ་དག་གོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་བྱང་སེམས་ནི། དཔེར་ན་སྤྱན་རས་གཟིགས་པདྨའི་རིགས་ཡིན་ཡང༌། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེའི་སྡེ་ཚན་གྱི་རྒྱུད་ནི། ཉེ་བའི་སྲས་བརྒྱད་ཀྱི་མཚན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་པ་རེ་རེ་དང༌། ཡང་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་བརྒྱ་རྩ་པ་2

དང༌། བྱམས་པས་དམ་བཅས་པའི་གཟུངས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ།།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་ལྷ་དང༌། ཀླུ་དང༌། གནོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པའི་སྡེ་ཚན་གྱི་རྒྱུད་ནི། མདོ་སྡེ་སྤྲིན་ཆེན་པོ་ལ་ལེའུ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་ཡོད་པའི་ལེའུ་གཅིག་བོད་དུ་འགྱུར་བ་ལས་ཀླུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཆོ་ག་མང་པོ་བཤད་པ་དང༌། ནོར་རྒྱུན་མ་དང༌༑ གཟའ་རྣམས་ཀྱི་ཡུམ་ཞེས་བྱ་བ་དང༌། བདུད་རྩི་འབྱུང་བའི་གཟུངས་ཞེས་བྱ་བ་ཆབ་གཏོར་གྱི་རྒྱུད་དོ།། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་པོའ་ཁབ་ན་བཞུགས་པའི་ཚེ་ཁྱིམ་བདག་ ིབཟང་སྐྱོང་ཞེས་བྱ་བས་སྤོས་ཆུ་ལ་སྨན་དང་མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་བཏབ་པ་ཞིག་ཁྱེར་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་དང༌། རིགས་དྲུག་ལ་ཕུལ་བས་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདུད་རྩི་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས། སྔགས་དྲུག །ཕྱག་རྒྱ་དྲུག །ཏིང་ངེ་འཛིན་དྲུག་གསུངས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་

༡ རྟོགས་པ་ གཙང་དཔར།
༢ བརྒྱད་པ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 60
བརླབས་པ་དང༌། ཡི་དྭགས་ཁ་ནས་མེ་འབར་བ་ལ་སྐྱབས་མཛད་པའི་གཟུངས་ཞེས་བྱ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་སེར་སྐྱའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཤིང་ནྱ་གྲོ་དྷའི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་པའི་ཚེ༑ ཀུན་དགའ་བོས་བས་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ན། ནམ་སྨད་ཅིག་ཡི་དྭགས་ཁ་ནས་མེ་འབར་བ་ཞིག་བྱུང་ནས་ཁྱོད་ཞག་བདུན་ནས་འཆིའོ།། ཤི་ནས་དམྱལ་བར་སྐྱེའོ་ཞེས་ཟེར་རོ།། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞུས་པས་གཏོར་མའི་གཟུངས་ཆོ་ག་དང་བཅས་པ་གསུངས་པ་དང༌། ཡང་སྔ་མ་1

ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡི་དྭགས་མོ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ཟེར་བ་སྟོན་པ་ལ་ཞུས་པས།
གཟུངས་དང་གཏོར་མའི་ཆོ་ག་གསུངས་པ་ཁ་འབར་མའི་གཟུངས་ཞེས་བྱ་བ་དང༌། ཡེ་ཤེས་སྐར་མདའི་ཆབ་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ།། ཀཾ་ཀ་ནིའི་གཟུངས་ཀྱིས་བར་དོ་ལ་ཆུ་སྦྱིན་བྱེད་པ་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་དོ།། ཡང་ཚོགས་བདག་གི་གཟུངས་བྱ་བ་ཞིག་དང༌༑ ཚོགས་བདག་གི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་ལས་ཚོགས་བདག་ཕྱག་གཉིས་པ་ཞིག་དང་ཕྱག་བཞི་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཁ་ཡར་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་དང༌༑ ཚོགས་བདག་ལ་བརྟེན་ནས་ནོར་སྒྲུབ་ཐབས་དང༌། དབང་སྡུད་དང༌། དྲག་པོའ་ལས་ ིསྦྱོར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྟོན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པར་སྔ་མ་རྣམས་བཞེད་དོ།། དཔལ་ནག་པོ་ཆེན་པོའ་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། ིདཔལ་ལྡན་ཕྱག་དྲུག་པའི་སྒོས་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་ལ། རྒྱལ་པོ་མིག་མི་བཟང་གིས་ཞུས་ཤིང་རྟ་མགྲིན་གྱིས་གསུངས་པའོ།། འདི་ཁ་ཅིག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པར་བཞེད་ལ། ཁ་ཅིག་གིས་རྟ་མགྲིན་གྱིས་གསུངས་པ་དང་ཕྱག་དྲུག་པ་ཉིད་ཀྱང་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་པདྨའི་རིགས་སུ་གཏོགས་ཞེས་བཞེད་དོ།།
པདྨའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ། རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ། བདག་པོ། ཡུམ། ཁྲོ་བོ། ཁྲོ་མོ་རིགས་ཀྱི་བཀའ་ཉན་ཕོ་མོའ་རྒྱུད་དེ་ལྔའོ།། རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་རྒྱུད་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ ི
༡ སྔ་མོ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་བཤད་པ། 61

མཉན་ཡོད་དུ་འཇམ་དཔལ་ལ་གསུངས་པ། སྟེང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱི་མཚན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་པ་ཡོན་ཏན་བསྔགས་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཨོཾ་གསུམ་མ་ཞིག་དང༌། ཨོཾ་གཉིས་མ། ཨོཾ་པུཎྱེ་པུཎྱེ་ཞེས་པའི་སྔགས་ཚན་མེད་པ་ཞིག་དང་གཉིས་ཡོད་དོ།། དེ་གཉིས་ལས༑ གཅིག་ལ་བདེ་བ་ཅན་ཚེ་དཔག་མེད་ཟེར། གཅིག་ལ་འོག་མིན་གྱི་ཚེ་དཔག་མེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཉིས་ཀ་སྟེང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱི་གཟུངས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཨོཾ་གཉིས་མ་ལ་སྔགས་བར་ནས་ཆད་པས། མཚན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་མ་ཚང་བ་ཡིན་གྱི། རྒྱུད་སོ་སོ་བ་གཉིས་མ་ཡིན་ནོ།། ཚེ་དཔག་མེད་འཆི་མེད་རྔ་སྒྲའི་གཟུངས་བྱ་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱི་མཚན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་པ་ཡོན་ཏན་བསྔགས་པ་དང་བཅས་པ་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ།། རིགས་ཀྱི་བདག་པོའ་རྒྱུད་ནི། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྩ་རྒྱུད་ཆེན་པོ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་པདྨ་དྲ་བའི་ ིརྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རི་བོ་ཏ་ལའི་1

རྩེ་མོར་གསུངས་པ་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་
པ༑ བཅུ་གཅིག་ཞལ་ལྷ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་རྩ་བདུན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་རྩ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉི་ཤ་རྩ་བདུན་དང༌། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མ་སྟོན་པ་ཞིག །དོན་ཡོད་ཞགས་པའི་ཆོ་ག་ཞིབ་མོའ་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རི་ ིབོ་ཏ་ལའི་2

རྩེ་མོར་གསུངས་པ་བསྒྱུར་འཕྲོ་ལ་ལུས་པ་བམ་པོ་ཉི་ཤ་རྩ་བཞི་པ་ཞིག་ཡོད་དེ།
གཟུངས་དང་ཆོ་ག་ཞིབ་མོ་ལས་ཚོགས་དུ་མ་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་སྟོན་ནོ།། ཡང་དོན་ཡོད་ཞགས་པའི་གཟུངས་ཆུང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་ཆོ་ག་ཞིབ་མོའ་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོད་གཟུངས་ཀྱི་ ི 3 སྐོར་ཟུར་དུ་བཀོལ་བ་ཡིན་གྱི། རྒྱུད་ལོགས་པ་མིན་ནོ།། རྒྱུད་ཆེན་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་པོ་ཏ་ལར་གསུངས་པ་བསྒྱུར་འཕྲོ་ལ་ལུས་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་
༡ རི་བོ་ཏ་ལའི་ དབུས་དཔར།
༢ རི་བོ་པོ་ཏ་ལའི་ དབུས་དཔར།
༣ སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ གཙང་དཔར།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 62

གཅིག་བསྟན་ཏོ།། སྤྱན་རས་གཟིགས་སེངྒེ་སྒྲའི་གཟུངས་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཡོད་དེ། ཆུང་བ་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་གསུངས་ལ། ཆེ་བ་རྒྱལ་པོ་དབང་ཕྱུག་འོད་ཅེས་བྱ་བ་མཛེ་ནད་ཀྱིས་ཟིན་པ་གསོ་བའི་དོན་དུ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་ཞུས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རི་བོ་པོ་ཏ་ལར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐོར་མང་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་སོ། རིགས་ཀྱི་ཡུམ་གྱི་རྒྱུད་ནི། གཙོ་ཆེ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུམ་སྒྲོལ་མ་ལས་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བའི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་ལེའུ་སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔ་པ་ཞིག་ཡོད་དོ༑༑ དེའི་ལེའུ་གསུམ་པར་སྒྲོལ་མའི་བསྟོད་པ་ཕྱག་འཚལ་ཉི་ཤ་རྩ་གཅིག་མ་རྒྱ་སྐད་སོར་བཞག་ཏུ་ཡོད་དོ།། ཁ་ཅིག་གིས་དེ་དང་ཕྱག་འཚལ་ཉི་ཤ་རྩ་གཅིག་མ་ཟུར་དུ་བཀོལ་པ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་ཟུར་དུ་བསྒྱུར་བ་དེ་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཉི་མ་སྦས་པས་བླ་མེད་དུ་བཀྲལ་བས་སོ།། ཞེས་ཟེར་ཡང༌། འགྲེལ་བྱེད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཀྲལ་ན། དེ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་མི་དགོས་ཏེ། འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད་སློབ་དཔོན་སྒེག་པའི་རྡོ་རྗེ་དང༌། ངག་དབང་གྲགས་པས་ཡོ་གར་བཀྲལ། དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་གྱིས་བླ་མེད་དུ་བཀྲལ༑ འཕགས་པ་ལྷས་ཀྱང༌། “ཨ་ནི་ཡིག་འབྲུ་ཀུན་གྱི་མཆོག།།”1

ཅེས་སོགས་དྲངས་
ནས་རྫོགས་རིམ་གྱི་དོན་ཅན་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ།། སྒྲོལ་མའི་མཚན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་འཇིགས་པ་བརྒྱད་ལས་སྐྱོབ་པའི་དོན་དུ་ཕྱག་རྡོར་གྱིས་ཞུས་ནས་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཞིག་ཡོད་དོ།། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་དཔོན་ཙནྡྲ་གཽ་མིས་སྒྲུབ་ཐབས་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ལས་ཚོགས་དང་བཅས་པ་དང༌། ཕྱག་འཚལ་ཉི་ཤ་རྩ་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཉི་ཤ་རྩ་གཅིག །ལས་ཚོགས་དང་བཅས་པ་མཛད་དོ།། གཞན་ཡང་སྒྲོལ་མའི་སྐོར་ཕྲན་ཚེགས་དུ་མ་དང་བཅས་པའོ།། རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་ཁྲོ་མོའ་རྒྱུད་ ི

༡ སྡེ་བསྟན། ངི སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༧༢ན༡

རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག 63

ལ། དཔལ་རྟ་མགྲིན་གྱི་རྟོག་པ་1

བདུན་ཅུ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་ཆེན་པོ་རྣམས་བོད་དུ་མ་
འགྱུར། ཧ་ཡ་གྲི་བའི་གཟུངས་ཞེས་བྱ་བ་ཁོལ་ཕྱུང་ཞིག་འགྱུར་རོ།། རི་ཁྲོད་མ་ལོ་མ་ཅན་གྱི་གཟུངས་ཞེས་བྱ་བ་གཟུངས་དང་ཆོ་ག་ཅུང་ཟད་སྟོན་པ་ཞིག་དང༌། པརྞ་ཤ་བ་རཱིའི་མདོ་ཞེས་ཀྱང་བྱ༑ རྟོགས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བ། སྒྲུབ་ཐབས་དང་ཆོ་ག་དང་ལས་ཚོགས་ཅུང་ཟད་སྟོན་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་ལས་མེད་དོ།། རིགས་ཀྱི་བཀའ་ཉན་ཕོ་མོའ་རྒྱུད་ནི། ིཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་སྟོབས་ཆེན་གྱི་མདོ་དང༌། དཔལ་ཆེན་མོའ་མདོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ།། ིརྡོ་རྗེའི་རིགས་ལ་ཡང་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ། བདག་པོ། ཡུམ། ཁྲོ་བོ་ཁྲོ་མོ། ཕོ་ཉ། བཀའ་ཉན་ཕོ་མོའ་རྒྱུད་རྣམས་ལས། རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་རྒྱུད་ནི། ངན་སོང་ཐམས་ཅད་ཡོངས་ ིསུ་སྦྱོང་བ་མི་འཁྲུགས་པའི་2

གཟུངས་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་དེ།3

དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
རིགས་སམ། རྡོ་རྗེའི་རིགས་གང་ཡིན་བརྟག་དགོས་པ་ཞིག་སྣང་ཡང༌། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོར་མཛད་གདའ་ཞིང༌། དེ་ལས་གཞན་པའི་མཚན་གཞི་འཛིན་རྒྱུ་ཡང་མི་སྣང་ངོ༌།། རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་ནི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ནི་རྡོ་རྗེ་ས་འོག་གི་རྒྱུད་ལ་འགྱུར་མི་གཅིག་པ་གསུམ་སྣང་སྟེ། ལེའུ་ཉེར་ལྔ་པ་ས་པཎ་གྱིས་བསྒྱུར་བ་དང༌། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་ཟངས་དཀར་ལོ་ཙཱ་བ་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་དང༌། ལེའུ་བདུན་པ་དགེ་སློང་བྱའི་གདོང་པ་ཅན་གྱིས་བསྒྱུར་བ་རྣམས་སོ།། ཡང་འབྱུང་པོ་འདུལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་དང༌། རྡོ་རྗེ་གཏུམ་པོའ་རྒྱུད་ལ་རྩ་རྒྱུད་གཅིགིདེའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་གཅིག །ཕྱི་མའི་ཡང་ཕྱི་མ་གཅིག་རྣམས་ཡོད་དོ།། རྡོ་རྗེ་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་གཟུངས་ལ་ཤླཽ་ཀ་ཉེར་ལྔར་ལོ་ཙཱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་དོ།། རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་གསུངས་པར་ཁ་ཅིག་གིས་སྨྲ་བ་ལ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་གསང་བས། བསམ་གྱིས་

༡ རྟོགས་པ་ གཙང་དཔར།
༢ འཁྲུག་པའི་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༣ ཡོད་དོ། དབུས་དཔར།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 64
མི་ཁྱབ་པའི་མདོ་ཞེས་བྱ་བ་དྲངས་ནས། རྡོ་རྗེ་གདན་ནི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་གནས་ཡིན་པས། དེ་བདུད་འདུལ་བའི་གནས་ཡིན་གྱི། སེམས་ཅན་གཞན་འདུལ་བའི་གནས་མ་ཡིན་པས་དེར་མ་གསུངས་སོ།། ཞེས་བཀག་ནས། རྡོ་རྗེ་ལྷུན་པོའ་རི་རབ་ཀྱི་ཟོམ་ཞེས་བྱ་ ིབ་ཕྱོགས་མཚམས་1

ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེས་གཏམས་པ་2

ཞིག་རི་བོ་མཆོག་རབ་ཀྱི་ཤར་ལྷོའ་ིཕྱོགས་ན་ཡོད་པ་དེ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་བཞུགས་པའི་ཚེ། རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་རྒྱལ་པོ་ལོག་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བས་ཡབ་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ་ཆོས་དང་ལྡན་པ་བཀྲོངས། མི་དགེ་བཅུའི་ཁྲིམས་བཅའ་བ་སོགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་མི་དགེ་བ་བྱེད་དུ་བཅུག་པས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་འབྱུང་པོ་དཀར་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བ་རྣམས་སྟོབས་ཉམས་ཤིང༌། ནག་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བ་རྣམས་སྟོབས་རྒྱས་ཏེ། ནད་ལ་སོགས་པས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་བར་འགྱུར་བས། རྒྱལ་ཆེན་བཞིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས་དེ་དག་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཐབས་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ལ་དེ་དག་སྐྱོབ་པའི་ཐབས་ལ་སོམས་ཤིག །ཅེས་བསྐུལ་བས། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་སྐུར་གྱུར་ནས་སྨྲས་པར་བཤད་ཅིང༌། དེ་ལ་ལེའུ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ནང་ནས་བོད་དུ་འགྱུར་བ་འདི་ལེའུ་དང་པོ་ཡིན་ལ། ལེའུ་ལྷག་མ་རྣམས་དེའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ཡང་ཡིན། བཤད་རྒྱུད་ཀྱང་ཡིན་པས། རྒྱུད་དོ་ཅོག་གི་རྩ་བ་སྟེ།། ཞེས་བཤད་པའི་དོན་ལེའུ་དང་པོ་འདི་ལེའུ་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་རྒྱུད་དུ་སྟོན་པར་ཟད་ཀྱི། འདི་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་བཤད་པར་འཆད་པ་དོན་མིན་ནོ།། ལེའུ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དུ་མ་གཏོགས་པའི་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རི་རབ་ཁང་བུ་བརྩེགས་པའི་གཟུངས་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་བོད་དུ་འགྱུར་

༡ ཕྱོགས་འཚམས་ དབུས་དཔར།
༢ བལྟམས་པ་ སྐུ་འབུམ་དཔར། གཙང་དཔར།

རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག 65

ཏེ༑ དེ་དག་རིགས་ཀྱི་བདག་པོའ་རྒྱུད་ལ་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། ཕྲན་ཚེགས་དུ་མ་དང་བཅས་པ་ ིའགྱུར་རོ།། སྨེ་བརྩེགས་ཀྱི་གཟུངས་ནི་ས་པཎ་སོགས་ཐུགས་རྩིགས་1

ཆེ་བར་མཛད་ཅིང༌།
བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་རྒྱུད་རྣམ་དག་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་གྱི་གཞིར་མཛད་དོ།། རིགས་ཀྱི་ཡུམ་གྱི་རྒྱུད་ལ། མེ་ལྕེ་འབར་མའི་གཟུངས་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དོ།། རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་ཁྲོ་མོའ་རྒྱུད་ལ་བདུད་རྩི་ཐབས་སྦྱོར་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དོ།། རིགས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་དང་བཀའི་ཉན་ཕོ་མོའ་རྒྱུད་ལ་སྟོབས་པོ་ཆེའི་གཟུངས་དང༌། རྡོ་རྗེ་ལུ་གུ་རྒྱུད་དང༌། རྡོ་རྗེ་མཆུ་དང༌། རྡོ་རྗེ་ ིགནམ་ལྕགས་མཆུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྣམ་དག་ཡིན་ཞིང༌། སྟོབས་པོ་ཆེའི་གཟུངས་དེའི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོའ་གཟུངས་སུ་འོང་རྒྱུ་འདྲ་བ་ཞིག་སྣང་ནའང༌། སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་རིགས་ ིཀྱི་ཕོ་ཉ་དང༌། བཀའ་ཉན་ཕོ་མོའ་སྐོར་དུ་བགྲངས་གདའོ།། རྡོ་རྗེ་ལྕགས་མཆུ་དང༌། ལྕགས་ ིམཆུ་ནག་པོ་དང༌། ཁྱུང་གཤོག་འབར་བ་སོགས་རྫུན་མ་དུ་མ་སྣང་ངོ༌།། འཇིག་རྟེན་པའི་རིགས་ལ་གསུམ་ལས། ནོར་ཅན་གྱི་རིགས་ལ། ནོར་བུ་བཟང་པོའ་གཟུངས་དང༌། དེའི་ ིརྟོག་པ་2

དང། གནོད་གནས་དབང་བོ་འབྱུང་བའི་རྟོག་པ་སྟེ།3

ཛམྦྷ་ལ་སེར་པོའ་རྟོག་པ་ ི 4
གཟུངས་དང་དབང་བསྐུར་སོགས་སྟོན་པ་དང༌། གར་མཁན་མཆོག་གི་རྟོག་པ་རྣམས་5

ཏེ།
འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་རྣམ་སྲས་གར་མཁན་མཆོག་ཅེས་ཟེར་ཞིང༌། རྣམ་སྲས་དྲག་པོར་སྨྲ་བ་མི་འཐད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལྕང་ལོ་ཅན་གྱི་ཕོ་བྲང་ན་བཞུགས་པའི་ཚེ་འཁོར་དེར་ངལ་བསོས་པོའ་བུ་གར་མཁན་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ཞིག་ཀྱང་འདུག་གོ།། དེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་ ིརྣམ་ཐོས་སྲས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འཁོར་མང་པོའ་སླད་དུ་རིག་སྔགས་གསུང་བར་ ིགསོལ་བ་བཏབ་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐུ་ལས་འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང༌།
༡ ཐུགས་གཅིགས་ དབུས་དཔར།
༢ དེའི་རྟོགས་པ་ གཙང་དཔར།
༣ རྟོགས་པ་སྟེ། གཙང་དཔར།
༤ རྟོགས་པ་ གཙང་དཔར།
༥ རྟོགས་པ་རྣམས་ གཙང་དཔར།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 66
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་སྣང་བར་བྱས། སླར་འདུས་ནས་ངལ་བསོས་པོའ་བུ་ིགར་མཁན་མཆོག་གི་སྤྱི་བོར་ཞུགས་པས་གར་མཁན་མཆོག་སྐད་ཅིག་གིས་ཁྲོ་བོ་ཆེན་པོར་གྱུར་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་རང་གི་རིག་པ་སྨྲས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་དག་ནུས་པ་ཅན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང༌། དེ་དག་གི་ལས་ཚོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པར་བཤད་དེ། དེའི་ལེའུ་བཅུ་པ་ཡན་གྱིས་གར་མཁན་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་རིག་སྔགས་དང་ལས་ཚོགས་སོགས་སྟོན་ཅིང༌། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པར་གནོད་སྦྱིན་གྱི་སྡེ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཡང་དག་ཤེས་ཀྱིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ། རྣམ་ཐོས་སྲས་ལ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དུ་ཡོད་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་རྣམ་ཐོས་སྲས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་གསུངས་པའི་ནང་དུ་ངལ་བསོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བས། གར་མཁན་མཆོག་རྣམ་སྲས་ཀྱི་བུ་ཡིན་གྱི། རྣམ་སྲས་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་དང་བཅོ་ལྔ་པས་རྣམ་སྲས་ཀྱི་ཆོ་ག་དང་ལས་ཚོགས་སོགས་སྟོན། ལེའུ་གཞན་གྱིས་གཞན་སྟོན་ནོ།། གཞན་ཕྲན་ཚེགས་དུ་མ་དང་བཅས་པ་བོད་དུ་འགྱུར་རོ།། ལྔ་རྩེན་གྱི་རིགས་ལ། མེ་ཁ་ལའི་གཟུངས་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་པོའ་ཁབ་ན་བཞུགས་པའི་ཚེ། སྒྲ་གཅན་ཟིན་ ིབཟང་པོ་ལ་སྲིན་པོ་ཞིག་གིས་བསྡིགས་པས་འཇིགས་སྐྲག་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ངུ་ཞིང་མཆིས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མེ་ཁ་ལའི་གཟུངས་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ་གནོད་སྦྱིན་ཞིག་གིས་ཕུལ་བའི་རིག་སྔགས་ཤིག་གོ། འཇིག་རྟེན་པའི་རིགས་ལ་རིག་སྔགས་ཀྱི་རྒྱལ་མོ་དབུགས་ཆེན་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། ཐོ་རངས་ཤིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་པོ་སེར་སྐྱ་ཞེས་བྱ་བ་མཆེ་བ་གཙིགས་པ་ཞིག་བྱུང་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ནི་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་པོ་ལགས་ཏེ། བདག་བཀྲེས་པ་ན་དབུགས་བཏང་བས་གང་ལ་རེག་པའི་སེམས་

བྱ་བ་སྤྱིའི་རྒྱུད་ཀྱི་ངོས་འཛིན། 67

ཅན་དེ་དག་རིམས་ནད་ཀྱིས་བཏབ་པར་འགྱུར་ཞིང༌། དེ་དག་གི་སྲོག་བདག་གི་ཟས་སུ་ཟའོ༑༑ གང་གིས་རིག་སྔགས་འདི་ཤེས་པ་དེ་དག་ལ་དབུགས་བཏང་བའི་གནོད་པ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་གྱི་གསན་དུ་གསོལ། ཞེས་རིག་སྔགས་སྨྲས་ཏེ། ཕྱིན་ཆད་དབུགས་བཏང་བའི་གནོད་པ་མི་བྱེད་པར་དམ་བཅས་ཤིང་དགེ་བསྙེན་བྱས་པར་བཤད་དོ།།
བྱ་བ་སྤྱིའི་རྒྱུད་ལ། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད། ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པ། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་དང་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་དག་སྔ་མ་སྔ་མ་གཞུང་མང་ཞིང་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཉུང་ངོ༌།། དེ་ལ་གསང་བ་སྤྱིའི་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་སྨིན་པ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས། དབང་བསྐུར་བའི་སྐོར་རྣམས་སྟོན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་རིགས་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོང་དང་ལྔ་བརྒྱ་སྟོན་ཅིང༌།1

དེ་དག་དང་གཞན་ཡང་བྱ་
རྒྱུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོད་དོ་ཅོག་ལ་ཐུན་མོང་དུ་དགོས་ཤིང༌། རྒྱུད་སྡེ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་དུ་དགོས་པའི་ས་ཆོག་དང༌། སྟ་གོན་གྱི་ཆོ་གའི་ཚུལ་རྣམས་རྒྱས་པར་སྟོན་ཏེ༑ དེ་ཐམས་ཅད་ཁྲིགས་ཆགས་གཅིག་ཏུ་བཤད་ཀྱི། ལེའུར་བཅད་པ་མེད་དོ།། ལེགས་གྲུབ་ནི་ཁྲོ་བོ་ལེགས་གྲུབ་ཅེས་བྱ་བས་བགེགས་བསྲུང་བ་སོགས་ཀྱི་ལས་རྣམས་སྒྲུབ་་ཅིང༌༑ ཁྲོ་བོ་དེ་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པས་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་ཅེས་བྱའོ།། དེས་རིག་སྔགས་སྒྲུབ་པའི་ཆོ་ག་དང༌། ལས་རབ་འབྱམས་ཀྱི་དགོས་པ། དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་ཚུལ་དང༌། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་བསྲུང་བ་དང༌། བརྟེན་པའི་དམ་ཚིག་རྣམས་རྒྱས་པར་སྟོན་ནོ།། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས་ནི། གསང་བ་སྤྱིའི་རྒྱུད་དུ་མ་བཤད་པའི་དབང་བསྐུར་གྱི་ཆོ་ག་དང༌། ལེགས་གྲུབ་ཏུ་མ་བཤད་པའི་རིག་སྔགས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་2

ཅུང་ཟད་དང༌། ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་
ལས་རབ་འབྱམས་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་རྣམས་རྒྱས་པར་སྟོན་ནོ།།
༡ སྙོན་ཅིང། སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
སྟེན་ཅིང། གཙང་དཔར།
༢ སྒྲུབ་ཚུལ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 68
དཔུང་བཟང་ནི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་སྲས་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པར་བཤད་དོ།། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ནི་རྡོ་རྗེ་གཙུག་ཏོར་གྱི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་དུམ་བུ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་དོ།། དེས་བརྗོད་བྱ་རྣམ་པ་བཅུ་སྟོན་ཏེ། གང་དུ་བསྒྲུབ་པ་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། རིགས་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། མེ་ལ་གནས་པའི་བསམ་གཏན། སྒྲ་ལ་གནས་པའི་བསམ་གཏན། སྒྲ་མཐར་ཐར་པ་སྟེར་བའི་བསམ་གཏན། རིགས་སྔགས་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ་ག།།སྦྱིན་སྲེག་གི་ཆོ་ག།།དབང་བསྐུར་གྱི་ཆོ་ག་རྣམས་སོ།། དེ་ལ་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱིས་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་ལ་གལ་ཆེ་བའི་བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞི་སྟོན། མེ་གནས་ལ་སོགས་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་ནི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཡིན། རིག་སྔགས་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚོགས་ནི་1

བསྙེན་པའི་
སྔོན་དུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་དང༌། མཇུག་ཏུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་རྣམས་སྟོན་ནོ།། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཚང་རྒྱ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཤེས་པ་ལ་རྒྱུད་བཞི་པོ་དེའི་དོན་ཤེས་དགོས་པས༑ དགོངས་འགྲེལ་མཁན་པོ་ཇི་ལྟ་བུའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱ་ཞེ་ན། ཚད་ལྡན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཙནྡྲ་གཽ་མི་དང༌། ཞི་བ་འཚོ་ལ་སོགས་པའི་ཡིག་ཆ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་གིས་ཆོ་ག་ཕྲན་ཚེགས་ལས་མ་མཛད་པས། བྱ་སྤྱོད་ལ་མཁས་པའི་སློབ་དཔོན་གཉིས། ཞེས་འཕགས་ཡུལ་ན་ཉི་ཟླ་ལྟར་གྲགས་པ་སངས་རྒྱས་གསང་བ་དང༌། བྱང་ཆུབ་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པ་དང༌། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་དོན་བསྡུས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་དང༌། ཚིག་དོན་གྱི་བརྗེད་བྱང་རྣམས་མཛད་ཅིང༌། བྱང་ཆུབ་མཆོག་གིས་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་ཐབས་ཉེ་བར་བསྡུས་པ་

༡ ཆོ་གས་ནི་ དབུས་དཔར།
ཆོགས་ནི་ གཙང་དཔར།

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དང་སྡོམ་པའི་སྐོར། 69
ཞེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་པ་མཛད་དོ།།
གཉིས་པ་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་བསྐུར་དང་སྡོམ་པ་གཟུང་བའི་རྣམ་གཞག་ནི། སློབ་དཔོན་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་རས་དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བར་མེ་ཏོག་ཕྲེང་བའི་དབང་དང༌། ཆུ་ཅོད་པན་གྱི་དབང་དང༌། རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་མིང་གི་དབང་སྟེ་དྲུག་བསྐུར་བས། བྱ་རྒྱུད་དང་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་ཉན་པ་དང༌། འཆད་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ལ་དབང་དྲུག་པོ་དེ་ལས་ལྷག་པ་མེད་པར་བསྟན་ཏོ།། ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེའི་རྒྱུད་ལས། “ཆུ་དང་ཅོད་པན་གྱི་ནི་དབང༌།1

བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས།། རྡོ་
རྗེ་དྲིལ་བུ་མིང་གི་དབང༌།། སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས།། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཡི་ནི་དབང༌༑༑ རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དུ་གསལ་བར་བྱས།།”2

ཞེས་སོགས་གསུངས་པས། བྱ་རྒྱུད་ལ་
མེ་ཏོག་ཕྲེང་བའི་དབང་དང༌། ཆུ་ཅོད་པན་གྱི་དབང་ཙམ་དང༌། སྤྱོད་རྒྱུད་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་མིང་གི་དབང་གསུམ་བསྣན་པ་ཙམ་དང༌། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྣན་པ་ཙམ་ལས་མེད་པར་བསྟན་ཅིང༌། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་དབང་གོང་མ་གསུམ་དང་བཅས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་ཏོ།། འོ་ན་སློབ་དཔོན་སྒྲ་གཅན་འཛིན་དཔལ་བཤེས་གཉེན་སོགས་ཀྱིས་བྱ་སྤྱོད་ལ་་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་ལུང་བསྟན་དབུགས་དབྱུང་རྗེས་གནང་རྣམས་ལ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་དུ་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་མིན་ནོ།། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ལ་ནི་སྔོན་དུ་དམ་ཚིག་བཟུང་བ་དང༌། རིག་པའི་དབང་ལྔ་བསྐུར་བ་ཚུལ་བཞིན་བྱས་ནས། དམ་ཚིག་གསུམ་སྦྱིན་པ་དགོས་སོ།། དམ་ཚིག་གསུམ་ནི་རྡོ་རྗེའི་དམ་ཚིག།།དྲིལ་བུའི་དམ་ཚིག །ཕྱག་རྒྱའི་དམ་

༡ གྱི་དབང། གཙང་དཔར།
༢ ལུང་འདི་མ་རྙེད།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 70
ཚིག་གོ། རྡོ་རྗེའི་དམ་ཚིག་ནི། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་སྒོམ་དུ་བཅུག་པ་ལ་རྡོ་རྗེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་ལག་ཏུ་རྡོ་རྗེ་བྱིན་ཏེ་འཛིན་དུ་འཇུག་པའོ།། དྲིལ་བུའི་དམ་ཚིག་ནི། དྲིལ་བུའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་དེ་འཛིན་དུ་འཇུག་པའོ།། ཕྱག་རྒྱའི་དམ་ཚིག་ནི། རིག་མ་བྱིན་ཏེ་དེ་དང་འཁྱུད་པའི་1

བདེ་སྟོང་སྦྱོར་དུ་འཇུག་པའོ།། ཡོ་ག་དང་བླ་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་
རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཡོད་ཀྱང༌། ཡོ་གའི་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུའི་དམ་ཚིག་ལ། བླ་མེད་དང་མི་འདྲ་བ་ཆེར་མེད་མོད་ཀྱི། ཕྱག་རྒྱའི་དམ་ཚིག་ལ་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། དེའི་ཕྱག་རྒྱའི་དམ་ཚིག་ནི་ལྷ་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་བྱེད་པས། སློབ་མ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐུར་སྒོམ་དུ་འཇུག་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། བླ་མེད་ཀྱི་དེ་ནི་ལྷའི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡང་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེར་མ་ཟད་རིག་མ་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མར་བསྐྱེད་ནས་དེ་དང་འཁྱུད་པའི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་དངོས་གཞི་ཡིན་ཏེ། བརྟག་གཉིས་ལས། “ཤེས་རབ་བཅུ་དྲུག་ལོན་པ་ལ།། ལག་པ་དག་གིས་ཡང་དག་འཁྱུད།། ‘རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་མཉམ་སྦྱོར་ལ།། སློབ་དཔོན་གྱི་ནི་དབང་དུ་འདོད།།”2

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ༑༑ དེས་ན་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་དངོས་ཀྱི་རིག་མ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་འཚལ། བསྒོམས་པའི་ལྷ་མོ་ལ་ཡང་འཁྱུད་པ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་དམིགས་པ་བྱེད་པ་ཡང་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ལ། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ད་ལྟ་དར་ཆ་ཆེ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ལ་གཟུངས་གྲྭ་ལྔ་དང༌། གདུགས་དཀར་དང༌། འོད་ཟེར་ཅན་དང༌། པདྨའི་རིགས་ལ་ཚེ་དཔག་མེད་ཛེ་ཏ་རི་ལྷ་དགུ་མ་དང༌། རྡོ་རྗེ་རིགས་ལ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་འབྱུང་བོ་འདུལ་བྱེད་དང༌། གྲུབ་ཆེན་ཤ་ཝ་རི་བས་དཀྱིལ་ཆོག་སོགས་མཛད་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་འཇོམས་དཀར་པོ་ལྷ་མང་གི་དབང་བསྐུར་སོགས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་བསྐུར་གང་བྱེད་ཀྱང༌། སྔོན་དུ་ས་ཆོག་
༡ མཁྱུད་པའི་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང བརྟག་གཉིས། བརྟག་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༧ན༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་མཉམ་སྦྱོར་བས།། སློབ་དཔོན་དབང་དུ་རབ་ཏུ་བརྗོད།།” ཅེས་སོ།།

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དང་སྡོམ་པའི་སྐོར། 71

དང་སྟ་གོན་ཚུལ་བཞིན་བྱས་ལ། དེ་ནས་མེ་ཏོག་ཕྲེང་བའི་དབང་དང༌། ཆུ་དབང་ཅོད་པན་གྱི་དབང་གསུམ་བསྐུར། དེའི་མཐའ་བརྟེན་དུ་ལུང་བསྟན། དབུགས་དབྱུང༌། རྗེས་གནང་བཏགས་ཀྱང་རུང༌། མ་བཏགས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད། དེ་དག་ལ་དབང་བཞི་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་སོགས་ནི་རང་བཟོ་ཆོས་ལོག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ།། གཞན་ཡང་དབང་བསྐུར་བའི་ཚུལ་ལ། ཡོ་གའི་རྩ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་ལས། “རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་འདིར་འཇུག་པ་ལ་ནི་སྣོད་དང་སྣོད་མ་ཡིན་པ་བརྟག་མི་འཚལ་ལོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པ་
ལ་འཁྲུལ་ནས། སྣོད་དུ་རུང་མི་རུང་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མ་ལ་དུས་རེར་དབང་བསྐུར་བྱེད་པ་སྣང་སྟེ་ནོར་བ་ཆེན་པོའོ།། དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་ལས་གསུངས་པ་དེའི་དོན་ནི། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལས། སྣོད་དུ་རུང་མི་རུང་གཉིས་ལས་སྣོད་རུང་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་དང་དབང་བསྐུར་བ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། སྣོད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་ཙམ་བྱེད་ཀྱི། དབང་གཏན་མི་བསྐུར་བར་བྱེད་དོ།། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་ཙམ་བྱེད་ཀྱང་དབང་གཏན་མི་བསྐུར་བའི་རིགས་དེ་ལ། སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོས་མཛད་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་འབྱུང་བ་ལས། “དེ་ལ་དེང་ཁྱོད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པར་མི་བྱ༑”2

ཞེས་དམ་གཞག་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་བཤད་ཅིང༌། སྣོད་དུ་རུང་མི་རུང་གི་ཁྱད་པར་ནི་སློབ་དཔོན་ཨ་བྷཱ་ཡས་དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བར་སྡོམ་པ་འཛིན་པར་ནུས་མི་ནུས་ལ་བཤད་ལ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་མར་མེ་མཛད་བཟང་པོས་མཛད་པའི་གསང་འདུས་འཇམ་རྡོར་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་སློབ་དཔོན་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཤཱནྟི་པས་མཛད་པ་ལས། “སྡོམ་པ་འཛིན་པ་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོམ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཉ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༦བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་འདིར་གཞུག་པ་ལ་སྣོད་དུ་གྱུར་པ་དང་སྣོད་དུ་མ་གྱུར་པ་བརྟག་མི་འཚལ་ལོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཀུ སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་འབྱུང་བ། ཤོག་གྲངས་༤༤ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེང་ཁྱོད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ།“ ཞེས་སོ།།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 72
པ་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་བྱས་ནས། ཐུན་མོང་བ་ནི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་འཛིན་པའོ།།”1

ཞེས་བཤད་ཅིང༌། དེ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་
ཕོག༑ དེ་ནས་སྨོན་སེམས་ཕོག །དེ་ནས་འཇུག་སྡོམ་ཕོག དེ་ནས་རིག་པའི་དབང་ལྔ་ཙམ་ཞིག་བསྐུར་བར་བཤད་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་རིགས་ལྔས་བསྡུས་པ་རྣམས་སོ།། ཞེས་རིགས་ལྔ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་སྡོམ་པ་འཛིན་པར་འདོད་ཅིང་ནུས་པ་ལ་བཤད་ནས། དེ་ལ་རིག་འཛིན་གྱི་སྡོམ་པ་འཛིན་དུ་བཅུག་སྟེ། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཡན་ཆད་གོང་མ་གསུམ་དང་བཅས་པ་རྫོགས་པར་བསྐུར་བར་བཤད་ཅིང༌། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་མི་བསྐུར་བ་ལ་རིགས་ལྔའི་སྡོམ་བཟུང་མི་བྱེད་པ་དང་རིགས་ལྔའི་སྡོམ་བཟུང་བྱེད་པ་ལ་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐུར་བར་བཤད་དོ།། དེས་ན་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ལ་རིགས་ལྔའི་སྡོམ་བཟུང་སོགས་ཤིན་ཏུ་མི་རུང་བས། པཎྜི་ཏ་པདྨ་ལྕགས་ཀྱུ་དང༌། རྡོ་རྗེ་གོ་ཆ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་གདུགས་དཀར་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་ལ་རིགས་ལྔའི་སྡོམ་གཟུང་བྱས་པ་ལ་ཡང་ཚད་མར་མི་གཟུང་ངོ༌།། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང༌། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་འཛིན་པ་ཙམ་ཞིག་བཤད་དོ།། གོང་དུ་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་གཉིས་ལ་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ། བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ལ་ཡང་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གི་འགྲེལ་པར།2

སྡོམ་པ་འཛིན་མི་ནུས་པ་
ལ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་ཙམ་དང༌། ནུས་པ་ལ་ཐུན་མོང་གི་སྡོམ་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་ཙམ་འཛིན་དུ་བཅུག་ནས་མིང་དབང་མན་ཆད་བསྐུར་བར་བཤད་དོ།། མདོར་ན་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོམ་པ་གང་ཡང་འཛིན་མི་ནུས་པ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་ཙམ་བྱེད་ཀྱི། དབང་གང་ཡང་མི་བསྐུར་བར་ཡོ་གའི་རྩ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་དང༌། བཤད་

༡ ལུང་འདི་མ་རྙེད།
༢ འགྲེལ་པ་དང། དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དང་སྡོམ་པའི་སྐོར། 73

རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་དང༌། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་འབྱུང་བ་གསུམ་ལས་བཤད་ཅིང༌། བླ་མེད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུའི་འགྲེལ་པར་བཤད་ལ། ཚུལ་དེ་བྱ་སྤྱོད་ལ་ཡང་འདྲ་བར་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གི་འགྲེལ་བར་བཤད་དོ༑༑ རིག་པའི་དབང་ལྔ་ཙམ་བསྐུར་ཡང་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་མི་བསྐུར་བ་ལ་རིགས་ལྔའི་སྡོམ་བཟུང་མི་བྱེད་ཅིང༌། རིགས་ལྔའི་སྡོམ་བཟུང་བྱེད་པ་ལ་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐུར་དགོས་པར་སློབ་དཔོན་ཤཱནྟི་པ་དང༌། གྲུབ་ཆེན་ལཱ་བ་པ་དང༌། རཏྣ་ར་ཀྵི་ཏ་དང༌༑ སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ་དང༌། སློབ་དཔོན་ཨ་བྷཱ་ཡ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་དོ།། འོ་ན་དབང་གང་ཡང་མི་བསྐུར་བར་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་ཙམ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སྐྱབས་འགྲོ་བླངས་ནས་དད་པས་དཀྱིལ་འཁོར་མཐོང་ན། བསྐལ་བ་དུ་མར་བསགས་པའི་སྡིག་པ་འདག་ཅིང༌། མ་འོངས་པ་ན་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ཟབ་མོ་ལ་འཇུག་པའི་སྣོད་རུང་དུ་འགྱུར་བའི་བག་ཆགས་རྒྱུད་ལ་བསྒོ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ།། བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་རིག་པའི་དབང་ལྔ་དང༌། ཡོ་གའི་རིག་པའི་དབང་ལྔ་གཉིས་རིག་པའི་དབང་ལྔ་ཡིན་པར་མཚུངས་ཀྱང༌། དོན་མི་གཅིག་ཅིང་མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་དོ།། བྱ་རྒྱུད་ལ་རིགས་གསུམ་ཡོད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་ཐོབ་ན་རིགས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་དབང་མ་ཐོབ་ཀྱང་རིགས་གསུམ་གའི་ལྷ་སྒོམ་པ་དང༌། སྔགས་བཟླ་བ་དང༌༑ རྒྱུད་ཉན་པ་སོགས་ལ་དབང་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ལྷ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལུང་རྗེས་གནང་ཐོབ་དགོས་པར་ལེགས་གྲུབ་ལས་བཤད་དོ།། པདྨའི་རིགས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་ཐོབ་ཅིང་རིགས་གཞན་གྱི་དབང་མ་ཐོབ་ན་རིགས་གཉིས་ཀྱི་སྒོམ་བཟླས་དང་རྒྱུད་ཉན་པ་སོགས་ལ་དབང་གི༑ དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ལ་མི་དབང་ངོ༌།། རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་ཐོབ་ཅིང་རིགས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་དབང་མ་ཐོབ་ན་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཉིད་ཀྱི་སྒོམ་བཟླས་དང༌། རྒྱུད་ཉན་པ་སོགས་ལ་དབང་གི་རིགས་གཞན་གཉིས་ལ་མི་དབང་ངོ༌།། བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་བསྐུར་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 74
བ་ལ་འཛིན་དུ་འཇུག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྡོམ་པ་འཛིན་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོ་གས་འཛིན་པ་དང་དོན་གཅིག་ལ། འཇུག་སེམས་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཀྱང༌། ཆོ་གས་མ་བཟུང་ན་སྡོམ་པར་མི་འགྱུར་རོ༑༑ དེ་ལ་ཐུན་མོང་བའི་སྡོམ་པ་ཟེར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང༌༑ གསང་སྔགས་གཉིས་གང་གི་སྒོར་འཇུག་ཀྱང་འཛིན་དགོས་ཤིང༌། སྔགས་ཀྱི་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་པོ་གང་གི་ལམ་དུ་འཇུག་ཀྱང་འཛིན་དགོས་ལ། བླ་མེད་ཀྱི་ཡང་བསྐྱེད་རྫོགས་གང་གི་ལམ་ལ་སློབ་ཀྱང་འཛིན་དགོས་པའི་སྡོམ་པ་ཡིན་པས་ཐུན་མོང་གི་སྡོམ་པ་ཞེས་བྱའོ༑༑ སྐབས་གང་དུ་འཛིན་ན། སློབ་མ་སྟ་གོན་གྱི་སྐབས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་སྐབས་གཉིས་ཀར་འཛིན་པའི་ཚུལ་ཞིག་དང༌། སྐབས་སྔ་མར་འཛིན་ལ་ཕྱི་མར་མི་འཛིན་པའི་ཚུལ་ཞིག་དང༌། ཕྱི་མར་འཛིན་ལ་སྔ་མར་མི་འཛིན་པའི་ཚུལ་ཞིག་སྟེ་གསུམ་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་ལས་བཤད་དོ།། ཚིག་གང་གིས་འཛིན་ན། “དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི།། སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་བཤགས།། འགྲོ་བའི་དགེ་ལ་རྗེས་ཡི་རང༌།། ‘སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཡིད་ཀྱིས་གཟུང༌།།’1

སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཚོགས་མཆོག་ལ།།
‘བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བདག་སྐྱབས་མཆི།།’ རང་གཞན་དོན་ནི་རབ་བསྒྲུབ་ཕྱིར།། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་བགྱི།། བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་སེམས་ནི་བསྐྱེད་བགྱིས་ནས།། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་མགྲོན་དུ་གཉེར།། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་མཆོག་ཡིད་འོང་སྤྱད་པར་བགྱི༑༑ འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཤོག།།”2

ཅེས་རྡོ་རྗེ་གུར་གྱི་རྒྱུད་ལས་
གསུངས་པས་སོ།། དེ་ལ་ཚིགས་བཅད་དང་པོ་རྐྱང་པས་འཇུག་སྡོམ་འཛིན་པའི་ཚུལ་གསང་འདུས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་མང་པོ་དང༌། སློབ་དཔོན་ཨ་བྷྱཱ་ཀ་རའི་དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་
༡ གཟུངས།། དབུས་དཔར།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང མཁའ་འགྲོ་མ་རྡོ་རྗེ་གུར། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༥༣བ༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་བཞི་པ་དང་དྲུག་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཡིད་ཀྱིས་བཟུང།།’ ‘བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་མཆི།།’ ཞེས་སོ།།

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དང་སྡོམ་པའི་སྐོར། 75
བ་སོགས་མང་པོར་མཛད་ཅིང༌། ཚིགས་བཅད་རྫོགས་པས་འཛིན་པའི་ཚུལ་ཡང་དཀྱིལ་ཆོག་མང་པོར་མཛད་དོ།། དེ་ལ་ཚིགས་བཅད་དང་པོ་རྐྱང་པས་བྱེད་ན་རྐང་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ལེན་པའི་སྦྱོར་བ་སྟོན་ཞིང༌། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཡིད་ཀྱིས་གཟུང༌།། ཞེས་པ་གཅིག་པུས་སྨོན་སེམས་ཆོ་གས་འཛིན་པ་དང༌། འཇུག་སེམས་ཆོ་གས་འཛིན་པ་གཉིས་ཀ་སྟོན་པར་བརྡ་འཕྲོད་དགོས་སོ།། ཚིགས་བཅད་རྫོགས་པས་བྱེད་ན། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཡིད་ཀྱིས་གཟུང༌།། ཞེས་པ་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཚོགས་མཆོག་ལ།། ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གི་མགྲོན་དུ་གཉེར།། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྨོན་སེམས་ཆོ་གས་འཛིན་པ་སྟོན་ཞིང༌། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་མཆོག་ཡིད་འོང་སྤྱད་པར་བགྱི།། ཞེས་པའི་འཇུག་སེམས་ཆོ་གས་འཛིན་པ་སྟོན་ནོ།། དེ་ལ་སྨོན་སེམས་ཆོ་གས་འཛིན་པའི་ཚེ། བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་དམ་བཅས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི། དེ་ལྟར་དམ་བཅས་པས་དམ་བཅའ་དེ་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མི་གཏང་ངོ༌1

སྙམ་དུ་དམ་

བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་དགོས་སོ།། དེ་ལྟར་སྨོན་སེམས་ཆོ་གས་འཛིན་ཚུལ་དེའི་སྒོ་ནས་བཟུང་ན་བསླབ་བྱ་ལ་སློབ་དགོས་ཤིང༌། བསླབ་བྱ་ནི་སྐྱབས་འགྲོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་སེམས་པ་རྣམས་ཉིན་མཚན་དུས་དྲུག་ཏུ་བྱེད་པ་དང༌། ནག་པོའ་ཆོས་བཞི་ ིསྤོང་ཞིང་དཀར་པོའ་ཆོས་བཞི་སྒྲུབ་པ་སོགས་ཏེ། དེས་ན་ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་མ་སྤངས་ ིན༑ སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། ཚེ་འདི་ལ་སེམས་བསྐྱེད་བླངས་ཟིན་གཏོང་བ་མིན་ནོ།། འོ་ན་སེམས་བསྐྱེད་གང་གིས་གཏོང་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་བསམ་པ་བཏང་བ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་བཏང་ན་སེམས་བསྐྱེད་གཏོང་ངོ༌།། འཇུག་སེམས་ཆོ་གས་བཟུང་ནས་བྱང་

༡ མི་གཏང་ངོ་།། དབུས་དཔར།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 76

སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པའི་རྩ་ལྟུང་དང༌། ཡན་ལག་གི་ཉེས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་སྲུང་དགོས་སོ།། དབང་བསྐུར་གྱི་སྔ་རོལ་ཏུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་འཛིན་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་དོན་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་རྗེས་ཟློས་ལན་གསུམ་བྱས་པའི་ཚིག་ཐ་མ་རྫོགས་པ་ན་སྡོམ་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་དོན་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་མ་བྱས་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བ་དང༌། ཉམས་པ་སོས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་མ་སྐྱེས་པར་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་དོ།། ཁྲོམ་ཆེན་པོ་ཚོགས་པ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་འབོགས་ན། སྔོན་དུ་ཡན་ལག་བདུན་པ་སོགས་དང༌། དོན་དང་ཕན་ཡོན་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་ངེས་པར་བྱས་ཏེ། དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ།། སྙམ་པ་གྱིས་1

ལ་རྗེས་ཟློས་གྱིས་ཤིག །ཅེས་
བརྡ་སྤྲད་ལ་རྗེས་ཟློས་བྱེད་དུ་བཅུག་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་བློ་བསྐྱེད་པས་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་ཞིང༌། སྨོན་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་ཆོ་གས་བཟུང་བ་མ་བྱས་པས་བསླབ་བྱ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ༑༑ རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་མ་ཐོབ་པར་བྱ་སྤྱོད་གང་རུང་གི་དབང་ཙམ་ཐོབ་པ་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལས་ལོགས་སུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བསྲུང་རྒྱུ་མེད་དོ།། དེ་ཡང་མ་མཐའ་མི་དགེ་བཅུ་སྤོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཙམ་དང༌། བསླབ་པ་ལྔ་བསྲུང་བ་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་ཙམ་དང༌། ཡ་མཐའ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་གང་རུང་རྒྱུད་ལ་མེད་པར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་མི་འཆགས་པས། བྱ་སྤྱོད་གང་རུང་གི་དབང་བསྐུར་ཙམ་ཐོབ་པ་ཡིན་ན་སྡོམ་པ་གཉིས་ལྡན་དུ་ངེས་ཤིང༌། སྡོམ་པ་གཏོང་བའི་རྩ་ལྟུང་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྩ་ལྟུང་དུ་ཟད་དོ།། འོན་ཀྱང་སོ་ཐར་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསླབ་བྱར་མ་གཏོགས་པའི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་སྒོས་ཀྱི་དམ་ཚིག་བསྲུང་རྒྱུ་དུ་མ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་ལེགས་

༡ སྙམ་དུ་གྱིས་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དང་སྡོམ་པའི་སྐོར། 77
གྲུབ་ལས་བཤད་དོ།། ཡོ་ག་དང་བླ་མེད་གཉིས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་མན་ཆད་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཐོབ་ནས་སྡོམ་པ་གསུམ་ལྡན་ཡིན་ཞིང་རྩ་ལྟུང་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པའི་རྩ་ལྟུང་དང༌། སྔགས་ཀྱི་རྩ་ལྟུང་བཅུ་བཞི་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དོ།། འོ་ན་བྱ་སྤྱོད་པའི་སྡོམ་པ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པའི་རྩ་ལྟུང་ལས་གཞན་པའི་རྩ་ལྟུང་མེད་ན། ཇོ་བོས་མཛད་པའི་དམ་ཚིག་བསྡུས་པ་ལས། ཀྲི་ཡའི་རྩ་ལྟུང་སུམ་ཅུ་སོགས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལས་སོ་ཐར་གྱི་རྩ་ལྟུང་བཞི། བྱང་སེམས་ཀྱི་བཅུ་གཉིས། ཀྲི་ཡའི་སུམ་ཅུ། སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་བཅུ་བཞི། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་བཅུ་བཞི། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའ་རྒྱུད་ཀྱི་བཅུ་ ིབཞི༑ ཡང་བཞི། ཡང་ལྔ་སྟེ་བདུན་ཅུ་ཐམ་པའོ།། ཞེས་དགུ་བཅུ་གོ་བདུན་བགྲངས་ནས་བདུན་ཅུ་ཐམ་པའོ།། ཞེས་གྲངས་ཙམ་ལ་ཡང་འཁྲུལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང༌། བདག་གི་བླ་མ་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་སོགས་སྣང་ལ། ནག་པོ་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་ཇོ་བོའ་བླ་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཇོ་བོས་མཛད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ིགསུམ་པ་དབང་ཐོབ་ཅིང་སྡོམ་པ་བཟུང་ནས་ལམ་ལ་སློབ་པའི་རྣམ་གཞག་ནི། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གང་ཡང་མེད་དེ། བསྐྱེད་རིམ་མཚན་ཉིད་པར་འགྲོ་བ་ལ་འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྔ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་ད་ལྟ་ནས་སྒོམ་པ་ཙམ་ཡོད་པས་མི་ཆོག་གི། སྦྱང་གཞི་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྒོམ་1

པའི་རྣལ་འབྱོར་དགོས་ལ།
རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྔ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་ད་ལྟ་ནས་བསྒོམ་པ་2

ཡོད་ཀྱང༌། སྦྱང་གཞི་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་
པར་བསྒོམ་པའི་3

རྣལ་འབྱོར་མེད་པས་བསྐྱེད་རིམ་མེད་དོ།། རྫོགས་རིམ་མཚན་ཉིད་ཚང་
༡ མདུན་པར་སྒོམ་ དབུས་དཔར།
མཐུན་པར་སྒོམ་ གཙང་དཔར།
༢ བསྒོམ་པ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༣ མཐུན་པར་བསྒོམ་པའི་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 78

བ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པ་དང་1

རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་
པ་ཙམ་2
གྱིས་མི་ཆོག་གི། ཨཱ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱིའི་3

ནང་དུ་རླུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་
ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དང༌། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷའི་སྐུ་དང༌། དེ་གཉིས་འདྲེན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐབས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཁྱད་པར་ཅན་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་ལ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་གནས་ལུགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་དང༌།4

རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པ་ཡོད་ཀྱང༌།5

གཞན་རྣམས་མེད་པས་རྫོགས་
རིམ་བསྒོམ་པ་མེད་དོ།།6

དེས་ན་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་མཚན་བཅས་དང་མཚན་མེད་
ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དོ།།
དེ་ལ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་གསུམ། བཟླས་བརྗོད་དང་བཅས་པའི་བསམ་གཏན། བཟླས་བརྗོད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏན། བསྙེན་པ་ལས་སུ་རུང་ནས་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(བཟླས་བརྗོད་དང་བཅས་པའི་བསམ་གཏན་)ལ་གསུམ། བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་སྔོན་འགྲོ་དང༌། དངོས་གཞི་དང༌། མཇུག་ཏུ་7

ཇི་ལྟར་བྱ་བའོ།།
དང་པོ་(སྔོན་འགྲོ་)ནི། རིགས་སྤྱིའི་སྔགས་རྒྱ་བཅའ་བ་དང༌། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་བདག་ཉིད་འབུལ་བ་དང༌། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང༌། སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་བསྲུང་བ་དང་བཞི་བྱས་ནས། གནས་ཁང་གི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་ཏེ་ཁྲུས་ལ་སོགས་པ་བྱས་ནས་ནང་དུ་ཞུགས་ཏེ་ཆས་སུ་

༡ སྒོམ་པ་དང་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ སྒོམ་པ་ཙམ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༣ ཨཱ་ཝ་དྷཱུ་ཏིའི་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༤ སྒོམ་པ་དང། དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༥ སྒོམ་པ་ཡོད་ཀྱང། དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༦ བསྒོམ་པ་མེད་དོ།། དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༧ འཇུག་ཏུ་ གཙང་དཔར།

བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྔོན་འགྲོའི་སྐོར། 79

ཞུགས་ནས་སྟན་ལ་འཁོད་དེ་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང༌། བདག་དང་གནས་བསྲུང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ནི་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མའི་བསྲུང་འཁོར་སྒོམ་པའི་དོད་དོ།།
གཉིས་པ་(དངོས་གཞི་)ལ་གཉིས། བདག་བསྐྱེད་བསྒོམས་ནས་བསྙེན་པ་བྱ་བ་དང༌། མདུན་བསྐྱེད་བསྒོམས་ནས་མཆོད་པ་འབུལ་བའི་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(བདག་བསྐྱེད་བསྒོམས་ནས་བསྙེན་པ་བྱ་བ་)ནི། གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པ་དབུ་མའི་གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བསྒོམ་པ་ནི་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ།། དེ་ནས་གང་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང༌༑ བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དབྱེར་མེད་པར་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒོམ་པ་ནི་ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་པོ་དེ་ལྷ་དྲུག་གི་ནང་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་སྟེ། རྒྱུད་སྡེ་གོང་མའི་སྭ་བྷཱ་ཝ་དང་ཤཱུ་ནྱ་ཏཱ་སོགས་བརྗོད་ནས་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པའི་དོད་དོ།། དེ་ནས་སྟོང་པའི་ངང་ལས་གང་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་ལྷ་དེ་ཉིད་ངོ་བོ་ལྷ་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་པ་གང་བཟླ་བར་བྱ་བའི་སྔགས་ཀྱི་སྒྲའི་རྣམ་པར་གྲགས་པར་བསམས་ཏེ། དེ་ལ་ཡིད་རྩེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་ནི་སྒྲའི་ལྷའོ།། དེ་ནས་རང་གི་སེམས་ནམ་མཁར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་གྱུར་པའི་སྟེང་དུ་གང་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་ལྷ་དེ་ཉིད་ངོ་བོ་ལྷ་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་གང་བཟླ་བར་བྱ་བའི་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེ་གསེར་ཞུན་པའི་མདོག་གི་རྣམ་པར་སྒོམ་པ་ནི་ཡི་གེའི་ལྷའོ།། སྒྲ་དང་ཡི་གེའི་ལྷ་དེ་དག་ལ་གཟུངས་རིང་དང༌། སྙིང་པོ། ཉེ་སྙིང་གསུམ་གང་རུང་གིས་ཆོག་གོ། དེ་ནས་ཡིག་འབྲུ་དེ་དག་ལས་འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོས་པའི་རྩེ་མོ་ལས་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་ལྷ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐུའི་རྣམ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོས་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡིག་སྒྲིབ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས། སངས་རྒྱས་སྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་མཆོད་པས་མཉེས་པར་བྱས་ཏེ། འོད་ཟེར་ལྷ་དང་བཅས་པ་སླར་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 80
འདུས༑ ཡིག་འབྲུ་ལ་ཐིམ་པས་ཟླ་བ་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། གང་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་ལྷའི་སྐུ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་སྟེ། བདག་བསྐྱེད་བསྒོམས་ནས་བསྙེན་པ་བྱེད་པའི་ཚེ་གཙོ་བོ་རྐྱང་པ་སྒོམ་པ་མ་གཏོགས་འཁོར་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་སོགས་སྒོམ་མི་དགོས་སོ།། དེ་ནས་ཤེས་ན་སོ་སོའ་སྔགས་ ིདང་ཕྱག་རྒྱས་གཙུག་ཏོར་དང༌། མཛོད་སྤུ་དང༌། སྤྱན་དང༌། དཔུང་པ་གཉིས་དང༌། མགྲིན་པ་དང༌། སྙིང་ག་དང༌། ལྟེ་བ་རྣམས་སུ་རེག་ཅིང༌། དེ་ཙམ་མི་ཤེས་ན་རིགས་གསུམ་པོ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རིགས་སྤྱིའི་སྔགས་རྒྱ་གཅིག་པུས་གནས་དེ་དག་ཏུ་རེག་ཅིང་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་ནི་ཕྱག་རྒྱའི་ལྷ་སྟེ། དེ་ནི་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མའི་སྐྱེ་མཆེད་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་དོད་དོ།། དེ་ནས་ལྷའི་རྣམ་པ་གསལ་ཞིང་ང་རྒྱལ་བརྟན་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་ཡིད་ཀྱིས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་ནི་མཚན་མའི་ལྷའོ།། དེ་རྣམས་ནི་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མའི་མངོན་བྱང་ལྔས་བསྐྱེད་ཀྱི་དོད་དོ།།
བོད་ཀྱི་བླ་མ་སྔ་མ་རྣམས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་བདག་ཉིད་ལྷར་སྒོམ་པ་མེད་ལ། མདུན་དུ་ལྷ་བསྒོམས་པ་ལས་དངོས་གྲུབ་ལེན་པར་བྱེད་པས་ལྷ་རྗེ་བོ་ལྟ་བུ་ལས་དངོས་གྲུབ་ལེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང༌། སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་སྒོམ་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་ནས་དབང་བསྐུར་བ་དང༌། རིགས་བདག་གི་རྒྱས་འདེབས་པ་རྣམས་མེད་ཅིང༌། མདུན་དུ་དམ་ཚིག་པ་མི་སྐྱེད་པར་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས་ནས་བཞུགས་པ་ལ་མཆོད་ཅིང་དངོས་གྲུབ་ལེན་པས། ལྷ་གྲོགས་པོ་ལྟ་བུ་ལས་དངོས་གྲུབ་ལེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང༌། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག །དབང་བསྐུར། རིགས་བདག་གི་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་མཐར་གཤེགས་གསོལ་བྱེད་པ་དང༌། བླ་མེད་ལ་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག །དབང་བསྐུར། རིགས་བདག་གི་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་མཐར་

བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྔོན་འགྲོའི་སྐོར། 81

གཤེགས་གསོལ་མི་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཏེ། ལྷའི་བསྐྱེད་ཆོག་མི་འདྲ་བ་བཞིའི་སྒོ་ནས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིར་འཇོག་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་ཅིང༌། ཤེས་བྱེད་གསང་བ་འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུད་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། “ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་བདེ་བ་དམ་པ་དང་བྲལ་བ་དང་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྙེམས་པ་དང་བྲལ་བས་སྒྲུབ་པ་ནི་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་རབ་ཏུ་གནས་སོ།།”1

ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ།། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་ནི་སློབ་དཔོན་
སངས་རྒྱས་གསང་བས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། བྱ་སྤྱོད་མི་འགལ་བར་བཞེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་བརྟག་པར་བྱའོ།། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ་ཁ་ཚོན་མ་བཅད་དོ།། རང་ལུགས་ལ་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་དང༌། རང་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་ནས་དབང་བསྐུར་བ་དང༌། རིགས་བདག་གི་རྒྱས་འདེབས་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་བཞེད་པས། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་དང༌། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་དྲངས་པ་ནི། བྱ་རྒྱུད་ཡིན་པར་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་ཞིག་ལས་བདག་བསྐྱེད་བཤད་པ་ཞིག་འདྲེན་རྒྱུ་མ་རྙེད་ནས་དྲངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ༑ བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་བར་རྡོ་རྗེ་གཙུག་ཏོར་གྱི་རྒྱུད་དང༌། རྡོ་རྗེ་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱས་པ་གཉིས་ལས། ལྷ་དྲུག་སྒོམ་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་2

དྲངས་ནས་ལེགས་
པར་བཤད་ལ། དེ་གཉིས་བྱ་རྒྱུད་དུ་མི་འདོད་མཁན་སུ་ཡང་མེད་ཅིང་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་ཀྱང་བྱ་བའི་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་གཙུག་ཏོར་ལས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། སྤྱོད་རྒྱུད་ལ་ཡང་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་གནས་མ་ཡིན་པའི་ལོག་རྟོག་སྟེ། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་སོགས་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་ན་རྒྱུད་རྒྱས་པ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༨༥ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་བདེ་བ་དམ་པ་མེད་པ་དང་། བདག་ཉིད་ལྷའི་བསྙེམས་པ་མེད་པ་དང་། རྨད་དུ་བྱུང་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱོན་གྱི་རྒྱུའི་རྟོག་པས་རབ་ཏུ་དཔྱོད་པས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་བཞུགས་སོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ གསུམ་པ་ གཙང་དཔར།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 82

རྡོ་རྗེ་གཙུག་ཏོར་དང༌། བསྡུས་པ་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་དང༌། རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱས་པ་དང༌༑ དཔལ་རྟོག་པ་1

བསྡུས་པ་དང༌། འཕགས་པ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་རྣམས་ལས་ལྷ་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་2

དང༌། བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞིས་བསམ་གཏན་བསྒོམ་པའི་
ཚུལ་3

གསལ་བར་གསུངས་ཤིང༌། དེ་དག་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཕལ་ཆེ་བ་ལས་གསུངས་པར་སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དང༌། སངས་རྒྱས་གསང་བ་གཉིས་ཀས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ།། བསམ་གཏན་ཕྱི་མར་བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞི་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ། “སྒྲ་དང་སེམས་དང་གཞི་ལ་གཞོལ།།”4

ཞེས་པའི་གཞི་འདི་བདག་ཉིད་ལྷར་
སྒོམ་པ་ལ་མི་བྱེད་ན་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གི་ཡང་དེ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཀྱི། གཞི་འདི་རང་གི་ལྷར་གཞག་པ།། རང་གི་ལུས་སུ་རྣམ་པར་བརྟག །ཅེས་པའི་གཞི་དེ་ཡང་བདག་ཉིད་ལྷར་སྒོམ་པ་ལ་མི་བྱེད་དགོས་པར་མཚུངས་ཤིང༌། དེ་ལྟར་ན་སྤྱོད་རྒྱུད་ལ་ཡང་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་འགྱུར་བས། ཡོད་པར་ཁྱེད་རང་འདོད་པ་དང་འགལ་ལོ།། གཞན་ཡང་སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གིས་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་སུ་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྒོམས་པས་ཐ་མལ་གྱི་ང་རྒྱལ་ལྡོག་པ་5

དང༌། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སུ་གྱུར་པའི་
སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་གཉིས་མེད་ན། ཞི་སོགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་གང་ཡང་མི་འགྲུབ་པར་བཤད་ཅིང༌༑ དེ་ཇི་ལྟ་བར་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་གསུངས་པས། བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་ན་བྱ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གྲུབ་གང་ཡང་འགྲུབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།། གཞན་ཡང་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཕྱག་སྟོང་སྤྱན་སྟོང་གི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་བདག་བསྐྱེད་དང་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་དབང་བསྐུར་རྒྱས་གདབ་རྣམས་
༡ རྟོགས་པ་ གཙང་དཔར།
༢ སྒོམ་པའི་ཚུལ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༣ སྒོམ་པའི་ཚུལ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཝ བསམ་གཏན་ཕྱི་མ། ཤོག་གྲངས་༢༢༤ན༣
༥ ཟློག་པ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྔོན་འགྲོའི་སྐོར། 83

བཤད་ལ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་བྱམས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་གཉིས་དང༌། དགེ་སློང་མ་དཔལ་མོས་མཛད་པའི་བཅུ་གཅིག་ཞལ་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་དང༌། སློབ་དཔོན་ཤཱནྟི་པ་དང་ཛེ་ཏ་རི་དགྲ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་མཛད་པའི་གཟུངས་གྲྭ་ལྔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཐམས་ཅད་དུ་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྒོམ་1

པ་དང༌། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་འཇུག་པ་དང་
དབང་བསྐུར་བ་དང་རིགས་བདག་གི་རྒྱས་གདབ་རྣམས་བཤད་པ་དང༌། གཞན་ཡང་སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོ། སྒྲུབ་ཐབས་བརྒྱ་རྩ། སྒྲུབ་ཐབས་ཕྱེད་ཉིས་བརྒྱ་པ་རྣམས་སུ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་བཤད་པ་ཕལ་ཆེར་བར་བདག་བསྐྱེད་བཤད་པས་དེ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་ལོ༑༑ གཞན་ཡང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་བསྐུར་བའི་ཚེ། ཡེ་ཤེས་འབེབས་སུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ༑ སློབ་མ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེར་མ་ཟད་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་བསྐུར་བྱར་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སློབ་དཔོན་དང་སློབ་མ་གང་ཡང་ལྷར་བསྐྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟ་ན་ཁྱེད་རང་གིས་གཟུངས་གྲྭ་ལྔ་སོགས་ཀྱི་དབང་ཆོག་ཏུ་སློབ་དཔོན་ལྷར་བསྐྱེད་པ་དང༌། སློབ་མ་ལྷར་བསྐྱེད་པ་དང༌། ལུས་ཀྱི་གནས་རྣམས་སུ་ལྷ་དགོད་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་དང་ཁས་བླངས་དངོས་སུ་འགལ་ཞིང༌། གྲུབ་ཆེན་ཤ་ཝ་རི་པས་རྣམ་འཇོམས་དཀར་པོ་ལྷ་མང་གི་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་བསྙེན་པའི་ཚེ་སློབ་དཔོན་ལྷར་བསྐྱེད་པ་དང༌། དབང་བསྐུར་བའི་ཚེ་སློབ་མ་ལྷར་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་དང་ཡང་འགལ་ལོ༑༑ གཞན་ཡང་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་འཇོག་པའི་འཇོག་བྱེད་གཟུགས་སྐུའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་མ་ཚང་བར་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཉིད་ལྷར་བསྒོམ་པ་2

མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ།། བྱ་རྒྱུད་
ལ་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་མ་ཚང་བར་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་

༡ ལྷར་སྒོམ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ སྒོམ་པ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 84

ལྷ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་ད་ལྟ་ནས་སྒོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཡང་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་མ་ཚང་བར་འགྱུར་ཏེ། བརྟག་གཉིས་དང་སམྦུཊ་གཉིས་ལས་འདོད་ཆགས་རིགས་བཞི་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་སྦྱར་ནས་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ་ཕོ་མོ་1

ཕན་ཚུན་བལྟས་

པའི་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་བྱ་རྒྱུད་ལ་གསུངས་པ་ལ། རང་ལྷར་བསྒོམ་དུ་མི་རུང་ན་དེ་བྱ་ས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་ལུང་གི་དོན་ནི། བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྒོམ་2

པ་དང་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་འཇུག་པ་མེད་ཅེས་སྟོན་པ་མིན་གྱི། བདག་ཉིད་ལྷར་མི་བསྒོམ་3

ཞིང་ཡེ་ཤེས་པ་རང་ལ་གཞུག་པ་མི་བྱེད་པར་མདུན་གྱི་ལྷ་ལ་མཆོད་ཅིང་
དངོས་གྲུབ་ལེན་པའི་ཚུལ་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཕལ་པ་རང་ཉིད་ལྷར་བསྒོམ་4

པ་བློར་མི་ཤོང་བའི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་ལ་བདག་
ཉིད་ལྷར་མི་བསྒོམ་5

པར་མདུན་དུ་ལྷ་བསྒོམས་6

ནས་དངོས་གྲུབ་ལེན་ཚུལ་ཡང་བཤད་
ཅིང༌༑ བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན་དེ་ལ་བདག་བསྐྱེད་སྒོམ་པ་བསྟན་པས་ཁྱབ་པར་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བཤད་པ་དང་འདྲའོ།། བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་རང་ལ་གཞུག་ཏུ་མི་རུང་བར་འདོད་པ་ནི། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་ལས༑ ལྷའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དང་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་མོས་པ་གོམས་པ་བརྟན་པར་གྱུར་ན་ལུས་ཀྱི་འགུལ་བསྐྱོད་7

ཐམས་ཅད་ཕྱག་རྒྱ་བཅིངས་པ་དང་
འདྲ་བ་དང༌། ངག་གི་སྨྲ་བརྗོད་ཐམས་ཅད་སྔགས་བཟླས་པ་དང་འདྲ་བའི་བསོད་ནམས་འཐོབ་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཏེ། རང་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་ཏུ་མི་རུང་ན་ཡེ་ཤེས་པའི་
༡ སྐབས་སུ་ལྷ་ཕོ་མོ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ ལྷར་སྒོམ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༣ མི་སྒོམ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༤ ལྷར་སྒོམ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༥ མི་སྒོམ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༦ སྒོམས་ གཙང་དཔར།
༧ སྒུལ་སྐྱོད་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྔོན་འགྲོའི་སྐོར། 85

སྐུ་གསུང་ཐུགས་དང་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་སུ་རུང་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། འོ་ན་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་རང་ལ་གཞུག་པ་དང་དེ་ལ་དབང་བསྐུར་བ་དང་རིགས་བདག་གི་རྒྱས་གདབ་པ་རྣམས་ཡོད་ན། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བ་དང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གཉིས་ཀྱིས་མ་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་བྱ་དགོས་པར་དངོས་སུ་མ་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། མི་བྱ་བར་བཤད་པ་མིན་པས་བྱར་མི་རུང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་ངོ༌།། རང་ལུགས་ལ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཕལ་པ་རང་ལྷར་མི་བསྒོམ་1

པར་

མདུན་དུ་ལྷ་བསྒོམས་ནས་དངོས་གྲུབ་ལེན་པ་ནི་ལམ་རྫོགས་པར་སྒོམ་པ་མ་ཡིན་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ཙམ་མོ།། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ལམ་རྫོགས་པར་སྒོམ་པ་ལ་ནི༑ བདག་ཉིད་ལྷར་བསྒོམ་2

པ་མེད་ན་ལམ་གྱི་ལུས་མ་ཚང་བར་འགྱུར་བས་བདག་བསྐྱེད་
མེད་དུ་མི་རུང་ཞིང༌། ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་དབང་བསྐུར་བ་རིགས་བདག་གི་རྒྱས་གདབ་པ་རྣམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་མ་བྱས་ཀྱང་ལམ་གྱི་ལུས་ཆད་པའི་ཉེས་པ་མེད་པར་བཞེད་དོ།། སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ་པ་3

ཞེས་པ་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་ཡང་
ཡོད་དེ། དེ་དང་གསང་འདུས་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་སྐོར་ནས་བཤད་པའི་སྲོག་རྩོལ་དང༌། དུས་འཁོར་སོགས་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གཞན་ནས་བཤད་པའི་སྲོག་རྩོལ་གསུམ་དོན་4

མི་

གཅིག་གོ། འོ་ན་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ནས་བཤད་པའི་སྲོག་རྩོལ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གི་རྒྱུད་དང་དེའི་འགྲེལ་པ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་པ་གཉིས་ལས་བཤད་པས། དབང་པོའ་སྒོ་ནས་རྒྱུ་བའི་རླུང་ནི་སྲོག་གོ། རྟོག་པ་ཡུལ་གཞན་ ིལ་གཡེང་ཞིང་འཕྲོ་བ་ནི་རྩོལ་བའོ།། རླུང་དང་རྟོག་པ་གཉིས་ཀ་ཕྱིར་འཕྲོར་མི་འཇུག་པར་

༡ མི་སྒོམ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ ལྷར་སྒོམ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༣ སྒོམ་པ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༤ གསུམ་ག་དོན་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 86
ནང་དུ་འཛིན་པ་ནི། སྲོག་རྩོལ་སྡོམ་པའམ་འགོག་པའི་དོན་ནོ།། དེ་སྐབས་གང་དུ་བསྒོམ་ཞེ་ན། མཚན་བཅས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྒོམ་ཞིང་དེའི་ཡང་སྐབས་གང་དུ་བསྒོམ་ན། བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་བསྙེན་པའི་སྐབས་སུ་ལྷ་དྲུག་པོ་བསྒོམས་ཟིན་པའི་རྗེས་དང༌། མདུན་བསྐྱེད་བསྒྲུབས་ཟིན་པའི་རྗེས་གང་རུང་དུ་བསྒོམ་མོ།། དགོས་པ་གང་གི་དོན་དུ་བསྒོམ་ན། ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་འགོག་པ་ལ་ལུས་ལྷར་གསལ་བ་ལ་དམིགས་པ་བརྟན་པོ་དགོས། དེ་བརྟན་པ་ལ་ཕྱིར་1

འཕྲོ་བ་འགོག་དགོས། དེ་ལ་འགོག་པའི་ཐབས་གང་ཟབ་ན། སེམས་ཀྱི་རྟ་རླུང་ཡིན་པས་རླུང་ནང་དུ་ཟིན་ན་སེམས་རང་དབང་མེད་པར་ཟིན་པར་འགྱུར་བས། དེའི་ཕྱིར་དུ་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ་མོ།། ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་བསྒོམ་ན། ལུས་གནད་བཅས་ཏེ་སྟེང་གི་རླུང་ནང་དུ་ལྟེ་བའི་བར་དུ་དྲངས་ནས་མནན། འོག་གི་རླུང་ཡར་ལ་ལྟེ་བའི་བར་དུ་དྲངས་ནས་བཟུང་སྟེ་ཡིད་ལྷ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་དེ་གནས་ཤིང༌། དེ་ནས་རླུང་འཛིན་མ་ཐུབ་ན་ཕྱིར་བཏང་སྟེ་ངལ་གསོ་ཞིང་ཡིད་ལྷ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏོད་དོ།། དེ་ནས་ཡང་རླུང་ནང་དུ་འཛིན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒོམ་མོ།། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་སྲོག་རྩོལ་དང༌། བླ་མེད་ནས་བཤད་པའི་སྲོག་རྩོལ་གཉིས་སྒོམ་པའི་སྐབས་2

དང༌། དགོས་པ་དང༌། སྒོམ་ཚུལ་གསུམ་
ག་མི་འདྲའོ།།
གཉིས་པ་མདུན་བསྐྱེད་བསྒྲུབས་ནས་མཆོད་པ་སོགས་བྱ་བ་ལ་དྲུག །རྟེན་བསྐྱེད་པ་དང༌། བརྟེན་པ་ལྷ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་དང༌། ཕྱག་རྒྱ་བསྟན་པ་དང༌། མཆོད་བསྟོད་བྱ་བ་དང༌། བཤགས་པ་སོགས་བྱ་བ་དང༌། ཚད་མེད་བཞི་བསྒོམ་པའོ།། དང་པོ་(རྟེན་བསྐྱེད་པ་)ནི། རང་གི་མདུན་དུ་བུམ་པ་བཅའ་བ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་རུང༌། མེད་ཀྱང་རུང་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མ་ལས་བྱས་པའི་ས་གཞི་གསེར་གྱི་བྱེ་མ་གདལ་བ་བསམས་ནས།

༡ བརྟན་པ་ལ་རྟོག་པ་ཕྱིར་ དབུས་དཔར།
བརྟན་པ་ལ་རྟོག་པ་ཕྱར་ གཙང་དཔར།
༢ བསྒོམ་པའི་སྐབས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྔོན་འགྲོའི་སྐོར། 87

ཨོཾ་ཙ་ལ་བཱཾ་ཧཱུཾ་སྭཱཧཱ། ཞེས་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་འོ་མའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཉ་ལྕིབས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ། པདྨ་དང་ཨུཏྤལ་ལ་སོགས་པའི་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པ། རིན་པོ་ཆེའི་བྱའི་ཚོགས་མང་པོ་ལྡིང་བ་བསམས་ལ། ཨོཾ་བི་མ་ལ་དྷ་ཧ་ཧཱུཾ༑ ཞེས་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབས། དེའི་དབུས་སུ་རི་རབ་གྲུ་བཞི་པ་ངོས་བཞི་ནས་གསེར་དང་དངུལ་དང་ཨིནྡྲ་ནཱི་ལ་དང་སྤུར་ལེན་ལས་བྱས་པའི་ཐེམ་སྐས་ཀྱི་ཕྲེང་བས་བརྒྱན་པ། མཐའ་ཐོག་ཐག་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལེགས་པར་འཁྲུངས་པ་ལ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་བ་དན་སྟོང་འཕུར་བས་བརྒྱན་པ་བསམ། དེའི་སྟེང་དུ་པདྨའི་སྡོང་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མས་བརྒྱན་པ༑ རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འདབ་མ་ཅན། གསེར་གྱི་ཟེ་བ་དང་སྤུར་ལེན་གྱི་ཟེའུ་འབྲུ་དང་ལྡན་པ། སྙིང་པོའ་ཐོག་ལ་དངུལ་གྱི་རི་མོས་བསྐོར་བ། དཔག་ཚད་དུ་མའི་ཁྱོན་ཅན་གྱི་རི་ ིརབ་ཀྱི་དབུས་བརྟོལ་ནས་བྱུང་ཞིང་དེ་ལས་ཀྱང་པདྨའི་དྲ་བ་གཞན་བརྒྱ་སྟོང་ཁྲི་བྱེ་བ་སྙེད་བྱུང་བར་བསམས་ལ། ཕྱག་འཚལ་བའི་ཐལ་མོ་ལས་ཕན་ཚུན་བསྣོལ་ཏེ་གཡས་པའི་མཐེ་བོང་གིས་གཡོན་པའི་མཐེ་བོང་མནན་ལ། ནམཿསརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ནཱཾ། སརྦ་ཐཱ་ཨུད་ག་ཏེ་སྥ་ར་ཎ་ཧི་མཾ་ག་ག་ན་ཁཾ་སྭཱཧཱ། ཞེས་ལན་བརྒྱ་བཟླས་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ། སྟེང་དུ་བླ་རེ་ཡང་སྐད་ཅིག་གིས་བསམ་པར་བྱའོ།། དེའི་སྟེང་དུ་གཞལ་ཡས་ཁང་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་བསྐྱེད་ལ༑ དེའི་ནང་དུ་སོ་སོའ་གདན་རྣམས་བསྐྱེད་ཅིང༌། རྣམ་རྒྱལ་དང་འོད་ཟེར་ཅན་སོགས་ཀྱི་ ིམཆོད་རྟེན་ཡང་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་བསྐྱེད་པས་ཆོག་གོ། གཉིས་པ་(བརྟེན་པ་ལྷ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་)ལ། སྤྱན་འདྲེན་པ་ནི་མཆོད་ཡོན་གྱིས་བྱ་དགོས་པས་ཐོག་མར་མཆོད་ཡོན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་སྣོད་ནི་གསེར་དངུལ་ལ་སོགས་པ་དང༌། ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཤིས་པ་ཟངས་ཀྱི་སྣོད་དུ། ཞི་བ་དང་དངོས་གྲུབ་རབ་ལ་ནས་དང་འོ་མ། རྒྱས་པ་དང་དངོས་གྲུབ་འབྲིང་ལ་ཏིལ་དང་ཞོ། དྲག་ཤལ་དང་དངོས་གྲུབ་ཐ་མལ་པའི་གཅིན་འབྲས་ཀོ་ཊ་བ་དང་བཅས་པའམ། ཁྲག་གི་མཆོད་ཡོན་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 88
དབུལ༑ ལས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཤིས་པ་འབྲས་ཡོས་དང་དྲི་བཟང་པོའ་སྤོས་དང་ ིམེ་ཏོག་དཀར་པོ་དང་ཀུ་ཤ་དང་ཏིལ་ཆུ་གཙང་དང་སྦྱར་བ་བཤམས་ལ། བདུག་སྤོས་ཀྱིས་བདུག་ཅིང་རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་རིགས་གསུམ་སྤྱིའི་སྔགས་དང༌། རིགས་སོ་སོའ་ལས་ ིཐམས་ཅད་པའི་སྔགས་རྣམས་དང་སྤྱན་དྲངས་པའི་1

སྔགས་རྣམས་ལས་གང་ཡང་རུང་

བ་ཞིག་ལན་བདུན་བཟླས་ལ་མཆོད་ཡོན་བྱིན་གྱིས་བརླབ་བོ།། དེ་ནས་མདུན་གྱི་བྲིས་སྐུ་སོགས་གང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་བལྟས་ཏེ། ཕྱག་འཚལ། པུས་མོ་ས་ལ་བཙུགས་ནས༑ སོར་མོ་རྣམས་ཕན་ཚུན་བསྣོལ་ཏེ། ཐལ་མོ་བཀན་ལ། མཛུབ་མོ་གཉིས་གཤིབས་ཏེ་བསྒྲེངས་ཤིང༌། མཐེ་བོང་གཉིས་གཡབ་པ་སྤྱན་དྲངས་པའི་2

ཕྱག་རྒྱ་བཅས་ལ། དད་

པ་དང་ནི་དམ་ཚིག་གིས།། ཚུར་གཤེགས་ཚུར་གཤེགས་བཅོམ་ལྡན་འདས།། བདག་གི་མཆོད་ཡོན་འདི་བཞེས་ནས།། མཆོད་པས་བདག་ལ་དགྱེས་པར་མཛོད།། ཅེས་བརྗོད་དེ༑ སྔགས་ཀྱི་མཐར་ཨེ་ཧྱེ་ཧི་བཏགས་ལ། མཆོད་ཡོན་གྱི་སྣོད་བཟུང་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ལ་མགོ་བོའ་ཐད་ཀ་ནས་དབུལ་ཞིང༌། གཞན་གཉིས་ལ་བྲང་དང༌། ིལྟེ་བའི་ཐད་ཀ་ནས་ཕུལ་བས། རང་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་པ་བྱོན་པར་བསམ་མོ།། སྔགས་ནི། རིག་སྔགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའ་སྔགས་ཀྱིས་ལྷ་ཕོ་དང༌། རིག་སྔགས་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་སྔགས་ཀྱིས་ ིལྷ་མོ་སྤྱན་དྲངས་པའམ།3

ཡང་ན་སོ་སོའ་སྔགས་ཀྱིས་བྱ་བའམ། ཡང་ན་སྤྱིའི་རིགས་ཀྱི་ ིསྙིང་པོས་སྤྱན་དྲངས་པ་4

མཆོག་ཏུ་ལེགས་གྲུབ་ལས་གསུངས་ཏེ། རིགས་གསུམ་ལ་རིམ་
པ་ལྟར། ཛི་ན་ཛིཀ་ཨེ་ཧྱེ་ཧི། ཨཱ་རོ་ལིཀ་ཨེ་ཧྱེ་ཧི། བཛྲ་དྷྲྀཀ་ཨེ་ཧྱེ་ཧི། ཞེས་སོ།། དེ་ཡང་སྤྱན་དྲངས་རྒྱུའི་5

ལྷ་བགྲེང་བ་དང་འདུག་པ་དང་བཟུར་བ་ལ་དེ་ལྟར་བྱས་ནས། མཆོད་
༡ སྤྱན་དྲང་བའི་ གཙང་དཔར།
༢ སྤྱན་དྲང་བའི་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༣ སྤྱན་དྲང་པའམ། དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༤ སྤྱན་དྲང་པ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༥ སྤྱན་དྲང་རྒྱུའི་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྔོན་འགྲོའི་སྐོར། 89

ཡོན་གྱིས་སྤྱན་དྲངས་པ་དང༌།1

མཆོད་ཡོན་གསུངས་པ་བཞིན་མ་འབྱོར་ན་བཟོད་པར་
གསོལ་ནས། ཅི་འབྱོར་པས་སྤྱན་དྲངས་པར།2

ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་སྤྱན་དྲངས་པའི་རིམ་
པར་3

ཕྱེ་བ་ལས་གསུངས་སོ།། དེ་ནས་པདྨའི་འདུག་སྟངས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་དང༌། ཨོཾ་ཀ་མ་ལ་ཡེ་སྭཱཧཱ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྔགས་ཀྱིས། ལྷ་རྣམས་ལ་ཅི་རིགས་སུ་གདན་དབུལ་ཞིང༌༑ བཞུགས་སུ་གསོལ། ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས་ནས་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་ལས། དམ་ཚིག་པ་བསྐྱེད་པ་སློབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་མ་བཤད་པས་བྱ་མི་དགོས་ལ། བྱར་མི་རུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ལ།
གསུམ་པ་(ཕྱག་རྒྱ་བསྟན་པ་)ནི། དེ་ནས། ཤི་ཀ་རེ་ས་མ་ཡེ་སྭཱཧཱ། ཞེས་བརྗོད་ཅིང༌། ལག་པ་གཡས་པའི་མཐེ་བོང་གིས་མཐེའུ་ཆུང་གི་སེན་མོ་མནན་ལ། སོར་མོ་ལྷག་མ་རྣམས་རྡོ་རྗེ་ལྟར་བྱས་པ་དམ་ཚིག་གི་རྡོ་རྗེའི་ཕྱག་རྒྱ་བསྟན་པར་བྱའོ།། དེ་ནས་རིགས་གསུམ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྟན་ནས། ཛི་ན་ཛིཀ་ལ་སོགས་པའི་སྙིང་པོ་གསུམ་བརྗོད་དོ།། ཕྱག་རྒྱ་ནི། ལག་པ་གཉིས་ཕན་ཚུན་དུ་ཁུ་ཚུར་བཅངས་ནས་མཐེ་བོང་གཉིས་བསྟན་པར་བྱས་པ་དང༌། དེ་ཉིད་ལས་གཡོན་པའི་མཐེ་བོང་ནང་དུ་བཅུག་སྟེ་གཡས་པའི་མཐེ་བོང་བསྟན་པ་དང༌། གཡོན་པའི་མཐེ་བོང་བསྟན་པ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རིགས་གསུམ་གྱི་ཕྱག་རྒྱའོ།། དེ་ནས་རིགས་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཆེན་པོའ་ཕྱག་རྒྱ་བཅིངས་ཏེ་བསྐོར་བས། ིཕྱི་འབྲང་4

གི་བགེགས་ལ་སོགས་པས་ངན་དུ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་བསྲུང་བ་ཆེན་པོར་
འགྱུར་བར་གསུངས་པས། དེ་བཞིན་དུ་བྱ་ལ། དེ་མ་གྲུབ་ན་སྐབས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་གང་ཡིན་པའི་སྔགས་ཡུངས་ཀར་ལ་བཟླས་པས་ཕྱི་འབྲང་གི་བགེགས་བསྐྲད་པར་བྱའོ།།

༡ སྤྱན་དྲང་པ་དང། དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ སྤྱན་དྲང་པར། དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༣ སྤྱན་དྲང་པའི་རིམ་པར་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༤ ཕྱི་འགྲང་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 90 བཞི་པ་(མཆོད་བསྟོད་བྱ་བ་)ལ་གཉིས། མཆོད་པ་དབུལ་བ་དང༌། བསྟོད་པ་བྱ་བའོ།། དང་པོ་(མཆོད་པ་དབུལ་བ་)ནི། མཆོད་རྫས་རྣམས་ཀྱི་བགེགས་བསལ་བ་དང༌། བསང་བ་དང༌། གཟི་བྱིན་བསྐྱེད་པ་རྣམས་བྱས་ནས་དབུལ་ཏེ། དེ་ལ་བྱ་སྤྱོད་དང་ཡོ་ག་དང་བླ་མེད་གསུམ་གྱི་མཆོད་པ་འབུལ་བ་ལ་གྲངས་དང་གོ་རིམ་དང༌། ཕྱག་རྒྱ་མི་གཅིག་པ་མང་དུ་ཡོད་དོ།། འོ་ན་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་མཆོད་པ་འབུལ་བའི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་དང་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། མཐེའུ་ཆུང་དང་སྲིན་ལག་གཉིས་ནང་དུ་ཕན་ཚུན་བསྣོལ་ནས་གུང་མོ་གཉིས་གཤིབས་ཏེ་བསྒྲེངས་པའི་ཚིགས་གསུམ་པར་མཛུབ་མོ་བཀུག་མཐེ་བོང་གཉིས་ངོས་ལ་སྦྱར་བའི་ཕྱག་རྒྱ་བཅས་ལ། བདེ་བར་གཤེགས་སོ་བཅོམ་ལྡན་འདས།། ཚུར་གཤེགས་འདིར་ནི་བཞུགས་སུ་གསོལ།། བདག་གི་མཆོད་ཡོན་བཞེས་ནས་ཀྱང༌།། ཐུགས་ཀྱིས་ཐུགས་དཔག་མཛད་དུ་གསོལ།། བདག་ནི་ཁྱེད་ལ་གུས་དང་ལྡན།། ཞེས་དང་ལྷའི་སྔགས་ཀྱི་མཐར་ཨརྒྷཾ་པྲ་ཏཱིཙྪ་སྭཱཧཱ། ཞེས་པས་མཆོད་ཡོན་དབུལ། གཡས་པའི་ཁུ་ཚུར་གྱི་མཛུབ་མོ་དང་མཐེ་བོང་སྐམ་པ་ལྟར་བྱས་ལ་ཞབས་བསིལ་གྱི་སྣོད་ནས་མེ་ཏོག་བླངས་ཏེ་སོར་མོ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བགྲོལ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་དང༌། སྔར་གྱི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་མཆོད་ཡོན་གྱི་གནས་སུ་ཞབས་བསིལ་བཅུག་ནས། ཨོཾ་པྲ་ཝ་ར་སད་ཀ་རཾ་པཱ་དྱཾ་པྲ་ཏཱིཙྪ་སྭཱཧཱ། ཞེས་པས་ཞབས་བསིལ་དབུལ། དེ་ནས་འབྱོར་ན་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་ལ་དངོས་སུ་སྐུ་ཁྲུས་གསོལ། མ་འབྱོར་པའམ་མཆོད་གཡོག་པ་ལྟ་བུས་བྱེད་ན་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཐལ་མོ་བཀན་པ་ལས་མཛུབ་མོ་དང་མཐེ་བོང་གི་རྩེ་མོ་གཉིས་སྦྱར་བ་སྐུ་བསིལ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་བྱས་ལ། ཨོཾ་སརྦ་དེ་བ་ཏཱ་ཨ་ཙིནྟི་ཨ་མྲྀ་ཏ་སྭཱཧཱ། ཞེས་པས་ཁྲུས་གསོལ། དེ་ནས་ཡིད་ཀྱིས་ན་བཟའ་དང་རྒྱན་གསོལ་ཏེ་རོལ་མོས་མཆོད་ཅིང་ཡིད་ཀྱིས་བསྟོད་པའི་གླུ་དབྱངས་བླང་བར་བྱའོ།། དེ་ནས་ལག་པ་གཡས་སྐྱབས་སྦྱིན་བྱས་པའི་མཁྲིག་མ་1

ནས་གཡོན་པས་

༡ མ་དཔེ་གསུམ་ཆར་འཁྲིག་མ་ཞེས་གསལ།

བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྔོན་འགྲོའི་སྐོར། 91

བཟུང་བ་དྲིའི་ཕྱག་རྒྱ་བྱས་ལ། གཙང་ཞིང་གཙང་མ་ལས་བྱུང་བའི།། ལྷ་རྫས་བཟང་པོའ་ིདྲི་འདི་དག།།བདག་ནི་དད་པས་འབུལ་ལགས་ཀྱིས།། བཞེས་ནས་བདག་ལ་དགྱེས་པར་མཛོད༑༑ ཨཱ་ཧ་ར་ཨཱ་ཧ་ར་སརྦ་བིདྱཱ་དྷཱ་རི་པཱུ་ཛི་ཏེ་སྭཱཧཱ། ཞེས་པས་དྲི་ཆབ་དབུལ་ལོ།། མར་མེ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གསུམ་ལའང་མཆོད་འབུལ་གྱི་སྔགས་འདི་བཞིན་དུ་བྱའོ།། ལག་པ་གཉིས་སོར་མོ་ཕན་ཚུན་བསྣོལ་ཏེ་ལག་པའི་ནང་དུ་མཛུབ་མོ་གཉིས་རྩེ་མོ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ལ་གདུ་བུའི་ཚུལ་དུ་བྱས་ནས། མཐེ་བོང་གློར་བཞག་སྟེ་པདྨ་ལྟར་བྱས་པ་མེ་ཏོག་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང༌། གཙང་ཞིང་གཙང་མར་སྐྱེས་པ་ཡི།། ལྷ་རྫས་བཟང་པོའ་མེ་ཏོག་འདི།། ིརྐང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་གོང་དང་འདྲ་བས་མེ་ཏོག་དང༌། ལག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐེའུ་ཆུང་དང་སྲིན་ལག་དང་གུང་མོ་རྣམས་ཀྱི་སོར་མོ་རྣམས་ཕན་ཚུན་སྦྱར་ཏེ། སྔ་མ་སྔ་མའི་རྒྱབ་ཀྱི་སེན་མོའ་དྲུང་དུ་བཀུག་ནས་མཛུབ་མོ་གཉིས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བརྐྱངས་ཏེ་མཐེ་བོང་གཉིས་ ིགློར་བཞག་པ་བདུག་སྤོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང༌། ནགས་ཚལ་བཅུད་ནི་ཡིད་དུ་འོང༌།། དྲི་ཡི་སྦྱར་བ་ལྷ་ཡི་རྫས།། བདག་ནི་དད་པས་འབུལ་ལགས་ཀྱིས།། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤོས་དང༌༑ བཟེད་པའི་ཐལ་མོ་ལས་མཛུབ་མོ་གཉིས་ཅུང་ཟད་བཀུག་ལ་ལྷ་བཤོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང༌༑ སྨན་རྣམས་བཅུད་ནི་ཡིད་དུ་འོང༌།། སྔགས་ཀྱི་ཞལ་ཟས་བཤོས་འདི་དག།།བདག་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཞལ་ཟས་དང༌། མཐེ་བོང་དང་གུང་མོ་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་ཏེ་བསྒྲེངས་ལ། ལག་པ་ཁུ་ཚུར་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་མར་མེའི་ཕྱག་རྒྱ་དང༌། གནོད་རྣམས་འཇོམས་ཤིང་བཀྲ་ཤིས་པ།། དགེ་ཞིང་མུན་པ་རྣམ་སེལ་འདི།། བདག་ནི་དད་པས་འབུལ་ལགས་ཀྱིས།། མར་མེ་འདི་དག་བཞེས་སུ་གསོལ།། ཨཱ་ལོ་ཀཱ་ཡ་ཨཱ་ལོ་ཀཱ་ཡ་བིདྱཱ་དྷཱ་རི་པཱུ་ཛི་ཏེ་སྭཱཧཱ། ཞེས་པས་མར་མེ་དབུལ་ལོ།། མཆོད་ཡོན་མན་ཆད་རྣམས་དངོས་སུ་མ་འབྱོར་ན་སྔགས་རྒྱ་བྱས་ལ་ཡིད་ཀྱིས་དམིགས་པ་གསལ་བར་བྱས་ནས་དབུལ་བར་གསུངས་སོ།། དངོས་སུ་འབྱོར་བའི་མཆོད་པ་ལ་ཡང་ཀུན་གྱི་སྔོན་དུ་ཡིད་འགྲོ་བས་ཡིད་ཀྱི་མཆོད་པ་ཁྱད་ཆེ་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 92
བར་གསུངས་སོ།།
གཉིས་པ་(བསྟོད་པ་བྱ་བ་)ནི། དེ་ནས་ལེགས་གྲུབ་ལས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་རིགས་གསུམ་གྱི་བདག་པོ་ལ་བསྟོད་པ་བྱ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། “མགོན་པོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྡན་པ།། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྟོན་པ་པོ།། བསོད་ནམས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་ཞིང༌༑༑ དེ་བཞིན་གཤེགས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། དག་པས་འདོད་ཆགས་བྲལ་བར་གྱུར།། དགེ་བས་ངན་སོང་ལས་གྲོལ་ཅིང༌།། གཅིག་ཏུ་དོན་དམ་མཆོག་གྱུར་པ།། ཞི་གྱུར་ཆོས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། གྲོལ་ནས་གྲོལ་བའི་ལམ་ཡང་སྟོན།། བསླབ་པ་དག་ལ་རབ་ཏུ་གནས།། ཞིང་གི་དམ་པ་ཡོན་ཏན་ལྡན།། དགེ་འདུན་ལ་ཡང་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། གཞོན་ནུའི་ཆ་ལུགས་འཆང་བ་པོ།། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེས་རབ་ཏུ་བརྒྱན།། འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མུན་སེལ་བ།། འཇམ་དཔལ་ལ་ཡང་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་རབ་ཏུ་བསྔགས།། ཡོན་ཏན་དམ་པ་ཀུན་བསགས་པ།། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཞེས་མཚན་གསོལ་བ།། རྟག་པར་བརྩེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། སྟོབས་པོ་ཆེ་ལ་དྲག་ཤལ་ཅན།། རིག་སྔགས་རྒྱལ་པོ་དགེ་བ་ཅན།། གདུལ་དཀའ་པོ་དག་འདུལ་བ་པོ།། རྡོ་རྗེ་འཛིན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།”1

ཞེས་པ་དང༌།
གཞན་ཡང་སྐབས་ཀྱི་ལྷ་གང་ཡིན་གྱི་སྒོས་ཀྱི་བསྟོད་པ་ཡང་བྱས་ལ། ནམཿསརྦ་བུདྡྷ་བོ་དྷི་སཏྭ་ནཾ། སརྦ་ཏྲ་སཾ་ཀུ་རུ་མི་ཏ་ཨ་བི་ཛྙཱ་ར་2

ཤི་ནི་ན་མོ་སྟུ་ཏེ་སྭཱཧཱ། ཞེས་པ་བསྟོད་པ་འབྱུང་
བའི་སྔགས་ལན་བརྒྱ་བཟླའོ།།

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཝ ལེགས་གྲུབ། བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་ཆོ་ག་རིམ་པར་ཕྱེ་བ། ཤོག་གྲངས་༡༩༠ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “མགོན་པོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྡན་པ།། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟོན་པ་པོ།། བསོད་ནམས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་ཞིང་།། དེ་བཞིན་གཤེགས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། དག་པས་འདོད་ཆགས་བྲལ་བར་འགྱུར།། དགེ་བས་ངན་སོང་ལས་གྲོལ་བ།། གཅིག་ཏུ་དོན་དམ་མཆོག་གྱུར་པ།། ཞི་གྱུར་ཆོས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། གྲོལ་ནས་གྲོལ་བའི་ལམ་ཐོབ་པ།། བསླབ་པ་དག་ལ་རབ་ཏུ་གནས།། ཞིང་གི་དམ་པ་ཡོན་ཏན་ལྡན།། དགེ་འདུན་ལ་ཡང་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་རབ་ཏུ་བསྔགས།། ཡོན་ཏན་དམ་པ་ཀུན་བསགས་པ།། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཞེས་མཚན་གསོལ་བ།། རྟག་པར་བརྩེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ༑༑ སྟོབས་པོ་ཆེ་ལ་དྲག་ཤལ་ཅན།། རིག་སྔགས་རྒྱལ་པོ་དགེ་བ་དག །གདུལ་དཀའ་བདག་འདུལ་བ་བོ།། རྡོ་རྗེ་འཛིན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།” ཞེས་སོ༑༑

༢ ཨི་བི་ཛྙཱ་ར་ དབུས་དཔར།

བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྔོན་འགྲོའི་སྐོར། 93

ལྔ་པ་(བཤགས་པ་སོགས་བྱ་བ་)ནི། སྡིག་པ་བཤགས་པ་དང༌། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང༌། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང༌། བསྐུལ་ཞིང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང༌། སྨོན་ལམ་རྣམས་བྱ་བའོ༑༑
དྲུག་པ་(ཚད་མེད་བཞི་བསྒོམ་པ་)ནི། ཚད་མེད་བཞི་བསྒོམ་པ་དང༌། སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའོ།། མཆོད་བསྟོད་ཀྱི་རྗེས་ལ་བཤགས་པ་སོགས་དང༌། ཚད་མེད་བཞི་བསྒོམ་པ་1

དང༌།

སེམས་བསྐྱེད་པ་སོགས་བྱེད་པའི་དོན་ནི། རྒྱུད་སྡེ་གོང་མར་ཡང་སྒྲུབ་མཆོད་ཀྱི་མཆོད་འབུལ་གྱི་རྗེས་སུ་རིགས་ལྔའི་སྡོམ་བཟུང་སོགས་བྱེད་པ་བཞིན། བཤགས་བསྡམ་གྱིས་སྡོམ་པ་དག་པར་བྱེད་པ་ལ་གནས་པའི་མཆོད་པས་མཆོག་སྒྲུབ་པའི་མཆོད་པ་ཉིད་མཆོད་ཡུལ་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་མཆོག་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་ཡིན་ལ། འདིར་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ།། དེ་དག་གིས་བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་ཡན་ལག་སོང་ནས། བཟླས་བརྗོད་དངོས་ལ་བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞི་ཚང་བ་དགོས་པས། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ལས། “སྒྲ་དང་སེམས་དང་གཞི་ལ་གཞོལ།།”2

ཞེས་གསུངས་པའི་གཞིའི་ཡན་ལག་ནི། སྔགས་འཁོར་གང་གི་ཐུགས་
ཀར་དགོད་པའི་གཞི་ལྷའི་སྐུའོ།། དེ་ལ་གཉིས་ལས་བདག་ཉིད་ལྷར་གསལ་བར་སྒོམ་པ་བདག་གི་གཞི་དང༌། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷ་སྒོམ་པ་གཞན་གྱི་གཞི་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་ནང་ནས་ཡན་ལག་རེ་རེའོ།། སེམས་ལ་གཞོལ་བའི་ཡན་ལག་ནི། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་རང་གི་སེམས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་གསལ་བར་དམིགས་པའོ།། སྒྲ་ལ་གཞོལ་བའི་ཡན་ལག་ནི་དེའི་སྟེང་དུ་གང་བཟླ་བར་བྱ་བའི་སྔགས་ཀྱི་ཡིག་འབྲུ་གསལ་བར་དམིགས་པའོ།། དེ་ནས་བགྲང་ཕྲེང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ལ་བོ་དེ་ཙེ། པདྨའི་རིགས་ལ་པདྨའི་སྙིང་པོ། རྡོ་རྗེའི་རིགས་ལ་རུ་རག་ཤ་མཆོག་

༡ སྒོམ་པ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཝ བསམ་གཏན་ཕྱི་མ། ཤོག་གྲངས་༢༢༤ན༣

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 94
དང༌༑ མ་འབྱོར་ན་གཞན་ཡང་རུང་ལ། གྲངས་སྟོང་རྩ་བརྒྱད་དམ། བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དམ། ང་བཞིའམ། ཉེར་གཅིག་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ལ་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་བཟླས་བརྗོད་བྱའོ།། བཟླས་བརྗོད་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཡི་གེའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་བཟླས་བརྗོད་དང༌། སྒྲ་ལ་དམིགས་པའི་བཟླས་བརྗོད་དོ།། དང་པོ་ལ། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་ཡི་གེའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་དང༌། རང་གི་སྙིང་གའི་ཡི་གེའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་བཟླས་པའོ།། དང་པོ་(ཡི་གེའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་བཟླས་བརྗོད་)ནི། སྔར་བཤད་པའི་སྲོག་རྩོལ་བསྡམས་ཏེ་བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞི་ཚང་བའི་སྒོ་ནས་མདུན་གྱི་སྐུ་དང་ཐུགས་ཀའི་ཟླ་གདན་དེའི་སྟེང་གི་ཡི་གེ་གསུམ་ག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་དམིགས་ཏེ་བཟླས་བརྗོད་བྱ་ཞིང༌། དབུགས་གཏོང་བ་1

ན་སྔགས་མི་བཟླ་བར་རང་ལྷར་བསྒོམས་པའི་སྐུ་ལ་སེམས་
གཏད་ནས་འདུག་ཅིང༌། ཡང་སྔར་བཞིན་རླུང་བཟུང་ནས་བཟླས་པ་བྱའོ།། གཉིས་པ་ནི། རང་གི་མདུན་དུ་ཧ་ཅང་མི་རིང་བར་རང་གི་ཚད་ལས་ཅུང་ཟད་མཐོ་བར་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་སྔགས་འཕྲེང་བཀོད་པ་དེ་རླུང་ནང་དུ་འཇུག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཚུར་ལ་རང་གི་སྙིང་གར་སྤོས་ལ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་དབུགས་མ་བཏང་གི་བར་དུ་བཟླས་བརྗོད་བྱ་ཞིང༌། རླུང་གཏོང་བ་ན་ཟླ་བ་སྔགས་འཕྲེང་དང་བཅས་པ་རླུང་དང་མཉམ་དུ་ཕྱིར་བཏང་ནས་མདུན་གྱི་ལྷའི་ཐུགས་ཀར་གནས་པར་བསམ་ཞིང༌། ཡང་སྔར་བཞིན་རང་གི་སྙིང་གར་སྤོས་ལ་བཟླ་བར་བྱའོ།། གཉིས་པ་(སྒྲ་ལ་དམིགས་པའི་བཟླས་བརྗོད་)ནི། བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་ཡན་ལག་བཞི་ཐོག་མར་གསལ་བཏབ། དེ་ནས་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེའི་གཟུགས་དང་ཟླ་བ་དང་ལྷའི་སྐུ་ལ་མི་དམིགས་པར་སྔགས་ཀྱི་སྒྲའི་གདངས་ལ་དམིགས་ནས་ཟློ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་སྔགས་གཞན་གྱིས་བཏོན་པ་རང་གིས་ཉན་པ་ལྟ་བུ་མིན་གྱི། རང་གིས་ཟློ་བའི་ཚེ་ན་སྔགས་དེའི་སྒྲ་གྲག་པར་དམིགས་ནས་བྱེད་པའོ།། སྔགས་ཀྱི་གདངས་ལ་དམིགས་པ་

༡ སྟོང་བ་ གཙང་དཔར།

བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྔོན་འགྲོའི་སྐོར། 95

འདི་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་གས་ཡིད་བཟླས་དང་ཤབ་བུའི་བཟླས་པ་གཉིས་ཀ་བྱ་བ་དང༌། སྲོག་རྩོལ་བསྡམས་པ་ན་ཤབ་བུའི་བཟླས་པ་བྱེད་མི་ནུས་པར་འགྲེལ་བ་ལས་གསུངས་པས། ཐོག་མར་ཤབ་བུའི་བཟླས་པ་བྱ་ཞིང༌། དེ་ལ་སེམས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བ་ན་དེ་ནས་སྲོག་རྩོལ་བསྡམས་ནས་ཡིད་བཟླས་བྱ་སྟེ། རགས་རིམ་ནས་བྱ་བར་བཤད་དོ།། དང་པོ་ལ་ལྷ་དང་ཟླ་བ་དང་སྔགས་ཕྲེང་གསུམ་ལ་དམིགས་པ་གསུམ་དང༌། བར་པ་ལ་ཟླ་བ་དང་སྔགས་ཕྲེང་གཉིས་ཙམ་ལ་དམིགས་པ་གཉིས་དང༌། ཐ་མ་ལ་སྒྲ་ཙམ་ལ་དམིགས་པས་དམིགས་པ་གཅིག་ཡིན་པར་འགྲེལ་བས་བཤད་དེ། གང་ཟག་གཅིག་གིས་ཀྱང་འདི་གསུམ་ག་རིམ་གྱིས་བྱའོ།།
བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་ཚེ་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི་དཔུང་བཟང་གི་ལྔ་པ་ལས། “བཟླས་བརྗོད་བྱེད་ཚེ་མི་མྱུར་མི་དལ་ཞིང༌།། སྒྲ་ཆེར་མི་བྱ་ཧ་ཅང་ཆུང་བ་མིན།། སྨྲ་ཞིང་མ་ཡིན་གཞན་དུ་གཡེང་བཞིན་མིན།། གུག་སྐྱེད་ཀླད་ཀོར་ཚེག་རྣམས་ཉམས་པ་མིན།།”1

ཞེས་དང༌། “ལེ་
ལོ་འདོད་ཆགས་མི་དགེ་ལྡན་པའི་སེམས།། གང་དང་གང་དུ་གཡེང་ཞིང་རྒྱུ་བ་དག།།’དེ་དང་དེ་ནས་མྱུར་དུ་བཟློག་ནས་ནི།། གསང་སྔགས་ཡི་གེ་མཆོག་ལ་ལེགས་པར་སྦྱར།།”2 ཞེས་དང༌། ལེགས་གྲུབ་ལས། བཟླས་པའི་ཚེ་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལས་གཞན་པའི་དམིགས་པ་མཆོག་རྣམས་ཀྱང་ཡིད་ལ་མི་བྱ་བར་གསུངས་སོ།། ཞི་རྒྱས་ལ་དལ་བུ་དང༌། དྲག་པོ་ལ་གཞན་གྱིས་ཐོས་པར་བཟླའོ།། བཟླས་པའི་ཡུན་ནི་སྔ་དྲོ་མེལ་ཚེ་ཐུན་གཅིག་དང༌། སྲོད་དང་ཐོ་རངས་ཐུན་ཕྱེད་ཕྱེད་དང༌། ཉིན་གུང་ཐུན་ཕྱེད་དམ་གསུམ་ཆའམ་བཞི་ཆའམ་ཡང་ན་ཅུང་ཟད་བཟླའོ།། བཟླས་པའི་རྗེས་སུ་སྦྱིན་སྲེག་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཝ དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད། ལེའུ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༦བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བཟླས་བརྗོད་བྱེད་ཚེ་མི་མྱུར་མི་དལ་ཞིང་། སྒྲ་ཆེར་མི་དབྱུང་ཧ་ཅང་ཆུང་བའང་མིན།། སྨྲ་བཞིན་མི་ཡིན་གཟན་དུ་གཡེངས་བཞིན་མིན།། གུག་སྐྱེད་ཀླད་ཀོར་ཚེ་ག་རྣམས་ཉམས་པར་མིན།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཝ དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད། ལེའུ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༦བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ལེ་ལོ་འདོད་ཆགས་མི་དགར་ལྡན་པའི་སེམས།། གང་དག་གར་དུ་གཡོ་ཟིང་རྒྱ་བ་དག །’ ཅེས་སོ།།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 96
བྱེད་པ་མཆོག་གོ །བཟླས་པའི་གྲངས་ནི་ལེགས་གྲུབ་ལས། “བཅོ་ལྔ་མན་ཆད་གྲངས་རྣམས་ལ།།’ སྤྱིར་ན་ཡི་གེ་དུ་ཡོད་པ།། དེ་སྙེད་འབུམ་ཕྲག་བཟླས་བརྗོད་བྱ།། ཡི་གེ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ལ།། བཟླས་བརྗོད་སུམ་འབུམ་བྱ་བར་བཤད།། ‘དེ་བས་ཡི་གེ་མང་པོ་ལ།།’ སྔོན་དུ་བསྙེན་པ་ཁྲི་བྱའོ།།”1

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཙོ་བོ་རྐྱང་པ་མིན་པ་ལ་བཟླས་པ་བྱ་མི་དགོས་
སོ༑༑ བཟླས་པའི་འཕྲོ་ལ་གཉིད་བྲོ་བའམ་གླལ་ལམ་སྦྲིད་པའམ་ལུད་པའམ་འོག་རླུང་ངམ་བཤང་གཅི་སོགས་བྱུང་ན་དེ་མ་ཐག་ཕྲེང་བ་བཞག་སྟེ་བཅག་པ་སོགས་བྱས་ནས་ཉེ་རེག་བྱས་ཏེ་གྲངས་ཀྱི་ཐོག་མ་ནས་བརྩམ་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡན་ཆད་བཟླས་པའི་གྲངས་སུ་མི་གཞུག་གོ། གཞན་ཡང་བག་མེད་པས་ལྷ་གཞན་གྱི་བཟླས་པ་བྱས་ནའང༌། ཡིད་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་བཟླས་བརྗོད་བསྐྱར་བ་དང༌། བགེགས་ཀྱིས་བརླམས་པ་དང༌། ནད་ཀྱིས་གཟིར་བ་དང༌། ལྷོད་པ་དང༌། བག་མེད་པ་དང༌། ལུས་དང་སེམས་སྐྱོ་བ་དང༌། ཆོ་ག་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་དུས་ལས་འདས་པར་བྱས་པ་དང༌། མ་བསྡམས་པ་དང་མི་གཙང་བས་བཟླས་བརྗོད་བྱས་པ་དང༌། མཚན་མོ་རྨི་ལམ་ངན་པ་བྱུང་བས་ཉིན་མོ་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་གང་ཡིན་གྱི་སྔགས་བརྒྱ་མ་བཟླས་པར། བཟླས་བརྗོད་བྱས་པ་རྣམས་བཟླས་པའི་གྲངས་སུ་མི་གཞུག་པར་ལེགས་གྲུབ་ལས་གསུངས་སོ།། ཡང་དེར་གནས་གཅིག་ཏུ་ཕྱེད་བཟླས་གཞན་དུ་ཕྱེད་བཟླས་པས། བཟླས་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་ཀྱང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་དུ་གསུངས་སོ།། ཐུན་གྱི་དུས་ནི། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱེད་ཤར་བ་ནས་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་གྲིབ་མའི་བར་དང༌། ཉིན་གུང་ལ་ཆུ་ཚོད་བརྒྱད་དམ་དགུའི་དུས་དང༌། ཕྱི་དྲོ་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་གྲིབ་མ་ལུས་པ་ནས། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱེད་ནུབ་པའི་བར་གྱི་དུས་དང༌། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱེད་ནུབ་པ་ནས་སྲོད་ཕྱེད་ཀྱི་བར་ནི་སྲོད་ལ་བརྩམ་པའི་དུས་དང༌།

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཝ ལེགས་གྲུབ། བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་ཆོ་ག་རིམ་པར་ཕྱེ་བ། ཤོག་གྲངས་༡༩༢ན༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་དང་དྲུག་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘བཅྭ་ལྔ་མན་ཆད་གྲགས་རྣམས་ལ།།’ ‘དེ་བས་ཡི་གེ་མང་བ་ལ།།’ ཞེས་སོ།།

བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྔོན་འགྲོའི་སྐོར། 97

ཐོ་རངས་ཀྱི་ཕྱེད་ནས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱེད་ཤར་བའི་བར་ནི་དུས་མཚམས་1

གཉིས་
པའོ༑༑ ནམ་ཕྱེད་ནས་ནི། དྲག་ཤལ་གྱི་ལས་དང་མི་སྣང་བ་ལ་སོགས་པ་དང༌། དུར་ཁྲོད་ཀྱི་ལས་རྣམས་བྱ་ལ། དེ་ལས་བཟློག་པའི་སྐབས་སུ་ཞི་བ་སོགས་བྱ་བར་བཤད་ཅིང༌། ཐུན་གྱི་དུས་དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་བཟླས་པ་བྱས་པ་རྣམས་གྲངས་སུ་མི་གཞུག་པར་བཤད་དོ།། མངོན་རྟོགས་ལས། “ཟློས་པའི་བཟླས་བརྗོད་ཟིན་པ་དང༌། རིགས་ཀྱི་ཡུམ་དང་བདག་པོ་ལ།། ཉི་ཤ་རྩ་གཅིག་བཟླས་བརྗོད་ནི།། བྱས་པས་རྟག་ཏུ་བསྲུང་བར་བྱ།།”2 ཞེས་དྲངས་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། རིགས་གསུམ་གྱི་རིགས་ཀྱི་ཡུམ་ནི་སྤྱན་མ་དང༌།3

གོས་དཀར་
མོ་དང༌། མཱ་མ་ཀཱིའོ།།4

གསུམ་པ་བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་མཇུག་ཏུ་5

ཇི་ལྟར་བྱ་བ་
ནི༑ བུམ་པའི་ཕྱག་རྒྱས་ལྷ་ལ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུར་དགེ་རྩ་དབུལ་ལོ།། ཕྱག་རྒྱ་དེས་འཕྲེང་བ་འབུལ་བ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་མ་བརྟགས་པའོ།། འོན་ཀྱང་བཟླས་པ་འཇོག་པ་ན་འཕྲེང་བ་ལྷའི་དྲུང་དུ་བཞག་ནས་གཙང་སྦྲ་ལ་གནས་པས་བཟླས་པ་བྱེད་དུས་མ་གཏོགས་ལུས་ལ་མི་བཅང་ངོ༌།། དེ་ནས་བཟོད་གསོལ་དང་གཤེགས་གསོལ་སོགས་བྱེད། ཐུན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བཟླས་པ་བྱས་ནས་ཐུན་མཚམས་སུ་གཏོང་བའི་རིམ་པ་ནི། ལྷ་དྲུག་བསྒོམ་པའི་གོ་རིམས་6

ལས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་གཏོང་བ་སྟེ། བཟླས་པའི་སྔགས་ཀྱི་སྒྲ་ལ་དམིགས་པ་
ནི་སྔགས་ཀྱི་ཡིག་འབྲུ་ལ་དམིགས་པས་གཏོང་ངོ༌།། དེ་ཡང་ཟླ་བ་ཙམ་ལ་དམིགས་པས་སོ༑༑ ཟླ་བ་ནི་ལྷའི་སྐུ་འབའ་ཞིག་ལ་དམིགས་པས་སོ།། མདུན་གྱི་སྐུ་དེ་ཡང་རང་གི་ལྷའི་སྐུ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སེམས་པས་སོ།། བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷའི་སྐུ་དེ་ཡང་དེའི་ཐུགས་ཀའི་ཡིག་

༡ དུས་འཚམས་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། པུ སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ། ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༡༣༡བ༢
༣ སྤྱན་དང། དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༤ མ་མ་ཀཱིའོ།། གཙང་དཔར།
༥ འཇུག་ཏུ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༦ སྒོམ་པའི་གོ་རིམ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 98

འབྲུ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སེམས་པས་སོ།། དེ་ཡང་སྒྲ་ལ་དམིགས་པས་སོ།། སྒྲ་ཡང་ལྷའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ལ་དམིགས་པས་སོ།། དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་དམིགས་པས་སོ།། དེ་ཡང་མི་དམིགས་པར་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་སྒྱུ་མ་དང་སྨིག་སྒྱུ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་ལ་སེམས་པས་ཏེ། དམིགས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བསྡུས་ནས་མཐར་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་འཇོག་ཅིང༌། དེ་ནས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ལྡང་བ་ཡིན་པས་ཐུན་བཏང་བའི་སྐབས་སུ་ཡང་ལྷའི་ང་རྒྱལ་མི་འཛིན་པ་མིན་ནོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་དེ་བླ་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཉེར་བསྡུ་བྱེད་པའི་དོད་དོ།། དེ་ནས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གླེགས་བམ་བཀླག་པ་དང༌། མཆོད་རྟེན་གདབ་པ་སོགས་བྱའོ།། ཉིན་གཅིག་བཞིན་དུའང་མཆོད་པའི་སྣོད་རྣམས་བཀྲུ་བ་དང༌། མེ་ཏོག་ཕུལ་བ་རྣམས་དུས་གསུམ་དུ་འཕྱག་པ་དང༌། བླ་གོས་ལ་སོགས་པའི་གོས་རྣམས་དུས་གསུམ་དུ་བསྔགས་ཤིང་བཀྲུ་བའམ། བདུག་པའམ། བསང་གཏོར་བྱའོ།། བཟླས་བརྗོད་དང་སྦྱིན་སྲེག་དང་མཆོད་པ་སོགས་ལ། ཉལ་བ་དང་འཕྲེས་པ་མ་གཏོགས་པར་རྟག་ཏུ་བླ་གོས་བགོ་ལ། ཉལ་བ་དང་ཁྲུས་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་པར་མཐང་གོས་མི་སྤང་ཞིང་རྡུལ་གྱིས་མ་གོས་པར་བྱའོ།། བུ་མོས་བཀལ་བའི་སྐུད་པ་དམར་པོ་ལེབ་རྒན་རྩིའམ། གུར་ཀུམ་གྱིས་བཙོས་པ་ལ་མདུད་པ་བོར་ཏེ། ཨོཾ་ཨཱ་ཧ་ར་ཨཱ་ཧ་ར་བནྡྷཱ་ནི་ཤ་ཀྲ་དྷ་ར་ཎི་སིདྷ་རྠེ་སྭཱཧཱ། ཞེས་པ་སྟོང་བཟླས་ལ་སྲོད་ཀྱི་དུས་སུ་རྐེད་པ་ལ་བཅིངས་ནས་འཛག་པ་བསྲུང་ངོ༌།།
གཉིས་པ་བཟླས་བརྗོད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏན་ལ་གསུམ། མེ་ལ་གནས་པའི་བསམ་གཏན་བཤད་པ། སྒྲ་ལ་གནས་པའི་བསམ་གཏན་བཤད་པ། སྒྲ་མཐར་ཐར་པ་སྟེར་བའི་བསམ་གཏན་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(མེ་ལ་གནས་པའི་བསམ་གཏན་བཤད་པ་)ནི། གང་ཟག་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་བསྒོམ་ན། ལྷ་དྲུག་བསྒོམ་1

པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་གིས་བསྒོམ་མོ།། ཚུལ་ཇི་

༡ ལྷ་དྲུག་སྒོམ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྔོན་འགྲོའི་སྐོར། 99

ལྟར་བསྒོམ་ན་རང་ལྷར་བསྒོམས་པའི་ཐུགས་ཀར་གསལ་ཞིང་འབར་བ་མར་མེ་ལྟ་བུའི་མེ་ལྕེ་བསྒོམས་པའི་ནང་དུ་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་རང་གི་སེམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་གང་བཟླ་བར་བྱ་བའི་སྔགས་ཀྱི་སྒྲའི་རྣམ་པར་གྲག་པར་བསྒོམ་མོ།། མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་ནི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བཟའ་བཏུང་ལ་ལོངས་མ་སྤྱད་ཀྱང་བཀྲེས་སྐོམ་གྱི་གནོད་པ་མི་འབྱུང་བ་དང༌། ནང་དུ་བདེ་དྲོད་ལ་བརྟེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་བའོ།། གཉིས་པ་(སྒྲ་ལ་གནས་པའི་བསམ་གཏན་བཤད་པ་)ནི། རང་ལྷར་བསྒོམས་པའི་ཐུགས་ཀར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་རང་འདྲའི་ལྷའི་སྐུ་ཕྲ་མོ་ཞིག་བསྒོམས་པའི་ཐུགས་ཀར་གསལ་ཞིང་འབར་བ་མར་མེ་ལྟ་བུ་བསམ་ཞིང༌། དེའི་ནང་དུ་སྔགས་ཀྱི་སྒྲ་གྲག་པར་བསྒོམ་མོ།། འདི་ནི་བཟླས་བརྗོད་དང་བཅས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཡི་གེའི་སྒྲ་ལ་དམིགས་པ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། དེ་ཤབ་བུ་དང་ཡིད་བཟླས་གང་ཡིན་རུང་རང་གིས་བཟླས་པའི་སྒྲ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ༑ འདི་ནི་རང་གིས་བཟླས་པ་མ་ཡིན་པར་མེའི་ནང་དུ་སྔགས་ཀྱི་སྒྲ་གྲག་པ་ལ་ལོགས་ནས་ཉན་པ་ལྟ་བུར་དམིགས་པ་སྟེ། མེ་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་འདི་དང་འདྲའོ།། འདི་ཡང་རྣམ་པ་སྔགས་ཀྱི་སྒྲའི་རྣམ་པར་གྲག་པ་ལ་ངོ་བོ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོར་བསྒོམ་མོ༑༑ འདི་ལ་དང་པོ་ལྷའི་སྐུ་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་གསལ་བཏབ་སྟེ། དེ་ནས་ལྷའི་སྐུ་ལ་སོགས་པ་གཞན་རྣམས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་སྒྲ་འབའ་ཞིག་ལ་སེམས་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། མེ་གནས་ཀྱི་ཚེ་མེ་དང་སྒྲ་གཉིས་ལ་སེམས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ།། མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་ནི། དཔེར་ན་ལྷ་བསྒོམས་པ་1

མཐར་ཕྱིན་པ་ན་ལྷ་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་
སོགས་མ་འདྲེས་པར་མིག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལས་ཀྱང་གསལ་བ་ཅིག་ཅར་དུ་འཆར་བ་ལྟར། འདི་ཡང་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེའི་སྒྲ་སྔ་ཕྱི་རིམ་ཅན་དུ་འཆར་བ་མ་ཡིན་པར་རྣ་བས་མངོན་སུམ་དུ་ཐོས་པ་བས་ཀྱང་གསལ་བའི་རྣམ་པ་ཅིག་ཅར་དུ་

༡ ལྷ་སྒོམ་པ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 100
ཡིད་ངོར་འཆར་བའོ།། དེ་ཐམས་ཅད་ནི་མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་རྣལ་འབྱོར་རོ།། གསུམ་པ་(སྒྲ་མཐར་ཐར་པ་སྟེར་བའི་བསམ་གཏན་བཤད་པ་)ནི། སྤྱིར་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང༌། སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས་ཀའི་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པར་ཞི་གནས་སྔོན་དུ་བསྒྲུབས་ནས། མཚན་ཉིད་ཚང་བ་གྲུབ་པ་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྒྲུབས་ཏེ།1

དེ་མཚན་ཉིད་
ཚང་བ་གྲུབ་པ་ན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ལ། སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་པོ་གང་ལས་ཀྱང་ཞི་གནས་ལོགས་སུ་སྒྲུབ་ཚུལ་བཤད་ཀྱང་མ་བཤད། དགོས་ཀྱང་མི་དགོས་ཏེ། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་འགྲུབ་པ་ཡིན་པས། རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་གཉིས་སུ་རགས་པ་དང༌། ཕྲ་བའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་འགྲུབ་ཅིང་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་སུ་དེའི་དོད་ལྷ་དྲུག་བསྒོམ་པ་དང༌། མེ་གནས་དང་སྒྲ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་འགྲུབ་2

སྟེ། སྒྲ་གནས་ཀྱི་བསམ་
གཏན་བསྒོམས་པའི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དངོས་སུ་འདྲེན་ཐུབ་པ་ན་ཞི་གནས་3

མཚན་ཉིད་ཚང་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།
བྱ་སྤྱོད་ལ་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒོམ་པ།4

གསུང་སྔགས་བསྒོམ་པ།5

ཐུགས་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་བསྒོམ་པ་6

གསུམ་ལས། དང་པོ་(བྱ་སྤྱོད་ལ་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒོམཔ་)ནི་ལྷ་དྲུག་བསྒོམ་པའོ།།7 གཉིས་པ་(གསུང་སྔགས་བསྒོམ་པ་)ནི། བཟླས་པ་དང་བཅས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེའི་སྒྲ་ལ་དམིགས་པ་དང་ཡི་གེའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་ཀྱང་
༡ བསྒྲུབ་སྟེ། སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
༢ མཐར་ཕྱིན་པ་འགྲུབ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༣ ཐུབ་པའི་ཞི་གནས་ དབུས་དཔར།
༤ སྒོམ་པ། དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༥ སྔགས་སྒོམ་པ། དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༦ སྒོམ་པ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༧ སྒོམ་པའོ།། དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྔོན་འགྲོའི་སྐོར། 101

ཡིན་མོད་ཀྱི། དངོས་གཞི་ནི་མེ་དང་སྒྲ་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་སྔགས་ཀྱི་སྒྲ་ལ་དམིགས་པའོ།། གསུམ་པ་(ཐུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་པ་)ནི། ཐུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་དང༌། མཚན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང༌། སྒྲ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་མཐའ་སྟེ་རྗེས་སུ་ཆོས་སྐུའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པས་ཆོས་སྐུའི་ཐར་པ་སྟེར་བས་སྒྲ་མཐར་ཐར་པ་སྟེར་བའི་བསམ་གཏན་ཏེ། དེ་གསུམ་དོན་གཅིག་གོ། དེ་ལ་མཚན་མ་བཅས་པའི་བསམ་གཏན་མཐར་ཕྱིན་ཀྱང་དེ་དག་ལ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་པའི་དངོས་གཉེན་མེད་པས། འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་པ་ལ་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་དགོས་སོ།། དེ་སྒོམ་པ་ན་ལྷའི་སྐུ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡང་མི་སྒོམ་པར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དཔྱད་སྒོམ་དང་འཇོག་སྒོམ་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་མན་ངག་བཞིན་དུ་བསྒོམ་མོ།། དེ་བསྒོམས་པའི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་དངོས་སུ་འདྲེན་ཐུབ་པ་ན་ལྷག་མཐོང་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།
གསུམ་པ་བསྙེན་པ་ལས་སུ་རུང་ནས་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི། ཤེས་རབ་དང་ཚེ་འཕེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞི་རྒྱས་དང༌། དྲག་པོའ་ལས་སྒྲུབ་པའི་སྔོན་དུ་བསྙེན་པ་བཏང་ ིསྟེ༑ དེ་ནས་ལས་ལ་སྦྱར་དགོས་ཏེ་འདི་ནི་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་གའི་ལུགས་སོ།། དེ་ལ་ཚེ་བསྐལ་ཆེན་མང་པོ་ཐུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་རྣམས་སྒྲུབ་པ་ལ་ནི། མཚན་བཅས་དང་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ཀ་མཐར་ཕྱིན་པ་དགོས་ཀྱི། ནད་ཞི་བ་དང་གདོན་ཞི་བ་སོགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་ནི་དེ་ཙམ་མི་དགོས་སོ།། ཞི་བ་དང་རྒྱས་པ་དང་དྲག་པོའ་ལས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་དང༌། པདྨའི་རིགས་དང༌། ིརྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་སྟེ། དངོས་གྲུབ་མཆོག་དང་འབྲིང་དང་ཐ་མ་ཡང་དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་བོ༑༑ རིགས་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དངོས་གྲུབ་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་གསུམ་དང༌། ཞི་རྒྱས་དང་དྲག་པོ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པས། རང་རང་གི་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་དང་རིགས་ཀྱི་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 102
ཡུམ་དང་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོས་ཞི་སོགས་གསུམ་བྱའོ།། དངོས་གྲུབ་གསུམ་དུ་འབྱེད་ལུགས་ལ་སྒོ་མང་སྟེ། ངོ་བོའ་སྒོ་ནས་རིག་འཛིན་དང༌། མངོན་ཤེས་དང༌། བསྟན་བཅོས་ཀུན་ཤེས་ ིཔ་སོགས་ནི་རབ་བོ།། མི་སྣང་བ་དང་བཅུད་ལེན་དང་རྐང་མགྱོགས་སོགས་ནི་འབྲིང་ངོ༌༑༑ གཞན་དབང་དུ་འདུ་བ་དང་བསད་བསྐྲད་སོགས་ནི་ཐ་མའོ།། རྟགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ནི་རྫས་འབར་བ་དང་དུ་བ་འཐུལ་བ་དང་དྲོ་བ་ལས་གསུམ་མོ།། གཞི་ལས་ནི། ལུས་ཀྱི་དང་རྫས་ཀྱི་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་བོ།། གསུང་བ་པོའ་སྒོ་ནས་ནི་འཕགས་པ་དང༌། ིལྷ་དང༌། ས་བླ་བའི་སྔགས་སོ།། དངོས་གྲུབ་སྟེར་བ་པོ་མཆོག་ཡིན་ཡང་སྒྲུབ་པ་པོས་ལེགས་པར་མ་འབད་པའི་བསྙེན་པ་ལས་དངོས་གྲུབ་ཐ་མ་སྩོལ་བ་ཡང་ཡོད་ལ། ལེགས་པར་བསྙེན་ན་ནི་ཐ་མས་ཀྱང་གཞན་ལ་བསླངས་ནས་དངོས་གྲུབ་མཆོག་སྟེར་བ་ཡང་ཡོད་དོ༑༑ རྨི་ལམ་ཆོ་ག་བཞིན་བརྟགས་པ་ན། རྨི་ལམ་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་རང་གི་ལྷ་དང་བྱང་སེམས་དང་འཁོར་རྣམ་བཞི་དང༌། རི་དང་གླང་པོ་དང་འབབ་ཆུ་དང་ནོར་དང་གོས་རྙེད་པ་སོགས་དགའ་བའི་རྨི་ལམ་རྨིས་ན་སྒྲུབ་པ་བརྩམ་པར་བྱའོ།། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྐབས་སུ་བཀྲེས་པ་ཆུང་བ་དང་ནད་ལས་ཐར་བ་དང༌། ཤེས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་འབྱུང་བ་དང་ལྷག་པར་གཟི་མདངས་ཆེ་ཞིང་བརྟན་པ་དང༌། རྨི་ལམ་བཟང་ཞིང་བདེན་པ་རྨི་བ་དང༌། བཟླས་བརྗོད་ལ་དགའ་རུ་སོང་བ་དང༌། ངལ་བ་ཆུང་ཞིང་དྲི་ཞིམ་པོ་བྲོ་བ་དང༌། ཡོན་ཏན་ལྷུར་ལེན་པ་དང༌། ལྷ་ལ་གུས་པ་ཆེར་སོང་ན་བཟླས་སྒོམ་གནད་དུ་སོང་བའི་རྟགས་སུ་ལེགས་གྲུབ་ལས་བཤད་ལ། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ལས། མི་དད་པ་དང་སྙོམས་ལས་དང༌། བཀྲེས་སྐོམ་གྱི་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པ་དང་རྒོད་པ་དང་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་ཆེ་བ་དང༌། ལས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་བཟླས་བརྗོད་དང་བསམ་གཏན་ལ་མི་ཞེན་པ་དང༌། ཅལ་ཅོལ་གྱི་གཏམ་ལ་དགའ་བ་དང༌། བྱ་བ་མིན་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་གདོན་གྱིས་བརླམས་པ་དང༌། རྨི་ལམ་ངན་པ་རྨི་བ་སོགས་ནི་ལྷ་གཞན་དུ་ཕྱོགས་པའི་རྒྱུ་དང༌། ཆགས་སྡང་དང་རྒྱགས་པ་དང་སྒྱུ་ལ་

བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྔོན་འགྲོའི་སྐོར། 103

སོགས་པ་ཞི་བ་དང༌། བཟླས་བརྗོད་ལ་ཡིད་རྒྱུན་ལྡན་དུ་གནས་པ་ནི་ལྷ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་རྒྱུར་གསུངས་སོ།། །།
༈ གཉིས་པ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས། རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་དང༌། ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློབ་པའི་1

ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་)ནི། སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རྒྱུད་ཡིན་ལ། དེ་གསུང་བ་པོ་གང་གིས་གནས་གང་དུ་གསུངས་ན། རྒྱལ་བ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་འདིའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་གངས་ཆེན་མཚོས་གཞི་དང་སྙིང་པོ་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པའི་གནས་སུ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་གཞི་དང་སྙིང་པོ་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་བཀོད་པ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་ལས་རགས་རིམ་གསུངས་ཤིང༌། སངས་རྒྱས་ཕལ་པོ་ཆེ་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་གླིང་བཞི་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་བསྡོམས་པ་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་གོ། དེ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ ིབསྡོམས་པ་ལ་གཞི་དང་སྙིང་པོ་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྒྱུད་གཅིག་གོ། དེ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་བསྡོམས་པ་ལ་དེའི་རྒྱུད་བར་མ་གཅིག་གོ། དེ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་བསྡོམས་པ་ལ་དེའི་རྒྱུད་རབ་འབྱམས་གཅིག་གོ། དེ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་བསྡོམས་པ་ལ་གཞི་དང་སྙིང་པོ་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་བཀོད་པ་སྟེ། དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ།། རྒྱུད་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་ཏེ་འདི་ལས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གཞལ་ཡས་ཁང་སུམ་རིམ། གཙོ་བོའ་ཞལ་ནུབ་སྒོ་ལ་ ིགཟིགས་པ་ཞིག་གིས་ཐོག་དྲངས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་སྟོན་ནོ།། དེའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་དེ། དེ་ལས་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ཙམ་སྟོན་ནོ།། སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་པདྨའི་རིགས་
༡ རིམ་པ་སློབ་ གཙང་དཔར།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 104

ཀྱི་རྒྱུད་བོད་དུ་མ་འགྱུར་རོ།། རྡོ་རྗེའི་རིགས་ལ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་མངོན་པར་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་ནི་རྩོད་མེད་དོ།། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་གོས་སྔོན་ཅན་གྱི་རྒྱུད་དང༌། རྡོ་རྗེ་ས་འོག་གི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་ལ་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་གནས་སུ་མཛད་དོ།། གཉིས་པ་(ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་)ལ་བཞི། ལམ་སྒོམ་པའི་སྣོད་དུ་རུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དབང་བསྐུར་བ་དང༌། སྣོད་དུ་གྱུར་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་པར་བྱ་བ་དང༌། དམ་ཚིག་ལ་གནས་ནས་སྔོན་དུ་བསྙེན་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང༌། བསྙེན་པ་ལས་སུ་རུང་ནས་དངོས་གྲུབ་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པའོ།། དང་པོ་(ལམ་སྒོམ་པའི་སྣོད་དུ་རུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དབང་བསྐུར་བ་དང༌༑ སྣོད་དུ་གྱུར་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་པར་བྱ་བ་)གཉིས་ནི་བྱ་རྒྱུད་དང་ཐུན་མོང་པ་ཡིན་པས་བཤད་ཟིན་ཏོ།། གསུམ་པ་(དམ་ཚིག་ལ་གནས་ནས་སྔོན་དུ་བསྙེན་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་)ལ་གཉིས། མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང༌། མཚན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་རོ།། དེའི་དང་པོ་(མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་རྣལ་འབྱོར་)ནི་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ཞིང༌། གཉིས་པ་ (མཚན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་)ནི་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བྱའི།1

སྟོང་ཉིད་རྐྱང་
པ་སྒོམ་པ་ལ་མི་བྱ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་རྐྱང་པ་བསྒོམས་པས་འཚང་མི་རྒྱ་ཞིང༌། མཚན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་དངོས་གྲུབ་གཉིས་ཀ་མི་འགྲུབ་2

པར་གསུངས་པས་སོ།། མཚན་བཅས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པའི་སྔོན་དུ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་3

བཏང་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་མཚན་
མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་མི་འགྲོའོ།།
མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གཉིས། ཕྱིའི་ཡན་ལག་བཞིའི་བཟླས་བརྗོད་

༡ བྱའོ༑༑ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
༢ མ་འགྲུབ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

མཚན་མ་མེད་པས་དངོས་གྲུབ་གཉིས་ཀ་འགྲུབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ག སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ། ལེའི་གསུམ་པ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༨༨བ༥ ལས་འདི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞིན་དོན་ལའང་འཐད་པར་སྙམ། འོན་ཀྱང་སྡུར་ཡུལ་དཔར་མ་གསུམ་གྱི་མཆན་ལྟར་འབྱུང་བས་དཔྱད་པར་འཚལ།
༣ སྒོམ་པ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྔོན་འགྲོའི་སྐོར། 105

དང༌༑ ནང་གི་ཡན་ལག་བཞིའི་བཟླས་བརྗོད་དོ།། དང་པོ་(ཕྱིའི་ཡན་ལག་བཞིའི་བཟླས་བརྗོད་)ནི། རང་གི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་1

གཏན་ལ་ཕབ་པའི་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
དང༌༑ ལྷའི་གནས་ལུགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་2

ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་
དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་བསྒོམས་པས་སྟོང་པའི་ངང་ལས་རང་གི་སེམས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་བསྒོམ་མོ།། དེའི་སྟེང་དུ་ཨོཾ་ཡིག་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་བསམ། དེ་ལས་འོད་ཀྱི་སྤྲོ་བསྡུ་བྱས་འདུས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རང་ཉིད་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཆེན་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་མཉམ་གཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་མཛད་པ། སྐུ་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་འབར་བའི་ཕྲེང་བས་འཁྲིགས་པ། པདྨ་དཀར་པོ་དང་ཟླ་བའི་གདན་ལ་བཞུགས་པ། དབུ་རྒྱན་དང་ཐོར་ཚུགས་ཅན། དར་ལའི་སྟོད་གཡོགས་དང་སྨད་གཡོགས་བསྣམས་པར་སྐྱེད་པ་ནི་བདག་གི་གཞིའོ།། སྐད་ཅིག་གིས་དཀྲོང་སྐྱེད་བྱེད་པའང་བཤད་དོ།། དེ་ནས་རང་གི་མདུན་དུ་རང་འདྲའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བསྒོམ་སྟེ་གཞན་གྱི་གཞིའོ།། དེའི་ཐུགས་ཀར་རང་གི་སེམས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་བསྒོམ་པ་ནི་3

སེམས་ལ་གཞོལ་བའི་
གཞིའོ༑༑ དེའི་སྟེང་དུ་བཟླས་བྱའི་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེ་དགོད་པ་ནི་སྒྲ་ལ་གཞོལ་བའོ།། དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཤབ་བུ་དང་ཡིད་ཀྱི་བཟླས་པ་བྱ་ཞིང་ལྷ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་དང༌། ཡིད་བཟླས་ཀྱི་ཚེ་སྲོག་རྩོལ་བསྡམས་ནས་བྱ་བ་ནི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་དང་འདྲ་ལ། དེ་ལ་བཟླས་པའི་གྲངས་ནི་འབུམ་མོ།།
གཉིས་པ་(ནང་གི་ཡན་ལག་བཞིའི་བཟླས་བརྗོད་)ནི། སྟོང་པའི་ངང་ལས། ཨ་ཨཱ་ཨཾ་ཨཿབཞི་གང་རུང་ལས་སྔར་ལྟར་བསྐྱེད་པའམ། ཡང་ན་རྒྱལ་བ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པར་བསྐྱེད་དེ། བདག་གི་གཞིའོ༑༑ དེའི་ཐུགས་ཀར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་དག་པ་མེ་ལོང་ངོས་གཉིས་པ་

༡ སྟོངས་པར་ གཙང་དཔར།
༢ སྟོང་པའི་ གཙང་དཔར།
༣ སྒོམ་པ་ནི་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 106

ལྟ་བུ་བསམ་སྟེ། དེ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་རང་གི་ལུས་ལྷའི་ལུས་སུ་མཐོང་གི་བར་དུ་བསྒོམ་པར་གསུངས་སོ།། ཟླ་བའི་ནང་དུ་སྔར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་སྣང་བསྒོམ་སྟེ་གཞན་གྱི་གཞིའོ༑༑ དེའི་ཐུགས་ཀར་བདག་གི་སེམས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་བསམ་སྟེ་སེམས་ལ་གཞོལ་བའོ།། དེའི་སྟེང་དུ་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེ་བསམ་སྟེ་སྒྲ་ལ་གཞོལ་བའོ།། དེ་ལ་ཡང་བཟླས་བརྗོད་གཉིས་བྱ་བ་དང་སྲོག་རྩོལ་བསྡམ་པ་སྔར་བཞིན་བྱ་སྟེ། བཟླས་བརྗོད་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་གོ།
གཉིས་པ་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར།1

གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་ངེས་པར་བྱས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་
རྒྱུན་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་བསྒོམས་པའི་ལག་རྗེས་ལ། མཚན་བཅས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་ལྷའི་སྐུ་མངོན་སུམ་བཞིན་དུ་ཡིད་ངོར་གསལ་བ་དེ་ཉིད། བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་ཙམ་གྱིས་རྩོལ་མེད་དུ་སྣང་སྟོང་ཚོགས་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ལྷའི་སྐུར་འཆར་བའི་ལྷག་མཐོང་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་འདྲེན་ཐུབ་ཀྱི་བར་དུ་བསྒོམ་མོ།། དེ་ལྟར་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པའི་2

ཚུལ་རྒྱས་པར་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་དང༌། དེའི་འགྲེལ་པ་སློབ་
དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་པས་མཛད་པའི་བསྡུས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་ཏེ། དབུ་མ་སྒོམ་རིམ་དང་3

ཡང་མཐུན་ནོ།།
གསུམ་པ་བསྙེན་པ་ལས་སུ་རུང་ནས་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི། རལ་གྲི་ལ་སོགས་པ་ཕྱིའི་རྫས་ལ་བརྟེན་ནས་རལ་གྲིའི་རིག་པ་འཛིན་པ་སོགས་སྒྲུབ་པ་དང༌། ནང་གི་ལུས་ཀྱི་གནས་རྣམས་སུ་ས་ཆུ་མེ་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམས་ནས་ཞི་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ལས་སྒྲུབ་པ་དང༌། འཇམ་དཔལ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུབ་པ་བྱས་ནས་བྱང་སེམས་དེ་དག་
༡ སྟོངས་པར། དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ སྒོམ་པའི་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༣ སྒོམས་པ་དང་ དབུས་དཔར།

བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྔོན་འགྲོའི་སྐོར། 107

གིས་མགོ་ལ་ཉུག་པའམ། ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་བྱུང་དུ་བཟླས་བརྗོད་བྱས་པའི་མཐར་དེ་དག་བྱུང་བ་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་བརྗེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འཐོབ་པར་རྒྱུད་འདི་ལས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་སོ།། །།༈ གསུམ་པ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས། ཡོ་གའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་ཚུལ་དང༌། ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(ཡོ་གའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་ཚུལ་)ནི། ཡོ་གའི་ལུགས་ཀྱི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ལ། ཡོ་གའི་སྒོས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ཚུལ་ནི། འོག་མིན་ན་བཞུགས་པའི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དེ་ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཡིན་པས་འོག་མིན་ལས་གཞན་དུ་ནམ་ཡང་མི་གཤེགས་ཤིང༌། དེས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་སྤྲུལ་སྐུ་ཞལ་བཞི་པ་ཞིག་སྤྲུལ་པ་དེས་རི་རབ་ཀྱི་རྩེ་མོར་བྱོན་ནས་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁང་བུ་བརྩེགས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་བཞུགས་ཏེ༑ སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེང་གེའི་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་པའི་སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་ཤིང༌། མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཞན་བཞི་ཡང༌། སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གླང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་པའི་གླང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་ཡོ་གའི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་རྩ་རྒྱུད་དང༌། བཤད་རྒྱུད་དང༌། ཆ་མཐུན་གྱི་རྒྱུད་གསུམ་དུ་འདུས་སོ།། དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་ཡིན་ལ། དེར་དང་པོར་གླེང་གཞིས་དོན་གཉིས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྣམ་སྣང་བསྟན་པས་དེ་ལ་ཐོབ་འདོད་སྐྱེད་དོ།། དེ་སྐྱེས་པ་ན་འཐོབ་བྱ་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི་དེ་མན་ཆད་ཀྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོན་ལ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཐུན་མོང་བ་ནི་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱིས་སྟོན་ཅིང༌། དེ་ལ་ཡང་དུམ་བུ་བཞི་སྟེ། རྡོར་དབྱིངས་དང༌། འཇིག་རྟེན་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 108 གསུམ་རྒྱལ་ལམ་ཁམས་གསུམ་1

རྣམ་རྒྱལ་དང༌། འགྲོ་འདུལ་དང༌། དོན་གྲུབ་ཀྱི་དུམ་
བུའོ༑༑ དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་དེའི་རིགས་གཉིས་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ལྔ་ཀ་ལ་འཇུག་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་སྒྲ་ནི་རྣམ་སྣང་གི་རིགས་ཀྱི་བྱང་སེམས་སོགས་ལ་འཇུག་གི། རིགས་བཞིའི་བྱང་སེམས་སོགས་ལ་མི་འཇུག་གོ། དེ་ལ་དུམ་བུ་དང་པོས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང༌། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལམ་རྣམས་སྟོན་ནོ།། གཉིས་པས་ནི་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཏེ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་དང༌། གསུམ་པས་ནི་པདྨའི་རིགས་ཏེ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་དང༌། བཞི་པས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་འདོད་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ཏེ་རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལམ་རྣམས་སྟོན་ནོ།། རིགས་ལྔ་ཡོད་པ་ལས་རྩ་རྒྱུད་ལ་བཞི་ལས་མ་བཤད་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོའ་སྒོ་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ཡིན་ལ། ལས་སུ་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་ལས་ ིཀྱི་རིགས་ཡིན་པས་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བཤད་དོ།། དེ་ལ་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ཞིག་དང་ཕྱི་མའི་ཕྱི་མ་ཞིག་དང་གཉིས་ཡོད་དེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ནི་ནང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་དགའ་བའི་གདུལ་བྱ་མཆོག་གི་དོན་དུ་གསུངས་པ་སྟེ། དུམ་བུ་བཞི་ག་ལས་གསུངས་པའི་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་རྣམས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང༌། མ་ཚང་བ་ཁ་བསྐང་བ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་དོ།། རྒྱུད་ཕྱི་མའི་ཕྱི་མ་ནི་ནང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་འཇིགས་སྐྲག་ལ། བཟླས་པ་དང་མཆོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིའི་བྱ་བ་ལ་དགའ་བའི་གདུལ་བྱ་ཕལ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་ཏེ། དུམ་བུ་བཞི་ག་ནས་གསུངས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་རྣམས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་ཁ་བསྐང་བ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་དོ།། འོ་ན་

༡ གསུམ་རྒྱལ་ལ་ཁམས་གསུམ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྔོན་འགྲོའི་སྐོར། 109

རྒྱུད་སྡེ་བཞིར་འཇོག་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། གཅིག་ལ་ཕྱིའི་བྱ་བ་ཁྲུས་དང་གཙང་སྦྲ་སོགས་དང༌༑ ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ལས་ཕྱིའི་བྱ་བ་ལ་དགའ་བའི་གདུལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་བྱ་རྒྱུད་དང༌། ཕྱིའི་བྱ་བ་དང་ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ཆ་མཉམ་དུ་སྤྱོད་པ་ལ་དགའ་བའི་གདུལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་སྤྱོད་རྒྱུད་དང༌། དེ་གཉིས་ལས་ནང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་དགའ་བའི་གདུལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང༌། ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་དགའ་བའི་གདུལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་ཤིང་རྣལ་འབྱོར་དེ་ལས་རྣལ་འབྱོར་གཞན་གོང་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་ལ་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་བཞག་པ་དང༌། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་ཕྱི་མ་ཕྱིའི་བྱ་བ་ལ་དགའ་བའི་གདུལ་བྱའི་ཆེད་དུ་བཤད་པ་གཉིས་འགལ་ལོ་སྙམ་ན། དཔེར་ན་གསང་བ་འདུས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་ནས་ཀྱང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བར། རྫོགས་རིམ་ཉམས་སུ་བླངས་ནས་ཚེ་དེ་ལ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གདུལ་བྱ་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དང༌། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱས་ནས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་གྲུབ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གདུལ་བྱ་ཕལ་པ་པདྨ་དཀར་པོ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་རིགས་བཞི་སྟེ། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རིགས་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཡང་གཙོ་བོ་དང་ཕལ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོའ་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། ཕལ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ ིཔ་མིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ།། འོ་ན་དུམ་བུ་བཞིའི་ལམ་འདི་གང་ཟག་ཐ་དད་པ་བཞིའམ། འོན་ཏེ་གང་ཟག་གཅིག་རིམ་གྱིས་འཁྲིད་པའི་གནས་སྐབས་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཡིན་སྙམ་ན། འདི་ལ་དཔལ་མཆོག་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔའི་ཟློས་པ་པོ་སྟེ་སྒྲུབ་པ་པོ་ནི་རང་བཞིན་བཟང་བ། དུག་གསུམ་ཆ་མཉམ་ལ་སྤྱོད་པ་དང༌། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 110

རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་པོ་ནི་འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་བ་དང༌། དུམ་བུ་གཉིས་པའི་གདུལ་བྱ་ནི་ཞེ་སྡང་ཤས་ཆེ་བ་དང༌། གསུམ་པའི་གདུལ་བྱ་ནི་གཏི་མུག་ཅན་ནམ་ལོག་ལྟ་ཅན་དང༌། བཞི་པའི་གདུལ་བྱ་ནི་སེར་སྣ་ཤས་ཆེ་བར་གསུངས་པས། གང་ཟག་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་བཞི་ཡིན་ནོ༑༑ དུམ་བུ་བཞི་པའི་གདུལ་བྱ་སེར་སྣ་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱིས་སློབ་དཔོན་འདིའི་དགོངས་པ་ཡང་སྔར་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བཤད་པ་དང་མཐུན་པར་མངོན་ནོ།། ཡང་འགྲེལ་པ་དེ་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་དང༌། རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང༌། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང༌། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དང་བཞི་དུམ་བུ་བཞིའི་རིགས་དང་རིམ་པ་བཞིན་སྦྱར་བ་དང༌༑ དེ་བཞིན་དུ་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་དང༌། མཉམ་པ་ཉིད་དང༌། སོ་སོར་རྟོག་པ་དང༌། བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་བཞི་དང་རིམ་པ་བཞིན་སྦྱར་བ་དང༌། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང༌། སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་དང༌། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དང༌། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ནས་བཤད་པ་ནི་འཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་གདུལ་བྱ་རེ་རེའི་འཐོབ་བྱ་ལ་ཡང་རིགས་བཞི་ག་ཚང་བ་1

དགོས་པས། ཆ་མཉམ་ལ་
སྤྱོད་པ་སོགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རིགས་བཞི་པོ་རེ་རེ་ཡང་དུམ་བུ་བཞི་གའི་གདུལ་བྱར་འོང་ངོ༌༑༑ རྣམ་སྣང་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི། དུམ་བུ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལས་རྒྱས་པ་དང༌། འབྲིང་དང༌། བསྡུས་པ་ལ་དགའ་བའི་གདུལ་བྱ་གསུམ་གྱིས། དང་པོའ་སྦྱོར་བ་དང༌། དཀྱིལ་ ིའཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དང༌། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་བསྒོམ་ཚུལ་2

རྒྱས་

འབྲིང་བསྡུས་པ་གསུམ་གསུངས་སོ།། དེ་ལ་རྒྱས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སུམ་ཚན་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་དུམ་བུ་སོ་སོ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་དང༌། གཟུངས་དཀྱིལ་དང༌། ཆོས་དཀྱིལ་དང༌༑ ལས་དཀྱིལ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་དང་པོ་སྦྱོར་བ་སོགས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་གསུམ་

༡ ཚང་བར་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༢ སྒོམ་ཚུལ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྔོན་འགྲོའི་སྐོར། 111

གསུངས་པས་འདི་ལ་དུམ་བུ་རེ་རེ་ལས་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་བསྒོམ་ཚུལ་1

ཚན་པ་
བཞི་བཞི་གསུངས་སོ།། འབྲིང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སུམ་ཚན་བཞི་ནི་དུམ་བུ་རང་རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྐབས་ནས་གསུངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་མོ།། བསྡུས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སུམ་ཚན་བཞི་ནི་དུམ་བུ་རང་རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་གཅིག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྐབས་ནས་གསུངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་མོ།། དེ་ཉིད་སྣང་བ་ལས། དུམ་བུ་བཞིའི་རིགས་བཞི་དང༌། ཕྱག་རྒྱ་བཞི་སྦྱར་བ་ན་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ། ཐུགས་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ། གསུང་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། འཕྲིན་ལས་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་པས། དུམ་བུ་བཞི་དང་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ།། ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་དང་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་འཕྲིན་ལས་བཞི་རིམ་བཞིན་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་དག་ནི་རྣམ་སྣང་དང༌། མི་བསྐྱོད་པ་དང༌། འོད་དཔག་མེད་དང༌། རིགས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་རིགས་ལ་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་དང་འཕྲིན་ལས་སུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།། རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དུམ་བུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་རང་གི་རིགས་ཀྱི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཙོ་ཆེ་མོད་ཀྱང་ཐུགས་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་མེད་པ་མིན་པས། ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་གདབ་པར་གསུངས་ཏེ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་རྣམ་སྣང་སྐུ་གཙོ་ཆེ་ཡང་གསུང་ཐུགས་འཕྲིན་ལས་གསུམ་མེད་པ་མིན་པས། ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་འདེབས་པ་དང༌། མི་བསྐྱོད་པ་ཐུགས་གཙོ་ཆེ་ཡང་སྐུ་གསུང་འཕྲིན་ལས་གསུམ་ཡང་ཡོད་པ་དང༌། འོད་དཔག་མེད་གསུང་ཡིན་ཡང་སྐུ་ཐུགས་འཕྲིན་ལས་གསུམ་ཡང་ཡོད་པ་དང༌། རིགས་གཞན་གཉིས་གཙོ་བོར་འཕྲིན་ལས་ཡིན་ཡང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོད་པས་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་འདེབས་ཏེ། ཨ་ཝ་ཏཱ་ར་ལས། “རིམ་པ་འདིས་ནི་སྐུ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་གཙོ་བོར་
༡ སྒོམ་ཚུལ་ དབུས་དཔར།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 112

གྱུར་པའི་ཕྱིར། དཀྱིལ་འཁོར་བཞིར་གསུངས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་ལུས་མེད་པའི་སེམས་མི་སྲིད་ལ། སེམས་དང་ལུས་མེད་པའི་ངག་ཀྱང་མི་སྲིད་དེ། དེ་བས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་སོ་སོ་ལས་ཀྱང་སྐུ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཆར་དགོས་པར་བལྟའོ།། དེ་བས་ན་རིགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མར་གྱུར་པ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང༌། དམ་ཚིག་དང༌། ཆོས་དང༌། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་རྣམ་པ་བཞི་འདིར་བཤད་དོ།།”1

ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་དག་གི་རྣམ་དབྱེ་ཞིབ་པར་ཤེས་ན།2

དཔལ་

མཆོག་འགྲེལ་ཆེན་ལས་དུམ་བུ་བཞིའི་ལམ་རེས་འགའ་གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ཆ་རྐྱེན་དུ་དྲིལ་ནས་བཤད་ཅིང༌། རེས་འགའ་གང་ཟག་རྒྱུད་སོ་སོའ་ལམ་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ ིམི་འགལ་བར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ།། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་སྦྱང་གཞི་སྲིད་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་བསྟུན་ནས་བསྒོམ་པ་མེད་3

ཅིང་འབྲས་བུའི་གནས་
སྐབས་དང་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་ཡོད་4

དོ།། དེ་ལ་མངོན་བྱང་ལྔ་རྫོགས་པའི་མཐར་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དུ་སངས་རྒྱས་པར་བསྒོམ་པ་5

ལ་སྔོན་བྱུང་གི་རྣམ་ཐར་རེ་རེ་དང་རེ་རེ་
སྦྱར་ནས་བཤད་པ་སློབ་དཔོན་རྣམ་པ་གསུམ་གས་མཛད་པ་མི་སྣང་ཞིང༌། མངོན་བྱང་ལྔ་རྫོགས་པའི་མཐར་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་བར་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ས་བཅུ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཛད་པ་དང༌། དེ་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་མཛད་པ་སངས་རྒྱས་ཟིན་གྱི་མཛད་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། འི སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བ། རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ། དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ། ཤོག་གྲངས་༡༢ན༧ ལས་བྱུང་
བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རིམ་པ་འདིས་ནི་སྐུ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་བཞིར་གསུངས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་ལུས་མེད་པའི་སེམས་ཀྱང་མི་སྲིད་ལ། སེམས་ཀྱང་ལུས་མེད་པ་དག་ཀྱང་མི་སྲིད་དེ། དེ་བས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་སོ་སོ་ལས་ཀྱང་སྐུ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཆར་དགོས་པར་བལྟའོ།། དེ་བས་ན་རིགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མར་གྱུར་པ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང༌། དམ་ཚིག་དང་ཆོས་དང་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་རྣམ་པ་བཞི་འདིར་བཤད་དོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ ཤེས་ནས། དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༣ སྒོམ་པ་མེད་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༤ སྒོམ་པ་ཡོད་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༥ སྒོམ་པ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྔོན་འགྲོའི་སྐོར། 113

པར་བྱེད་པ་སློབ་དཔོན་ཀུན་སྙིང་གི་དེ་ཉིད་སྣང་བའི་དགོངས་པའོ།། སངས་རྒྱས་ཟིན་གྱི་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་ལྷ་བསྒོམ་པ་1

ལ་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་འདེབས་མེད་ན་ལམ་གྱི་
རྐང་པ་སྟོར་2

བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ཅུང་ཟད་བཤད་པར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་ལ་ལྔ། ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་སྒྲ་དོན། དབྱེ་བ། གོ་རིམ།3

རྒྱས་བཏབ་པའི་དགོས་
པ་དང་ཕན་ཡོན། ཇི་ལྟར་རྒྱས་འདེབས་པའི་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་སྒྲ་དོན་)ནི། ཕྱག་རྒྱས་བཏབ་པའི་དོན་ནི་འདར་མི་རུང་4

བ་ཡིན་པས། ལྷ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་
རྒྱས་བཏབ་པ་ནི་ཚུལ་དེ་ལས་འདར་མི་རུང་བའོ།། གཉིས་པ་(དབྱེ་བ་)ནི་ཕྱག་ཆེན། དམ་རྒྱ། ཆོས་རྒྱ། ལས་རྒྱ་སྟེ་བཞི་དང༌། སྦྱང་བྱ་གཞིའི་ཕྱག་རྒྱ། སྦྱོང་བྱེད་ལམ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ། སྦྱངས་པ་འབྲས་བུའི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ་གསུམ་མོ།། སྦྱང་བྱ་གཞིའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ཐ་མལ་གྱི་ལུས་ཡིད་ངག་དེ་དག་གི་བྱ་བ་བཞི་རིམ་པ་ལྟར་ཕྱག་ཆེན། དམ་རྒྱ། ཆོས་རྒྱ། ལས་རྒྱ་དང་བཞིའི་སྦྱང་གཞིའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ།། ཡང་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་སེར་སྣ་བཞི་རིམ་པ་ལྟར་ཕྱག་ཆེན་སོགས་བཞིའི་སྦྱང་གཞིར་སྦྱོར་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། གོང་དུ་འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་5

བ་སོགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རིགས་བཞི་དུམ་བུ་བཞིའི་གདུལ་བྱར་རིམ་པ་ལྟར་སྦྱར་
ཞིང༌༑ དུམ་བུ་བཞི་དང་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ནས་བཤད་པའི་དོན་གྱིས་སོ།། ཡང་ས་ཆུ་མེ་རླུང་གི་ཁམས་བཞི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་སྦྱང་གཞིར་རིམ་པ་བཞིན་སྦྱོར་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཕྱག་རྒྱ་བཞི་དུམ་བུ་བཞིའི་རིགས་དང་སྦྱོར་ཞིང༌། རིགས་བཞི་པོ་ས་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་སྣང༌། ཆུ་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ་མི་བསྐྱོད་པ། མེ་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ་འོད་དཔག་མེད། རླུང་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ་དོན་གྲུབ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་སོ།།
༡ ལྷ་སྒོམ་པ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ རྐངས་སྟོར་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།
༣ གོ་རིམས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
༤ འདོར་མི་རུང་ དབུས་དཔར།
༥ ཤེས་ཆེ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 114
སྦྱོང་བྱེད་ལམ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་དུམ་བུ་བཞི་དང་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་སྦྱོར་ཏེ། དུམ་བུ་དང་པོ་ནས་བསྟན་པའི་ལམ་རྣམས་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའ་ལམ་གཙོ་ཆེ། གཉིས་པ་ནས་བསྟན་པའི་ལམ་ ིརྣམས་ཐུགས་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱའི་ལམ་གཙོ་ཆེ། གསུམ་པ་ནས་བསྟན་པའི་ལམ་རྣམས་གསུང་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་ལམ་གཙོ་ཆེ། བཞི་པ་ནས་བསྟན་པའི་ལམ་རྣམས་འཕྲིན་ལས་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་ལམ་གཙོ་ཆེ་བའི་དོན་གྱིས་སོ།། ཡང་དུམ་བུ་རེ་རེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ནས་བསྟན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་རྣམས་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའ་ིལམ་གཙོ་ཆེ་ཞིང༌། དེ་བཞིན་དུ་གཟུངས་དཀྱིལ་དང༌། ཆོས་དཀྱིལ་དང༌། ལས་དཀྱིལ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ལམ་རྣམས་རིམ་པ་ལྟར་ཐུགས་དམ་རྒྱ་དང་གསུང་1

ཆོས་

རྒྱ་དང་འཕྲིན་ལས་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་རེ་རེའི་ལམ་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རིམ་པ་བཞིན་སྦྱར་རོ།། དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་པོ་རེ་རེའི་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་འདེབས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་རེ་རེ་ལ་ཡང་མཚོན་བྱའི་དོན་དང༌། མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་གཉིས། མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ཡང་ཕྱིའི་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང༌། ནང་གི་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས་གསུམ་གསུམ་ཡོད་དོ།། དེ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པ་ལྷ་དེ་དང་དེའི་སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་མཚོན་བྱའི་དོན་ནོ།། སྐུ་དེའི་རང་བཞིན་དུ་བཞུགས་པའི་རྣམ་པ་དང་མཐུན་པར་བཅས་པའི་ལག་པའི་འདུ་བྱེད་ནི་མཚོན་བྱེད་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱའོ།། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བདག་ཉིད་ལྷ་དེ་དང་དེའི་སྐུ་གསལ་བར་དམིགས་པ་ནི་མཚོན་བྱེད་ནང་གི་ཕྱག་རྒྱའོ།། དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ལྷ་དེ་དང་དེའི་ཐུགས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕྱག་མཚན་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བར་བསམ་པ་ནི་མཚོན་བྱའི་དོན་ནོ།། དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བཅས་པའི་ལག་པའི་འདུ་བྱེད་ནི་མཚོན་བྱེད་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱའོ།། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རང་ཉིད་ལྷ་དེ་དང་དེར་བསྒོམས་པའི་རྣམ་

༡ གསུངས་ དབུས་དཔར།

བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྔོན་འགྲོའི་སྐོར། 115

པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕྱག་མཚན་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བར་བསམ་པ་ནི་མཚོན་བྱེད་ནང་གི་ཕྱག་རྒྱའོ།། ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ལྷ་དེ་དང་དེའི་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་སྟོན་པའི་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་ནི་མཚོན་བྱའི་དོན་ནོ།། ལྷ་དེ་དང་དེར་བསྒོམས་པའི་ལྕེ་དང་ལྐོག་མ་ལ་སོགས་པའི་གནས་རྣམས་སུ་ཡི་གེ་དགོད་པ་ནི་མཚོན་བྱེད་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱའོ༑༑ རང་ལྷ་དེ་དང་དེར་གསལ་བའི་གསུང་ཡིག་འབྲུའི་རྣམ་པར་ཤར་བར་བསམ་པ་ནི་མཚོན་བྱེད་ནང་གི་ཕྱག་རྒྱའོ།། སྦྱངས་པ་འབྲས་བུའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཐུགས་དང་གསུང་དང་འཕྲིན་ལས་ཏེ་བཞི་དང༌། ཕྱག་ཆེན་སོགས་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་སྦྱོར་བ་དང༌། ཡང་ཡེ་ཤེས་བཞི་དང་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་སྦྱོར་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཡེ་ཤེས་བཞི་དང་དུམ་བུ་བཞི་སྦྱར་ཞིང་དུམ་བུ་བཞི་དང་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་སྦྱར་བའི་དོན་གྱིས་སོ༑༑ ཡང་སྐུ་བཞི་དང་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་སྦྱོར་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་སྐུ་བཞི་དང་དུམ་བུ་བཞི་སྦྱར་ཞིང་དུམ་བུ་བཞི་དང་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་སྦྱར་བའི་དོན་གྱིས་སོ།། གསུམ་པ་(གོ་རིམ་)ནི། དམ་ཚིག་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་ནས་དེ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་འདེབས་པ་ཡིན་གྱི། དམ་ཚིག་པ་རྐྱང་པ་དང༌། ཡེ་ཤེས་པ་རྐྱང་པ་གང་རུང་རེ་རེ་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་བཏབ་པའི་དོན་ནི་ཡེ་ཤེས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་མཛད་པ་བཞི་དང་དམ་ཚིག་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་མཛད་པ་བཞི་བསྲེས་ནས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ལ། གང་རུང་རེ་རེ་བ་ལ་བསྲེ་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་བསྐྱེད་མདུན་བསྐྱེད་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲའོ།། དེ་ལྟར་ཡིན་པར་དཔལ་མཆོག་ལས། “གང་ལ་གང་གིས་རྒྱས་བཏབ་པ།། དེ་ནི་དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཉིད།།”1

ཅེས་པ་དང༌། རྩེ་མོ་ལས། “ཀུན་
གྱི་གོང་མ་འམ་འོག་མ་ཡི།། ཉི་ཚེ་བ་དེ་སྤང་བར་བྱ།།”2

ཞེས་ཀུན་གྱི་གོང་མ་ཡེ་ཤེས་པ་

༡ ལུང་འདི་མ་རྙེད།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཉ རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༨༥བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཀུན་གྱི་གོང་མའི་འོག་མ་ཡིས།། ཉི་ཚེ་བ་དེ་སྤང་བར་བྱ།།” ཞེས་སོ།།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 116
དང༌༑ འོག་མ་དམ་ཚིག་པ་ཉི་ཚེ་བ་སྟེ་ཕྱོགས་རེ་ལ་རྒྱས་འདེབས་པ་སྤང་བར་གསུངས་སོ༑༑ དེ་ལ་སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོའ་ལུགས་ལ། དམ་རྒྱ། ཆོས་རྒྱ། ལས་རྒྱ། ཕྱག་ ིཆེན་གྱི་རིམ་པས་བྱ་བར་བཞེད་དོ།། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བ་དང་ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ། ཕྱག་ཆེན་དམ་རྒྱ་ལས་རྒྱ་ཆོས་རྒྱའི་རིམ་པས་བྱ་བར་བཞེད་ཀྱི༑ སློབ་དཔོན་དེ་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པ་སྔ་རབས་པ་མང་པོས་1

བརྗོད་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་
བཞེད་པ་མ་གོ་བར་སྣང་ངོ༌།། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སློབ་དཔོན་དེ་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པ་མི་འཐད་དེ༑ བསྟོད་2

འགྲེལ་ལས། དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱས་བསྒྲུབས། ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱས་བཀོད། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱས་འཕྲིན་ལས་ལ་སྦྱར། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོས་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཞག་པར་བྱ་བ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང༌། ལྷ་རེ་རེ་ཡང་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་དང༌། དགུག་གཞུག་བཅིང་དབང་དུ་བྱ་བ་སྟེ་བཞི་དང༌། དབང་བསྐུར་དང༌། བྱིན་རླབས་གཉིས། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མཆོད་པ་གཉིས། ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙིང་པོ་གཉིས། སྔགས་དང་རིག་པ་གཉིས་ཏེ། སྒོ་བཅུ་དྲུག་བཅུ་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་སྐྱེད་དགོས་པ་ལ། སློབ་དཔོན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་དེ་ལ་སྒོ་བཅུ་དྲུག་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ།། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱས་བསྒྲུབས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་འདི་ཡིན་པས་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་ངེས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་འདི་ཡིན། ཞེས་བཤད་པ་མི་སྣང་བས། སློབ་དཔོན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་མི་འཐད་དེ། ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ་དང་མི་མཐུན་3

པའི་ཕྱིར། ཞེས་པར་སོང་ནས་སྣང་བས། འོ་ན་ཀུན་དགའ་
སྙིང་པོའ་ལུགས་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་གསང་བ་དང་མི་མཐུན་ ི 4

པའི་ཕྱིར།
ཞེས་སྨྲས་ན་ཅི་ཟེར། སློབ་དཔོན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་བྱས་ན་སྒོ་བཅུ་དྲུག་མ་ཚང་

༡ མང་པོ་ དབུས་དཔར།
༢ སྟོད་ དབུས་དཔར།
༣ མ་མཐུན་ གཙང་དཔར།
༤ མ་མཐུན་ གཙང་དཔར།

བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྔོན་འགྲོའི་སྐོར། 117

བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་སྨྲ་དགོས་སོ།། འོ་ན་ཁྱེད་རང་གི་ལུགས་ལ་སློབ་དཔོན་དེ་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། “སེམས་འགགས་པས་དེ་སྐུ་ཡིས་མངོན་སུམ་མཛད།།”1

ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་དང་མཐུན་པར། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ལོངས་སྤྱོད་
རྫོགས་པའི་སྐུའི་རྟེན་ལ་མངོན་དུ་མཛད་དགོས་པས་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའ་རྒྱས་འདེབས་ ིདང་པོར་བྱེད། ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་མ་མཛད་པར་འཕྲིན་ལས་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་མི་འབྱུང་བས༑ དམ་རྒྱ་དུས་གཉིས་པར་བྱེད། ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་མཛད་ནས་འཕྲིན་ལས་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་འབྱུང་བས། དམ་རྒྱའི་རྗེས་སུ་ལས་རྒྱ་བྱེད། གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུས་ཆོས་སྟོན་པ་ཉིད་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ལས་རྒྱའི་རྗེས་ལ་ཆོས་རྒྱའི་རྒྱས་འདེབས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། ཡང་འོ་ན་ཁྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོའ་ིབཞེད་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱས་རང་དང་ལྷ་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྔར་མ་གྲུབ་པ་གསར་དུ་བསྒྲུབས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ཡིན་པས། དམ་རྒྱ་དང་པོར་བྱེད། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་དང༌། ངག་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྷ་འཕྲིན་ལས་ལ་བསྐུལ་མི་ནུས་པས། ཆོས་རྒྱ་དུས་གཉིས་པར་བྱེད། ཐུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་ངག་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་གྲུབ་ནས་འཕྲིན་ལས་ལ་སྦྱོར་བས། ལས་རྒྱ་དུས་གསུམ་པར་བྱེད། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནས་རང་དང་ལྷ་གཉིས་སུ་མེད་པར་གྲུབ་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལ་སྔོན་དུ་གཉིས་སུ་མེད་པར་མ་གྲུབ་པར་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་མི་འོང་བས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའ་རྒྱས་འདེབས་རྗེས་ལ་བྱེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།། འོ་ན་རང་ལུགས་དེ་གཉིས་གང་ ིབྱེད་ཟེར་ན། གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་གོ། འོན་ཀྱང་དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་

༡ སྡེ་བསྟན། དབུ་མ། འ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། སའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ། ཤོག་གྲངས་༢༡༦བ༣

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 118
བྱེད་ན། སློབ་དཔོན་ཀུན་སྙིང་གི་ལུགས་ཉིད་བྱེད་དགོས་སོ།། བཞི་པ་(རྒྱས་བཏབ་པའི་དགོས་པ་དང་ཕན་ཡོན་)ནི། དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ནི་ཐ་མལ་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་བཞི། རྒྱལ་བའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་བཞིར་བསྒྱུར་བའོ།།
ལྔ་པ་(ཇི་ལྟར་རྒྱས་འདེབས་པའི་ཚུལ་)ནི། དེ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ། ཕྱག་རྒྱ་རང་གི་ངོ་བོ། འཆའ་བའི་ཆོ་ག འགྲུབ་པའི་རྒྱུ། གྲུབ་པ་དབང་དུ་འགྱུར་པའི་རྒྱུ་དང་བཞི་ལས། འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ནི་དམ་རྒྱའི་ཕྱག་རྒྱ་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་བསྡམས་པ་ལས་བྱུང་བར་རྒྱུད་ལས་བཤད་པ་ལ༑ ཁ་ཅིག་གིས་ཨ་ཝ་ཏཱ་ར་དང་ཀོ་ས་ལའི་རྒྱན་གཉིས་ལས། རྡོ་རྗེ་བསྡམས་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང༌། དེ་བརྒྱུད་རྒྱུ་1

ལ་དགོངས། སློབ་དཔོན་ཀུན་སྙིང་
གིས་རྒྱུ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་བཤད་དེ། དངོས་རྒྱུ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཟེར་ནས། དང་པོར་རྡོ་རྗེ་བསྡམས་པ་བཅས་ཏེ། དེ་ལས་རྣམ་སྣང་གི་དམ་རྒྱ་འཆའ། དེའི་རྡོ་རྗེ་བསྡམས་པ་དང་པོ་བཅས་པ་དེ་མ་བཀྲོལ་བར་རྣམ་སྣང་གི་དམ་རྒྱ་ལས་ལྷ་གཞན་གྱི་དམ་རྒྱ་འཆའ། དེ་ལས་ཡང་གཞན་གྱི་རིམ་པ་ལྟར་འཆའ་བར་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུད་དང་རྡོ་རྗེ་འབྱུང་བ་གཉིས་ཀ་ལས། “དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ནི། རྡོ་རྗེ་བསྡམས་པ་ལས་འབྱུང་བས་ན༑”2

ཞེས་གསུངས་པ་དང༌། རྡོ་རྗེ་བསྡམས་པ་དམ་བཅས་ནས།། ཞེས་པ་དམ་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོར་སྦྱར་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཁ་ཅིག་བཛྲ་སཏྭ། ཞེས་པས་རྡོ་རྗེ་བསྡམས་པ་བཅས་ལ། དེས་མིག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བཛྲ་སཏྭ། ཞེས་པ་མིག་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་སྔགས་མ་ཡིན་གྱི། རྡོ་རྗེ་བསྡམས་པ་བཅའ་བའི་སྔགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། རྡོ་རྗེ་འབྱུང་བ་ལས། བཛྲ་དྲྀ་ཌྷ་3

ཏིཥྛ་ཞེས་པ་མིག་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་སྔགས་
༡ རྒྱུད་རྒྱུ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཏ ཐམས་ཅད་གསང་བའི་རྒྱུད། ཤོག་གྲངས་༥བ༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘རྡོ་རྗེ་
བསྡམས་ལས་ཡང་དག་བྱུང།།’ ཞེས་སོ།།
༣ དྲི་དྷ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྔོན་འགྲོའི་སྐོར། 119

སུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་དམ་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ལ་རེ་རེའི་སྔོན་དུ་རྡོ་རྗེ་བསྡམས་པ་རེ་རེ་བཅའ་མི་དགོས་ན་བཛྲ་སཏྭ་ཞེས་པའི་སྔགས་ཀྱང་རེ་རེ་ལ་རེ་རེ་བརྗོད་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ།། དེའི་ཕྱིར་བཛྲ་སཏྭ་ཞེས་པས་རྡོ་རྗེ་བསྡམས་པ་བཅས་ལ། བཛྲ་དྲྀ་ཌྷ་ཏིཥྛ་ཞེས་པས་མིག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིག་གིས་བལྟས་པས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཡེ་ཤེས་པ་མདུན་ན་བཞུགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་བསམ། དེ་ནས་ཨོཾ་བཛྲ་དྷ་ཏྭི་ཤྭ་རཱི་ཞེས་པས་རྣམ་སྣང་གི་དམ་རྒྱ་བཅས་ལ། ཛཿཧཱུཾ་བཾ་ཧོཿཞེས་པ་བཞིས་རིམ་པ་ལྟར་དགུག་གཞུག་བཅིང་དབང་དུ་བྱས་ནས་རང་དང་ཡེ་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་མེད་པར་བྱ། དེ་ནས་བཛྲ་སཏྭ་ཞེས་པས་རྣམ་སྣང་གི་རྒྱབ་ཏུ་ཉི་མའི་རྒྱབ་ཡོལ་བསམ། བཛྲ་སཏྭ་མ་ཡ་སྟྭཾ་ཨཱ་ཧཾ།1

ཞེས་པས་རང་ཉིད་ཡེ་ཤེས་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ང་རྒྱལ་
བྱ༑ དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱས་བཏབ་ནས། ཁ་ཅིག་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱས་བཏབ་ཟིན་པའི་རྗེས་ལ་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་དང་པོའ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་རེ་རེ་ ིཞེས་ཟེར་བར་བྱེད་དོ།། བསྒོམ་དོན་ལ་ནི་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་སྟེ། རྒྱས་བཏབ་ཟིན་པའི་རྗེས་ཐོགས་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་ཐུགས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེ་དཀར་པོ་རྩེ་ལྔ་པའི་རྣམ་པར་བསྒོམས་ཏེ། དེ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཉིད་དུ་དམིགས་ནས་སྤྱིའི་སྔགས་གསུམ་གསུམ་དང༌། རང་རང་གི་གསུམ་གསུམ་བཟླས་ཏེ། དེ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་དམིགས་པ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུའོ།། དེ་ནས་རང་གི་ཕུང་པོ་སོགས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རིགས་པས་བཤིག་ནས་སྒོམ་པ་ནི་དབང་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུའོ།། ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ནི་བརྗོད་པ་སྒྲའི་འདུ་བྱེད་དོ།། རྒྱས་འདེབས་པའི་ཚུལ་ནི་ལྷ་དེ་དང་དེའི་ལྐོག་མར་ཧྲཱིཿལས་པདྨ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་ལྕེའི་ཕྱོགས་ཀྱི་འདབ་མ་གཅིག་ལྕེར་གྱུར་པའི་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེ་དཀར་པོ་རྩེ་ལྔ་པ་མཆུར་ཉལ་བ་ཞིག་བསམ། ཨོཾ་བཛྲ་ཛི་ཧོཿཞེས་

༡ ཨ་ཧཾ། སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 120

པས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ལ་བཛྲ་ཛྙཱ་ན་ལ་སོགས་པའི་རང་རང་གི་ཆོས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བ་ལ་དཀྲིས་པའི་ཚུལ་དུ་བཀོད་ལ།1

ཆོས་ཀྱི་ཡི་གེ་ངག་ཏུ་བརྗོད་པ་རྣམས་རྒྱས་
འདེབས་པའི་ཚུལ་ལོ།། དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཕྱག་ཆེན་འཆའ་བ་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་དང། རི་བོ་དགེ་ལྡན་པ་གཉིས་ཀའི་ཕྱག་ལེན་ལ་མཛད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆོས་རྒྱ་ལ་2

ལུས་

ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཅའ་བ་གང་ནས་ཀྱང་བཤད་པ་མེད་ཟེར་རོ།། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། དཔལ་མཆོག་ལས། “ལངས་པའམ་ནི་འདུག་པའམ།། གང་དག་དེར་ནི་གནས་པའམ།། ཐམས་ཅད་རྗེས་ཆགས་སྦྱོར་བ་ཡིས།། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་བར་འགྱུར།།”3

ཞེས་གསུངས་
ཤིང༌༑ དེའི་འགྲེལ་པར་དཔལ་མཆོག་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ཉིད་བརྗོད་པས་རང་གི་ལྷའི་གཟུགས་བརྙན་ལངས་པའམ་འདུག་པ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། “ཐམས་ཅད་རྗེས་ཆགས་རྣལ་འབྱོར་གྱིས།།”4

ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདིར་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ།། དེ་
ལྟར་བྱས་པས་ཅི་ཞིག་འགྲུབ་ཅེ་ན། “དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འགྱུར།།”5

ཞེས་བྱ་
བ་ལ། རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ནི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་དེ་དེ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་བརྗོད་པས། ཞེས་པ་ཆོས་ཀྱི་ཡི་གེ་ངག་ཏུ་བརྗོད་པ་དང༌། རང་གི་ལྷ་སྟེ། གང་ལ་ཕྱག་རྒྱས་གདབ་པར་བྱ་བའི་ལྷ་ལངས་པའམ་འདུག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དང་མཐུན་པའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཅའ་བ་དང༌༑ སེམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་གསུམ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ། ཕྱག་ཆེན་བཅའ་བ་མེད་ན་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་

༡ བཀོད་པ་ དབུས་དཔར།
༢ ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཏ དཔལ་མཆོག་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༩༩ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ལངས་པའམ་ནི་འདུག་པའམ།། གང་དང་
དེར་ནི་གནས་པའམ།། ཐམས་ཅད་རྗེས་ཆགས་རྣལ་འབྱོར་གྱིས།། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཏ དཔལ་མཆོག་སྔགས་དུམ། ཤོག་གྲངས་༡༩༩ན༣
༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཏ དཔལ་མཆོག་སྔགས་དུམ། ཤོག་གྲངས་༡༩༩ན༣

བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྔོན་འགྲོའི་སྐོར། 121

མ་ཚང་བར་འགྱུར་བས། འདིར་ཕྱག་ཆེན་འཆའ་བ་འགོག་པ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་སོ།། ཆོས་རྒྱ་དབང་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ནི་ལུས་ལྷ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རྣམ་པར་གསལ་བ་དང༌། ཐུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་དོན་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པའི་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ངང་ལས་རྡོ་རྗེ་དང་བཅས་པའི་ལྕེ་ཡར་རྐན་ལ་སྦྱར་ནས། དེ་ལས་རྡོ་རྗེ་ཕྲ་མོ་ནས་འབྲུ་ཙམ་འཕྲོས་པ་སྣའི་རྩེ་མོར་བསྒོམས་ཏེ། དེ་ལ་རེག་མཐོང་གི་མཚན་མ་བྱུང་བྱུང་དུ་བསྒོམས་པས་ཆོས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གྲུབ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་རྣམས་འགྲུབ་པ་ནི་ཆོས་རྒྱ་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་དོ།། ལས་རྒྱ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ནི་རྡོ་རྗེ་ཁུ་ཚུར་རོ།། རྒྱས་འདེབས་པའི་ཚུལ་ནི་གཡོན་པའི་རྡོ་རྗེ་ཁུ་ཚུར་གྱི་སྟེང་དུ་གཡས་པའི་རྡོ་རྗེ་ཁུ་ཚུར་བཞག་ལ་པད་སྐོར་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་ལྷ་དེ་དང་དེའི་ཕྱག་མཚན་མེད་པའི་ཕྱག་ཆེན་འཆའ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་རང་གི་སྔགས་བརྗོད་ལ་ཕྱག་རྒྱ་དགྲོལ་བ་1

ན་སེ་གོལ་གཏོག་2

ཅིང་འཕྲིན་ལས་མཛད་པར་མོས་
པའོ༑༑ འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་འཆའ་བའི་དུས་སུ་ལྷ་དེ་དང་དེའི་ཐུགས་ཀར་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་རེ་རེ་སྒོམ་ཞིང་དེ་ཉིད་བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་མོས་པའོ།། དབང་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ནི་ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་གར་ལ་སོགས་པས་ལྷས་ལྷ་མཆོད་པ་དང༌། ངག་གི་སྨྲ་བརྗོད་ཐམས་ཅད་གླུ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ལྷས་ལྷ་མཆོད་པ་དང༌། བཟའ་བཏུང་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ངོ་བོ་ལྷ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་དབྱེར་མེད་པ་ལས་རྣམ་པ་གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པར་ཤར་བར་མོས་ནས་ལྷས་ལྷ་མཆོད་པར་མོས་པ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་དྲན་ཤེས་ན་རེ་བསྟེན་ནས་བསྒོམ་པ་3

སྟེ། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་གོམས་པ་བརྟན་པ་ན་ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལྷའི་འཕྲིན་ལས་འགྲུབ་པ་ན་དབང་དུ་འགྱུར་བའོ།།4

ཕྱག་ཆེན་

༡ འགྲོལ་བ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ སེ་གོལ་ཏོག་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༣ སྒོམ་པ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༤ གྱུར་པའོ།། སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 122

འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ནི་གཙོ་ཆེར་1

རྡོ་རྗེ་ཁུ་ཚུར་རོ།། རྒྱས་འདེབས་པའི་ཚུལ་ནི་རང་བཞིན་དུ་
བཞུགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཅའ་བ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་སོགས་པའོ།། འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ནི་ལྷ་དེ་དང་དེའི་ཐུགས་ཀར་དང་པོའ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་རེ་རེ་བསྒོམ་པའོ།། ི 2 དབང་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ནི་ཟབ་གསལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ཐོབ་ཏུ་བསྒོམ་པ་3

ཡིན་ཏེ། འདི་གོ་སླ་བ་ལ་དགོངས་ནས་དངོས་སུ་མ་བཤད་དོ།། དེ་
ལ་རྣམ་སྣང་གི་རྒྱས་འདེབས་ཟིན་ནས་མི་བསྐྱོད་པའི་རྒྱས་འདེབས་བྱེད་ན། རང་ཉིད་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྒོམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་དམ། མི་བསྐྱོད་པའི་རྣམ་པར་བསྒྱུར་ནས་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་རྣམ་སྣང་ལ་རྒྱས་བཏབ་པར་འགྱུར་གྱི་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་རྒྱས་བཏབ་པར་མི་འགྱུར་རོ།། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཤར་གྱི་མི་བསྐྱོད་པ་ཚུར་འཕོས་ཏེ་ཤར་གྱི་རེའུ་མིག་སྟོང་པར་བསྒོམ་མམ།4

མི་བསྐྱོད་པ་གཉིས་བསྒོམ་པ་5

གང་བྱེད་ཅེ་ན། རང་
ཉིད་རྣམ་སྣང་གི་རྣམ་པ་ལས་མ་གཡོས་པར་ཤར་གྱི་མི་བསྐྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་འཆའ་བ་དང༌༑ མི་བསྐྱོད་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་མདུན་ན་བཞུགས་པ་ལ་ལྟ་བ་དང༌། རང་ལ་དགུག་གཞུག་བཅིང་དབང་དུ་བྱ་བ་རྣམས་བྱེད་པར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ།།6

དེ་ལྟ་ན་ཡང་མི་བསྐྱོད་པ་དེ་ཡེ་
ཤེས་པ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་པས་རང་དང་ཡེ་ཤེས་པ་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། རང་དང་མི་བསྐྱོད་པ་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བསྒོམ་པ་ཡིན་7

པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་རྩ་བའི་
ལྷ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།། །།
༈ འདིར་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ། རྒྱུད་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང༌། ཕྱེ་བ་
༡ གཙོ་ཆེན་ དབུས་དཔར།
༢ སྒོམ་པའོ།། དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༣ སྒོམ་པ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༤ སྒོམ་མམ། དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༥ གཉིས་སྒོམ་པ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༦ སྒོམ་པ་ཡིན་ནོ།། དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༧ སྒོམ་པ་ཡིན་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྔོན་འགྲོའི་སྐོར། 123

སོ་སོའ་དོན་དང༌། བརྗོད་བྱའི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་ ི (རྒྱུད་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་)ནི་སྡོམ་འབྱུང་དང༌། གུར་དང༌། སངས་རྒྱས་ཐོད་པ་སོགས་ནས་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དབྱེ་གཞིར་བྱས་པ་ལ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དང༌། རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཅེས་པ་དང༌། དུས་འཁོར་སོགས་ལས། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དབྱེ་གཞིར་བྱས་པ་ལ། ཐབས་རྒྱུད་དང༌། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་ཅེས་པ་དང༌། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་སོགས་ནས། མཁའ་འགྲོའ་ཕའི་རྒྱུད་དང༌། མཁའི་འགྲོ་མའི་རྒྱུད། ཅེས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དང༌། ཐབས་རྒྱུད་དང༌། མཁའ་འགྲོའ་ཕའི་རྒྱུད་ཅེས་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ལ་མིང་འདོགས་མི་འདྲ་བའོ།། ཡང་རྣལ་འབྱོར་ ིམའི་རྒྱུད་དང༌། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་དང༌། མཁའ་འགྲོ་མའི་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱང་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་བླ་མེད་དང་ཡོ་ག་གཉིས་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་ཐུན་མོང་དུ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཅེས་པ་དང༌། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཙམ་ལ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའ་རྒྱུད་ཅེས་ ིའབྱུང་བ་དང༌། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དབྱེ་གཞིར་བྱས་ནས་ཕྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་ལ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད། ཅེས་འབྱུང་བ་རྣམས་མིང་གི་ཐ་སྙད་འདྲ་ཡང་དོན་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ལེགས་པར་ཕྱེད་དགོས་སོ།།
གཉིས་པ་ཕྱེ་བ་སོ་སོའ་དོན་ལ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང༌། རང་ལུགས་བཞག་ ིཔ་གཉིས། དང་པོ་(གཞན་ལུགས་དགག་པ་)ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དབྱེ་གཞིར་བྱས་ནས༑ ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གསུམ་དུ་འབྱེད་ཅིང༌། དེ་གསུམ་ནང་ཕན་ཚུན་གཅིག་ཡིན་ན་གཅིག་ཤོས་མ་ཡིན་པར་འགལ་བར་འདོད་དོ།། དེ་ལ་ཡང་རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་ཁྱད་པར་གྱིས་རྒྱུད་གསུམ་སོ་སོར་འབྱེད་པ་དང༌། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་རྒྱུད་གསུམ་སོ་སོར་འབྱེད་པ་དང༌། ཞུ་བ་པོའ་ཁྱད་པར་གྱིས་རྒྱུད་གསུམ་སོ་སོར་འབྱེད་པར་ ིབྱེད་དོ།། དེ་ཡང་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གླེང་གཞིའི་སྐབས་སུ་འདི་སྐད་བདག་ཐོས་ཀྱིས་མགོ་དྲངས་པའི་རྒྱུད་ཡིན་ན་ཕ་རྒྱུད་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་གསང་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 124

བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ལྟ་བུའོ།། གླེང་གཞི་འཆད་པ་ན། གསང་བ་མཆོག་གིས་དགྱེས་པ་ན།། ཞེས་པས་ཐོག་དྲངས་པའི་རྒྱུད་ཡིན་ན། མ་རྒྱུད་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་ལྟ་བུའོ།། དེས་ན་རྩ་རྒྱུད་བརྟག་པ་གཉིས་པ་ལས། འདི་སྐད་བདག་ཐོས་དང༌། དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཤད་རྒྱུད་གུར་ལས། “གསང་བ་མཆོག་གིས་དགྱེས་པ་ན།།”1 ཞེས་དང༌། ཐུན་མོང་བའི་བཤད་རྒྱུད་སཾ་པུ་ཊ་ལས། འདི་སྐད་དང༌། གསང་བ་མཆོག་གིས་དགྱེས་པ་གཉིས་ཀ་བྱུང་བས་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་ནོ།། ཞེས་ཟེར་ཞིང༌། དེའི་ཤེས་བྱེད་ནི་གྲུབ་ཆེན་ནག་པོ་སྤྱོད་པས་བཤད་པ་ལྟར་རོ།། ཞེས་ཟེར་རོ།། དེ་ནི་ཤིན་ཏུའང་མི་འཐད་དེ༑ དེས་ན་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་ཀྱང་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་ཐལ། རྩ་རྒྱུད་ལས།2

“གསང་བ་

མཆོག་གིས་དགྱེས་པ་ན།།” ཞེས་འབྱུང་ཞིང༌། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཤད་རྒྱུད་མངོན་བརྗོད་བླ་མ་ལས། འདི་སྐད་བདག་ཐོས་དང༌། ཐུན་མོང་བའི་བཤད་རྒྱུད་སཾ་པུ་ཊ་ལས། དེ་གཉིས་ཀ་འབྱུང་བས་སོ།། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། དེ་མ་རྒྱུད་དུ་ཁས་བླངས་པ་དང༌། མ་རྒྱུད་དང་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་འགལ་བར་ཁས་བླངས་པས་སོ།། གཞན་ཡང༌། ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་ཕ་རྒྱུད་དུ་ཐལ་བ་སོགས་གནོད་བྱེད་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་དོ།། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་རྒྱུད་གསུམ་སོ་སོར་འབྱེད་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང༌། རྫོགས་རིམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང༌། རྗེས་སྤྱོད་རྣམ་དག་གི་ཁྱད་པར་གྱིས་རྒྱུད་གསུམ་སོ་སོར་འབྱེད་པའོ།། དང་པོ་ནི། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དབྱེ་གཞིར་བྱས་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔ་ལྷ་མོའ་རྣམ་ ིཔར་སྟོན་ཅིང༌། གཙོ་བོ་ལྷ་མོས་བྱེད་པའམ། འཁོར་ལྷ་མོའ་ཚོགས་ཤས་ཆེ་བ་མ་རྒྱུད་ ིདང༌༑ དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ལྔ་ལྷ་ཕོའ་རྣམ་པར་སྟོན་ཞིང༌། ི

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་རྒྱུད། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གསང་བ་མཆོག་གིས་དགྱེས་ ིཔ་ན།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༢༡༣ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གསང་བ་མཆོག་གིས་དགྱེས་པ་ན།།” ཞེས་སོ།།

བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྔོན་འགྲོའི་སྐོར། 125

ལྷ་ཕོས་གཙོ་བོ་བྱེད་པའམ། འཁོར་ལྷ་ཕོའ་ཚོགས་ཤས་ཆེ་བ་ཕ་རྒྱུད་དུ་འཇོག་པར་བྱེད་ ིདོ༑༑ དེའི་ཤེས་བྱེད་ནི། གུར་ལས། “སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི།། མཁའ་འགྲོ་མ་ཡི་དམ་པའི་ཚོགས།། མཁའ་འགྲོ་ལྔ་པོ་རབ་བསྒྲུབ་ཕྱིར།། མཁའ་འགྲོ་མ་ཡི་རྒྱུད་བཤད་དོ༑༑”1

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་རིགས་ལྔ་ཡིན་ལ། མཁའ་འགྲོ་མ་ཡི་དམ་པའི་ཚོགས།། ཞེས་པས་ལྷ་མོ་ཤས་ཆེ་བ་བསྟན་ཅིང༌། མཁའ་འགྲོ་ལྔ་པོ་རབ་བསྒྲུབ་ཕྱིར༑༑ ཞེས་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔ་ལྷ་མོའ་རྣམ་པར་སྐྱེད་པ་སྟོན་ལ། དེ་ལྟར་ ིབསྒྲུབ་པའི་མཁའ་འགྲོ་མའི་རྒྱུད་བཤད། ཅེས་པའི་དོན་ནོ།། དེ་ལ་ཕ་རྒྱུད་ལ་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང༌། མ་རྒྱུད་ལ་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཤགས་ལས་2

ཕ་རྒྱུད་ལའང་བསྟན་ཅེས་
འདོད་དོ།། ལུང་དེ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་འདྲེན་པ་འབྲེལ་མེད་ཡིན་ཏེ། ལུང་དེ་ཉིད་ནི། གུར་རིགས་བསྡུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ལྔ་སྒྲུབ་པ་སྟེ་སྐྱེད་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང༌། མཁའ་འགྲོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྷ་མོ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་མི་དགོས་སོ།། རྫོགས་རིམ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་རྒྱུད་གསུམ་སོ་སོར་འཇོག་པ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོའ་རྫོགས་རིམ་ ིབརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་རྒྱུད་ཡིན་ན་མ་རྒྱུད་དང༌། ཐིག་ལེ་དང་ཕྲ་མོའ་རྣལ་འབྱོར་ ིགྱི་རྫོགས་རིམ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་རྒྱུད་ཡིན་ན་ཕ་རྒྱུད་དང༌། དེ་གཉིས་ཀ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་རྒྱུད་ཡིན་ན་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་འདོད་ཅིང༌། མཚན་གཞི་ནི་སྔར་ལྟར་ཡིན་ལ།3

ནང་ཕན་ཚུན་ཡང་འགལ་བར་འདོད་དོ།། དེ་ལ་དཀྱིལ་
འཁོར་འཁོར་ལོའ་རྫོགས་རིམ་ནི། ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་རྫོགས་རིམ་སྒོམ་ཚུལ་ལ་ ིའདོད་པས། དེས་ན་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་ཀྱང་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་ཐལ། ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང མཁའ་འགྲོ་མ་རྡོ་རྗེ་གུར། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༣༦བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་འདི་སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི།། མཁའ་འགྲོ་མ་ནི་དམ་པའི་ཚོགས།། མཁའ་འགྲོ་ལྔ་ནི་རབ་བསྒྲུབ་ཕྱིར།། མཁའ་འགྲོ་མ་ཡི་རྒྱུད་གསུངས་སོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ ཤུགས་ལ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༣ ལྟར་ལ། དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 126
བརྟེན་པའི་རྫོགས་རིམ་སྒོམ་ཚུལ་བདེ་དགྱེས་གཉིས་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང༌། ཐིག་ལེ་དང་ཕྲ་མོའ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྫོགས་རིམ་བདེ་མཆོག་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ།། འདོད་ན། ནང་ཕན་ ིཚུན་འགལ་བར་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་ལོ།། རྗེས་སྤྱོད་རྣམ་དག་གི་ཁྱད་པར་གྱིས་རྒྱུད་གསུམ་སོ་སོར་འཇོག་ན་ནི། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གང་ཞིག །ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་དག་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་རྒྱུད་ཡིན་ན་ཕ་རྒྱུད། རྩའི་རྣམ་དག་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་མ་རྒྱུད། དེ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་དག་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དེ། མཚན་གཞི་ནི་སྔར་ལྟར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ།། དེ་ལ་བདེ་མཆོག་དང་ཀྱཻ་རྡོར་ལ་ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གང་ཡང་མིན་པའི་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་འཇོག་མི་འཇོག་གི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་དེ། བདེ་མཆོག་ལས་རྩའི་རྣམ་དག་སྟོན་པར་ཁས་བླངས་ཤིང༌། ཀྱཻ་རྡོར་ལས་བདག་མེད་ལྷ་མོ་བཅོ་ལྔ་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་བསྒོམ་པའི་1

རྣམ་དག་སྟོན་ལ། བདེ་མཆོག་ལས་ཀྱང༌། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སོགས་བཅུ་བདུན་ལྷ་བཅུ་བདུན་གྱི་ངོ་བོར་བསྒོམ་པའི་2

ཕུང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་དག་སྟོན་ཞིང༌། དེ་ལས་
ལྷག་པའི་རྣམ་དག་ཀྱཻ་རྡོར་ལས་ཀྱང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ལ་སྔར་ལྟར་རོ།། དེས་ན་ཁྱད་པར་དེས་འཇོག་མི་ནུས་སོ།། གསུམ་པ་ཞུ་བ་པོའ་ཁྱད་པར་གྱིས་རྒྱུད་གསུམ་ ིསོ་སོར་འཇོག་པ་ནི། ཞུ་བ་པོ་ལྷ་ཕོས་ཞུས་པ་གསང་བ་འདུས་པ་ལྟ་བུ་ཕ་རྒྱུད་དང༌། ཞུ་བ་པོ་ལྷ་མོ་རྡོ་རྗེ་ཕག་མོས་ཞུས་པ་བདེ་མཆོག་ལྟ་བུ་མ་རྒྱུད་དང༌། བརྟག་པ་དང་པོ་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་ཞུས་པས་ལྷ་ཕོས་ཞུས་ཤིང༌། བརྟག་པ་གཉིས་པ་བདག་མེད་མས་ཞུས་པས་ལྷ་མོས་ཞུས་ལ། ལྷ་ཕོ་མོ་གཉིས་ཀས་ཞུས་པས་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་ཟེར་ཞིང༌༑ ཕན་ཚུན་འགལ་བར་ཡང་འདོད་དོ།། འོ་ན་གསང་འདུས་ཀྱང་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྩ་རྒྱུད་ལྷ་ཕོས་ཞུས་ཤིང༌། བཤད་རྒྱུད་ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས་པ་ལྷ་མོས་ཞུས་པས་

༡ ངོ་བོར་སྒོམ་པའི་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ སྒོམ་པའི་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྔོན་འགྲོའི་སྐོར། 127

སོ༑༑ འདོད་ན་སྔར་ལྟར་རོ།། བརྟག་གཉིས་ཀྱང་བརྟག་པ་དང་པོ་ཕ་རྒྱུད་དང༌། གཉིས་པ་མ་རྒྱུད་དུ་ཐལ་ལོ།། ཡང་རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་ཁྱད་པར་གྱིས་རྒྱུད་གསུམ་སོ་སོར་འཇོག་པ་གྲུབ་ཆེན་ནག་པོ་སྤྱོད་པའི་བཞེད་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེའི་བཞེད་པ་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མར་འདི་སྐད་བདག་ཐོས་འབྱུང་བ་དང༌། “གསང་བ་མཆོག་གིས་དགྱེས་པ་ན།།”1

ཞེས་
སོགས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཚིག་མི་འདྲ་ཡང༌། གླེང་གཞིའི་ཚིག་རྣམས་ཀྱིས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པས། རང་བཞིན་རྣམ་དག་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དུ། རང་བཞིན་དབྱེ་བ་ཡོད་མིན་ཞེས།། ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེས་དེ་སྐད་གསུངས།། ཞེས་གསུངས་ཀྱི༑ ལུང་དེ་ཉིད་གླེང་གཞིས་རྒྱུད་གསུམ་སོ་སོར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་འདོད་པ་ལ་འབྲེལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ།། ཡང་ཁ་ཅིག་དུས་འཁོར་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས༑ དེའི་ལུགས་སུ་རློམས་ཏེ། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བའི་དྲང་དོན་དང༌། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་ན་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་ངེས་དོན་དུ་འདོད་ལ། དེ་ལྟར་འདོད་བཞིན་དུའང༌། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གསུམ་དུ་འབྱེད་ཅིང༌། དེ་རྣམས་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་དག་པས་ལྷ་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཞལ་ཕྱག་མཉམ་པ་སྟོན་པའི་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་ཕ་རྒྱུད་དེ་གསང་འདུས་ལྟ་བུ་དང༌། དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་སྔ་ཕྱིའི་ཐུན་མཚམས་དག་པས། ལྷ་གཙོ་འཁོར་ཞལ་ཕྱག་མི་མཉམ་པ་ཤས་ཆེར་སྟོན་པའི་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་མ་རྒྱུད་དེ་བདེ་མཆོག་ལྟ་བུ་དང༌། དེའི་ཤགས་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་ལྷ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་ཕྱག་མི་མཉམ་ཞིང༌། འཁོར་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་ཕྱག་མཉམ་པར་སྟོན་པའི་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དེ་དུས་འཁོར་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༢༡༣ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གསང་བ་མཆོག་གིས་དགྱེས་པ་ན།།” ཞེས་སོ།།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 128
ལྟ་བུའོ།། ཟེར་ཞིང༌། དེ་རྣམས་ནི་དུས་འཁོར་གྱིས་བསྟན་པར་འདོད་དོ།། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ༑ དེས་ན་འདུས་པ་ཡང་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་ན་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་པས་སོ།། འདོད་ན། ལྷ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་ཕྱག་མི་མཉམ་ཞིང༌། འཁོར་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་ཕྱག་མཉམ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དུས་འཁོར་ལས། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཕ་རྒྱུད། མ་རྒྱུད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པའི་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་ཉིད་ལས་ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་དུ་འབྱེད་ཚུལ་ཁྱད་པར་བ། བླ་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག་བྱེད་པ་ན། ལྷ་ཕོ་ཡང་དག་པར་རྒྱུ་ཞིང༌། རྣལ་འབྱོར་མ་མི་གཡོ་བར་གནས་པར་སྟོན་པ་ཕ་རྒྱུད་དང༌། དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག་བྱེད་པ་ན། རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཡང་དག་པར་རྒྱུ་ཞིང༌། ལྷ་ཕོ་མི་གཡོ་བར་གནས་པ་སྟོན་པའི་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་མ་རྒྱུད་དུ་སྟོན་པའི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ནི། ཚུལ་དེས་འདུལ་བའི་གདུལ་བྱ་དྲང་བའི་ཕྱིར་དུ་རེ་ཞིག་གཞན་ངོར་མཛད་པའི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པས། དེ་འདྲ་བ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་དྲང་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།། ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་དག་པས་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཞལ་ཕྱག་མཉམ་པ་དང༌། སྔ་ཕྱིའི་ཐུན་མཚམས་དག་པས་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཞལ་ཕྱག་མི་མཉམ་པར་སྟོན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུས་འཁོར་ལས་གསུངས་པ་ཕ་རྒྱུད་དང་མ་རྒྱུད་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་དུ་བྱེད་པ་ནི་འབྲེལ་མེད་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་པའི་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང༌། སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཞལ་ཕྱག་མཉམ་པར་སྟོན་པ་དེ་ཉིད་དུས་ཀྱི་དག་པ་སྦྱོར་བའི་ཚེ་ན། ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་དག་པས་ཞལ་ཕྱག་མཉམ་པ། ཞེས་སྦྱོར་བ་དང༌། དེ་ལས་བསྟན་པའི་བདེ་མཆོག་སྡོམ་པ་ཆེ་ཆུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ཞལ་ཕྱག་མི་མཉམ་པར་སྟོན་པ་རྣམས་དུས་ཀྱི་དག་པ་སྦྱོར་བའི་

བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྔོན་འགྲོའི་སྐོར། 129

ཚེ་ན། སྔ་ཕྱིའི་ཐུན་མཚམས་1

དག་པས་ཞལ་ཕྱག་མི་མཉམ་པའོ།། ཞེས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
དག་པ་སྦྱོར་བ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ། ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་བྱས་པའི་ཡ་གྱལ་གྱི་ཐབས་དང༌། ཕ་རྒྱུད་ལ་ཐབས་སུ་བྱས་པའི་ཐབས་གཉིས་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་མི་འདྲ། དེའི་ཡ་གྱལ་གྱི་ཤེས་རབ་དང༌། མ་རྒྱུད་ལ་ཤེས་རབ་ཏུ་བྱས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་མི་འདྲའོ།། དེའི་ཡ་གྱལ་གྱི་ཐབས་ཤེས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེའི་ཐབས་ནི་བདེ་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་ན་དེ་འདྲ་བའི་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པས་ཁྱབ་སྟེ། འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མར་སྟོན་པ་ལ་འཁོར་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས། རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་ལགས། ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། སྟོན་པས། “ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྙོམས་འཇུག་པ།། རྣལ་འབྱོར་ཞེས་ནི་བྱ་བར་བཤད།།”2

ཅེས་སོགས་གསུངས་སོ།། དེས་ན་དེ་
འདྲ་བའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་སོ་སོར་འཇོག་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་འདུས་པ་ཕ་རྒྱུད་མིན་པ་དང༌། ཀྱཻ་རྡོར་མ་རྒྱུད་མིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀས་གཉིས་མེད་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དུས་འཁོར་རྒྱུད་འགྲེལ་དང༌། རྡོ་རྗེ་སྙིང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་སྔར་བཤད་པ་དེ་འདྲ་བའི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དབྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་དུ་མི་བགྲང་བར། དེ་ཉིད་དབྱེ་གཞིར་བྱས་ནས་ཕ་རྒྱུད་དང་མ་རྒྱུད་གཉིས་སུ་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། ཕ་རྒྱུད་དང་ཐབས་རྒྱུད་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ཐབས་དེ་གང༌། མ་རྒྱུད་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ཤེས་
༡ ཐུན་འཚམས་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༠ན༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཐ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘རྣལ་འབྱོར་ཞེས་ནི་བཤད་པ་ཡིན།།’ ཞེས་སོ།།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 130
རབ་དེ་གང་ཡིན་སྙམ་ན། ཐོག་མར་ཤེས་རབ་ངོས་གཟུང་བར་བྱ་སྟེ། གུར་གྱི་ལེའུ་བཅུ་པ་ལས༑ འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ལགས། རྡོ་རྗེ་འཛིན་གྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། “ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་ཐབས།། འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་མར་བརྗོད་དོ།། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རབ་སྦྱོར་བས།། གང་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ།། རྣལ་འབྱོར་མ་ཡི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ།།”1

ཞེས་གསུངས་པའི་
དོན་བཤད་ན། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི་འདིར་བདེ་ཆེན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། དེ་གང་དུ་སྦྱོར་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བས་ན་དེ་འདྲ་བའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བ་འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་ལ་མ་ནི་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆོས་སྐུའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང༌། སྣང་ཕྱོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་དང༌། སྟོང་ཕྱོགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྟོང་ཕྱོགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་སྟོང་ཕྱོགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆར་གྱུར་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་2

འཆད་ཅིང༌། སྣང་ཕྱོགས་ཐབས་ཀྱི་
ཆར་གྱུར་པའི་གཟུགས་སྐུའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང༌། དེའི་སྒྲུབ་ཚུལ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་3

མི་འཆད་པས་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བར་བཤད་དོ།།
དེ་ལྟར་ན་མ་རྒྱུད་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་ནི། སྟོང་ཕྱོགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་འཆད་ཅིང༌། སྣང་ཕྱོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྒྲུབ་ཚུལ་སོགས་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་4

མི་འཆད་པའི་རྒྱུད་དངོས་སམ། དེའི་སྡེར་གཏོགས་
ཀྱི་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གང་རུང་ཡིན་པའོ།། ཕ་རྒྱུད་དང་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱས་

༡ ལུང་འདི་མ་རྙེད།
༢ རྩལ་དུ་སྟོན་ནས་ གཙང་དཔར།
༣ སྟོན་ནས་ གཙང་དཔར།
༤ རྩལ་དུ་སྟོན་ནས་ གཙང་དཔར།

བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྔོན་འགྲོའི་སྐོར། 131

པའི་ཐབས་དེ་གང་ཞེ་ན། མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ་ལས། “རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ལ་རྒྱུད་རྒྱལ་དུ༑༑ དེ་དང་དེ་ཡི་ཆོག་དབྱེ་ཤེས།། འོད་གསལ་སྒྱུ་མ་བདག་གིས་ནི།། སྒྱུ་མ་འཇིག་རྟེན་ལ་བཤད་དོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན་ཏེ། དེའི་དོན་བཤད་ན། བཤད་ཅེས་དྲང་ངོ༌།།
གང་གིས་ན་རྡོ་རྗེ་འཆང་བདག་གིས་སོ།། གང་ན་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སོ།། གང་ལ་ན། གདུལ་བྱའི་འཇིག་རྟེན་རྣམས་ལའོ།། གང་དུ་ན། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དང༌། རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་སུའོ།། ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན། སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་ལུགས་འབྱུང་དུ་བསྐྱེད་ཅིང༌། དེ་ལས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ལྡང་བའི་ཚེ། སྟོང་པ་བཞིའི་བཞོན་པའི་རླུང་འོད་ཟེར་ལྔ་པ་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྒྲུབ་ཚུལ་རྩལ་དུ་བཏོན་པ་སོགས། དེ་དང་དེའི་ཆོ་གའི་དབྱེ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས། འོད་གསལ་ལས་སྒྱུ་ལུས་སུ་ལྡང་ཚུལ་ལོ༑༑ དོན་བསྡུས་ན། སྟོང་ཕྱོགས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་བརྗོད་བྱར་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་རྒྱུད་གང་ཞིག།།སྣང་ཕྱོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆར་གྱུར་པའི་སྟོང་པ་བཞིའི་བཞོན་པའི་རླུང་འོད་ཟེར་ལྔ་པ་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྒྲུབ་ཚུལ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དངོས་སམ། དེའི་སྡེར་གཏོགས་ཀྱི་རྒྱུད་གང་རུང་ཡིན་པ་ཞེས་པའོ།། དེ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཅུང་ཟད་ཅིག་ངོས་བཟུང་ན། འདུས་པ་ལྟ་བུ་ཕ་རྒྱུད་དངོས་དང༌། གཤིན་རྗེ་གཤེད་དམར་ནག་གི་རྒྱུད། རྣམ་སྣང་སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བ་སྟེ་བླ་མེད་སྒྱུ་དྲ། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་རྣམས་ཕ་རྒྱུད་ཀྱི་སྡེར་གཏོགས་པའི་རྒྱུད་ཡིན། བདེ་མཆོག །ཀྱཻ་རྡོར། དུས་འཁོར། སྒྱུ་ཐོད་གདན་གསུམ། ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ། སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱོར་སོགས་མ་རྒྱུད་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་ཕ་རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོ་འདུས་པ་ཡིན་ཞིང༌། མ་རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོ་བདེ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ། ལེའུ་ཉེར་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༦༢བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ལ་རྒྱུད་རྒྱལ་དུ།། དེ་དང་དེ་ཡི་མཆོག་ཡེ་ཤེས།། འོད་གསལ་སྒྱུ་མ་བདག་གིས་ནི།། སྒྱུ་མའི་འཇིག་རྟེན་ལ་བཤད་དོ།།” ཞེས་སོ།།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 132
མཆོག་ཡིན་ཏེ། འདུས་པ་ནས་སྟོན་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་དང༌། ལས་ཚོགས་རྒྱས་པ་འདྲ་བ་ཕ་རྒྱུད་གཞན་གང་ནས་ཀྱང་མི་འབྱུང་ཞིང༌། བདེ་མཆོག་གིས་སྟོན་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་དང་ལས་ཚོགས་རྒྱས་པ་འདྲ་བ་མ་རྒྱུད་གཞན་གང་ནས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་རྒྱུད་དང༌། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རྒྱུད་དོ།། དེ་ལ་རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་རྒྱུད་ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་གསུངས་པའི་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གཞུང་མཐའ་དག་གོ། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རྒྱུད་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རྒྱུའི་རྒྱུད། ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད། འབྲས་བུའི་རྒྱུད་རྣམས་སོ།། དེ་ལྟ་ན་རྒྱུའི་རྒྱུད་དང༌༑ གཞིའི་རྒྱུད་དོན་གཅིག །ཐབས་རྒྱུད་དང༌། ལམ་གྱི་རྒྱུད་དོན་གཅིག །གཞིའི་རྒྱུད་ནི༑ ནཱ་རོ་པས་བླ་མེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ལ་བཞེད། ཤཱནྟི་པ་དང༌། ཨ་བྷཱ་ཡས་གློ་བུར་དྲི་བཅས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ལ་བཞེད་དོ།། འབྲས་བུའི་རྒྱུད་ནི། ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ངམ༑ མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གམ། ཁ་སྦྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་གྱི་གོ་འཕང་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དེའོ།། ཐབས་སམ་ལམ་གྱི་རྒྱུད་ནི། ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པའོ།། མདོར་ན་རྒྱུའི་རྒྱུད་དམ། གཞིའི་རྒྱུད་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དེས། ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཐབས་སམ་ལམ་གྱི་རྒྱུད་མཐའ་དག་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་བཞིར་འདུ་སྟེ། ཐོག་མར་རྒྱུད་མ་སྨིན་པ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དབང་གི་རྒྱུད༑ སྨིན་པ་མི་ཉམས་པར་བསྲུང་བ་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པའི་རྒྱུད། ཉམས་སུ་བླང་བྱའི་ངོ་བོ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རྒྱུད། ཉེ་རྒྱུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་དང་བཞིའོ།།
སྨིན་བྱེད་དབང་གི་ལམ་ཞེས་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལམ་གྱི་ཐོག་མར་ངེས་པར་དབང་བསྐུར་འགྲོ་དགོས་པས་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་གསུམ།

བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྔོན་འགྲོའི་སྐོར། 133

གང་དུ་དབང་བསྐུར་བ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད། གང་གིས་དབང་བསྐུར་བ་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེས་དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་སློབ་མ་ལ་ཇི་ལྟར་དབང་བསྐུར་བའི་ཚུལ་ལོ༑༑ དང་པོ་(གང་དུ་དབང་བསྐུར་བ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད་)ནི། ཐོག་མར་སློབ་མ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་དབང་བསྐུར་བའི་ཕྱིར་དུ་གཞུག་པར་བྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི༑ སློབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་པས། “དབང་བསྐུར་དཀྱིལ་འཁོར་སྔོན་འགྲོ་བར།།”1

ཞེས་
སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། དཀྱིལ་འཁོར་ལ། རྡུལ་ཚོན། རས་བྲིས། བསམ་གཏན། ལུས་དཀྱིལ་དང་རྣམ་པ་བཞིར་ངེས་ལ། དེ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི། སློབ་དཔོན་དང་སློབ་མ་གང་ཡང་རུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་ནི་སློབ་དཔོན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་དང༌། སློབ་མ་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣོ་ཞིང་མོས་པ་བརྟན་པ་སོགས་མཚན་ཉིད་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་ལ་དམིགས་བསལ་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།། ལུས་དཀྱིལ་དུ་དབང་བསྐུར་བ་ལ། ཐོག་མར་བླ་མེད་ཀྱི་རྡུལ་ཚོན་དང་རས་བྲིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གང་ཡང་རུང་བར་དབང་བསྐུར་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ནས་ལུས་དཀྱིལ་དུ་དབང་བསྐུར་བ་ཡིན་གྱི། ཐོག་མར་ཕྱི་དཀྱིལ་དུ་དབང་མ་ཐོབ་པར་ལུས་དཀྱིལ་དུ་དབང་བསྐུར་དུ་མི་རུང་ངོ༌།། ཐོག་མར་རྒྱུད་མ་སྨིན་པ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དབང་བསྐུར་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་རྡུལ་ཚོན་དང་རས་བྲིས་གང་དུ་ཐོབ་ཀྱང་དབང་གི་གོ་ཆོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སློབ་མ་ཚོགས་གསོག་པ་དང་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བའི་སྒོ་མང་ཞིང༌། སྔགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྣོད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་ཆེ་བས། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ཚད་ལྡན་ཕལ་ཆེ་བ་ལས། རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོག་ཏུ་གསུངས་སོ།། གཉིས་པ་(གང་གིས་དབང་བསྐུར་བ་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད་)ནི། “བརྟན་ཞིང་དུལ་ལ་བློ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཝ གྲུབ་ཆེན་དྲིལ་བུ་པ། འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་དབང་མདོར། ཤོག་གྲངས་༢༡༩བ༥

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 134
གྲོས་ལྡན།།”1

ཞེས་སོགས་བླ་མ་ལྔ་བཅུ་པ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ཕྱི་ནང་གི་དེ་ཉིད་
བཅུ་དང༌། མདོ་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དང༌། རྒྱུད་ལ་མཁས་པ་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཚང་བ། ཁྱད་པར་དུ། “རྩ་བའི་ལྟུང་བ་རབ་འཇོམས་བྱེད།།”2

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྩ་
ལྟུང་གིས་དང་པོར་མ་གོས་པའམ། རྒྱ་ལ་གོས་ཀྱང་བདག་འཇུག་སོགས་ཀྱིས་སྡོམ་པ་སོར་ཆུད་པར་བྱས་ཏེ། སློབ་མ་ལ་དབང་བསྐུར་བའི་ཚེ་ན་སྔགས་སྡོམ་དང་ལྡན་པར་བྱས་ནས་དབང་བསྐུར་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་དབང་བསྐུར་ན། སློབ་མས་དབང་ཐོབ་པའི་གོ་མི་ཆོད་པས་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྔགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གཞི་མེད་པར་སོང་བའི་ཕྱིར་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་བསླུས་པར་འགྱུར་རོ།། གཞན་ཡང༌། “བསྙེན་སོགས་དག་པར་མ་བྱས་པར།། དཀྱིལ་འཁོར་ལས་ལ་འཇུག་པ་དང༌།།”3

ཞེས་གསུངས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་
གྱི་ལས་དང༌། བསྙེན་སོགས་ཀྱི་ཚད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལས་ནི། རང་ཉིད་བདག་འཇུག་ལེན་པ་དང༌། གཞན་ལ་དབང་བསྐུར་བ་དང༌། རབ་གནས་དང༌། སྦྱིན་སྲེག་སོགས་ཡིན་ལ། ལས་དེ་རྣམས་ལ་འཇུག་པ་ན། གང་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བསྙེན་པ་ཁ་སྐོང་དང་བཅས་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་བྱེད་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་མིན་ན། སྙིང་པོ་མདོར་བསགས་ལས། རང་ཉིད་སུན་འབྱིན་པ་དང་ཉམས་པར་བྱེད་ཅིང་རང་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པར་གསུངས་པས་སོ།། བསྙེན་པའི་ཚད་ནི། བརྟག་གཉིས་ལས། “དཀྱིལ་འཁོར་བདག་པོའ་བཟླས་པ་འབུམ།། དཀྱིལ་འཁོར་བ་ཡི་ཁྲི་ཡིན་ཏེ།།” ི 4

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
བླ་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་5

ཕལ་ཆེ་བ་ལས། གཙོ་བོའ་བཟླས་པ་འབུམ། འཁོར་རྣམས་ལ་ཁྲི་ ི

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཚུ སློབ་དཔོན་རྟ་དབྱངས། བླ་མ་ལྔ་བཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠ན༦
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ། རོ་སྲེག་པའི་ཆོ་ག ཤོག་གྲངས་༡༣༤ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྩ་བའི་ལྟ་བ་
རབ་འཇོམས་པ།།” ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཟི སློབ་དཔོན་དཔལ་ལཀྵ་མཱི་ཀ་ར། རྩ་ལྟུང་བཅུ་བཞིའི་འགྲེལ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༨༥ན༣
༤ ལུང་འདི་མ་རྙེད།
༥ དཀྱིལ་འཁོར་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྔོན་འགྲོའི་སྐོར། 135

ཕྲག་རེ་རེ་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་ཀྱང༌། བདེ་མཆོག་ལས། རྒྱས་པ་དེ་ལྟར་བྱེད་ཅིང༌། འབྲིང་དང་བསྡུས་པའི་རྣམ་གཞག་གསུངས་ལ། དུས་འཁོར་ལ་ཡང་གཙོ་བོ་ལ་འབུམ་དང༌༑ འཁོར་གྱི་བསྙེན་པ་ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་ཁྲི་ཕྲག་རེ་རེ་བཟླས་པས་ཆོག་པར་གསུངས་སོ།། བཟང་པོ་ཡོངས་གཟུང་དང༌། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། མེ་ཏོག་ཕོག་པའི་ལྷ་ལ་འབུམ་བཟླ་དགོས་པར་གསུངས་ཀྱང༌། འདིར་དེ་ལྟར་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་པར་མི་བཞེད་དོ།། སྔགས་རིམ་ལས་ཡེ་ཤེས་འབེབས་པའི་སྔགས་ལ་བསྙེན་པ་ཁྲི་ཕྲག་གཅིག་དང༌། དེའི་བཅུ་ཆའི་སྦྱིན་སྲེག་བྱེད་དགོས་པ་ནི། དུས་འཁོར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང༌། གཞན་ལ་ངེས་པར་དགོས་པར་མ་གསུངས་ལ། བཟླས་པའི་ཁ་སྐོང་གི་སྦྱིན་སྲེག་བྱ་མི་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང༌། འདུས་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། ཡེ་ཤེས་འབེབས་པའི་བཟླས་པ་འབུམ་དང༌། བགེགས་མཐར་བྱེད་ཀྱི་འཕྲེང་སྔགས་ཁྲི་བཟླ་བར་གསུངས་ལ། བསྙེན་པའི་ཁ་སྐོང་གི་སྦྱིན་སྲེག་བྱེད་མི་བྱེད་གཉིས་ཀ་མ་གསུངས་ཀྱང༌༑ གཤིན་རྗེ་གཤེད་དམར་ནག་གི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། བསྙེན་པའི་ཁ་སྐོང་གི་སྦྱིན་སྲེག་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པས། སྔ་རྟིང་རྣམས་གུང་བསྒྲིགས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ༑༑ བསྙེན་པའི་སྔགས་ལ་རྩ་སྔགས་ངེས་པར་མི་དགོས་པས། སྙིང་པོ་རྣམས་ལ་བསྙེན་པ་སོང་ན་དེས་བདག་འཇུག་སོགས་ཀྱི་ལས་ལ་ནི་གོ་ཆོད་པར་གསུངས་སོ།། ཁ་ཅིག་ན་རེ༑ གཙོ་བོའ་བཟླས་པ་འབུམ། འཁོར་རྣམས་ལ་ཁྲི་བཟླ་བར་གསུངས་པ་སྤྱིར་ཡིན་གྱི། ད་ ིལྟ་རྩོད་དུས་སུ་བཞི་འགྱུར་བཟླ་བར་སྡོམ་འབྱུང་ལས་གསུངས་སོ།། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ༑ སྡོམ་འབྱུང་ལས་གསུངས་པ་ནི། ལས་ཚོགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་ལས་བསྙེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལས་ལ་འཇུག་པའི་སྔོན་རོལ་གྱི་བསྙེན་པ་ལ་དེ་ལྟར་དགོས་པར་སྡོམ་འབྱུང་ལས་མ་གསུངས་ཤིང༌། གཞན་ཚད་ལྡན་གང་གིས་ཀྱང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཀྱཻ་རྡོར་ལྟ་བུའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 136
གི་གཙོ་འཁོར་གྱི་བསྙེན་ཚད་སོང་ན། དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་ལ་སྒོས་ཀྱི་བསྙེན་པ་བྱ་མི་དགོས་པར་དབང་བསྐུར་སོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་ལ་ཞུགས་པས་ཆོག་སྟེ། ལྷ་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ལ། དེ་ལ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཏུ་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་དང༌། རྒྱུད་གཅིག་ཅིང་བདེ་སྟོང་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་གང་ཟེར་ཡང་འདྲ་བས། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཛེ་ཏ་རིའི་ཚེ་དཔག་མེད་ལྷ་དགུ་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་དབང་ཐོབ་ན། བླ་མེད་སོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པས་སོ།། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བསྐྱེད་རིམ་ཐུན་བཞིར་བསྒོམས་ནས་བསྙེན་པའི་ཚད་རྫོགས་པར་བྱས་སུ་ཟིན་ཀྱང༌། སློབ་མས་དབང་བསྐུར་བར་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང༌། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བུམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་བསྙེན་པ་གསོ་བ། དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱི་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་བདེ་མཆོག་ནག་པོ་ལ་བྱ་དགོས་སོ༑༑ ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་བོད་ཀྱི་རྟོག་བཟོ་འབའ་ཞིག་ཡིན་གྱི། ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་གང་ནས་ཀྱང་དེ་དག་གསུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་བསྐྱེད་རིམ་ཐུན་བཞིར་བསྒོམས་ནས་བསྙེན་ཚད་ཚུལ་བཞིན་དུ་རྫོགས་པར་བྱས་པ་དང༌། བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་སེམས་དག་པའི་མཚན་མ་བྱུང་བ་དང༌། ལྷས་དབང་བསྐུར་བ་མ་བཀག་པ་ཙམ་གྱི་མཚན་མ་ནི། དབང་བསྐུར་བ་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལས་ལ་འཇུག་པ་ལ་མ་མཐའ་ཡང་ཚང་དགོས་སོ།། ཡང་ལྷའི་གནང་བ་བྱུང་ན་ནི། བསྙེན་པའི་གྲངས་མ་རྫོགས་ཀྱང་དབང་བསྐུར་བ་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལས་ལ་ཞུགས་པས་ཆོག་སྟེ༑ དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྙེན་ཚད་ཀྱི་དོད་ཐུབ་ཅིང༌། དེ་ཉིད་མཆོག་ཡིན་པས་སོ།། གསུམ་པ་(དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་སློབ་མ་ལ་ཇི་ལྟར་དབང་བསྐུར་བའི་ཚུལ་)ལ་གསུམ། རྡུལ་ཚོན་དང༌། རས་བྲིས་དང༌། ལུས་དཀྱིལ་དུ་དབང་བསྐུར་བའི་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(རྡུལ་ཚོན་)ལ་གསུམ། དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བའི་ཚུལ་དང༌། དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་དང༌། བསྒྲུབས་ནས་དབང་

བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྔོན་འགྲོའི་སྐོར། 137

བསྐུར་བའི་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བའི་ཚུལ་)ལ་གསུམ། སའི་ཆོ་ག་དང༌། སྟ་གོན་གྱི་ཆོ་ག་དང༌། དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བའི་ཆོ་ག་དངོས་བསྟན་པའོ།།
དང་པོ་(སའི་ཆོ་ག་)ལ་ལྔ། ས་བརྟག་པ། ས་བསླང་བ། ས་སྦྱང་བ། ས་གཟུང་བ། ས་བསྲུང་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའོ།། དང་པོ་(ས་བརྟག་པ་)ནི། སའི་ཕྱོགས་དེ་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་མི་ལྡན་བརྟག་པའོ།། ས་བསླང་བ་ལ་གཉིས། མངོན་པ་ལས་བསླང་བ་དང༌། མི་མངོན་པ་ལས་བསླང་བའོ།། དང་པོ་(མངོན་པ་ལས་བསླང་བ་)ནི། དེ་ལྟར་བརྟགས་ནས་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པར་ཤེས་ན། ཚུར་མཐོང་ལ་སྣང་དུ་རུང་བའི་ས་དེའི་བདག་པོ་རྒྱལ་པོ་དང༌། གྲོང་དཔོན་སོགས་ལས་ཕྱོགས་དེར་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བའི་གནང་བ་ཞུ་བའོ།། གཉིས་པ་(མི་མངོན་པ་ལས་བསླང་བ་)ནི། ཚུར་མཐོང་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་ཞིང་སྐྱོང་སྟེ། མི་མངོན་པའི་ས་དེའི་བདག་པོ་ལ་གནང་བ་གསོལ་ནས། གནང་བ་བྱུང་བའི་མོས་པ་བྱེད་པ་སོགས་ཙམ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོ་ག་ལ་དགོས་པར་ཁྱད་པར་མེད་དོ།། ཡང་བདེ་མཆོག་དང༌། དུས་འཁོར་སོགས་ལ་ནི། སའི་ལྷ་མོ་ལ་གནང་བ་ཞུ་བ་དང༌༑ བདེ་མཆོག་ལ་ཁྱད་པར་བདེ་གཤེགས་ས་བསླང་ཞེས་པ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལ་གནང་བ་གསོལ་བ་ཡོད་ཅིང༌། དུས་འཁོར་ལ་ཡང་དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པ་ཙམ་ཞིག་གསུངས་པ་རྣམས་ནི། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་གའི་ཁྱད་པར་ཡིན་གྱི། འདུས་པ་སོགས་ལ་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་ཀྱང༌། ཆོ་ག་ཆད་པའི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ལུགས་སོ་སོ་བ་ཡིན་པས་སོ།། གསུམ་པ་ས་སྦྱང་བ་ལ་གཉིས། བརྐོས་པས་སྦྱང་བ་དང༌། རྐོ་མི་དགོས་པའི་སྦྱོང་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(བརྐོས་པས་སྦྱང་བ་)ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་པ་ཐོག་མར་བཟོས་ནས་དེར་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བ་ལྟ་བུ་དང༌། རྒྱལ་པོའ་ཕོ་བྲང་གི་ཕྱི་རོལ་དང༌། གྲོང་ཁྱེར་སོགས་ཀྱི་ ིཕྱི་རོལ་དབྱེ་ཐང་ཁ་ལྟ་བུར་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བ་ལ་ནི། ས་བརྐོས་ནས་རྡོ་བ་དང༌། ཚེར་མ་དང༌༑ གྱོ་མོ་ལ་སོགས་པའི་སའི་ཟུག་རྔུ་འབྱིན་པས་སྦྱང་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་མི་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 138
རུང་བས། དེ་ལ་ཐོག་མར་ས་གང་ནས་བརྐོ་བའི་ལྟོ་འཕྱེའི་མཆན་ཁུང་ཐིགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། ལྟོ་འཕྱེ་བརྟག་པའི་ཐིག་བཏབ་སྟེ། དེའི་མཆན་ཁུང་ཐིགས་པར་བྱས་ནས། ཐོག་མར་དེ་ནས་འཇོར་ཁམ་1

གཉིས་གསུམ་ཞིག་བརྐོ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ནས་ཕྱོགས་གང་ནས་བརྐོས་ཀྱང་ས་བདག་དང་མི་ཐུག་པའི་2

དགོས་པ་ཡོད་དོ།། གཉིས་པ་(རྐོ་མི་དགོས་པའི་སྦྱོང་
ཚུལ་)ནི། གཙུག་ལག་ཁང་དང༌། ལྷ་ཁང་དང༌། ཁང་ཁྱིམ་ལ་སོགས་པར་བྲི་བ་ན། ས་བརྐོས་པས་སྦྱང་མི་དགོས་ཤིང༌། རྫས་སྔགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་གྱིས་སྦྱངས་པས་ཆོག་ལ། དེ་ལ་རྫས་ནི་ཆུ། ཐལ་བ། ཡུངས་ཀར་ལ་སོགས་པ་དང༌། སྔགས་ནི། ཨོཾ་བྷཱུ་ཁཾ་ལ་སོགས་པའོ༑༑ ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམས་ནས་སྦྱང་བའོ།། འདི་ནི་བརྐོས་ནས་སྦྱང་བ་ལའང་དགོས་སོ།། བཞི་པ་ས་གཟུང་བ་ནི། དེ་ལྟར་ལེགས་པར་སྦྱངས་པའི་ས་དེའི་དབུས་སུ་རང་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་སྒོ་གང་དུ་འོང་བ་དེའི་ཕྱོགས་སུ་ཁ་བལྟས་ལ་འདུག་སྟེ༑ སྒྲུབ་ཐབས་རྫོགས་པར་བསྒོམས་ནས། ས་དེར་ཡང་ཇི་ལྟར་བསྒོམས་པ་དེ་འདྲ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བློས་དམ་བཅའ་བ་ནི་ས་གཟུང་བའོ།།3

ལྔ་པ་(ས་བསྲུང་ཞིང་
བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་)ནི། དེ་ནས་ཕྱོགས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་བཞིས་སྒོ་བཞི་ནས་མཎྜལ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་མཆོད་པ་ཕུལ་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བར་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི། བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉེར་བསྡུ་མི་བྱེད་པར་འདེགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང༌། སྔགས་ཀྱིས་ནམ་མཁར་བཏེག་ལ་བྱ། དེ་ནས་རང་ཉིད་གཙོ་བོ་ལས་མར་མེ་གཅིག་ལས་གཉིས་ཆད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་སྐབས་གང་ཡིན་གྱི་ཁྲོ་བོའ་དབང་པོར་བསྒྱུར་བར་བྱ་ཞིང༌། དེ་ལ་ཁྲོ་བོ་གང་དུ་བསྒྱུར་ ིན༑ བདེ་དགྱེས་ལྟ་བུ་ལ་ཁམས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ་དང༌། དུས་འཁོར་ལ་རྡོ་རྗེ་ཤགས་དང༌།

༡ འབྱོར་ཁམ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།
འཇོར་ཁམས་ དབུས་དཔར། ()
༢ མི་ཐུགས་པའི་ དབུས་དཔར།
༣ བཟུང་བའོ།། དབུས་དཔར།

བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྔོན་འགྲོའི་སྐོར། 139

འདུས་པ་ལ་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའོ།། དེ་ལྟར་རང་རང་གི་ཁྲོ་བོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་བཟུང་སྟེ། སློབ་དཔོན་དབང་ལྡན་དུ་སོང་ནས། བགེགས་ལ་བཀའ་བསྒོ་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་དཔོན་སློབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱོགས་བཞི་ལ་སོགས་པར། རྐང་སྟབས་1

ཁ་སྦྱོར་སོགས་རྒྱས་བསྡུས་
ཅི་རིགས་པར་བྱས་ལ། བགེགས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཕུར་གདབ་བྱ་བ་དང༌། བསྲུང་འཁོར་བསྒོམས་ནས་བགེགས་བསྲུང་ཞིང་སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ས་གཞི་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་དུ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའོ།། ས་ཆོག་གི་རིམ་པ་འདི་ནི། བླ་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཕལ་ཆེ་བའི་ལུགས་ཡིན་ལ། དུས་འཁོར་ལྟ་བུ་ལ་ཅུང་ཞིག་མི་མཐུན་པ་ཡོད་དོ།།
གཉིས་པ་སྟ་གོན་ལ་བཞི། སའི་ལྷ་མོ་སྟ་གོན་དང༌། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་སྟ་གོན་དང༌༑ བུམ་པ་སྟ་གོན་དང༌། སློབ་མ་སྟ་གོན་ནོ།། དེ་ལ་སྟ་གོན་དང་ལྷག་གནས་དོན་གཅིག་ཅིང༌༑ དབང་བསྐུར་བའི་སྐབས་མ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་མཆོད་དང༌། བདག་འཇུག་སོགས་ཀྱི་དུས་སུ་སློབ་མ་ལྷག་གནས་བྱ་མི་དགོས་སོ།། སའི་ལྷ་མོ་ལྷག་གནས་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་བྲི་བའི་ས་དེའི་དབུས་སུ་སའི་ལྷ་མོའ་ཚོམ་བུ་བཀོད་ལ། དེར་དམ་ ིཚིག་པ་བསྐྱེད། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་མཆོད་པ་ཕུལ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བར་གནང་བ་གསོལ་ཞིང༌། དབང་པོ་འཆོལ་བའོ།། སྐབས་དེར་གཏོར་མ་འབུལ་མི་འབུལ་གྱི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་དོ།། གཉིས་པ་ལྷ་སྟ་གོན་ནི། དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་དང༌། ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དགོས་པ་ནི་ས་ལ་རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འབྲི་བར་2

འགྱུར་བ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་དོན་
དུ་ལྷ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་3

སྙན་གསན་འབེབས་པའོ།། བྱ་ཚུལ་ནི་གང་དུ་འབྲི་བའི་4

ས་

དེར་དྲིའི་ཐིག་ལེ་དང༌། མེ་ཏོག་གི་ཚོམ་བུ་བཀོད་ནས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དྲིའི་ཐིག་ལེ་

༡ རྐང་སྟོབས་ དབུས་དཔར།
༢ འདྲི་བར་ དབུས་དཔར།
༣ བཏབ་ན་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༤ འདྲི་བའི་ དབུས་དཔར།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 140

སོགས་གང་དུ་བྱས་པ་དེ་ཉིད་དུ་རྡུལ་ཚོན་གྱི་ལྷ་མཚན་གྱི་གནས་མི་འཆུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཐོག་མར་ཐིག་འདེབས་དགོས་ཀྱི། ཐིག་མ་བཏབ་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་ལྷག་གནས་བྱེད་པའི་ལག་ལེན་ནི་ལེགས་པར་མ་མཐོང་ལ། དེས་ན་ཐིག་འདེབས་པ་ལ་ཡང་ལས་ཐིག་དང་ཡེ་ཐིག་གཉིས་ཡོད་པའི་ཐོག་མར་ལས་ཐིག་བཏབ་སྟེ་དེ་ནས་ཡེ་ཐིག་འདེབས་པ་ཡིན་གྱི། ཐོག་མར་ཡེ་ཐིག་བཏབ་སྟེ། དེ་ནས་ལས་ཐིག་འདེབས་པ་མི་འཐད་དེ། ཡེ་ཐིག་ནི་ལས་ཐིག་བྱིན་གྱིས་རློབ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་དང༌། ལྷ་སྐྱེད་པའི་ཚེ་ནའང་དང་པོ་ཡེ་ཤེས་པ་བསྐྱེད་ནས། དེ་ལ་དམ་ཚིག་པ་གཞུག་དགོས་པ་སོགས་གནོད་བྱེད་དུ་མ་ཞིག་འོང་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་བླ་མ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་ལ། ལས་ཐམས་ཅད་པར་སྐྱེད་པའི་ལུགས་མེད་ཀྱང༌། རང་ལུགས་ལ་ལས་ཐིག་དཀྱིལ་འཁོར་གང་ཡིན་པ་དེའི་ལས་ཐམས་ཅད་པར་བསྐྱེད་ནས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ། ཐིག་འདེབས་པར་བྱེད་དགོས་སོ།། དཔེར་ན༑ ལས་ཐམས་ཅད་པའི་ལྷ་གང་དུ་བསྐྱེད་པའི་བུམ་པ་ལ་ལས་བུམ་ཟེར་བ་བཞིན་ནོ།། དེ་ལྟར་སྐྱེད་དགོས་པར་པནྜི་ཏ་དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་མཁས་པ་དུ་མས་གསུངས་སོ།། དེ་ལ་ལས་ཐིག་འདེབས་བྱེད་ཀྱི་ཐིག་སྐུད་ནི་སྲད་བུ་དཀར་པོ་ཁ་དོག་གཅིག་པ་རྡོ་རྒྱུས་སོགས་ཀྱི་ཐིག་ཆལ་1

གྱིས་གཤེར་བར་བྱས་ནས་རློན་ཐིག་བཏབ་ལ། ཡེ་ཐིག་མ་བཏབ་
པའི་བར་དེར་དྲིའི་ཐིག་ལེ་སོགས་བྱས་ཏེ། སྟ་གོན་གྱི་དམ་ཚིག་2

པ་བསྐྱེད་ནས་ཡེ་ཤེས་
པ་འཇུག་པའི་ཚེ། སྔར་ས་ཆོག་གི་སྐབས་སུ་ནམ་མཁར་བཏེག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཉིད་མར་ཕབ་ནས་བསྟིམ་པ་མ་གཏོགས། ཡེ་ཤེས་པ་འཇུག་ཚུལ་གཞན་བྱ་མི་དགོས་པས། དེ་བསྟིམས་ནས་མཆོད་བསྟོད་བདུད་རྩི་མྱང་བ་སོགས་བྱས་ཏེ་སྙན་གསན་འབེབས་
པ་3
ཡིན་ནོ།། དེ་ནས་ཡེ་ཐིག་འདེབས་པ་ནི། འདེབས་བྱེད་ཀྱི་ཐིག་སྐུད་ནི་རིགས་ལྔའི་ངོ་
༡ ཐིག་ཚལ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
༢ སྟ་གོན་གྱི་ལྷ་དམ་ཚིག་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༣ འདེབས་པ་ དབུས་དཔར།

བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྔོན་འགྲོའི་སྐོར། 141

བོར་བསྐྱེད་པའི་སྲད་བུ་ཁ་དོག་ལྔ་པ། དེ་རེ་རེ་ལའང་རང་དང་མཐུན་པ་ལྔ་ལྔ་བྱས་ལ། ལྔ་ལྔ་ཉི་ཤ་རྩ་ལྔ་པོ་དེ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་ནས་སྐམ་ཐིག་བྱེད་དོ།།
གསུམ་པ་བུམ་པ་སྟ་གོན་ནི། སྟ་གོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནམ་མཁར་བཏེག་ནས། ཡེ་ཐིག་མ་བཏབ་བའི་གོང་དུ་བྱེད་པ་དང༌། ཡང་ཐོག་མར་བུམ་པ་སྟ་གོན་བྱས་ལ། དེ་ནས་སྟ་གོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཏེག་སྟེ། ཡེ་ཐིག་འདེབས་བའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པ་ནི་རང་རང་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱའོ།། དེ་ནས་རང་རང་གི་སྒྲུབ་བའི་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་པས་དགོད་ཅིང༌། དེ་ལ་རྒྱས་པར་བྱེད་ན་བུམ་པ་ལྷ་གྲངས་དང་མཉམ་པ་དང༌། མ་གྲུབ་ན་བུམ་པ་ལྔ་བྱས་ལ། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ལ་གཅིག་དང༌། ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་བཞིའི་ལྷ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་བུམ་པ་བཞི་དང་བཅས་པ་རྣམས་བཤམས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱོགས་རྣམས་སུ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་དགོད་པ་དང༌། བུམ་པའི་ནང་དུ་ལྷ་རྣམས་སྐྱེད་ཚུལ་ཤེས་དགོས་སོ༑༑ དེ་ཡང་མ་གྲུབ་ན་བུམ་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས། གཅིག་རྣམ་རྒྱལ་དང༌། གཅིག་ལས་བུམ་དུ་བྱའོ།། བུམ་པ་བསྒྲུབས་པའི་དགོས་པ་རྣམ་རྒྱལ་བུམ་པ་ནི། དབང་བསྐུར་བ་དང་བདག་འཇུག་སོགས་ཀྱི་ཚེ། ཆུ་དབང་མང་དུ་བསྐུར་བ་དང༌། ལས་བུམ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་དང༌༑ མཆོད་རྫས་དང༌། བདག་དང༌། གནས་དང༌། སློབ་མ་ལ་བསང་གཏོར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ།། བུམ་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ། ཁ་ཅིག །རྣམ་རྒྱལ་བུམ་པར་ལྷ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད། དེ་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་བཞག་པའི་དུང་ཆོས་དང༌། ཐོད་པ་སོགས་སུ་ཡང་ལྷ་རྫོགས་པར་སྐྱེད་པའི་ལུགས་གཅིག་དང༌། ཡང་དུང་ཆོས་སུ་ལྷ་དངོས་སུ་མི་སྐྱེད་པར་རྣམ་རྒྱལ་དུ་སྐྱེད་པའི་ལྷ་དེ་རྣམས་དུང་ཆོས་སུ་མེ་ལོང་ནང་དུ་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་ལྟ་བུར་སྒོམ་པའི་ལུགས་གཅིག་དང༌། ཡང་རྣམ་རྒྱལ་དུ་སྐྱེད་པ་འདྲ་བ་ལ་དུང་ཆོས་སུ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ཙམ་སྐྱེད་པའི་ལུགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ལུགས་གསུམ་བྱུང་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཚད་ལྡན་སུས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་རྣམས་ཀྱི་འཁྲུལ་གཞི་ནི། གྲུབ་ཆེན་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱིས། “བཾ་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 142

ལས་བྱུང་བའི་བུམ་པ་ནི།། རིན་ཆེན་བུམ་པའི་སྟེང་གཞག་བྱ།། དེར་ནི་ལྷ་རྣམས་བསྐྱེད་པར་བྱ།།”1

ཞེས་གསུངས་པའི། དེར་ནི་ཞེས་པ་རྣམ་རྒྱལ་ལ་མ་གོ་བར། དུང་ཆོས་ལ་
བཟུང་བས་ནོར་བ་ཡིན་ནོ།། གཞན་ཡང་དུས་འཁོར་ལས། རྒྱལ་བ་དང༌། རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་དང༌། རྣམ་རྒྱལ་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུངས་པའི་རྒྱལ་བ་དང་རྣམ་རྒྱལ་ནི་བུམ་པ་བཅུ་གསུངས་པའི་སྟེང་འོག་གི་བུམ་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། རྣམ་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ནི་དུང་ཆོས་ལ་བྱས་ནས༑ དེར་ལྷ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་གསུངས་ཀྱང༌། རྣམ་རྒྱལ་སོགས་བུམ་པ་གཞན་རྣམས་སུ་ལྷ་རེ་རེ་ལས་བསྐྱེད་པར་མ་གསུངས་པས་ཤེས་བྱེད་དུ་མི་འགྲོའོ།། རང་ལུགས་ལ་རྣམ་རྒྱལ་བུམ་པར་དཀྱིལ་འཁོར་གང་ཡིན་པ་དེའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་དགོས་པར་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང༌། གཞལ་ཡས་ཁང་སྐྱེད་པ་དང་མི་སྐྱེད་པའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་དོ།། རྣམ་རྒྱལ་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་བཞག་པའི་དུང་ཆོས་སོགས་དྲི་བཟང་གི་ཆུས་བཀང་བ་དེ་ཉིད་ནི། ཨུ་ད་ཀ་དང༌། ཡི་གེ་གསུམ་བཟླས་པས། རྡོ་རྗེ་བདུད་རྩིའི་ཆུར་ཐོག་མར་བསྒྲུབས་ནས་རྣམ་རྒྱལ་དུ་སྐྱེད་པའི་ལྷ་ལ་མཆོད་ཡོན་དབུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡིན་པར་གྲུབ་ཆེན་ལྭ་བ་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཐོད་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལ་སོགས་པ་ཚད་ལྡན་དུ་མས་གསུངས་སོ།། དེ་ནས་དུང་ཆོས་ཀྱི་ཆུས་མཆོད་ཡོན་ཕུལ། མེ་ཏོག་དང་གཏོར་མ་ཕུལ་ལ༑ མཆོད་བསྟོད་བྱས་ནས། ཡོ་ག་མན་ཆད་ལ་བཞུ་བའི་ལུགས་མེད་ཀྱང༌། བླ་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ། ལྷ་རྣམས་བུམ་ཆུ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བཞུ་བར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས། ཆགས་པ་ཆེན་པོའ་མེས་ཞུ་སྟེ་བུམ་ཆུ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་ ིགྱུར་པར་སེམས་པ་ཡིན་ནོ།། འོ་ན་འཁོར་རྣམས་ཡབ་ཡུམ་དུ་མེད་པས་ཇི་ལྟར་བྱ་སྙམ་ན༑ སྐྱོན་མེད་དེ། དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པས། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་བདེ་བས་ཞུ་ནས་དགྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཁོར་རྣམས་ཀྱང་ཞུ་བ་ཡིན་ལ།

༡ ལུང་འདི་མ་རྙེད།

བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྔོན་འགྲོའི་སྐོར། 143

རང་ལུགས་ལ་མཚན་མའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་བཞུ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། ཁ་ཅིག་རྡོ་རྗེ་བདུད་རྩིའི་ཆུ་ཞེས་པ། རྡོ་རྗེའི་མགོ་ལ་ཆུ་བླུགས་ནས་དེ་ལ་བྱེད་པར་སྣང་སྟེ། དེ་འདྲ་བ་དེ་ནི་ཤེས་པས་བལྟས་ན་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ནོ།།
བཞི་པ་ནི་སློབ་མ་སྟ་གོན་བྱས་པའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་སྙམ་ན། སྔགས་ཀྱི་སྣོད་རུང་དུ་བྱས་ནས་རྒྱུད་སྦྱོང་བ་དང༌། སྟ་གོན་གྱི་སྐབས་སུ་བླ་མས་ནང་དབང་བསྐུར་ཏེ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པར་རིགས་ངེས་པར་བྱས་ནས་དབང་བསྐུར་བ་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་དབང་བསྐུར་དུ་མི་རུང་སྟེ། དཔེར་ན་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པའི་གཞོན་ནུ་དེའི་རྒྱལ་སྲིད་དུ་དབང་བསྐུར་དུ་རུང་གི། དམངས་རིགས་ལ་སོགས་པ་དེའི་རྒྱལ་སྲིད་དུ་དབང་བསྐུར་དུ་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ།།
གསུམ་པ་(དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བའི་ཆོ་ག་དངོས་བསྟན་པ་)ནི། ཡེ་ཐིག་བཏབ་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་ལ། དེ་ལྟར་བྲིས་ཟིན་ནས་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ་ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་གང་རུང་དགོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་ནི། ཐུགས་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ། དེ་མཚོན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རང་རང་གི་ལྷ་གནས་སུ་རང་རང་གི་ཕྱག་མཚན་དགོད་པའམ། གསུང་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། དེ་མཚོན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལྷ་གནས་རྣམས་སུ་རང་རང་གི་ས་བོན་དགོད་པའམ། སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ། དེ་མཚོན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལྷ་གནས་རྣམས་སུ་རྡུལ་ཚོན་གྱི་ལྷའི་སྐུ་གཟུགས་རྫོགས་པར་བྲི་བའམ། ལྷ་གནས་རྣམས་སུ་དེ་དང་དེའི་ལྷའི་སྐུ་ལུགས་མ་འཇོག་པ་གང་རུང་བྱས་པས་ཆོག་གོ །དེ་ལྟར་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྲིས་ཟིན་ནས། གདུགས་དང༌། རྒྱལ་མཚན་དང༌། མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་བརྒྱན་པར་བྱའོ།། གཉིས་པ་ནི་དེ་ལྟར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྲིས་ཤིང་བརྒྱན་པ་སོགས་བྱས་ཟིན་ནས་སྒྲུབ་དགོས་པས། དེ་ལ་བདག་མདུན་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པ་དང༌། ཐ་མི་དད་དུ་བྱེད་པའི་ལུགས་གཉིས་ལས། གྲུབ་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 144
ཆེན་དཱ་རི་ཀ་བས་བདེ་མཆོག་ལ་བདག་མདུན་ཐ་དད་དུ་མཛད་པ་དང༌། དུས་འཁོར་ལ་ཐ་དད་བྱེད་པ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཆེན་པོ་དག་གི་བཞེད་པ་ལ་བདག་མདུན་ཐ་མི་དད་དུ་མཛད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ༌།། ཐ་དད་དུ་བྱེད་པའི་ལུགས་ནི། སྔོན་དུ་བདག་བསྐྱེད་རྫོགས་པར་བསྒོམས་ནས་མདུན་བསྐྱེད་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པ་ན། རང་ཉིད་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ཕྱིན་པའི་དམིགས་པ་ཡང་མི་བྱེད། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོའ་ིང་རྒྱལ་ཡང་མི་བྱེད་པར་མདུན་བསྐྱེད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། ཐ་མི་དད་དུ་བྱེད་པ་ལ༑ བོད་ཀྱི་བླ་མ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་དང༌། འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཆེན་པོ་དག་གི་བཞེད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང༌། དེ་ལ་བོད་ཀྱི་བླ་མ་ཁ་ཅིག་ནི། དང་པོར་བདག་བསྐྱེད་ཡེ་ཤེས་པ་འཇུག་པ་མཆོད་བསྟོད་བདུད་རྩི་མྱང་བ་ཡན་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ། ཉེར་བསྡུ་མི་བྱེད་པར་མདུན་བསྐྱེད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ལ། དེའི་བདག་བསྐྱེད་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོའ་ང་རྒྱལ་ཡང་ ིམི་བྱེད་པར། མདུན་བསྐྱེད་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་ནས། དེ་ཚར་བ་དང་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བསྲེ། བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་སོགས་ལྷ་ཐམས་ཅད་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དང་བསྲེ་བར་བྱེད་ལ། དེ་ལ་བདག་མདུན་བསྲེ་བ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ།། དེ་ནས་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས། རྡོ་རྗེ་གསོར་ཞིང་རྩ་སྔགས་བརྗོད་ནས། ཕྱི་འབྲང་གི་བགེགས་བསྐྲད། དམིགས་པས་བསྲུང་འཁོར་ཁ་ཕྱེ་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་འཇུག །ཞུགས་པ་དང་རཀྵ་སོགས་བརྗོད་ནས་རྡོ་རྗེ་བསྡམས་པའི་ཕྱག་རྒྱས་བསྲུང་འཁོར་ཁ་སྡོམ་པར་བྱེད། དེ་ནས་སྒྲུབ་མཆོད་ཞག་བདུན་ཙམ་སྦྲེལ་ནས་བྱེད་ན། སྟ་གོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནམ་མཁར་བཏེག་པ་དེ་ལས་མར་མེ་གཅིག་ལས་གཉིས་ཆད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཞག་རེ་བཞིན་དཀྱིལ་འཁོར་རེ་རེ་རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སྟིམ་པར་བྱེད་ཅིང༌། ཡང་གཤེགས་གསོལ་བྱེད་པའི་དོ་ནུབ་སྟ་གོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནམ་མཁར་མི་འཇོག་པར་སྟིམ་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་བདུན་བསྲེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་དོ།། སྔར་

བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྔོན་འགྲོའི་སྐོར། 145

ས་ཆོག་གི་སྐབས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ལ། དམ་ཚིག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་གཉིས་བསྲེས་པ་དང༌༑ དེ་གཉིས་སྟ་གོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་བསྲེས་པས་སུམ་བསྲེས་སུ་སོང༌། བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་དམ་ཚིག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་གཉིས་དང༌། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་དེ་གཉིས་བསྲེས་པས་བཞི་བསྲེས། དེའི་སྟེང་དུ་སྔར་གྱི་གསུམ་བསྲེས་པས་བདུན་བསྲེས་སུ་སོང་ལ། དེའི་ཚུལ་དེ་ནི་བླ་མའི་མན་ངག་ཡིན་པས་ཟབ་པར་འདོད་དོ།། བདག་མདུན་ཐ་མི་དད་འདོད་པའི་རྒྱ་གར་བའི་ལུགས་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི། བདག་བསྐྱེད་སྔོན་དུ་ཟུར་དུ་མི་སྒོམ་པར་མདུན་བསྐྱེད་བསྒྲུབ་པའི་རྡུལ་མཚོན་ནམ་རས་བྲིས་ཀྱི་དབུས་སུ་རང་ཉིད་ཕྱིན་པའི་མོས་པ་བྱས་ནས། དེ་ཉིད་དུ་ཆོས་འབྱུང་དང་འབྱུང་བ་རིམ་བརྩེགས་སྐྱེད་པ་དང༌༑ ས་བོན་ལས་ཕྱག་མཚན་དང༌། དེ་ལས་ལྷ་སྐྱེད་པའི་ཆོ་ག་སུམ་བསྐྱེད་དུས་མཉམ་དུ་བྱས་ལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་བརླབ། ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག །རིགས་བདག་གི་རྒྱས་གདབ་རྣམས་ཟིན་པ་དང༌། རང་ཉིད་གཙོ་བོ་ལས་མར་མེ་གཅིག་ལས་གཉིས་ཆད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཤར་སྒོར་ལོགས་སུ་བྱེ་ནས་མཆོད་པ་འབུལ་ཞིང་བདག་འཇུག་ལེན་པ་སོགས་བྱེད། དེ་ཕྱིན་ཆད་བླ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་དུ་བྱས་པ་ལས་དབང་ལེན་པ་སོགས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ༑༑ འདི་འདྲ་བའི་ཚུལ་ནི་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པ་ལ་མེད་ཀྱང༌། པནྜི་ཏ་མཁས་པ་དུ་མས་བཞེད་པར་སྣང་བས། གཤིན་རྗེ་གཤེད་དམར་ནག་ལ་འདི་ལྟར་བྱས་པས་ཆོག་གི། འདུས་པ་སོགས་ལ་འདི་ལྟར་བྱས་ན་ནི་སྐྱེ་འཆི་བར་དོའ་སྦྱང་གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ ིམངོན་རྟོགས་སྒོམ་པའི་ཚུལ་མེད་པས་དེ་འདྲ་བ་བྱར་མི་རུང་ལ། ཀླུ་བྱང་སོགས་གྲུབ་ཆེན་གྱིས་མཛད་པ་ལྟར་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་དཀྱིལ་ཆོག་དང༌། སྒྲོན་གསལ་གྱི་མཆན་དུ་བཀོད་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་ཐོག་མར་བདག་བསྐྱེད་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཡན་ཆད་རྫོགས་པར་བསྒོམ། མཆོད་བསྟོད་བདུད་རྩི་མྱང་བ་སོགས་ཚར་བ་དང༌། བདག་བསྐྱེད་ཉེར་བསྡུ་བྱས་ནས། བདག་ཉིད་གཙོ་བོ་རྐྱང་པའི་རྣམ་པར་གནས་པར་བྱས་ལ། དེས་རྡུལ་ཚོན་ནམ་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 146
རས་བྲིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ཕྱིན་པའི་མོས་པ་བྱས་ནས། ལས་བུམ་གྱི་ཆུས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མི་གནོད་པར་གཏོར་ལ་བསང༌། དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་སོགས་སྤྲོས་པ་བསྡུ་བ་ཡིན་གྱི། ཅང་མེད་དུ་གཏོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཕྱེད་པར་བྱས་ནས། ཆོས་འབྱུང་དང་འབྱུང་བ་བཞི་བསྐྱེད་པ་དང༌། དེ་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་དང༌། གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་ཟིན་ནས་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གདན་རྣམས་བསྐྱེད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ས་བོན། དེ་ལས་ཕྱག་མཚན༑ དེ་ལས་སྐུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་ནས། རང་ཉིད་གཙོ་བོའ་སྐྱེད་ཆོག་གིས་ ིབསྐྱེད་དེ། དེའི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་པས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་དང༌། ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག་རིགས་བདག་གི་རྒྱས་འདེབས་རྣམས་ཚར་ནས༑ རང་ཉིད་གཙོ་བོ་ལས་མར་མེ་གཅིག་ལས་གཉིས་ཆད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་སྒོར་འདུག་སྟེ། མཆོད་ཅིང་དབང་ལེན་པ་སོགས་ནི་སྔར་དང་འདྲའོ།། ཡེ་ཤེས་པ་འཇུག་པ་ན། སྔོན་དུ་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་སྤྱན་དྲངས་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་སྟེ། དེའི་འོག་ཏུ་སྔར་ནམ་མཁར་བཏེག་པའི་སྟ་གོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་ཕབ་ནས་ནུབ་སྔ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ནས་ཡང་ནུབ་ཕྱི་མ་ལ་འབེབས་རྒྱུ་མེད་དོ།། དེ་ལ་ལྔ་བསྲེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་གཞུང་གིས་མ་བཤད་ལ། སྔགས་རིམ་ལས་གཅིག་ནས་དྲུག་གི་བར་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། དེ་ལས་ལྷག་པའི་བསྲེ་ཚུལ་1

གྱི་ཐ་སྙད་རྒྱ་གར་བ་ལ་
གཅིག་ཀྱང་མེད་ཅིང༌། བཞི་བསྲེས་དང་སུམ་བསྲེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཡོད་དོ།། དེ་ལ་ལྔ་བསྲེས་ཀྱི་ཚུལ་ནི། སྔར་ས་ཆོག་གི་སྐབས་ཀྱི་དམ་ཚིག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་གཉིས། དེ་གཉིས་སྟ་གོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་བསྲེས་པས་སུམ་བསྲེས། དེ་འདིར་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་དམ་ཚིག་པ་དང༌། ཡེ་ཤེས་པ་གཉིས་དང་བསྲེས་པས་ལྔ་བསྲེས་སུ་སོང་བ་ཡིན་གྱི། བདག་བསྐྱེད་

༡ སྲེ་ཚུལ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྔོན་འགྲོའི་སྐོར། 147

ནི་ཉེར་བསྡུ་ཚར་བས་བསྲེ་རྒྱུ་མེད་ལ། སྤྱིར་བདག་མདུན་ཐ་མི་དད་པའི་ཐ་སྙད་རྒྱ་གར་པ་ལ་ཡོད་ཀྱང༌། བདག་མདུན་བསྲེས་པའི་ཐ་སྙད་མེད་དོ།། བདག་མདུན་ཐ་མི་དད་པའི་དོན་ནི༑ མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཉིད་གཞལ་ཡས་ཁང་དངོས་དང༌། རང་ཉིད་དེའི་དབུས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དངོས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ།། ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་ཚུལ་ལ། བླ་མ་ཁ་ཅིག་ཕྱག་ལེན་ལ། སྒྲུབ་མཆོད་ཞག་སྦྲེལ་ནས་བྱེད་པའི་ཚེ། ཉི་མ་སྔ་མ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒྲུབས། ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་ནས་ཡོད་པ་ལ། ཉི་མ་ཕྱི་མ་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་ཤཱུ་ནྱ་ཏཱ་ལ་སོགས་པས་སྦྱང་བའི་སྔོན་དུ་རྡུལ་ཚོན་དང་རས་བྲིས་གང་ཡིན་ཡང་སྔར་གྱི་ཡེ་ཤེས་པ་ནམ་མཁར་བཏེགས་ནས་སྦྱངས་ཏེ། བསྒྲུབས་ཚར་བ་དང་ཡང་འབེབས་པར་བྱེད་དོ།། དེ་ནི་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གནོད་པ་དུ་མའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་རས་བྲིས་ཡིན་ན། བརྟན་བཞུགས་བྱས་པའི་རབ་གནས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དང༌། རྡུལ་ཚོན་ལའང༌། སྔར་རྡུལ་ཚོན་ཉིད་རིགས་ལྔའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་ནས་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་འདེགས་དགོས་པ་དང༌། ཐིག་ལ་ཡང་ཡེ་ཐིག་རིགས་ལྔའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་ནས་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་སྟེ། ལས་ཐིག་གི་སྟེང་དུ་འདེབས་པ་ལ། ལས་ཐིག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་ལས་ཐིག་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་ཐིམ་པའི་མོས་པ་བྱས་པ་དེ་ཡང་འདེགས་དགོས་པ་དང༌༑ ཆུ་དབང་གི་སྐབས་སུ་སློབ་མ་མི་བསྐྱོད་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་ནས་ཡོད་པ་ལ། ཅོད་པན་གྱི་དབང་བསྐུར་བའི་སྔོན་དུ་སློབ་མ་བསང་སྦྱང་བྱེད་དགོས་པས། དེའི་སྔོན་དུ་མི་བསྐྱོད་པ་དེ་ཉིད་བཏེག་ནས་བྱེད་དགོས་པ་སོགས་གནོད་བྱེད་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་དོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་གང་ལ་ཐུག་ན། སྟོངས་པར་1

སྦྱངས་པའི་དོན་ཅང་མེད་དུ་
བཟུང་བས་ལན་ནོ།། དེ་ལ་སྦྱོང་ཚུལ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་གྱི་ངང་དུ་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་བསྡུས་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།
༡ སྟོང་བར་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 148

དེས་ན་རས་བྲིས་དང་རྡུལ་ཚོན་གྱི་ཆོ་གའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལ་གསུམ་སྟེ༑ ས་ཆོག་གི་ཁྱད་པར་དང༌། སྟ་གོན་གྱི་ཁྱད་པར་དང༌། དངོས་གཞིའི་ཁྱད་པར་རོ།། དང་པོ་(ས་ཆོག་གི་ཁྱད་པར་)ནི། སྔར་ས་ཆོག་ལན་མང་པོ་བྱས་པའི་འཕྲོ་ན་རེ་བ་ཡིན་ན་ནི། རས་བྲིས་དང་རྡུལ་ཚོན་གཉིས་ཀ་ལ་ས་ཆོག་མི་དགོས་པར་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང༌། རས་བྲིས་ལ་ས་ཆོག་གང་དུ་བྱེད་ཀྱང་བརྐོས་ནས་སྦྱང་བ་མི་དགོས་པར། རྫས་སྔགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་གྱིས་སྦྱངས་པས་ཆོག་ལ། བརྟག་པ་དང༌། བསླང་བ་ཡང་མི་དགོས་སོ།། གཟུང་བ་དང༌། སྲུང་ཞིང་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་ཆོ་ག་རྡུལ་ཚོན་དང་འདྲ་བར་བྱེད་དགོས་ཏེ༑ ས་ཕྱོགས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་དང༌། བགེགས་སྲུང་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། རྫས་སྔགས་སོགས་ཀྱིས་སྦྱང་བ་ཡང་ངེས་གཟུང་དུ་དགོས་པ་མིན་པས། བྱས་ཀྱང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ལ། མ་བྱས་ཀྱང་ཆོ་ག་ཆད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ།། གཉིས་པ་སྟ་གོན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། སྒྲ་གཅན་འཛིན་དཔལ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་རས་བྲིས་རྐྱང་པ་ལ་བརྟེན་པའི་འདུས་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ཟུང་འཇུག་གསལ་བ་དང༌། གཞན་ཡང་ངག་དབང་གྲགས་པ་དང༌། རྟག་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི་རས་བྲིས་རྐྱང་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་རྣམས་ལས། རས་བྲིས་ལ་སྟ་གོན་དགོས་མི་དགོས་གཉིས་ཀ་མ་བཤད་ཀྱང༌། རང་ལུགས་ལ་སྔགས་རིམ་ལས་རས་བྲིས་ཀྱི་སྟ་གོན་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ། བུམ་པ་སྟ་གོན་དང༌། སློབ་མའི་དབང་བསྐུར་བ་ཡིན་ན། སློབ་མ་སྟ་གོན་གཉིས་རས་བྲིས་ལ་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང༌། གསུངས་པ་ལྟར་བྱེད་ཀྱང་དགོས་ལ༑ ས་ལྷ་སྟ་གོན་དང༌། ལྷ་སྟ་གོན་གཉིས་བྱེད་པར་ཡང་མ་གསུངས་ལ། བྱེད་ཀྱང་མི་དགོས་ཏེ། སའི་ལྷ་མོ་སྟ་གོན་གྱི་དགོས་པ་ནི། ས་ཕྱོགས་དེར་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བའི་གནང་བ་གསོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པས། དཀྱིལ་འཁོར་མི་འབྲི་ན་དེ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ལྷ་སྟ་གོན་གྱི་དུས་སུ་དྲིའི་ཐིག་ལེ་དང་མེ་ཏོག་གི་ཚོམ་བུ་འགོད་པ་ནི། འབྲི་བ་ཡིན་ན་ལྷ་

བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྔོན་འགྲོའི་སྐོར། 149

མཚན་མི་འཆུག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ལ། སྟ་གོན་གྱི་སྒྲུབ་ཅིང་མཆོད་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི། སང་འབྲི་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་དོན་དུ་སྙན་གསན་འབེབས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པས། མི་འབྲི་ན་དེ་ལྟར་བྱེད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཅི་སྟེ་ལྷ་སྟ་གོན་བྱེད་ན་རས་བྲིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ལས་ཐིག་དང་ཡེ་ཐིག་གཉིས་ཀ་རྫོགས་པར་འདེབས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ།། དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་ནི་རྡུལ་ཚོན་དང་ཁྱད་པར་མེད་དོ།། གསུམ་པ་ལུས་དཀྱིལ་སྒྲུབ་ཚུལ་ལ། བོད་ཀྱི་བླ་མ་ཁ་ཅིག་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་པ་ལྟར་དུ། བསྒྲུབ་གཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་བསྐྱེད་དེ༑ དེའི་གཙོ་བོ་དང་རང་གི་བླ་མ་གཉིས་ཐ་མི་དད་དུ་མོས་པའི་ལུས་ལ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་བཀོད་ནས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ།། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲ་བ་དེ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་ཚུལ་དུ་སོང་གི། ལུས་དཀྱིལ་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་དོན་མེད་དེ། ལུས་དཀྱིལ་བསྒྲུབ་གཞིའི་གནས་གཞལ་ཡས་ཁང་མ་བཅོས་པ་དགོས་པ་ལས། དེ་ལ་ནི་དངོས་གནས་ལ་གྲུབ་པའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་ཡང་བསྒྲུབ་གཞིར་མ་སོང་བར་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་བསྒྲུབ་གཞིའི་འབའ་ཞིག་ཏུ་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་འདྲ་བས་སློབ་མ་ལ་དབང་བསྐུར་ཀྱང་ལུས་དཀྱིལ་དུ་དབང་བསྐུར་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒྲུབས་པ་དེར་དབང་མ་བསྐུར། བླ་མས་མ་བསྒྲུབས་པའི་ལུས་ལ་སློབ་མ་དབང་ལན་དུ་བཅུག་པའི་ཕྱིར་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་བསྒྲུབས་པ་དེ་ཉིད་དུ་དབང་བསྐུར་བ་ཡིན་ན་ནི༑ ལུས་དཀྱིལ་དུ་དབང་བསྐུར་བར་མ་སོང༌། བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་བའི་ཚུལ་དུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ།། ས་སྐྱ་པའི་རྗེ་བཙུན་གོང་མ་རྣམས་ནི། ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཟུར་དུ་མི་སྒྲུབ་པར། བླ་མས་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་མངོན་རྟོགས་སྒོམ་པ་དེ་ཉིད། ལུས་དཀྱིལ་སྒྲུབ་པར་བཞེད་པ་ལྟར་ལེགས་པས། རང་ལུགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱའོ།། དེ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་དུ་བདག་འཇུག་ལེན་པའི་ཚུལ་ནི། མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་གཞིའི་ཧེ་རུ་ཀ་བསྐྱེད་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 150
པ་ལ་རང་ཉིད་ང་རྒྱལ་འཇོག་ཅིང༌། དེ་ནས་སྙིང་པོའ་རྣལ་འབྱོར་མ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་ ིལྷ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ང་རྒྱལ་བཞག་ནས། ཁྱད་པར་དུ་གཞིའི་ཧེ་རུ་ཀའི་ཐུགས་ཀར་དཔྱིད་ཐིག་ལས་ནང་གི་ཧེ་རུ་ཀ་ཡབ་ཡུམ་བསྐྱེད་པ་ལ། ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་ཤགས་དྲག་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།། དེའི་ཚེ་ནའང་གཞིའི་ཧེ་རུ་ཀ་དང༌། ནང་གི་ཧེ་རུ་ཀ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་མོས་པ་བརྟན་པོའ་ངང་ནས་བུམ་ ིཔ་བསྒྲུབས་ལ། དེ་ནས་རང་ཉིད་གཙོ་བོའ་ང་རྒྱལ་བཟུང་བ་དེ་ཉིད་གཙོ་བོ་ལས་མར་མེ་ ིགཅིག་ལས་གཉིས་ཆད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱེ་ནས་ཤར་སྒོ་ལོགས་སུ་གནས་པར་བྱས་ལ། དེ་མན་ཆད་ནང་གི་ཧེ་རུ་ཀ་ཡབ་ཡུམ་དང་རང་གི་རྩ་བའི་བླ་མ་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་པར་བྱས་ནས༑ དེ་ལས་དབང་ལེན་པ་དང༌། བདག་ཉིད་འཇུག་པ་སོགས་བྱས་ཏེ། སློབ་མ་ལ་དབང་བསྐུར་བའི་དུས་སུ། རང་ཉིད་གཞི་དང་ནང་གི་ཧེ་རུ་ཀ་གཉིས་དང་འདྲེས་པར་མོས་ཏེ་ལྷ་རྣམས་གསལ་བཏབ་ལ། དེ་ནས་སློབ་མ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པའི་ཚེ་ནའང་རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འཇུག་པ་ལྟར་མ་ཡིན་གྱི། བླ་མའི་སྐུའི་ཆ་དེ་དང་དེ་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྐྱེད་པ་དེར་གཞུག་ཅིང༌། མེ་ཏོག་འཐོར་དུ་འཇུག་པ་ནའང༌། བླ་མའི་ཐུགས་ཀའི་ནང་གི་ཧེ་རུ་ཀའི་ཐུགས་ཀར་གཏོར་བའི་མོས་པ་བྱེད་དུ་འཇུག་ལ། བུམ་པའི་དབང་སོགས་ཀྱང་བླ་མའི་སྐུ་ལས་ལེན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི། དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་པ་དང་དབང་བསྐུར་བ་གཉིས་འབྲེལ་མེད་མི་བྱའོ།། ལུས་དཀྱིལ་དུ་དབང་བསྐུར་བའི་ཚུལ་འདི་ཡང་དྲིལ་བུ་པ་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། གསང་འདུས་ལ་ལུས་དཀྱིལ་ཡོད་ཀྱང་དེར་དབང་བསྐུར་བ་མེད་དོ༑༑
ཇི་ལྟར་དབང་བསྐུར་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པ་སློབ་མ་ལ་དབང་བསྐུར་བའི་ཆོ་ག་དང༌། ལྷ་ལ་དབང་བསྐུར་བ་རབ་གནས་ཀྱི་ཆོ་ག་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་(རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པ་སློབ་མ་ལ་དབང་བསྐུར་བའི་ཆོ་ག་)ལ་གཉིས། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་དང༌།

བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྔོན་འགྲོའི་སྐོར། 151

ཞུགས་པ་ལ་དབང་བསྐུར་བའོ།། དང་པོ་(དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་)ནི། འཇུག་པའི་དུས་སུ་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་བཟུང་ནས་འཇུག་དགོས་པས། དེ་ལ་རིགས་ལྔའི་སྡོམ་གཟུང་བྱས་ནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྔར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང༌། ཉམས་པ་སོར་ཆུད་པ་ལ། མ་མཐའ་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐུར་བ་མན་ཆད་དང་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་རིགས་ལྔའི་སྡོམ་གཟུང་ལན་གསུམ་བྱས་པ་དགོས་ཀྱི། དེ་མ་ཡིན་པའི་མངོན་རྟོགས་ཙམ་བསྒོམ་པ་དང༌།1

རྗེས་གནང་ཙམ་གྱི་སྐབས་སུ་རིགས་ལྔའི་སྡོམ་པ་གཟུང་བ་ལན་གསུམ་
བྱས་ཀྱང་སྡོམ་པ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང༌། སྡོམ་པ་སོར་ཆུད་པར་མི་འགྱུར་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་དེ། སྔར་ཡོད་བརྟན་ཞིང་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བའི་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་སོ།། དེ་ལྟར་སྡོམ་བཟུང་བྱེད་པའི་དུས་ལ་ནི། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གི་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་བྱུང་སྟེ། སློབ་མ་སྟ་གོན་གྱི་དུས་སུ་བྱེད་ལ༑ གཞན་དུ་མི་བྱེད་པ་དང༌། ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་ཚེ་བྱེད་ཅིང་གཞན་དུ་མི་བྱེད་པ་དང༌། གཉིས་ཀའི་དུས་སུ་བྱེད་པའི་ལུགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་བྱུང་བ་དེ་རྣམས་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཀྱང་ཡན་ལག་གཞན་རྣམས་ཚང་ན་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པས་རང་རང་གི་ལུགས་མ་འཆོལ་བར་བྱའོ།། དེ་ཡང་དབང་དང་བདག་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་སྡོམ་གཟུང་བྱེད་པའི་སྔོན་དུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་བརྡ་སྤྲད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བླང་དོར་གྱི་གནས་རྣམས་རགས་པ་ཕལ་ཆེ་བ་མ་མཐའ་ཡང་ངེས་པར་བྱས་ནས་ལེན་འདོད་དང་བསྲུང་སེམས་ཀྱི་འདུན་པ་ཤགས་དྲག་གིས་ལེན་པ་དགོས་ཀྱི། གཞན་དུ་དབང་གྲལ་དུ་འདུག་པ་ཙམ་གྱིས་དབང་ཐོབ་པར་འགྲོ་བ་དཀའོ།། སྡོམ་གཟུང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་སློབ་དཔོན་དང་མཉམ་དུའམ། སྔོན་དུ་བཟླས་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་མི་སྐྱེ་བར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སོགས་ཚད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པས། སློབ་དཔོན་གྱིས་བཟླས་པའི་

1 སྒོམ་པ་དང། དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 152
རྗེས་སུ་བཟླ་བ་དང༌། བདག་འཇུག་གི་ཚེ་ནའང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་དང་བླ་མ་ཐ་མི་དད་དུ་མོས་པ་དེས་སྡོམ་གཟུང་གི་ཚིག་རྣམས་བརྗོད་པ་དེའི་རྗེས་སུ་རང་གིས་བཟླས་པའི་མོས་པ་བྱས་ནས་བརྗོད་པ་ངེས་པར་དགོས་ལ། འདི་རྣམས་ལ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་དམིགས་ཕྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། སྔགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གཞི་རྩར་གྱུར་པས་སོ།། དེས་ན་སྔགས་སྡོམ་སྐྱེ་བ་ངེས་པར་དབང་བསྐུར་བ་ལ་ལྟོས་དགོས་ཀྱང༌། དབང་བསྐུར་བ་རྫོགས་པ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བ་གསོལ་བཞིའི་ལས་ལ་ལྟོས་དགོས་ཀྱང༌། ཆོ་གའི་གཙོ་བོ་རྣམས་ཚང་ནས་བརྗོད་པ་གསུམ་པའི་དོན་གྱི་སུམ་གཉིས་ཡན་ཆད་རྫོགས་པའི་དུས་སུ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ།།
དབང་བསྐུར་བ་ལ། བླ་མེད་ཀྱི་བསྐུར་རྒྱུའི་དབང་ལ་བཞིར་ངེས་ཏེ། བུམ་པ། གསང་བ༑ ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས། དབང་བཞི་པ་རྣམས་སོ།། བུམ་དབང་ལ་བཞི་སྟེ་དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་འཐོབ་པ་དང༌། གྲངས་ཇི་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པ་དང༌། ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དང༌། བྱེད་ལས་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་པའོ།། དང་པོ་ནི། རྡུལ་ཚོན་ནམ་རས་བྲིས་གང་རུང་དུ་བུམ་དབང་བསྐུར་བ་ན། བསྒྲུབས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་བུམ་པ་བཟུང་ནས་དབང་བསྐུར་བའི་བྱ་བ་དངོས་སུ་མཛད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བསྒོམ་པ་1

ཡང་མ་ཡིན་
ཞིང༌༑ དབང་ལྷ་ཟུར་ནས་སྤྱན་དྲངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། སྤྱན་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བུམ་པ་བཟུང་ནས་དངོས་སུ་དབང་བསྐུར་བའི་མོས་པ་བྱེད་ཀྱང༌། བུམ་པ་འཇོག་མཁན་སློབ་དཔོན་གྱིས་བྱེད་ཅིང༌། དབང་བསྐུར་མཁན་ནི་དབང་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་ཀྱང༌༑ བསྒྲུབས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པ་རྣམས་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་མཆོད་ཅིང༌། སློབ་མ་ལ་དབང་བསྐུར་བའི་དགོངས་པ་གཏོད་པའི་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ལ། གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང༌། དེ་ལ་དགོངས་པ་གཏད་ནས་དབང་བསྐུར་

༡ སྒོམ་པ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྔོན་འགྲོའི་སྐོར། 153

བའི་བྱ་བ་མཛད་པར་མོས་པ་བྱེད་དགོས་པས། རྡུལ་ཚོན་ནམ་རས་བྲིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བུམ་དབང་ཐོབ། ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།། གྲངས་ནི་གཞན་རྣམས་ལ་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང༌༑ འདུས་པའི་ལུགས་ལྟར་བྱས་ན། བུམ་དབང་བཅུ་གཅིག་དང༌། དབང་གོང་མ་རྣམས་དང་བཅས་པས་བཅུ་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། “དབང་བསྐུར་རེ་རེ་ས་རེའོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་ལས་ས་བཅུ་བཞིར་བཤད་པ་དང་བསྟུན་པའོ།།
བུམ་དབང་ལ་ཐུན་མོང་བ་རྡོ་རྗེ་སློབ་མའི་དབང་དང༌། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ངོ༌།། དེ་ཡང་མི་བསྐྱོད་པ་ཆུའི་དབང༌། རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་ཅོད་པན་གྱི་དབང༌༑ འོད་དཔག་མེད་རྡོ་རྗེའི་དབང༌། དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་དྲིལ་བུའི་དབང༌། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་མིང་གི་དབང་དང་ལྔ་སྟེ། དེ་རྣམས་ལ་རིག་པའི་དབང་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ནི། སྤྱན་མ་ལ་སོགས་པའི་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་བུམ་པ་འཛིན་མཁན་བྱས་ནས་བསྐུར་བའི་དབང་ཡིན་པས་ན་དེ་སྐད་དང༌། ཡང་མ་རིག་པའི་གཉེན་པོར་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།། ཨ་བྷཱ་ཡས་གསུངས་པའི་དབང་དང་པོ་མེ་ཏོག་འཕྲེང་བའི་དབང་ཞེས་པ་བུམ་དབང་བཅུ་གཅིག་ལ་མི་ཐེ་ཡང་ངེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེའི་དགོས་པ་ནི་གང་ལ་མེ་ཏོག་ཕོག་པའི་ལྷ་དེ་ལ་བླ་མས་སློབ་མ་གཏད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་རིགས་སུ་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བར་ཤེས་ཤིང་དེའི་ནུས་པ་འཇོག་ཚུལ་སྟོན་པའོ།། ཆུ་དབང་གིས་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་བསྒོམ་པ་ན།2

རིགས་དེར་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་གེགས་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་འཁྲུད་པའི་ནུས་པ་དང༌།
ཅོད་པན་གྱི་དབང་གིས་ནི་དེ་བསྒོམས་པ་ལས་རིགས་དེར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་མཚན་སོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དབུའི་གཙུག་ཏོར་བལྟར་མི་མངོན་པའི་ནུས་པ་དང༌། རིགས་བདག་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༡༢བ༣
༢ སྒོམ་པ་ན། དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 154

གང་གིས་བྱེད་པའི་ནུས་པ་འཇོག་ལ། རྡོ་རྗེའི་དབང་གིས་ནི་རིགས་དེར་སངས་རྒྱས་པའི་ཐུགས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འགྲུབ་པའི་ནུས་པ་དང༌། དྲིལ་བུའི་དབང་གིས་ནི་རིགས་དེར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་ན། གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གིས་ཆོས་སྟོན་པའི་གསུང་འགྲུབ་པའི་ནུས་པ་དང༌། མིང་གི་དབང་གིས་ནི་རིགས་དེར་སངས་རྒྱས་པ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཚན་འདི་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་པ་དེ་འདྲ་བའི་མཚན་གྱི་ནུས་པ་འཇོག་གོ། དེ་རྣམས་ནི་རིགས་སོ་སོའ་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། རྡོ་རྗེ་ ིསློབ་དཔོན་གྱི་དབང་གིས་ནི། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཐོབ་པ་དང༌། སྤྱིར་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཅིང༌། ཁྱད་པར་ལམ་འདི་ལས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ནུས་པ་དང༌། ས་བཅུ་པ་ལ་ཞུགས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐུར་བ་དང་ཚུལ་མཚུངས་པར། ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའ་རྒྱལ་ ིསྲིད་དུ་དབང་བསྐུར་བ་ཡིན་པས་གཞན་ལ་རྒྱུད་འཆད་པ་དང་དབང་བསྐུར་བ་སོགས། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བཞག་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་དབང་བ་ཡིན་ནོ།། བུམ་དབང་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། ཆུ་དང་ཅོད་པན་སོགས་ཀྱི་རང་རང་གི་ཆོ་གས་དབང་བསྐུར་བའི་ཚེ་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ལ་བདེ་བ་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་འོང་བས། དེ་དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཕུ་ཐག་ཆོད་པ་གཉིས་སྦྱར་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་བྱེད་ཅིང༌༑ དེ་མིན་ནའང་དེའི་ཚེ་བདེ་བ་སྐྱེད་པའི་མོས་པ་བྱས་པ་དང༌། ལྟ་བ་དྲན་པའི་བདེ་སྟོང་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་དྲན་པ་དང༌། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཡང་དངོས་དང་བསྒོམས་པའི་རིག་མ་གང་རུང་དང་རང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་གསལ་བ་གཉིས་འཁྱུད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་དང་ལྟ་བ་དྲན་ནས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པའི་མོས་པ་བྱེད་པ་མ་མཐའ་ཡང་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ན་དབང་དེ་རྣམས་ཐོབ་པར་གཞག་མི་ནུས་

བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྔོན་འགྲོའི་སྐོར། 155

སོ༑༑ སྒྲ་བཤད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་བུམ་པའི་ཆུའི་བྱ་བ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ༑༑ བྱེད་ལས་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷའི་བསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་ཀྱང༌། དེ་ཐམས་ཅད་རིགས་སོ་སོ་བ་ལྔ་དང༌། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དང༌། དེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པ་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་དྲུག་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་མ་འདུས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས། བུམ་པའི་དབང་གིས་ཀྱང༌། སྐབས་འདིར་དེ་དག་ལ་བརྟེན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་བསྒོམ་པ་1

ལ་དབང་ཞིང་དེའི་སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་པ་
དང༌༑ འབྲས་བུ་སྐུ་བཞིའི་ནང་ནས་སྤྲུལ་བའི་སྐུ་འགྲུབ་པའི་ནུས་པ་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ།། གཉིས་པ་གསང་བའི་དབང་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་ཐོབ་པ་ལ་འགའ་ཞིག་བྷ་གའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཐོབ་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། བྷ་གར་ཐོབ་པར་ཚད་ལྡན་སུས་ཀྱང་མ་བཤད་ཅིང༌། དུས་འཁོར་ལས་བྷ་གའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་བར་གསུངས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒོས་ཀྱི་2

ཁྱད་པར་ཡིན་ལ། སློབ་མ་ལ་བྷ་ག་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་དབང་བསྐུར་བར་
གསུངས་ཞིང༌། དེ་འདྲ་བ་གཞན་གང་ལ་ཡང་མ་གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་3

དང་ཚད་

ལྡན་གྱི་གཞུང་ལས་དངོས་ཀྱི་རིག་མ་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་བསྐུར་བར་བཤད་པ་ནི་བླ་མེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ནི་བླ་མ་ལས་རྒྱ་བསྟེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཚང་བས་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་དམིགས་པས་སྤྱན་དྲངས་པ་རང་གི་ལུས་ལ་བཅུག་ནས་རིག་མ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་ཆགས་པ་ཆེན་པོའ་མེས་བཞུ་བ་ཐིག་ལེའི་ངོ་བོ་གྱུར་པ་ཡུམ་གྱི་པདྨར་ཕབ་པ་དང་ ིཡུམ་གྱི་ཁམས་དམར་པོ་གཉིས་འདྲེས་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱས་པ་དེར་ཐོབ་བོ།། བསྐུར་ཚུལ་ནི། ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཁམས་དཀར་དམར་ཡུམ་
༡ སྒོམ་པ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ སྒོམ་ཀྱི་ གཙང་དཔར།
༣ རྒྱུད་སྲེ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 156
གྱི་པདྨ་ནས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་མཐེབ་སྲིན་གྱིས་བླངས་ཏེ། རང་གི་ལྕེ་ཐོག་ཏུ་བཞག་པས་སོ།། ངོ་བོ་ནི་ཁམས་དེ་མགྲིན་པར་སླེབ་པ་ན། བླ་མ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་བདེ་སྟོང་སྦྱར་བའི་རྟེན་ཡིན་པ་དང་ལྷ་ཐམས་ཅད་བཞུ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དངོས་སུ་སྐྱེད་ནུས་ཤིང་དེའི་ཚེ་ལྟ་བའི་རྒྱས་བཏབ་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། ད་ལྟའི་དུས་སུའང་བླ་མ་དང་ཡེ་རྒྱ་སྙོམས་འཇུག་བྱས་པར་མོས་པའི་སྒོ་ནས་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་པའི་བདུད་རྩི་ལྕེ་ལ་བཞག་པའི་ཚེ་ན་དབང་པོ་རྣོ་བ་ལ་བདེ་བ་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་སྲིད་ཅིང་དེ་ལྟ་མིན་ནའང་བདེ་བ་སྐྱེས་པའི་མོས་པ་བྱས་པ་དང་ལྟ་བ་སྦྱར་བ་ངེས་པར་དགོས་སོ༑༑ གང་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ལས་རྒྱ་དང་ཡེ་རྒྱའི་སྒྲ་བཤད་ན་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་ལས་ཀྱིས་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་སུ་འཕངས་ཤིང་དེར་གྲུབ་པས་ལས་རྒྱ་ཞེས་དང༌། ཡན་ལག་གིས་ཕན་ཚུན་འཁྱུད་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་རྣམས་རང་གིས་བསྒོམས་པ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་ཕྱག་རྒྱ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནུས་པས་ན་ལས་རྒྱ་ཞེས་བྱའོ།། ད་ལྟ་སྤྱི་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ཡེ་རྒྱའི་སྒྲ་བཤད་ནི། དངོས་གནས་ལ་བུད་མེད་དུ་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང༌། ཡེ་ཤེས་ནི་རང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ལ། དེ་རྒྱས་ཤིང་སྐྱེད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་པས་ན་ཡེ་རྒྱ་ཞེས་བྱའོ།། བྱེད་ལས་ནི། བླ་མ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་སེམས་དངོས་སམ། དེར་མོས་པ་བྱས་པའི་བདུད་རྩི་དེ་ཉིད་མྱངས་པས་རང་གི་རྩའི་གནས་རྣམས་སུ་སླེབ་པ་ན། དེ་ན་གནས་པའི་ཁམས་དཀར་དམར་དང༌། ངག་གི་རྩ་བ་རླུང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང་ལས་རུང་དུ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་དང་ངག་དབེན་སེམས་དབེན་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ་རྣམས་བསྒོམ་པ་1

ལ་དབང་བར་བྱས་ཤིང༌། དེའི་སྣོད་རུང་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་ལུས་ལ་
གནད་དུ་བསྣུན་ནས་བསྒོམས་པས། ལམ་དུས་སུ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་རླུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་སྟོང་པ་བཞི་སྐྱེ་བ་དང༌། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་

༡ སྒོམ་པ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྔོན་འགྲོའི་སྐོར། 157

གྲུབ་པའི་སྒྱུ་མའི་ལུས་གྲུབ་ནས་མཐར་འབྲས་བུ་ངག་གི་རྩ་བ་རླུང་དག་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་འགྲུབ་པའི་ནུས་པ་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ།། སྒྲ་བཤད་པ་ནི། རྫས་གསང་བ་མྱངས་པ་ལས་ཐོབ་པའི་དབང་ཡིན་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།།
གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་ཐོབ་པ་ནི་བླ་མ་དང༌༑ སློབ་མ་དང༌། རིག་མ་རྒྱུད་སྡེ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་མྱོང་བ་ཐོན་ཅིང་སྔགས་ཀྱིས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ། འདོད་པའི་སྒྱུ་རྩལ་1

དྲུག་ཅུ་ལ་མཁས་

པ་ལ་སོགས་པ། མཚན་ཉིད་རྣམས་ཚང་བའི་སློབ་དཔོན་སོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བླ་མས་གསང་དབང་གི་དུས་སུ་སྙོམས་འཇུག་བྱས་པའི་རིག་མ་དེའམ་དེ་དང་འདྲ་བ་གང་ཡང་རུང་བ་སློབ་མ་ལ་གནང་ཞིང༌། སློབ་དཔོན་གྱིས་བརྡ་ལེགས་པར་སྤྲད་ནས་དྲི་བ་དྲིས་ལན་2

སོགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བྱས་ཏེ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཚེ་དགའ་བཞི་སྐྱེས་
པ་ལས་ཐོབ་པས་ན་བྷ་གའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ།། ངོ་བོ་ནི་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་དྷཱུ་ཏཱིར་རླུང་ཞུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་དཀར་པོ་ཞུ་བ་སྤྱི་བོ་ནས་མགྲིན་པར་སླེབ་པ་ན་དགའ་བ་དང༌། དེ་ནས་སྙིང་གར་སླེབ་པ་ན་མཆོག་དགའ་དང༌། དེ་ནས་ལྟེ་བར་སླེབ་པ་ན་ཁྱད་པར་གྱི་དགའ་བ་དང༌། དེ་ནས་རྡོ་རྗེའི་ནོར་བུའི་རྩེར་སླེབ་པ་ན་ཕྱིར་མི་འཕོ་བའི་མན་ངག་གིས་བཟུང་ནས་དེའི་ཚེ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ན་དེ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་སྦྱར་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ལ་དབང་དུས་སུ་སྐྱེས་པ་འོང་ཡང༌། དེ་ནི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྐབས་གང་དུ་འཇོག་ན་རྫོགས་རིམ་དུ་བཞག་དགོས་སོ།། དེ་ཡང་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་ནས་བབས་པའི་ཁམས་ཡིན་ན་ལྷན་སྐྱེས་མ་མཚོན་པར་ཕྱིར་འཕོ་བ་མི་སྲིད་ཅིང་སྐབས་འདིའི་དགའ་བཞི་ལ་ནི་ཡས་བབས་མིན་པ་མས་བརྟན་

༡ རྒྱུ་རྩལ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ དྲི་བ་དྲི་ལན་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 158
མི་འོང་ངོ༌།། དེའི་སྐབས་ཀྱི་དགའ་བཞི་དང་སྟོང་ཉིད་སྦྱོར་བ་ནི་དངོས་སོ།། ད་ལྟ་དེ་འདྲ་བའི་དཔོན་སློབ་རིག་མ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་མི་འོང་བས། བླ་མས་གནང་བར་མོས་པའི་ཡེ་རྒྱ་དང༌། དྲི་བ་སོགས་བྱེད་ཚུལ་བརྡ་འཕྲོད་པར་བྱས་ལ། རང་དང་རིག་མ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་འདོད་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་དུ་ཡིད་ངོར་གསལ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་སྙོམས་འཇུག་བྱས་པར་བསམས་པས་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ལ་བདེ་བ་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་འོང་ལ། དངོས་སུ་མ་སྐྱེས་ནའང་དེའི་ཚེ་གོང་ལྟར་དགའ་བཞི་སྐྱེས་པའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་དང་ལྟ་བ་དྲན་པའི་སྟོང་ཉིད་སྦྱར་བའི་སྒོ་ནས། བདེ་སྟོང་སྐྱེས་སོ་སྙམ་པའི་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་བརྟན་པོ་མ་མཐའ་ཡང་དགོས་ཀྱི། དེ་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་ན་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཐོབ་པར་འཇོག་མི་ནུས་སོ།། བྱེད་ལས་ནི། སྣང་བ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་ངོ་བོར་འཆར་བའི་གེགས་ཀྱི་དྲི་མ་སྦྱངས་ནས་དེ་འཆར་བའི་ནུས་པ་དང༌། རིམ་པ་བཞི་པའི་འོད་གསལ་སྒོམ་པའི་སྣོད་རུང་དུ་བྱས། འབྲས་བུ་ཞུ་བདེ་1

ལྷན་སྐྱེས་ཆོས་སྐུ་འགྲུབ་པའི་ལག་རྗེས་
འཇོག་པ་ཡིན་ནོ།།
བཞི་པ་ཚིག་དབང་ནི། དངོས་སུ་ད་ལྟ་སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང༌། སྣོད་རུང་གི་དབང་བཞི་པར་འགྱུར་བ་ནི། དབང་བཞི་རྫོགས་པར་བསྐུར་བའི་སྐབས་སུ། གསུམ་པ་མོས་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཚེ་ན་དེ་ཉིད་དཔེར་བྱས་ཏེ་དེས་མཚོན་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་བ་སློབ་མ་ལ་བརྡ་སྤྲད་ནས་དེ་ལ་གོ་བ་ཆགས་པ་ལ་ཚིག་དབང་ཐོབ་པར་འཇོག་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི། བཞི་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ།། ཞེས་པས་དབང་གསུམ་པའི་དུས་སུ་རང་དང་རིག་མ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་འདོད་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་དུ་དངོས་གནས་ལ་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང༌། ཡིད་ངོར་གསལ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་སེམས་བདེ་སྟོང་དཔེའི་འོད་གསལ་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ༑ ལམ་དུས་སུ་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་ནས་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་པ་བཞི་

༡ ཞུ་བ་དེ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྔོན་འགྲོའི་སྐོར། 159

པའི་མཐར་ལུས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་འཇའ་ལུས་རྡོ་རྗེའི་སྐུར་དངོས་སུ་སོང་བ་དང༌། སེམས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་སོང་བ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་གྱུར་པ་ནས་དེ་འདྲ་བའི་སྐུ་དང་ཐུགས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་ནི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཅེས་པ་དང༌། དེའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་གོམས་པ་ལས་འབྲས་བུ་དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཁ་སྦྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་གྱི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་ཚུལ་ལ་ངོ་སྤྲོད་པ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་དེ་ལྟར་དབང་བཞི་བསྐུར་བ་ལས་སྐུ་བཞིའི་ས་བོན་ཐེབས་པའི་བསྐུར་ཚུལ་དང་ཐོབ་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ།། དབང་དོན་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བསྒྲིགས་ནས་ཉམས་སུ་བླང་བའི་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ནི་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། དེ་ལ་ཐོག་མར་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམས་ནས། དེས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱས་ཏེ་རྫོགས་རིམ་བསྒོམ་དགོས་1

ཀྱི། དེ་ལྟར་མིན་པར་རིམ་པ་གཉིས་པ་བསྒོམས་ཀྱང་བཤད་
པ་ལྟར་མི་སྐྱེ་བས་ཐོག་མར་བསྐྱེད་རིམ་དགོས་ཤིང་དེའི་སྣོད་རུང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དང་པོར་བུམ་དབང་བསྐུར་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་རིམ་པ་དང་པོས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱས་ཏེ་དེ་ནས་རིམ་པ་གཉིས་པ་བསྒོམ་2

དགོས་པས་དེ་ལ་ཐོག་མར་ལུས་དབེན་དང་ངག་དབེན་
སོགས་ཀྱིས་རོ་རྐྱང་གི་རླུང་རྣམས་དྷཱུ་ཏཱིར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་ལག་རྗེས་ལ་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དཔེའི་འོད་གསལ་དང་བཅས་པའི་སེམས་དབེན་འདྲེན་ལ། དེ་ལས་མཐར་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་འགྲུབ་སྟེ་དེ་རྣམས་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བས་ལམ་དེ་རྣམས་བསྒོམ་པའི་3

སྣོད་རུང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དེའི་རྗེས་སུ་གསང་
དབང་བསྐུར་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ནས་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་4

དེ་ཉིད་རིལ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་

༡ སྒོམ་དགོས་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ སྒོམ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༣ སྒོམ་པའི་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༤ རྒྱུ་ལུས་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 160
གི་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་ནས་དག་པར་བྱས་པ་ལས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཚན་ཉིད་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས། དེའི་སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་པའི་དབང་གསུམ་པ་གསང་དབང་གི་རྗེས་སུ་བསྐུར་བ་ཡིན་ནོ།། དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་ལས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ལྡང་བ་ན་སྐུ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང་ཐུགས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་འཐོབ་ལ།1

དེའི་རྒྱུན་གོམས་པ་ལས་
མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཁ་སྦྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་གྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པས་དེའི་སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་པའི་དབང་བཞི་པ་གསུམ་པའི་རྗེས་སུ་བསྐུར་བ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་ཐོབ་བྱ་དེ་ལས་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པས་དབང་བཞི་པ་ལས་གོང་ན་དབང་གཞན་མེད་དོ།། དབང་གི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་2

དེར་ངེས་པ་བཞིན་དུ་ལམ་གྱི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་ཡང་3

ཇི་ལྟར་
བཤད་པ་དེ་ལྟར་ངེས་པས། དབང་བསྐུར་བྱེད་པ་དང་རང་ཉིད་བདག་འཇུག་སོགས་བྱེད་ནའང་ལམ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆེད་དུ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་གོ་བ་དམིགས་ཕྱེད་པ་གལ་ཆེའོ།།
དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པའི་རྣམ་གཞག་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་གལ་ཆེ་བས་དབང་མཚན་ཉིད་པ་ཐོབ་མ་ཐག་ནས་རྩ་ལྟུང་བཅུ་བཞི་དང་སྦོམ་པོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་ལྟུང་བ་རྣམས་ལེགས་པར་ངེས་པར་བྱས་ཏེ། དྲན་ཤེས་རྒྱུན་ལྡན་དུ་བསྟེན་ནས་རྩ་ལྟུང་ལ་སྲོག་བསྡོས་བྱེད་ཅིང་སྦོམ་པོ་སོགས་ཡན་ལག་གི་ལྟུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་གོས་ནའང་རང་རང་གི་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཅོས་ནས་ཞག་ཏུ་མི་འགྲོགས་པར་བྱའོ༑༑ གང་དག་བུམ་དབང་མ་བསྐུར་བར་དབང་གོང་མ་བསྐུར་བར་བྱེད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ༑ དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མ་བཅུག་པ་དང་ལྷ་ངོ་མ་བསྟན་པར་དབང་གོང་མ་བསྐུར་བས་ནི་དབང་གང་ཡང་ཐོབ་པའི་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་གསང་དབང་

༡ ཐོབ་ལ། དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ གོ་རིམས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
༣ གོ་རིམས་ཀྱང་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྔོན་འགྲོའི་སྐོར། 161

བསྐུར་བ་ན་སློབ་དཔོན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྔགས་སྡོམ་ཡོད་ན་རྩ་ལྟུང་འབྱུང་ཞིང་སྡོམ་པ་གཏོང་བས་དེ་འདྲ་བའི་དབང་བསྐུར་བའི་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྔགས་ཀྱི་ལམ་བསྒོམས་ནས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱང་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བར་གསུངས་པས། གནས་འདི་ལ་གཟབ་པར་བྱའོ།། ཡང་ཁ་ཅིག་དུས་འཁོར་གྱི་ལུགས་ལའང་དབང་བདུན་མེད་པར་མཆོག་དབང་ཙམ་བསྐུར་ནས་འཁྲིད་འབོགས་པ་ཡོད་དོ།། དེ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། “རི་བོ་དག་ཀྱང་མ་སྨིན་མི་ལ་གསང་བ་སྦྱིན་ལས་སོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་རྩ་ལྟུང་འབྱུང་བས། རང་གཞན་
ཐམས་ཅད་ཕུང་བར་འགྱུར་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་དེ་ལས་གནོད་པ་མེད་དོ།། དུས་འཁོར་ལ་ནི་ངེས་པར་རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་དགོས་ཏེ། “དཀྱིལ་འཁོར་བཞེངས་ནས་སྦྱིན་པར་བྱ།།”2

ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། “རྡུལ་མཚོན་གྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་བར་བྱ་ཡི། རས་བྲིས་སོགས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།”3

ཞེས་གསུངས་
སོ༑༑ དེ་ལྟར་དབང་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཐོབ་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྲུང་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྦོམ་པོ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཆུང་ངུས་གོས་ན་དེ་མ་ཐག་བཤགས་པར་བྱ་ཞིང༌། རྩ་ལྟུང་བྱུང་ན་བདག་འཇུག་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སླར་སོར་ཆུད་པར་བྱའོ།། གཙོ་བོར་རྩ་ལྟུང་གིས་གཏན་ནས་མ་གོས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། འདུལ་བའི་ཕམ་པ་བཞི་ཅིག་ཅར་བྱུང་བ་ལས་ཀྱང་སྔགས་ཀྱི་རྩ་ལྟུང་བྱུང་བ་རྣམ་སྨིན་ཆེའོ།། དེ་ལྟར་བསྒྲིམས་ནས་རྩ་ལྟུང་གིས་གཏན་ནས་མ་གོས་ན་ཚེ་འདིར་ལམ་མ་བསྒོམས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་བཤེས་གཉེན་དམ་པས་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་དུ་འོང་བས་ཁྱབ་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་སྐྱེ་བ་བདུན་ནམ་བཅུ་དྲུག་ཚུན་ལ་འཚང་རྒྱ་བས་ཁྱབ་བོ།། དེ་ལྟར་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། དགེ་སློང་ཤོང་སྟོན་གྱིས་རྒྱ་དཔེ་ལ་གཏུགས་ཤིང་ལེགས་པར་བཅོས་པ། ལེའུ་གསུམ་པ།
ཤོག་གྲངས་༤༧ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རི་བོ་དག་ཀྱང་མ་སྨིན་མི་ལ་གསང་བ་བྱིན་ལས་སོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ དབང་མདོར་བསྟན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤བ༣
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ན སཱ་ཧཱུ་པུ་ཏྲ་དཔལ་འཛིན་དགའ་བ། དབང་མདོར་མདོར་བཤད། ཤོག་གྲངས་༢༩༢ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
“རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཁོ་ནར་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། རས་བྲིས་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།” ཞེས་སོ།།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 162
དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྲུང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཉམས་སུ་བླང་བའི་ལམ་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། བསྐྱེད་རིམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་བསྒོམས་པས་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཆ་ཚང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ནས་རྫོགས་རིམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་བསྒོམས་པས་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཆ་ཚང་བར་འགྱུར་ཞིང༌། ཐེག་ཆེན་གྱི་སློབ་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དང་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་གཉིས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར༑ བསྐྱེད་རིམ་མཚན་ཉིད་པ་བསྒོམ་པ་1

སྔོན་དུ་བཏང་ནས་རྫོགས་རིམ་སྒོམ་པར་བྱེད་
དགོས་པས་ན་གོ་རིམ་ཡང་2

དེ་ལྟར་ངེས་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་རྒྱུད་སྨིན་པར་མ་བྱས་ན་
རྫོགས་རིམ་གྱིས་རྒྱུད་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་སྦྱོང་ཞིང་རྫོགས་རིམ་གྱིས་འཆི་བ་སྦྱོང་བས་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་སྦྱང་གཞི་མི་གཅིག་པར་སྨྲ་བ་དང༌། ཡང་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་སྒོང་སྐྱེས་སོགས་སྐྱེ་གནས་བཞི་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར། ལྷའི་སྐྱེད་ཆོག་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཡོད་ཟེར་བ་སོགས་ནི་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་བསྒོམས་ནས་ཚེ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་ཚུལ་ལ་གོ་བ་མ་ཆགས་པར་སོང་འདུག་པས་མི་འཐད་ཅིང༌། རང་ལུགས་ལ་ནི། བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀས་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་སྦྱང་གཞིར་བྱས་ནས་ལམ་བགྲོད་པར་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དྲུག་ལྡན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པར་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་གཞུང་ལས་བྱུང་ཞིང༌། རིགས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་པར་བཞེད་པ་ལེགས་སོ།། བསྐྱེད་རིམ་ཞེས་པའི་སྒྲ་བཤད་ནི། རྟོག་པས་བཏགས་པའམ། བློས་བཅོས་ཤིང་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པ་ཡིན་པས། དེ་སྐད་ཅེས་གསུངས་ཤིང༌། རྫོགས་རིམ་ནི། བློས་བཏགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་ཡོད་པའི་ལུས་ཀྱི་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་ལ་དམིགས་ནས་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་རླུང་

༡ སྒོམ་པ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ གོ་རིམས་ཀྱང་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྔོན་འགྲོའི་སྐོར། 163

ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པ་ཡིན་པས་ན་རྫོགས་རིམ་ཞེས་བྱ་བ་དང༌། གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོངས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་1 དང༌༑ ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པ་ཡིན་པས་ན། དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།། དེ་ལ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ནི་ཟུར་དུ་2

བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང༌། རྫོགས་རིམ་ལ་ཐོག་མར་ཨེ་ཝཾ་གྱི་དོན་
བཤད་ན། སྤྱིར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ནི་ཨེ་ཝཾ་གྱི་ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱི་མཚོན་དོན་ཡིན་པས། བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱི་མཚོན་དོན་དུ་འདུས་སོ།། དེ་ལ་ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུའི་ཨེ་ཝཾ། ཐོབ་བྱེད་ལམ་གྱི་ཨེ་ཝཾ། འདྲེན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་ཨེ་ཝཾ་དང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། ཨེ་གྲུ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པའི་ཆོས་འབྱུང་གྲུ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རང་སྣང་ལས་གྲུབ་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་དང་བཅས་པ་དང༌། ཝཾ་ཡིག་གིས་མཚོན་པའི་གཙོ་བོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་འཁོར་གྱི་ལྷ་དང་བཅས་པ་སྟེ། མདོར་ན་སྔོན་བྱུང་གི་རྒྱུད་གསུང་བའི་དུས་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཚོན་པར་བྱེད་དོ།།
ལམ་གྱི་ཨེ་ཝཾ་ལ་སྟོང་པ་བཤད་པ། བདེ་བ་བཤད་པ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་ཚུལ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་(སྟོང་པ་བཤད་པ་)ནི། གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པར་རྣམ་སྣང་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་གསུངས་པ་དེ་བཤད་གཞིར་བྱས་ནས། དེ་འཆད་བྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ཞེས་པ་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པ་དེའི་ནང་ནས་སྔགས་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས༑ དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམས་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།། ཞེས་

༡ སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
༢ ཟུང་དུ་ གཙང་དཔར།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 164
པའི་དོན་སེམས་ཙམ་པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འདོད་པ་ཕྱིན་ཆད་རིགས་པས་བཀག་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོངས་པའི་སྟོང་ཉིད་1

རིགས་
ཚོགས་ནས་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལྟར་སྔགས་ལའང་ལྟ་བ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་ལྷག་པའི་ལྟ་བ་སྔགས་ལ་མེད།། ཅེས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་སོ།། དེ་བས་ན་གང་ཟག་རང་རྐྱ་2

ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོངས་པའི་སྟོང་ཉིད་3

དང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྦྱོར་བར་
བཤད་པ་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བ་དང་སྦྱོར་བ་ཤཱནྟི་པས་བཤད་ཅིང༌། རང་རྒྱུད་པའི་ལྟ་བ་དང་སྦྱོར་བ་བྷ་ཝ་བྷ་དྲ་དང༌། ཨ་བྷྱཱ་ཀ་ར་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་ཀྱང༌། བླ་མེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ན། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣོ་ཤོས་ལས་ཀྱང་ཆེས་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣོ་བས་ཁྱབ་བས། དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྟ་བ་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་སྣོད་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་དགོངས་ནས་རང་རྒྱུད་པ་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བའི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་མེད་གསུང་ངོ༌།། དེས་ན་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང༌། གོང་གི་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་པའི་ཤེས་བྱེད་མཐའ་ཆོད་པར་ཤེས་པར་འདོད་ན། སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བརྗོད་ཟིན་ཏོ།། །།མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པའོ།། །།
རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན་གྱི་སྡོམ་ཚིག་ནི། རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་ཅང་ཏེའུ་བགྲང་ཕྲེང་དང༌།། ལུས་རྒྱན་ཁ་ཊྭཱཾ་ག་4

དང་བཏུང་བའི་སྣོད།། བགོ་བའི་གོས་དང་སྟན་ལ་སོགས་
པ་གཞན།། རྣམ་པ་འདི་བདུན་བཤད་བྱའི་དངོས་པོ་ཡིན།། ཞེས་པའོ།། བརྟུལ་ཞུགས་

༡ སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། དབུས་དཔར།
༢ རང་སྐྱ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༣ སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། དབུས་དཔར།
༤ ཁ་ཊྭཾ་ག་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྔོན་འགྲོའི་སྐོར། 165

དྲི་མེད་གཡང་གཞི་འཆར་ཞིང་ལྷག་བསམ་དག་པའི་ཐོར་ཚུགས་ཅན།། མང་དུ་ཐོས་པའི་བཟླས་བརྗོད་མཐར་སོན་བསམ་གཏན་མཆོག་གི་མེ་ཐབ་ཏུ།། ཉོན་མོངས་བུད་ཤིང་བསྲེག་པའི་1

སྦྱོར་བས་ཉིན་དང་མཚན་མོ་འདའ་བྱེད་པ།། དབེན་པའི་ནགས་སུ་ལུས་འདི་
ཡོངས་གཏོང་དྲང་སྲོང་དེ་ལ་གློ་བ་དགའ།། ༈ ངུར་སྨྲིག་ཆོས་གོས་ཟུང་དག་གིས།།རབ་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་ལུས་མཛེས་ཀྱི།། རབ་བྱུང་ཁྱིམ་པའི་རྟགས་འཆང་བ།། བསྟན་པ་འཇིག་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལགས།། བསླབ་གསུམ་སྦྲང་རྩིས་གང་བ་ཡི།། པདྨས་བསྟན་པའི་ཆུ་མཚོ་མཛེས།། ཁྲིམས་འཆལ་ངུར་སྨྲིག་གོས་འཆང་བ།། བདུད་རྣམས་མཆོག་ཏུ་ཡིད་དགར་བགྱིད།། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་དང༌། བདུད་ཀྱི་གཉེན་གྱུར་གང་ལགས་པ། རྗེས་སུ་གཟུང་དང་ཚར་གཅོད་པའི།། འཕྲིན་ལས་2

ཐབས་མཁས་ལྡན་པ་མཛོད།། གང་
ཞིག་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི།། དགོངས་དོན་སྨྲ་ལ་ནུས་མེད་པ།། ལོངས་སྤྱོད་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བོ་ནི།། མང་ཡང་བསྟན་ལ་དགོས་ནུས་མེད།། ལེགས་བཤད་འོད་བརྒྱའི་སྣང་བ་ཅན།། བཤེས་གཉེན་ཉི་མ་གཅིག་གིས་ཀྱང༌།། ཐུབ་བསྟན་གླིང་བཞི་མ་ལུས་པ།། ཅིག་ཅར་ཉིད་དུ་གསལ་བར་ནུས།། ཤུ་བྷཾ།།3

།།སུ་བྷཾ་མསྟུ།། སརྦ་མངྒ་ལཾ།

༡ སྲེག་པའི་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ ཕྲིན་ལས་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༣ ཤུ་བྷ་མསྟུ།། དབུས་དཔར།

༈ གསང་བ་སྔགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན་ཞེས་བྱ་

བ་བཞུགས་སོ།།

༄༅།། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་མི་འབྲལ་བ་དང་བསྟེན་པར་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་གི་རྫས་མེད་དུ་མི་རུང་བ་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང༌། ཇི་ལྟར་བཅང་བའི་1

ཚུལ་

ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན་ཞེས་བྱ་བ། བླ་མ་དང་དཔལ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། མ་ལུས་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི།། མཁྱེན་བརྩེ་གཟུགས་ཅན་བཞིན་གྱུར་པ།། རྡོ་རྗེ་བསྙེམས་བདག་བླ་མ་དང༌།། ལྷ་བཅས་མཁའ་འགྲོའ་ཚོགས་ལ་འདུད།། འདི་ན་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཡི།། ལམ་དང་དེ་ཡི་ཡན་ལག་དག །ཤིན་ ིཏུ་རགས་པའི་བརྡ་ཙམ་དང༌།། ཐ་སྙད་ལ་ཡང་རྨོངས་གྱུར་ཀྱང༌།། མ་ཚང་ནོར་བའི་ཆོ་ག་ཡི༑༑ ཚིག་ཕྲེང་ཙམ་གྱིས་ཁེངས་པ་འགའ།། བ་ལང་ཁྱུ་ཡི་ཚོགས་ནང་ན།། རྡོ་རྗེ་འཛིན་ལྟར་བསྙེམས་མཐོང་ནས།། བསོད་ནམས་ཟོང་གི་བདག་གི་ནི།། ལེགས་བཤད་མགྲོན་དུ་འོངས་རྣམས་ལ།། རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོ་བསྲུབས་པ་ལས།། བྱུང་བའི་བདུད་རྩིའི་དགའ་སྟོན་སྦྱིན༑༑ མང་དུ་ཐོས་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ཡངས།། རྣམ་དཔྱོད་ལྟ་བུར་དྲི་མ་མེད།། ལྷག་བསམ་ཟླ་བ་ལྟར་དཀར་བ།། དང་མཚུངས་ཆོས་འདི་གུས་པས་ལོངས།། གང་ཞིག་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྒོར་ཞུགས་ཏེ། རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་གཉིས་དང༌། དེ་ལས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་གསང་སྔགས་བླ་ན་མེད་
༡ བཅད་བའི་ དབུས་དཔར།

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 168

པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བླངས་ཏེ། རིག་པ་འཛིན་པའི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་མནོས་པ་དག་གིས་ནི་ཇི་ལྟར་ཁས་བླངས་པའི་བཟའ་བ་དང༌༑ བསྲུང་བ་དང༌། བརྟེན་པ་དང༌། མི་འབྲལ་བའི་དམ་ཚིག་དག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པ་མེད་པར་དངོས་གྲུབ་རྣམ་པ་གཉིས་གང་ཡང་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ཞིང༌། དམ་ཚིག་དེ་དག་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སློབ་པ་ཡང༌། གང་བཅང་བར་བྱ་བ་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་དང་ཅང་ཏེའུ་དང༌། རུས་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང༌། ཇི་ལྟར་བཅང་བའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་ཏེ་འདུག་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་ལྟར་ན་ཡང་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་དེང་སང་གི་དུས་ན། སྔགས་པར་ཁས་འཆེ་བ་ཕལ་ཆེར་གནས་དེ་དག་གི་བརྡ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བྱང་བར་མཐོང་ནས། རྒྱུད་སྡེའི་དགོངས་པ་བཞིན་ཤེས་པར་འདོད་པ་དག་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དང༌། རྗེ་བཙུན་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའ་ལམ་གྱི་རིམ་པར། ཆ་ལུགས་མི་ཉམས་ཤིང་བཟུང་བའི་ ིདམ་ཚིག་གི་ཡན་ལག་རྡོ་རྗེ་དང༌། དྲིལ་བུ་དང༌། དགང་བླུགས་དང༌། རྒྱན་དྲུག་དང༌། ཌཱ་མ་རུ་དང༌། ཀ་པཱ་ལ་དང༌། ཁ་ཊྭཱཾ་ག་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང༌། དེ་ལྟར་བྱས་པ་རྣམས་བཅང་བའི་ཚུལ་རྣམས་ཀྱང་སྔགས་པའི་ཀུན་སྤྱོད་དག་པའི་ཐབས་སུ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་མོད་ཀྱང༌༑ འདིར་དེ་དག་ཉེ་བར་སྦྱར་ན་གཞུང་ཧ་ཅང་མངས་པའི་1

འཇིགས་པས་རེ་ཞིག་ལ་མ་
བྲིས་པས་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། དོན་དེ་དག་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་དགོངས་པ་བསྐངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་དོན་དེ་དག་འཆད་པ་ལ་ཉེ་བར་ཞུགས་སོ༑༑ སྡོམ་ནི། རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་ཅང་ཏེའུ་བགྲང་ཕྲེང༌དང་།། ལུས་རྒྱན་ཁ་ཊྭཱཾ་ག་དང་བཏུང་བའི་སྣོད༑༑ བགོ་བའི་གོས་དང་སྟན་ལ་སོགས་པ་གཞན།། རྣམ་པ་འདི་བདུན་བཤད་བྱའི་དངོས་

༡ མང་བའི་ གཙང་དཔར།

རྡོར་དྲིལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཡོ་གའི་སྐོར་ནས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཚུལ། 169

པོ་ཡིན།། ད་ནི་དེ་དག་གོ་རིམ་1

ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་འདོད་ནས་རེ་ཤིག་དང་པོར།
རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་སྡེ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་མོ་དུ་མ་ཞིག་ལས། རོལ་མོའ་བྱེ་བྲག་འཆད་ ིཔ་ན་དྲིལ་བུ་དང༌། རྒྱན་དང་མཚོན་བྱའི་བྱེ་བྲག་འཆད་པ་ན་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་མང་དུ་འབྱུང་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ནའང་དེ་དག་གི་ཚད་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་མ་བཟུང་ན་ལྟུང་བ་འབྱུང་བའི་བསླབ་པ་བཅས་པ་ནི་མེད་དོ།། དེ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་དང་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་དག་གིས་དབང་བསྐུར་བའི་ཚེ་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་འཛིན་པའི་དམ་ཚིག་སྦྱིན་པ་མེད་པ་ལྟར། བསྙེན་སྒྲུབ་ལ་ཞུགས་པའི་སྒྲུབ་པ་པོས་བཅང་བར་བྱ་བའི་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུའི་ཚད་དང༌། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང༌། མ་བཟུང་ན་ལྟུང་བ་ཇི་ལྟ་བུར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡང་རྒྱུད་དེ་དག་ཏུ་མ་གསུངས་ལ། ཚད་ལྡན་གྱི་སློབ་དཔོན་དག་གིས་རྒྱུད་དེ་དག་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་པ་ཡང་མེད་དོ།། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐུར་བའི་ཚེ་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་འཛིན་པའི་དམ་ཚིག་སྦྱིན་པ་ཡོད་པས་དབང་དེ་ཐོབ་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་དག་གིས། གང་གཟུང་བར་བྱ་བའི་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང༌། དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་སོགས་ཤེས་པར་བྱས་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་བཟུང་བའི་2

དམ་ཚིག་བསྐྱང་བར་བྱ་དགོས་ཤིང༌། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན། དམ་ཚིག་
ལ་ནི་ཇི་བཞིན་སྙེད།། མི་བསྟེན་པའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང༌། ནང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི། ཕྱིའི་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་སོགས་དེ་དག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྙམ་དུ་འཛིན་ན་ནི་ཀུན་དཀྲིས་ཚང་ན་རྩ་བའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྒྱུད་སྡེ་དེ་དག་གཉིས་ལ་ནི་རྣམ་གཞག་དེ་དག་ཤེས་པ་ཞིག་མེད་དུ་མེད་རུང་བ་ཡིན་ནོ།།
༡ གོ་རིམས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།
༢ བཟུངས་པའི་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 170

དེ་བས་ན་འདིར། དེ་འཆད་པ་ལ་གཉིས། ཡོ་གའི་གཞུང་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བའི་རྣམ་གཞག་དང༌། བླ་མེད་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(ཡོ་གའི་གཞུང་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བའི་རྣམ་གཞག་)ལ་གཉིས། ཚད་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་དང༌། སྐྱེད་ཆོག་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(ཚད་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་)ནི། སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོས་རྡོ་རྗེ་འབྱུང་བ་ལས། “རང་གི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྡོ་རྗེ་ནི་སོར་བཅུ་གཉིས་པ་རྩེ་ལྔ་པ་གསེར་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱས་པའོ།། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའ་ནི་ཚད་ངེས་པ་མེད་དོ།། རྩེ་ ིམོ་ལྔ་པ་ཅུང་ཟད་གྱེས་པ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པ་ཆ་གསུམ་པའི་ཆང་གཟུང་ཅན། པདྨ་རཱ་ག་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱས་པའོ།། རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ།། རྡོ་རྗེ་གནོད་སྦྱིན་དང༌། རྡོ་རྗེ་ཧཱུཾ་མཛད་ཀྱི་ནི་གནམ་ལྕགས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ལས་བྱས་པ། སོར་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚད་ལ་རྩེ་མོ་ལྔ་པ་རྣོ་བ། རྡོ་རྗེ་དེ་ཡང་ཆང་གཟུང་ཆ་གསུམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ།།”1

ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་གསུངས་ལ། ཚད་དེ་དག་ཀྱང་ཡོ་གའི་རྩ་རྒྱུད་སྟོང་
ཕྲག་བརྒྱ་པ་ལས་བཏུས་སོ་ཞེས་གྲགས་ཏེ། ད་ལྟ་བོད་ན་འགྱུར་བའི་རྒྱུད་དག་ལས་ཚད་གསལ་བ་རྒྱས་པར་མ་བཤད་དོ།། དེ་ལ་རང་གི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རང་གི་མེ་ཏོག་གང་ལ་འཕོག་པའི་རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྡོ་རྗེ་དང༌། རྡོ་རྗེ་དེས་ཡུ་བ་བྱས་པའི་དྲིལ་བུའི་དབང་བླང་ཞིང༌། དེ་ལྟ་བུའི་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མེ་ཏོག་འཕོག་པ་དང༌། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ལ་མེ་ཏོག་འཕོག་པ་གཉིས་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་དང་པོས་བཟུང་བར་བྱ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྡོ་རྗེ་ནི་སྲིད་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཀུ སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ། རྡོ་རྗེ་འབྱུང་བ། ཤོག་གྲངས་༨བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རང་གི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྡོ་རྗེ་ནི་སོར་བཅུ་གཉིས་པ་རྩེ་མོ་ལྔ་པ་གསེར་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱས་པའོ།། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའ་རྡོ་རྗེ་ནི་ཚད་ ིངེས་པ་མེད་དེ། རྩེ་མོ་ལྔ་པ་ཅུང་ཟད་གྱེས་པ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པ། ཆ་གསུམ་པའི་ཆང་ཟུང་ཅན། པདྨ་རཱ་ག་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱའོ།། རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ།། རྡོ་རྗེ་གནོད་སྦྱིན་དང་རྡོ་རྗེ་ཧཱུཾ་མཛད་ཀྱི་ནི་གནམ་ལྕགས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ལས་བྱས་པ། སོར་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚད་ལ་རྩེ་མོ་ལྔ་པོ་རྣོ་བ། རྡོ་རྗེ་དེ་ཡང་ཆང་ཟུང་ཆ་གསུམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ།།” ཞེས་སོ།།

རྡོར་དྲིལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཡོ་གའི་སྐོར་ནས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཚུལ། 171

ཀྱི་ཚད་སོར་བཅུ་གཉིས་པ། དབྱིབས་རྩེ་མོ་ལྔ་པ། ཕྱོགས་བཞིའི་རྭ་རྣམས་རྭ་དབུས་མ་ལ་རེག་པ་སྟེ། ཆང་གཟུང་དང་སྟེང་འོག་གི་རྭ་ཆ་གསུམ་མཉམ་པར་འོག་མ་དག་ལ་བཤད་པ་འདི་ལའང་མཚུངས་ཤིང༌། སོར་བཅུ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་ངེས་གཟུང་མིན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ༑ འཇིག་རྟེན་གསུམ་རྒྱལ་གྱི་རྟོག་པར་འདིའི་ཚད་སོར་བཅུ་དྲུག་པར་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།། རྒྱུ་ནི་གསེར་ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱས་པའོ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ལ་མེ་ཏོག་འཕོག་པས་ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་སྟེ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རྡོ་རྗེ་གཟུང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆེ་ཆུང་གི་ཚད་ངེས་པ་མེད་ལ། དབྱིབས་རྩེ་མོ་ལྔ་པ། ཁ་ཅུང་ཟད་གྱེས་པ། ལྟེ་བའི་གཡས་གཡོན་གྱི་ངོས་གཉིས་སུ་འོད་ཟེར་གྱི་ཕྲེང་བ་དང་བཅས་པ། རྡོ་རྗེའི་སྲིད་རིང་ཐུང་ཇི་ཙམ་བྱས་པ་དེའི་ཆ་གསུམ་མཉམ་པ་སྟེ། ཆང་གཟུང་ཆ་གཅིག་དང་སྟེང་འོག་གི་ཆ་རེ་རེའོ།། འདིའི་རྒྱུ་ནི་པདྨ་རཱ་ག་ལ་སོགས་པར་བཤད་དེ། སྔ་མ་དང་འདི་གཉིས་ཀ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱས་པར་འདྲ་ཡང་སྔ་མ་གསེར་ལ་སོགས་པ་དང༌། འདི་པདྨ་རཱ་ག་ལ་སོགས་ལས་ཞེས་བཤད་པས་རིན་པོ་ཆེའི་བྱེ་བྲག་མི་འདྲ་བ་རིགས་སོ་སོར་དབྱེ་དགོས་པར་མངོན་ལ། དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་དེ་དག་ཁ་དོག་གང་དུ་བསྒོམ་པ་དང་ཁ་དོག་མཐུན་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱེད་པའི་དོན་དུ་སྣང་ངོ༌།། དེ་ཉིད་ལ་ནི་དང་པོའ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་ཞིང༌། ིདང་པོའ་རྡོ་རྗེ་དང་སེམས་དཔའི་རྡོ་རྗེ་ནི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་དང་པོའི་ིརྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ཐོག་མར་འོག་མིན་དུ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལྔ་ལས་ལོངས་སྐུ་རྣམ་སྣང་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་མངོན་བྱང་ལྔའི་ཡ་གྱལ་གྱི་རྡོ་རྗེ་ནི་སེམས་1

དཔའི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པའི་རྣམ་ཅན་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་དང་པོའ་རྡོ་ིརྗེ་ཞེས་བྱ་བའམ། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འབྱིན་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་པོ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཉིད་མཚོན་པའི་རྡོ་རྗེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

༡ རྡོ་རྗེ་སེམས་ དབུས་དཔར།

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 172

དང་པོའ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱའོ།། རྡོ་རྗེ་གནོད་སྦྱིན་མ་གཏོགས། རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་ནས་འབེབས་ ིཔའི་བར་ཐམས་ཅད་ཀྱི། རྡོ་རྗེའང་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང༌། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་དྲིལ་བུའང་དེ་ལྟ་བུའི་རྡོ་རྗེ་ཕྱེད་པས་ཡུ་བ་བྱས་པའོ།། འཇིག་རྟེན་གསུམ་རྒྱལ་གྱི་རྟོག་པར། “སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་མཐེ་བོའ་ཚིགས་ཀྱི་སོར་བཅུ་དྲུག་པའི་ཚད་དུ་བྱ་སྟེ། ཐམས་ ིཅད་ཀྱང་པདྨ་ལ་བཞུགས་པར་བྱའོ།།”1

ཞེས་བཤད་ཅིང༌། པདྨ་ལ་བཞུགས་པ་ནི། རྭ་ལྔ་
པོ་ལ་པདྨའི་གདན་ལྟེ་བའི་ངོས་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་དོན་ནོ།། རྡོ་རྗེ་གནོད་སྦྱིན་དང༌། ཧཱུཾ་མཛད་སོགས་ཀྱི་ཟློས་པ་པོ་ཡིན་ན་ཁྲོ་བོའ་རྡོ་རྗེ་སྟེ། དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་འབྱུང་བར། རྒྱུ་གནམ་ ིལྕགས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ལས་བྱ་བར་བཤད་ལ། དུམ་བུ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་པར། ལྕགས་སམ་ཟངས་གང་རུང་དུ་བཤད་དོ།། དེ་ཉིད་སྲིད་དུ་སོར་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚད་ལ་རྩེ་མོ་ལྔ་པ༑ རྭའི་རྩེ་མོ་ཤིན་ཏུ་རྣོ་བ་སྟེ། དང་པོའ་རྡོ་རྗེ་ནི་རྭ་ཅུང་ཟད་གྱེས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་རྭ་ ིཤིན་ཏུ་གྱེས་པ་སྟེ་གཉིས་པོའ་ཁྱད་པར་ནི་དེ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་ཆ་གསུམ་མཉམ་སོགས་ ིསྔར་དང་འདྲ་ཞིང༌། འདིའི་དྲིལ་བུ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་རྡོ་རྗེ་ཕྱེད་པས་ཡུ་བ་བྱས་པའོ།། གཞན་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་རིགས་གཞན་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་དང༌། པདྨའི་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་དང༌། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་དང་དེའི་དྲིལ་བུ་རྣམས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ། རིན་པོ་ཆེ་ཆ་དགུ་པ་རྩེ་མོ་ལ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པས་མཚན་པ་དང༌། དེ་ལྟ་བུའི་ཡུ་བ་ཅན་གྱི་དྲིལ་བུ་དང༌། པདྨ་འདབ་མ་བཅུ་དྲུག་པ་དཀར་དམར་འདབ་མ་བརྒྱད་ཐུར་དུ་གྱེས་ཤིང༌། འདབ་མ་བརྒྱད་ཁ་ཟུམ་པའི་ནང་དུ་དང་པོའ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་ཆུད་པ་དང༌། དེ་ལྟ་ ིབུའི་ཡུ་བ་བྱས་པའི་དྲིལ་བུ་དང༌། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་ནི་རྭ་བཅུ་གཉིས་པ་སྟེ། ལྟེ་བ་དཀར། མདུན་གྱི་རྭ་གསུམ་སྔོ། གཡས་ཀྱི་རྭ་གསུམ་སེར། རྒྱབ་ཀྱི་རྭ་གསུམ་དམར། གཡོན་གྱི་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཏ འཇིག་རྟེན་གསུམ་རྒྱལ་གྱི་རྟོག་པ། ཤོག་གྲངས་༥༤བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་མཐེ་བོའ་ཚིགས་ཀྱི་སོར་བཅུ་དྲུག་གི་ཚད་དུ་བྱ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་པདྨོ་ལ་བཞུགས་པར་བྱའོ།།” ཞེས་སོ།། ི

རྡོར་དྲིལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཡོ་གའི་སྐོར་ནས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཚུལ། 173

རྭ་གསུམ་ལྗང་བ་སྟེ། དེའི་དྲིལ་བུ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་རྭ་བཅུ་གཉིས་རྫོགས་པས་ཡུ་བ་བྱས་པའོ།། འདི་དག་ལ་ཚད་ཇི་ཙམ་བྱ་བ་སོགས་གསལ་བར་མ་བཤད་ཅིང༌། གཞན་ཡང་རྡོ་རྗེའི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྲ་མོ་རྣམས་དང༌། དྲིལ་བུའི་དབྱིབས་དང༌། ཚད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་བྱ་བ་སོགས་གསལ་བར་མ་བཤད་ཀྱང་རྩེ་ལྔ་པ་རྩེ་དགུ་པ་གཉིས་ཀའི་ཚད་དང་དབྱིབས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལྷག་མ་ཕལ་ཆེར་བླ་མེད་དང་ཐུན་མོང་དུ་སྣང་བས་དེར་བཤད་པ་དང་མཐུན་པར་བྱ་ཞིང༌། སློབ་དཔོན་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་རའི་དགོངས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་བསྐྱེད་ཆོག་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་འབྱུང་བ་ལས། “ཡི་གེ་ཧཱུཾ་གིས་རྡོ་རྗེ་དེ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བསམས་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་གཟུང་བར་བྱའོ།། ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་སེམས་དཔའ་ནི།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དགའ་བ་ཆེ།། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཀུན་བདག་ཉིད།། རྡོ་རྗེ་བསྙེམས་ཚུལ་བདག་པོའ་བདག །བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་ ིམཆོག་དང་པོའ་སྐྱེས་བུའོ།། ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ།། ཆོས་ཀྱི་དྲིལ་བུ་དཀྲོལ་བར་ ིབྱ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྲིད་པའི་བདག་པོ་དམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དབང་ཕྱུག་གི་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་1

གི་བཀའ་ཡང་དག་པར་སྩོལ་བར་མཛད་
པ་ནི། སྲིད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དག །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྲིད་བྲལ་བྱས།། རང་བཞིན་དག་པའི་སེམས་དཔའ་མཆོག །སྲིད་པའི་མཆོག་ནི་གྲུབ་པར་བྱེད།། དྷརྨ་ཨ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དྲིལ་བུའི་ས་བོན་ནོ།།”2

ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་གསུངས་ལ། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དེ་དག་དཔལ་མཆོག་
༡ དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་མཆོག་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཀུ སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ། རྡོ་རྗེ་འབྱུང་བ། ཤོག་གྲངས་༡༣བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཡི་གེ་ཧཱུཾ་གི་རྡོ་རྗེ་དེ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་བསམས་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་གཟུང་བར་བྱའོ།། ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་སེམས་དཔའ་ནི།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དགའ་བ་ཆེ།། ཀུན་དུ་བཟང་པོ་ཀུན་བདག་ཉིད།། རྡོ་རྗེ་བསྙེམས་ཚུལ་བདག་པོའ་བདག །བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་མཆོག་དང་པོའི་སྐྱེས་བུའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ ིཉིད་དོ།། ཆོས་ཀྱི་དྲིལ་བུ་དཀྲོལ་བར་བྱ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྲིད་པའི་བདག་པོ་དམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག །དབང་ཕྱུག་གི་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གི་བཀའ་ཡང་དག་པར་སྩོལ་བར་མཛད་པ་ནི། སྲིད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དག །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྲིད་བྲལ་བྱས།། རང་བཞིན་དག་པའི་སེམས་དཔའ་མཆོག།། སྲིད་པའི་མཆོག་ནི་གྲུབ་པར་བྱེད།། དྷརྨཱ་ཨ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།། དྲིལ་བུའི་ས་བོན་ནོ།།” ཞེས་སོ།།

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 174

ལས་འབྱུང་བ་དང༌། དཔལ་མཆོག་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་དག་གི་དོན་བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་འབྱུང་སྟེ། དེ་དག་ལས་རྒྱས་པའི་དོན་གཞན་ཡོ་གའི་རྒྱུད་དང་འགྲེལ་པ་ཚད་ལྡན་དག་ལས་མི་འབྱུང་ངོ།། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་བསྐྱེད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་འཛིན་པའི་ཚུལ་ནི། སྔོན་དུ་བདག་ཉིད་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བསྒྲུབ་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་ནས་བྱེད་དེ། རྡོ་རྗེ་འབྱུང་བ་ལས་“ལག་པ་གཡོན་པས་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་བླངས་ལ་གཡས་རྡོ་རྗེ་གསོར་ཞིང་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་ཏུ་འདི་སྐད་བརྗོད་པར་བྱའོ།། ཊཱཀྐི་ཧཱུཾ་ཛཿཡང་རྡོ་རྗེ་རང་གི་སྙིང་ཁར་གཏོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇོག་ཅིང༌། ཊཱཀྐི་ཛཿཧོཿཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱས་པས་ནི་ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དེ་ཡང་འདི་
ལྟར༑ ལག་པ་གཉིས་ཀར་2

བསྐོར་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་རྡོ་རྗེ་དང་རྡོ་རྗེས་མཚན་པའི་དྲིལ་
བུ་བླངས་ཏེ། ལག་པ་གཡོན་པའི་རྡོ་རྗེ་ཁུ་ཚུར་གྱིས་དྲིལ་བུ་བཟུངས་པ་དཀུ་གཡོན་པར་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་པར་བྱས་ཏེ་བཞག །གཡས་རྡོ་རྗེ་བསྙེམས་པ་དང་བཅས་པས་གསོར་ཞིང༌༑ ཊཱཀྐི་ཧཱུཾ་ཛཿཞེས་སྔགས་དོན་དྲན་པས་ལན་གསུམ་བརྗོད་དེ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རང་ལ་བཀུག་པར་3

བསམས་ལ། སྔགས་དོན་ནི། ཊཱཀྐི་ཞེས་པ་འདོད་པ་སྟེ། སྐབས་འདིར་
འདོད་ཡུལ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའོ།། ཧཱུཾ་ནི་དེའི་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ།། ཛཿནི་དེ་འགུགས་པའོ།། དེ་ཡང་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པར་གསུངས་པ་ལ། རྡོ་རྗེའི་ཚིག་གི་དོན་ནོ།། དེ་ཉིད་བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་ཕྱི་མ་ལས། “ལྕེ་རྩེ་ཤིན་ཏུ་མི་འགུལ་ཞིང༌།།

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཀུ སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ། རྡོ་རྗེ་འབྱུང་བ། ཤོག་གྲངས་༡༣བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ལག་པ་གཡོན་
པས་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་བླངས་ལ། གཡས་པས་རྡོ་རྗེ་བསོར་ཞིང༌། རྡོ་རྗེའི་ཚིག་ཏུ་འདི་སྐད་བརྗོད་པར་བྱའོ།། ཊཀྐི་ཧཱུཾ་ཛཿ ཡང་རྡོ་རྗེ་རང་གི་སྙིང་གར་
བསྟོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇོག་ཅིང༌། ཊཀྐི་ཛ་ཧོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱས་པས་ནི་ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ གཉིས་གར་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༣ བཞུག་པར་ དབུས་དཔར།

རྡོར་དྲིལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཡོ་གའི་སྐོར་ནས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཚུལ། 175

སོ་དང་མཆུ་གཉིས་སྦྱར་བ་ནི།། རྟགས་པ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་བྱ་བ། སྒྲ་བྲལ་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་ཡིན་ནོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པས་ངག་ཏུ་སྒྲ་དྲག་པར་བརྗོད་དུ་མི་རུང་བར་མངོན་ནོ།། དོན་
འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་གསུམ་རྒྱལ་གྱི་རྟོག་པར། “ཊཱཀྐི་ཞེས་པ་ནི་འདོད་པའོ།། ཧཱུཾ་ཞེས་པ་ནི་ཁྲོ་བོའོ།། དེ་གཉིས་དགུག་པའི་ཕྱིར་ཛཿཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་”2

ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དེ་གཉིས་ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཊཱཀྐི་བརྗོད་པ་ན་སྐུ་ཕྱག་ཆེན་མདུན་དུ་དམིགས། ཧཱུཾ་བརྗོད་པའི་ཚེ་དེའི་ཐུགས་དྲན་པར་བྱས་ནས། ཛཿབརྗོད་པས་དེ་གཉིས་རང་ལ་བཀུག་པར་བསྒོམ་པའི་དོན་ནོ།། སླར་ཡང་རྡོ་རྗེ་དེ་རང་གི་སྙིང་ཁར་གཏོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇོག་ཅིང༌། ཊཱཀྐི་ཛཿཧོཿཞེས་བརྗོད་པས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བཀུག་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་མཉེས་ཤིང་དབང་དུ་བྱས་པར་བསམ་མོ།། དེ་ལྟར་བྱས་པས་རང་གི་ལུས་ངག་སེམས་གསུམ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་བར་གསུངས་པས། དེ་ལྟར་ང་རྒྱལ་བཞག་སྟེ། དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་དེ་ཉིད་ཧཱུཾ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་བསམས་ལ། ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་ཞེས་སོགས་བརྗོད་པའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དྲན་པར་བྱས་ཏེ་གཟུང་བར་བྱའོ།། དེ་ལ་སེམས་དཔའ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་རོ་གཅིག་པའི་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཏེ༑ བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ཉིད་ལ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་རིམ་གྱིས་བསལ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ཉིད་3

དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས། ཐོག་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཉ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པའི་རྒྱུད། ཤོག་གྲངས་༡༣༦བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ལྕེ་རྩེ་ཤིན་ཏུ་མི་བསྒུལ་ཞིང་།། སོ་
དང་མཆུ་གཉིས་སྦྱར་ནས་ནི།། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་བྱ་ཞིང་།། སྒྲ་བྲལ་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་ཡིན་ནོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཏ འཇིག་རྟེན་གསུམ་རྒྱལ་གྱི་རྟོག་པ། ཤོག་གྲངས་༢༦བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཊཀྐི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་པའོ།།
ཧཱུྃ་ཞེས་པ་ནི་ཁྲོ་བོའོ།། དེ་གཉིས་དགུག་པའི་ཕྱིར་ཛཿཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ།།” ཞེས་སོ།།
༣ སྐུ་དེ་ནི་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 176

མཐའ་མེད་པའི་སེམས་དཔའ་ནི། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་མཚན་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་བས་དགྱེས་པ་ན་དགའ་བ་ཆེའོ།། བཟང་པོ་ནི་དགེ་བ་ཡིན་ལ། ཀུན་ཏུ་ནི་མ་ལུས་པ་སྟེ། འདི་ལས་དེ་རྣམས་འབྱུང་བའོ།། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཀུན་བདག་ཉིད།། ཅེས་བྱའོ།། རྡོར་སེམས་ཀྱི་ཕྱག་ཆེན་དང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རིག་མར་གྱུར་པའི་ལྷ་མོ་ནི་རྡོ་རྗེ་བསྙེམས་མ་སྟེ། དེའི་བདག་པོ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་དཔལ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའོ།། དེ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པས་ན་བདག་སྟེ་བདག་པོའོ།། གང་ལ་དམིགས་ནས་ལྷའི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཆོག་གི་དང་པོའ་ི

1

སྐྱེས་བུ་ཞེས་འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་མིང་
གིས་བཏགས་ནས་བསྟན་པར་བཤད་དེ། བཤད་པ་དེ་དག་ཀྱང་སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོའ་འགྲེལ་པའི་ལུགས་བཞིན་དུ་བཀོད་དོ།། དེ་ལྟར་ན་རྡོ་རྗེ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ ིདང་དབྱེར་མེད་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀྱི་ངོ་བོར་བསམས་ནས་འཛིན་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པའོ།། དེ་ནས་དྲིལ་བུའི་དེ་ཉིད་དྲན་པས་འཛིན་པ་ལ། དྷརྨ་ཨ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དྲིལ་བུའི་ས་བོན་ནོ༑༑ ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི། དྷརྨ་ནི་ཆོས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་དྲིལ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཨ་ནི་དེའི་ས་བོན་ནོ།། ཞེས་བཤད་ནས་དཔལ་མཆོག་བསྟོད་འགྲེལ་ལས། “ཨ་ལས་དྲིལ་བུ་རྡོ་རྗེ་བསྙེམས་མར་བསམས་ལ། ཆོས་ཀྱི་དྲིལ་བུ་དཀྲོལ་བར་བྱ་སྟེ།”2

ཞེས་གསུངས་པ་དང་
མཐུན་པར་འགྱུར་རོ།། དེས་ན་དྲིལ་བུ་ཨ་ལས་རྡོ་རྗེ་བསྙེམས་མར་བསྒོམས་ནས། “སྲིད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དག །”3

ཅེས་སོགས་བརྗོད་པས་དཀྲོལ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཤཱནྟི་པ་དང་
༡ དབང་པོའ་ིདབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། སི སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ། དཔལ་མཆོག་འགྲེལ་ཆེན། ཤོག་གྲངས་༡༠༡བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཨ་
ལས་དྲིལ་བུ་རྡོ་རྗེ་སྙེམས་མར་བསམས་ལ། ཆོས་ཀྱི་དྲིལ་བུ་དཀྲོལ་བར་བྱའོ།།” ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཏ དཔལ་མཆོག་སྔགས་དུམ། ཤོག་གྲངས་༢༠༧ན༧

རྡོར་དྲིལ་གྱི་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བའི་སྐོར། 177

ཨ་བྷ་ཡཱ་གཉིས་ཀས། “ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྲིད་འགལ་བྱས།།”1

ཞེས་འདོན་ཅིང༌། དེ་ལ་སྲིད་
པ་ནི་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་ནོ།། དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དག་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པའོ།། འོན་ཀྱང་བདག་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགལ་བའི་སྲིད་པར་བྱས་པ་སྟེ། གནོད་པ་མེད་པ་ལས་གནོད་པ་ཅན་དུ་བྱས་པའོ།། སེམས་དཔའ་མཆོག་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྲིད་པའི་མཆོག་གམ་དམ་པའི་སྲིད་པ་མཛད་པར་འགྱུར་ཞེས་སྦྱར་རོ།། ཇི་ལྟ་བུས་མཛད་ན། རང་བཞིན་དག་པ་ཞེས་ཏེ། དེ་ལ་མི་བདེན་པའི་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཟད་པར་མཛད་ནས། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་མཛད་པའོ།། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། ཀུན་སྙིང་གིས་ཀྱང་སྲིད་བྲལ་བྱས་ཞེས་པ་ལ་འབྲུ་བསྣན་པ་མ་གཏོགས་འཆད་ཚུལ་འདི་ཉིད་དེ། དཔལ་མཆོག་འགྲེལ་ཆེན་ལས། “དེ་ལྟར་དྲིལ་བུ་འཁྲོལ་བའི་ཚེ།། ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་དེ།། ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་མེད།། ནམ་མཁའ་མཉམ་པ་ཉིད་སྦྱོར་བས།། ཐམས་ཅད་མཆོག་ནི་མཉམ་ཉིད་གསལ།།”2

ཞེས་པའི་སྒྲ་དྲིལ་བུས་སྒྲོགས་པར་སེམས་པ་ཉིད་དྲིལ་བུ་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པའི་དོན་དུ་བཤད་དོ།། ལྷ་ལ་མཆོད་པ་དང་སྒྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཚེ། དེ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་བཟུང་ཞིང་དྲིལ་བུ་དཀྲོལ་བས་རྣལ་འབྱོར་པའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དག་པར་བྱེད་ཅིང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཐམས་ཅད་འབེབས་པ་དང་དབང་དུ་བྱེད་པར་བཤད་དོ།། དྲིལ་བུ་གནས་བརྒྱད་དུ་ལྕེ་བསྐྱོད་པས་འཁྲོལ་བ་སོགས་ནི་བླ་མེད་ཁོ་ནའི་སྐབས་སུ་ཡིན་གྱི། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་ལ་མ་བཤད་ཅིང༌། དེ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་འཁྲོལ་པའི་མཚོན་དོན་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ༑༑
གཉིས་པ་བླ་མེད་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་ལྔ། རྡོ་རྗེ་དང་
༡ ལུང་འདི་མ་རྙེད།
༢ ལུང་འདི་མ་རྙེད།

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 178

དྲིལ་བུའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། ཚད་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། རྣམ་དག་དང་མཚོན་དོན་ལ་སོགས་པའི་དེ་ཁོ་ཉིད་བཤད་པ། ཚད་དང་ལྡན་པའི་རྡོར་དྲིལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། རབ་གནས་བྱས་པའི་རྡོར་དྲིལ་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་བཟུང་བའི་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་)ནི། རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་རྡོ་རྗེ་དང༌། མཚོན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའོ།། དང་པོ་ལ་ནི་གསང་བའི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ།། སྒྲུབ་པ་པོའ་གསང་ ིགནས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པ་ལ་ཡང་གསང་བའི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་གསུངས་པ་ཡོད་ཀྱི་དེ་དག་གི་ཚུལ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ༑༑ རྟགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ནི་རྩེ་ལྔ་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུས་ཡུ་བ་བྱས་པའི་དྲིལ་བུ་ལ་ཡང་རྟགས་ཀྱི་དྲིལ་བུ་ཞེས་བྱ་ལ། དེས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་དོན་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།། མཚོན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། རྩེ་གཅིག་པ་དང༌། རྩེ་གསུམ་པ་དང༌། རྩེ་ལྔ་པ་དང༌། རྩེ་དགུ་པ་དང༌། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའོ།། དེ་ལ་རྩེ་མོ་གསུམ་པ་ལྔ་པ་དགུ་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཞི་དྲག་གི་དབྱེ་བས་རྭ་ཟུམ་པ་དང་གདེངས་པ་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་ལ། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་ལ་ནི་རྭ་གསུམ་པའི་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་དང་རྭ་ལྔའི་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་གཉིས་སུ་ངེས་སོ།། དྲིལ་བུ་ལ་ནི་རྩེ་མོ་ལྔ་པ་དང་དགུ་པའི་རྡོ་རྗེས་ཡུ་བ་བྱས་པ་གཙོ་ཆེ་ལ། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེས་ཡུ་བ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའང་སྐབས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་ཡོད་དོ།། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། “དགུག་ལ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་གསུམ་སྟེ།།’ རྩེ་མོ་དག་ནི་གདེངས་པར་བྱ།། དེ་བཞིན་རྩེ་མོ་གཅིག་པ་ནི།། ཀླུ་རྣམས་སྐྲག་པར་བྱེད་པའོ།། ‘ཁྲོ་བོའ་རྡོ་རྗེ་གདེངས་པ་ ིསྟེ༑༑’ ལྷག་མ་རྣམས་ནི་འདུལ་བྱེད་པའོ།། ཞི་ལ་ཞི་བའི་ལྷ་ཉིད་དེ།། རིགས་ཀྱི་རིམ་པའི་ཆོ་གས་དབྱེ།།”1

ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང༌། དེའི་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་སོ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༦༨བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་ ི

རྡོར་དྲིལ་གྱི་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བའི་སྐོར། 179

འགྲེལ་པར་བྷཱ་ཝ་བྷ་དྲས། “ལྷག་མ་ཞེས་བྱ་བའི་ནི་ཡང་རྩེ་གསུམ་པའི་རྡོ་རྗེའོ།། ངེས་པར་འདུལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷ་མ་ཡིན་འཇོམས་པ་སྟེ་དེ་ནི་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱའོ།། ཞི་ལ་ཞི་བའི་ལྷ་ཉིད་དེ།། ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཞི་བ་ནི་དྲག་པོའ་རྡོ་རྗེ་གདེངས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་ཁ་ཟུམ་པའི་ ིརྡོ་རྗེའོ།། ཞི་བའི་ལྷ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཞི་བའི་ལྷའི་སྒྲུབ་པ་པོའོ།། རིགས་ཀྱི་རིམ་པའི་ཆོ་གས་དབྱེ།། ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཞི་བ་དང་ཁྲོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བའི་ཆོ་གས་རྡོ་རྗེའི་ཁྱད་པར་གྱིས་སོ་སོར་བསྒྲུབས་ན་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཅེས་1

བྱ་བ་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་
རྣམས་བྱེད་པ་སྟེ། འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེས་2

བྱ་བའི་དོན་ནོ།།”3

ཞེས་གསུངས་ལ། འདིས་
ནི་ལྷ་ཞི་བའི་སྒྲུབ་པ་པོས། ཞི་བའི་རྡོ་རྗེ་དང༌། ལྷ་དྲག་པོའ་སྒྲུབ་པ་པོས་དྲག་པོའི་རྡོ་རྗེ་ ིབཟུངས་ནས་བསྒྲུབས་ན། ལྷ་དང་ལས་སྦྱོར་རྣམས་འགྲུབ་པ་མྱུར་བར་བསྟན་ཏེ། དྲིལ་བུའང་རྡོ་རྗེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་དགོས་སོ།། ཡང་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། “རྩེ་དགུ་ཞེས་ནི་བྱ་བ་ཡི༑༑ ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེས་འགྲོ་བ་སྒྲོལ།།”4

ཞེས་རྩེ་དགུ་པའི་རྡོར་དྲིལ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྡོར་དྲིལ་
ཞེས་གསུངས་ལ། རྩེ་ལྔ་པ་ལ་ནི་དམ་ཚིག་གི་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། “དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེའི་མཚན་ཉིད་དེ།།”5

ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། བྷཱ་བ་བྷ་དྲས། “དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ། དམ་ཚིག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔའོ།། དེ་དང་གྲངས་མཉམ་པའི་རྭ་རྡོ་རྗེ་གང་

དང་ལྔ་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘གདུག་ལ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་གསུམ་སྟེ།།’ ‘ཁྲོ་བོའ་རྡོ་རྗེ་གདེངས་པོ་སྟེ།།’ ཞེས་སོ།། ི
༡ ཐབས་ཅེས་ གཙང་དཔར།
༢ འགྲུབ་པར་ཞེས་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཚ སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བྷ་བ་བྷ་དྲ། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་རྣམ་བཤད། ལེའུ་སོ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༧བ༤ ལས་བྱུང་ ིབ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ལྷག་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་རྩེ་གསུམ་པའི་རྡོ་རྗེའོ།། ངེས་པར་འདུལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷ་མ་ཡིན་འཇོམས་པ་སྟེ་དེ་ནི་དེའི་ཕྱིར་བྱ་བའོ།། ཞི་ལ་ཞི་བའི་ལྷ་ཉིད་དེ།། ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཞི་བ་ནི་དྲག་པོའ་རྡོ་རྗེ་གདེངས་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཁ་ཟུམ་པའི་རྡོ་རྗེའོ།། ཞི་བའི་ལྷ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ ིཞི་བའི་ལྷའི་བསྒྲུབ་པའོ།། རིགས་ཀྱི་རིམ་པའི་ཆོ་གས་དབྱེ།། ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཞི་བ་དང་ཁྲོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་ལྷའི་དབྱེ་བས་རྡོ་རྗེའི་ཁྱད་པར་གྱིས་སོ་སོར་བསྒྲུབས་ན། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་བྱེད་པ་སྟེ། འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།།” ཞེས་སོ།།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་སོ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༦༧བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྩེ་དགུ་ ིཞེས་ནི་བྱ་བ་སྟེ།། རྡོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་འགྲོ་བ་སྒྲོལ།།” ཞེས་སོ།།
༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་སོ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༦༨ན༤ ི

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 180

ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པས་སོ།། གཞན་ཡང༌། སམ་བཱུ་ཊ་
རྩ་འགྲེལ་དང༌། གདན་བཞི་སོགས་དུ་མ་ལས་རྩེ་དགུ་པའི་རྣམ་གཞག་ཤིན་ཏུ་མང་བས། བོད་དག་ལ་རྩེ་ལྔ་པ་ནང་དང་རྩེ་དགུ་པ་ཕྱིའི་རྡོར་དྲིལ་ཞེས་གྲགས་པ་ནི་རི་བོང་གི་ཅལ་
ཙམ་2
དུ་ཟད་དོ།། དེ་དག་ལ་ནི་ལག་ཏུ་བཟུང་བའི་རྡོ་རྗེའི་དབྱེ་བ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་སྤྱིར་ནི་རྒྱན་གྱི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་གསུངས་པ་དེ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ།། མན་ངག་སྙེ་མ་ལས་ཀྱང༌། “རྩེ་གཅིག་པ་དང༌། རྩེ་གསུམ་པ་དང༌། རྩེ་ལྔ་པ་དང༌། རྩེ་དགུ་པ་ཞེས་པ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་པ་བཞིའོ།། རྣོ་བ་དང༌། མི་རྣོ་བ་དང༌། གདེངས་པ་དང༌། ཞི་བའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གཉིས་སོ།། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་ནི་རྩེ་མོ་ལྔའི་སྒོ་བཞི་པ་ཅན་དང་རྩེ་གསུམ་པའོ།། དེ་ལ་ཁྲོ་བོའ་རྡོ་རྗེ་ཁ་གདེངས་པ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་རྩེ་གཅིག་པ་ནི་འདོད་ཆགས་དམན་པར་ ིབྱེད་པའོ།།”3

ཞེས་རྡོ་རྗེའི་དབྱེ་བ་སྔར་བཤད་པ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་སོ།། མཁའ་
འགྲོ་རྒྱ་མཚོ་ལས་ནི། “རྩེ་དགུ་རྩེ་མོ་གཅིག་པ་དང༌།། རྩེ་ལྔ་རྩེ་མོ་གསུམ་པ་ཅན།། དེ་ལྟར་ལ་སོགས་དྲིལ་བུ་ཆེ།། རྩེ་མོ་སྟོང་གི་བར་དུའོ།།”4

ཞེས་རྡོ་རྗེ་རྩེ་གཅིག་ནས་རྩེ་མོ་སྟོང་གི་
བར་དང༌། དྲིལ་བུའང་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། ཕྱིའི་དྲིལ་བུའི་མཚན་ཉིད་ནི༑ “དཔའ་བོས་གསུངས་པ་བཤད་པར་བྱ།། དྲིལ་བུ་རྟག་ཏུ་ཆ་གསུམ་ཅན།།”5

ཞེས་
སོགས་ཀྱིས། མཚོན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་རྡོར་དྲིལ་དང༌། དེས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་དོན་ལ་ནང་གི་རྡོར་དྲིལ་དུ་བཤད་ཅིང༌། དཔལ་གདན་བཞིའི་སྦྱོར་གདན་གྱི་རབ་བྱེད་བཞི་པར། “རྡོ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཚ སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བྷ་བ་བྷ་དྲ། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་རྣམ་བཤད། ལེའུ་སོ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༧ན༥ ལས་བྱུང་བ་ ིཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་དམ་ཚིག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔའོ།། དེ་དང་གྲངས་མཉམ་པའི་ར་རྡོ་རྗེ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།།” ཞེས་བྱའོ།།
༢ མ་དཔེ་གསུམ་ཆར་ཆལ་ཙམ་ཞེས་གསལ།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ སློབ་དཔོན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས། མན་ངག་སྙེ་མ། སྙེ་མ་ཉེར་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༣བ༢
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༥༢ན༤
༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༥༢ན༦

རྡོ་རྗེའི་ཚད་ཀྱི་རྣམ་གཞག 181

རྗེ་དྲིལ་བུའི་ཕྱག་རྒྱ་དག །‘སོ་སོར་གཟུང་བའི་དེ་ཁོ་ན།།”1

ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དྲན་
པའི་རྒྱུ་མཚན་ལས། “རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བོ།།”2

ཞེས་
སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པས་ཀྱང༌། རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཐབས་ཤེས་དང༌། རྟགས་གྱི་རྡོར་དྲིལ་དེ་ལ་ནང་བཤད་བྱས་པའི་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་ཐབས་ཤེས་ནི། ནང་གི་ཐབས་ཤེས་སུ་གསུངས་པས། རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་ལ་ཕྱི་ནང་གི་དབྱེ་བ་ནི་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའི༑ རྩེ་མོ་ལྔ་པ་དང་དགུ་པས་འབྱེད་པ་ནི་བླུན་པོའ་གཏམ་མོ།། ིགཉིས་པ་ཚད་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུད་གཞན་ནས་གསུངས་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང༌། དུས་འཁོར་ནས་གསུངས་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(རྒྱུད་གཞན་ནས་གསུངས་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། རྡོ་རྗེའི་ཚད་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང༌། དྲིལ་བུའི་ཚད་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ།། དང་པོ་(རྡོ་རྗེའི་ཚད་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་)ལ་ཡང་གཉིས། གཟུང་བར་བྱ་བའི་རྡོ་རྗེའི་ཚད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་དང༌། རྒྱན་གྱི་རྡོ་རྗེའི་ཚད་ལ་སོགས་པ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(གཟུང་བར་བྱ་བའི་རྡོ་རྗེའི་ཚད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་)ནི། ཞི་བ་དང་དྲག་པོའ་རྡོ་རྗེ་དང༌། ིརྩེ་ལྔ་པ་དང་དགུ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱུ་ནི་གསེར་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱས་པ་ནས༑ ཐ་མ་ཤིང་ལས་བྱས་པའི་བར་གང་ཡང་རུང་བ་ཇི་ལྟར་འབྱོར་པ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། “ཞི་དང་རྒྱས་དང་མངོན་སྤྱོད་ཀྱི།། རྡོ་རྗེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང༌།། གསེར་ལ་སོགས་པ་ལེགས་པར་བརྡུངས།།”3

ཞེས་དང༌། དེའི་འགྲེལ་པར། “ཡང་ན་ཤིང་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཚོན་རྩིས་ཁ་སྒྱུར་བའོ།།”4

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དེ་ལ་ཚད་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང གདན་བཞི། སྦྱོར་བའི་གདན་གྱི་རབ་བྱེད་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༢༡༣བ༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་
མི་འདྲ་སྟེ། ‘སོ་སོར་གཟུང་བའི་དེ་ཁོ་ན།།’ ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། འ སློབ་དཔོན་བྷ་བ་བྷ་དྲ། གདན་བཞིའི་འགྲེལ་པ། སྦྱོར་བའི་གདན་གྱི་རབ་བྱེད་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༢༢༧ན༣
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་སོ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༦༧བ༦ ི
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཚ སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བྷ་བ་བྷ་དྲ། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་རྣམ་བཤད། ལེའུ་སོ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༥བ༥ ི

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 182

ཇི་ལྟ་བུ་བྱ་བ་ནི། སམྦུཊ་ལས། “ཆ་གསུམ་གཟུང་བའི་གནས་གསལ་ཞིང༌།།”1

ཞེས་
གསུངས་པའི་འགྲེལ་པར། མན་སྙེ་ལས། “ཆ་གསུམ་རྣམས་མཉམ་པ་གང་གི་རིང་བ་ཉིད་དུ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་སྐད་དོ།།”2

ཞེས་བཤད་ཅིང༌། གཟུང་བ་ཞེས་པ་ནི་འཛིན་པར་འདོན་ཏེ།
ཆ་གསུམ་པོ་དེ་ཆ་ཤས་སུ་འཛིན་པའི་གནས་རྡོ་རྗེའི་ལུས་དང༌། གསལ་བ་ནི་སོ་སོའ་ཆ་ ིཤས་གསལ་བ་ལ་བཤད་དོ།། གཞན་ཡང་མན་སྙེར། “འདིར་ཆ་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་ནི་རྡོ་རྗེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་མཚན་ཉིད་དོ།།”3

ཞེས་དང༌། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོར་
ཡང༌༑ “ཆ་གསུམ་དག་ནི་བཟུངས་ནས་སུ།།”4

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དྲིལ་བུ་དང་ལྷན་
ཅིག་ལག་པས་བཟུང་བར་བྱ་བའི་རྡོ་རྗེ་ཐམས་ཅད་ནི་དབུས་ཀྱི་ཆང་གཟུང་ཆ་ཅིག །ངོས་གཉིས་ཀྱི་རྭའི་སྲིད་ཆ་རེ་རེ་ཚད་མཉམ་པའི་ཆ་གསུམ་ལ། ཡིན་པར་ངེས་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གདན་གྱི་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་སོགས་ལ་ནི་ཚད་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་སོར་བཞི་ནས་བརྩམས་ནས་སོར་ཉི་ཤའི་བར་དུ་གྲགས་སོ།། ཇི་ལྟར་འདོད་པར་རོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་གོ །ཞེས་མན་སྙེར་བཤད་དོ།། སོར་བཞི་པ་ལྟ་བུའམ། སོར་ཉི་ཤ་པའི་སྲིད་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཆ་གསུམ་མཉམ་པར་བྱའོ།། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་འགྲེལ་པར་ ི བྷཱ་ཝ་བྷ་དྲས། སོར་དྲུག་པ་ནས་ཉི་ཤའི་བར་དུ་བཤད་དོ།། དེ་ཡང་རྭ་དབུས་མའི་རྩེ་མོ་རྭ་གཞན་པས་རིང་བ་དེའི་རྩེ་ཕན་ཚུན་གྱི་བར་ཆ་གསུམ་དུ་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པར་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། “དབུ་མ་རིང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ནི།། ཆ་གསུམ་གྱི་ནི་ཚད་དག་བྱ།།”5

ཞེས་གསུངས་སོ།། མན་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾཔུཊ། བརྟག་པ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤༤བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཆ་གསུམ་གསལ་བར་གཟུང་བ་
ལ༑༑” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ སློབ་དཔོན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས། མན་སྙེ། སྙེ་མ་ཉེར་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༠བ༦
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ སློབ་དཔོན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས། མན་སྙེ། སྙེ་མ་ཉེར་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༣ན༣
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་སོ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༦༧བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཆ་གསུམ་ ིདུ་ནི་བཟུང་ནས་སུ།།” ཞེས་སོ།།
༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་སོ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༦༨ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཆ་གསུམ་གྱི་ ིནི་ཚད་དག་ལ།། དབུ་མ་ཅུང་ཟད་རིང་ཡང་རུང།།” ཞེས་སོ།།

རྡོ་རྗེའི་ཚད་ཀྱི་རྣམ་གཞག 183

སྙེ་དཔང་འགྱུར་ལས། “ཆ་གསུམ་པའི་སུམ་ཆའི་ཚད་དུ་ལྟེ་བའི་ཆ་ཤས་བརྒྱད་པའོ།། རྭ་རྣམས་ནི་ཆ་ཤས་བཞི་པ་རྩེ་མོ་གུག་པའོ།། རྭའི་དབུས་ཀྱི་འོག་ནི་ཟླུམ་པོའོ།།1

རྭ་དབུས་

མ་ནི་དྲང་ལ། གྲུ་བཞི་པ། རྣོ་བ། རྐེད་དཀྲིས་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ནས་ཀྱི་དབྱིབས་ཅན་ནོ།། དེའི་རྩེ་མོ་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྭའི་རྩེ་མོ་རྣམས་ཀྱི་བར་ནི་ནས་ཙམ་སྟེ། རྭ་ཐམས་ཅད་ཕན་ཚུན་མཉམ་པའོ།། དབུས་མ་ནི་ཅུང་ཟད་ལྷག་པའོ།། རྭ་རྣམས་ཀྱི་འོག་ཅུང་ཟད་ཕྲ་བ། དབུས་དེ་ལས་སྦོམ་པ། སྟེང་ནི་འོག་གི་ལས་ཆ་ཕྲ་བའོ།། དབུས་ཀྱི་ཆའི་ཡང་དབུས་སྦོམ་ཞིང་མཐའ་གཉིས་དེ་ལས་ཕྲ་བའོ།།”2

ཞེས་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི། འགྱུར་རྙིང་ཁ་ཅིག་ཏུ་
ཆ་ཤས་ཀྱི་དོད་ལ་ཟུར་བརྒྱད་པ་དང་ཟུར་བཞི་པ་ཞེས་འབྱུང་ལ། ཕྲེང་བ་ཆག་འགྱུར་དུ། ཆ་བརྒྱད་པ་དང་ཆ་བཞི་པ་ཞེས་འབྱུང་ངོ༌།། དེ་ལ་ཆ་ཤས་བརྒྱད་དང་ཆ་བརྒྱད་ཅེས་པ་དོན་འདྲ་བར་སྣང་སྟེ། ལྟེ་བ་ལ་ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཆ་བརྒྱད་དུ་དབྱེར་རུང་བའི་དོན་དུ་བྱ་ལ། ཟུར་བརྒྱད་ཅེས་པ་ལྟར་ན། ལྟེ་བ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ཆ་བརྒྱད་པའི་དབྱིབས་ལྟ་བུའི་ཟུར་བྱ་དགོས་པར་བྷཱ་ཝ་བྷ་དྲས་བཤད་པ་དང་འདྲ་བར་མངོན་ནོ།། དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་ཆ་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་ཆ་དབུས་མ་དེ་ཡང་ངོས་གཡས་གཡོན་གྱི་པདྨ་ཆ་རེ་རེ་དང་ལྟེ་བ་ཆ་གཅིག་སྟེ་གསུམ་མཉམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་ནོ།།3

རྭ་རྣམས་ནི་ཆ་ཤས་བཞི་པ་རྩེ་མོ་གུག་
པའོ༑༑ ཞེས་པ་ནི་ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱི་རྭ་རྣམས་ལའང་ཅུང་ཟད་ཟུར་བཞི་པའི་རྣམ་པ་རྩེ་མོ་རྭ་དབུས་མ་ལ་ཕྱོགས་པར་གུག་པའོ།། དེ་ལ་ཆ་ཤས་བརྒྱད་པ་ཞེས་པ་ནི་སམྦུཊ་ན་དེ་སྟོན་པའི་ཚིག་མེད་ཀྱང༌། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། “རྩེ་མོ་ཀུན་གྱི་དབུ་མ་ཟླུམ།། ཕྱོགས་
༡ ཟླུམ་པའོ།། སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ སློབ་དཔོན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས། མན་སྙེ། སྙེ་མ་ཉེར་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༣ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ༑ “ཆ་གསུམ་པའི་སུམ་ཆའི་ཚད་དུ་ལྟེ་བ་ཆ་ཤས་བརྒྱད་པའོ།། རྭ་རྣམས་ནི་ཆ་ཤས་ཟུར་བཞི་པ་རྩེ་མོ་གུག་པའོ།། རྭའི་དབུས་ཀྱི་འོག་ནི་ཟླུམ་པའོ༑༑ རྭ་དབུས་མ་ནི་དྲང་བ་གྲུ་བཞི་པ་རྣོ་བ་རྐེད་དཀྲིས་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ནས་ཀྱི་དབྱིབས་ཅན་ནོ།། འདིའི་རྩེ་མོ་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྭའི་རྩེ་མོ་རྣམས་ཀྱི་བར་ནི་ནས་བརྩམས་ཏེ། རྭ་ཐམས་ཅད་ཕན་ཚུན་མཉམ་པའོ།། དབུས་མ་ནི་ཅུང་ཟད་ལྷག་པའོ།། རྭ་རྣམས་ཀྱི་ཅུང་ཟད་འོག་ཕྲ་བ། དབུས་དེ་ལས་སྦོམ་པ། སྟེང་ནི་འོག་གི་ཆ་ལས་ཕྲ་བའོ།། དབུས་ཀྱི་ཆ་ཡིས་ཡང་དབུས་སྦོམ་ཞིང་མཐའ་གཉིས་དེ་བས་ཕྲ་བའོ།།” ཞེས་སོ།།
༣ དོན་ཏོ།། དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 184

སོགས་རྩེ་མོ་འདུད་པས་གནས།། དབུས་ནི་ཟུར་བརྒྱད་དག་ཏུ་བྱ།། དབུས་ཀྱི་ཆ་ཡི་ཚད་ལྡན་པ།། གནས་པ་ལྟེ་བ་ཞེས་བྱའོ།། རིན་ཆེན་པདྨ་རཱ་ག་ལྟར།། དེ་ཡང་ཅུང་ཟད་ཟུར་བརྒྱད་བྱ།།”1

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དུ་དགོངས་པར་སྣང་ལ། དེའི་འགྲེལ་པར་བྷཱ་ཝ་བྷ་
དྲས༑ “དབུས་ནི་ཟུར་བརྒྱད་དག་ཏུ་བྱ།། ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྡོ་རྗེ་དབུ་མའི་ཆ་ལྟེ་བ་གང་ཡིན་པ་ཆ་བརྒྱད་པར་བྱའོ།། ཆ་བརྒྱད་པ་དེ་ཅི་འདྲ་ཞེ་ན། རིན་ཆེན་པདྨ་རཱ་ག་ལྟར།། དེ་ནི་ཅུང་ཟད་ཟུར་བརྒྱད་བྱ།། ཞེས་སྨོས་ཏེ།”2

ཞེས་གསུངས་པས། མན་སྙེ་དང་བཞེད་པ་འདྲ་བར་
སྣང་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་ཚིག་རྐང་པ་ཐ་མ་དེ་གཉིས། ཀུན་གྱི་རྩེ་མོ་དབུས་མ་ཟླུམ།། ཞེས་བྱ་བའི་བཤད་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ་ཞེས་ལུགས་གཞན་བཀོད་དེ། དེ་ལྟར་ན་རྭ་ཀུན་གྱི་རྩེ་མོ་དབུས་མ་སྟེ་རྭ་དབུས་མ་གཉིས་དབྱིབས་ཟླུམ་པ་ལ་ཅུང་ཟད་ཟུར་བརྒྱད་པའི་རྣམ་པར་འཆད་ཀྱི། ལྟེ་བ་ལ་མི་སྦྱོར་རོ།། སྔར་གྱི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་དགུ་པ་རྙིང་མ་3

མང་པོ་ལ་དབུས་རྭ་
དབྱིབས་ཟླུམ་པོ་ལ་ཅུང་ཟད་ཟུར་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱས་འདུག་པའང་འདི་ལ་བསམ་པ་འདྲའོ༑༑ མན་སྙེ་དང༌། ཕྲེང་བར། རྭ་དབུས་མ་གྲུ་བཞི་པར་བཞེད་པས། ཀུན་གྱི་རྩེ་མོ་དབུ་མ་ཟླུམ།། ཞེས་པའི་དགོངས་པ་འཆད་པར་བཞེད་ནས། རྭའི་དབུས་ཀྱི་འོག་ནི་ཟླུམ་པོའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྭ་རྣམས་གང་གི་དབུས་སུ་གནས་པའི་འོག་གཞི་ཟླུམ་པོ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་འཆད་པར་སྣང་ངོ༌།། རྭ་དབུས་མ་གྲུ་བཞི་པའང་རྩེ་ལྔ་པ་དང་དགུ་པ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་དུ་བཞེད་པར་སྣང་གི །རྩེ་ལྔ་པའི་སྒོས་ཆོས་སུ་མི་བཞེད་ཅིང༌། བྷཱ་ཝས། “ཡང་རྡོ་རྗེ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་སོ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༦༨ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྩེ་མོ་ཀུན་གྱི་ ིདབུས་མ་ཟླུམ།། ཕྱོགས་སོགས་རྩེ་མོ་འདུས་པས་གནས།། དབུས་ནི་ཟུར་བརྒྱད་དག་ཏུ་བྱ།། དབུས་ཀྱི་ཆ་ཡི་ཚད་ལྡན་པ།། གནས་པ་ལྟེ་བ་ཞེས་བྱའོ༑༑ རིན་ཆེན་མ་ར་ཀ་ཏ་ལྟར།། དེ་ཡང་ཅུང་ཟད་ཟུར་བརྒྱད་བྱ།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཚ སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བྷ་བ་བྷ་དྲ། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་རྣམ་བཤད། ལེའུ་སོ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༦ན༦ ལས་བྱུང་བ་ ིཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དབུས་ནི་ཟུར་བརྒྱད་དག་ཏུ་བྱ།། ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྡོ་རྗེ་དབུ་མའི་ཆ་ལྟེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆ་བརྒྱད་པར་བྱ་བའོ།། ཆ་བརྒྱད་པ་དེ་ཅི་འདྲ་ཞེ་ན། རིན་ཆེན་མར་ཀ་ཏ་ལྟར།། དེ་ནི་ཅུང་ཟད་ཟུར་བརྒྱད་བྱ།། ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ་” ཞེས་སོ།།
༣ རྙིད་མ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
སྙི་མ་ གཙང་དཔར།

རྡོ་རྗེའི་ཚད་ཀྱི་རྣམ་གཞག 185

ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་མཚན་ཉིད་གསུངས་པ། ཀུན་གྱི་རྩེ་མོ་དབུ་མ་ཟླུམ།། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རྩེ་དགུ་པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་གྱི་རྩེ་མོ་སྟེ། རྭ་དབུས་མ་ཟླུམ་པོར་བྱའོ༑༑ ཐ་མའི་རྭ་རྣམས་ནི་མན་ངག་ལས་གྲུ་བཞི་1

པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།”2

ཞེས་བཤད་དོ།།
དེ་ལྟར་ན། རྭ་གཞན་རྣམས་ལ་ཟུར་བཞི་པའི་རྣམ་པར་བྱེད་པའང་རྩེ་མོ་ལྔ་པ་དང་དགུ་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་སུ་མཁས་པ་དེ་དག་མཐུན་པར་བཞེད་པས། རྩེ་ལྔ་པ་ལ་ཟུར་བཞི་ཡོད་པ་དང༌། རྩེ་དགུ་པ་ལ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། མན་སྙེར། རྭ་དབུས་མ་ལ་རྐེད་དཀྲིས་གསུམ་བྱ་བར་བཤད་པ་ནི། རྭ་དེའི་དབྱིབས་ནས་འདྲ་བ་མགོ་མཇུག་ཕྲ་ཞིང༌། དབུས་སྦོམ་པར་བཤད་པ་དེའི་དབུས་ཀྱི་སྦོམ་པར་བཤད་པ་དེའི་དབུས་ཀྱི་སྦོམ་པོ་དེ་ལ་རྐེད་དཀྲིས་གསུམ་གཤིབས་སུ་བྱེད་པ་སྟེ། སྐ་རགས་འདིའི་དབུས་ཀྱི་ཆ་ནི་ཅུང་ཟད་ལྷག་པར་བྱའོ།། ཆ་ལྷག་མ་དག་ཕན་ཚུན་མཉམ་ཞིང་རིམ་གྱིས་ཉིས་འགྱུར་དུ་མཐོ་བའོ།། ཞེས་འོག་ཏུ་གསུངས་པ་ནི་འདི་འཆད་པ་ཡིན་པས། སྐ་རགས་གསུམ་གཤིབས་ཀྱི་དབུས་མ་ཉིས་འགྱུར་གྱི་དཔངས་མཐོ་ཞིང༌། གཞན་གཉིས་མཉམ་པའོ།། མན་སྙེ་དང༌། ཕྲེང་བར། དབུས་རྭའི་རྩེ་མོ་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྭ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་རྩེ་མོའ་བར་ནས་ ིཙམ་གྱི་ཚད་དུ་བཤད་པ་འདི་རྡོ་རྗེ་རང་གི་ལུས་ཚད་ལ་བལྟོས་པའི་ནས་སུ་བྱས་ན། རྡོ་རྗེ་ཆ་བཞིར་བགོས་པའི་ཆ་གཅིག་ཉི་ཤ་རྩ་བཞིར་བགོས་ནས། དེའི་ཆ་གཅིག་གི་བདུན་ཆ་བྱེད་དགོས་པས་རྡོ་རྗེ་སོར་བཅུ་གཉིས་པ་གཅིག་ལ་མཚོན་ན། དེ་ཆ་བཞིར་བྱས་པའི་ཆ་གཅིག་ནི་སོར་གསུམ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཆ་ཉི་ཤ་རྩ་བཞིར་བྱས་པ་ན་སོར་རེ་རེ་ལ་ཆ་བརྒྱད་བརྒྱད་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས། སོར་གསུམ་གྱི་ཉི་ཤ་རྩ་བཞི་ཆ་གཅིག་ལ་ཆ་བདུན་དུ་བྱས་པ་

༡ གྲྭ་བཞི་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཚ སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བྷ་བ་བྷ་དྲ། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་རྣམ་བཤད། ལེའུ་སོ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༦ན༥ ལས་བྱུང་བ་ ིཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཡང་རྡོ་རྗེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་མཚན་ཉིད་གསུངས་པ། ཀུན་གྱི་རྩེ་མོ་དབུ་མ་ཟླུམ།། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རྩེ་དགུ་པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་གྱི་རྩེ་མོ་སྟེ་ར་དབུ་མ་ཟླུམ་པོར་བྱའོ།། ཐ་མའི་ར་རྣམས་ནི་མན་ངག་ལས་གྲུ་བཞི་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།” ཞེས་སོ།།

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 186

ན༑ སྒྲུབ་པ་པོའ་སོར་གཅིག་གི་བརྒྱད་ཆ་ལ་ཆ་བདུན་དུ་བྱས་པར་སོང་ཞིང༌། དེ་འདྲའི་ ིབདུན་ཆ་གཅིག་ལ་ནི་ནས་རང་དགའ་བ་གཅིག་གི་བརྒྱད་ཆ་ཙམ་ཡང་འོང་ཚད་དུ་འདུག་པས༑ རྡོ་རྗེ་སོར་བཅུ་གཉིས་པའི་རྭ་དབུས་མའི་རྩེ་མོར་རྭ་གཞན་གྱི་རྩེ་མོ་ལས་མཐོ་བར་མངོན་པ་ཙམ་ལས་མི་འོང་བས་ཤིན་ཏུ་མི་འགྲིག་གོ །འོན་ཏེ་ནས་ནི་སྒྲུབ་པ་པོའ་སོར་ ིགཅིག་གི་བདུན་ཆ་ལ་བྱེད་ན། རྡོ་རྗེ་ཆུང་ཚད་སོར་བཞི་པའང་རང་ཉིད་ཀྱི་བཞེད་པས་དེའི་ཚེ་རྭ་དབུས་མའི་སྲིད་ལ་སོར་གང་དང་སོར་གསུམ་ཆ་གཅིག་ལས་མི་འོང་བས་དེ་ལ་ནས་ཚད་མ་གཅིག་གིས་མཐོ་བའི་མཚམས་སུ་རྭ་གཞན་ཟུག་པ་བྱས་ན་མི་འཚམས་པའི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་དུ་སེམས་སོ།། རྡོ་རྗེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚད་དེ་ངེས་གཟུང་དུ་མི་སྨྲའི། སོར་བཅུ་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་དབུས་རྭའི་མཐོ་ཚད་1

དེ་ཙམ་བྱེད་
པ་མཚོན་པའི་དཔེར་སྨོས་ནས་དེའི་རིགས་པས་སོར་ཉི་ཤ་པ་ལ་ནས་ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་དང༌༑ སོར་བཞི་པ་ལ་ནས་སུ་རེ་དགའ་མ་ལོངས་པའི་མཐོ་ཚད་2

བྱེད་པ་སོགས་གོ་བར་
བྱེད་པའི་དོན་དུའོ་སྙམ་དུ་དགོངས་ན་ནི་ལེགས། མན་སྙེར། “རྭ་དབུས་ཀྱི་འོག་ནི་ཟླུམ་པོའོ༑༑”3

ཞེས་པའི་དོན། ཡང་ན་འདི་ལྟར། རྭ་དབུས་མའི་ལུས་ཕལ་ཆེར་གྲུ་བཞི་པ་ཡིན་ཡང་འོག་ཕྱོགས་གདན་ལ་རེག་པའི་གོང་ཙམ་4

ནས་ཟླུམ་པོར་བྱས་ཏེ། རྭ་གཞན་རྣམས་
ལ་ཆུ་སྲིན་གྱི་གདོང་འབྱུང་བའི་ཚད་ཙམ་ནས་རྭ་དབུས་མའི་ཟུར་རྣམས་རིམ་གྱིས་མི་མངོན་པར་འགྱུར་ཏེ། འོག་གི་ཆ་གདན་ལ་རེག་མཚམས་ལ་ཉེ་བ་ནས་ཟླུམ་པོར་གྱུར་པའི་དོན་དུ་བྱས་ནས། རྭ་རྣམས་ཀུན་གྱི་དབུས་མ་ཟླུམ།། ཞེས་པའང༌། དབུས་མའི་འོག་གི་ཆ་ཟླུམ་ཞེས་འགྲེལ་བར་བྱས་ནའང་ལེགས་པར་མངོན་ནོ།། མན་སྙེར། ཚིག་གོང་དུ་དྲངས་
༡ མཐོ་ཁྱད་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ རེ་དགའ་མ་ལོངས་པའི་མཐོ་ཁྱད་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ སློབ་དཔོན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས། མན་སྙེ། སྙེ་མ་ཉེར་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༣ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ། “རྭའི་དབུས་ཀྱི་འོག་ནི་ཟླུམ་པའོ།།” ཞེས་སོ།།
༤ གྲོང་ཙམ་ དབུས་དཔར།

རྡོ་རྗེའི་ཚད་ཀྱི་རྣམ་གཞག 187

པ་ལྟར། རྭ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དབུས་སྦོམ་ཞིང༌། སྟེང་འོག་དེ་ལས་ཕྲ་བ་དང༌། དེའང་དབུས་རྭ་ལ་ཟུག་པའི་རྩེ་མོའ་ཆ་ཕྲ་ཞིང༌། གདན་ལ་ཟུག་པའི་རྩ་བའི་ཆ་རྩེ་མོ་ལས་སྦོམ་པ་དང༌། ིདབུས་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་སྦོམ་ཞིང་སྟེང་འོག་གཉིས་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་ཕྲ་བར་བྱ་བ་ཙམ་ཞིག་གསུངས་ལ། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་རྩ་འགྲེལ་ལས། རྡོ་རྗེ་ཆ་གསུམ་མཉམ་པའི་ཆ་རེ་རེའང་ ིཆ་གསུམ་གསུམ་དུ་མཉམ་པར་བགོས་པས་ཆ་དགུ་པར་འགྱུར་རོ།།1

དེའི་དབུས་ཀྱི་ཆ་
གསུམ་གྱི་དབུས་མ་ལྟེ་བ་དང༌། དེའི་ངོས་གཡས་གཡོན་གྱི་ཆ་རེ་རེ་ནི་པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་རེ་རེའོ།། རྭ་གཡས་གཡོན་ལ་ཆ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཆ་དབུས་མ་རྣམས་སྦོམ་པ་དང༌། སྟེང་འོག་གི་ཆ་རེ་རེ་ཕྲ་བ་དང༌། དེ་ལྟ་བུའི་ཆ་དགུ་པོ་དེ་ཡང་རེ་རེ་ཞིང་ཆ་མཉམ་གསུམ་གསུམ་དུ་བགོས་པས་ཆ་དགུ་གསུམ་ཉི་ཤ་རྩ་བདུན་དུ་འགྱུར་ལ། དེའི་ཚེ་ལྟེ་བའི་ཆ་གསུམ་གྱི་དབུས་མ་མཐོ་ཞིང༌། ཆ་གཞན་གཉིས་རིམ་གྱིས་གཞོལ་བ་དང༌། རྭ་རྣམས་རེ་རེ་ལའང་ཆ་དགུར་བྱས་པའི་ཆ་དབུས་མ་གསུམ་གྱིའང་དབུས་མ་སྦོམ་ཞིང༌། དེའི་ཆ་གཞན་གཉིས་རིམ་གྱིས་ཕྲ་བར་བཤད་དེ། པདྨ་རྣམས་ལའང་རྩེ་མོའ་ཆ་ཅུང་ཟད་ ིགཞོལ་ཞིང༌། དེ་ལས་ཀྱང་རྩ་བའི་ཆ་ཆེས་གཞོལ་བ་དང༌། དབུས་ཀྱི་ཆ་ཅུང་ཟད་མཐོ་བར་བྱའོ༑༑ སམྦུཊིར། “སྐ་རགས་བྱས་པ་བཟང་པོ་ཉིད།།”2

ཅེས་པའི་འགྲེལ་པ་མན་སྙེར།
“རྭའི་འོག་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་དཀྲིས་པའི་རི་མོ་ནི་སྐ་རགས་ཏེ། མུ་ཁྱུད་ཅེས་མིང་དུ་བྱ་བ་མཛེས་པའོ།།”3

ཞེས་དང༌། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ། “ཆ་བརྒྱད་སྐ་རགས་ཀྱིས་ནི་བརྒྱན།།” ི 4
ཅེས་པའི་འགྲེལ་པར། “སྐ་རགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྩེ་མོའ་འོག་ན་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ ི

༡ ཆ་དགུར་འགྱུར་རོ།། དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾཔུཊ། བརྟག་པ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤༤བ༤
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ སློབ་དཔོན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས། མན་སྙེ། སྙེ་མ་ཉེར་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༠བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ། “རའི་འོག་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་དཀྲིས་པའི་རི་མོ་ནི་སྐ་རགས་ཏེ། མུ་ཁྱུད་ཅེས་གང་མིང་དུ་གྲགས་པ་མཛེས་བའོ།།” ཞེས་སོ།།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་སོ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༦༧བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཆ་བརྒྱད་ ིསྐ་རགས་ལེགས་པར་བརྒྱན།།” ཞེས་སོ།།

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 188

སྟེང་དུ་སྐ་རགས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་བྱ་སྟེ་ཁ་ཁྱེར་ཞེས་བྱ་བར་གྲགས་པའོ།།”1

ཞེས་གསུངས་
པ་དག་གི་དོན་ནི། པདྨའི་འདབ་མའི་རྩེ་མོ་ནོན་པར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱས་པའི་ཟླ་བའི་སྟེང་གི་མཐའ་ནས་མུ་ཁྱུད་ཀྱི་རྣམ་པའི་རི་མོས་བསྐོར་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། བོད་དག་གིས་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་མི་བྱེད་པར་ཟླ་བའི་ཕྱི་ནས་མུ་ཏིག་གི་ཕྲེང་བ་ལྟ་བུས་བསྐོར་བ་རེ་བྱེད་པ་ནི་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ཅིང་དོན་མ་ཡིན་ནོ།། རྡོ་རྗེ་ཆ་གསུམ་མཉམ་པར་བྱེད་པའི་ཚེ། ཟླ་བ་མུ་ཁྱུད་དང་བཅས་པའི་དཔངས་ནི་དབུས་ཀྱི་ཆང་ཟུངས་ཀྱི་ཆ་ལ་གཏོགས་དགོས་སོ།། ཡང་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་འགྲེལ་པར། “ཡང་ན་ཆ་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དབུས་ཀྱི་ལྟེ་བའོ།། ིསྐ་རགས་ནི་དེ་ལ་རི་མོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་སྟེ།”2

ཞེས་ལྟེ་བའི་གཡས་གཡོན་དུ་རི་མོ་
སྟེ་མུ་ཏིག་གི་ཕྲེང་བ་ལྟ་བུ་རེ་རེས་བསྐོར་བར་གསུངས་ཤིང༌། མན་སྙེར། “དབུས་སུ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཕྲེང་བ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། རིན་པོ་ཆེ་དང༌། པ་ཏྲ་དང་མུ་ཁྱུད་རྣམས་ཀྱིས་བཀྲ་བ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།།”3

ཞེས་དབུས་ཀྱི་ལྟེ་བའི་
གཡས་གཡོན་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་འོད་ཟེར་གྱི་པ་ཏྲ་དང༌། རིན་ཆེན་མུ་ཁྱུད་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་པ་དག་གིས་བསྐོར་བ་བྱ་བར་གསུངས་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། “གང་དུ་དབུས་ཀྱི་ལྟེ་བ་ལ་བླ་ན་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ཧཱུཾ་ཡིག་གོ།”4

ཞེས་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བ་
ལ་ཧཱུཾ་ཡིག་གི་རི་མོ་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པ་འོག་ཏུ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཚ སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བྷ་བ་བྷ་དྲ། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་རྣམ་བཤད། ལེའུ་སོ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༥བ༦ ལས་བྱུང་བ་ ིཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྐ་རགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩེ་མོའ་འོག་ན་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་སྐ་རགས་ཀྱིས་བསྐོར་བར་བྱ་སྟེ། ཁ་ཁྱེར་ཞེས་བྱ་བར་ ིགྲགས་པའོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཚ སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བྷ་བ་བྷ་དྲ། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་རྣམ་བཤད། ལེའུ་སོ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༥བ༦ ལས་བྱུང་བ་ ིཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཡང་ན་ཆ་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ཆ་གསུམ་པ་སྟེ་དབུས་ཀྱི་ལྟེ་བའོ།། སྐ་རགས་ནི་དེ་ལ་རི་མོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་སྟེ།” ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ སློབ་དཔོན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས། མན་སྙེ། སྙེ་མ་ཉེར་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༠བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ། “དབུས་སུ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཕྲེང་བ་ལྡན་པ་སྟེ། རིན་པོ་ཆེ་དང་པ་ཏྲ་དང་མྱུ་གུ་རྣམས་ཀྱིས་བཀྲ་བ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།།” ཞེས་སོ།།
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ སློབ་དཔོན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས། མན་སྙེ། སྙེ་མ་ཉེར་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༣ན༧

རྡོ་རྗེའི་ཚད་ཀྱི་རྣམ་གཞག 189

འཆད་པར་འགྱུར་རོ།། དབུས་ཀྱི་ཆང་ཟུངས་1

ཀྱང་ཆ་གསུམ་མཉམ་པར་བྱེད་པའི་ཚེ།
རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་གཉིས་ནི་ལྟེ་བའི་ཆ་ལ་གཏོགས་སོ།། གདན་བཞིར། “ཆུ་སྲིན་ཁ་ལས་བྱུང་བ་ཡི།།’ རྩེ་མོ་འོད་ཟེར་ཟླ་བར་གནས།།”2

ཞེས་པའི་དོན། འགྲེལ་པ་དྲན་པ་ལས།
“དབུས་མ་མ་གཏོགས་པའི་རྩེ་མོ་ལྷག་མ་རྣམས་ཆུ་སྲིན་ཁ་ནས་བྱུང་བ་བྱའོ།། འོད་ཟེར་ཟླ་བར་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་ཐུན་མོང་གི་མཚན་ཉིད་དོ།།”3

ཞེས་བཤད་དེ། རྭ་རྣམས་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ལ་གནས་ཞེས་འཆད་པ་དང༌། དབུས་མ་ལས་གཞན་པའི་རྭ་རྣམས་ཆུ་སྲིན་གྱི་ཁ་ནས་བྱུང་བ་དང་བཅས་པ་རྩེ་མོ་ལྔ་པ་དགུ་པ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་དུ་བཤད་དོ།། སམྦུཊི་ལས༑ “ཆུ་སྲིན་ཁ་ནས་བྱུང་བ་ཡི།།’ རྩེ་མོ་འོད་ཟེར་ཟླ་བར་གནས།།”4

ཞེས་པའི་དོན།
མན་སྙེར། “དབུས་ཀྱི་རྩེ་མོ་མ་གཏོགས་པ་ཤར་ལ་སོགས་པའི་རྩེ་མོ་རྣམས་ཆུ་སྲིན་ཁ་ནས་བྱུང་བ་རྣམས་སོ།། ཐམས་ཅད་ནི་འོད་ཟེར་དང་ཟླ་བར་གནས་པ་རྣམས་བྱའོ།།”5 ཞེས་པ་ལྟར་ན་རྭ་ཐམས་ཅད་འོད་ཟེར་དང་བཅས་ཤིང༌། ཟླ་བར་གནས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན། རྭའི་ཟུར་རྣམས་ལ་འོད་ཟེར་གྱི་རྣམ་པ་བྱ་དགོས་སོ།། མན་སྙེར། “རྭ་རྣམས་ཆུ་སྲིན་གྱི་སོའ་བར་ན་གནས་པ་རྣམས་ཏེ། འདིའི་སྣ་ནི་སྟེང་དུ་འབྲས་སོ་བའི་སྐོགས་པའི་ ིཕྱེད་ཀྱི་ཚད་དོ།། ཆུ་སྲིན་གྱི་གདོང་རྭའི་བཞི་ཆའོ།།”6

ཞེས་བཤད་ལ། ཕྲེང་བར་ཡང་དེ་

༡ ཚད་ཟུངས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང གདན་བཞི། སྦྱོར་བའི་གདན་གྱི་རབ་བྱེད་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༢༠༥བ༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་
འདྲ་སྟེ། ‘ཆུ་སྲིན་ལས་ནི་བྱུང་བ་ནི།།’ ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། འ སློབ་དཔོན་བྷ་བ་བྷ་དྲ། གདན་བཞིའི་འགྲེལ་པ། སྦྱོར་བའི་གདན་གྱི་རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༢༠༨ན༧
ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྩེ་མོ་དབུ་མ་མ་གཏོགས་པ་རྩེ་མོ་ལྷག་མ་རྣམས་ཆུ་སྲིན་གྱི་ཁ་ནས་བྱུང་བར་བྱ་བའོ།། འོད་ཟེར་ཟླ་བར་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཐུན་མོང་གི་མཚན་ཉིད་དོ།།” ཞེས་སོ།།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾཔུཊ། བརྟག་པ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤༤བ༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཆུ་སྲིན་
ཁ་ལས་བྱུང་བ་ཡི།།’ ཞེས་སོ།།
༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ སློབ་དཔོན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས། མན་སྙེ། སྙེ་མ་ཉེར་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༡ན༤
༦ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ སློབ་དཔོན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས། མན་སྙེ། སྙེ་མ་ཉེར་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༣ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 190

ལྟར་བྱུང་སྟེ། འབྲས་སོ་བའི་སྐོགས་པ་དཀྱུས་ལ་ཕྱེད་མར་བཀས་པའི་ཕྱེད་དང་སྲིད་ཀྱི་ཚད་མཉམ་པའི་དོན་དང༌། སྣ་དང་བཅས་པའི་གདོང་གི་དཔངས་རྭའི་བཞི་ཆའི་ཚད་དུ་བྱེད་པའི་དོན་ནོ།། ཕྲེང་བ་ཆག་འགྱུར་དུ། “ཟླ་བ་ལ་གནས་པའི་རི་མོ་གསུམ་གྱིས་བསྐོར་བའི་རྩ་བ་ལ་རྭ་དབུས་མ་མ་གཏོགས་པའི་ཤར་ལ་སོགས་པའི་རྭ་རྣམས་ནི་ཆུ་སྲིན་གྱི་སོའ་བར་རྣམས་སུ་གནས་པའོ།།” ི 1

ཞེས་འབྱུང་བའི་རྩ་བ་ལ་ཞེས་པ་འགྱུར་མ་དག་པ་སྟེ།
ཕྲེང་བ་དཔང་འགྱུར་ལས། “ཟླ་བ་ལ་གནས་པའི་རི་མོ་གསུམ་གྱིས་བསྐོར་བ་རྩ་བ་ཅན་རྭ་དབུས་མ་མ་གཏོགས་པ།”2

ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ་དགོས་ཤིང༌། དེ་ཡང་ཟླ་བ་ལ་གནས་པ་
དང༌༑ རི་མོ་གསུམ་གྱིས་བསྐོར་བའི་རྩ་བ་ཅན་རྭ་དབུས་མ། ཞེས་རི་མོ་སྟེ་སྐ་རགས་གསུམ་གྱིས་རྩ་བ་སྟེ། རྭ་དབུས་ཀྱི་རྭའི་རྐེད་པ་ལ་བསྐོར་བའི་དོན་དུ་བྱ་དགོས་ཀྱི། ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་རི་མོ་གསུམ་རིམ་བྱེད་པ་ལ་བཤད་ན་མི་འགྲིག་གོ། མན་སྙེར། “ཆུ་སྲིན་གྱི་གདོང་གི་ཕྱེད་ཀྱིས་མུ་ཁྱུད་དེ།”3

ཞེས་དང༌། ཕྲེང་བར། “ཆུ་སྲིན་གྱི་གདོང་གི་ཕྱེད་དུ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་བསྐོར་བའི་མུ་ཁྱུད་དོ།།”4

ཞེས་བཤད་དེ། འདིའི་དོན་
ནི༑ སྔ་མ་ཁ་ཅིག་གིས་ཟླ་བའི་ཕྱིར་པདྨའི་རྩེ་ནས་ཕྲེང་བ་སུམ་བརྩེགས་བྱས་འདུག་པ་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་ཕྲེང་བ་སུམ་བརྩེགས་དེའི་དཔངས་ལ་ཆུ་སྲིན་གྱི་གདོང་གི་ཕྱེད་ཀྱི་ཚད་དུ་བྱེད་པའོ་སྙམ་དུ་བསམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན། ཕྲེང་བ་ཧ་ཅང་དཔངས་མཐོ་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་དང༌། མུ་ཁྱུད་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་བྱ་བར་སྔར་ཡང་བཤད་ཅིང༌། འདིར་ཡང་འོད་

སྟེ༑ “རྭ་རྣམས་ཆུ་སྲིན་གྱི་སོའ་བར་ན་གནས་པ་རྣམས་ཏེ། འདིའི་སྣ་ནི་སྟེང་དུ་འབྲས་སོ་བའི་ལྐོག་པའི་ཕྱེད་ཀྱི་ཚད་དོ།། ཆུ་སྲིན་གྱི་གདོང་ནི་རྭའི་ ིབཞི་ཆའོ།།” ཞེས་སོ།།
༡ ལུང་ཁུངས་འདི་ལག་སོན་མ་བྱུང།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕུ པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་གུབྟ། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ཤོག་གྲངས་༩༣ན༥
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ སློབ་དཔོན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས། མན་སྙེ། སྙེ་མ་ཉེར་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༣ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ༑ “ཆུ་སྲིན་གྱི་གདོང་གི་ཕྱེད་ཀྱི་མུ་ཁྱུད་དོ།།” ཞེས་སོ།།
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕུ པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་གུབྟ། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ཤོག་གྲངས་༩༣ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཆུ་
སྲིན་གྱི་གདོང་ནི་ཕྱེད་དུ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་བསྐོར་བའི་རེ་ཁཱའི་མུ་ཁྱུད་དོ།།” ཞེས་སོ།།

རྡོ་རྗེའི་ཚད་ཀྱི་རྣམ་གཞག 191

ཟེར་དང་བཅས་པའི་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་ཞེས་བཤད་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་མུ་ཁྱུད་ཀྱི་རི་མོའ་དཔངས་ཆུ་སྲིན་གདོང་གི་ཕྱེད་ཚད་དུ་བྱས་ན་རྭ་མཐོན་ ིཔོས་1
བསྐོར་བ་ལྟ་བུ་འོང་དོན་མེད་ལ། ཆུ་སྲིན་གདོང་གི་དཔངས་ཀྱི་ཕྱེད་ལ་མ་བཤད་པར༑ གདོང་གི་རྩ་བ་ཟུག་མཚམས་ཀྱི་ཕྱེད་ནང་དུ་བཞག་ཅིང་ཕྱེད་ཕྱིར་བཞག་པའི་མཚམས་ནས་མུ་ཁྱུད་ཀྱི་རི་མོ་ཕྱེད་པ་ལ་བཤད་ན་རྭ་རྣམས་ཀྱི་བར་རི་མོས་སྦྲེལ་བ་ལྟ་བུ་མ་གཏོགས་མུ་ཁྱུད་དང་ཁ་ཁྱེར་ཞེས་བརྗོད་བྱའི་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བས། དེ་དག་གང་ལའང་བཤད་དུ་མི་རུང་བར་སྣང་བས། འདིས་པདྨའི་སྟེང་དུ་ཟླ་བ་མུ་ཁྱུད་དང་བཅས་པ་ཟླུམ་པོར་ཡོད་པའི་ཟླུམ་བསྐོར་གྱི་རྒྱ་ཚད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ། དབུས་རྭའི་རྩ་བ་ནས་ཟླ་བའི་སྟེང་གི་མུ་ཁྱུད་བར་ལ་ཐད་ཀར་བཅལ་བའི་2

ཚད་ཆུ་སྲིན་གྱི་གདོང་གི་ཕྱེད་ཀྱི་ཚད་
དང་མཉམ་པར་བསྟན་པ་ལ་བཤད་དགོས་པ་འདྲའོ།། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོར། “འདབ་མ་ལ་ནི་གནས་པ་ཡི།། ཆུ་སྲིན་ཆ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ཏེ།། དེའི་ཕྱེད་དུ་སྐ་རགས་འདོད།།”3

ཅེས་

པའི་འགྲེལ་པར། “འདབ་མ་ལ་ནི་གང་གནས་པ།། ཞེས་བྱ་བ་ནི། པདྨའི་སྟེང་གི་ཟླ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྭ་རྣམས་ཏེ། འདབ་མའི་ཆ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཆུ་སྲིན་ཆ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ཏེ།། ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཆུ་སྲིན་གྱི་དཔངས་རྭ་དེའི་རྩ་བར་བཞི་ཆར་བྱའོ།། དེའི་ཕྱེད་དུ་སྐ་རགས་འདོད།། ཅེས་བྱ་བ་ནི། ལྟེ་བའི་སྐ་རགས་སོ་”4

ཞེས་བཤད་ལ། མན་
སྙེ་དང་ཕྲེང་བའི་དེའང༌། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མའི་ལུང་འདིའི་དོན་འཆད་པར་སྣང་ནའང༌།
༡ ར་བ་མཐོན་པོས་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ བཙལ་པའི་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
བཙལ་བའི་ དབུས་དཔར།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་སོ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༦༨ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འདབ་མ་ལ་ ིནི་གང་གནས་པའི།། ཆུ་སྲིན་ཆ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ཏེ།། དེ་ཡི་ཕྱེད་དུ་སྐ་རགས་འདོད།།” ཅེས་སོ།།
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཚ སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བྷ་བ་བྷ་དྲ། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་རྣམ་བཤད། ལེའུ་སོ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༧ན༢ ལས་བྱུང་བ་ ིཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འདབ་མ་ལ་ནི་གང་གནས་པ།། ཞེས་བྱ་བ་ནི། པདྨའི་སྟེང་གི་ཟླ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ར་རྣམས་ཏེ་འདབ་མའི་ཆ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཆུ་སྲིན་ཆ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ཏེ།། ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཆུ་སྲིན་གྱི་དཔངས་ར་དེའི་རྩ་བའི་བཞི་ཆར་བྱའོ།། དེ་ཡི་ཕྱེད་དུ་སྐ་རགས་འདོད།། ཅེས་བྱ་བ་ནི་ལྟེ་བའི་སྐ་རགས་སོ།།” ཞེས་སོ།།

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 192

སློབ་དཔོན་འདི་གཉིས་འཆད་ཚུལ་མི་མཐུན་པར་སྣང་ཞིང༌། རྒྱུད་ཚིག་དེའི་དོན་ནི། དབུས་རྭ་ལ་སྐ་རགས་གསུམ་རིམ་བྱས་པ་དེའི་དཔངས་ཚད་ཆུ་སྲིན་གདོང་དེའི་ཕྱེད་ཀྱི་ཚད་དུ་འདོད་ཅེས་བཤད་ན་ལེགས་པར་ཁོ་བོས་1

སེམས་སོ།། ཡང་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོར། “སྟེང་གི་
པདྨ་ཟླ་བ་ནི།། དྲུག་ཆ་ཀུན་ནས་ཟླུམ་པོར་བྱ། དེ་དག་ལ་ནི་སེང་གེའི་སྣ།། ནས་ཕྱེད་ཙམ་དུ་མཐོ་བར་བྱ།། མཆེ་བ་ཡི་ནི་མཐར་གནས་པ།། དེ་ནི་དྲུག་ཆ་ཞེས་བྱར་གྲགས།།”2

ཞེས་
པ་ལ་འགྲེལ་པར། “ཀུན་ནས་ཟླུམ་པོར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཟླ་བའི་སྟེང་གི་ཁ་ཁྱེར་ཏེ། དེའི་ཚད་དྲུག་ཆར་བྱ་བའོ།། དེ་དག་ལ་ནི་སེང་གེའི་སྣ།། ནས་ཕྱེད་ཙམ་དུ་མཐོ་བར་བྱ།། ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་དག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཟླ་བ་ལས་སྐྱེས་པའོ།། སེང་གེའི་སྣ་ནས་3

བྱ་བ་ནི། ཆུ་
སྲིན་གྱི་སྣའོ།། ནས་ཕྱེད་ཙམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྡོ་རྗེའི་རྭ་ལས་ཕྱིར་འཕགས་པའི་ཚད་དོ།། ད་ནི་སྔར་སོང་བའི་དྲུག་ཆ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མཆེ་བའི་མཐར་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི། དྲུག་ཆ་ཞེས་བྱར་གྲགས་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། རྡོ་རྗེའི་རྭའི་ཆ་གང་ཆུ་སྲིན་གྱི་ཁ་ནས་བྱུང་བའི་མཐའ་ནང་དུ་ཞུམ་པ་དེའི་དྲུག་ཆར་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་དག་ནི་ཐུན་མོང་གི་མཚན་ཉིད་དོ།།”4

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ཡང༌། ཟླ་བའི་སྟེང་གི་ཁ་ཁྱེར་ཀུན་ནས་ཟླུམ་པོའ་ིཚད་དྲུག་ཆར་བཤད་པ་ནི་དབུས་རྭ་རྩ་བ་ཟུག་མཚམས་ནས་ཕྱོགས་གཅིག་གི་མུ་ཁྱུད་

༡ ཁོ་བོ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་སོ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༦༨ན༢ ི
༣ སེང་གེ་སྣ་ཞེས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
སེང་གེའི་སྣ་ཞེས་ གཙང་དཔར།
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཚ སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བྷ་བ་བྷ་དྲ། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་རྣམ་བཤད། ལེའུ་སོ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༦བ༣ ལས་བྱུང་ ིབ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཀུན་ནས་ཟླུམ་པོར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།། ཟླ་བའི་སྟེང་གི་ཁ་ཁྱེར་ཏེ་དེའི་ཚད་དྲུག་ཆར་བྱ་བའོ།། དེ་དག་ལ་ནི་སེང་གེའི་སྣ།། ནས་ཕྱེད་ཙམ་དུ་མཐོ་བར་བྱ།། ཞེས་བྱ་བ་ལ་དེ་དག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཟླ་བ་ལས་བྱུང་སྐྱེས་པའོ།། སེང་གེའི་སྣ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆུ་སྲིན་གྱི་སྣའོ།། དེ་ནས་ཕྱེད་ཙམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྡོ་རྗེའི་ར་ལས་ཕྱིར་འཕགས་པའི་ཚད་དོ།། ད་ནི་སྔར་ཐལ་བའི་དྲུག་ཆ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མཆེ་བ་ཡི་ནི་མཐར་གནས་པ།། དེ་ཡི་དྲུག་ཆ་ཞེས་བྱར་གྲགས།། ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་རའི་ཆ་གང་ཆུ་སྲིན་གྱི་ཁ་ནས་བྱུང་བའི་མཐའ་ནང་དུ་ཞུམ་པ་དེའི་དྲུག་ཆར་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་དག་ནི་ཐུན་མོང་གི་ཚད་དང་མཚན་ཉིད་དོ།།” ཞེས་སོ།།

རྡོ་རྗེའི་ཚད་ཀྱི་རྣམ་གཞག 193

བར་ལ་ཐད་ཀར་བཅལ་ན་1

རྭའི་སྲིད་ཀྱི་དྲུག་ཆ་གཅིག་ཡོད་པ་དང༌། ཆུ་སྲིན་གྱི་སྣ་རྭ་ལས་
ཕྱིར་འཕགས་པའི་མཐུག་རྔམས་ཀྱི་དཔངས་ལ་ནས་ཀྱི་སྲིད་མ་ཡིན་པའི་ཞེང་ཚད་ཀྱི་ཕྱེད་ཙམ་དང༌། ཆུ་སྲིན་གྱི་ཁའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྭའི་རྩ་བ་ཅུང་ཟད་ནང་དུ་ཞུམ་པ་དེ་ཡང་རྭའི་དྲུག་ཆ་གཅིག་གི་ཚད་ཙམ་ཞུམ་པར་བྱ་བའི་དོན་ནོ།།2

རྡོ་རྗེ་ཆེ་ཆུང་ཇི་ལྟར་བྱས་པ་དེའི་ཆུ་
ཞེང་གི་ཚད་ནི། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། “རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལ་བློ་ལྡན་པས།། ཆུ་དང་ཞེང་ནི་མཉམ་པོར་བྱ།།”3

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་འགྲེལ་བར། “རྡོ་རྗེ་ཀུན་ནི་རྡོ་རྗེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཐུན་མོང་དུའོ།། ཞེང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྭ་གཉིས་ཀྱི་ཆ་ཀུན་ནས་བསྐོར་བ་སྟེ། དེ་དང་ཆུ་མཉམ་པོར་བྱའོ།།”4

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། སྟེང་འོག་གི་རྭ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་གི་རྭ་
རྣམས་ཀྱི་གུག་ཆེ་སའི་ཐད་ནས་སྲད་བུས་བསྐོར་བ་དེ་བརྐྱངས་ན་རྭ་རྩེ་དབུས་མ་གཉིས་ཀྱི་རྩེ་དང་མཉམ་པར་འགྱུར་བའི་དོན་ཏེ།5

རྡོ་རྗེ་ཆུ་ཞེང་མཉམ་པའི་དོན་ནི་དེ་ཡིན་ནོ།།
མན་སྙེར། “བསྐོར་བ་ཡང་རྡོ་རྗེའི་ཕྱེད་ཀྱི་ཚད་དེ། བསྐོར་བའི་ཚད་གཉིས་ནི་རྡོ་རྗེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིང་བར་རོ།།”6

ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། ཕྲེང་བར་ཡང༌། དེ་དང་མཐུན་པར་འབྱུང་བ་
ལ༑ དེའི་དོན་རྭ་ལ་བསྐོར་བ་དང་སྦྱར་ན་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོར། ཆུ་ཞེང་མཉམ་པོར་བཤད་པ་དང་འགལ་བས། ལྟེ་བའི་སྦོམ་ས་ལ་བསྐོར་བ་གཅིག་རྡོ་རྗེའི་སྲིད་ཀྱི་ཕྱེད་དང་མཉམ་པ་དང༌༑ དེ་ལྟར་བསྐོར་བ་གཉིས་རྡོ་རྗེའི་སྲིད་དང་མཉམ་པའི་དོན་དུ་བྱའོ།། ཞེས་ཆོས་རྗེ་བུ་བཞེད་པ་ལྟར་ལེགས་སོ།། དེ་ལྟར་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང༌། རྭ་ལྔ་པ་

༡ བཙལ་ན་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
༢ དོན་ཏོ།། དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་སོ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༦༨ན༣ ི
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཚ སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བྷ་བ་བྷ་དྲ། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་རྣམ་བཤད། ལེའུ་སོ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༧ན༣ ལས་བྱུང་ ིབ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྡོ་རྗེ་ཀུན་ནི་རྡོ་རྗེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་དུ་བྱའོ།། ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ར་གཉིས་ཀྱི་ཆ་ཀུན་ནས་བསྐོར་བ་སྟེ། དེ་དང་ཆུར་མཉམ་པོར་བྱ་བའོ།།” ཞེས་སོ།།
༥ དོན་དེ། སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
༦ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ སློབ་དཔོན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས། མན་སྙེ། སྙེ་མ་ཉེར་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༣ན༦

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 194

དང་རྭ་དགུ་པ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། རྭ་ལྔ་པ་ལ་མཐའི་རྭ་བཞི་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་པད་འདབ་བཞིའི་རྩེའི་ཐད་ཀྱི་ཟླ་བའི་གདན་ལས་འཐོན་པ་དང༌། རྭ་དགུ་པ་ལ་ནི་མཚམས་ཀྱི་རྭ་བཞི་ཡང་མཚམས་ཀྱི་པད་འདབ་བཞིའི་ཐད་ཀྱི་ཟླ་བའི་གདན་ལས་འཐོན་པ་བྱ་ཞིང༌། རྩེ་ལྔ་པ་དང་དགུ་པ་གཉིས་ཀའང་དྲག་པོའ་རྡོ་རྗེ་རྭ་གྱེས་པར་བྱས་ ིཔའི་ཚེ་ནི། ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱི་རྭ་སོ་སོའ་རྩེ་མོ་དབུས་རྭ་ལ་མ་རེག་པར་ཕྱིར་གྱེས་པའི་ ིརྩེ་ཤིན་ཏུ་རྣོ་བ་ཅུང་ཟད་ཕྱིར་གྱེས་པ་དབུས་རྭ་ལས་མི་མཐོ་ཞིང༌། དབུས་རྭའི་རྩེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་རྣོ་བ་སྟེ། རྭ་གསུམ་པའང་ཁ་གདེངས་པ་དང་ཟུམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང༌། དེའི་ཚེ་རྭ་གཉིས་ནི་ཤར་ནུབ་ཀྱི་པདྨའི་འདབ་མའི་ཐད་ལས་འཐོན་པ་བྱས་ལ། རྩེ་གཅིག་པ་ནི་རྩེ་མོ་ཤིན་ཏུ་རྣོ་ཞིང༌། མཐའི་རྭ་མེད་པ་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལའང་ཆ་གསུམ་མཉམ་པ་ལ་སོགས་པ་མཚན་ཉིད་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་སྔར་བསྟན་པ་དང་འདྲ་ཞིང༌། ཕྱག་མཚན་གྱི་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་ནི་ཕལ་ཆེར་རྩེ་ལྔ་པ་སྟེ། རྩེ་གསུམ་པ་ཡང་འགའ་ཞིག་ལ་ཡོད་ལ་དེ་དག་ནི་ཆ་གསུམ་མཉམ་པ་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྔར་བཤད་པ་དང་ལྡན་པ་དགོས་སོ།། དེ་ལྟར་ན༑ གསོར་བར་བྱ་བ་རྡོ་རྗེའི་མཚན་ཉིད་རྒྱ་ཆེར་བཤད་ཟིན་ཏོ།།
གཉིས་པ་རྒྱན་གྱི་རྡོ་རྗེའི་ཚད་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། “ཆ་ལྔའི་ཚད་དང་ལྡན་པ་ནི།། སྤྱི་གཙུག་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱར་གྲགས།། རྣ་ཆ་ཆ་དྲུག་ཚད་དུ་བྱ༑༑ ‘མགུལ་དུ་ཆ་ནི་བཞི་པ་སྟེ།། སྙིང་ཁར་ཆ་ལྔ་པ་ནི་བཟུང༌།།’ གསང་བ་དང་ནི་ལག་པར་ཡང༌།། ‘ཆ་དྲུག་པ་ནི་བཟུང་བྱ་སྟེ།།’ ཇི་ལྟར་མཛེས་པར་བརྟག་པར་བྱ།།”1

ཞེས་
གསུངས་པ་ལ། བྷཱ་ཝས། ཆ་ཞེས་པ་སོར་ལྔ་2

བཤད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་གོ་སླ་བར་མཛད་
ནས་མ་བཀྲལ་ལ། མན་སྙེར་དེའི་དོན་དུ་མཛད་ནས་ཇི་སྐད་དུ། “རྒྱན་གྱི་རྡོ་རྗེ་ནི་སྤྱིར་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་སོ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༦༨བ༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་བཞི་པ་ ིདང་ལྔ་པ། བདུན་པ་གསུམ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘མགུལ་དོ་ཆ་ནི་བཞི་པ་སྟེ།། སྙིང་གར་ཆ་ལྔ་པ་ནི་གཟུང།།’ ‘ཆ་དྲུག་པ་ནི་གཟུང་བྱ་སྟེ།།’ ཞེས་སོ།།
༢ སོར་ལ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།

དྲིལ་བུའི་ཚད་ཀྱི་རྣམ་གཞག 195

བོར་སོར་ལྔ་པའི་ཚད་དོ།། རྣ་བ་དག་ལ་སོར་དྲུག་པའི་ཚད་དོ།། མགྲིན་པ་ལ་སོར་བཞི་པའི་ཚད་དོ།། སྙིང་ཁར་སོར་ལྔ་པའི་ཚད་དོ།། གསང་བར་སོར་དྲུག་པའི་ཚད་དོ།། ཡང་ན་རྒྱན་གྱི་རྡོ་རྗེ་རྣམས་ཀྱི་ཚད་ནི་ཇི་ལྟར་མཛེས་པར་རོ།།”1

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་
མཛེས་པར་བརྟག་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡང་ན་གང་མཛེས་བྱ་བ་ལ་བཤད་པའོ།། འདི་དག་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་པ་ལུས་རྡོ་རྗེའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་ནས་བགེགས་ལ་བཀའ་བསྒོ་ཞིང་སྟངས་སྟབས་2

བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆས་འཇུག་གི་གནས་སྐབས་རྣམས་དང༌། ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་དང༌། སྤྱོད་པའི་སྐབས་འགའ་ཞིག་ལ་སོགས་པ་དུ་མར་དགོས་པའི་རྡོ་རྗེའི་རྒྱན་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ། རུས་པའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་ཚེ་འདི་དག་ཀྱང་རུས་རྒྱན་དང་རྒྱུ་མཚུངས་པས་གནས་ཇི་ལྟ་བར་ཉེ་བར་བཀོད་པ་དང༌། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱི་ཚེ་གསེར་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱས་པ། རྣ་རྒྱན་དང་མགུལ་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཇི་ལྟ་བ་ཉེ་བར་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་དྲིལ་བུའི་ཚད་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལ། དྲིལ་བུ་དག་ཀྱང་རྒྱུ་གང་ལས་བྱ་བ་དང༌། ལུས་སྤྱིའི་ཚད་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། “ཀུན་ལ་འཁར་བའམ་ཡང་ན་ནི།། ལྕགས་གསུམ་ལས་ནི་དྲིལ་བུ་སྟེ། ཆ་གསུམ་ལས་ནི་ལྡན་པར་བྱ།།”3

ཞེས་དྲིལ་བུ་ཀུན་ཀྱང་རྒྱུ་འཁར་བ་ལས་བྱས་པའམ། ཡང་ན་ལྕགས་གསུམ་ལས་བྱ་བར་བཤད་དེ།4

ལྕགས་གསུམ་ནི། གསེར་དངུལ་ཟངས་གསུམ་མོ།། དེ་ཡང་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ སློབ་དཔོན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས། མན་སྙེ། སྙེ་མ་ཉེར་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༣བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ༑ “རྒྱན་གྱི་རྡོ་རྗེ་ནི་སྤྱི་བོར་སོར་ལྔ་པའི་ཚད་དོ།། རྣ་བ་དག་ལ་སོར་དྲུག་པའི་ཚད་དོ།། མགྲིན་པ་ལ་སོར་བཞི་པའི་ཚད་དོ།། སྙིང་གར་སོར་ལྔ་པའི་ཚད་དོ།། གསང་བར་སོར་དྲུག་པའི་ཚད་དོ།། ལག་པ་དག་ལ་སོར་དྲུག་པའི་ཚད་དོ།། ཡང་ན་རྒྱན་རྡོ་རྗེ་རྣམས་ཀྱི་ཚད་ནི་ཇི་ལྟར་མཛེས་པར་རོ༑༑” ཞེས་སོ།།
༢ སྟང་སྟབས་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་སོ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༦༨བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཀུན་ལའང་ ིའཁར་བའམ་ཡང་ན་ནི།། ལྕགས་གསུམ་ལས་བྱུང་དྲིལ་བུ་སྟེ།། ཆ་གསུམ་དང་ནི་ལྡན་པར་བྱ།།” ཞེས་སོ།།
༤ བཤད་དོ། དབུས་དཔར།

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 196

ཆ་གསུམ་པར་བྱ་བ་འདི་ནི། མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཀྱང༌། “དྲིལ་བུ་རྟག་ཏུ་ཆ་གསུམ་ཅན༑༑ ལྷ་ཡིས་ཡང་དག་བརྒྱན་པར་བྱས།།”1

ཞེས་བཤད་ལ། མན་སྙེར། “དྲིལ་བུ་རྣམས་
ཐམས་ཅད་ནི་ཆ་གསུམ་མཉམ་པ་རྡོ་རྗེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚད་དོ།། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆ་གསུམ་པ་ནི། ཁ་ནས་བཟུངས་ཏེ་འཁར་བ་2

དག་པའི་རང་བཞིན་དུ་བྱའོ།། དེའི་སྟེང་གི་ཆ་གཉིས་ནི་གསེར་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བའོ།།”3

ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་ཕྲེང་བར། “དྲིལ་བུ་ཆ་གསུམ་མཉམ་པ་རྡོ་རྗེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚད་དོ།།”4

ཞེས་གསུངས་པས། རྡོ་
རྗེ་སོར་བཅུ་གཉིས་པའི་དྲིལ་བུ་ཡང་སོར་བཅུ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱ་བའི་དོན་ནོ།། དེ་ལ་ཆ་གསུམ་མཉམ་པའི་དོན་ནི། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་དང༌། མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོའི་འགྲེལ་པར་མ་བཤད་ཅིང༌། མན་སྙེ་དང་ཕྲེང་བའི་དགོངས་པར་བྱས་ནས། བླ་མ་དག་ཁོག་པ་ཆ་གཅིག །སྟེང་གི་དབྱུག་པ་ཆ་གཉིས་སུ་བཞེད་དོ།། ཁོ་བོ་ནི་དྲིལ་བུ་ལ་འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྲིད་པའི་གནས་གསུམ་དུ་བཤད་པ་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་གསུངས་པས། གནས་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་ཆ་མཉམ་པར་བྱ་བ་ལ་དགོངས་པ་བརྟག་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་སོ།།5

དེ་ལྟར་བྱས་ན། བཟང་པོ་ཡོངས་གཟུང་ལས། “དྲིལ་
བུ་ཀུན་ཏུ་ཆ་དྲུག་ལ།། དེ་ཡི་ཆ་བཞི་འཁར་བ་ཡི།། ‘རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པ་ལས་བྱ།།’ གཞན་ནི་གཞན་ལས་བརྟག་པར་བྱ།།”6

ཞེས་དྲིལ་བུའི་ལུས་ཚད་ཆ་དྲུག་ཏུ་བྱས་པའི་ཆ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ། རབ་བྱེད་བཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༥༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རིལ་བུ་རྟག་ཏུ་ཆ་གསུམ་
ཅན༑༑ ལྷ་ཡིས་ཡང་དག་བརྒྱན་པར་བྱ།།” ཞེས་སོ།།
༢ བཟུངས་ཏེ་འཁོར་བ་ དབུས་དཔར།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ སློབ་དཔོན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས། མན་སྙེ། སྙེ་མ་ཉེར་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༣བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ༑ “དྲིལ་བུ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི་ཆ་གསུམ་མཉམ་པ་རྡོ་རྗེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚད་དོ།། དེ་རྣམས་ཀྱི་འོག་གི་ཆ་གསུམ་པ་ནི་ཁ་ནས་བཟུང་སྟེ་འཁར་བ་དག་པའི་རང་བཞིན་དུ་བྱའོ།། དེའི་སྟེང་གི་ཆ་གཉིས་ནི་གསེར་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱུང་བའོ།།” ཞེས་སོ།།
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕུ པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་གུབྟ། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ཤོག་གྲངས་༩༣བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
“དྲིལ་བུ་ནི་ཆ་གསུམ་མཉམ་པ་རྡོ་རྗེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚད་དོ།།” ཞེས་སོ།།
༥ སེམས་ཏེ། དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༦ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཉ དཔལ་ཐུབ་དཀའ་ཟླ་བ། བཟང་པོ་ཡོངས་གཟུང་གི་རྒྱུད། ཤོག་གྲངས་༡༣༢ན༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་

དྲིལ་བུའི་ཚད་ཀྱི་རྣམ་གཞག 197

བཞི་འཁར་བའི་རང་བཞིན་ཁོག་པ་དང༌། ཡང་དེ་ཉིད་དུ། “སྟེང་གི་ཆ་གཅིག་ལ། ‘ཕྲེང་བ་གསུམ་ནས་དེའི་སྟེང་དུ།།’ བུམ་པ་གསེར་རམ་ཟངས་མའམ།། དངུལ་ལམ་ར་གན་ལས་བྱས་པའོ།། དེ་ཡི་སྟེང་དུ་དེ་ཚད་ཙམ།། ཤར་བལྟས་ཤེས་རབ་གདོང་པ་བྱ།།”1

ཞེས་སྟེང་
གི་ཆ་གཉིས་ཀྱི་ཆ་འོག་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞལ་བུམ་པ་གདན་བཅས་ལ་བཤད་ཅིང༌། སྟེང་གི་རྡོ་རྗེ་ཕྱེད་པ་པདྨ་དང་བཅས་པ་ཆ་གཅིག་ཏུ་མཛད་པ་དང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འགྲིག་པར་འགྱུར་ཏེ༑ སྟེང་གི་དབྱུག་པ་ནི་གཟུགས་མེད་སྲིད་པའི་གནས་དང༌། ཁོག་པའི་ཕྱིའི་ལྷ་མོ་བརྒྱད་ཀྱི་མཚན་མ་འགོད་པའི་གནས་ནི་གཟུགས་ཁམས་དང༌། དེའི་འོག་གི་ཆ་ནང་གི་དབྱུག་གུ་ནམ་མཁའ་དང་བཅས་པ་དག་འདོད་ཁམས་སུ་གསུངས་ལ། ལྷ་མོ་བརྒྱད་ཀྱི་མཚན་མ་ནི་སྟེང་གི་པདྨ་ལ་ས་བོན་འགོད་ཅིང༌། ལོགས་ཀྱི་དྲ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་དུ་ཕྱག་མཚན་འགོད་པར་གསུངས་པས། ཁོག་པའི་སྟེང་ནས་དྲ་བ་དྲ་ཕྱེད་ཀྱི་སྣེ་མོ་ཡན་ཆ་གཉིས་དང༌། དེའི་འོག་ཆ་གཉིས་སུ་བྱས་ན་ཁོག་པ་ཆ་བཞིར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཆ་དྲུག་གི་ཆ་གཉིས་ཚན་རེ་ཆ་རེར་བསྡོམས་པ་ན་ཆ་གསུམ་མཉམ་པར་འགྱུར་བས་རྒྱུ་དེ་དག་དང༌༑ བཟང་པོ་ཡོངས་གཟུང་གི་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འགྲིག་ཅིང༌། དྲིལ་བུའི་ལུས་ཚད་ཀྱང་ལེགས་པར་གནས་པ་དང་འཚམ་པར་འགྱུར་རོ།། དྲིལ་བུའི་ཁའི་རྒྱ་ཚད་ནི། བཟང་པོ་ཡོངས་གཟུང་ལས། “དྲིལ་བུ་དེ་ཡི་ནང་གི་མཁའ།། ‘ཞེང་དང་ཆུ་རུ་མཉམ་པ་ཡིན།།”2 ཞེས་གསུངས་ལ། མན་སྙེར་ཡང༌། དེའི་འཁར་བའི་དབུས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་རྒྱ་དང་ཆུར་མཉམ་པའོ།། ཞེས་གསུངས་པ་དྲིལ་བུའི་ཁོག་པའི་དཔངས་རིང་ཐུང་གཉིས་ཀའི་ཕྱོགས་ལ་ཁའི་རྒྱ་ཚད་དང༌། ཁོག་པའི་དཔངས་ཚད་མཉམ་པར་བཞེད་དེ། དེ་ཡང་དྲིལ་བུའི་མཆུ་
གསུམ་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པ་ལ་བྱ།།’ ཞེས་སོ།།
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཉ དཔལ་ཐུབ་དཀའ་ཟླ་བ། བཟང་པོ་ཡོངས་གཟུང་གི་རྒྱུད། ཤོག་གྲངས་༡༣༢ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཕྲེང་བ་གསུམ་གནས་དེ་སྟེང་དུ།།’ ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཉ དཔལ་ཐུབ་དཀའ་ཟླ་བ། བཟང་པོ་ཡོངས་གཟུང་གི་རྒྱུད། ཤོག་གྲངས་༡༣༢ན༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཞེང་དང་ཆུ་རུ་མཉམ་པ་ཡི།།’ ཞེས་སོ།།

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 198

ཅུང་ཟད་ནང་དུ་ཞུམ་པ་དེ་ལས་གོང་གི་རྒྱ་ཆེ་སའི་ཚད་དང་མཉམ་པའོ།། དེ་ལྟར་སྤྱིའི་ལུས་ཚད་བསྟན་ནས། སོ་སོའ་མཚན་ཉིད་བཤད་པར་བྱའོ།། ིའདི་ལྟར་དྲིལ་བུ་ནི་རིགས་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའམ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དྲིལ་བུ་དང༌། དཔའ་བོའ་དྲིལ་བུ་དང༌། རིགས་སོ་སོའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དྲིལ་བུའོ།། ིདང་པོ་(རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་དྲིལ་བུ་)ལ་ནི། རྩེ་ལྔ་པ་དང༌། རྩེ་དགུ་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ལ། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས་ནི་རྩེ་དགུ་པ་གཙོ་བོར་གསུངས་ཏེ། “ཡེ་ཤེས་བདུད་རྩིའི་དྲིལ་བུ་ནི།། རྩེ་མོ་དགུ་པ་དེ་བཞིན་ནོ།།”1

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དེ་ལྟར་ན་
ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དྲིལ་བུའི་རྩེ་མོ་ལྔ་པ་དང་དགུ་པ་གཉིས་རྩེ་མོའ་རྡོ་རྗེ་ཕྱེད་པ་མ་གཏོགས་ ིགཞན་མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་བ་མེད་པས་མཚུངས་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་མན་སྙེར། “མཆུ་ལ་སྟེང་དུ་སྐ་རགས་དག་གི་དབུས་སུ་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་ཕྲེང་བའོ།།”2

ཞེས་པའི་
སོགས་སྒྲས་རིགས་སོ་སོ་བའི་མཚན་མ་སྡུད་དེ་འོག་ཏུ་འཆད་ཅིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དྲིལ་བུ་ལ། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོར། “རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བས་སྐ་རགས་བྱས།།”3

ཞེས་པ་ལྟར་རྡོ་རྗེ་བྱ་བར་ངེས་
ལ༑ དེ་ཡང་མཆུ་ཅུང་ཟད་ནང་དུ་ཟུམ་པ་དེའི་སྟེང་དུ་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་སུ་ཆུད་པའི་རྡོ་རྗེའི་ཕྲེང་བ་བྱ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་ཆེ་ཆུང་གི་ཚད་མ་བཤད་པས། ཇི་ལྟར་མཛེས་པར་རོ།། མན་སྙེར། “བདུད་རྩིའི་བུམ་པའི་འོག་ཏུ་སྟེགས་བུ་གྲུ་བཞི་པའོ།། དེ་ཡི་འོག་ཏུ་ཕྲེང་བ་གསུམ། དེ་ཡི་འོག་ཏུ་པདྨའོ།།”4

ཞེས་དང༌། ཕྲེང་བར་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པར་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་སོ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༦༩ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ ིཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེའི་དྲིལ་བུ་ནི།།’ ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ སློབ་དཔོན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས། མན་སྙེ། སྙེ་མ་ཉེར་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༣བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ༑ “མཆུ་ལས་སྐེད་དུ་སྐེ་རགས་དག་གི་དབུས་སུ་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་ཕྲེང་བའོ།།” ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་སོ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༦༩ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྡོ་རྗེའི་ཕྲེང་ ིབ་སྐ་རགས་བྱས།།” ཞེས་སོ།།
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ སློབ་དཔོན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས། མན་སྙེ། སྙེ་མ་ཉེར་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༣བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ༑ “བདུད་རྩིའི་བུམ་པའི་འོག་ཏུ་སྟེགས་བུ་གྲུ་བཞི་པའོ།། དེའི་འོག་ཏུ་ཕྲེང་བ་གསུམ་མོ།། དེའི་འོག་ཏུ་པདྨའོ།།” ཞེས་སོ།།

དྲིལ་བུའི་ཚད་ཀྱི་རྣམ་གཞག 199

གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞལ་གྱི་འོག་གི་བུམ་པའི་གདན་སྟེགས་བུ་གྲུ་བཞི་པ་དང༌༑ དེའི་འོག་ཏུ་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལྟ་བུའི་སུམ་བརྩེགས་1

བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་འོག་གི་པདྨ་
བྱ་བ་ནི་དྲིལ་བུའི་ཁོག་པའམ། ཡ་ཕིབས་ཀྱི་ཕྱིའི་སྟེང་གི་པདྨ་ཡིན་གྱི་སྟེང་གི་དབྱུག་པ་ལ་གནས་པ་མིན་ནོ།། རྩེ་མོ་ལྔ་པ་དང་དགུ་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་བུམ་པ་བྱ་བར་བཤད་པ་མ་གཏོགས། བུག་པ་བྱ་བར་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ཅིང༌། སྔོན་གྱི་ཡོ་ག་བ་དག་གིས་མཛུབ་མོ་བཅུག་སྟེ་བསྐོར་བའི་ཆེད་དུ་2

བྱས་སོ་ཞེས་གྲགས་ལ། རྩེ་ལྔ་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཤེས་
རབ་ཀྱི་ཞལ་གྱི་འོག་ཏུ་བུམ་པ་མི་བྱེད་པར་པདྨ་བྱས་པའང་མི་ཤེས་པ་དག་གིས་རང་དགར་བྱས་པར་ཟད་ཀྱི། གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ནོར་བའོ།། ཁོག་པའི་ཕྱིའི་སྟེང་གི་པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་དེ་དག་ནི་ལྷ་མོ་བརྒྱད་ཀྱི་གདན་གྱི་དོན་དུ་བཤད་ཅིང༌། དེ་དག་ལ་ལྷ་མོ་བརྒྱད་ཀྱི་ས་བོན་འགོད་པར་བྱ་ལ། ཕྱོགས་གང་དུ་ལྷ་མོ་གང་གི་ས་བོན་འགོད་པ་ནི༑ ཕྲེང་བ་དཔང་འགྱུར་དུ། “དྲིལ་བུའི་སྟེང་དུ་དང་འོག་ཏུ་ཕྱོགས་པའི་པདྨའི་འདབ་མ་རྣམས་”3

ཞེས་འབྱུང་ཡང༌། ཆག་འགྱུར་དུ། “དྲིལ་བུའི་སྟེང་དུ་ཁ་འོག་ཏུ་ཕྱོགས་པའི་པདྨའི་འདབ་མ་རྣམས་ལ།”4

ཞེས་འབྱུང་བ་ལེགས་ཏེ། གཡས་སྐོར་དུ་ཕྱོགས་སུ་སྤྱན་མ་དང༌།
མཱ་མ་ཀཱི་དང༌། གོས་དཀར་མོ་དང༌། སྒྲོལ་མ་དང༌། མཚམས་རྣམས་སུ་ནོར་འཛིན་མ་དང༌། ཙུནྡ་དང༌། ཁྲོ་གཉེར་ཅན་དང༌། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་མ་རྣམས་སོ།། ཞེས་འགྱུར་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་འབྱུང་ངོ༌།། སམྦུཊིར། “ཡི་གེ་བརྒྱད་ཀྱི་ས་བོན་ནི།། ཕྱོགས་ནི་བརྒྱད་དུ་རྣམ་པར་འགོད།། ཤར་དུ་ལྷ་མོ་སྒྲོལ་མ་སྟེ།། བྱང་དུ་ཡང་ནི་གོས་དཀར་མོ།། ནུབ་ཏུ་མཱ་མ་ཀཱི་ཞེས་བྱ།། ལྷོ་

༡ ལྟ་བུའི་ཕྲེང་བ་གསུམ་བརྩེགས་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ ཕྱིར་དུ་ དབུས་དཔར།
ཕྱེད་དུ་ གཙང་དཔར།
༣ ལུང་ཁུངས་འདི་ལག་སོན་མ་བྱུང།
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕུ པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་གུབྟ། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ཤོག་གྲངས་༩༤ན༡

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 200

རུ་སངས་རྒྱས་སྤྱན་མ་ཉིད།།”1

ཅེས་དང༌། གདན་བཞི་ལས། “ཡི་གེ་བརྒྱད་ཀྱི་ས་བོན་
ནི༑༑ ‘ཕྱོགས་ནི་བརྒྱད་དུ་དགོད་པར་བྱ།།’ ཤར་དུ་ལྷ་མོ་སྒྲོལ་མ་སྟེ།།”2

ཞེས་སོགས་
ཕྱོགས་ཀྱི་བཞི་སམྦུཊི་ཇི་ལྟ་བ་དང༌། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོར། “དེ་ཡི་སྟེང་དུ་ལྷ་མོ་ནི།། ས་བོན་བརྒྱད་ལས་བསམ་པར་བྱ།། ཤར་ཕྱོགས་སུ་ནི་སྒྲོལ་མ་སྟེ།། ‘དེ་བཞིན་བྱང་དུ་གོས་དཀར་མོ༑༑ ནུབ་ཏུ་བདག་མའི་མིང་ཅན་ཏེ།།’ ལྷོ་རུ་སངས་རྒྱས་སྤྱན་ཞེས་བྱ།།”3

ཞེས་དང༌།
བཟང་པོ་ཡོངས་གཟུང་ལས་ཀྱང༌། “ཤར་དུ་ལྷ་མོ་སྒྲོལ་མ་སྟེ།། གོས་དཀར་མོ་ནི་བྱང་དུ་ཡིན༑༑ ‘ནུབ་ཏུ་མཱ་མ་ཀཱི་ཞེས་བྱ།།’ ལྷོ་རུ་སངས་རྒྱས་སྤྱན་མའོ།།”4

ཞེས་གསུངས་པ་
ཐམས་ཅད་ཕྲེང་བ་མན་སྙེ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་དེ་མི་མཐུན་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ན་ཡང༌། ཕྲེང་བ་མན་སྙེ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷོ་ནས་བརྩམས་ཏེ་གཡས་སྐོར་དང༌། གཞན་རྣམས་ཤར་ནས་བརྩམས་ཏེ་གཡོན་སྐོར་གྱི་དབང་དུ་མཛད་པས་དགོངས་པ་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་བཤད་ན་ལེགས་སམ་བརྟག་པར་བྱ་ཞིང༌། མན་སྙེར་སམྦུཊིའི་གཞུང་དྲངས་མ་ཐག་པ་འདི་ལ་བཤད་པ་ཡང་མ་མཛད་དོ།། མཚམས་ཀྱི་པདྨ་བཞི་ལ་ས་བོན་དགོད་པའི་ལྷ་མོ་ནི། སམྦུཊི་ལས། “གསེར་དང་སྦྲང་རྩི་གཟི་བརྗིད་མ།། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་བཞི་པའོ།།”5

ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། དེ་
ལ་མན་སྙེར། “མདོག་མཛེས་མ་ནི་ནོར་རྒྱུན་མའོ།། མངར་བ་མ་ནི་ཙུནྡའོ།། ‘མཛེས་མ་ནི་ཁྲོ་གཉེར་ཅན་ནོ།།’ རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་མ་ནི་དོན་ཇི་ལྟ་བའི་མིང་ངོ༌།།”6

ཞེས་གསུངས་ལ། རྡོ་རྗེ་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾཔུཊ། བརྟག་པ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤༤བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཡི་གེ་བརྒྱད་ཀྱི་ས་བོན་ནི།།
ཕྱོགས་ནི་བརྒྱད་དུ་རྣམ་པར་དགོད།། ཤར་དུ་ལྷ་མོ་སྒྲོལ་མ་སྟེ།། བྱང་དུ་ཡང་ནི་གོས་དཀར་མོ།། ནུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་མཱ་མ་ཀཱི།། ལྷོ་རུ་ཡང་ནི་སངས་རྒྱས་སྤྱན།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང གདན་བཞི། སྦྱོར་བའི་གདན་གྱི་རབ་བྱེད་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༢༠༥བ༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་
ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཕྱོགས་བརྒྱད་དུ་ནི་དགོད་པར་བྱ།།’ ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་སོ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༦༩ན༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་བཞི་ལྔ་ ིགཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དེ་བཞིན་བྱང་དུ་གོས་དཀར་མོའོ།། ནུབ་ཏུ་བདག་མོའ་མིང་ཅན་ཏེ།།’ ཞེས་སོ།། ི
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཉ དཔལ་ཐུབ་དཀའ་ཟླ་བ། བཟང་པོ་ཡོངས་གཟུང་གི་རྒྱུད། ཤོག་གྲངས་༡༣༢ན༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་
གསུམ་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ནུབ་ཏུ་མཱ་མ་ཀཱིར་ཤེས་བྱ།།’ ཞེས་སོ།།
༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾཔུཊ། བརྟག་པ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤༤བ༧
༦ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ སློབ་དཔོན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས། མན་སྙེ། སྙེ་མ་ཉེར་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༡བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་

དྲིལ་བུའི་ཚད་ཀྱི་རྣམ་གཞག 201

མཁའ་འགྲོར་ཡང༌། “མདོག་མཛེས་སྦྲང་རྩི་ཡིད་འོང་མ།། ‘དེ་བཞིན་རིན་ཆེན་འཁྱིལ་བ་མོ༑༑”1

ཞེས་པ་ལ་འགྲེལ་པར། མན་སྙེའི་དེ་དང་འདྲ་བར་བཤད་དེ། རིན་ཆེན་འཁྱིལ་བ་མོ་དང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་མ་དོན་གཅིག་ལ། གདན་བཞིར་ཡང༌། “མདོག་བཟང་དབྱངས་སྙན་མཛེས་པ་དང༌།། བཞི་པ་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་མོ།།”2

ཞེས་པ་ལ་འགྲེལ་པ་དྲན་པར། “མདོག་

བཟང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནོར་རྒྱུན་མའོ།། དབྱངས་སྙན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐུལ་བྱེད་མའོ།། མཛེས་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྲོ་གཉེར་ཅན་མའོ།། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་ཅན་མའོ།།”3 ཞེས་བཤད་དེ། སྐུལ་བྱེད་མ་དང་ཙུནྡ་ནི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་སོ།། དེ་དག་གི་ས་བོན་ནི། ཕྱོགས་བཞིའི་ལྷ་མོའ་ས་བོན་བྷཱ་ཝས་ཏཾ་ལ་སོགས་པ་ཙམ་ལས་གཞན་རྣམས་སུ་གསལ་ ིབར་མ་བཤད་ཅིང༌།4

སྒྲོལ་མའི་ཏཾ། གོས་དཀར་མོའ་པཾ། མཱ་མ་ཀཱིའི་མཾ། སྤྱན་མའི་ལཾ་དུ་གོ་ ིསླ་བར་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། མཚམས་ཀྱི་བཞི་ནི་མན་སྙེར། ནོར་རྒྱུན་མའི་པཾ།5

ཙུནྡའི་ཙུཾ།
ཁྲོ་གཉེར་ཅན་གྱི་བྷྲིཾ། ཕྲེང་བ་མའི་མཾ་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། གདན་བཞིའི་འགྲེལ་པ་དྲན་པ་ལས། “སྒྲོལ་མ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་མོ་བརྒྱད་གཟུགས་སམ་ས་བོན་དུ་འགོད་དོ།། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ་”6

ཞེས་ལྷ་མོའ་སྐུ་དང་ས་བོན་དགོད་པ་གདམ་ངར་བཤད་དོ།། རྡོ་ ིརྗེ་མཁའ་འགྲོར། “པདྨ་མཆོག་གི་འདབ་མ་ལ།། དྲ་བ་དྲ་བ་ཕྱེད་པས་བརྒྱན།།”7

ཞེས་

བརྗོད་པ་གསུམ་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘མཛེས་མ་ནི་ཁྲོ་ཉེར་ཅན་ནོ།།’ ཞེས་སོ།།
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་སོ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༦༩ན༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་ ིམི་འདྲ་སྟེ། ‘དེ་བཞིན་རིན་ཆེན་འཁྱིལ་མའོ།།’ ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང གདན་བཞི། སྦྱོར་བའི་གདན་གྱི་རབ་བྱེད་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༢༠༦ན༡
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། འ སློབ་དཔོན་བྷ་བ་བྷ་དྲ། གདན་བཞིའི་འགྲེལ་པ། སྦྱོར་བའི་གདན་གྱི་རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༢༠༩བ༣
ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “མདོག་བཟངས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནོར་གྱི་རྒྱུན་ནོ།། དབྱངས་སྙན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐུལ་བྱེད་མའོ།། མཛེས་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྲོ་གཉེར་ཅན་མའོ།། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྡོ་རྗེའི་ཕྲེང་བ་ཅན་མའོ།།” ཞེས་སོ།།
༤ བཤད་ཀྱང། དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༥ ནོར་རྒྱུན་མའི་བ། དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༦ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། འ སློབ་དཔོན་བྷ་བ་བྷ་དྲ། གདན་བཞིའི་འགྲེལ་པ། སྦྱོར་བའི་གདན་གྱི་རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༢༠༩བ༣
ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྒྲོལ་མ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་མོ་བརྒྱད་གཟུགས་སམ་ས་བོན་དུ་དགོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ།།” ཞེས་སོ།།
༧ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་སོ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༦༩ན༤ ི

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 202

གསུངས་པ་ལྟར། ས་བོན་བཀོད་པའི་པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་མཐའ་དྲིལ་བུའི་ཁོག་པའི་ལོགས་ལ་དྲ་བ་དང་དྲ་བ་ཕྱེད་པ་འཕྱང་བ་སྟེ། ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱི་འདབ་མ་རེའི་ཐད་དྲང་དུ་དྲ་བ་རྫོགས་པ་རེ་རེ་དང༌། དེ་དག་གི་བར་བར་དུ་དྲ་བ་ཕྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་པདྨའི་འོག་ཏུ་ཐོག་མར་མུ་ཏིག་གི་ཕྲེང་བ་ལྟ་བུའི་སྐ་རགས་གཉིས་ཀྱི་དབུས་སུ་ཚུད་པའི་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་ཕྲེང་བ་དང༌། དེའི་འོག་ཏུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་དྲ་བ་ལ་སོགས་པ་འཕྱང་བ་དང༌། དྲ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་དུ་ཤར་དུ་འཁོར་ལོ། ལྷོར་རིན་པོ་ཆེ། ནུབ་ཏུ་པདྨ། བྱང་དུ་རལ་གྲི། ཤར་ལྷོར་སྤྱན། ལྷོ་ནུབ་ཏུ་རྡོ་རྗེ། ནུབ་བྱང་དུ་པདྨ། བྱང་ཤར་དུ་ཨུཏྤལ་སྟེ་མཚན་མ་བརྒྱད་དང༌། དྲ་ཕྱེད་ལ་སོགས་པའི་གནས་གཞན་དུ་ཀུ་མུ་ད་དང༌། ཨུཏྤལ་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་འཕྱང་བར་བྱ་སྟེ། མན་སྙེར། “དེའི་འོག་ཏུ་སྐ་རགས་དག་གི་དབུས་སུ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་ཕྲེང་བའོ།། དེའི་འོག་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་པའི་དྲ་བ་དང་དྲ་བ་ཕྱེད་པའོ།། དྲ་བའི་ནང་བརྒྱད་དུ་མཚན་མ་རྣམས་ཏེ། ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་སུ་འཁོར་ལོ་དང༌། རིན་པོ་ཆེ་དང༌། པདྨ་དང༌། རལ་གྲིའོ༑༑ སྤྱན་དང༌། རྡོ་རྗེ་དང༌། པདྨ་དང༌། ཨུཏྤལ་ནི་མེ་ལ་སོགས་ཕྱོགས་མཚམས་རྣམས་སུའོ༑༑ ཇི་ལྟར་མཛེས་པར་གནས་རྣམས་སུ་ཀུ་མུ་ད་དང༌། ཨུཏྤལ་དང༌། པདྨ་དང༌། རིན་པོ་ཆེ་དང༌། པ་ཏྲ་དང༌། མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ལུང་ཇི་ལྟ་བར་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ༑༑”1

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། སྔར་བཤད་པ་ལྟར། སྟེང་གི་དབྱུག་པ་ལ་རི་མོའམ།
སྐ་རགས་སུམ་བརྩེགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྟེགས་བུ་གྲུ་བཞི་ལ་གནས་པའི་བདུད་རྩིའི་བུམ་པ་དང༌༑ དེའི་སྟེང་དུ་བུམ་པ་དང་ཚད་མཉམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞལ་དང༌། དེའི་སྟེང་དུ་སྔར་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ སློབ་དཔོན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས། མན་སྙེ། སྙེ་མ་ཉེར་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༣བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ༑ “དེའི་འོག་ཏུ་སྐ་རགས་དག་གི་དབུས་སུ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་ཕྲེང་བའོ།། དེའི་འོག་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་པའི་དྲ་བ་དང་དྲ་བ་ཕྱེད་པའོ།། དྲ་བའི་ནང་བརྒྱད་དུ་མཚན་མ་བརྒྱད་རྣམས་ཏེ། ཤར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་འཁོར་ལོ་དང་རིན་པོ་ཆེ་དང་པདྨ་དང་རལ་གྲིའོ།། སྤྱན་དང་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་དང་ཨུཏྤ་ལ་ནི་མེ་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་མཚམས་རྣམས་སུའོ།། ཇི་ལྟར་མཛེས་པར་གནས་རྣམས་སུ་ཀུ་མུ་ད་དང་ཨུཏྤལ་དང་པདྨ་དང་རིན་པོ་ཆེ་དང་པ་ཏྲ་དང་མུ་ཁྱུད་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ལུང་ཇི་ལྟ་བར་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།།” ཞེས་སོ།།

དྲིལ་བུའི་ཚད་ཀྱི་རྣམ་གཞག 203

བཤད་པ་ལྟ་བུའི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པའམ། དགུ་པ་གང་ཡང་རུང་བའི་ཕྱེད་པ་བྱ་བར་མན་སྙེར་བཤད་ལ། རྡོ་རྗེ་ཕྱེད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་ལྟེ་བའི་ཕྱེད་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྐ་རགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གནས་པའི་པདྨ་དང༌། དེའི་སྟེང་དུ་སྐ་རགས་དང༌། དེའི་སྟེང་དུ་ཟླ་བ་ལས་ཐོན་པའི་རྭ་རྣམས་དང་བཅས་པའོ།། བཟང་པོ་ཡོངས་གཟུང་ལས། “ཕྲེང་བ་ཨུཏྤལ་མཚན་མ་བརྒྱད།། སྟེང་དབུས་རིམ་པ་ཇི་བཞིན་དུ།། ཆོ་གས་འདབ་མ་བརྒྱད་མཚན་པ།། ཨུཏྤལ་སྟེང་གི་ཆ་གཅིག་ལ།། ‘ཕྲེང་བ་གསུམ་ནས་དེའི་སྟེང་དུ།།’ བུམ་པ་གསེར་རམ་ཟངས་མའམ།། དངུལ་ལམ་ར་གན་ལས་བྱས་པའོ།། ‘དེའི་སྟེང་དུ་དེ་ཚད་ཙམ།།’ ཤར་བལྟས་ཤེས་རབ་གདོང་པ་བྱ།། གདོང་སྟེང་རྡོ་རྗེ་ཕྱེད་པ་སྟེ།། སྔོན་གྱི་རྡོ་རྗེ་ཕྱེད་ལྟ་བུ།། དེ་ལྟར་སོར་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི།།1

དྲིལ་བུ་རྡོ་རྗེའི་རྗེས་མཐུན་བྱ།།”2

ཞེས་གསུངས་
སོ༑༑ འདིའི་ལྟར་ན། སྟེང་དུ་བུམ་པའི་འོག་གི་ཕྲེང་བ། དེའི་འོག་ཏུ་ཨཏྤལ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ༑ དེའི་འོག་ཏུ་མཚན་མ་བརྒྱད་ཀྱིས་མཚན་པའི་པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་དང༌། བུམ་པའི་འོག་གི་ཕྲེང་བ་དེའང་གསུམ་རིམ་དང༌། དེའི་སྟེང་དུ་བུམ་པ་དང༌། དེའི་སྟེང་དུ་བུམ་པ་དང་ཚད་མཉམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞལ་ཤར་གྱི་པདྨའི་ཐད་དྲང་དུ་ཞལ་བལྟས་པ་བྱེད་པའི་དོན་ཏེ༑ ཞལ་བལྟ་ཚུལ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་དང་མཐུན་པ་བྱེད་དགོས་སོ།། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོར༑ “རིན་ཆེན་སྣ་ཚོགས་འབར་བ་དང༌།། ‘རྡོ་རྗེ་སྐ་རགས་ཕྲེང་གཉིས་ཀྱི།།”3

ཞེས་
བཤད་པ་ནི། ཁའི་སྟེང་གི་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་དང༌། དྲ་བ་དྲ་ཕྱེད་ཀྱི་སྟེང་གི་གཉིས་ཡིན་གྱི། ཉིས་གཤིབས་བྱེད་པའི་དོན་མིན་ལ། བོད་དག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་འོག་མ་འགྲེང་བ་དང༌། གོང་མ་འཕྲེད་ལ་ཆུར་ཉལ་བའི་ཕྲེང་བ་བྱེད་དོ།། མན་སྙེར། “རྡོ་རྗེ་སེམས་པའི་དྲིལ་བུ་ནི། རྩེ་དགུ་
༡ སོགས་པའོ།། སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཉ དཔལ་ཐུབ་དཀའ་ཟླ་བ། བཟང་པོ་ཡོངས་གཟུང་གི་རྒྱུད། ཤོག་གྲངས་༡༣༢ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ལྔ་
པ་དང་བརྒྱད་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཕྲེང་བ་གསུམ་གནས་དེ་སྟེང་དུ།།’ ‘དེ་ཡི་སྟེང་དུ་དེ་ཚད་ཙམ།།’ ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་སོ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༦༨བ༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ ིཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘རྡོ་རྗེའི་སྐ་རབས་ཕྲེང་གཉིས་བྱ།།’ ཞེས་སོ།།

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 204

པ་སོར་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚད་ཅན་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་སུ་མཚོ་སྐྱེས་དཀར་པོ་དང༌། ཆུ་སྐྱེས་སྔོན་པོ་དང༌། ཆུ་སྐྱེས་དམར་པོ་དང༌། ཨུཏྤལ་རྣམས་སོ།།”1

ཞེས་འབྱུང་
བ་ནི་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་དོན་དུ་དགོངས་པར་སྣང་ལ། རྡོ་རྗེ་མཁའི་འགྲོ་ལས། “ཡེ་ཤེས་བདུད་རྩིའི་དྲིལ་བུ་ནི།།’ རྩེ་མོ་དགུ་པ་དེ་བཞིན་ནོ།། སོར་མོ་བཅུ་གཉིས་ཚད་དུ་ནི།། ‘རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བས་སྐ་རགས་བྱས།།’ པདྨ་མཆོག་གི་འདབ་མ་ལ།། དྲ་བ་དྲ་བ་ཕྱེད་པས་བརྒྱན།། སྔོན་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལྡན།། ལྷ་མོ་ཡི་ནི་མཚན་མས་མཛེས།། ཤར་གྱི་ཕྱོགས་སུ་པདྨ་ནི།། ཁ་དོག་དཀར་པོས་མཛེས་པར་བྱས།། གཤིན་རྗེར་པདྨ་སྔོ་དམར་ཏེ༑༑ ནུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་པདྨ་དམར།། བྱང་དུ་ཨུཏྤ་ལ་ནི་བྲི།།”2

ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། དེ་
ཡང་དྲ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གི་མཚན་མ་ལ། ཕྱོགས་བཞིར་པདྨ་དཀར་པོ་སོགས་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྟེང་གི་འདབ་བརྒྱད་ལ་ཕྱོགས་སུ་མཚན་མ་དེ་དག་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལྡན།། ལྷ་མོ་ཡི་ནི་མཚན་མས་མཛེས།། ཞེས་པས་འདབ་བརྒྱད་ལ་འགོད་པའི་མཚན་མ་བསྟན་ལ། སྔོན་བཞིན་ཞེས་པ་དེའི་གོང་དུ། ཤར་དུ་ལྷ་མོ་སྒྲོལ་མ་སོགས་ཀྱི་ས་བོན་འགོད་པར་གསུངས་པ་སྔར་དྲངས་པ་དེ་ལ་སྙེག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། མན་སྙེ་ལྟར་ནའང༌། སྔར་བཤད་པ་དང་འདི་གདམ་ངར་བཞེད་ཀྱི། སྔར་བཤད་པ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་དྲིལ་བུའི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་བཞེད་པ་མིན་ནོ།།
གཉིས་པ་དཔའ་བོའ་དྲིལ་བུ་ནི། མན་སྙེར། “ཁ་ཅིག་ཏུ་དྲིལ་བུ་སོར་མོ་དགུ་པ། ིདྲ་བ་དང་དྲ་བ་ཕྱེད་པའི་མཚན་མ་སྤངས་པ། ཁ་སོར་ལྔ་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ།། རྩེ་ལྔ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ སློབ་དཔོན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས། མན་སྙེ། སྙེ་མ་ཉེར་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༤ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ༑ “རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་དྲིལ་བུ་ནི་རྩེ་དགུ་པ། སོར་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚད་ཅན་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་སུ་མཚོ་སྐྱེས་དཀར་པོ་དང་ཆུ་སྐྱེས་སྔོན་པོ་དང་ཆུ་སྐྱེས་དམར་པོ་དང་ཨུཏྤལ་རྣམས་སོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་སོ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༦༩ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་ ིདང་བཞི་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེའི་དྲིལ་བུ་ནི།།’ ‘རྡོ་རྗེའི་ཕྲེང་བ་སྐ་རགས་བྱས།།’ ཞེས་སོ།།

དྲིལ་བུའི་ཚད་ཀྱི་རྣམ་གཞག 205

པའམ༑ རྩེ་དགུ་པ་ནི་དཔའ་བོའ་དྲིལ་བུར་བརྗོད་དོ།།” ི 1

ཞེས་འབྱུང་བའང་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་
ལས་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། “དེ་ནས་དཔའ་བོའ་དྲིལ་བུ་སྟེ།། ‘རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་སྐ་ ིརགས་ལྡན།།’ དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཤེས་རབ་དང༌།། བདུད་རྩི་ཡི་ནི་བུམ་པར་ལྡན།། མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས།། ‘དྲ་བ་དྲ་ཕྱེད་སྤང་བར་བྱ།།2

སོར་དགུ་རུ་ནི་དཔངས་
ལ་སྟེ།།’ ཁ་ནི་སོར་ལྔའི་ཚད་དུ་བྱ།། དེ་ནས་ཅུང་ཟད་ལྷག་བྱ་མིན།། རྩེ་ལྔ་པའམ་རྩེདགུ་པ༑༑”3

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དེའང་སྲིད་དུ་སོར་དགུ་ཁ་སོར་ལྔ་པ། ལྷ་མོའ་ས་བོན་ ིདང་མཚན་མ་འགོད་པའི་གནས་པདྨ་དང༌། དྲ་བ་དྲ་ཕྱེད་སྤངས་པས་དཔའ་བོའ་དྲིལ་བུ་ ིཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ། འདི་ལའང་རྡོ་རྗེའི་ཕྲེང་བའི་སྐ་རགས་བྱ་བར་བཤད་པས། ཁོག་པའི་ཕྱི་ལ་རྡོ་རྗེའི་ཕྲེང་བ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་བྱིལ་མོ་བྱེད་པ་དེའི་དོན་མ་ཡིན་ལ། རྡོ་རྗེའི་ཕྲེང་བ་གཅིག་ཅེས་པའི་དམིགས་བསལ་མ་བྱུང་བས། གཉིས་ཀ་དགོས་སམ་སྙམ་མོ།། མཚན་ཉིད་གཞན་ཐམས་ཅད་ནི་སྔར་དང་འདྲ་བའོ།།
གསུམ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དྲིལ་བུ་ཞེས་པ་རིགས་སོ་སོའ་དབང་དུ་བྱས་པ་ ིནི༑ མན་སྙེར། “རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ལ་སོགས་པའི་ཡང་འཁོར་ལོའ་ཕྲེང་བ་གཉིས་དང་ ིལྡན་པ་ནི་སྐ་རགས་གཉིས་ཀྱི་དབུས་སུ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ནི་པདྨ་དང༌། རིན་པོ་ཆེ་དང༌། རལ་གྲིའི་ཕྲེང་བ་གཉིས་དང་ལྡན་པའོ།། རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་ནི་བ་ལང་གི་ཁ་ཅན་རྡོ་རྗེའི་ཕྲེང་བའི་སྐ་རགས་གཉིས་དང་ལྡན་པའོ།།”4

ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས།
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ སློབ་དཔོན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས། མན་སྙེ། སྙེ་མ་ཉེར་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༤ན༡
༢ སྤངས་པར་བྱ།། གཙང་དཔར།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་སོ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༦༩ན༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་ ིཔ་དང་དྲུག་པ། བདུན་པ་གསུམ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘རྡོ་རྗེའི་ཕྲེང་བའི་སྐ་རབས་ལྡན།།’ ‘དྲ་བ་དྲ་ཕྱེད་དབྱང་བར་བྱ།། སོར་དགུ་རུ་ནི་ཡངས་པ་སྟེ།།’ ཞེས་སོ།།
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ སློབ་དཔོན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས། མན་སྙེ། སྙེ་མ་ཉེར་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༤ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ༑ “རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ལ་སོགས་པའི་ཡང༌། འཁོར་ལོའ་ཕྲེང་བ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ནི་སྐེ་རགས་གཉིས་ཀྱི་དབུས་སུ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་པདྨ་དང་ ིརིན་པོ་ཆེ་དང་རལ་གྲིའི་ཕྲེང་བ་གཉིས་དང་ལྡན་པའོ།། རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་ནི་བ་ལང་གི་ཁ་ཅན་རྡོ་རྗེའི་ཕྲེང་བའི་སྐེ་རགས་གཉིས་དང་ལྡན་པའོ།།” ཞེས་སོ།།

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 206

“ད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡི།། དྲིལ་བུའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པར་བྱ།། ‘འཁར་བ་1

ལས་

བྱུང་སྒྲ་སྙན་བྱེད།།’ ཁོང་སྟོང་དང་ནི་བུམ་པར་ལྡན།། རྡོ་རྗེ་རིན་ཆེན་པདྨ་དང༌།། རལ་གྲི་ལ་སོགས་མཚན་མ་ཅན།། དྲ་བ་དྲ་བ་ཕྱེད་པས་སྤྲས།། ཆུ་སྲིན་ལས་ནི་བྱུང་བ་ཡི།། ‘ཡེ་ཤེས་ལྔ་ནི་རྣམ་དག་པས།། རྩེ་མོ་ལྔ་དང་ལྡན་པ་སྟེ།།’ སྐ་རགས་གཉིས་གཉིས་དབུས་སུ་ནི༑༑ འཁོར་ལོའ་ཕྲེང་བ་གཉིས་དང་ལྡན།། དེ་བཞིན་སྐ་རགས་གཉིས་དབུས་སུ།། པདྨ་ ིལ་ནི་པད་ཕྲེང་གཉིས།། རིན་ཆེན་ལ་ནི་རིན་པོ་ཆེ།། དེ་བཞིན་སྐ་རགས་ལྡན་པར་བྱས།། དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་ལ།། སྐ་རགས་གཉིས་དབུས་རལ་གྲིས་2

བརྒྱན།། ཀུན་ལ་ཤེས་
རབ་གདོང་ལྡན་པས།། དཔའ་བོ་ཀུན་གྱིས་རྒྱལ་བར་འགྱུར།།”3

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
ཏེ༑ སྔར་གྱི་རྡོ་རྗེའི་ཕྲེང་བ་གཉིས་ཀྱི་དོད་ལ། རྣམ་སྣང་གི་དྲིལ་བུ་ལ་འཁོར་ལོའ་ཕྲེང་བ་ ིགཉིས་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའི་དོན་ཏེ། མཚན་ཉིད་གཞན་ཐམས་ཅད་4

སྔར་དང་འདྲ་ཞིང༌།
རྩེ་ལྔ་པ་ངེས་བཟུང་དང༌། རྡོ་རྗེའི་རིགས་ལ་ཁ་བ་ལང་གི་ཁ་ལྟ་བུ་ཅུང་ཟད་ཟུམ་པའི་རྣམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་གོ་སླ་ཞིང༌། སྔར་བཤད་པའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་དྲིལ་བུ་ནི༑ རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོའ་དྲིལ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་མཁའི་འགྲོར། རྩེ་དགུ་པར་བཤད་ཀྱང་རྩེ་ལྔ་པའང་རུང་བ། སམྦུཊིའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཞི་བ་དང་དྲག་པོའ་དབྱེ་བས། རྭ་གྱེས་པ་དང་མ་གྱེས་པའི་རྩེ་མོ་ཅན་གཉིས་གཉིས་ ིསུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ནང་གི་དབྱུག་གུ་ནི། སམྦུཊི་ལས། “ནང་གི་ཡེ་ཤེས་དབྱུག་གུ་ནི།། ཐམས་ཅད་སྡུད་ཅིང་འབྱིན་པར་བྱེད།།”5

ཅེས་པའི་འགྲེལ་པ་
༡ འཁོར་བ་ གཙང་དཔར།
༢ རལ་གྱིས་ དབུས་དཔར།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་སོ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༦༩བ༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་ ིཔ་དང་དགུ་པ། བཅུ་པ་གསུམ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཁར་བ་ལས་བྱུང་སྒྲ་སྙན་བྱེད།།’ ‘ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཡི་རྣམ་དག་པས།། རྩེ་མོ་ལྔ་དང་བཅས་པ་སྟེ།།’ ཞེས་སོ༑༑
༤ མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾཔུཊ། བརྟག་པ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤༥ན༢

དུས་འཁོར་ནས་གསུངས་པའི་རྡོར་དྲིལ་གྱི་རྣམ་གཞག 207

མན་སྙེ་ལས། “དྲིལ་བུའི་དབུས་སུ་ཟུར་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱུག་པ་སྟེ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་གསལ་བར་བྱེད་པའོ།།”1

ཞེས་པ་དང༌། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས་ཀྱང༌།
“དབུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དབྱུག་པ་ནི།། ‘ཟུར་བརྒྱད་པ་ནི་མཛེས་པར་བྱ།།”2

ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར༑ ཟུར་བརྒྱད་པའི་རྣམ་པ་རྩེ་མོ་ནི་ཟུར་བརྒྱད་ཀྱི་དབུས་ནས་ཅུང་ཟད་མཐོ་བར་བྱས་པའི་ཟླུམ་པོ་སྟེ། རྒྱུ་ལྕགས་དག་པ་ལས་བྱ་བར་བཤད་ཅིང༌། རིང་ཐུང་སྦོམ་ཕྲའི་ཚད་མ་བཤད་ལ། མན་སྙེ་དང༌། ཕྲེང་བར། “འདིར་དྲིལ་བུ་འགའ་ཞིག་དཔལ་རྒྱལ་མ་3

ཅུང་ཟད་

ཟུམ་པའི་ཆུ་སྐྱེས་ཀྱི་ཁ་ཅན་ནོ།། ཁ་ཅིག་པདྨའི་འོ།། ཁ་ཅིག་བ་ལང་གི་ཁ་ཅན་ནོ།།”4 ཞེས་ཁ་ཕྱིར་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པ་པདྨའི་ཁ་ཅན་དང༌། ཁ་ཟླུམ་ཞིང་ཅུང་ཟད་སྦུག་པ་བ་ལང་གི་ཁའི་རྣམ་པ་དང༌། ཆུ་སྐྱེས་ཁ་འབུས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཅུང་ཟད་ཟུམ་པའི་ཁའི་རྣམ་པ་ཅན་གསུམ་བཤད་ཀྱང༌། ཞི་དྲག་གི་རིགས་འདི་ལ་འདི་བྱ་བའི་དབྱེ་བ་ཕྱོགས་འདི་དག་ལས་མ་བཤད་དོ།། དེ་ལྟར་ན་དྲིལ་བུའི་མཚན་ཉིད་རྒྱས་པར་བསྟན་ལ་ཕབ་ཟིན་ཏོ།།
གཉིས་པ་དུས་འཁོར་ནས་གསུངས་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ལེའུ་ལས༑ “ནོར་བུ་གཙུག་ཏོར་དཔྲལ་བ་མགྲིན་པ་སྙིང་ཁའི་གནས་དང་ལྟེ་བ་གསང་བ་ལ་ཡང་རྡོ་རྗེ་ནི།། ‘གཅིག་གཉིས་ཆུ་གཏེར་མངའ་དང་ཀླུ་ཡི་དབང་པོ་དགུ་བཅས་ཉིན་བྱེད་སོར་རྣམས་དག་གི་རིམ་པས་སོ།།”5

ཞེས་པས་རྒྱན་གྱི་རྡོ་རྗེ་དང༌། གསོར་བའི་རྡོ་རྗེའི་དབྱེ་བ་
དང༌༑ ཚད་དང་རྣམ་གཞག་རྣམས་མདོར་བསྟན་པ་ཙམ་ཞིག་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ སློབ་དཔོན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས། སྙེ་མ་ཉེར་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༢ན༢
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་སོ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༦༩ན༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་ ིཔ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཟུར་བརྒྱད་པས་ནི་མཛེས་པར་བྱ།།’ ཞེས་སོ།།
༣ རྒྱལ་བ་ དབུས་དཔར།

༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕུ པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་གུབྟ། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ཤོག་གྲངས་༩༣བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
“འདིར་དྲིལ་བུ་ཁ་ཅིག་ནི་ཁ་ཆུ་སྐྱེས་ཅུང་ཟད་ཁ་དབྱེ་བ་ཅན་ནོ།། ཁ་ཅིག་པདྨའོ།། ཁ་ཅིག་ནི་བའི་ཁ་ལྟ་བུའོ།།” ཞེས་སོ།།
༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། ལེའུ་ལྔ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལེའུ། ཤོག་གྲངས་༩༨བ༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་
ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘གཅིག་གཉིས་ཆུ་གཏེར་མདའ་དང་ཀླུ་ཡི་དབང་པོ་དགུ་བཅས་ཉིན་བྱེད་སོར་རྣམས་དག་གིས་རིམ་པས་སོ།།’ ཞེས་སོ།།

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 208

འགྲེལ་ཆེན་ལས། “ད་ནི་རྡོ་རྗེ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཚན་ཉིད་གསུངས་པ། ནོར་བུ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདིར་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུ་རྣམ་པར་དག་པས་རྡོ་རྗེ་སོར་གཅིག་པར་འགྱུར་རོ།། གཙུག་ཏོར་གྱི་འཁོར་ལོ་རྣམ་པར་དག་པས་སོར་གཉིས་པའོ།། དཔྲལ་བ་རྣམ་པར་དག་པས་སོར་བཞི་པའོ།། མགྲིན་པ་རྣམ་པར་དག་པས་སོར་ལྔ་པའོ།། སྙིང་ཁ་རྣམ་པར་དག་པས་སོར་བརྒྱད་པའོ།། ལྟེ་བ་རྣམ་པར་དག་པས་སོར་དགུ་པའོ།། གསང་བ་རྣམ་པར་དག་པས་སོར་བཅུ་གཉིས་པ་སྟེ། ཟད་པར་རླུང་དང༌། མེ་དང༌། ཆུ་དང༌། ས་དང༌། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་དང༌། ལྷ་མ་ཡིན་དང༌། མི་རྣམས་ཀྱི་གྲངས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ།། དེས་ན་རྣ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས་སོར་གཅིག་པའོ།། མཐེ་བོའ་རྡོ་རྗེ་ནི་སོར་གཉིས་པའོ།། དཔྲལ་བར་རྡོ་རྗེ་ ིཕྲེང་བའི་དོན་དུ་སོར་བཞི་པའོ།། མགྲིན་པར་ཡང་སོར་ལྔ་པའོ།། ཕྲག་པར་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་དོན་དུ་སོར་བརྒྱད་པའོ།། སྙིང་ཁར་འདོགས་པའི་རྡོ་རྗེ་ནི་སོར་དགུ་པའོ།། གསོར་བའི་རྡོ་རྗེ་ནི་སོར་བཅུ་གཉིས་པ་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་པས་རྡོ་རྗེའི་རྒྱན་གྱི་སླད་དུའོ།།”1

ཞེས་གསུངས་
སོ༑༑ དེ་ལ་རྣ་རྒྱན་གྱི་རྡོ་རྗེ་ནི་མཆུར་སོར་2

གཅིག་པ་སྟེ། ནང་དུ་ལུས་ལ་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུ་རྣམ་
པར་དག་པ་དང༌། ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཇིག་རྟེན་ལ་ཟད་པར་རླུང་གི་གནས་རྣམ་པར་དག་པའོ།། ཞེས་སོགས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ནས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་གཉིས་གཉིས་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆ་རེ་རྡོ་རྗེ་རེས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དོན་ནོ།།3

གང་དག་རྣ་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ད རིགས་ལྡན་པདྨ་དཀར་པོ། དྲི་མ་མེད་པའི་འོད། ལེའུ་ལྔ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལེའུ། ཤོག་གྲངས་༢༧༩བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་
མི་འདྲ་སྟེ། “ད་ནི་རྡོ་རྗེ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཚན་ཉིད་གསུངས་པ་ནོར་བུ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་འདིར་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུ་རྣམ་པར་དག་པས་རྡོ་རྗེ་སོར་གཅིག་པར་འགྱུར་རོ་གཙུག་ཏོར་གྱི་འཁོར་ལོ་རྣམ་པར་དག་པས་སོར་གཉིས་པ་དང་དཔྲལ་པ་རྣམ་པར་དག་པས་སོར་བཞི་པ་དང་མགྲིན་པ་རྣམ་པར་དག་པས་སོར་ལྔ་པ་དང་སྙིང་ཁ་རྣམ་པར་དག་པས་སོར་བརྒྱད་པ་དང་ལྟེ་བ་རྣམ་པར་དག་པས་སོར་དགུ་པ་དང་གསང་བ་རྣམ་པར་དག་པས་སོར་བཅུ་གཉིས་པ་སྟེ་ཟད་པར་རླུང་དང་མེ་དང་ཆུ་དང་ས་དང་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་གྲངས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ།། དེས་ན་རྣ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས་སོར་གཅིག་པ་དང་མཐེ་བོའ་རྡོ་རྗེ་ནི་སོར་གཉིས་པ་དང་དཔྲལ་པར་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་དོན་དུ་སོར་བཞི་པ་དང་མགྲིན་ ིཔར་ཡང་སོར་ལྔ་པ་དང་ཕྲག་པར་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་པའི་དོན་དུ་སོར་བརྒྱད་པ་དང་སྙིང་ཁར་འདོགས་པའི་རྡོ་རྗེ་ནི་སོར་དགུ་པ་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེའི་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱའོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ རྡོ་རྗེ་ཆུར་སོར་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༣ དོན་ཏོ།། དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

དུས་འཁོར་ནས་གསུངས་པའི་རྡོར་དྲིལ་གྱི་རྣམ་གཞག 209

བའི་རྡོ་རྗེ་སོར་གཅིག་པ་ནི། ཟད་པར་རླུང་རྣམས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཡིན་ཞེས་སོགས་སུ་སྦྱར་ཏེ་འཆད་པ་ནི་འབྲེལ་མེད་ཆེན་པོའོ།། ཁ་ཅིག་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་རྩ་འཁོར་གྱི་རྒྱ་ལ་ཐད་ཀར་སོ་གཅིག་ཡོད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་རྣ་བའི་རྡོ་རྗེ་སོར་གཅིག །ཅེས་པ་ནས། གསང་གནས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་རྩ་འཁོར་ལ་སོར་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་གསོར་བའི་རྡོ་ ིརྗེ་སོར་བཅུ་གཉིས་པའོ།། ཞེས་པའི་བར་དུ་སྦྱར་ཏེ་འཆད་དོ།། དེའི་འོག་ཏུ་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུའི་མཚན་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པར་བཞེད་ནས། “དབུས་དང་སྟེང་འོག་གསུམ་གྱི་ཆ་སྟེ་ཟུམ་པ་དང་ནི་རྣམ་པར་གྱེས་པ་ཞི་དང་དྲག་པོ་ལ།། དྲིལ་བུ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཆ་གསུམ་སྟེང་ནི་རྡོ་རྗེ་དང་མཚུངས་བ་ལང་ཁ་དང་པདྨའི་གཟུགས།། ‘ཁྱོན་ནི་དེ་ཡི་1

གསུམ་ཆ་ཞལ་

དང་བཅས་པའི་ལྟེ་བ་འདབ་མ་དག་ཀྱང་དེ་ཡི་གསུམ་ཆ་ལས།།’ རྭ་ནི་ཁྱོན་དང་མཚུངས་པ་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་བྲལ་དུ་སྟེ་རྭ་ཡི་ཟླུམ་པོ་དག་ནི་བཞི་ཆའོ།། ‘ཕྱི་རོལ་རྭ་ཡི་གསུམ་ཆ་འོག་སྟེ་སྟེང་དུ་བ་ད་ར་ཡི་ཚེར་མའི་རྣམ་པ་སྦྱོར་བའོ།།’ དྲིལ་བུའི་ཞལ་རྣམས་དེ་བཞིན་འདབ་མ་རྡོ་རྗེ་ཡང་ངོ་བ་ལང་ཁ་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད།།”2

ཅེས་གསུངས་སོ།། དེ་
དག་གི་དོན་ནི། རྐང་པ་དང་པོའ་དོན་འགྲེལ་པར། “དེ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་སྟེང་དང་ ིདབུས་དང་འོག་ཏུ་གསུམ་གྱི་ཆ་སྟེ་མཉམ་པའི་ཆའོ།།”3

ཞེས་རྒྱན་དང་གསོར་བའི་རྡོ་རྗེ་
ཐམས་ཅད་ཆ་གསུམ་མཉམ་པར་བཤད་ནས། “གསོར་བའི་རྡོ་རྗེ་དེ་ཉིད་ཟུམ་པ་ནི་ཞི་བ་ལ་སྟེ་ཞི་བའི་ལས་ལའོ།། རྣམ་པར་གྱེས་པ་སྟེ་རྩེ་མོ་རྣམ་པར་བྱེ་བ་ནི་དྲག་པོ་ལ་ཞེས་པ་དྲག་པོའ་ལས་ལའོ།།” ི 4

ཞེས་ཞི་དྲག་གི་དབྱེ་བ་དེ་གསོར་བའི་རྡོ་རྗེའི་ཁྱད་པར་དུ་གསུངས་
༡ རྭ་ཡི་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། ལེའུ་ལྔ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལེའུ། ཤོག་གྲངས་༩༨བ༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་
དང་ལྔ་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཁྱོན་ནི་དེ་ཡི་སུམ་ཆ་ཞལ་དང་བཅས་པའི་ལྟེ་བ་འདབ་མ་དག་ཀྱང་དེ་ཡི་སུམ་ཆ་ལས།། ’ ‘ཕྱི་རོལ་རྭ་ཡི་སུམ་ཆ་འོག་སྟེ་སྟེང་དུ་བ་ད་རཱི་ཡི་ཚེར་མའི་རྣམ་པ་སྦྱོར་བའོ།།’ ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ད རིགས་ལྡན་པདྨ་དཀར་པོ། དྲི་མ་མེད་པའི་འོད། ལེའུ་ལྔ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལེའུ། ཤོག་གྲངས་༢༧༩བ༧
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ད རིགས་ལྡན་པདྨ་དཀར་པོ། དྲི་མ་མེད་པའི་འོད། ལེའུ་ལྔ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལེའུ། ཤོག་གྲངས་༢༨༠ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་
མི་འདྲ་སྟེ། “གསོར་བའི་རྡོ་རྗེ་དེ་ཉིད་ཟླུམ་པ་ནི་ཞི་བ་སྟེ་ཞི་བའི་ལས་ལའོ།། རྣམ་པར་རྒྱས་པ་སྟེ་རྩེ་མོ་རྣམ་པར་བྱེ་བ་ནི་དྲག་པོ་ལ་ཞེས་པ་དྲག་

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 210

སོ༑༑ རྐང་པ་གཉིས་པའི་དོན་ལ་འགྲེལ་པར། “དྲིལ་བུ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཆ་གསུམ་སྟེ། དབུས་དང་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེ་དང༌། ཞལ་ཡང་མཚུངས་པའོ།། བ་ལང་གི་ཁ་ནི་ཞི་བ་ལའོ།། པདྨ་རྣམ་པར་རྒྱས་པའི་ཁ་ནི་དྲག་པོ་ལ་སྟེ་གྱེས་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་བཅས་པ་ལའོ།།”1

ཞེས་
གསུངས་སོ།། དེ་ལ་དབུས་ཅེས་ནི། ཁོག་པའི་ནང་གི་དབུས་དང༌། རྡོ་རྗེ་ནི་ཕྱེད་པ་དང༌། ཞལ་ནི་བུམ་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེ་དག་ཆ་གསུམ་མཉམ་པར་བྱེད་པ་དང༌། ཞི་བའི་དྲིལ་བུའི་ཁ་བ་ལང་གི་ཁ་ལྟར་ཅུང་ཟད་སྦུག་ཅིང་ཟུམ་པ་ལ་སྟེང་གི་རྡོ་རྗེ་རྭ་མ་གྱེས་པ་དང༌། དྲག་པོའ་དྲིལ་བུ་ཁ་པདྨ་རྒྱས་པ་ལྟ་བུ་ལ་སྟེང་གི་རྡོ་རྗེ་རྭ་གྱེས་པ་བྱ་བའི་དོན་ནོ།། ི 2

ཁྱོན་
ནི་དེ་ཡི་གསུམ་ཆ། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། “འདིར་རྡོ་རྗེའི་རྭ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱོན་ནི་རྡོ་རྗེའི་ཚད་ལས་གསུམ་ཆའོ།།”3

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྡོ་རྗེའི་རྭ་ཕྱི་མ་
རྣམས་དབུས་རྭ་ལ་ཟུག་པའི་མཐའ་སྐོར་སྦོམ་པའི་རྒྱ་ཁྱོན་རྡོ་རྗེའི་སྲིད་ཀྱི་གསུམ་ཆའོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི། ཚད་དེ་ལྟར་བྱས་པའི་རྡོ་རྗེའི་གཟུགས་དབྱིབས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་འབྱུང་བ་མ་བསམ་པར་སྨྲ་བ་སྟེ། ད་ལྟ་སོར་བརྒྱད་པ་ཙམ་གྱི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་མང་པོ་འདུག་པ་འདི་དག་གི་རྭའི་སྦོམ་ལས་ཀྱང༌། དུས་འཁོར་དུ་བཤད་པའི་རྡོ་རྗེ་སོར་བཅུ་གཉིས་པའི་རྭའི་སྦོམ་གྱི་4

ཁྱོན་ཕྱེད་དུ་མ་ལོངས་པ་ཙམ་གྱིས་ཕྲ་བར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟ་བུའི་མི་འཚམ་
པ་5
ཤེས་ལྡན་སུ་ཞིག་ཁས་ལེན་པར་འགྱུར། དེ་བས་ན་རྡོ་རྗེའི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་རྭའི་སྲིད་ཀྱི་ཁྱོན་ནི་རྡོ་རྗེའི་སྲིད་ཀྱི་ཚད་ལས་གསུམ་ཆའོ།། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཕྱོགས་གཉིས་
པོའ་ལས་ལའོ།།” ཞེས་སོ།། ི
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ད རིགས་ལྡན་པདྨ་དཀར་པོ། དྲི་མ་མེད་པའི་འོད། ལེའུ་ལྔ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལེའུ། ཤོག་གྲངས་༢༨༠ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་
འདྲ་སྟེ། “དྲིལ་བུ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཆ་གསུམ་སྟེ་དབུས་དང་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེ་དང་ཞལ་ཡང་མཚུངས་པའོ།། བ་ལང་གི་གདོང་ནི་ཞི་བ་ལའོ།། པདྨ་རྣམ་པར་རྒྱས་པའི་ཁ་ནི་དྲག་པོ་ལ་སྟེ་གྱེས་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་བཅས་པའོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ དོན་ཏོ།། དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ད རིགས་ལྡན་པདྨ་དཀར་པོ། དྲི་མ་མེད་པའི་འོད། ལེའུ་ལྔ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལེའུ། ཤོག་གྲངས་༢༨༠ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་
མི་འདྲ་སྟེ། “འདིར་རྡོ་རྗེའི་རྭ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱོན་ནི་རྡོ་རྗེའི་ཚད་ལས་སུམ་ཆའོ།།” ཞེས་སོ།།
༤ སྦོམས་ཀྱི་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༥ མ་འཚམས་པ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

དུས་འཁོར་ནས་གསུངས་པའི་རྡོར་དྲིལ་གྱི་རྣམ་གཞག 211

རྭའི་སྲིད་སུམ་ཆ་རེ་རེ་དང༌། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ཆང་ཟུང་གསུམ་ཆ་སྟེ། སྔར་རྡོ་རྗེའི་ཆ་གསུམ་མཉམ་པར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཉམ་ཚུལ་འདིས་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ཡིན་ནོ།། “ཞལ་དང་བཅས་པའི་ལྟེ་བ་འདབ་མ་དག་ཀྱང་དེའི་གསུམ་ཆ་ལས།།”1

ཅེས་པ་དང༌། དེའི་
འགྲེལ་པར། “རྡོ་རྗེའི་དབུས་སུ་ལྟེ་བ་ཞལ་བཞི་པ་སྟེ་གསུམ་ཆ་དེའི་གསུམ་ཆའོ།། དེ་བཞིན་དུ་ལྟེ་བའི་འོག་དང་སྟེང་དུ་ལྟེ་བའི་ཚད་ཀྱིས་འདབ་མ་ལ་བརྒྱད་རྣམས་སོ།།”2

ཞེས་
པས་རྡོ་རྗེ་ཆ་གསུམ་གྱི་དབུས་མ་དེ་ཡང་ཆ་གསུམ་མཉམ་པར་བྱས་པའི་དབུས་མ་ལྟེ་བ་ཞལ་བཞི་པ་དང༌། དེའི་གཡས་གཡོན་གྱི་པདྨ་འདབ་བརྒྱད་ཆ་རེ་རེ་བྱེད་པར་བསྟན་ཏོ།། “རྭ་ནི་ཁྱོན་དང་མཚུངས་པ་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་བྲལ་དུ་སྟེ།”3

ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་“རྭ་ནི་
རྡོ་རྗེའི་ཁྱོན་དང་མཚུངས་པ་ཞེས་པ་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་བྲལ་གྱི་དབུས་སུམ་ཆ་4སྟེ་ཕྱོགས་བཞི་པོ་རྣམས་སམ། ཕྱོགས་བྲལ་རྣམས་སུའོ།།”5

ཞེས་པའི་དོན་ནི། རྩེ་ལྔ་པ་ལ་
རྭ་དབུས་མའི་ཕྱོགས་བཞི་དང༌། རྩེ་དགུ་པ་ལ་ཕྱོགས་བྲལ་བཞིར་ཡང་རྭ་རེ་6

ཡོད་པའི་ཚེ།
ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྭའི་མཐའ་ནས་ནུབ་ཀྱི་རྭའི་མཐའི་བར་ལ་ཐད་ཀར་རྭ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་ནས་བསྐོར་བའི་ནང་གི་དབུས་ཀྱི་ཟླུམ་པོའ་ཞེང་ལ་ ི 7

བཙལ་ན་རྡོ་རྗེའི་སྲིད་ཀྱི་སུམ་ཆར་འགྱུར་
བའི་དོན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྭ་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་སྐོར་ལ་དེ་གསུམ་འགྱུར་དུ་འགྲོ་བས་རྡོ་རྗེ་ཆུ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ དགེ་སློང་ཤོང་སྟོན་གྱིས་རྒྱ་དཔེ་གཏུགས་ཤིང་ལེགས་པར་བཅོས་པ། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། ལེའུ་ལྔ་པ། ཤོག་
གྲངས་༩༨བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཁྱོན་ནི་དེ་ཡི་སུམ་ཆ་ཞལ་དང་བཅས་པའི་ལྟེ་བ་འདབ་མ་དག་ཀྱང་དེ་ཡི་སུམ་ཆ་ལས།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ད རིགས་ལྡན་པདྨ་དཀར་པོ། དྲི་མ་མེད་པའི་འོད། ལེའུ་ལྔ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལེའུ། ཤོག་གྲངས་༢༨༠ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་
འདྲ་སྟེ། “རྡོ་རྗེའི་དབུས་སུ་ལྟེ་བ་ཞལ་བཞི་པ་སྟེ་སུམ་ཆ་དེ་ཡི་སུམ་ཆའོ།། དེ་བཞིན་དུ་ལྟེ་བའི་འོག་དང་སྟེང་དུ་ལྟེ་བའི་ཚད་ཀྱིས་འདབ་མ་བརྒྱད་རྣམས་སོ།།” ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། ལེའུ་ལྔ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལེའུ། ཤོག་གྲངས་༩༨བ༧
༤ གསུམ་ཆ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ད རིགས་ལྡན་པདྨ་དཀར་པོ། དྲི་མ་མེད་པའི་འོད། ལེའུ་ལྔ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལེའུ། ཤོག་གྲངས་༢༨༠ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་
མི་འདྲ་སྟེ། “རྭ་ནི་རྡོ་རྗེའི་ཁྱོན་དང་མཚུངས་པ་ཞེས་པ་ཕྱོགས་སམ་ཕྱོགས་བྲལ་གྱི་དབུས་སུ་སུམ་ཆ་སྟེ་ཕྱོགས་བཞི་པོ་རྣམས་སམ་ཕྱོགས་བྲལ་རྣམས་སུའོ།།” ཞེས་སོ།།
༦ རེ་རེ་ དབུས་དཔར།
༧ ཞེས་ལ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 212

ཞེང་མཉམ་པར་རྒྱུད་གཞན་ནས་བཤད་པ་དང་འདྲའོ།། “རྭའི་ཟླུམ་པོ་དག་ནི་བཞི་ཆའོ།།”1 ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། “རྭའི་ཟླུམ་པོ་2

ནི་རྡོ་རྗེའི་གསུམ་ཆའི་བཞི་ཆའོ།།”3

ཞེས་པའི་དོན་
ལ༑ ཁ་ཅིག་དབུས་རྭའི་རྩེ་མོ་ཟླུམ་པོ་མཐའི་རྭ་རྣམས་ཟུག་མཚམས་ལས་ལྷག་པོར་སྟེང་དུ་འཐོན་པའི་ཆ་རྡོ་རྗེའི་གསུམ་ཆར་གྱུར་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་རྭའི་སྲིད་ཀྱི་བཞི་ཆ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་འཆད་ལ། ཁ་ཅིག་རྭའི་ནང་དང་སྦོམ་པོའ་ཟླུམ་པོའི་ཞེང་དག་ལ་ནི་རྡོ་རྗེའི་ ིགསུམ་ཆའི་བཞི་ཆའོ།། ཞེས་འཆད་དེ། དབུས་རྭའི་རྐེད་པ་སྦོམ་པོ་ལ་ཟླུམ་པོར་བསྐོར་བའི་ཞེང་ཚད་དབུས་རྭའི་སྲིད་ཀྱི་བཞི་ཆ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་བྱས་ན་རུང་བར་སེམས་སོ།། དེ་ནས་ཕྱི་རོལ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཅིག་གི་འགྲེལ་པར། “ཕྱི་རོལ་རྭ་རྣམས་ཀྱི་གསུམ་ཆ་ནི་འོག་གོ། སྟེང་དུ་ཆ་གཉིས་ནི་བ་ད་རའི་ཚེར་མ་ལྟ་བུ་སྟེ་སྟེང་དབུས་ལ་བསྲེས་པས་སྦྱར་བའོ་ཞེས་པ་ནི་ཟླུམ་པོའོ།། རྣམ་པར་གྱེས་པ་ལ་རྩེ་མོ་རྣམ་པར་བྱེ་བ་4

བྱའོ།།”5

ཞེས་
གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཕྱིའི་མཐའ་སྐོར་གྱི་རྭ་རྣམས་ཀྱི་སྲིད་ཀྱི་གསུམ་ཆ་འོག་གི་ཆ་ཅུང་ཟད་ནང་དུ་ཞུམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆུ་སྲིན་གྱི་ཁ་དང་བཅས་པའི་ཕྱོགས་སོ།། དེ་ལས་སྟེང་དུ་རྭའི་སྲིད་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ནི་བ་ད་རའི་ཚེར་མའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་བྱིན་གྱིས་ཕྲ་བ་སྟེ་མཐའི་རྭ་དེ་དག་གི་སྟེང་གི་རྩེ་མོ་རྣམས་དབུས་ཀྱི་རྭ་ལ་བསྲེས་པ་སྟེ་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཟུམ་པ་དང་རྣམ་པར་གྱེས་པ་ལ་ནི། རྩེ་མོ་རྣམས་རྣམ་པར་ཁ་བྱེ་བའོ།། ཞེས་བྱ་བའོ།། དྲིལ་བུའི་ཞལ་རྣམས་དེ་བཞིན། ཞེས་པ་ལ་འགྲེལ་པར། “དྲིལ་བུའི་ཞལ་རྣམས་དེ་བཞིན་ཞེས་པ་ནི། སྐུ་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། ལེའུ་ལྔ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལེའུ། ཤོག་གྲངས་༩༩ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྭ་ཡི་ཟླུམ་པོ་
དག་ནི་བཞི་ཆའོ།།” ཞེས་སོ།།

༢ རྭ་ཟླུམ་པོ་ དབུས་དཔར།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ད རིགས་ལྡན་པདྨ་དཀར་པོ། དྲི་མ་མེད་པའི་འོད། ལེའུ་ལྔ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལེའུ། ཤོག་གྲངས་༢༨༠ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་
མི་འདྲ་སྟེ། “རྭ་ཡི་ཟླུམ་པོ་ནི་རྡོ་རྗེའི་སུམ་ཆའི་བཞི་ཆའོ།།” ཞེས་སོ།།
༤ བྱ་བ་ དབུས་དཔར།

༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ད རིགས་ལྡན་པདྨ་དཀར་པོ། དྲི་མ་མེད་པའི་འོད། ལེའུ་ལྔ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལེའུ། ཤོག་གྲངས་༢༨༠ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་
མི་འདྲ་སྟེ། “ཕྱི་རོལ་གྱི་རྭ་རྣམས་ཀྱི་སུམ་ཆ་ནི་འོག་གོ །སྟེང་དུ་ཆ་གཉིས་པ་ནི་རྒ་ཤག་གི་ཚེར་མ་ལྟ་བུ་སྟེང་དབུས་ལ་བསྲེས་པས་སྦྱོར་བའོ་ཞེས་པ་ནི་ཟླུམ་པའོ།། རྣམ་པར་གྱེས་པ་ལ་རྩེ་མོ་རྣམ་པར་བྱེ་བ་བྱའོ།།” ཞེས་སོ།།

དུས་འཁོར་ནས་གསུངས་པའི་རྡོར་དྲིལ་གྱི་རྣམ་གཞག 213

དང༌༑ གསུང་དང༌། ཐུགས་དང༌། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་རྣམ་པར་དག་པ་དང༌། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ལ་ཞལ་བཞི་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྡུལ་གྱི་ཐིག་ལེའི་ཆོས་དང༌། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་བཞི་རྣམ་པར་དག་པས་ཞལ་བཞི་པའོ།། ཞེས་པ་ནི་རིགས་པ་སྟེ་གཅིག་གོ་”1

ཞེས་པས་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་
དང་པོ་སྟོན་ཏེ་རྭ་དང་འགྱུར་མངས་སུ་རིགས་པ་གཅིག་གོ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལེགས་སོ།། དེའི་དོན་ནི། ཐབས་ཀྱི་ཁུ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་དང༌། བྱམས་པ་སོགས་ནི་ཐུན་མོང་བ་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་ལྡོག་པས་བཞིར་ཕྱེ་2

བའི་བྱམས་སོགས་བཞི་
རྣམ་པར་དག་པས་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བ་ལ་ཡབ་ཀྱི་ཞལ་བཞི་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྡུལ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་དང༌། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་བཞི་རྣམ་པར་དག་པས་དྲིལ་བུ་ལ་ཡུམ་གྱི་ཞལ་བཞི་བྱས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཐབས་རྡོ་རྗེ་དང༌། ཤེས་རབ་དྲིལ་བུའི་ཞལ་སྦྱོར་བས་ནི། རྣམ་བཅས་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཐིག་ལེ་བཞི་དག་པའི་ཞལ་བཞི་པ་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་དང༌། རྣམ་མེད་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཐབས་དང༌། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་ ིབཞིའི་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམ་མེད་གཉིས་དབྱེར་མེད་པར་སྦྱར་བ་མཚོན་པས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ།། ཡང་དེའི་མཇུག་ཏུ་ ིའགྲེལ་པར་“གཉིས་པ་ནི་ཉིན་མོ་བཅོམ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་ཅན་ཞེས་པ་ཀཱ་ལི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟེ་དབྱངས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བ་ལ་ཞལ་མེད་དེ།
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ད རིགས་ལྡན་པདྨ་དཀར་པོ། དྲི་མ་མེད་པའི་འོད། ལེའུ་ལྔ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལེའུ། ཤོག་གྲངས་༢༨༠ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དྲིལ་བུའི་ཞལ་རྣམས་དེ་བཞིན་ཞེས་པ་ནི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་རྣམ་པར་དག་པ་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་ལ་ཞལ་བཞི་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྡུལ་གྱི་ཐིག་ལེའི་ཆོས་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་བཞི་རྣམ་པར་དག་པས་ཞལ་བཞི་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་རིགས་པ་སྟེ་གཅིག་གོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ བཞིན་ཕྱེ་ གཙང་དཔར།

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 214

མཚན་མོ་ཤེས་རབ་རབ་ཏུ་གྲགས་ཞེས་པ་ནི། ཨཱ་ལི་དབྱངས་ཀྱི་ཆོས་ཏེ། དེས་ན་བརྗོད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་མའི་ཞལ་གཅིག་གོ །ཞེས་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་ལ་གྲུབ་བོ༑༑”1

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྔ་མ་ནི་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་ལ་ཞལ་བཞི་བཞི་བྱེད་པའི་རིགས་པའི་འཐད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཡང་ན་རྡོ་རྗེ་ལ་ཞལ་མེད་ཅིང་དྲིལ་བུ་ལ་ཞལ་གཅིག་བྱེད་པའི་རིགས་པའམ་འཐད་པ། གཉིས་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་ཐབས་ཡིན་པས་ཉིན་མོའ་ཆོས་དང༌། དྲིལ་བུ་ ིཤེས་རབ་ཡིན་པས་མཚན་མོའ་ཆོས་སུ་འཇོག་ལ། ཉིན་མོ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དང་ ིམཚན་མོ་དབྱངས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ཞིང༌། དབྱངས་སྲོག་ཏུ་ཞུགས་པ་མེད་པའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དོན་བརྗོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྡོ་རྗེ་ལ་བརྗོད་པའི་སྒོར་གྱུར་པའི་ཞལ་གྱི་རྣམ་པ་མ་བྱས་ལ༑ དབྱངས་ནི་བརྗོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲིལ་བུ་ལ་བརྗོད་པའི་སྒོར་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་མའི་ཞལ་གྱི་རྣམ་པ་གཅིག་བྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ།། དེ་ལྟར་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་བརྗོད་ཟིན་ཏོ།།
གསུམ་པ་རྣམ་དག་དང་མཚོན་དོན་ལ་སོགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པ་གཉིས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པ་དངོས་དང༌། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་དམིགས་སོ།། དང་པོ་ (དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པ་དངོས་)ལ་གསུམ། རྡོ་རྗེའི་རྣམ་དག་ལ་སོགས་པ་བཤད་པ་དང༌། དྲིལ་བུའི་རྣམ་དག་ལ་སོགས་པ་བཤད་པ་དང༌། དེ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་གི་རྣམ་དག་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(རྡོ་རྗེའི་རྣམ་དག་ལ་སོགས་པ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ཀུན་རྫོབ་ལྷའི་རྣམ་དག །དོན་དམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་དག །ཡེ་ཤེས་དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཐབས་དང་བཅས་པའི་མཚོན་དོན་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(ཀུན་རྫོབ་ལྷའི་རྣམ་དག་)ནི། ཀུན་རྫོབ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ད རིགས་ལྡན་པདྨ་དཀར་པོ། དྲི་མ་མེད་པའི་འོད། ལེའུ་ལྔ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལེའུ། ཤོག་གྲངས་༢༨༠ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གཉིས་པ་ནི་ཉིན་མོ་བཅོམ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་ཅན་ཞེས་པ་ཀཱ་ལི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟེ་དབྱངས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བ་ལ་ཞལ་མེད་དོ།། མཚན་མོ་ཤེས་རབ་རབ་ཏུ་གྲགས་ཞེས་པ་ནི་ཨཱ་ལི་དབྱངས་ཀྱི་ཆོས་ཏེ་དེས་ན་བརྗོད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་མའི་ཞལ་གཅིག་གོ་ཞེས་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་ལ་གྲུབ་པའོ།།” ཞེས་སོ།།

རྡོ་རྗེའི་ཀུན་རྫོབ་ལྷའི་རྣམ་དག 215

དང་དོན་དམ་པའི་རྣམ་དག་འདི་དག་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་སམྦུཊིའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་ཤླཽ་ཀ་ཕྱེད་དང་བཅུ་བཞི་ཙམ་ཞིག་མན་སྙེར་བཤད་པ་ཞིབ་ཏུ་མཛད་ཅིང༌། རྒྱ་དཔེ་དག་པ་ལ་ཡོད་པར་སྣང་ཡང་འབྲོག་འགྱུར་དང་འགོས་གཉིས་1

ཀའི་རྩ་བའི་འགྱུར་ལ་ཆད་ཅིང༌། འོན་ཀྱང་
ཆོས་རྗེ་བུས་འགྱུར་ཆད་དེ་བསབས་པ་དང༌། མན་སྙེ་དཔང་འགྱུར་དུའང་དེ་དག་དག་པར་བསྒྱུར་བ་ལྟར་འདིར་བཤད་པར་བྱ་བ་ལ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཁ་སྦྱོར་ལས། “དེ་ཉིད་བཞི་ཡི་རྦ་རླབས་ལས།།2

‘ཕ་རོལ་འདོད་པ་འདྲེན་པ་ཡི།།’ དབུས་སུ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་མགོན།།
ཤར་དུ་མི་བསྐྱོད་དེ་བཞིན་ཡང༌།། རིན་ཆེན་ལྷོ་ཡི་རྭ་ལའོ།། འོད་དཔག་མེད་ནི་ནུབ་ཏུ་དགོད༑༑ བྱང་དུ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་སྟེ།། རྭ་ལྔ་རྣམས་ནི་ལྷ་ཉིད་དོ།། པདྨར་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བརྒྱད།། ས་ཇི་ལྟ་བར་གཞག་པར་བྱ།། ཕྱག་ན་པདྨ་བྱམས་པ་དང༌།། ནམ་མཁའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་བཞིན།། གནོད་སྦྱིན་བདག་པོ་འཇམ་དཔལ་དང༌།། ‘རྣམ་པར་སེལ་དང་ས་སྙིང་ཡང༌།། ལྷ་རྣམས་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་གིས།།’ ས་ཇི་ལྟ་བར་གཞག་པར་བྱ།། དབུས་སུ་སྐབས་གསུམ་སྒོ་ང་ལ།། ཡེ་ཤེས་ལྷ་ནི་ཐིམ་པར་བྱ།། པདྨར་ལྷ་མོ་བརྒྱད་པོ་རྣམས།། ཇི་བཞིན་གནས་སུ་སྦྱར་བར་བྱ།། རྡོ་རྗེ་ལྕགས་ཀྱུ་ལ་སོགས་བཞི།། དེ་བཞིན་རྩེན་མ་ཕྱོགས་བྲལ་ལོ།། རྭ་ལ་མཁའ་འགྲོ་མ་ལྔ་སྟེ།། ‘དབུས་སུ་ཡེ་ཤེས་མིང་ཅན་ནོ།།’ ཤར་དུ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ།། བྱང་དུ་དྲག་མོའ་མིང་ཅན་ཏེ།། རོ་ལངས་མ་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐར།། ིགཏུམ་མོ་ལྷོ་ཡི་དབང་ཕྱུག་མ།། རྡོ་རྗེའི་དེ་ཉིད་ལྷ་རྣམས་སུ།། མཁས་པས་ཤེས་པར་བྱས་པ་ཡིན།།”3

ཞེས་འབྱུང་ལ། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོར་ཡང༌། “ས་སྙིང་དེ་བཞིན་སྒྲིབ་སེལ་ཏེ།།”4
༡ མགོས་གཉིས་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ རླབས་ལ།། དབུས་དཔར།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾཔུཊ། བརྟག་པ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤༤ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ། བཅུ་བཞི་པ། བཅོ་
ལྔ་པ། ཉེར་བཞི་པ་བཅས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཕ་རོལ་འདོད་པ་འདྲེན་པའོ།།’ ‘རྣམ་པར་སེལ་དང་ས་ཉིད་ཀྱང།། ལྷ་རྣམས་བརྒྱད་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱིས།།’ ‘དབུས་སུ་ཡེ་ཤེས་མིང་ཅན་ཏེ།།’ ཞེས་སོ།།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་སོ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༦༨ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ས་སྙིང་སྒྲིབ་ ིསེལ་དེ་བཞིན་ཏེ།།” ཞེས་སོ།།

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 216

ཞེས་དེ་གཉིས་གོ་རིམས་ཁ་སྦྱོར་ལས་བཟློག་པ་དང༌། དེ་བཞིན་རྩེན་མ་ཕྱོགས་བྲལ་ལོ།། ཞེས་པའི་དོད་ལ། “མཚམས་ནི་བཞི་པོ་དག་ཏུ་ཡང༌།། སླར་ཡང་དེ་བཞིན་ལྷ་མོ་བཞི།། སྐུལ་བྱེད་རིན་ཆེན་སྒྲོལ་མ་དང༌།། དེ་བཞིན་རྡོ་རྗེ་ལྕགས་སྒྲོག་དང༌།། དེ་བཞིན་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་མ།། པདྨའི་འདབ་མ་ཀུན་ལ་དགོད།།”1

ཅེས་རྒྱས་པར་འབྱུང་བ་དང༌། རྡོ་
རྗེ་ལྕགས་ཀྱུ་ལ་སོགས་བཞི་ཞེས་པའང་བཞི་གའི་མཚན་དངོས་སུ་སྨོས་ནས་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ཁ་སྦྱོར་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་གསལ་བར་གསུངས་སོ།། དེ་ལ། དེ་ཉིད་བཞི་ཡི་རྦ་རླབས་ལས།། ཕ་རོལ་འདོད་པ་འདྲེན་པ་ཡི།། ཞེས་པའི་དོན་ནི། དེའི་གོང་དུ་སྟོན་པ་ལ་དེ་ཉིད་བཞི་གསུང་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་དོན། རྡོ་རྗེའི་དེ་ཉིད། དྲིལ་བའི་དེ་ཉིད། ཕྲེང་བའི་དེ་ཉིད། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བཞི་ཡི་རྣམ་རྟོག་གི་རྦ་རླབས་གཡོ་བའི་འཁོར་བ་ལས་ཕ་རོལ་ཐར་པ་མཆོག་གི་གླིང་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཐུན་འདྲེན་པར་འདོད་པ་ལ་དེ་ཉིད་དེ་དག་བཤད་པར་བྱའོ།། ཞེས་ཞལ་གྱི་བཞེས་པའོ།། ཕྱག་ན་པདྨ་ནི་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང༌། གནོད་སྦྱིན་བདག་པོ་ཕྱག་རྡོར་དང༌། ས་ཇི་ལྟ་བ་ཞེས་པ་དག་ནི་གནས་ཇི་ལྟ་བ་དང༌། སྐབས་གསུམ་པ་ནི་ལྷའི་མིང་ཡིན་པས། སྐབས་སྒོ་ང་ཞེས་པ་ལྷའི་སྒོ་ང་སྟེ་ལྷ་རྣམས་གང་ནས་སྤྲོ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་ལ། ཡེ་ཤེས་ལྷ་ནི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་མན་སྙེ་ལས་བཤད་དེ། དེ་ཉིད་རྭ་སྟེང་འོག་དང༌། པདྨ་སྟེང་འོག་རྣམས་ལ་སོ་སོར་བཤད་པའི་ལྷ་དང་ལྷ་མོ་དེ་དག་སྤྲོ་བ་པོ་དང་འབྱིན་པ་པོ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཕྱོགས་ཀྱི་མཐའ་ནི་ནུབ་དང༌། རྩེན་མ་ནི་ཙུནྡ་ཡིན་ཞིང༌། ཚིག་དོན་ལྷག་མ་གོ་སླ་ལ། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུས་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པའི་སྟེང་གི་རྭ་རྣམ་སྣང་དབུས་དང་མི་བསྐྱོད་པ་སོགས་ཤར་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པས་བཀོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་བཞིན་བཤེགས་པ་ལྔ་རྣམ་པར་དག་པ་དང༌། རྭ་ལྔ་པོ་ལྷ་ལྔའི་ངོ་བོར་མོས་པ་བྱ་བ་དང༌། སྟེང་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་སོ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༦༨བ༡ ི

རྡོ་རྗེའི་ཀུན་རྫོབ་ལྷའི་རྣམ་དག 217

གི་པདྨ་བརྒྱད་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་བྱང་སེམས་བརྒྱད་རྣམ་པར་དག་པ་དང་བྱང་སེམས་བརྒྱད་ཀྱི་ངོ་བོར་མོས་པར་བྱ་བར་བསྟན་ལ༑ དེ་ཡང་མན་སྙེ་ལྟར་ན། ཁ་སྦྱོར་རིམ་པ་འདི་ལྟར་གསུངས་ཀྱང༌། གསང་བ་འདུས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་མན་ངག་གིས་གོ་རིམས་འཁྲུགས་བསྡེབས་ཏེ། ཤར་དུ་ས་སྙིང་དང་བྱམས་པ། ལྷོར་ཕྱག་རྡོར་དང་ནམ་སྙིང༌། ནུབ་ཏུ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་དང་འཇམ་དཔལ༑ བྱང་དུ་སྒྲིབ་སེལ་དང་ཀུན་བཟང་འགོད་པར་འདོད་པར་བཞེད་ལ། བྷཱ་ཝ་བྷ་དྲ་ལྟར་ན་གཞུང་གི་རིམ་པ་ཚིག་ཟིན་ལྟར་ཤར་གྱི་པདྨ་ལ་ཕྱག་ན་པདྨ། ཤར་ལྷོར་བྱམས་པ། ལྷོར་ནམ་སྙིང༌། ལྷོ་ནུབ་ཏུ་ཀུན་བཟང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིམ་པས་འགོད་པར་བཞེད་དོ།། རྭ་སྟེང་འོག་གི་དབུས་ལྟེ་བའི་གནས་སུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཐིམ་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའི་ངོ་བོར་བསམས་པ་དང༌། འོག་གི་པདྨ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་ཤར་དུ་རྡོ་རྗེ་ལྕགས་ཀྱུ་མ། ལྷོར་ཞགས་པ་མ། ནུབ་ཏུ་ལྕགས་སྒྲོག་མ། བྱང་དུ་དྲིལ་བུ་མ་བཞི་དང༌། མན་སྙེ་ལྟར་ན་མེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་མཚམས་བཞིར་ཙུནྡ་དང༌། རིན་ཆེན་སྒྲོལ་མ་དང༌། རྡོ་རྗེ་ལུ་གུ་རྒྱུད་དང༌། གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་མ་བཞི་རྣམ་པར་དག་པའམ། ལྷ་མོ་དེ་དག་གི་ངོ་བོར་བསམས་ལ། བྷཱ་ཝ་ལྟར་ན། དབང་ལྡན་ནས་བརྩམས་པར་བཞེད་དོ།། འོག་གི་རྭ་ལྔ་ལ་མཁའ་འགྲོ་མ་ལྔ་སྟེ། དབུས་མ་ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོ་མ། ཤར་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ། བྱང་དྲག་མོ། ནུབ་རོ་ལངས་མ། ལྷོ་གཏུམ་མོའ་ངོ་བོར་རྣམ་པར་དག་པའོ།། དེ་དག་ནི་རྭ་ལྔ་པའི་རྣམ་དག་ཡིན་ ིལ༑ རྭ་དགུ་པའི་ཚེ་ལྷའི་རྣམ་དག་ཇི་ལྟར་སྦྱར་བ་ནི། ཁ་སྦྱོར་ལས། “ཕྱོགས་མཚམས་བརྒྱད་ཀྱི་དབུས་སུ་ནི།།’ དགུ་པ་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད།། རྣམ་དགུ་ལ་སོགས་རྩེ་མོ་ནི།། ‘ལྷ་རྣམས་དགུ་ཡིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས།།”1

ཞེས་པ་ལ་དཔང་འགྱུར་དུ། སོགས་ཀྱི་དོད་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾཔུཊ། བརྟག་པ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤༤བ༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཕྱོགས་མཚམས་བརྒྱད་པའི་དབུས་སུ་ནི།།’ ‘ལྷ་དགུ་ལ་སོགས་རྩེ་མོ་ནི།།” ཞེས་སོ།།

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 218

ལ་མཆོག་ཅེས་འབྱུང་ཞིང༌། འགྲེལ་པར་ཡང་མཆོག་གི་བཤད་པ་མཛད་དེ། དེ་ལ་མན་སྙེ་ལྟར་ན། སྟེང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྭ་བཞི་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང༌། མཚམས་ཀྱི་རྭ་བཞི་སྤྱན་མ་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང༌། བརྒྱད་པོ་དེའི་དབུས་ཀྱི་རྭ་དགུ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་མི་བསྐྱོད་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་འོག་གི་རྭ་དགུ་ལྷ་གང་རྣམ་པར་དག་པར་འཇོག་པའི་ལྷ་དེ་དག་གི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཆོག་ཅེས་བྱ་ལ། འོག་གི་རྭ་ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱི་བརྒྱད་ནི་སྔར་བཤད་པའི་བྱང་སེམས་བརྒྱད་དང་རྭ་དབུས་མ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་འཆད་དོ།། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོར། “ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཚམས་བརྒྱད་དང་ནི།། དབུས་མ་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་དགུ །‘གཙོ་བོ་དགུ་ནི་ལྷ་ཉིད་དེ།།’ ལྷ་དགུ་ཡིས་ནི་བྱིན་གྱིས་བརླབས།།”1

ཞེས་
དང༌༑ གདན་བཞི་ལས། “ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་དང་ནི།། ‘དབུས་མའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དང་དགུ།།’ རྩེ་མོ་དགུ་ཡི་ལྷ་ཉིད་དེ།། ལྷ་དགུ་ཡིས་ནི་བྱིན་གྱིས་བརླབས།།”2

ཞེས་
པ་དག་གི་དོན་འཆད་པ་ན། བྷཱ་ཝ་བྷ་དྲས། སྟེང་གི་རྭ་དབུས་མ་སངས་རྒྱས་རྣམ་སྣང༌། ཕྱོགས་མཚམས་བརྒྱད་བྱང་སེམས་བརྒྱད། འོག་གི་རྭ་བརྒྱད་ལྕགས་ཀྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་མོ་བརྒྱད་དུ་བཤད་ནས་དེའི་དབུས་རྭ་གང་དུ་བྱེད་པ་མ་བཤད་ཅིང༌། རྭ་ལྔ་པའི་ཚེ་པདྨ་དང་སྦྱར་བའི་ལྷ་དེ་དང་དེ་རྭ་དགུ་པའི་རྭ་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་པའི་ཚེ། རྭ་དགུ་པའི་པདྨ་དེ་དག་གང་དང་སྦྱོར་བ་འཆད་དགོས་པར་སྣང་བ་ལ་འགྲེལ་པ་རྣམས་དང༌། ཕྲེང་བ་ལ་སོགས་གང་དུ་ཡང་མ་བཤད་ཅིང་རྒྱུད་དག་ཏུ་མ་གསུངས་ལ། དེའི་ཚེ་ལྷ་དེ་དག་གང་ལ་འགོད་པའི་གདན་དུ་འཆད་དགོས་སམ་སྙམ་མོ།། རྩེ་མོ་ལྔ་པ་དང་དགུ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱི་རྭ་རྣམས་ཆུ་སྲིན་གྱི་ཁ་ལས་འཐོན་པ་ནི་སྙིང་རྗེས་སེམས་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་སོ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༦༧བ༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་ ིཔ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘རྩེ་མོ་དགུ་ནི་ལྷ་ཉིད་དེ།།’ ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང གདན་བཞི། སྦྱོར་བའི་གདན་གྱི་རབ་བྱེད་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༢༠༥བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དབུ་མའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དང་དགུ །’ ཞེས་སོ།།

རྡོ་རྗེའི་རྟོགས་བྱ་ཆོས་ཉིད་དང་རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་དག 219

ཅན་མི་གཏོང་བ་དང༌། ལྟེ་བའི་མཐའ་དང་པདྨའི་སྟེང་གི་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་དང༌། རྭའི་འོད་ཟེར་དག་ནི་གདུལ་བྱའི་རེ་བ་སྐོང་བའི་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་མཚོན་པ་དང༌། རྭ་དབུས་མའི་རྐེད་དཀྲིས་གསུམ་ནི། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་མཚོན་པ་དང༌། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་དག་འཆད་པའི་ཚེ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གདན་དུ་བྱའོ།།
གཉིས་པ་(དོན་དམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་དག་)ལ་གསུམ། རྟོགས་བྱ་གཞི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་དག །དེ་རྟོགས་པ་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་དག །རྟོགས་པའི་འབྲས་བུ་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་དག་གོ།། དང་པོ་(རྟོགས་བྱ་གཞི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་དག་)ནི། སམྦུཊ་ལས། “གང་ཕྱིར་དེ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་ཡི།། རྡོ་རྗེའི་བདག་ཉིད་བདག་སེམས་ལ།། རྡོ་རྗེ་སྙིང་ཅན་རྣལ་འབྱོར་པ།། ‘རྡོ་རྗེའི་སེམས་ནི་བྱེད་དུ་གཞུག །རྡོ་རྗེ་དག་པ་བརྟན་པར་བྱ།།”1

ཞེས་པ་
འདིས་ཐོག་མར་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་དོན་དམ་གྱི་རྣམ་དག་ཐུན་མོང་དུ་མདོར་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་མན་སྙེར་བཀྲལ་བ་ལྟར་གསལ་བར་ཚིག་གི་འབྲུ་གཉེར་ནས་བཤད་ན་འདི་ཡིན་ཏེ༑ གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་སྤྲོས་པས་མི་ཕྱེད་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པའི་རྡོ་རྗེ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་བའི་རྡོ་རྗེ་དོན་དམ་པའི་རྡོ་རྗེའི་བདག་ཉིད་དེ་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་སྒོ་ནས་རྣལ་འབྱོར་པ་བདག་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ལ་ཕྱིའི་རྡོ་རྗེས་མཚོན་པའི་དོན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པས་ན་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་ལ། ཡེ་ཤེས་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པས། སློབ་མ་ལ་རྡོ་རྗེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཚེ། རྟགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾཔུཊ། བརྟག་པ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤༤ན༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘རྡོ་རྗེ་སེམས་ནི་བྱེད་དུ་གཞུག །རྡོ་རྗེ་དག་པ་བསྟན་པར་བྱ།།’ ཞེས་སོ།།

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 220

དོན་བཤད་མ་ཐག་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་སེམས་ནི་བྱེད་དུ་གཞུག་ཅིང༌༑ སློབ་མར་མ་ཟད་རང་གིས་ཀྱང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་ལྷ་དང་ལྷ་མོ་ཉི་ཤ་རྩ་བདུན་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་དང༌། དེ་འདྲ་བའི་ཐུགས་དོན་དམ་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་སྐུ་ཀུན་རྫོབ་ལྷའི་འཁོར་ལོར་ཤར་བ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང༌། དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་ནང་ཟུང་འཇུག་གི་རྡོ་རྗེ་དེ་ཉིད་རྩེ་ལྔ་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་རྟགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེས་མཚོན་པ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་རྡོ་རྗེའི་དག་པ་ཡིད་ལ་བརྟན་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་མདོར་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་རྣམ་དག་སོ་སོར་ཕྱེ་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ན་གཞི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་དག་ནི། “རྡོ་རྗེ་ཆོས་ལ་བརྩོན་པ་ཡིད།། རྡོ་རྗེ་དེ་ཉིད་ཅན་ཀུན་རྣམས།། རྡོ་རྗེ་ལས་ལ་སྔོན་པར་འགྲོ།།”1

ཞེས་ཆོས་རྗེ་
བུས་འགྱུར་ཆད་བསབས་པ་ལས་འབྱུང་ལ། མན་སྙེ་དཔང་འགྱུར་དུ། “རྡོ་རྗེ་ཆོས་བརྩོན་འདོད་པའི་ཡིད།།”2

ཅེས་པར་བཤད་དོ།། འོན་ཀྱང་འདི་ནི་དོན་འདྲ་བ་ལ་གདན་བཞིའི་
སྦྱོར་གདན་གྱི་རབ་བྱེད་དང་པོ་ལས། “ཆོས་རྣམས་རྡོ་རྗེ་ལས་གཞན་མེད།། ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་དེ་ཉིད་ཡིན།། ‘རྡོ་རྗེ་ལས་ནི་སྙིང་པོའོ།།”3

ཞེས་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ། དེའི་
དོན་ནི། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལས་དོན་གཞན་ན་མེད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེའི་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་སྟེ། ཆོས་གང་ལའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱོད་པས་བཙལ་བ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ།། རྐང་པ་ཐ་མ་ལ་འགྲེལ་པ་དྲན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ༑ “རྡོ་རྗེ་ལས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱང་རྡོ་རྗེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་སྙིང་པོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།”4
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾཔུཊ། བརྟག་པ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤༤བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྡོ་རྗེ་ཆོས་ལ་བརྩོན་པའི་ཡིད།། རྡོ་
རྗེ་དེ་ཉིད་ཅན་ཀུན་རྣམས།། རྡོ་རྗེ་ལས་ལ་མངོན་པར་འགྲོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ ལུང་འདིའི་མ་དཔེ་ལག་སོན་མ་བྱུང།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང གདན་བཞི། སྦྱོར་བའི་གདན་གྱི་རབ་བྱེད་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༢༠༥བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་
མི་འདྲ་སྟེ། ‘རྡོ་རྗེ་ལས་ཀྱི་སྙིང་པོའོ།།’ ཞེས་སོ།།
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། འ སློབ་དཔོན་བྷ་བ་བྷ་དྲ། གདན་བཞིའི་འགྲེལ་པ། སྦྱོར་བའི་གདན་གྱི་རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༢༠༨བ༦

རྡོ་རྗེའི་རྟོགས་བྱ་ཆོས་ཉིད་དང་རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་དག 221

ཞེས་བཤད་ལ། ཁ་སྦྱོར་གྱི་“རྡོ་རྗེ་ལས་ལ་སྔོན་པར་འགྲོ།།”1

ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་མན་སྙེ་
ལས༑ “རྡོ་རྗེའི་ལས་ཀྱང་གནོད་བྱ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་སོ།། དེ་རྣམས་ལ་སྔོན་པར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།”2

ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ལེགས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི།
རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ནས་གསུངས་པའི་ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་རབ་འབྱམས་རྣམས་ལ་རྡོ་རྗེའི་ལས་ཞེས་བྱ་ལ། ལས་དེ་དག་ལ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་ཟེར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཕ་རོལ་གྱི་སྦྱོར་བ་གང་གིས་ཀྱང་གནོད་བྱ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། བཟློག་པའམ་གཞིག་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་འདྲ་བའི་ལས་རབ་འབྱམས་ཐམས་ཅད་བཤད་པ་ལྟར་འགྲུབ་པ་ལ་ཡང་དོན་དམ་པའི་རྡོ་རྗེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བས་ཟིན་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དངོས་གྲུབ་མཆོག་བསྒྲུབས་པ་ལ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་བསྒྲུབ་པ་དང༌། གཏོར་མ་སྦྱིན་སྲེག་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་མཆོད་སོགས་རྡོ་རྗེའི་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་ན། རྟགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ལ། དེ་ནམ་འཛིན་པའི་ཚེ་དེས་མཚོན་པའི་རྡོ་རྗེའི་དེ་ཁོ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་དེ་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་ལས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་ལ་ལྟ་བས་རྒྱས་ཐེབས་པ་བྱ་དགོས་པའི་དོན་ནོ།། གཉིས་པ་དེ་རྟོགས་པ་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་དག་ནི། ཁ་སྦྱོར་ལས། “རྡོ་རྗེ་སྤྲོ་བའི་སྦྱར་བ་ཡིས།། རྡོ་རྗེ་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་སྒྲོལ།། རྡོ་རྗེ་བཀུག་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང༌།། རྡོ་རྗེ་རེངས་པའི་རྣལ་འབྱོར་རིགས།། མུན་པ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པ།། རྣམ་ཤེས་མར་མེ་དང་ལྷན་ཅིག །ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེས་གཞོམ་པར་བྱ།། སྣང་བའི་ཕྱོགས་ནི་འཐོབ་པ་ཡི།། རྡོ་རྗེ་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ།། རྡོ་རྗེའི་བདག་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན།།”3

ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾཔུཊ། བརྟག་པ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤༤བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྡོ་རྗེ་ལས་ལ་མངོན་པར་འགྲོ།།”
ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ སློབ་དཔོན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས། མན་སྙེ། སྙེ་མ་ཉེར་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༦༩བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ༑ “རྡོ་རྗེ་ལས་ཀྱང་གནོད་བྱ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་སོ།། དེ་རྣམས་ལ་མངོན་པར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།” ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾཔུཊ། བརྟག་པ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤༤བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྡོ་རྗེ་སྤྲོ་བའི་སྦྱོར་བ་ཡིས།། རྡོ་རྗེ་

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 222

ཏེ༑ དེ་ཡང་དོན་དམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་དང༌། ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་མཚོན་ ིབྱ་དོན་གྱི་རྡོ་རྗེ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལ་ཡང་ཚོགས་ལམ་དང༌། སྦྱོར་ལམ་དང༌། མཐོང་ལམ་དང༌༑ སྒོམ་ལམ་དང༌། མི་སློབ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལྔར་ཡོད་ཅིང༌། དེ་ལས་མཐའ་མ་ནི་འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་འཆད་ལ། ཚོགས་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་མན་སྙེ་དཔང་འགྱུར་ལ་རྐང་པ་དང་པོ། རྡོ་རྗེ་ལྷ་རྣམས་སྤྲོ་པར་བྱེད།། ཅེས་པར་ཡོད་དེ། དོན་ནི། བསྐྱེད་རིམ་པའི་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་རྡོ་རྗེ་དང༌། དེ་ཉིད་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཀུན་རྫོབ་ལྷའི་འཁོར་ལོར་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་སྤྲོ་བར་བྱེད་པ་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་དེས་ནི་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་བ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ།། སྦྱོར་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་བཀུག་པ་ཞེས་སོགས་གཉིས་ཏེ། དེ་ཡང་རྫོགས་རིམ་པའི་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མོས་སྤྱོད་ཀྱིས་སས་བསྡུས་པ་ནི་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་རྡོ་རྗེ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་གོམས་བཞིན་པས་བཀུག་པ་གོམས་བྱ་ལ་གསལ་སྣང་དང་བཅས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང༌། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་དེ་བར་མ་ཆད་པར་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པས་ཀུན་རྟོག་རླུང་གི་གཡོ་བ་དང་བཅས་པའི་འཕྲོ་བ་རེངས་ཤིང་འགོག་པ་ལ་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་རྣལ་འབྱོར་རིགས་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པར་གྱུར་པའོ།། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ།། གསུམ་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། མུན་པ་ཞེས་སོགས་གསུམ་སྟེ། དེ་ཡང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་འབར་བས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་ཤེས་མར་མེ་ལྟ་

སེམས་ཅན་འཁོར་བ་སྒྲོལ།། རྡོ་རྗེ་དགུག་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་།། རྡོ་རྗེ་རེངས་པའི་རྣལ་འབྱོར་རིག །མུན་པ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པ།། རྣམ་ཤེས་མར་མེ་དང་ལྷན་ཅིག །ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེས་གཞོམ་པར་བྱ།། སྣང་བའི་ཕྱོགས་ནི་འཐོབ་པའོ།། རྡོ་རྗེས་བསྒྲུབས་པ་ཐམས་ཅད་ལ།། རྡོ་རྗེའི་བདག་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན།།” ཞེས་སོ།།

རྡོ་རྗེའི་རྟོགས་བྱ་ཆོས་ཉིད་དང་རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་དག 223

བུ་སྐྱེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྟེ་དུས་མཉམ་དུ་མུན་པ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་མ་ལུས་པ་གཞོམ་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་རྡོ་རྗེ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་ཡང་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་མི་འདྲ་བར། བླ་མེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གྱིས་
ཐོབ་པའི་1
དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་བདེན་འཛིན་
ཉོན་མོངས་སུ་བྱས་པའི་ས་བོན་ཡང་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་སྤོང་བ་ཤེས་དགོས་སོ།། བཞི་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། རྐང་པ་ལྷག་མ་གསུམ་སྟེ། དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་མུན་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱོགས་དང༌། དེ་མེད་པ་སྣང་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མཉམ་གཞག་ཏུ་དེ་འདྲའི་སྣང་བའི་ཕྱོགས་ནི་འཐོབ་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཡང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པས་ནུས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་རིམ་གྱིས་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་རྡོ་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་ནི་སྒོམ་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་རྡོ་རྗེའོ།། གཞུང་འདི་དག་གི་ཚིག་དོན་འདི་ལྟར་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པ་ཡང་ཕལ་ཆེར་མན་སྙེ་ལྟར་བཤད་ཅིང༌། དེར་ཡང་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ནི་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱས་ཏེ་མ་བཀོད་དོ།། དེ་ལྟར་སློབ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་2

ཡེ་ཤེས་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་
ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་ལམ་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ལྔར་དབྱེར་ཡོད་ཅིང༌། དེ་དག་རྟགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་རྭ་ལྔས་མཚོན་པར་བྱེད་པ་དང༌།ལམ་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྔར་གང་ལས་བྱེད་པའི་གཞི་བདེ་

༡ ལམ་གྱི་འཐོབ་པའི་ དབུས་དཔར།
༢ སྐབས་སུ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 224

བ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བས་མཚོན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་མཚོན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེས་དོན་དམ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་དང་ཀུན་རྫོབ་ལྷའི་སྐུ་གཉིས་ཀ་མཚོན་པར་བྱེད་པས་ནི། མཚོན་པར་བྱ་བ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུའང་བསྐྱེད་རྫོགས་1

གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་ཐུགས་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
དང༌༑ སྐུ་ཀུན་རྫོབ་ལྷའི་སྐུ་ཟུང་དུ་ཆུད་པའི་ལམ་དགོས་པ་དང༌། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུའང་ཐུགས་བདེ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང༌། སྐུ་ཀུན་རྫོབ་གཟུགས་སྐུ་ཟུང་དུ་ཆུད་པ་དགོས་པ་དང༌། རྡོ་རྗེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དྲན་པའི་ཚེ་ནའང་དེ་ལྟར་དྲན་པར་བྱ་དགོས་པར་སྟོན་པ་འདི་ལྟར་གོ་ནས༑ འོག་ཏུ་བདེ་ཆེན་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་མཚོན་དོན་ལ་སྦྱར་བ་དང་སྦྲེལ་ཤེས་ན་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ངོ་མཚར་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ།། འདི་དག་ནི་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོར་ཡང་འདི་དང་མཐུན་པར་འབྱུང་མོད་ཀྱི། ཡི་གེ་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་དྲངས་སོ།།
གསུམ་པ་རྟོགས་པའི་འབྲས་བུ་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་དག་ནི། ཁ་སྦྱོར་ལས། “རྡོ་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཅན།། རྡོ་རྗེ་ཐར་པ་ལྷུར་ལེན་པ།།”2 ཞེས་པས་སྟོན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་ཆོས་ནི་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང༌། ཡུལ་ཅན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་ལྟར་གྱུར་པ་ལས་ནམ་ཡང་བཞེངས་པ་མི་མངའ་བའི་ཐུགས་ཆོས་སྐུ་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་ལྷག་མ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་སྲིད་པའི་མཐའ་སྤངས་པ་དང༌། དེའི་སྙིང་པོ་ཅན་ནི་དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཀུན་རྫོབ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པས་ཞི་བའི་མཐའ་སྤངས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཐར་པ་དེ་ཉིད་གོང་དུ་བཤད་པའི་ལམ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོབ་བྱར་ལྷུར་ལེན་པའོ།། ཞེས་བྱ་སྟེ། མན་སྙེར་ལྷུར་ལེན་ཞེས་པ་མི་འབྱུང་ངོ༌།། དེ་
༡ སྐྱེད་རྫོགས་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾཔུཊ། བརྟག་པ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤༤བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྡོ་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཅན།། རྡོ་རྗེ་ཐར་པའི་ལྷུར་ལེན་པ།།” ཞེས་སོ།།

རྡོ་རྗེའི་མཚོན་དོན། 225

འདྲ་བའི་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡེ་ཤེས་ལྔར་ཕྱེ་བ་ནི་རྭ་ལྔ་ལྔས་མཚོན་པར་བྱེད་ལ། ཡེ་ཤེས་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ལྷག་མ་བཞི་བཞིར་རང་གི་ངོ་བོར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས། རྭ་རེ་རེ་ལ་ཟུར་བཞི་བཞི་བྱས་པ་སྟེ། མན་སྙེར་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ་ཞེས་རིག་པའི་ཆེད་དུ་ཐམས་ཅད་གྲུ་བཞི་པའོ།། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ།། ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཡང་ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམ་པར་དག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང༌། ཡེ་ཤེས་གཞན་བཞི་ནི་གཟུགས་སོགས་བཞིའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འཇོག་པ་ལས། གཟུགས་སོགས་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང༌། ཡེ་ཤེས་གཞན་བཞི་ཡང་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཡིན་པས། ཕྱོགས་ཀྱི་རྭ་བཞི་དབུས་རྭ་ལ་ཟུག་པ་སྟེ། མན་སྙེ་ལས། “རྭ་དབུས་མ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྭ་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་མཐའ་འཇུག་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གཙོ་བོ་ཅན་ནོ་ཞེས་གསལ་བར་བྱའོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། ལྷའི་རྣམ་དག་
གི་སྐབས་སུའང་ཚུལ་འདིས་མཚོན་པར་བྱའོ།།
གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཐབས་དང་བཅས་པའི་མཚོན་དོན་བཤད་པ་ནི། ཁ་སྦྱོར་ལས། “རྡོ་རྗེ་པདྨ་རྣམས་མནན་ཏེ།། བསྒྲུབ་བྱ་དེ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལས།།’ རྡོ་རྗེ་པདྨ་ཀུན་ཞུགས་པ།། རྣམ་པར་མཁས་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱ།།”2 ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་མན་སྙེར་རྐང་པ་དང་པོ་མདོར་བསྟན་དང༌། ལྷག་མ་གསུམ་རྒྱས་བཤད་དུ་མཛད་ཅིང༌། མདོར་བསྟན་གྱི་མནན་ཞེས་པ་དང༌། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་ཞུགས་ཞེས་པ་དོན་གཅིག་ལ། པདྨ་རྣམས་ཞེས་པའི་རྣམས་ནི་མང་ཚིག་ཡིན་པས་རང་གི་ལུས་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ སློབ་དཔོན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས། མན་སྙེ། སྙེ་མ་ཉེར་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༣ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྭ་དབུས་མ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྭ་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་མཐའ་འཇུག་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གཙོ་བོ་ཅན་ནོ་ཞེས་གསལ་བར་བྱེད་པའོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾཔུཊ། བརྟག་པ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤༤བ༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘རྡོ་རྗེ་པདྨ་རྣམ་མནན་ཏེ།། བསྒྲུབ་བྱ་དེ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ནས།།’ ཞེས་སོ།།

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 226

ཀྱི་རྩ་འཁོར་གྱི་པདྨ་རྣམས་དང་ཕྱག་རྒྱའི་བྷ་གའི་པདྨ་གཉིས་ཀ་ལ་འཆད་པ་དང༌། རྡོ་རྗེ་ཞེས་པ་གསང་གནས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་དང་བདེ་བའི་རྟེན་ཀུནྡ་ལྟ་བུ་དང༌། དེས་དྲངས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ག་ལ་སྦྱར་ཏེ་གསུངས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ། དེ་ཡང་སྒྲུབ་ ིཔ་པོའ་གསང་གནས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་དང༌། ཕྱག་རྒྱའི་པདྨ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱར་བས་གཏུམ་ ིམོ་འབར་ཏེ། བདེ་བ་ཆེན་པོའ་འཁོར་ལོ་ལས་ཞུ་ནས་རིམ་གྱིས་མགྲིན་པ་སྙིང་ཁ་ལྟེ་བའི་ ིཔདྨ་རྣམས་མནན་ཅིང༌། དེ་དག་ཏུ་ཞུགས་ཏེ། མཐར་ཕྱག་རྒྱའི་པདྨ་ན་གནས་པའི་ནོར་བུའི་རྩེར་ཕྱིན་པའི་སྒོ་ནས་དགའ་བ་བཞི་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན། ཡུམ་གྱི་པདྨ་དང་སྦྱར་བའི་གསང་གནས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ནི་འདིར་མཚོན་པར་བྱ་བའི་རྡོ་རྗེ་གཅིག་ཡིན་ལ། ཐབས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞུ་བ་རྩའི་པདྨ་དང་བྷ་གའི་པདྨ་རྣམས་སུ་རིམ་གྱིས་འབབ་པའི་ཀུནྡ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་མཚོན་པར་བྱ་བའི་རྡོ་རྗེ་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་བཞིའི་བདེ་བ་ཡང་མཚོན་པར་བྱ་བའི་རྡོ་རྗེ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་སྒྲུབ་པ་པོ་ཕྱག་རྒྱ་དང༌༑ སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ། གསང་གནས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་རྭ་དབུས་མའི་ནོར་བུ་ཧཱུཾ་གིས་མཚན་པའམ། རྡོ་རྗེ་དེ་ཉིད་ཧཱུཾ་ལས་བྱུང་བ་སོགས་སུ་བསྐྱེད་དགོས་པས༑ དེའི་ཚེ་གསང་གནས་ཀྱི་ལིང་ག་གང་དུ་བསྒོམ་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱིའི་རྡོ་རྗེས་མཚོན་པར་བྱེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་སྔར་བཤད་པ་ལྟར། རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བ་ལ་ཧཱུཾ་ཡིག་བྲིས་པས་མཚན་པར་བཤད་དོ།། དེ་ལྟར་མཉམ་པར་སྦྱར་བའི་ཐབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་མཚོན་ཚུལ་ནི་བཤད་ཟིན་མ་ཐག་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་རྟེན་ ིཀུནྡ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞུ་བ་ལས་སྐྱེས་པར་མཚོན་པའི་ཕྱིར་དུ་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་མཚོན་པའི་རྭ་ཐམས་ཅད་ཀུནྡ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཚོན་པའི་ཟླ་བ་ ིལ་གནས་པར་བྱས་ཏེ། མདོར་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་རྡོ་རྗེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་མཚོན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བཤད་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ ི

རྡོ་རྗེའི་མཚོན་དོན། 227

ཅན་འདི་ལྟ་བུ་ལས་སྐྱེས་པའོ།། ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ནོ།། རྡོ་རྗེའི་དེ་ཉིད་འདི་ལྟར་ཤེས་པའི་མཁས་པ་ལ། སྔོན་དུ་རྡོ་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་རྟོག་གི་རྦ་རླབས་གཡོ་བའི་འཁོར་བ་ལས་སེམས་ཅན་འདྲེན་པར་གསུངས་པ་དོན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་གྱི་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་ནི་རྡོ་རྗེའི་དེ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲ་ཙམ་ཞིག་ཟློས་པ་སྙིང་པོར་ཟད་དོ།། མན་སྙེར། “དབུས་མ་ལ་སོགས་པའི་རྩེ་མོ་རྣམས་ལ་མེ་ལོང་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བསམ་པར་བྱའོ།།”1

ཞེས་དང༌། གདན་
བཞིའི་འགྲེལ་པར་བྷཱ་ཝས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་བཤད་ལ། དེ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་སྣང་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་སུ་བྱེད་ན། དབུས་སུ་འོང་བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་ཆོས་རྗེ་བུ་གསུང་ངོ༌།། འདི་ནི་ཚིག་ཟིན་ལ་གནོད་པ་འཇུག་པ་ལྟར་སྣང་ཡང༌། ཕྲེང་བར། “འདིར་རྡོ་རྗེའི་དབུས་དང་ཤར་ལ་སོགས་པའི་རྭ་རྣམས་ལྟེ་བའི་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་ལ་མི་བསྐྱོད་2

པ་དང༌། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བསྒོམ་མོ།། ཡང་ན་དབུས་སུ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དོ།།”3

ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ་བརྟག་པར་བྱའོ།། རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་དགུ་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་དག་སོགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་གདན་བཞིའི་འགྲེལ་པར། “རྩེ་མོ་དགུ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྩེ་མོ་དགུ་པ་སྟེ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུ་རྣམ་པར་དག་པའོ༑༑”4

ཞེས་པ་ལྟར། རྭ་དགུ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུ་དག་པར་བཤད་པ་ཙམ་ལས།
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དག་པ་སྦྱོར་ཚུལ་གསལ་བར་རྒྱུད་དང་འགྲེལ་པ་དག་ཏུ་མི་འབྱུང་ངོ༌།། དེ་ལྟ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ སློབ་དཔོན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས། མན་སྙེ། སྙེ་མ་ཉེར་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༦༩ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ༑ “དབུ་མ་ལ་སོགས་པའི་རྩེ་མོ་རྣམས་ལ་མེ་ལོང་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བསམ་པར་བྱའོ༑༑” ཞེས་སོ།།
༢ མི་བསྐྱེད་ གཙང་དཔར།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕུ པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་གུབྟ། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ཤོག་གྲངས་༩༣བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
“འདིར་རྡོ་རྗེ་དབུས་དང་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ར་ལྟེ་བའི་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་དང༌། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ལ་སོགས་པ་བསྒོམ་པར་བྱའོ༑༑ ཡང་ན་དབུས་སུ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དོ།།” ཞེས་སོ།།
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། འ སློབ་དཔོན་བྷ་བ་བྷ་དྲ། གདན་བཞིའི་འགྲེལ་པ། སྦྱོར་བའི་གདན་གྱི་རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༢༠༨བ༡

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 228

ནའང༌༑ རྭ་ལྔ་ཕུང་པོ་ལྔ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྔ་མཚོན་པར་གསུངས་པ་དེས་རྭ་དགུ་པ་ལ་ཡང་དབུས་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྭ་ལྔ་དེ་དང་འདྲ་བར་གོ་ནུས་ལ། དེའི་ཤགས་ཀྱིས་མཚམས་ཀྱི་རྭ་བཞི་ཡང་ཁམས་བཞི་དག་པའི་ཚད་མེད་བཞི་མཚོན་པར་གོ་ནུས་པས། དེ་ལྟར་གོ་སླ་བ་ལ་དགོངས་ནས་མ་གསུངས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་སྤྱིར་རྭ་ལྔ་པ་དང་དགུ་པ་གཉིས་ཀ་རྣམ་དག་དང་བཅས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཀྱང༌། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐུར་བའི་ཚེ། དམ་ཚིག་གསུམ་སྦྱིན་པའི་རྡོ་རྗེ་ནི་རྩེ་ལྔ་པར་ངེས། དེའི་ཕྱིར་རྩེ་ལྔ་པ་ལ་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་ཞེས་གསུངས་པ་པཎྜི་ཏ་གཞན་དག་འཆད་པ་ལ་ཨ་བྷ་ཡཱའི་དགོངས་པ་དེ་ཡང་དེ་ལྟར་བརྟག་1

ཏུ་རུང་བར་མངོན་ཞིང༌། གུར་དུ་དམ་ཚིག་གསུམ་སྦྱིན་པའི་སྐབས་
སུ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་དགུ་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ལྷའི་རིགས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས། རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་ཡིན་ཀྱང༌། སྟེང་འོག་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྭ་བཞི་བཞི་སྟེ་བརྒྱད། དབུས་རྭ་དེ། སྟེང་འོག་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་པ་དང་བཅས་པའི་དགུ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པར་བཤད་དོ།། འདི་ལྟར་ན་ད་ལྟ་དམ་ཚིག་རྡོར་དྲིལ་བྱིན་རླབས་བྱས་ནས་བརྟེན་པའི་དམ་ཚིག་ཏུ་འཆད་པ་ལ་རྩེ་ལྔ་པ་དགོས་པར་མངོན་ནོ།། དེ་ལྟར་ན་རྡོ་རྗེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ༑༑
གཉིས་པ་དྲིལ་བུའི་རྣམ་དག་ལ་སོགས་པ་བཤད་པ་ལ། རྡོ་རྗེ་ཐབས་དང་དྲིལ་བུ་ཤེས་རབ་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཤེས་རབ་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཏུ་བྱས་པ་དང༌། ཕྱག་རྒྱ་ལ་ཤེས་རབ་ཏུ་བྱས་པ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་འཆད་ཚུལ་སོ་སོར་ཤེས་དགོས་སོ།། དེ་བས་འདི་ལ་གཉིས། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ནས་རྣམ་དག་བཤད་པ་དང༌། ཤེས་རབ་མའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚོན་དོན་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ནས་རྣམ་དག་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་དག །དེ་བརྗོད་པ་སྒྲའི་རྣམ་དག །དེ་

༡ མ་དཔེ་གསུམ་ཆར་རྟག་ཅེས་གསལ།

དྲིལ་བུའི་བརྗོད་པ་སྒྲ་དང་རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་དག 229

རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣམ་དག་གོ། དང་པོ་(ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་དག་)ནི། དྲིལ་བུའི་ཁོག་པའི་ནང་གི་ནམ་མཁའ་ནི་ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་དུ་གནས་པ་དེས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་མཚོན་པར་བྱེད་ལ། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། “དབུས་ཀྱི་ཁོག་པ་ཟབ་པ་དང༌།། ཐམས་ཅད་དག་བྱེད་བཅུད་ཀྱིས་གནས༑༑”1

ཞེས་པའི་རྐང་པ་དང་པོས་ཀྱང་དོན་འདི་ཉིད་སྟོན་ཏེ། འགྲེལ་པར། ཁོག་པ་
གཏིང་ཟབ་མོ་བྱས་ན་སྒྲ་རིང་པོ་འབྱུང་བ་ལ་ཡང་བཤད་མོད་ཀྱང༌། དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་སྔ་མའོ༑༑
གཉིས་པ་(དེ་བརྗོད་པ་སྒྲའི་རྣམ་དག་)ནི། གདན་བཞིའི་འགྲེལ་པ་ལས། “ཆོས་ཀྱིས་ཞེས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་སྟེ་སྒྲའི་དག་པ་དེས་དྲིལ་བུ་དཀྲོལ་བའོ།།”2

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དྲིལ་བུའི་སྒྲས་སྟོང་པ་ཉིད་སྒྲོགས་པར་
སེམས་པ་ནི་སྒྲའི་དག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེ་ཉིད་བསྡུས་པའི་དུམ་བུ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། “ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་ཅན།། ‘ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་མེད༑༑ ནམ་མཁའ་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་ཡིས།།’ ཀུན་མཆོག་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གསལ།།”3 ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་དྲིལ་བུས་སྒྲོགས་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་བྱ་བས་དྲིལ་བུ་དཀྲོལ་ཞིང་དེའི་སྒྲ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་པ་ཡིན་ཞིང༌། གདན་བཞིའི་འགྲེལ་པར། “ཤེས་རབ་སྒྲ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་སྒྲ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ།། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་སོ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༦༨བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དབུས་ཀྱི་ ིཁོག་པ་ཟབ་པ་དང།། ཐམས་ཅད་དགའ་བྱེད་བཅུད་ཀྱི་གནས།།” ཞེསསོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། འ སློབ་དཔོན་བྷ་བ་བྷ་དྲ། གདན་བཞིའི་འགྲེལ་པ། སྦྱོར་བའི་གདན་གྱི་རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༢༡༠བ༤
ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཆོས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་སྟེ། སྒྲའི་དག་པ་དེས་དྲིལ་བུ་དཀྲོལ་བའོ།།” ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཨི སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ། དཔལ་མཆོག་འགྲེལ་ཆེན། ཤོག་གྲངས་༦༤བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་
བར་མ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ནམ་མཁའ་ཡང་ནི་མཚན་ཉིད་མེད།། ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་སྦྱོར་བ་ཡིས།།’ ཞེས་སོ།།

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 230

མེད་པའོ།། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ།། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ།། སྒྲ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་དང་དུས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཁྱབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐའ་གཏུགས་པ། ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲ་དེས་ཁྱབ་པར་བསྒྲགས་ཤིང་བསྒོམ་མོ༑༑ ཞེས་པའི་དོན་ཏོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སམྦུཊི་རྩ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་གསུངས་
ལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང༌། མཚན་མ་མེད་པ་དང༌། སྨོན་པ་མེད་པ་གསུམ་སྒྲོགས་པར་སེམས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དྲིལ་བུ་དཀྲོལ་བ་ནའང༌། དེ་དང་མཐུན་པར་སུམ་བརྡུངས་ཀྱི་རྣམ་པར་ལྕེ་བསྐྱོད་པར་བྱའོ། ཞེས་བླ་མ་སྔ་མ་དག་འཆད་དོ།། སྟོང་པ་ཉིད་མཚོན་པའི་ནང་གི་ནམ་མཁའི་དབུས་སུ་འཕྱང་བའི་ལྕེ་ལ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱུག་གུ་ཞེས་བརྗོད་དོ།། དེ་ཡང་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཡུལ་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་མཚོན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པར་སྟོང་པ་ཉིད་2

ཀྱི་སྒྲ་སྒྲོགས་པའི་བདག་རྐྱེན་དང་བྱེད་པ་པོར་མཚོན་པའི་ཕྱིར་ལྕེ་དེ་ཉིད་བསྐྱོད་
པས་དྲིལ་བུའི་སྒྲ་སྒྲོགས་པའོ།། དོན་འདི་ཉིད་སྟོན་པའི་སླད་དུ། སམྦུ་ཊི། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ༑ གདན་བཞི་གསུམ་ག་ལས། “ནང་གི་ཡེ་ཤེས་དབྱུག་གུ་ནི།། ཐམས་ཅད་སྤྲོ་ཞིང་སྡུད་པའོ།།”3

ཞེས་མཐུན་པར་གསུངས་ཏེ།། དེ་ལ་མན་སྙེར། “དྲིལ་བུ་དབུས་སུ་ཟུར་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། འ སློབ་དཔོན་བྷ་བ་བྷ་དྲ། གདན་བཞིའི་འགྲེལ་པ། སྦྱོར་བའི་གདན་གྱི་རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༢༠༩ན༧ ལས་
བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཤེས་རབ་སྒྲ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྒྲ་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ།། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པའོ།། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ།། སྒྲ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་དང་དུས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་གཏུགས་པར།། བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་རྣམ་པར་གནས༑༑ ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲ་དེས་ཁྱབ་པར་བསྒྲགས་ཤིང་བསྒོམ་མོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྟོང་ཉིད་ དབུས་དཔར།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾཔུཊ། བརྟག་པ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤༤བ༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཐམས་
ཅད་སྡུད་ཅིང་འབྱིན་པར་བྱེད།།’ ཅེས་སོ།། སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་སོ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༦༩ན༣ ི

དྲིལ་བུའི་བརྗོད་པ་སྒྲ་དང་རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་དག 231

བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱུག་པ་སྟེ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་གསལ་བར་བྱེད་པའོ།། དེ་ཡང་རང་གི་ངང་1

ཁོ་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པའི་དངོས་པོ་ ིརྣམས་ཐམས་ཅད་སྤྲོས་པ་དང་སྡུད་པ་དག་བྱེད་དོ་ཞེས་པས་དབྱུག་པ་ཡང་དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་དུ་བྱ་སྟེ། སྒྲ་སྤྲོ་བ་དང་སྡུད་པའི་ཆ་ལས་སོ།། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གསུངས་པ་བསྐྱོད་པར་བྱ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ།།”2

ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ།།
གསུམ་པ་དེ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣམ་དག་ནི། སམྦུ་ཊི་ལས། “ནང་གི་གཟུགས་ནི་ནམ་མཁའ་སྟེ།། ‘གཟུགས་ཀྱིས་གང་བའི་གཟི་བརྗིད་ཅན།།’ པདྨ་ཁ་ཕྱེ་ལས་བྱུང་བ།། གཟུགས་མེད་སྲིད་པའི་གནས་སུ་ནི།། ཤེས་རབ་བདུད་རྩི་བུམ་པ་ལྟར།། ‘ཡེ་ཤེས་བདུད་རྩི་བུམ་གནས་སུ།། དེ་ཡི་དབུས་སུ་ཡིད་ཀྱི་ནི།།’ ལྷ་མོ་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན༑༑ གཟུགས་ནི་མཛེས་ཤིང་ཡོན་ཏན་གནས།།”3

ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་མན་སྙེར། “ནམ་
མཁའ་སྟེ་སྟོང་པ་གང་གི་དབུས་ཡིན་པ་དེ་དྲིལ་བུའི་གཟུགས་ཏེ་འདོད་པའི་ཁམས་སོ།། དྲིལ་བུའི་སྟེང་དུ། འོག་ཏུ་ཁ་ཕྱོགས་པའི་པདྨ་རྒྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སོ།། པདྨའི་སྐོར་བའི་སྟེང་དུ་གཟུགས་མེད་སྲིད་པའི་ཕྱོགས་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཏེ། དེ་རུ་ཤེས་རབ་བདུད་རྩིའི་བུམ་པ་སྟེ་པདྨས་བསྐོར་བའི་སྟེང་དུ་རི་མོ་གསུམ་གྱིས་བུམ་པའི་རྣམ་པར་དབྱིབས་བྱའོ། ཞེས་པའི་དོན་ཏོ།། ཡེ་ཤེས་ཏེ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་

ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དབུས་ཀྱི་དབྱུག་པ་ཡེ་ཤེས་ཏེ།།ཐམས་ཅད་སྤྲོ་ཞིང་སྡུད་པ་མོ།།” ཞེས་སོ།། སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང གདན་བཞི། སྦྱོར་བའི་གདན་གྱི་རབ་བྱེད་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༢༠༦ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དབུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དབྱུག་པ་སྟེ།། ཐམས་ཅད་སྤྲོད་དང་བསྡུད་པ་པོའོ།།” ཞེས་སོ།།
༡ རང་གི་དང་ གཙང་དཔར།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ སློབ་དཔོན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས། མན་སྙེ། སྙེ་མ་ཉེར་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༢ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ། “དྲིལ་བུའི་དབུས་སུ་ཟུར་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱུག་པ་སྟེ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་གསལ་བར་བྱེད་པའོ།། དེ་ཡང་རང་གི་དང་ཁོ་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་བ་དང་སྡུད་པ་དག་བྱེད་དོ་ཞེས་པས་དབྱུག་པ་ཡང་དེ་ལྟར་ཐ་ ིསྙད་དུ་བྱ་སྟེ་སྒྲ་སྤྲོ་བ་དང་སྡུད་པའི་ཆ་ལས་སོ།། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གསུངས་པ། བསྐྱོད་པར་བྱ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ།།” ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾཔུཊ། བརྟག་པ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤༤བ༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་དང་དྲུག་པ། བདུན་
པ་གསུམ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘གཟུགས་ཀྱིས་གང་བ་གཟི་བརྗིད་ཅན།།’ ‘ཡེ་ཤེས་བདུད་རྩིའི་གནས་སུ་ནི།། དེ་ཡི་ཡང་ནི་དབུས་སུ་ཡིད།།’ ཅེས་སོ།།

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 232

ཁོ་ན་བདུད་རྩི་སྟེ་དེའི་གནས་པའོ།། བུམ་པའི་རྣམ་པ་དེའི་དབུས་སུ་ཤེས་རབ་བདུད་རྩིའི་གནས་སུ་ཡིད་ཀྱི་མོས་པ་བྱ་བ་ནི། ཡིད་ཅན་ཏེ། བུམ་པའི་དབུས་སུ་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་མའི་ལུས་སུ་མོས་པར་བྱ་ཞིང༌། བུམ་པའི་སྟེང་དུ་ནི་ཞལ་ཁོ་ན་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཁོ་ན་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བའི་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོན་པའི་ཐབས་སོ།། ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུའོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དྲིལ་བུའི་ནང་གི་ནམ་མཁའ་མཚོན་པའི་དོན་དང༌། དྲིལ་བུའི་སྒྲས་བརྗོད་པའི་དོན་དེར་ཁམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་2

དབྱེར་མེད་པ་དང༌། ཁམས་
གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དྲུངས་འབྱིན་པའི་འཆི་མེད་ཀྱི་བདུད་རྩིར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ། དྲིལ་བུའི་ལུས་ལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བའི་ཐ་སྙད་དང༌། དྲིལ་བུའི་སྒྲས་ཁམས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་སྒྲོགས་པ་དང༌། སྟོང་པ་ཉིད་དེ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་བདུད་རྩི་བུམ་པས་མཚོན་པ་དང༌། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་གསུང་གི་བདག་རྐྱེན་གཙོ་བོར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་མ་དང༌། རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མ་དང༌། རྡོ་རྗེ་སྙེམས་མ་ཞེས་པའི་མཚན་ཅན་གྱི་བཅོམ་ལྡན་འདས་མའི་སྐུའི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་ཞལ་བྱས་པའི་དོན་ཡིན་ལ།

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ སློབ་དཔོན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས། མན་སྙེ། སྙེ་མ་ཉེར་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༡བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ནམ་མཁའ་སྟེ་སྟོང་པ་གང་གི་དབུས་ཡིན་པ་དེ་དྲིལ་བུའི་གཟུགས་ཏེ་འདོད་པའི་ཁམས་སོ།། དྲིལ་བུའི་སྟེང་དུ་འོག་ཏུ་ཁ་ཕྱོགས་པའི་པདྨ་རྒྱས་པ་རབ་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་གཟུགས་ཁམས་སོ།། པདྨས་བསྐོར་བའི་སྟེང་དུ་གཟུགས་མེད་སྲིད་པའི་ཕྱོགས་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཏེ། དེ་རུ་ཤེས་རབ་བདུད་རྩིའི་བུམ་པ་སྟེ། པདྨས་བསྐོར་བའི་སྟེང་དུ་རི་མོ་གསུམ་གྱིས་བུམ་པའི་རྣམ་པར་དབྱིབས་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ།། ཡེ་ཤེས་ཏེ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་བདུད་རྩི་སྟེ། དེའི་གནས་པའོ།། བུམ་པའི་རྣམ་པ་དེའི་དབུས་སུ་ཤེས་རབ་བདུད་རྩི་གནས་སུ་ཡིད་ཀྱིས་མོས་པར་བྱ་བ་ནི་ཡིད་ཅན་ཏེ། བུམ་པའི་དབུས་སུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་མའི་ལུས་སུ་མོས་པར་བྱ་ཞིང་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་ནི་ཞལ་ཁོ་ན་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་མ་ཁོ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བའི་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོན་པའི་ཐབས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་དུའོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་ དབུས་དཔར།

དྲིལ་བུའི་བརྗོད་པ་སྒྲ་དང་རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་དག 233

རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བ་ལ་བསྒོམ་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པའི་ཆ་གཟུང་རྣམ་རྡོ་རྗེ་ ིསེམས་དཔའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ལྷ་ཕོའ་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་སྤྲོས་པ་དག་རྡོ་རྗེའི་རྭ་དང་པདྨ་ལ་ ིསོགས་པས་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ལྟར། ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་གཟུང་རྣམ་1

རྡོ་རྗེ་སྙེམས་མའི་སྐུའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་དེ་
ཉིད་ཀྱིས་གཤེགས་མ་དང་སེམས་མ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་རབ་ལྷ་མོའ་ཚོགས་སྤྲོས་པ་ནི། ིཔདྨ་ལ་གནས་པའི་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་ལ་སོགས་པས་མཚོན་པར་བྱེད་དོ།། དྲིལ་བུའི་རྩེ་མོའ་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་ནི། གདན་བཞི་ལས། “སྔ་མ་བཞིན་དུ་བསམ་པར་བྱ།།” ི 2

ཞེས་པའི་
འགྲེལ་པར། “སྔ་མ་བཞིན་དུ་བསམ་པར་བྱ།། ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྡོ་རྗེའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་ལྟར༑ རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ལ་སོགས་པར་བསམ་པའོ།།”3

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྡོ་རྗེའི་
སྟེང་གི་རྭ་དང་པདྨ་རྣམས་ཀྱིས་དག་པར་སྦྱོར་བ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རོ།། གཉིས་པ་ཤེས་རབ་མའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚོན་དོན་ནི། རྡོ་རྗེ་སྙེམས་མའི་ཞལ་དང་པདྨའི་འདབ་མ་བརྒྱད་ལ་ལྷ་མོའ་ས་བོན་བཀོད་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་དྲུག་པ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའམ། རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་ ིང་རྒྱལ་བྱས་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་དང༌། རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པ་རིགས་སོ་སོའ་ང་རྒྱལ་བྱས་པའི་ ིསྒྲུབ་པ་པོས་རྡོ་རྗེ་སྙེམས་མའམ། རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་མོ་དེ་དང་དེར་བསྒོམ་པར་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་རིགས་སོ་སོ་དག་ལ་མཚོན་ལ། དྲིལ་བུའི་ཁོག་པ་ཁའི་མཐར་ཐུག་པས་ནི། ཕྱག་རྒྱ་དེ་དག་གི་ཆོས་འབྱུང་བྷ་ག་མཚོན་ཞིང༌། ནང་གི་ལྕེ་ནི་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མའི་རྩ་བྷ་གའི་དབུས་ན་གནས་པའི་བྱ་རོག་གདོང་མ་མཁའ་འགྲོ་གདོང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་མཚོན་ལ། ལྕེ་ལ་ཟུར་བརྒྱད་བྱས་པ་དེས་དྷཱུ་ཏཱི་གང་གི་
༡ མ་དཔེ་གསུམ་ཆར་བཟུང་རྣམ་ཞེས་གསལ།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང གདན་བཞི། སྦྱོར་བའི་གདན་གྱི་རབ་བྱེད་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༢༠༦ན༢
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། འ སློབ་དཔོན་བྷ་བ་བྷ་དྲ། གདན་བཞིའི་འགྲེལ་པ། སྦྱོར་བའི་གདན་གྱི་རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༢༠༩བ༤

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 234

དབུས་ན་གནས་པའི་སྦས་པའི་རྩ་བརྒྱད་མཚོན་པ་སྟེ། འདི་དག་གི་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་པ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གོ་བར་ནུས་པས་འདིར་དེ་ཙམ་ལས་མ་སྤྲོས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་དྲིལ་བུའི་རྣམ་དག་དང་མཚོན་དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ།།
གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་གི་རྣམ་དག་ལ་བཞི། ལྷའི་རྣམ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་གི་ཚུལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་གི་ཚུལ། སྒྲུབ་པ་པོ་དང་ཕྱག་རྒྱའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་གི་ཚུལ། རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་སྦྱོར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ།། དང་པོ་(ལྷའི་རྣམ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་གི་ཚུལ་)ནི། རྡོ་རྗེ་ལྟེ་བའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ནི། རྭ་དང་པདྨ་སྟེང་འོག་གི་ལྷ་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་བ་པོར་གྱུར་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། དྲིལ་བུ་ལ་ཞལ་དངོས་སུ་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་སྙེམས་མ་ནི་དྲིལ་བུའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་མོ་ཡིན་པ་དེའི་སྒོ་ནས་རྡོ་རྗེ་ཐབས་དང་དྲིལ་བུ་ཤེས་རབ་ཅེས་བརྗོད་མོད་ཀྱི། སྤྱིར་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ལྷའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་ཚང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། རྡོ་རྗེའི་རྭ་འོག་མ་རྣམས་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་རབ་ལྷ་མོ་རྣམ་པར་དག་པར་བཞག་ལ། དྲིལ་བུའི་རྩེ་མོའ་རྡོ་རྗེ་ཕྱེད་པ་ནི། རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་ ིཔ་ཐབས་ལྷ་ཕོའ་རྣམ་དག་ ི 1

གསུངས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གདན་བཞིའི་སྦྱོར་གདན་གྱི་རབ་བྱེད་
བཞི་པའི་འགྲེལ་པར། “རྡོ་རྗེ་དང༌། དྲིལ་བུ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བོ།། དེ་ཉིད་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ། སོ་སོར་དགའ་བས་འདེབས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དྲིལ་བུ་ལ་རྡོ་རྗེས་སྟེང་དུ་མཚན་པ་2

ཡིན་ནོ།།”3

ཞེས་ཕྱིའི་སྒྲུབ་པ་པོ་ཡབ་ཡུམ་ལྷ་ཡབ་ཡུམ། བདེ་བ་
དང་སྟོང་པ་རྣམས་ཕན་ཚུན་རྒྱས་འདེབས་པའི་ཕྱིར་དྲིལ་བུའི་རྩེར་རྡོ་རྗེ་ཕྱེད་པས་མཚན་

༡ རྣམ་པར་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ མཚོན་པ་ གཙང་དཔར།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། འ སློབ་དཔོན་བྷ་བ་བྷ་དྲ། གདན་བཞིའི་འགྲེལ་པ། སྦྱོར་བའི་གདན་གྱི་རབ་བྱེད་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༢༢༧ན༣

རྡོར་དྲིལ་གཉིས་ཀའི་ལྷའི་རྣམ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག 235

པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་གཙོ་བོའ་དབང་དུ་བྱས་པས། རྡོ་རྗེ་ལྟེ་བ་རྡོ་རྗེ་སེམས་ ིདཔའི་ཞལ་དང༌། དྲིལ་བུའི་རྡོ་རྗེ་སྙེམས་མའི་ཞལ་སྦྱོར་བས་ཐབས་ཤེས་རབ་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་མཚོན་ཞིང༌། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ངོ་བོ་རྡོ་རྗེ་གཡས་དང༌། རྡོ་རྗེ་སྙེམས་མའི་ངོ་བོ་དྲིལ་བུ་གཡོན་དུ་འཛིན་པས་འཁྱུད་སྟངས་བྱས་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྔགས་ཀྱི་སྐུ་དང༌། རྫོགས་རིམ་པ་དང༌། འབྲས་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཡབ་ཡུམ་ཕན་ཚུན་འཁྱུད་པའི་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་མཚོན་པར་བྱེད་དོ།། གཉིས་པ་(ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་གི་ཚུལ་)ནི། སྤྱིར་རྡོ་རྗེ་ལ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་དང༌། དྲིལ་བུ་ལ་ཡང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་རྣམ་དག་ཡོད་མོད་ཀྱི། གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལས་རྡོ་རྗེ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་དང༌། དྲིལ་བུ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དེ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆར་འཇོག་པས། རྡོ་རྗེ་ལྟེ་བ་དང་དྲིལ་བུའི་ཞལ་སྦྱོར་བའམ། དེ་གཉིས་འཛིན་པ་འཁྱུད་པའི་ཚུལ་དུ་ཐུགས་ཀར་བསྣོལ་བ་ལས། ཡུལ་སྟོང་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་བདེ་ཆེན་དབྱེར་མེད་པར་སྦྱར་བ་དང༌། བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་གོ་བར་བྱེད་དོ།། གསུམ་པ་(སྒྲུབ་པ་པོ་དང་ཕྱག་རྒྱའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་གི་ཚུལ་)ལ་ཚུལ་གཉིས་ཏེ༑༑ དང་པོ་ནི། སམྦུ་ཊིར། “ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་བགོས་པ་ནི།།’ གནས་ནི་བརྒྱད་དུ་བསྐྱོད་པར་བྱ༑༑ ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་རབ་སྦྱོར་བས།། འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པར་བྱེད།།”1

ཅེས་པའི་

འགྲེལ་པ་མན་སྙེར། “ཨཱ་ལི་ནི་རྡོ་རྗེ་སྟེ། དེའི་ཀཱ་ལི་ནི་དྲིལ་བུའི་ཆོས་འབྱུང་ངོ༌།། དེ་ལ་རྩ་བརྒྱད་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་སུ་བདེ་བ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བར་ཇི་ལྟར་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾཔུཊ། བརྟག་པ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤༥ན༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་སྒོམ་པ་ནི།།’ ཞེས་སོ།།

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 236

འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་རྡོ་རྗེ་གཡས་ཀྱི་སྦོམ་པོ་1

དང་མིང་མེད་དག་གིས། དྲིལ་བུ་གཡོན་པ་དག་
གིས་བསྡམས་ནས། དྲིལ་བུའི་ནང་གི་ཕྱོགས་བརྒྱད་རྣམས་སུ་ལྕེ་བསྐྱོད་ཅིང་དཀྲོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ།། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ནང་གི་རྩ་བརྒྱད་བསྐྱོད་པ་མཚོན་པའི་དོན་དུ་ལྕེ་ཟུར་བརྒྱད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བ་ཡང་ཆ་བརྒྱད་པའོ།། ལྕགས་ཀྱི་ལྕེ་གང་དུ་འཕྱང་བ་དེ་ནི་མཁའ་འགྲོ་གདོང་མཚོན་པའོ།།2

འདིས་ཅི་ཞེ་ན་གསུངས་པ། ཨཱ་ལི་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པའོ།། ཨཱ་ལི་ཤེས་རབ་དང་ཀཱ་ལི་ཐབས་ཏེ། བསམ་པའི་དབྱེ་བས་སོ།། དེ་དག་རབ་སྦྱོར་བས་ཏེ། ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་འཁོར་བ་གཅོད་དོ།།”3

ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར༑ རྡོ་རྗེ་ཨཱ་ལི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་སྒྲུབ་པ་པོའ་གསང་བའི་རྡོ་རྗེ་དང༌། དེའི་ལྟེ་བ་ཟུར་བརྒྱད་པ་ ིནི་ནོར་བུའི་དབུས་ཀྱི་རྩ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་དབུས་ནས་བྱུང་བའི་དྷཱུ་ཏཱིའི་མར་སྣ་དང༌། དྲིལ་བུའི་ཁ་ཀཱ་ལི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་སྟེ་ཕྱག་རྒྱའི་བྷ་ག་དང༌། དེའི་ནང་གི་ལྕེ་ཟུར་བརྒྱད་པ་ནི་བྷ་གའི་དབུས་ཀྱི་སྦས་པའི་རྩ་བརྒྱད་ཀྱི་དབུས་ན་གནས་པའི་མཁའ་འགྲོ་གདོང༌། རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མའི་རྩའི་མར་སྣ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་འཛིན་པའི་ཚེ་ཐོག་མར་ལག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐེ་བོང་དང་མིང་མེད་ཀྱིས་བཟུངས་ཏེ། དྲིལ་བུའི་ལྕེ་ཕྱོགས་བརྒྱད་དུ་བསྐྱོད་ནས་དཀྲོལ་བ་ནི་དྷཱུ་ཏཱིའི་མར་སྣ་ཁ་བྱེ་བའི་ཆེད་དུ་རྩ་བརྒྱད་བསྐྱོད་པའི་བྱ་བ་མཚོན་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་བསྣོལ་ཏེ་འཁྱུད་པའི་ཚུལ་དུ་བྱས་པ་ནི་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྩའི་

༡ རྒན་པོ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།
༢ མཚོན་པའི་ དབུས་དཔར།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ སློབ་དཔོན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས། མན་སྙེ། སྙེ་མ་ཉེར་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༢ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ། “ཨཱ་ལི་ནི་རྡོ་རྗེ་སྟེ། དེའི་ཀཱ་ལི་དྲིལ་བུ་ཆོས་འབྱུང་ངོ༌།། དེ་ལ་རྩ་བརྒྱད་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་སུ་བདེ་བ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་རྡོ་རྗེ་གཡས་ཀྱི་རྒན་པོ་དང༌། མིང་མེད་དག་གིས་དང་དྲིལ་བུ་གཡོན་པ་དག་གིས་བསྡམས་ནས་དྲིལ་བུའི་ནང་གི་ཕྱོགས་བརྒྱད་རྣམས་སུ་ལྕེ་བསྐྱོད་ཅིང་དཀྲོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ།། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ནང་གི་རྩ་བརྒྱད་བསྐྱོད་པ་མཚོན་པའི་དོན་དུ་ལྕེ་ཟུར་བརྒྱད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བ་ཡང་ཆ་བརྒྱད་པའོ།། ལྕགས་ཀྱི་ལྕེ་གང་དུ་འཕྱང་བ་དེ་ནི་མཁའ་འགྲོ་གདོང་མཚན་པའོ།། འདིས་ཅི་ཞེ་ན་གསུངས་པ། ཨཱ་ལི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ།། ཨཱ་ལི་ཤེས་རབ་དང་ཀཱ་ལི་ཐབས་ཏེ། བསམ་པའི་དབྱེ་བས་སོ།། དེ་དག་རབ་སྦྱོར་བས་ཏེ། ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་འཁོར་བ་གཅོད་དོ།།” ཞེས་སོ།།

རྡོར་དྲིལ་གཉིས་ཀའི་ལྷའི་རྣམ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག 237

མར་སྣ་གཉིས་བཅིངས་ཏེ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་མཚོན་ཞིང༌། དེས་འཁོར་བ་གཅོད་པར་གསུངས་པ་ནི་ཐབས་དེས་བཤད་མ་ཐག་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དྲངས་པ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཅོད་པའི་དོན་ནོ།། ཚུལ་གཉིས་པ་ནི། སྦྱོར་གདན་གྱི་རབ་བྱེད་བཞི་པ་ལས། “དེ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བདག །’ཆོས་ཀྱི་དྲིལ་བུ་ལྷ་མོའོ།། ཁ་སྦྱོར་སྦྱོར་བའི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ།།”1 ཞེས་སོགས་རབ་བྱེད་འདི་ཕལ་ཆེ་བ་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་སྒྲུབ་པ་པོས་བདེ་ཆེན་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་ལྷག་པའི་ལྷའི་ང་རྒྱལ་བྱས་པའི་རྡོ་རྗེ་དང༌། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལྷ་མོའ་རྣམ་པར་ཤར་བར་བསྒོམ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དྲིལ་བུར་བཤད་ནས། ཡབ་ཡུམ་ ིགཉིས་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་མཉམ་སྦྱོར་གྱི་དོན་དང༌། མཉམ་པར་སྦྱོར་ཚུལ་འཁྲིག་ཐབས་ཀྱི་བྱེད་པ་དུ་མ་དང༌། དེ་ལས་ཡེ་ཤེས་མཚོན་ཚུལ་དང་བཅས་ནས་ཆེས་རྒྱས་པར་འཆད་དེ། དེ་དག་ནི་འདིར་ཡི་གེ་མངས་པར་འགྱུར་བས་འཇིགས་ཏེ་མ་བཀོད་དོ༑༑ བཞི་པ་(རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་སྦྱོར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་)ནི། འགྲེལ་པ་དྲན་པར། “རྡོ་རྗེ་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ་ཐུགས་སོ།། དྲིལ་བུ་ནི་ལུས་ཏེ་སྐུའོ།། དཀྲོལ་བ་ནི་གསུང་ངོ་”2

ཞེས་
དང༌༑ མན་སྙེར། “དེ་ལྟར་རྡོ་རྗེ་ཐུགས་དང༌། དྲིལ་བུ་སྐུ་དང༌། དེའི་སྒྲ་གསུང་ངོ་ཞེས་གསུམ་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཁོ་ནར་རྟོགས་པར་བྱའོ།།”3

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྡོ་རྗེ་
ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐུགས། དྲིལ་བུའི་ལུས་ལྷའི་ཞལ་དང་ས་བོན་ལ་སོགས་པས་མཚན་པ་ནི་སྐུ། སྟོང་ཉིད་སྒྲོགས་པའི་དྲིལ་བུའི་སྒྲ་ནི་གསུང་སྟེ། དེ་གསུམ་གའང་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོར་མོས་ཏེ་དུས་མཉམ་དུ་འཛིན་པས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བལྟའོ།། དེ་ལྟར་ན་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུའི་རྣམ་དག་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང གདན་བཞི། སྦྱོར་བའི་གདན་གྱི་རབ་བྱེད་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༢༡༣བ༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་ཅུང་
མི་འདྲ་སྟེ། ‘དེ་ཉིད་ཇི་བཞིན་བདག་ཉིད་དང་།། ’ ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། འ སློབ་དཔོན་བྷ་བ་བྷ་དྲ། གདན་བཞིའི་འགྲེལ་པ། སྦྱོར་བའི་གདན་གྱི་རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༢༡༠བ༥
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ སློབ་དཔོན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས། མན་སྙེ། སྙེ་མ་ཉེར་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༣ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ། “དེ་ལྟར་རྡོ་རྗེ་ཐུགས་དང་དྲིལ་བུ་སྐུར་དང་དེའི་སྒྲ་གསུང་ངོ་ཞེས་གསུམ་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཁོ་ནར་རྟོགས་པར་བྱའོ་” ཞེས་སོ།།

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 238

དང་མཚོན་པར་བྱ་བའི་དོན་ཇི་ལྟར་མཚོན་པ་དག་མཁས་པ་དགྱེས་པའི་གཏམ་གྱིས་རྒྱ་ཆེར་གསལ་བར་བྱས་ཟིན་ཏོ།།
གཉིས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་དམིགས་ན། སམྦུ་ཊི་ལས། “དེ་ཉིད་མེད་སེམས་རྣལ་འབྱོར་པ།། ‘གླང་པོ་དྲིལ་བུ་དཀྲོལ་བ་བཞིན།།’ རྣལ་འབྱོར་དེ་ཉིད་དམན་པ་ཡི།། རང་གི་དངོས་གྲུབ་རིང་དུ་བརྟག།།”1

ཅེས་དེ་ཉིད་ཤེས་ནས་ཡིད་ལ་དྲན་བྱས་ཏེ་
འཁྲོལ་བ་མ་ཡིན་པའི་དྲིལ་བུ་འཁྲོལ་བ་དག་ནི་གླང་པོ་ཆེའི་སྐེ་ལ་དྲིལ་བུ་བཏགས་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་དང༌། དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པ་ལས་རིང་བར་གསུངས་ཤིང༌། གདན་བཞིར་ཡང་འདི་ལྟར་གསུངས་པའི་འགྲེལ་པར་བྷཱ་ཝས། “དེ་ཉིད་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ།། གླང་ཆེན་དྲིལ་བུའི་སྒྲ་དང་མཚུངས།།”2

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་དྲིལ་བུ་དཀྲོལ་བར་མི་བྱ་ཞིང༌། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤྱོད་པའི་སློབ་དཔོན་གྱིས་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་གཟུང་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ།།3

ཞེས་གསུངས་པས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པ་ལྟ་ཞོག །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་དག་གི་ཐ་སྙད་ཙམ་ཡང་རྣ་བའི་ལམ་དུ་མ་གྱུར་ཅིང༌། དེ་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡོད་པའི་སོམ་ཉི་ཙམ་ཡང་མ་ཞུགས་པར༑ ལག་པ་གཉིས་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་འཛིན་པའི་བྱ་བས་ཡུན་རིང་དུ་སྡུག་བསྔལ་བ་ཐོབ་པའི་སྔགས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་རོལ་པ་དག །ཀྭ་ཡེ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་གསལ་བར་བྱ་སྙམ་དུ་རབ་ཏུ་བརྩེ་བ་ཆེས་ཆེར་གཡོས་པས་བསླད་པའི་སྨྲ་བ་ལྷུར་ལེན་པ་ལ་ཞུགས་སོ།།
བཞི་པ་ཚད་དང་ལྡན་པའི་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་རབ་ཏུ་གནས་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། ཇི་སྐད་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾཔུཊ། བརྟག་པ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤༥ན༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘གླང་
པོ་དྲིལ་བུ་དཀྲོལ་བ་ཉིད།།’ ཅེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། འ སློབ་དཔོན་བྷ་བ་བྷ་དྲ། གདན་བཞིའི་འགྲེལ་པ། སྦྱོར་བའི་གདན་གྱི་རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༢༡༠བ༦
༣ དོན་ཏོ།། དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

ཚད་དང་ལྡན་པའི་རྡོར་དྲིལ་རབ་གནས་བྱ་ཚུལ། 239

བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་དག་གནས་ཇི་ལྟ་བུར་བཀོད་དེ། རང་ཉིད་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་སྦྱང་བ་དང་བཀྲུ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པའམ། མདོར་བསྡུས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་རྡོ་རྗེའི་སྟེང་གི་རྭ་རྣམས་རང་རང་གི་ས་བོན་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ལས་འབྱུང་བའམ། ཡང་ན་བླ་མེད་ཀྱི་སྤྱི་འགྲོ་ལྟར་ཕྱག་གཉིས་པ་དང༌། སྟེང་གི་འདབ་མ་བརྒྱད་ཀྱི་གནས་སུ་མཻཾ་ཐླིཾ་1

ལ་སོགས་
པའི་ས་བོན་བརྒྱད་ལས་བྱང་སེམས་བརྒྱད་འདུས་པ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རམ། ཡང་ན་གཞན་ལྟར་ཕྱག་གཉིས་པ་དང༌། ལྟེ་བར་ཧཱུཾ་ལས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཡུམ་མེད་པ་དང༌། འོག་གི་རྭ་ལ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྔ་ས་བོན་སོ་སོ་ལས་ཁ་སྦྱོར་གྱི་རབ་བྱེད་བཅུ་པ་དང༌། གདན་བཞི་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་དང༌། འདབ་མའི་ལྷ་མོ་བརྒྱད་ཀྱང་ཁ་སྦྱོར་དང༌༑ གདན་བཞི་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་དང༌། དྲིལ་བུའི་རྩེའི་རྭ་དང་པདྨ་ལ་ཡང་རྡོ་རྗེའི་སྟེང་གི་རྭ་དང་པདྨའི་ལྷ་སྔར་ལྟར་དང་བུམ་པའི་ནང་དུ་རྡོ་རྗེ་སྙེམས་མའི་སྐུ་དང་སྟེང་དུ་ཞལ་འཐོན་པ་དང༌། ཁོག་པའི་སྟེང་གི་པདྨ་ལ་གནས་པའི་ས་བོན་བརྒྱད་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཕྱོགས་བཞིར་སྤྱན་སོགས་བཞི་འདུས་པའམ། རྒྱུད་གཞན་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་དང༌། མཚམས་བཞིར་ནི་མན་སྙེ་ལས། “དེ་ལ་བཾ་སེར་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་སེར་མོ་ལང་ཚོ་གསར་པ་རྒྱན་དང་གོས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། འབྲས་སོ་བའི་སྙེ་མ་དང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཆར་འབབ་པའི་བུམ་པ་ཕྱག་གཡོན་ན་སྟེ་གཡས་པས་མཆོག་སྦྱིན་པ། ཟླ་བ་ལ་གནས་པ་རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་ཅན། རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གྱི་ཅོད་པན་ཅན། སྙིང་ཁར་རང་གི་ས་བོན་ཡོད་པའི་ནོར་རྒྱུན་མའོ།། ཙུཾ་དཀར་པོའ་ས་བོན་ལས་སྐྱེས་པ་དཀར་མོ་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ ིབརྒྱན་པ། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱིས་རྒྱས་བཏབ་པ། ཕྱག་བཞི་པ། གཡས་པ་མཆོག་སྦྱིན་

༡ མཻ་ཐླ་ དབུས་དཔར།
མཻཾ་ཐླ་ གཙང་དཔར།

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 240

པ༑ གཡོན་པས་པོ་ཏི་དང་བཅས་པའི་པདྨ་འཛིན་པ། ཕྱག་དག་གིས་ལྷུང་བཟེད་འཛིན་པ། ཟླ་བ་ལ་སེམས་དཔའི་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པར་སྐུལ་བྱེད་མའོ།། བྷྲིཾ་སེར་པོའ་ས་ིབོན་ལས་སྐྱེས་པ་སེར་མོ། སྤྱན་གསུམ་པ། ལང་ཚོ་གསར་པ་ཅན། རལ་པའི་ཅོད་པན་ཅན་ཞི་བ། རྒྱན་མེད་པ། སྣང་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་རྒྱས་བཏབ་པ། ཕྱག་བཞི་མ། གཡས་པ་མཆོག་སྦྱིན་དང་བགྲང་ཕྲེང་འཛིན་པ། གཡོན་པ་དབྱུག་གུ་གསུམ་པ་དང་རིལ་བ་ཆུང་ངུ་འཛིན་པ། ཟླ་བའི་གདན་ཅན་ཁྲོ་གཉེར་ཅན་ནོ།། དེ་བཞིན་དུ་མཾ་གྱི་ས་བོན་ལས་སྐྱེས་པའི་ལྗང་ཁུ་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། ཕྱག་དག་གིས་སྒེག་པས་མེ་ཏོག་དང་བཅས་པའི་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་འཛིན་པ། སྒེག་པ་དང་བཅས་པར་དབུ་གཡོན་གྱི་ཆར་ཅུང་ཟད་དུད་པ་ཅན། ཟླ་བ་ལ་གནས་པ། དོན་ཡོད་གྲུབ་པས་རྒྱས་བཏབ་པའོ།།”1

ཞེས་འབྱུང་བ་
ལྟར་བསྐྱེད། གནས་གསུམ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས། རང་རང་གི་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ། གཉིས་སུ་མེད་པར་བྱས་པ་ལ་དབང་བསྐུར་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་བཏབ༑ དེ་ཉིད་ལ་མཆོད་ཅིང་བསྟོད་ནས། ལྷའི་གཟུགས་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རྭ་དང་པདྨ་དང་བུམ་པ་ལ་གནས་པའི་ཞལ་དང་ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་གྱུར་པའི་རྡོ་རྗེ་ནི་ཐབས་དང༌། དྲིལ་བུ་ནི་ཤེས་རབ་དང༌། གཉིས་ཀ་ཡང་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་མོས་ནས་དེ་ཉིད་ལ་སླར་ཡང་མཆོད་ཅིང་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ སློབ་དཔོན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས། མན་སྙེ། སྙེ་མ་ཉེར་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༡བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ༑ “དེ་ལ་བཾ་སེར་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་སེར་མོ་ལང་ཚོ་གསར་པ་རྒྱན་དང་གོས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། འབྲས་སོ་བའི་སྙེ་མ་དང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཆར་འབབ་པའི་བུམ་པ་ཕྱག་གཡོན་ན་སྟེ། གཡས་པས་མཆོག་སྦྱིན་པ། ཟླ་བ་ལ་གནས་པ་རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་ཅན། རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གྱི་ཅོད་པན་སྙིང་གར་རང་གི་ས་བོན་ཡོད་པའི་ནོར་རྒྱུན་མའོ།། ཙུཾ་དཀར་པོའ་ས་བོན་ལས་སྐྱེས་པ་དཀར་མོ་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ ིཀྱིས་རྒྱས་བཏབ་པ། ཕྱག་བཞི་པ། གཡས་པས་མཆོག་སྦྱིན་པ། གཡོན་པས་པོ་ཏི་དང་བཅས་པའི་པདྨ་འཛིན་པ། ཕྱག་དག་གིས་ལྷུང་བཟེད་འཛིན་པ༑ ཟླ་བ་ལ་སེམས་དཔའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ་སྐུལ་བྱེད་མའོ།། བྷྲིཾ་སེར་པོའ་ས་བོན་ལས་སྐྱེས་པ་སེར་མོ་སྤྱན་གསུམ་པ། ལང་ཚོ་གསར་ ིཔ་ཅན་རལ་པའི་ཅོད་པན་ཅན། ཞི་བ་རྒྱན་མེད་པ། སྣང་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་རྒྱས་བཏབ་པ། ཕྱག་བཞི་མ། གཡས་པས་མཆོག་སྦྱིན་དང་བགྲང་ཕྲེང་འཛིན་པ། གཡོན་དབྱུ་གུ་གསུམ་པ་དང་རིལ་བ་ཆུང་ངུ་འཛིན་པ། ཟླ་བའི་གདན་ཅན་ཁྲོ་གཉེར་ཅན་ནོ།། དེ་བཞིན་དུ་མཾ་གྱི་ས་བོན་ལས་སྐྱེས་པ་ལྗང་གུ་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ཕྱག་དག་གིས་སྒེག་པས་མེ་ཏོག་དང་བཅས་པའི་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་འཛིན་པ། སྒེག་པ་དང་བཅས་པར་དབུ་གཡོན་གྱི་ཆར་ཅུང་ཟད་འདུད་པ་ཅན། ཟླ་བ་ལ་གནས་པ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པས་རྒྱས་བཏབ་པའོ།།” ཞེས་སོ།།

རབ་གནས་བྱས་པའི་རྡོར་དྲིལ་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་གཟུང་བའི་ཚུལ། 241

བསྟོད་ནས་བརྟན་བཞུགས་བྱས་ཏེ། ཤིས་པ་བརྗོད་པས་མངའ་གསོལ་བའི་བར་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཆོ་ག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱ་བར་ཕྲེང་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་གནས་པའི་རྡོ་རྗེ་ནི་དཀུར་བརྟེན་ནམ། སྙིང་ཁར་གཏད་དེ་འཛིན་ནམ། གྱེན་དུ་བསླངས་ནས་འཛིན་ནམ། འཇོག་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔར་བསྐྱེད་པའི་རྭ་སྟེང་དུ་འོང་བར་བྱས་ནས། མགོ་མཇུག་མ་ལོག་པ་དགོས་ཏེ། དེ་ལས་ཟློག་ན་ཉེས་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཞིང༌། སྟེང་དུ་གསོར་བའི་ཚེའང་མགོ་གཡས་དང་འོག་རྭ་གཡོན་དུ་འོང་བ་བྱ་སྟེ། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་གནད་ཀྱིས་སོ།། དེའི་ཕྱིར་སྔོན་དུས་ཀྱི་བླ་མ་དམ་པ་དག་གི་ཕྱག་ལེན་ལ་སྟེང་རྭ་ལ་སྲད་བུ་འདོགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེང་འོག་མི་ནོར་བའི་རྟགས་ལ་ནན་ཏན་ཆེར་མཛད་པ་སྣང་སྟེ། ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཆེ་བའི་ཕྱག་ལེན་ནོ།། དེ་བས་ན་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་ས་སྒྲེའོ་ལ་འཇོག་པ་སོགས་ཀྱི་མ་གུས་པ་ནི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གཞན་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་མ་གུས་པ་བྱེད་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྡིག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང༌། རྡོར་དྲིལ་ཟས་ཀྱི་ལྷག་རོ་དང་ལྷན་ཅིག་ལག་ཕྱིས་ཀྱི་ནང་དུ་འཆིང་བ་དང༌། གསུང་རབ་ཀྱི་པོ་ཏི་ལྷམ་དང་སྦྲགས་ཏེ་འཁུར་བ་ལ་སྡིག་པ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་དོ།། རབ་ཏུ་གནས་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།
ལྔ་པ་རབ་གནས་བྱས་པའི་རྡོར་དྲིལ་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་གཟུང་བའི་ཚུལ་ནི། སམྦུ་ཊིར།
“དེ་ལ་ལག་གཉིས་རབ་ཏུ་བརྐྱངས།། རྣམ་ལྔ་འདོད་པས་བསྐོར་བར་བྱ།། གཡས་པ་ཉི་མ་ཡང་དག་བསམ།། གཡོན་པར་ཡང་ནི་ཟླ་བ་ཉིད།། ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་ཉིད་དེ༑༑ རང་འདོད་ལྷ་ནི་བསམ་པར་བྱ།། བྱང་དུ་རྡོ་རྗེ་གསོར་གནས་ནི།། ཕྱི་ནས་བློ་ལྡན་ཡང་དག་གདབ།། ཧཱུཾ་གི་གླུ་ཡི་རྣམ་པ་ཡིས།། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དགྱེས་པར་བྱ།།”1

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾཔུཊ། བརྟག་པ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤༥ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ལ་ལག་གཉིས་རབ་ཏུ་བརྐྱང་།། རྣམ་ལྔ་འདོད་པའི་བསྐོར་བ་བྱ།། གཡས་པར་ཉི་མ་ཡང་དག་བསམ།། གཡོན་པར་ཟླ་བསམ་གཡོན་པ་ཉིད།། ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་ཉིད་
དེ།། རང་འདོད་ལྷར་ནི་བསམ་པར་བྱ།། བྱང་དུ་རྡོ་རྗེ་གསོར་ནས་ནི།། ཕྱི་ནས་བློ་ལྡན་ཡང་དག་གདབ།། ཧཱུྃ་གི་གླུ་ཡི་རྣམ་པ་ཡིས།། སངས་རྒྱས་

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 242

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལག་པ་གཡས་སུ་རྡོ་རྗེ་དང་གཡོན་དུ་དྲིལ་བུ་འཛིན་པས་རྣམ་ལྔ་འདོད་པར་བསྐོར་བ་བྱས་ཏེ། ལག་པ་གཡས་སུ་ཉི་མ་དང་གཡོན་དུ་ཟླ་བ་བསམ་ཞིང༌། རང་གི་ལུས་འདོད་པའི་ལྷའི་སྐུར་དམིགས་ནས། གོང་དུ་མན་སྙེ་ལུང་དྲངས་པ་ལྟར། ལག་པ་གཡས་པའི་མཐེ་བོང་དང་མིང་མེད་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་སྙིང་ཁར་བཟུང་ཞིང༌། གཡོན་པའི་མཐེ་བོང་དང་མིང་མེད་ཀྱིས་དྲིལ་བུའི་ཞལ་གྱི་གཡས་གཡོན་ནས་འཛིན་པར་བྱས་བཛྲ་གྷན་ཊ་ཨ་ཞེས་པས་དཀྲོལ་ནས། ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་པར་བྱས་ནས་གཡོན་གྱི་དཀུར་བརྟེན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་ནི་ཐབས་དང༌། དྲིལ་བུ་ནི་ཤེས་རབ་དང༌། དེ་གཉིས་ཀའང་དོན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ་སྙམ་དུ་མོས་ནས་རྡོ་རྗེ་གསོར་བར་བྱའོ།། དེ་ལ་བྱང་དུ་རྡོ་རྗེ་གསོར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མན་སྙེར། “བྱང་དུ་ཞེས་པ་ནི་ཤར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཉེ་བར་མཚོན་པ་སྟེ།”1

ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། རྡོ་རྗེའང་ཕྱོགས་བརྒྱད་དུ་གསོར་བ་སྟེ། གསང་
བའི་རྡོ་རྗེས་བྷ་གའི་ནང་གི་ཕྱོགས་བརྒྱད་ཀྱི་རྩ་བསྐྱོད་པ་དང་སྦྱར་དགོས་སོ།། སམྦུ་ཊའི་འགྲེལ་པ་ཨིནྡྲ་བྷཱུ་ཏིས་བྱས་ཟེར་བར། བྱང་ནི་གཡོན་ཏེ། རྡོར་དྲིལ་བཟུང་བའི་ལག་པ་བསྣོལ་ནས་རྡོ་རྗེ་གཡོན་དུ་གསོར་བ་དང༌། དྲིལ་བུ་གཡས་སུ་དཀྲོལ་བ་ལ་འཆད་དོ།། དེ་ནས་ཧཱུཾ་གླུར་བླངས་པས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དགྱེས་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ནི། ཁ་སྦྱོར་ལས། “རྡོ་རྗེ་གསོར་བ་མཛེས་པ་ཡིས།། རྨོངས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམ་པར་སྒྲོལ།། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་འབྲས་བུ་ཉིད༑༑ རྡོ་རྗེ་དགྱེས་པ་འཛིན་པ་སྟེ། ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཧོ་ཧོ་ཧོ་”2

ཞེས་གསུངས་ལ། ཚིགས་བཅད་
དེ་ཉིད་ཕྲེང་བར། སོ་ཧ་ཨི་བཛྫ་ལ་སོགས་པའི་སྔགས་སུ་ཡོད་ཅིང༌། འགྱུར་གཞན་དུ། “སེམས་ཅན་རྨོངས་དང་འབྲལ་བ་ཡི།། རྡོ་རྗེ་གསོར་བ་མཛེས་པ་ཡི།། རྣམ་ཐར་ཆོས་ཀྱི་

ཐམས་ཅད་དགྱེས་པར་བྱེད།།” ཅེས་སོ།།
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ སློབ་དཔོན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས། མན་སྙེ། སྙེ་མ་ཉེར་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༢བ༡
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾཔུཊ། བརྟག་པ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤༥ན༣

རབ་གནས་བྱས་པའི་རྡོར་དྲིལ་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་གཟུང་བའི་ཚུལ། 243

བྱ་བ་སྟེ།། སྤྲོ་དང་བཅས་པས་རྡོ་རྗེ་བཟུང༌།།”1

ཞེས་འབྱུང་བ་བདེའོ།། དེའི་དོན་ནི། གཉིས་
སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྡོ་རྗེ་གསོར་བ་ནི་མཛེས་པའམ། བཟང་པོ་སྟེ། དེས་སེམས་ཅན་རྣམས་རྨོངས་པ་མ་རིག་པ་དང་འབྲལ་བའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་ཐར་པར་འགྱུར་བའི་བྱ་བ་བྱེད་དོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱ་བའམ། འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་དེ་འདྲ་བའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནང་གི་རྡོ་རྗེ་དེ་འཛིན་པ་ལས་འདའ་བར་མི་བྱའོ་སྙམ་པའི་སྤྲོ་བ་དང་བཅས་པས་ཡེ་ཤེས་དེ་དྲན་པར་བྱས་ཏེ་དེ་མཚོན་པའི་རྡོ་རྗེ་འདི་གཟུང་བར་བྱའོ།། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ༑༑ ཧཱུཾ་གསུམ་ནི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཕན་ཚུན་དབྱེར་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང༌། ཧོ་གསུམ་ནི་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་བའི་སེམས་ཅན་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་སད་པར་བྱེད་པ་ལ་མན་སྙེར་བཤད་དོ།། དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་སྔར་ལྟར་སྙིང་ཁར་འཛིན་པའམ། གཡས་ཀྱི་དཀུར་བརྟེན་ནས་དྲིལ་བུ་ཕྱོགས་བརྒྱད་དུ་ལྕེ་བསྐྱོད་ནས་དཀྲོལ་བར་ཕྲེང་བར་བཤད་དེ། དེའི་ཚེ་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་སྔགས་ནི། ཨོ་བཛྲ་དྷརྨ་ར་ཎི་ཏ་ལ་སོགས་པར་སམྦུ་ཊི་ལས་གསུངས་སོ།། དེའི་དོན་ནི། ཨོཾ་ནི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་མཚོན་པའོ།། བཛྲ་ནི་སྤྲོས་པ་མི་ཕྱེད་པས་ན་རྡོ་རྗེ་སྟེ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ།། དྷརྨ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་ཆོས་སོ།། ར་ཎི་ཏ་སྒྲོགས་པ། པྲ་ར་ཎི་ཏ་རབ་ཏུ་སྒྲོགས་པ། སམ་པྲ་ར་ཎི་ཏ་ཀུན་ཏུ་རབ་ཏུ་སྒྲོགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྒྲོགས་པ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱིས་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱེད་པ་ནི། སརྦ་བུད་དྷ་ཀྵེ་ཏྲ་པྲ་ཙཱ་ལི་ནི་ཞེས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་གཡོ་བའོ།། དེ་ལྟར་སྒྲོགས་པ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་ན། པྲཛྙཱ་ཞེས་སོགས་ཏེ་པྲཛྙཱ་པཱ་ར་མི་ཏ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། ནཱ་ད་ནི་སྒྲ། སྭ་བྷཱ་ཝ་རང་བཞིན་ཏེ་མདོར་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྒྲའི་རང་བཞིན་ནོ།། དེས་ཅི་ཞིག་བྱེད་ན། བཛྲ་སཏྭ་ཧྲི་ད་ཡ་སན་ཏོ་

༡ ལུང་འདིའི་མ་དཔེ་ལག་སོན་མ་བྱུང།

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 244

ཥ་ཎི་ཞེས་པ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀུན་ཏུ་མཉེས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། བདེ་བ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སད་པར་བྱེད་པའོ།། ཧཱུཾ་གསུམ་དང་ཧོ་གསུམ་སྔར་ལྟར་རོ།། སྭཱཧཱ་དབུགས་འབྱིན་པའོ། ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་སིདྡྷི་བཛྲ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲུབ་པའི་རྡོ་རྗེ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་རང་བཞིན་གྱི་རྡོ་རྗེ་དེ་ཉིད་ལས་མི་འདའ་བའི་དམ་ཚིག་ནི། ས་མ་ཡེ་ཏིཥྛ་ནི་མནོས་པ༑ ཨེ་ཥ་སྟྭཾ་དྷ་ར་ཡཱ་མི་ནི། འདི་གཟུང་བར་བྱའོ་ཞེས་པ། ཧི་ལྔ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལྔའོ།། ཧཱུཾ་གསུམ་ནི་སྔར་ལྟར་རོ།། ཕཊ་ནི་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང༌། སྭཱཧཱ་སྔར་ལྟར་རོ།། དེ་ཡང་ཧཱུཾ་གསུམ་བརྗོད་པ་ན། པད་སྐོར་བྱས་ནས་སྙིང་ཁར་འཁྱུད་སྟངས་བྱས་ཏེ་ཐབས་ཤེས་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དྲན་པར་བྱས་ནས། དེ་ལྟར་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་བཟུང་བའི་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་ཐབས་བསྒོམ་པ་དང་གཏོར་མ་ལ་སོགས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། ཕྲེང་བར། “འདི་གཏོར་མ་དང༌། དཀྱིལ་འཁོར་དང༌། ས་སྦྱང་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ཀུན་ལ་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་བཟུང་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས། དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱའོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ།། གདན་བཞིའི་འགྲེལ་པར་བྷཱ་ཝ་བྷ་དྲས། “ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་བརྒྱད་དུ་ལན་བརྒྱད་དུ་སྒྲ་བསྒྲག་པར་བྱའི། དེ་ལས་ལྷག་པ་དང་ཆད་པ་ནི་མི་བྱའོ་”2

ཞེས་དྲིལ་
བུའི་ལྕེ་ཕྱོགས་བརྒྱད་དུ་བསྐྱོད་པ་ལན་བརྒྱད་ལས་མང་བ་མི་རུང་བར་བཤད་ལ། དེ་ལས་མང་བ་བྱེད་པ་གཞན་ལས་ཀྱང་མ་བཤད་པས། ད་ལྟ་དྲིལ་བུ་དཀྲོལ་བ་ཇི་སྲིད་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་ལག་ལེན་མ་དག་པའོ།། དྲིལ་བུའི་ལྕེ་ཕྱོགས་བརྒྱད་དུ་བསྐྱོད་པའི་དོན་དུ་དྲིལ་བུ་བསྐོར་ནས་དཀྲོལ་བ་ནི། པདྨའི་འདབ་མ་ལ་བཀོད་པའི་ས་བོན་གྱི་ཡི་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕུ པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་གུབྟ། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ཤོག་གྲངས་༩༣ན༢
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། འ སློབ་དཔོན་བྷ་བ་བྷ་དྲ། གདན་བཞིའི་འགྲེལ་པ། སྦྱོར་བའི་གདན་གྱི་རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༢༠༩བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་བརྒྱད་དུ་ལན་བརྒྱད་སྒྲ་བསྒྲགས་པར་བྱའི། དེ་ལས་ལྷག་པ་དང་ཆད་པ་ནི་མི་བྱའོ།།”
ཞེས་སོ།།

ཅང་ཏེའུའི་མཚན་ཉིད་དང་དཀྲོལ་ཚུལ་དཀྲོལ་བའི་དགོས་པ་བཅས་ཀྱི་སྐོར། 245

གེ་གཡས་སྐོར་དུ་བཀོད་པ་ལ་གཡས་སྐོར་དང་གཡོན་སྐོར་དུ་བཀོད་པ་ལ་གཡོན་སྐོར་དུ་བསྐོར་ནས་ལྕེ་བསྐྱོད་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་གདན་བཞིར། “རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་ཐབས་ཉིད་དེ།། ཐབས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་དབུས་གནས་སོ།།”1

ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་བྷཱ་ཝས། “དེས་ནི་འདི་སྐད་དུ།
གཏོར་མ་ལ་སོགས་པའི་དུས་སུ་རྡོ་རྗེ་མ་གཏོགས་པའི་དྲིལ་བུ་འབའ་ཞིག་གམ། དྲིལ་བུ་མ་གཏོགས་པའི་རྡོ་རྗེ་འབའ་ཞིག་གིས་མི་བསྒྲུབ་ཀྱི་ཟུང་དུ་སྦྱོར་བ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་ཏོ།།”2

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ངེས་པར་ལག་ཏུ་འཛིན་པ་ཟུང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ།། རྡོ་
རྗེ་མི་འཛིན་པར་ལག་པ་གཅིག་ཁོ་ནས་དྲིལ་བུ་དཀྲོལ་བ་དང༌། ལག་པ་གཉིས་ཀས་དྲིལ་བུ་དཀྲོལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི། དྲིལ་བུའི་དགོས་པ་སྒྲ་འབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འཛིན་པ་སྔགས་ཀྱི་བརྡ་ཆད་རགས་པ་ཙམ་ཡང་མ་ཆགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་གསལ་བར་སྟོན་པའོ།། དེ་ལྟར་ན་ཇི་ལྟར་གཟུང་བའི་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྒྱ་ཆེར་བརྗོད་ཟིན་ཏོ།།
ད་ནི་དོན་ཚན་གཉིས་པ་ཅང་ཏེའུའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་གསུམ། ཅང་ཏེའུའི་མཚན་ཉིད། དཀྲོལ་བའི་ཚུལ། དཀྲོལ་བའི་དགོས་པའོ།། དང་པོ་(ཅང་ཏེའུའི་མཚན་ཉིད་)ལ་རྒྱུ་གང་ལས་བྱ་བ་ནི། སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བའི་རྒྱུད་ལས། “མི་ཐོད་ལས་བྱས་ཅང་ཏེའུ་ལ༑༑”3

ཞེས་པ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང༌། སམྦུཊི་ལས། “དེ་ནས་ཅང་ཏེའུའི་མཚན་ཉིད་
བཤད༑༑ ‘བཛྲ་ཤིརྵའི་རྩ་བ་དང༌།། ཙནྡན་དམར་པོ་ལས་བྱུང་བ།།’ གཞན་རྣམས་གང་རྣམས་དེ་རྣམས་ནི།། ཡིད་ལ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་བྱ།།”4

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཛྲ་ནི་རྡོ་རྗེ་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང གདན་བཞི། སྦྱོར་བའི་གདན་གྱི་རབ་བྱེད་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༢༠༦ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུའི་
ཐབས་ཡིན་ཏེ།། ཐབས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེའི་དབུས་གནས་སོ།། ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། འ སློབ་དཔོན་བྷ་བ་བྷ་དྲ། གདན་བཞིའི་འགྲེལ་པ། སྦྱོར་བའི་གདན་གྱི་རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༢༡༠ན༡ ལས་
བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེས་ནི་འདི་སྐད་དུ། གཏོར་མ་ལ་སོགས་པའི་དུས་སུ་རྡོ་རྗེ་མ་གཏོགས་པའི་དྲིལ་བུ་འབའ་ཞིག་གམ། དྲིལ་བུ་མ་གཏོགས་པའི་རྡོ་རྗེ་འབའ་ཞིག་གིས་མི་བསྒྲུབ་ཀྱི་ཟུང་དུ་སྦྱོར་བས་བསྒྲུབ་བོ་ཞེས་བྱ་བར་སྟོན་ཏོ།།” ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཇ སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བའི་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༩བ༣
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾཔུཊ། བརྟག་པ་དགུ་པའི་རབ་བྱེད་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༤བ༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་དང་

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 246

ཅན་གྱི་ཤིང་དང༌། ཤིརྵ་ཏེ་ཙནྡན་བ་ལང་མགོའ་རྩ་བ་སྟེ། བོད་ཁ་ཅིག་འདི་གཉིས་གཅིག་ ིཏུ་བྱེད་ལ། རྒྱ་དཔེར་དང་གི་སྒྲས་ཐ་དད་དུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་གཅིག་མིན་ནོ།། ཞེས་མཁས་པ་དག་གསུང་ངོ༌།། རྡོ་རྗེའི་ཤིང་ནི་ཤིརྵ་དའི་ཤིང་ངོ་ཞེས་མན་སྙེར་བཤད་དོ།། ཙནྡན་དམར་པོ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། དེ་གསུམ་ནི་རྒྱུ་མཆོག་ཡིན་ལ། དེ་དག་མ་རྙེད་ན་ཡིད་ལ་འདོད་པའི་ཤིང་གང་ཡང་རུང་བ་རྣམས་ལ་བྱའོ།། ཞེས་པས་ཤིང་ལས་བྱས་པའི་ཅང་ཏེའུའི་རྒྱུ་བསྟན་ཏོ།། ཤིང་ལས་བྱས་པ་དེའི་ཚད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེའི་ཚད་ནི་བཀའ་བསྩལ་པ། “བཅུ་གཉིས་པ་དང་བཅུ་པ་ཉིད།། ‘ཁ་ལ་སོར་ནི་དྲུག་པ་ལྔ།།’ དགུ་པ་དང་ནི་བཅུ་གཅིག་ཉིད༑༑ ཁ་ལ་དེ་ཡི་ཕྱེད་ཉིད་དོ།།”1

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རབ་ཚད་མཆུར་སོར་2

བཅུ་གཉིས་
པ་ལ་ཁ་སོར་དྲུག་པ་དང༌། འབྲིང་ཚད་དཔངས་སུ་སོར་བཅུ་པ། ཁའི་ཐད་ཀའི་ཞེང་ལ་སོར་ལྔ་པ་དང༌། ཡང་ན་དཔངས་སོར་བཅུ་གཅིག་ཁ་ལ་དེའི་ཕྱེད། མཐའ་ཚད་དཔངས་སུ་སོར་དགུ་པ་ཁ་ལ་དེའི་ཕྱེད་ཉིད་དོ།། འདི་དག་ལ་མན་སྙེར་ཞིབ་པར་མ་བཤད་ལ་བླ་མ་སྔ་མ་ཁ་ཅིག་དཔངས་ཚད་ཆ་གསུམ་མཉམ་པར་བྱས་པའི་དབུས་ཀྱི་སུམ་ཆ་རྐེད་པའི་དཔངས་སུ་འདོད་དེ། ད་ལྟའི་རང་དགའ་བ་ལ་རྐེད་པ་རིང་བ་ལྟ་བུ་བྱུང་ཡང༌། རྒྱུད་ནས་བཤད་པ་ལྟར་དྲ་བ་བྱས་པ་ན། དེའི་སྐྱོན་མེད་ཅིང་དྲ་བ་སོར་མོས་བསྡམས་པ་དང་ལྷོད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་དབྱུང་བར་བྱ་བའི་སྒྲ་རྣམས་སྙན་པར་འགྱུར་རོ།། “གཞན་པ་ཡི་ཡང་རྔེ་ཆུང་ནི།།’ ཐོད་པ་ལ་ནི་བསྐོར་བ་ཉིད།།”3

ཅེས་པས་རྔེ་ཆུང་ཤིང་ལས་བྱས་པ་ལས་གཞན་
ཡང༌༑ སྐྱེས་པ་ལོ་བཅུ་དྲུག་དང༌། བུད་མེད་ལོ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཐོད་པ་ལས་ནི་སྤྱི་བོ་སྤྲད་

གསུམ་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘བཛྲི་ཤིརྴ་རྩ་བ་དང།། ཙནྡན་དམར་པོ་ལས་བྱུང་དང།།’ ཞེས་སོ།།
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾཔུཊ། བརྟག་པ་དགུ་པའི་རབ་བྱེད་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༤བ༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ཅུང་
མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཁ་ལ་སོར་ནི་དྲུག་དང་ལྔ།།’ ཞེས་སོ།།
༢ ཚུར་སོར་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾཔུཊ། བརྟག་པ་དགུ་པའི་རབ་བྱེད་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༤བ༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་
འདྲ་སྟེ། ‘གཞན་པ་ཡི་ཡང་རྔེའུ་ཆུང་ནི།།’ ཞེས་སོ།།

ཅང་ཏེའུའི་མཚན་ཉིད་དང་དཀྲོལ་ཚུལ་དཀྲོལ་བའི་དགོས་པ་བཅས་ཀྱི་སྐོར། 247

ནས་བསྐོར་བ་སྟེ། བཅིངས་པ་ཉིད་ལས་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་སྐྱེས་པ་ལོ་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་ཁུ་བ་འཛག་ཅིང༌། བུད་མེད་ལོ་བཅུ་གཉིས་མ་ལ་ཁྲག་འཛག་པས། དེ་དག་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་གི། དེའི་གོང་དུ་ཁུ་བ་དང་ཁྲག་མི་འཛག་པས། དགོས་པ་དེ་ཉིད་མི་འགྲུབ་པར་རྒྱུད་སྡེ་དག་ལས་གསུངས་པ་དེའི་དབང་གིས་འདི་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་པས། བརྒྱད་ལྟག་སྤྲོད་ཅེས་ཟེར་བ་ནི། ཅང་ཏེའུ་ཆུང་བ་ལ་དགའ་བའི་བླུན་པོ་དག་ལ་གྲགས་པའི་གཏམ་ཡིན་གྱི། རྒྱུད་སྡེའི་དགོངས་པ་བཟློག་ཕྱོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ༑༑ བླ་མ་ཁ་ཅིག་ཤིང་ལས་བྱས་པ་ཕྱིའི་རྔེ་ཆུང༌། ཐོད་པ་ལས་བྱས་པ་ནང་གི་རྔེ་ཆུང་ཞེས་ཟེར་ཡང་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་དག་ལས་མ་བཤད་དོ།། ཤིང་དང་ཐོད་པ་ལས་བྱས་པ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པ་ན། སྤྲེའུའི་པགས་པ་གཡོགས་པའོ།། ཞེས་པས་ཁ་ལ་གཡོགས་པའི་པགས་པ་སྟོན་ལ། དེ་ལ་བྲི་བའི་ཁྱད་པར་ནི། “དེ་བཞིན་ཁ་སྦྱོར་གཉིས་ལ་ནི།། པདྨ་དག་ནི་བྲི་བར་བྱ།། ‘བུད་མེད་ཁྲག་གིས་མཛེས་པར་བྱ།།”1

ཞེས་པ་
དང༌༑ “པདྨའི་ཟེ་འབྲུ་གཉིས་ཀ་ལ།། དཀྱིལ་འཁོར་དག་ནི་བྲི་བར་བྱ།།”2

ཞེས་གསུངས་
ཏེ༑ བུད་མེད་ཀྱི་ཟླ་མཚན་དང་པོ་རང་བྱུང་གི་མེ་ཏོག་གིས་པགས་པ་གཉིས་ཀའི་ནང་ལ་པདྨ་འདབ་བརྒྱད་བྲིས་ཤིང༌། པདྨའི་ཟེ་འབྲུ་སྟེ། ལྟེ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། རང་གི་འདོད་པའི་ལྷ་ཀྱེ་རྡོར། བདེ་མཆོག །མཧཱ་མཱ་ཡཱ། གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོ་གང་ཡིན་པ་དེའི་སྐུའམ། སྔགས་སམ། ཕྱག་མཚན་འདྲི་བའི་དོན་ཏེ། སྔགས་ནི་སྙིང་པོ། ཉེ་སྙིང༌། རྩ་སྔགས་གང་ཡང་རུང་བ་དང༌། དེ་ཡང་སྟེང་སྐྱེས་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾཔུཊ། བརྟག་པ་དགུ་པའི་རབ་བྱེད་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༤བ༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘བུད་མེད་ཁྲག་གིས་མཛེས་པ་དང།།’ ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾཔུཊ། བརྟག་པ་དགུ་པའི་རབ་བྱེད་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༤བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “པདྨ་ཟེ་འབྲུ་གཉིས་པ་ལ།། དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་ནི་བྲི་བར་བྱ།།” ཞེས་སོ།།

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 248

པའི་ཐོད་པའི་ཁ་གཡོགས་ཀྱི་ནང་གི་པདྨའི་ལྟེ་བར་ཡབ་ཀྱི་སྔགས་ལ་སོགས་པ་གང་རུང་དང༌༑ འོག་བུད་མེད་ཀྱི་ཐོད་པའི་ཁ་གཡོགས་ཀྱི་ནང་གི་པདྨའི་ལྟེ་བར་ཡུམ་གྱི་སྔགས་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་བྲིས་ནས། སྟེང་འོག་ཐད་ཀར་འབབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ལྷ་དེ་དང་དེར་བསྐྱེད་ནས་རབ་གནས་བྱས་ཤིང༌། དེ་ཕྱིན་ཆད་སྟེང་འོག་མ་ནོར་བར་བཞག་པའམ། ཟུར་ལ་བསླངས་པའི་ཚེ་སྟེང་གཡས་དང་འོག་གཡོན་དུ་འོང་བར་བྱའོ།། བླ་མ་དག་སྟེང་འོག་མི་ནོར་བའི་ཆེད་དུ། སྟེང་གི་ཁ་གཡོགས་ཀྱི་ཕྱིའི་དབུས་སུ་ཧཱུཾ་བྲིའོ་ཞེས་ཟེར་རོ༑༑ བླ་མ་སྔ་མ་ཁ་ཅིག།།སྟེང་གི་པདྨ་ལ་ཡི་དམ་གང་ཡིན་གྱི་ས་བོན་ནམ། ཕྱག་མཚན་བྲི༑ འོག་གི་པདྨའི་ལྟེ་བར་ནག་པོ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་མཚན་གྲི་གུག་གམ། ཐོད་པ་བྲི། འདབ་མ་བརྒྱད་ལ་ཤར་ནས་བཟུང་སྟེ་གཡས་སྐོར་དུ་རྡོ་རྗེ་ཐོད་པ། དགྲ་སྟ། མཆེ་བ༑ འཁོར་ལོ། རྒྱལ་མཚན། རལ་གྲི། དུང་རྣམས་བྲི་བ་མན་ངག་ཏུ་བྱེད་དོ།། སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བ་ལས། “སྤྲེའུའི་པགས་པས་གཡོགས་ནས་ནི།། ངོས་གཉིས་ལ་ནི་པདྨ་བྲི།། ‘བུད་མེད་ཁྲག་གིས་མཛེས་པར་བྱས།།’ སྙིང་པོ་ལ་ནི་ཁྲཻཾ་བྲིས་ཏེ།།”1

ཞེས་པདྨའི་སྙིང་པོ་སྟེ་ལྟེ་བ་
ལ་གཞན་འདྲི་བར་མ་བཤད་པར་ཁྲཻཾ་འདྲི་བར་གསུངས་སོ།། ཁ་སྦྱོར་ལས། “དུར་ཁྲོད་སྐྱེས་པའི་སྐྲ་ལས་ནི།།”2

ཞེས་དང༌། སྒྱུ་དྲ་ལས། “མི་ཡི་སྐྲ་ཡིས་བཏགས་ནས་ནི།།”3
ཞེས་གསུངས་པ་དག་གི་བྱ་ཚུལ་ནི། སྦ་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་མཉེན་པའི་ཤིང་གི་ཁྱུད་མོ་ཐོད་པའམ། ཤིང་ལས་བྱས་པའི་ཁ་གདངས་ཀྱི་ཕྱི་ནས་ཅང་ཏེའུ་དང་ལེགས་པར་འབྱོར་ཞིང་ཅང་ཏེའུ་ལ་བུག་པ་མ་ཕུག་པ་དེ་ལྟ་བུས་སྟེང་འོག་གཉིས་ཀ་དཀྲི་བར་བྱའོ།། ཁྱུད་མོ་དེ་གཉིས་སྐུད་པ་འདྲེན་པའི་བུག་པ་དྲུག་དྲུག་སྙོམས་ཤིང་སྟེང་འོག་གི་བུག་པ་ཐད་ཀར་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཇ སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བའི་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༩བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་ཅུང་
མི་འདྲ་སྟེ། ‘བུད་མེད་ཁྲག་གིས་འཛག་པར་བྱ།།’ ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾཔུཊ། བརྟག་པ་དགུ་པའི་རབ་བྱེད་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༤བ༦
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཇ སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བའི་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༩བ༤

ཅང་ཏེའུའི་མཚན་ཉིད་དང་དཀྲོལ་ཚུལ་དཀྲོལ་བའི་དགོས་པ་བཅས་ཀྱི་སྐོར། 249

འོང་བ་དེ་ལྟ་བུ་བྱའོ།། དེ་ནས་མིའི་སྐྲ་ལས་སྐུད་པ་བྱ་བར་གསུངས་པའི་དོན་ལ༌། བླ་མ་ཁ་ཅིག །བརྟག་གཉིས་ལས། རྐུན་མའི་སྐྲ་ལས་སྐ་རགས་སོགས་བྱ་བར་གསུངས་པའི་རིགས་པ་སྦྱར་ནས། འདིར་ཡང་རྐུན་མ་བསད་པའི་སྐྲ་ལས་བྱས་པ་ཞེས་འཆད་དོ།། སྐུད་པ་ཕྲ་ཞིང་ཤིན་ཏུ་གྲིམས་པར་བཀལ་བ། སྟེང་འོག་གི་བུག་པ་དག་ལས་ཕན་ཚུན་བསྣོལ་མར་དྲངས་ནས་བརྒྱུས་པས་སྐུད་པའི་རེའུ་མིག་ཆོས་འབྱུང་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ་བཅུ་དྲུག་དང༌། འོག་ཏུ་བཅུ་དྲུག་འབྱུང་སྟེ། ཡས་བབས་དང་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་བཅུ་དྲུག་མཚོན་པའི་དོན་དུ་བཤད་དོ།། ཞེང་དུ་རྩེ་སོར་གཉིས་ཙམ་ཡོད་པ་དར་ལ་སོགས་པ་སྲབ་མོ་ཞིག་གི་རྐེད་དཀྲིས་ཀྱིས། དྲ་བའི་སྐུད་པ་ཕན་ཚུན་བསྣོལ་བའི་མཚམས་ནས་ཅུང་ཟད་བསྡམས་པས་དཀྲི་བར་བྱ་སྟེ། སྐད་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས་ལག་གཟུང་གི་ཐག་པ་ཡང་གདགས་པར་བྱའོ།།1

བླ་མ་སྔ་མ་དག།།ཆུ་སྐྱར་གྱི་
རྐང་པ་རློན་པ་ལས་བསྒོངས་ནས་སྤྲ་ཚིལ་དང་གཡོགས་མ་སྲབ་མོས་གྲིལ་ཏེ། མིའི་སྐྲའི་སྐུད་པ་སོགས་ཀྱི་སྣེ་མོ་ལ་བཏགས་ནས་སྐུད་པ་དེ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཅང་ཏེའུའི་གཡས་གཡོན་དུ་རྐེད་པའི་དབུས་ཀྱི་ཐད་ཀར་གདགས་ཏེ། དེས་རྡུང་བྱེད་བྱ་བར་བཤད་ཅིང༌། དེ་ཡང་ཁ་སྦྱོར་ལས། “ཆུ་སྐྱར་རྐང་པའི་རུས་པས་བརྡབ།།”2

ཅེས་པའི་དོན་དུ་བྱེད་ལ། སྒྱུ་དྲ་ལས།
“མཐིང་རིལ་གྱི་ནི་རྐང་རུས་ཀྱིས།།”3

ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྙིང་
པོས་ཀྱང༌། ཅང་ཏེའུའི་རྡུང་བྱེད་དུ་བཤད་ཅིང༌། མན་སྙེར། དེ་ལས་གཞན་དུ་བཤད་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།། བུད་མེད་ཀྱི་སྐྲ་དང་མེ་ལོང་དང་ཁ་དོག་ལྔའི་དར་ལ་སོགས་པ་འདོགས་པ་དང༌། བུད་མེད་ཀྱི་སེན་མོས་རྡུང་བྱེད་བྱེད་པ་སོགས་ནི་སྔགས་གསར་མའི་གཞུང་ཁུངས་ཐུབ་ལས་མ་གསུངས་སོ།།
༡ གདགས་པར་བྱའི་ དབུས་དཔར།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾཔུཊ། བརྟག་པ་དགུ་པའི་རབ་བྱེད་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༥ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཆུ་སྐྱུར་རྐང་པའི་
རུས་པས་གདབ།།” ཅེས་སོ།།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཇ སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བའི་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༢༩བ༤

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 250

གཉིས་པ་དཀྲོལ་བའི་ཚུལ་ནི། ཅང་ཏེའུའི་དག་པ་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་དཀྲོལ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐོད་པའི་སྐད་དོད་ཀཾ་པཱ་ལ་ཀཾ་བདེ་བ་དང༌། པཱ་ལ་སྐྱོང་བ་ལ་འཇུག་པས་བདེ་བ་སྐྱོང་བའི་གནས་ཕྱག་རྒྱའི་པདྨ་མཚོན་ལ། ནང་དུ་བཀོད་པའི་འདོད་པའི་ལྷའི་མཚན་མས་ནི་གནས་དེར་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་མཚོན་ཞིང༌། བདེ་ཆེན་ལ་དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཡོད་པ་ནི་དྲ་བའི་རེའུ་མིག་གིས་མཚོན་ལ། ཌཱ་མ་རུའི་སྒྲས་ནི་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་སྒྲོགས་པར་སེམས་པར་བཤད་པས། ཐོད་པ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་སྒྲས་བརྗོད་པའི་དོན་སྟོང་པ་ཉིད་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་སྦྱར་བའི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པ་མཚོན་པར་བྱེད་དོ།། དེས་ན་ཌཱ་མ་རུའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མཚོན་པས། བརྟག་གཉིས་ལས། “ཐབས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་ཅང་ཏེའུ་ཉིད།།”1

ཅེས་

གསུངས་ལ། དེའི་སྒྲས་སྟོང་ཉིད་སྒྲོགས་པའི་ཆ་ནས་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་མང་པོར། “ཤེས་རབ་ཌཱ་མ་རུ་ཡི་སྒྲ།།”2

ཞེས་གསུངས་སོ།། ཁ་སྦྱོར་དུ། ཅང་ཏེའུའི་རྣམ་
བཞག་གི་གོང་དེ་མ་ཐག་ཏུ། “སིལ་སྙན་ཡང་དག་སྦྱོར་མཚན་ཉིད།། ‘བཤད་པར་བྱ་ཡི་ལྷ་མོ་ཉོན།།”3

ཞེས་གསུངས་ནས། ཨ་ར་ཨ་ར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་
པ་དང༌། འདོད་རྒྱལ་དང༌། རྟ་མགྲིན་དང༌། གཤིན་རྗེའི་གཤེད་དང༌། སྒྲོལ་མ་རྣམས་ཀྱི་རོལ་མོའམ་སིལ་སྙན་གྱི་སྔགས་རྣམས་གསུངས་པ་ལ་མན་སྙེར་བཤད་པ་ཆེར་མ་བྱུང་ཞིང༌༑ ཁ་ཅིག་ཅང་ཏེའུ་ལས་གཞན་པའི་སིལ་སྙན་རྣམས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་སྔགས་ཡིན་གྱི། རོལ་མོའ་སྒྲ་ལ་མི་སྦྱོར་ཞིང༌། ཅང་ཏེའུ་ལའང་མི་སྦྱོར་ཞེས་ཟེར་རོ།། ཁ་ཅིག་འདི་དག་ ིནི་ཅང་ཏེའུ་དང་རྫ་རྔ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲའི་རྣམ་པ་ལ་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བའི་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང བརྟག་གཉིས། བརྟག་པ་དང་པོའ་ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༧ན༥ ི
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཝ དཔལ་དྲིལ་བུ་པ། འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་༢༢༤བ༢
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾཔུཊ། བརྟག་པ་དགུ་པའི་རབ་བྱེད་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༤བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་
འདྲ་སྟེ། ‘བཤད་པར་བྱ་ཡིས་ལྷ་མོ་ཉོན།།’ ཞེས་སོ།།

ཅང་ཏེའུའི་མཚན་ཉིད་དང་དཀྲོལ་ཚུལ་དཀྲོལ་བའི་དགོས་པ་བཅས་ཀྱི་སྐོར། 251

སྔགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་འཆད་དོ།། འདི་ཉིད་ལེགས་པར་མངོན་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཅང་ཏེའུ་ལ་ཇི་ལྟར་སྦྱོར་བ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་རོལ་མོའ་སྔགས་ ིགསུངས་པ་ལ་མཚོན་ན། ཧྲིཾཿ་ཧྲིཿ་ཧྲཱིཾཿཿཞེས་ལན་བརྒྱད་གསུངས་ཏེ། མཐེ་བོང་དང་མཛུབ་མོ་གཉིས་ཀྱིས་ཌཱ་མ་རུའི་རྐེད་པའི་དྲ་བ་བསྣོལ་མཚམས་ཀྱི་སྟེང་གི་རྐེད་དཀྲིས་ཀྱི་སྟེང་ནས་བཟུང་བའི་མཐེ་བོང་དང༌། མཛུབ་མོས་གནོན་པ་ཐང་ལྷོད་དང་སོར་མོས་དྲ་བ་ལ་ནེམ་ནེམ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་རྡུང་བྱེད་ཀྱི་རིལ་བུ་གཉིས་ཕོག་པའི་རིམ་པ་བཞིན་ཧྲིཾཿ་ཞེས་པའི་སྒྲ་རྣམ་པར་འབྱུང་བ་དེ་ལྟ་བུ་བྱ་བའི་དོན་ནོ།།
གསུམ་པ་དགོས་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་དཀྲོལ་བས་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་སྒྲའི་རྣམ་རོལ་ཏུ་ཤར་བས་བླ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ལ་སོགས་པ་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་མཆོད་པའི་དོན་དང༌། དེ་ལས་བྱིན་གྱིས་རློབ་ཅིང་དངོས་གྲུབ་སྩོལ་བར་འགྱུར་བ་དང༌། དཔའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་དེས་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐུལ་ནས་མྱུར་དུ་འདུ་ཞིང༌། བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་དང༌། དབང་དུ་འགྱུར་བ་དང༌། མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་རྣམས་སྒྲ་དེས་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐུལ་ནས་འཕྲིན་ལས་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། རང་ལྷའི་ང་རྒྱལ་དང་རྣལ་འབྱོར་བརྟན་པ་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པའི་སྔགས་པ་ཡིན་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཅང་ཏེའུ་ལ་བརྟེན་ནས་དགོས་པ་བསྒྲུབ་ཚུལ་ཁྱད་པར་བ་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། ཁ་སྦྱོར་གྱི་བརྟག་པ་དགུ་པའི་རབ་བྱེད་བཞི་པ་ལས། “མཚན་མོ་བཞི་མདོ་དག་ཏུ་ནི།། རྐང་པ་གཡོན་པའི་མཐེ་བོང་གིས༑༑ དཀྱིལ་འཁོར་གྲུ་བཞིའི་མཚམས་སུ་ནི།། རྡོ་རྗེ་ལྕགས་ཀྱུ་བྲི་བར་བྱ།། དེར་གནས་གཡོན་པའི་ངོས་སུ་ནི།། ཇི་ལྟར་དང་པོར་མིང་བཟུང་བ།། ཁྲཻཾ་ཧཱུཾ་ཞེས་ནི་བརྗོད་ནས་ནི།། ཆུ་སྐྱར་རྐང་པའི་རུས་པས་བརྡབ། དེ་ལྟར་གཡོ་ལྡན་མ་ལ་སོགས།། ཐམས་ཅད་དགུག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། གལ་ཏེ་འོངས་པར་མ་གྱུར་ན།། དེ་ཚེ་མཁར་འགྲོ་མ་ཀུན་འཆི།།

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 252

ངེས་པ་ཉིད་དུ་འགྲུབ་འགྱུར་བས།། ངས་གསུངས་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད།། གལ་ཏེ་ཁྲོས་པས་སློབ་དཔོན་གྱིས།། ཅང་ཏེའུ་རྡུང་བར་བྱེད་པ་ན།། དེ་ཚེ་མཆི་མ་འཛག་ཅིང་ངུ་།།”1

ཞེས་
གསུངས་ལ། སྒྱུ་དྲར་ཡང་དེ་དང་མཚུངས་པར་གསུངས་སོ།། དེའི་དོན་ནི། མཚན་མོ་ལམ་ཕྱོགས་བཞིར་བསྣོལ་བའི་དབུས་སུ་སོང་སྟེ། དེར་རྐང་པ་གཡོན་པའི་མཐེ་བོང་གིས་ས་ལ་རི་མོ་གྲུ་བཞི་བྱས་པའི་མཚམས་སུ། ལྕགས་ཀྱུའི་མཚན་མ་བྲིས་ཏེ། རང་ཉིད་ལྷའི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པོས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་ལག་པ་གཡས་ཌཱ་མ་རུ་དྲག་ཏུ་འཁྲོལ་ཞིང༌། གང་དགུག་པར་འདོད་པའི་ཞིང་སྐྱོང་གི་མཁའ་འགྲོ་མ་གཡོ་ལྡན་མ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་མིང་དང་སྦྱར་བའི་ཁྲཻཾ་ཧཱུཾ་སྒྲ་བསྒྲགས་པར་བཟླས་པར་བྱས་ལ། དེའི་ཚེ་རྐང་པ་གཡོན་པ་སྟེང་དུ་ཆུ་སྐྱར་གྱི་རྐང་པ་བཞིན་བྱས་ནས་འོག་ཏུ་མཁའ་འགྲོ་མ་དེ་བསམས་པའི་སྟེང་དུ་བརྡབ་པ་ཉིད། ཆུ་སྐྱར་རྐང་པའི་གནས་སུ་བརྡབ། ཅེས་སྟོན་ནས་དེའི་དོན་དུ་མན་སྙེར་བཤད་ཅིང༌། མཁའ་འགྲོ་མའི་མིང་དང་པོར་ཏེ། སྔོན་དུ་འཛིན་པས་སྔགས་བརྗོད་ཚུལ་ནི། ཆེ་གེ་མོ་ཨཱ་ཀརྵ་ཡཱ་མི་ཁྲཻཾ་ཧཱུཾ་ཞེས་པ་ལྟ་བུར་མན་སྙེ་ལས་བཤད་དེ། ཀམྦོ་ཛི་ཨཱ་ཀརྵ་ཡཱ་མི་ཁྲཻཾ་ཧཱུཾ། ཙཱ་མུཎྜཱི་ཨཱ་ཀརྵ་ཡཱ་མི་ཁྲཻཾ་ཞེས་སོགས་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྦྱར་རོ།། དེ་ལྟར་བྱས་ན་གང་བོས་པའི་མཁའ་འགྲོ་དེ་དག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འོང་ཞིང༌། གང་བསྒོ་བའི་ལས་བསྒྲུབ་པ་ལ་དབང་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་དེ་དག་མ་འོངས་ན་འཆི་བ་དང༌། རྣལ་འབྱོར་བ་ཁྲོས་པས་དེ་ལྟར་བྱས་ཏེ་ཅང་ཏེའུ་དཀྲོལ་ནས་མཁའ་འགྲོ་མ་དེ་དག་འདར་ཞིང་སྐྲག་ནས་ངུ་བར་གསུངས་སོ།། བླ་མ་ཁ་ཅིག །ས་དེར་དོང་བྲུས་པའི་ནང་དུ་ཚོགས་འཁོར་གྱི་ལྷག་མ་ཕུད་དང་བསྲེས་པ་བླུག་པར་བྱ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་ཤེས་བྱེད་མི་སྣང་ངོ༌།། བླ་མ་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾཔུཊ། བརྟག་པ་དགུ་པའི་རབ་བྱེད་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༤བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “མཚན་མོ་བཞི་མདོ་དག་ཏུ་ནི།། རྐང་པ་གཡོན་པའི་མཐེ་བོང་གིས།། དཀྱིལ་འཁོར་གྲུ་བཞི་མཚམས་སུ་ནི།། རྡོ་རྗེ་ལྕགས་ཀྱུ་བྲི་བར་བྱ།། དེར་གནས་གཡོན་པའི་ངོས་སུ་ནི།། ཇི་ལྟར་དང་པོར་མིང་བཟུང་བ།། ཁེཾ་ཧཱུྃ་ཞེས་ནི་བརྗོད་ནས་ནི།། ཆུ་སྐྱར་རྐང་པའི་རུས་པས་གདབ།། དེ་ལྟར་གཡོ་ལྡན་མ་ལ་སོགས།། ཐམས་ཅད་འགུགས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར།། གལ་ཏེ་འོངས་པར་མ་གྱུར་ན།། དེ་ཚེ་མཁའ་འགྲོ་མ་ཀུན་འཆི།། ངེས་པ་ཉིད་དུ་འགྲུབ་འགྱུར་བས།།
ངས་གསུངས་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད།། གལ་ཏེ་ཁྲོས་པས་སློབ་དཔོན་གྱིས།། ཅང་ཏེའུ་རྡུང་བར་བྱེད་པ་ན།། དེ་ཚེ་མཆི་མ་འཛག་ཅིང་ངུ་།།” ཞེས་སོ།།

བགྲང་ཕྲེང་གི་སྐོར། 253

སྔ་མ་ཁ་ཅིག །བུད་མེད་ཀྱི་བརླའི་དཔྱི་གཉིས་དང་ཚིགས་པའི་རུས་པ་འབྲེལ་བ་བྲེགས་ནས་འཇམ་པོར་བྱས་ཏེ། བྷ་གའི་པགས་པས་གཡོགས་ཤིང་སྐྱེས་པའི་རྡོ་རྗེས་རྡུང་བྱེད་བྱས་པ་ནི་མཁའ་འགྲོ་མ་འབོད་པའི་གསང་བའི་རྔེ་ཆུང་དང༌། སྐྱེས་པ་བསད་པའི་བརླའི་རྐང་ཕྲ་བའི་ཕྱོགས་ནས་བརྩམས་ཏེ་མཐེབ་སོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚད་བྲེགས་ནས་བུད་དུ་རུང་བར་བྱས་པ་དུང་ཆེན་གྱི་གླིང་བུར། གསང་སྔགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མཆོག་ཏུ་གསང་བ་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱུད་ལས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་འཆད་དེ། རྒྱུད་དེ་ད་ལྟ་མི་སྣང་ཞིང༌། སྔགས་གསར་མའི་གཞུང་ཁུངས་ཐུབ་གཞན་ལས་མི་འབྱུང་ངོ༌།། དེ་ལྟར་ན། ཅང་ཏེའུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ།།
ད་ནི་གསུམ་པ་བགྲང་ཕྲེང་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དྲུག བགྲང་ཕྲེང་གི་རྒྱུ། གྲངས། གང་ལ་བརྒྱུད་པའི་སྲད་བུ། དག་པ། རབ་གནས། ཇི་ལྟར་འདྲེན་པའི་ཚུལ། དང་པོ་(བགྲང་ཕྲེང་གི་རྒྱུ་)ནི། སམྦུཊི་ལས། “ཤེལ་དང་ཉ་ཕྱིས་མུ་ཏིག་དང༌། ཁམས་ནི་དཀར་པོ་ལ་སོགས་གཞན།། ཞི་བའི་ལས་ལ་ཁྱད་པར་དུ།། ཕྲེང་བ་ཡི་ནི་མཚན་ཉིད་དེ།། གསེར་དང་དངུལ་དང་ཟངས་མ་དང༌།། པདྨའི་ས་བོན་ཁྱད་པར་དུ།། རྒྱས་པ་ལ་ནི་ཕྲེང་བ་ཉིད།། རྣམ་པར་མཁས་པར་བགྲང་བར་བྱ།། གུར་ཀུམ་ལ་སོགས་དྲི་སྤོས་ཀྱིས།། དྲི་ནི་ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་དུ།། བསྒྲུབས་ཤིང་རི་ལུ་བྱས་ནས་ནི།། དབང་ལ་ཡོངས་སུ་རབ་ཏུ་གྲགས།། རུ་རཀ་ཤ་དང་ལུང་ཐང་དང༌།། དེ་བཞིན་སྐྱེས་པའི་རུས་པ་ཉིད།། དྲག་པོའ་ིལས་ལ་སྦྱར་བར་བྱ།། མངོན་སྤྱོད་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲགས།། ཞི་རྒྱས་དབང་དང་མངོན་སྤྱོད་ལ།། བོ་དེ་ཙི་ནི་ལས་ཀུན་བྱེད།།”1

ཅེས་གསུངས་ལ། ཁམས་ནི་དཀར་པོ་ལ་སོགས་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾཔུཊ། བརྟག་པ་བརྒྱད་པའི་རབ་བྱེད་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤༥བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཤེལ་དང་ཉ་ཕྱིས་མུ་ཏིག་དང་།། ཁམས་ནི་དཀར་པོ་ལ་སོགས་གཞན།། ཞི་བའི་ལས་ལ་ཁྱད་པར་དུ།། ཕྲེང་བ་ཡི་ནི་མཚན་ཉིད་དོ།། གསེར་དང་དངུལ་དང་ཟངས་མ་པ།། པདྨའི་ས་བོན་ཁྱད་པར་དུ།། རྒྱས་པ་ལ་ནི་ཕྲེང་བ་ཉིད།། རྣམ་པར་མཁས་པས་བགྲང་བར་བྱ།། གུར་གུམ་ལ་སོགས་དྲི་སོགས་ཀྱིས།། དྲི་ནི་ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་དུ།། བསྒྲུབས་ཤིང་རིལ་བུ་བྱས་ནས་ནི།། དབང་ལ་ཡོངས་སུ་རབ་ཏུ་གྲགས།། རུ་དྲཱཀྵ་དང་ལུང་ཏང་དང་།། དེ་བཞིན་སྐྱེས་པའི་རུས་པ་ཉིད།། དྲག་པོའ་ལས་ལ་སྦྱར་བར་བྱ།། མངོན་སྤྱོད་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲགས།། ཞི་རྒྱས་དབང་དང་མངོན་སྤྱོད་ལ།། ཕུ་ཏྲ་ཛཱི་ ི

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 254

གཞན།། ཞེས་པ་ལ། ཁམས་དཀར་པོ་རྣམས་ནི་རུས་པ་རྣམས་སོ།། སོགས་པས་རྡོ་བའི་ཁྱད་པར་དཀར་པོ་རྣམས་སོ།། ཞེས་མན་སྙེར་བཤད་དེ། གདན་བཞིར། ཁམས་དཀར་པོ་ཞེས་པ་ལ། “གཞན་ཡང་ནོར་བུ་དཀར་པོ་སོགས།།”1

ཞེས་དང༌། དྲིའི་ཕྲེང་བ་ལ། “རི་
ལུ་བྱས་ཏེ་དམར་པོར་བཙོས།།”2

ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་མ་གཏོགས་ཁ་སྦྱོར་དང་ཁྱད་མེད་
དོ༑༑ རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོར། ཞི་བ་ལ་མུ་མེན་ཡང་བཤད་ཅིང༌། དབང་གི་སྐབས་སུ། “ཁྱད་པར་དུ་ཡང་བྱི་རུ་དང༌།། ཙནྡན་དམར་པོ་དངུལ་ལ་སོགས།།”3

ཞེས་འབྱུང་ཞིང༌། ལྷག་
མ་སྔ་མ་དག་དང་འདྲའོ།། སྡོམ་འབྱུང་ལས། “ཞི་རྒྱས་དབང་གསུམ་ཕལ་ཆེར་འདྲ་བ་ལ།། རུ་རཀ་ཤ་དང་ལུང་ཐང་འབྲས།། དེ་བཞིན་མི་རུས་ཉིད་ཀྱང་སྟེ།། རྔ་མོ་བོང་བུ་མ་ཧེ་ཡི།། རུས་པ་མངོན་སྤྱོད་ལྐུག་དང་རེངས།། བསད་དང་བསྐྲད་དང་དབྱེ་བ་དང༌།། དགྲ་བོ་ཚར་གཅད་རྣམས་ལ་སྦྱར།།”4

ཞེས་དྲག་པོའ་ལས་སོ་སོའི་ཕྲེང་བ་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་གསུངས་ལ། ིདབང་ལ། “གུར་ཀུམ་ལ་སོགས་དྲི་ལ་སོགས།།”5

ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་རཏྣ་རཀྵི་ཏས་
གུར་ཀུམ་ལ་སོགས་དྲི་ལ་སོགས། ཞེས་པ་ལས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གཟུགས་དང༌། ཁ་དོག་དང༌། དྲི་ལ་སོགས་པ་བྱུག་པར་བྱ་སྟེ་སྦྱར་བར་བྱ་ཞེས་པ་སྔ་མས་འབྲེལ་ལོ།། གུར་ཀུམ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིལ་བུ་ཉིད་དོ།། ཞེས་ཁ་ཅིག་གོ། ཞེས་ལས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དྲིས་བྱུགས་ནས། ལས་དང་མཐུན་པར་ཁ་བསྒྱུར་བ་རང་ལུགས་དང༌། དྲིའི་ཕྱེ་
ཝ་ལས་ཀུན་བྱེད།།”ཅེས་སོ།།
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང གདན་བཞི། སྦྱོར་བའི་གདན་གྱི་རབ་བྱེད་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༢༠༦བ༤
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང གདན་བཞི། སྦྱོར་བའི་གདན་གྱི་རབ་བྱེད་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༢༠༦བ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རིལ་བུར་བྱས་
ཏེ་དམར་པོར་བཙོས།།” ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་ཞེ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༩༦བ༣ ི
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༩བ༧ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་
སྟེ། “དབང་དང་དགུག་པའི་རབ་སྦྱོར་ལ།། གུར་གུམ་ལ་སོགས་དྲིའི་རིལ་བུ།། བྱི་རུ་ཙནྡན་དམར་པོའ་འབྲུ།། རྟག་ཏུ་རིལ་བུ་ལྔ་བཅུའོ།། རུ་དྲཱི ཀྵ་དང་ལུང་ཏང་འབྲས།། དེ་བཞིན་མི་རུས་རྔ་མོ་དང་།། བོང་བུ་མ་ཧེའི་རུས་པ་ནི།། དྲག་སྤྱོད་ལྐུགས་དང་གནོན་པ་དང་།། དབྱེ་བས་དགྲ་ནི་ཚར་གཅད་དང་།། གསད་དང་བསྐྲད་ལ་སྦྱར་བྱ་སྟེ།།” ཞེས་སོ།།
༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་ཞེ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༩༦བ༣ ི

བགྲང་ཕྲེང་གི་སྐོར། 255

མ་ལས་རི་ལུར་བྱེད་པ་གཞན་ལུགས་སུ་བྱས་ཀྱང༌། ཁ་སྦྱོར་སོགས་ལས། དྲིའི་རི་ལུར་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་མངོན་ལ། རི་ལུ་ནི་ཕྲེང་རྡོག་གོ། ཧེ་རུ་ཀ་མངོན་འབྱུང་གི་ལེའུ་བཅུ་དགུ་པ་ལས། “ཤེལ་དང་ཉ་ཕྱིས་མུ་ཏིག་དང༌།། རུ་རཀ་ཤ་ནི་མཛེས་པ་ཡིན།། རྡོ་རྗེའི་མིག་གིས་དངོས་གྲུབ་སྟེར།། བོ་དི་ཙི་ནི་ཐམས་ཅད་བཤད།། ནི་བར་རྟ་དང་ལུང་ཐང་དང༌།། ཚེ་རིང་ནད་མེད་འཕེལ་བ་ཡིན།། དབང་དུ་བྱེད་དང་ཞི་འདོད་དང༌། ནོར་འཕེལ་བ་ནི་བྱེད་པ་ཡིན། བྱི་རུ་ཡིས་ནི་འཕེལ་བ་དང༌།། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་མཛེས་པར་བྱེད།། གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་དག་དང་ནི། སྒྲུབ་པོས་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་བསྲེས།། རྒྱལ་བའི་དོན་དུ་སྔགས་པས་བཟླས།། དཔལ་ནི་ཆེ་བ་ཉིད་དུ་ཐོབ།། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་དང༌༑༑ ས་ཡི་དབང་པོར་ཐེ་ཚོམ་མེད།། འབྱུང་པོའ་མཚན་ཉིད་དབང་དུ་བྱེད།། ནོར་རྣམས་ ིའགུགས་པར་བྱེད་པའོ།། བྱ་རོག་སྒྲོ་ཡིས་སྐྲོད་པ་ཉིད།། བོང་བུ་ཡིས་ནི་སྡང་བའོ།། ཁྱི་དང་རྟ་ཡི་ཕྲེང་བ་ལ།། སྒྲུབ་པོས་མེ་ཏོག་གིས་ནི་མཆོད།།”1

ཅེས་འབྱུང་སྟེ། བོང་བུ་དང་
ཁྱི་དང་རྟའི་རུས་པའོ།། བརྟག་གཉིས་ལས། “ཤེལ་གྱིས་རེངས་པའི་བཟླས་པ་ཉིད།། དབང་ལ་ཙནྡན་དམར་པོ་ཉིད།། ལུང་ཐང་གིས་ནི་མངོན་སྤྱོད་ཉིད།། ནི་རང་ཤས་ནི་སྡང་བ་ལ།། རྟ་ཡི་རུས་པས་སྐྲོད་པ་ཉིད།། བྲམ་ཟེའི་རུས་པས་དགུག་པ་ཉིད།། གླང་པོའ་རུས་ ིཔས་ཆར་པ་ལ།། མ་ཧེ་ཡིས་ཀྱང་བསད་པ་ལ།།”2

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སམྦུ་ཊིར། ཞི་བ་ལ་
ཤེལ་དང༌། བརྟག་གཉིས་སུ། རེངས་པ་ལ་ཤེལ་བཤད་པའི་ཁྱད་ནི། ཤེལ་གྱི་ཁ་དོག་གིས་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག ཧེ་རུ་ཀ་མངོན་འབྱུང། ལེའུ་བཅུ་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཤེལ་དང་ཉ་ཕྱིས་མུ་ཏིག་དང་།། རུ་དྲཱ་ཀྵ་ནི་མཛེས་པ་ཡིན།། རྡོ་རྗེའི་མིག་གིས་དངོས་གྲུབ་སྟེར།། པུ་ཏྲ་ཛཱི་བ་ཀུན་ལ་བཤད།། ནི་བར་ཏ་དང་ལུང་ཐང་དང་།། ཚེ་རིང་ནད་མེད་འཕེལ་བ་ཡིན།། དབང་དུ་བྱེད་དང་ཞི་འདོད་དང་།། ནོར་འཕེལ་བ་ནི་བྱེད་པ་ཡིན།། བྱི་རུ་ཡིས་ནི་འཕེལ་བ་དང་།། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བས་མཛེས་པ་ཡིན།། གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་དག་དང་ནི།། སྒྲུབ་པོས་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་བསྲེལ།། རྒྱལ་པོའ་དོན་དུ་སྔགས་པས་བཟླས།། དཔལ་ནི་ཆེ་བ་ཉིད་དུ་ཐོབ།། ིདངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་དང་།། ས་ཡི་དབང་པོར་ཐེ་ཚོམ་མེད།། འབྱུང་པོའ་མཚན་ཉིད་དབང་དུ་བྱེད།། ནོར་རྣམས་འགུགས་པར་བྱེད་པའོ།། ིབྱ་རོག་སྒྲོ་ཡིས་བསྐྲད་པ་ཉིད།། བོང་བུ་ཡིས་ནི་སྡང་བའོ།། ཁྱི་དང་རྟ་ཡི་ཕྲེང་བ་ལ།། སྒྲུབ་པོས་མེ་ཏོག་གིས་ནི་མཆོད།།” ཅེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང བརྟག་གཉིས། བརྟག་པ་དང་པོའ་ལེའུ་བཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༩ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཤེལ་གྱིས་རེངས་ ིཔའི་བཟླས་པ་ཉིད།། དབང་ལ་ཙནྡན་དམར་པོ་ཉིད།། ལུང་ཏང་གིས་ནི་མངོན་སྤྱོད་ཉིད།། ནི་རཾ་ཤས་ནི་སྡང་བ་ལ།། རྟ་ཡི་རུས་པས་སྐྲོད་པ་ཉིད།། བྲམ་ཟེའི་རུས་པས་འགུགས་པ་ཉིད།། གླང་པོའ་རུས་པས་ཆར་པ་ལ།། མ་ཧེ་ཡིས་ཀྱང་གསད་པ་ལ།།” ཞེས་སོ།། ི

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 256

དབྱེ་དགོས་པར་མངོན་ནོ།། ནི་རང་ཤ་ནི་མི་རུས་སོ།། གཤིན་རྗེའི་གཤེད་དམར་པོའ་རྒྱུད་ ིལས༑ “ཉ་སྐྱོགས་དང་ནི་ཤེལ་དག་དང༌།། ཞི་ལ་མུ་ཏིག་འབྲས་བུ་མཆོག།།དུང་གི་བུ་ནི་འཚོ་བ་ལ།། ནད་མེད་པ་ལ་མུ་མེན་ནོ།། ཙནྡན་དམར་པོ་དག་དང་ནི།། བྱི་རུ་དམར་པོའ་ིཁྱད་པར་དང༌།། ‘རཀ་ཤ་དང་ནི་ལུང་ཐང་དག།།’མི་ཡི་རུས་དང་དེ་བཞིན་དུ།། ‘ན་ག་པ་ཎི་ཞེས་བྱ་རྣམས།།”1

ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ།།
གཉིས་པ་གྲངས་ནི། ཁ་སྦྱོར་ལས། “སྔགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ལྔ་བཅུ་སྟེ།། དབང་ལ་དེ་ཡི་ཕྱེད་ཉིད་དོ།། བརྒྱ་ཕྲག་གཅིག་ནི་ཞི་བ་ལ།། དེ་བཞིན་རྒྱས་ལ་ལྷག་པར་བརྒྱད།། མངོན་སྤྱོད་ལ་ནི་དྲུག་ཅུ་ཉིད།། ཁྱད་པར་དུ་ནི་ལས་ལ་སྦྱར།།”2

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞན་
རྣམས་ལས་ཀྱང་མཐུན་པར་གསུངས་སོ།།
གསུམ་པ་གང་ལ་བརྒྱུད་པའི་སྲད་བུ་ནི། ཁ་སྦྱོར་ལས། “ཕྱོགས་དང་མཚམས་ནི་བརྒྱད་རྣམས་ཀྱི།། ‘དབུས་སུ་དགུ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི།།’ ལྷ་ནི་དགུ་སོགས་སྲད་བུ་ལ།། ‘ལྷ་དགུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱ།།”3

ཞེས་སྲད་བུ་དགུ་སྒྲིལ་བྱ་བ་ཙམ་ལས་རྒྱུ་གང་ལས་
བྱ་བ་སོགས་རྒྱས་པར་མ་གསུངས་ཤིང༌། གདན་བཞི་ལས། འཁལ་མཁན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། “གཟུགས་རྫོགས་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་དང༌།། ‘གཙང་ཞིང་དྲན་ལྡན་སྙན་པར་སྨྲ།།’ དེ་ཡིས་བཀལ་བའི་བགྲང་ཕྲེང་གིས།། གྲོལ་བའི་དངོས་གྲུབ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།།”4

ཞེས་གསུངས་
ལ༑ སྡོམ་འབྱུང་ལས། “ཇི་ལྟར་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས།། བགྲང་ཕྲེང་སྲད་བུ་དག་ཀྱང་བྱ།། བོང་བུ་རྔ་མོའ་སྤུ་དག་ནི།། བྱ་རོག་སྒྲོ་དང་བསྲེས་པ་ཡི།། རེངས་དང་བསྐྲད་པའི་ལས་ ི
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཇ གཤིན་རྗེ་གཤེད་དམར་པོའ་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་བཅུ་པ། ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་བདུན་པ་དང་དགུ་པ་ ིགཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘རགྴ་དང་ནི་ལུང་ཐང་ནག །’‘ནཱ་ག་པ་ཎཱི་ཞེས་བྱ་རྣམས།།’ ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾཔུཊ། བརྟག་པ་བརྒྱད་པའི་རབ་བྱེད་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤༥བ༤
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾཔུཊ། བརྟག་པ་བརྒྱད་པའི་རབ་བྱེད་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤༥བ༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་
དང་བཞི་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དབུས་སུ་དགུག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི།།’ ‘ལྷ་དགུས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱ།།’ ཞེས་སོ།།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང གདན་བཞི། སྦྱོར་བའི་གདན་གྱི་རབ་བྱེད་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༢༠༧ན༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་
ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘གཙང་ཞིང་དད་ལྡན་སྙན་པར་སྨྲ།།’ ཞེས་སོ།།

བགྲང་ཕྲེང་གི་སྐོར། 257

དག་ལ།། དེ་ཡི་སྲད་བུ་བརྒྱུ་བར་བྱ།། རྟ་དང་མ་ཧེ་སྤུ་ཡིས་ནི།། དབྱེ་བའི་བགྲང་ཕྲེང་སྲད་བུའོ།། ཁྱི་སྤུ་དང་ནི་བསྲེས་པ་ཡི།། དུར་ཁྲོད་སྐྲ་ཡི་སྲད་བུ་ཡིས།། དྲག་པོའ་ལས་ལ་ ིསྦྱར་བྱ་སྟེ།། དེ་ཡི་སྲད་བུ་རབ་ཏུ་བསྔགས།། གཞོན་ནུ་མས་བྱས་སྲད་བུ་ཡིས།། དགེ་བའི་ལས་ལ་བརྒྱུ་བར་བྱ།།”1

ཞེས་སྲད་བུའི་ཁྱད་པར་ཞིབ་པར་གསུངས་ལ། རྡོ་རྗེ་མཁའ་
འགྲོ་ལས། “གསེར་གྱི་སྐུད་པས་བརྒྱུ་བར་བྱ།། ལས་རྣམས་ཀུན་བྱེད་དགེ་བ་ཡིན།།2 ཡང་ན་རས་བལ་སྐུད་པ་ནི།། བུ་མོ་གཞོན་ནུ་གཟུགས་མཛེས་ཤིང༌། ཡན་ལག་ཤིན་ཏུ་རྫོགས་པ་དང༌། བློ་གྲོས་ལྡན་ཞིང་ངག་འཇམ་སྨྲ།། དེ་ཡིས་བཀལ་བའི་སྐུད་པས་བརྒྱུ།། སྔགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་གྲོལ་བར་འགྱུར།།”3

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གདན་བཞིར། གཟུགས་
རྫོགས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡང་འདི་དང་མཐུན་པར་གཞོན་ནུ་མ་མ་ཉམས་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱའོ།། བཞི་པ་དག་པ་ནི། ཁ་སྦྱོར་ལས། “སྐུད་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཚུལ།། རི་ལུ་རྣམས་ནི་དགྲ་བཅོམ་ཡིན།། སྟེང་མ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡིན་ནོ།། མཆོད་རྟེན་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོའོ།།”4

ཞེས་དང༌། སྲད་བུའི་དག་པ་གོང་དུ་དྲངས་པ་ལྟར་ཏེ། དེ་ལ་སྲད་བུའི་དག་
པ་ནི། མན་སྙེར། “ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་བྲལ་གྱི་སྐུད་པ་བརྒྱད་རྣམས་ལ་ཕྱག་ན་པདྨ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་རྣམས་བལྟ་བར་བྱའོ།། སྐུད་པ་དབུས་མ་ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའོ།།”5

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐུད་པ་དགུ་ལྷ་དགུ་པོ་དེ་ཉིད་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༨༠ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ། “ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བར།། བཟླས་པའི་ཕྲེང་བའང་བྱ་བ་ཡིན།། བོང་བུ་རྔ་མོའ་སྤུ་དང་ནི།། ཁྭ་ཡི་སྒྲོར་ནི་བསྲེ་བྱས་ལ།། མནན་དང་བསྐྲད་ ིཔའི་ལས་ལ་ནི།། དེ་ཡི་སྲད་བུས་བརྒྱུ་བར་བྱ།། རྟ་དང་མ་ཧེའི་སྤུ་ཡིས་ནི།། རྣམ་པར་སྡང་ལ་སྲད་བུ་བྱ།། དུར་ཁྲོད་སྐྲ་ཡི་སྲད་བུ་དང་།། ཁྱི་ཡི་སྤུ་ནི་བསྲེ་བྱ་སྟེ།། དེ་ཡི་སྲད་བུ་དྲག་པོ་ཡི།། ལས་ལ་བསྔགས་ཕྱིར་སྦྱར་བར་བྱ།། དགེ་བའི་ལས་ལ་གཞོན་ནུ་མས།། བཀལ་བའི་སྲད་བུས་བརྒྱུ་བར་བྱ།།” ཞེས་སོ།།
༢ དག་པ་ཡིན།། གཙང་དཔར།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་ཞེ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༩༦བ༥ ི
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾཔུཊ། བརྟག་པ་བརྒྱད་པའི་རབ་བྱེད་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤༥བ༥ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། “ཕྲེང་བ་ཀུན་ནི་
དགྲ་བཅོམ་པ།། མཆོད་རྟེན་སྟེང་དུ་རབ་ཏུ་བརྟག །མཆོད་རྟེན་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོའ་ཕྱིར།། སྟེང་དུ་ཡང་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས།།” ཞེས་སོ།། ི
༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ སློབ་དཔོན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས། མན་སྙེ། སྙེ་མ་སུམ་ཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༤བ༡

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 258

རྣམ་པར་དག་པའོ།། ཕྲེང་བའི་རི་ལུ་རྣམས་ཀྱི་དག་པ་ནི། མན་སྙེར། “དགྲ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བཅོམ་མོ།། ཞེས་པའམ། མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་འོས་སོ་ཞེས་པས། དགྲ་བཅོམ་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཏེ་རི་ལུའི་རང་བཞིན་རྣམས་སོ།།”1

ཞེས་
གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་གཟུགས་སྐུ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་དོན་ཏོ།། རྐང་པ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། མན་སྙེར། “སྐུད་པའི་སྣེ་གཉིས་ཀྱི་མདུད་པའི་སྟེང་དུ་རི་ལུ་སྒྲེང་བ་ནི༑ སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་མཆོད་རྟེན་ཞེས་བསམ་མོ།། དེའི་སྟེང་དུ་རི་ལུ་གཞན་ནི།། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཅན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་རྟོགས་པའོ༑༑”2

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོ་འཛིན་གཉིས་བརྩེགས་པའི་འོག་མ་རི་ལུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་
ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང༌། དེའི་སྟེང་མ་མཆོད་རྟེན་ལྟར་སྟེང་དུ་བསྒྲེང་བ་ནི། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའི་ངོ་བོར་རྣམ་པར་དག་ཅིང་མཚོན་པར་བྱེད་པ་བལྟ་བའི་དོན་དུ་རཏྣ་རཀྵི་ཏས། “འདི་དག་གི་བགྲང་ཕྲེང་གི་རབ་གནས་མཚོན་པའོ།།”3

ཞེས་བཤད་དེ། རབ་གནས་ཀྱི་ཚེ་སྲད་བུ་དང་ཕྲེང་བའི་རི་ལུ་
མདོ་འཛིན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལྷ་སོ་སོ་དང༌། སྐུ་བཞིའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་དང་བསྲེས་པ་ཞུ་བ་ལས་སྲད་བུ་དང༌། རི་ལུ་སོགས་དེ་དང་རྣམ་པར་གྱུར་པ་བྱ་བའི་དོན་ཏོ༑༑

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ སློབ་དཔོན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས། མན་སྙེ། སྙེ་མ་སུམ་ཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༤བ༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་
བརྗོད་པ་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དགྲ་བཅོམ་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཏེ་རིལ་བུའི་རང་བཞིན་རྣམས་སོ།།’ ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ སློབ་དཔོན་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས། མན་སྙེ། སྙེ་མ་སུམ་ཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༤བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ༑ “སྐུད་པའི་སྣ་གཉིས་མདུད་པའི་སྟེང་དུ་རིལ་བུ་བསྒྲེང་བ་ནི་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་མཆོད་རྟེན་ཞེས་བསམ་མོ།། དེའི་སྟེང་དུ་རིལ་བུ་གཞན་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཅན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་རྟོགས་པའོ།།” ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཝ དགེ་སློང་རཏྣ་རཀྵི་ཏ། སྡོམ་འབྱུང་གི་འགྲེལ་པ་པདྨ་ཅན། ལེའུ་བཅུ་གཉིས། ཤོག་གྲངས་༣༨བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་
འདྲ་སྟེ། “འདི་དག་གིས་བགྲང་ཕྲེང་གི་རབ་གནས་མཚོན་པའོ།།” ཞེས་སོ།།

བགྲང་ཕྲེང་གི་སྐོར། 259

ལྔ་པ་རབ་གནས་ནི། ཁ་སྦྱོར་དང་གདན་བཞི་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དག་གི་དོན་ལག་ཏུ་བླང་བའི་ཆོ་ག་གསལ་བར་བརྗོད་པ་ནི། ཕྲེང་བ་ལས། “སློབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གཟུགས་ཀྱི་ལག་པ་གཡས་པའི་སོར་མོ་རྣམས་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པའི་ངོ་བོར་སྐད་ཅིག་གིས་བསྒོམ་པ་ལ། ཡི་གེ་ཨ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཉི་མ་ཨས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང༌། ལག་པ་གཡོན་པའི་སོར་མོ་རྣམས་པདྨའི་འདབ་མའི་རྣམ་པར་སྐད་ཅིག་གིས་བསམ་པ་ལ། ཨ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཟླ་བ་དེས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་བསྒོམས་ནས། དེ་དག་གི་དབུས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྲེང་བའི་ཐག་པའི་དབུས་ཀྱི་སྐུད་པ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རང་བཞིན་དང༌། ཕྱོགས་དང་མཚམས་ཀྱི་སྐུད་པ་བརྒྱད་ཕྱག་ན་པདྨ་དང༌། བྱམས་པ་དང། ནམ་མཁའ་མཛོད་དང༌། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང༌། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དང༌། འཇམ་དཔལ་དང༌། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བ་དང༌། སའི་སྙིང་པོའ་བདག་ཉིད་དུ་དང༌། ཕྲེང་རྡོག་རྣམས་རྣམ་པར་ ིསྣང་མཛད་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་དང༌། མདོ་འཛིན་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོའ་མཆོད་རྟེན་དུ་སྐད་ཅིག་གིས་བསམས་ནས། སྙིང་ཁའི་ས་ ིབོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་བཀུག་པའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་ཉིད་ཇི་ལྟ་བར་བཅུག་སྟེ། ཨ་ཀྑ་ཏུ་ཀྲ་ཎ་ཡ་ཏུ་ཨ་སོ་ཧི་ཨ་མནྟ་བི་ས་ཏུ་ག་ཎི་ཨ། ཨ་སཾ་ཁུ་ཨ་ལ་ཀི་ཀུ་བཛྫི་ཨི་ཏད་ཏ་བ་སི་ཏུ། ཨོཾ་པ་དེ་པ་དེ་མཧཱ་ཛྙཱ་ནཾ་སརྦ་བུདྡྷ་དྷརྨ་ཧཾ་བྷ་བེ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཧོ་ཧོ་ཧོ་ཨཱཿཁཾ་སྭཱཧཱ། ཞེས་བྱ་བའི་སྔགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་སོ།། བུམ་པའི་ཆུས་དབང་བསྐུར་ཞིང་མཆོད་པར་བྱའོ།། ཕྲེང་བ་རབ་ཏུ་གནས་པའོ།། མདོར་བསྡུས་པ་ནི་ཕྲེང་བ་གསུང་རྡོ་རྗེར་བསྒོམས་ནས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་གཅིག་བྱས་ཏེ། གཟུགས་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། ཕྲེང་བའི་རྣམ་པར་བསམས་ལ། བུམ་པའི་ཆུས་གཏོར་ཏེ་མཆོད་ནས་གསུང་རྡོ་རྗེའི་སྙིང་པོ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་བཟླས་སོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕུ པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་གུབྟ། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ཤོག་གྲངས་༦༤བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སློབ་

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 260

བྱ་སྟེ། རྒྱུད་གཉིས་ཁུངས་ཀྱི་ཚིག་དག་ནི་ཧ་ཅང་ཡི་གེ་མང་བར་འགྱུར་བས་མ་བྲིས་སོ།།དྲུག་པ་ཇི་ལྟར་འདྲེན་པའི་ཚུལ་ནི། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། “ཞི་བ་ལ་ནི་མཛུབ་མོར་བཞག རྒྱས་ལ་གུང་མོར་དགལ་བར་བྱ།། དབང་དུ་བྱ་བ་སྲིན་ལག་གསུངས། ཐ་མ་ལ་ནི་མངོན་སྤྱོད་བྱ།། མཐེ་བོང་ལྕགས་ཀྱུ་བྱས་ནས་ནི།། ལྷ་རྣམས་ཐམས་ཅད་འགུག་པར་བསམས།། ཤིན་ཏུ་མཉམ་གཞག་སྔགས་བཟླས་ན།། འགྲུབ་འགྱུར་འདིར་ནི་ཐེ་ཚོམ་མེད༑༑”1

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཁ་སྦྱོར་ལས། “དེ་ཉིད་ལས་ནི་འགྲུབ་པར་འགྱུར།། ཀུན་ཏུ་གསལ་བ་མེད་ན་རིང༌།།”2

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགྲེལ་པར། ལག་པ་རྡོ་རྗེ་པདྨར་བསྒོམས་
པ་སྟོང་པ་དང་སྙིང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པར་བསྒོམས་ནས། ལག་པ་གཡས་པ་བགྲེང་བ་དང་ལྷའི་སྐུ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པའི་དེ་ཉིད་ཡོད་ན་འགྲུབ་ཀྱི། གཞན་གྱིས་མི་འགྲུབ་པར་གསུངས་སོ།། མཐེ་བོང་ལྕགས་ཀྱུ་དང་དེས་ལྷ་འགུགས་པའི་དམིགས་པས་ཕྲེང་བ་དབབ་པ་ནི་ཁ་སྦྱོར་དང་གདན་བཞི་ལས་ཀྱང་གསུངས་སོ།། བགྲང་ཕྲེང་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

དཔོན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གཟུགས་སུ་རང་གི་ལག་པ་གཡས་པའི་སོར་མོ་རྣམས་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པའི་ངོ་བོར་སྐད་ཅིག་གིས་བསྒོམས་པ་ལ་ཡི་གེ་ཨཱཿལས་སྐྱེས་པའི་ཉི་མ་ཨཱཿས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང༌། ལག་པ་གཡོན་པའི་སོར་མོ་རྣམས་པདྨའི་འདབ་མའི་རྣམ་པར་སྐད་ཅིག་གིས་བསམས་པ་ལ་ཨ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཟླ་བ་དེས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་བསྒོམས་ནས། དེ་དག་གི་དབུས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྲེང་བའི་ཐག་པའི་དབུས་ཀྱི་སྐུད་པ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རང་བཞིན་དུ་དང༌། ཕྱོགས་དང་མཚམས་ཀྱི་སྐུད་པ་བརྒྱད་ཕྱག་ན་པདྨ་དང༌། བྱམས་པ་དང༌། ནམ་མཁའ་མཛོད་དང༌། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང༌། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དང༌། འཇམ་དཔལ་དང༌། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བ་དང༌། སའི་སྙིང་པོའ་བདག་ཉིད་དུ་དང༌། ཕྲེང་རྡོག་རྣམས་རྣམ་པར་ ིསྣང་མཛད་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་དང༌། མདོ་འཛིན་ནི་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོའ་མཆོད་རྟེན་དུ་སྐད་ཅིག་གིས་ ིབསམས་ནས་སྙིང་གའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་བཀུག་པའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་ལ་བཅུག་སྟེ། ཨགྑ་རུ་ཀཱ་རུ་ཎུ་རུ་ཨ་སོ་ཧི་ས་མནྟ་བི་སྭཱ་རུག་ནི་ཨ་ཨ་སཾ་ཁུ་ཨ་ལིག་ཀུ་སི་ཛ་ཛ་ཨི་ཏད་ཏ་བི་སཱ་རུ། ཨོཾ་པ་དེ་པ་དེ་མ་ཧཱ་ཛྙཱ་ན་སརྦ་བུདྡྷ་མ་ཧཾ་བྷ་བེ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཧོ་ཧོ་ཧོ་ཨ་ཁཾ་སྭཱཧཱ། ཞེས་པའི་སྔགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་བོ།། བུམ་པའི་ཆུས་དབང་བསྐུར་ཞིང་མཆོད་པར་བྱའོ།། ཕྲེང་བ་རབ་ཏུ་གནས་པའོ།། མདོར་བསྡུས་པ་ནི་ཕྲེང་བ་ལ་གསུང་རྡོ་རྗེ་བསྒོམས་ནས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ་དེའི་གཟུགས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཕྲེང་བའི་རྣམ་པར་བསམས་ལ། བུམ་པའི་ཆུས་དབང་བསྐུར་ཏེ་མཆོད་ནས་གསུང་རྡོ་རྗེའི་སྙིང་པོ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་བཟླས་པར་བྱའོ།།” ཞེས་སོ།།
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་ཞེ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༩༧ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཞི་བ་ལ་ནི་མཛུབ་ ིམོར་བཞག།རྒྱས་ལ་གུང་མོར་དགལ་བར་བྱ།། དབང་དུ་བྱ་བ་སྲིན་ལག་གསུངས།། མཐའ་མ་ལ་ནི་མངོན་སྤྱོད་བྱ།། མཐེ་བོ་ལྕགས་ཀྱུར་བྱས་ནས་ནི༑༑ ལྷ་རྣམས་ཐམས་ཅད་འགུགས་པར་བསམ།། ཤིན་ཏུ་མཉམ་བཞག་སྔགས་བཟླས་ན།། འགྲུབ་འགྱུར་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད།།” ཅེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾཔུཊ། བརྟག་པ་བརྒྱད་པའི་རབ་བྱེད་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༤༦ན༤

ཆས་འཇུག་གི་དུས་དང་རྒྱན་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་རུས་པའི་རྒྱན་དྲུག་བཤད་པ། 261

ད་ནི་དོན་ཚན་བཞི་པ་ལུས་རྒྱན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བཞི། གང་གི་ཚེ་ཆས་སུ་འཇུག་པའི་དུས། རྒྱན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་སོའ་མཚན་ཉིད། རུས་པའི་རྒྱན་དྲུག་གི་རྣམ་དི ག།།དེ་དག་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(གང་གི་ཚེ་ཆས་སུ་འཇུག་པའི་དུས་)ནི། ཡོ་གའི་གཞུང་རྣམས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སའི་ཆོ་གའི་སྐབས་སུ་རྒྱན་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱན་ནས་ཆས་སུ་གཞུག་པར་མང་དུ་གསུངས་པར་མ་ཟད་ཀྱི། འཕགས་པ་ཀླུ་བྱང་གི་དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤ་པར་ཡང༌༑ “ས་ནི་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་བྱ།། ན་བཟའ་དམར་པོ་གྱོན་ནས་ནི།། དེ་ཉིད་ཚུལ་གྱིས་ཅོད་པན་བརྒྱན།། ཐམས་ཅད་རྒྱན་གྱིས་མཛེས་བྱས་ཤིང༌།།”1

ཞེས་དཔྱལ་འགྱུར་དུ་
འབྱུང་ཞིང༌། འགྱུར་གཞན་ལས། “དཀར་ལ་མ་ཉམས་གོས་འཆང་ཞིང༌།།”2

ཞེས་འབྱུང་
སྟེ༑ མདོར་ན། ས་ཆོག་གི་ཚེ་དེ་ཉིད་ཚུལ་གྱིས། ཞེས་པས་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ལྷའི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ཆས་སུ་གཞུག་པ་དང༌། ཐམས་ཅད་རྒྱན་གྱིས་མཛེས་བྱས་ཞེས་པས། སློབ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་ནས་ཆས་སུ་གཞུག་པར་གསུངས་ལ། ཅོད་པན་ཞེས་པ་ལ་ཡང་གཙུག་ཏོར་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ཆས་སུ་འཇུག་པར་བཤད་པ་དང༌། བདེ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་ཆོག་ཚད་ལྡན་དུ་མ་ལས་ཀྱང༌། སློབ་དཔོན་རུས་པའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་ཞིང༌། ཁ་ཊྭཱཾ་ག་ཐོགས་པས་བགེགས་ལ་བཀའ་བསྒོ་བར་གསུངས་པ་ལྟར། ས་ཆོག་གི་ཚེ་ཆས་སུ་གཞུག་པ་ནི། རྒྱན་དེ་དག་གིས་བརྒྱན་པར་བྱ་བའི་དུས་གཅིག་ཡིན་ལ༑ ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་ཚེའང་སློབ་དཔོན་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟར་ཆས་སུ་འཇུག་པར་ཚད་ལྡན་དུ་མས་བཤད་དེ། དེ་དག་གི་ཁུངས་ནི་འདིར་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་བྲིས་ཀྱི། གཞན་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།། ཀུན་སྤྱོད་ལས། “ཁ་དོག་ལ་སོགས་གཡོགས་པའི་གཟུགས།། རང་གི་ལུས་ནི་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར།། ‘སྤྱོད་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བྱང་ཆུབ། དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤ་པ། ས་བཟུང་བའི་ཆོ་ག ཤོག་གྲངས་༡༣༢ན༣
༢ ལུང་འདིའི་མ་དཔེ་ལག་སོན་མ་བྱུང།

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 262

བཞུགས་པར།།’ ཤེས་ནས་རྣལ་འབྱོར་ལ་ལེགས་གནས།།”1

ཞེས་དང༌། དཔལ་གསང་བ་
འདུས་པ། མཉམ་སྦྱོར། བརྟག་གཉིས། སྤྱོད་བསྡུས་སོགས་དུ་མ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྲོས་བཅས་དང་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་ཚེ། ཆས་སུ་གཞུག་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་པས་རྒྱན་དྲུག་ལ་སོགས་པས་ལུས་ལ་བརྒྱན་པའི་དུས་ནི་གཙོ་བོ་དེ་དག་ཡིན་ལ། བླ་མ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གླུ་གར་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་པའི་དུས་དང༌། སྦྱིན་སྲེག་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུའང་ཆས་སུ་འཇུག་པར་བཤད་དོ།། དེ་ཡང་སྔགས་པའི་དགེ་སློང་དང་དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་འདུལ་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་གནས་པ་ཡིན་ན། ཆས་གོས་ཁ་དོག་དཀར་པོ་དང་ནག་པོ་སོགས་དང་སྐྲའི་ཐོར་ཅོག་དང་རུས་པ་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལ་སོགས་པས་ལུས་ལ་བགོ་བ་དང་བརྒྱན་པའི་སྔོན་དུ་དུས་དྲན་བྱས་ནས། རྒྱགས་པ་དང་འཕྱར་གཡེང་གི་བསམ་པ་དང་རྒོད་བག་སོགས་ཀྱིས་མ་ཡིན་པར་ཀུན་སློང་དག་པ་དང༌། ལྷའི་ང་རྒྱལ་འཆང་བས་བྱས་ལ། རྒོད་བག་སོགས་ཀྱི་བསམ་པས་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་བྲལ་བར་བྱེད་ན་ནི་རབ་བྱུང་གི་བསླབ་པས་མ་བསྡམས་པ་ཁྱིམ་པའི་སྔགས་པ་ཡིན་ཡང་ངན་སོང་གི་སྒོ་དབྱེ་བས་མི་རུང་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་བསམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པས་ཆས་སུ་གཞུག་པ་ལ་ནི་བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་ཅན་འཐོབ་ཀྱི། གཞན་དུ་ན་མཆོད་པ་འབུལ་བའི་སྐད་ཀྱི་གདངས་དང༌༑ སྦྱིན་སྲེག་གི་ཚེ་འབྲུ་མེ་ལ་བསྲེག་པ་དང༌། མཆོད་པའི་སླད་དུ་རོལ་མོ་བྱ་བ་སོགས་ལའང་དུས་དྲན་མི་འཆགས་ཤིང་བྱར་མི་རུང་བར་འགྱུར་བས། སྔགས་དང་འདུལ་བ་ཚ་གྲང་ལྟར་འགལ་བར་འཛིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་བསླན་པར་འགྱུར་རོ།། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གཟུགས་ཀྱིས་ལྷའི་ཆས་སུ་ཞུགས་ཤིང༌། གསང་བའི་རྫས་དུ་མ་ཞིག་ཐོགས་ནས་ལུས་ཀྱིས་ཕྱག་རྒྱ་དང་ངག་གིས་སྔགས་ལ་སོགས་པའི་གསང་བ་སྒྲོགས་ཤིང༌། དབང་བསྐུར་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག ཀུན་སྤྱོད། བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༤༤བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་གསུམ་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྤྱོད་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་ཞུགས་པར།།” ཞེས་སོ།།

ཆས་འཇུག་གི་དུས་དང་རྒྱན་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་རུས་པའི་རྒྱན་དྲུག་བཤད་པ། 263

བ་མ་ཐོབ་པའི་སྐྱེ་བོའ་ཚོགས་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མའི་དབུས་སུ་རྒོད་བག་གི་བསམ་པས་ ིཀུན་ཏུ་བརྩེ་བ་དག་ནི། འདུལ་བ་དང་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བསྟན་པ་གཉིས་ཀ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཉམས་པར་བྱས་ཏེ་དམྱལ་བ་མི་ཟད་པའི་སྒོ་འབྱེད་པར་བྱེད་པའོ།། དེའི་ཕྱིར་མཐའ་གཉིས་སུ་མ་ལྷུང་བའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་འཁྱེར་ཤེས་པར་བྱའོ།། གཉིས་པ་རྒྱན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་སོའ་མཚན་ཉིད་ནི། ཡོ་གའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ནི། ིདཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སའི་ཆོ་ག་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ། གོས་དམར་པོ་གྱོན། དབུ་རྒྱན་དང་དར་དཔྱངས་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་དྲི་བཟང་པོས་བྱུགས་ཤིང༌། བདུག་པས་བདུགས། རྡོ་རྗེ་གནོད་སྦྱིན་གྱི་སྔགས་བཟླས་ཏེ་བགོ །དེ་ཡང་དབུ་རྒྱན་དབུ་རྒྱན་གྱི་སྔགས་སོ་སོས་མགོར་དབང་བསྐུར་བ་དང༌། ཨོཾ་ཏྲུཾ་གིས་དར་དཔྱངས་ཀྱི་གོ་བསྐོན་པ་དང༌། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་རྣམས་རྡོ་རྗེ་རིན་ཆེན་གྱི་སྔགས་ཀྱིས་བསྔགས་ནས་ལུས་ལ་གདགས་པར་བཤད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། རྒྱན་གྱི་མཚན་ཉིད་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱན་དྲུག་ལྟར་ཞིབ་པར་མ་གསུངས་ཤིང༌། བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་ཆོ་ག་དང་དག་པ་སོགས་བླ་མེད་ལྟ་བུའི་རྒྱས་པ་མི་འབྱུང་ངོ༌།། བླ་མེད་ལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྐབས་སུ་ནི། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་ཚུལ་མཚུངས་པར་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་གསུངས་ཀྱི། རུས་པའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་ཆས་འཇུག་མ་གསུངས་སོ།། དེ་ལ་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར། ཁམ་སའམ།1

རུས་

པའམ༑ ཤིང་ལས་བྱས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷའི་འབག་གྱོན་དེ་མེད་ན་ཚོན་རྩིས་ལྷའི་སྐུ་མདོག་དང་མཐུན་པར་ཁ་བསྒྱུར་བས་ལྷའི་སྐུ་མདོག་དང་མཐུན་པའི་ཆས་གོས་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་ནས། ས་བཟུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་ག་བྱ་ཞེས་ཆོས་རྗེ་བུ་གསུང་ངོ༌༑༑ ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ་ནས་གསུངས་པ་ནི། གཙོ་བོར་སྤྱོད་པའི་དུས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་ཆུ་ཚོན་གྱིས་བྲིས་པའི། དབུས་སུ་རྣལ་འབྱོར་ཕོ་མོ་འཁོད་པའི་ཆས་འཇུག་ཡིན་མོད་ཀྱང༌།

༡ ཁམས་པའམ། གཙང་དཔར།

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 264

ས་ཆོག་གི་ཚེ་ལྷའི་ཆས་འཇུག་བྱ་བའང་དྲངས་མ་ཐག་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤ་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ནོ།། དེ་ཡང་མགོ་ལ་གཙུག་ཏོར་དང་རིན་པོ་ཆེའི་པྲོག་ཞུ། མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་དང་དར་དཔྱངས། སྙན་གོང་དུ་ཨུཏྤ་ལའི་གདེངས་ཀ།།ལུས་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་བརྒྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་བྱ་སྟེ། བརྒྱད་ནི། དབུ་རྒྱན། སྙན་རྒྱན། མགུལ་རྒྱན། ཕྱག་གདུབ། ཞབས་གདུབ༑ མུ་ཏིག་གི་སེ་མོ་དོ། རིན་པོ་ཆེའི་དོ་ཤལ། འོག་པག་རྣམས་སོ།། སེ་མོ་དོ་ནི། རུས་པའི་མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་དང་བཟོའ་དབྱིབས་མཚུངས་ལ། འོག་པག་ནི་སྐ་རགས་ཀྱི་ ིབྱེ་བྲག་ཚར་ཚར་མང་པོ་དང༌། དེ་དག་གི་སྣེ་མོ་ལ་གསེར་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་དང༌། གཡེར་ཁ་1

སོགས་ཀྱི་འཕྱང་འཕྲུལ་མང་པོ་ཡོད་པ་ལ་བཤད་དེ། ཚར་ཚར་གྱི་གྲངས་ལ་
སོགས་པ་མ་བཤད་ཀྱང༌། རུས་རྒྱན་ལ་བཤད་པ་དང་འདྲ་བར་བྱས་ན་རུང་བར་མངོན་ནོ༑༑ པྲོག་ཞུ་ནི་རལ་པའི་ཐོར་ཅོག་ལ་བརྟེན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྱུད་མོ་གསུམ་རིམ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་རྩེ་ཕྲན་རྣམས་ཀྱིས་མཛེས་པར་བྱས་ཤིང༌། སྤྱི་བོར་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གནས་པའི་རྡོ་རྗེ་ཕྱེད་པས་མཚན་པ་སྟེ། རལ་པའི་ཐོར་ཅོག་ནི་དངོས་མེད་ན་བཅོས་མའི་སྐྲ་ལས་བྱས་པའོ༑༑ ལྷ་སོ་གཉིས་ལྟ་བུ་སོ་སོའ་ཆས་སུ་འཇུག་ན། ལྷ་མོ་རྣམས་པྲོག་ཞུ་མེད་པའི་རལ་ ིཔ་ཕྱེད་བཅིངས་དང༌། ཁྲོ་བོ་བཅུ་པོ་ནི་པྲོག་ཞུ་མེད་པའི་དབུ་སྐྲ་གྱེན་བརྫེས་དང༌། རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་བརྒྱད་དང༌། སྦྲུལ་རྒྱན་ཅན་ནོ།། དབུ་རྒྱན་ནི། དབུས་སུ་རིགས་ལྔས་མཚན་པའི་རིན་པོ་ཆེ་རྩེ་ཕྲན་ཅན་ཡིན་ལ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལྷག་མ་ནི། རྒྱུའི་ཁྱད་པར་མ་གཏོགས། གཞན་ཕལ་ཆེར་རུས་རྒྱན་དང་འདྲ་ཞིང༌། འདི་དག་ཏུ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་བརྒྱད་ཅེས་པ་མིན་པ་རྒྱན་དྲུག་གི་ཐ་སྙད་མེད་དོ།། བདེ་དགྱེས་དུས་འཁོར་སོགས་དུ་མ་ཞིག་ལས་གསུངས་པའི་རུས་རྒྱན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ། ཕྱག་རྒྱ་དྲུག་གིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་གསུངས་པའི། དྲུག་གིས་2

གྲངས་འདྲེན་ལུགས་ལ། གྲུབ་ཆེན་ལཱུ་ཨི་པས་མཛད་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པར།

༡ གཡར་ཁ་ གཙང་དཔར།
༢ དྲུག་གི་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

ཆས་འཇུག་གི་དུས་དང་རྒྱན་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་རུས་པའི་རྒྱན་དྲུག་བཤད་པ། 265

མགུལ་རྒྱན། གདུ་བུ་དང༌། རྣ་ཆ་དང༌། སྤྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུ་དང༌། མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་དང༌༑ ཐལ་ཆེན་རྣམས་ལ་གསུངས་ཤིང༌། ཀུན་སྤྱོད་ལས་གསུངས་པ་ཡང་དེ་དང་མཐུན་ལ༑ མངོན་བརྗོད་ཀྱི་ལྔ་པ་ལས། སྤྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུ་མ་བགྲངས་པར་མགོ་ཕྲེང་བགྲངས་ཤིང༌༑ བླ་མ་ཁ་ཅིག་དེ་འགྱུར་མ་དག་པའམ། དཔེ་མ་དག་པར་འཆད་མོད་ཀྱང༌།མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་འགྱུར་ཕལ་ཆེ་བ་ལས་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བས་དཔྱད་དོ་ཞེས་གསུང་ངོ༌།། བདེ་མཆོག་གི་སྒྲུབ་ཐབས་འཁྲུལ་སྤོང་ལས། སྤྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུ་དང་མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་མ་བགྲངས་པར་འཁོར་ལོ་དང་རྐེད་རྒྱན་བགྲངས་ཤིང༌། བརྩོན་འགྲུས་དཔལ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་འཁོར་ལོ། རྐེད་རྒྱན་སོགས་ཉེ་བའི་ཕྱག་རྒྱར་བཤད་དོ།། དུས་འཁོར་ལས་ཀྱང༌། སྤྱི་གཙུག་ཏུ་ནོར་བུ་མ་གཏོགས་འཁོར་ལོ་མ་བགྲངས་ལ། བརྟག་གཉིས་ལས། “སྒོམ་པ་པོ་ཡིས་རྣམ་འཛིན་པ།། རྣ་བ་དག་ལ་རྣ་ཆ་བཟང༌།། སྤྱི་བོར་འཁོར་ལོ་རྣམ་པར་འཛིན།། ལག་པ་དག་ལ་ལག་གདུབ་གཉིས།། རྐེད་པ་ལ་ཡང་སྐ་རགས་ཉིད།། རྐང་པ་དེ་བཞིན་རྐང་གདུབ་བོ།། ལག་པའི་རྩ་བར་དཔུང་རྒྱན་ཉིད།། མགྲིན་པར་རུས་པའི་ཕྲེང་བ་སྟེ།།”1 ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། དུས་འཁོར་དུ་ཡང་གྲངས་འདྲེན་པའི་ནང་དུ་མ་བགྲངས་ཀྱང་དག་པ་འཆད་པའི་ཚེ། འཁོར་ལོའ་དག་པ་ཡང་འཆད་དགོས་པས་ལུགས་དེ་ལ་ཡང་འཁོར་ལོ་ ིའདོད་དགོས་ལ། དུས་འཁོར་དུ། སྤྱི་གཙུག་ཏུ་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རྡོ་རྗེས་མཚན་པའི་ནོར་བུ་ཡིན་ཞིང༌། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་སྤྱི་གཙུག་གི་རྒྱན་གྱི་རྡོ་རྗེ་སོར་ལྔ་པའམ༑ ཡང་ན་ཇི་ལྟར་མཛེས་པ་ཞེས་གསུངས་པས། འཁོར་ལོའ་དབུས་སུ་གནས་པའི་ ིནོར་བུའི་རྩེ་མོར་རྡོ་རྗེས་མཚན་པ་བྱས་ན་ལེགས་སོ།། ཐལ་བ་ནི་མི་རུས་ཀྱི་ཐལ་བ་ལ་བཤད་ཅིང༌། རྒྱན་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་མི་རུས་ལས་བྱས་པར་བཤད་པ་མང་ལ། བརྟག་

དྲུག་གས་ གཙང་དཔར།
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང བརྟག་གཉིས། བརྟག་པ་དང་པོའ་ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༦བ༦ ི

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 266

གཉིས་སུ། “སྐྲ་ཡི་སྐ་རགས་ཉིས་སྐོར་ཉིད།། ཐལ་བ་སྐྲ་ཡི་མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས།།”1

ཞེས་
པ་འདིས་རུས་པ་མེད་ན་རྐུན་མའི་སྐྲ་ལས་ལག་གདུབ་སོགས་ཀྱང་རུང་བར་སྟོན་ནོ་ཞེས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུང་ངོ༌།། རྒྱན་གྱི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བྱ་བ་ནི། ཀུན་སྤྱོད་དང་དེའི་བཤད་སྦྱར་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་རཀྵི་ཏས་མཛད་པ་ལ་གཞི་བྱས་ཤིང༌། བདེ་མཆོག་སོགས་རྒྱ་གཞུང་སོ་སོ་ལས་ཐོར་བུར་འབྱུང་བ་དག་གིས་ཁ་བསྐངས་ཏེ་བཤད་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་བདུན་པ་ལས། “ཡན་ལག་ཅན་དང་ཚིག་ཅན་དང༌།། སྡུད་དང་དེ་བཞིན་སྙིང་སྟོབས་དང༌།། གར་གྱི་ཚུལ་ནི་བཞི་པོ་འདི།། ‘སྦྱོར་བ་མཐོང་བས་ཤེས་པར་བྱ།།”2

ཞེས་
མདོར་བསྟན་པ་ལ། ཡན་ལག་ཅན་ནི། ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་དུ་མ། ཚིག་ཅན་ནི། རྡོ་རྗེའི་གླུ་ལ་སོགས་པ་དག་གི་རྣམ་འགྱུར་དུ་མ་སྡུད་དང་ཞེས་པ་གར་བསྡུས་ནས་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ཅུང་ཟད་བཤོལ་དེ་ལྷའི་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པས་ངལ་གསོ་བའོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་འཆད་ཀྱང༌། རྒྱས་བཤད་དང་མི་མཐུན་པས། མར་དོའ་འགྱུར་ལས། སྡུད་ཅེས་པ་མེད་ ིཔར་སྤུད་དང་ཞེས་འབྱུང་བ་ལེགས་ཏེ། གར་གྱི་སྐབས་སུ་རུས་པའི་རྒྱན་དྲུག་ལ་སོགས་པས་སྤུད་ཅིང་བརྒྱན་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།། དེ་བཞིན་སྙིང་སྟོབས་ཅན་ཞེས་པས་སེམས་ཉམས་བསྟན་ཏེ། ཁྲོ་བོའ་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པས་བདུད་ཚར་བཅད་པའི་ཕྱིར་ཁྲོ་བོའི་སྐུར་ ིབསྒོམ་པ་དང༌། ལྷ་མོའ་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པས་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་མཆོད་པའི་ཕྱིར་སྒེག་ ིཔའི་ཉམས་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ།། དེ་འདྲ་བའི་གར་གྱི་ཚུལ་བཞི་པོ་འདི་སྦྱོར་བ་སྟེ་བླ་མ་བརྒྱུད་པའི་ལག་ལེན་མཐོང་བས་ཤེས་པར་བྱའོ།། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ།།3

དེ་ལྟར་བཞི་པོ་དེའི་
ནང་ནས་རྒྱན་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། “ཀུན་ཏུ་དབུག་དང་བཅིང་པ་དང༌།། གཞུག་དང་དེ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང བརྟག་གཉིས། བརྟག་པ་དང་པོའ་ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༧ན༧ ི
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག ཀུན་སྤྱོད། བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༤༤བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དེ་ཉིད་མཐོང་
བས་ཤེས་པར་བྱ།།’ ཞེས་སོ།།
༣ དོན་ཏོ།། དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

ཆས་འཇུག་གི་དུས་དང་རྒྱན་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་རུས་པའི་རྒྱན་དྲུག་བཤད་པ། 267

བཞིན་བསྐྱོད་པ་དང༌།། འབེབས་དང་འདི་ནི་འཁྱིལ་པའོ།། དེ་བཞིན་ལུས་ཀྱི་དང་པོའ་ིརྒྱན༑༑ ཚངས་སྐུད་ལུས་ལ་གྲོལ་བ་དང༌།། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བཅིང་བ་དང༌།། རྐང་གདུབ་རབ་ཏུ་གཞུག་པ་དང༌།། ལག་པའི་རྒྱན་ནི་ཉིད་དག་དང༌།། སྲོག་ཤིང་གཅིག་གྱུར་སྲད་བུ་ཡིན།། འོག་པག་སྲོག་ཤིང་བརྒྱད་ཉིད་དེ།། རོ་ལྡན་བཅུ་དྲུག་ཤེས་པར་བྱ།། ཕྲེང་བ་ཉི་ཤ་རྩ་ལྔ་ཡིན༑༑”1

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྲོག་ཤིང་ཞེས་པ་རྣམས་ནི་ཕྲེང་བ་སོགས་གང་ལ་བརྒྱུད་པའི་
སྲད་བུའོ།། ཀུན་ཏུ་དབུག་པ་སྤྱི་བོའ་ནོར་བུ་དང༌། བཅིང་བ་ཚངས་སྐུད་དང༌། གཞུག་པ་ ིརྐང་གདུབ་དང༌། བསྐྱོད་པ་ལག་གདུབ་དང༌། འབེབས་པ་མགུན་རྒྱན་དང༌། འཁྱིལ་བ་རྣ་རྒྱན་ནོ།། ལུས་ཀྱི་དང་པོའ་རྒྱན་ནི། ལུས་ཀྱི་དང་པོ་མགོའི་རྒྱན་ཏེ། ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཆ་ ིབརྒྱད་པའམ་དགུ་པ་རྩེ་མོ་ལ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་རྫོགས་པ་སོར་ལྔ་པའམ། ཇི་ལྟར་མཛེས་པས་མཚན་པའི་རྩ་བ་མི་རུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་ལྟེ་བར་བཅུག་ནས་མི་འགུལ་བར་བྱས་པའི་ ིའཁོར་ལོ་རྩིབས་བརྒྱད་པའི་རྩིབས་ཀྱི་མཚམས་རྣམས་ནས་ཕུག་པའི་བུག་པ་བརྒྱད་བྱས་ཏེ༑ དེ་དག་ནས་བརྒྱུས་པའི་རུས་པའི་ཕྲེང་བ་འཁོར་ལོའ་རྩིབས་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་བརྒྱད་བྱ། ིདེ་ལ་རྒྱབ་ཀྱི་རྩིབས་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་རྩིབས་ལྔའི་ཐད་ཀར་མི་མགོ་སྐམ་པོ་ལྔ་ནི། བརྟག་གཉིས་ལས། “ཐོད་པ་སོར་ལྔ་པ་ཡི་ཚད།། བྱས་པས་ཅོད་པན་འཛིན་པར་བྱེད།།”2 ཅེས་པ་ལྟར་རེ་རེའང་དཔངས་རྩེ་སོར་ལྔ་པ། དེ་ཡང་གྲུབ་ཆེན་དྲིལ་བུ་པས། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ནག་པོ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཐོད་པའི་ཕྲེང་བ་བྱེད་པར་ཤེས་རབ་སྣང་བའི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར། སྟོད་སྨད་ནས་ཕྲེད་ལ་བརྒྱུས་པའི་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཆུད་པའོ༑༑ བླ་མ་ཁ་ཅིག །མཆོག་མའི་སྟེང་དུ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་བྱ་བར་བཞེད་པ་ནི་བདེ་དགྱེས་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག ཀུན་སྤྱོད། བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༤༤བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཀུན་ཏུ་དགུག་དང་བཅིང་བྱ་དང་།། གཞུག་དང་དེ་བཞིན་བསྐྱོད་པ་དང་།། འབེབས་དང་འདི་ནི་འཁྱིལ་པ་དང་།། དེ་བཞིན་འདིར་ནི་བརྒྱན་པ་དང་།། ཚངས་སྐུད་ལུས་ལས་དགྲོལ་བ་དང་༑༑ རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བཅིང་བ་དང་།། རྐང་གདུབ་རབ་ཏུ་གཞུག་པ་དང་།། ལག་པའི་རྒྱན་ནི་ཉིད་དག་དང་།། སྲོག་ཤིང་གཅིག་གྱུར་སྲད་བུ་ཡིན།། འོག་པག་དྲུག་ཅུ་རྩ་བརྒྱད་དང་།། རོལ་ལྡན་བཅུ་དྲུག་པར་ཤེས་བྱ།། ཕྲེང་བ་ཉི་ཤ་རྩ་ལྔ་ཡིན།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང བརྟག་གཉིས། བརྟག་པ་དང་པོའ་ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༧ན༦ ི

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 268

གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་མིན་པས། འཁྲུལ་སྤོང་ལས། “སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེས་མཚན་པའི་རལ་པའི་ཐོར་ཅོག་ཅན།”1

ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། རལ་པའི་ཐོར་ཅོག་གི་ལོགས་ལ་མཚན་པ་
དང༌༑ དེའི་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་ཟླ་བ་ཕྱེད་པས་མཚན་པར་བྱས་པ་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལས་ཟླ་བ་ཕྱེད་པ་ཞེས་པ་མང་དུ་འབྱུང་བས་རྒྱ་བོད་ཁ་ཅིག་གིས་ཚེས་གཅིག་གི་ཟླ་བར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཞེད་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། བདེ་དགྱེས་དུས་འཁོར་སོགས་ལ་འདྲའོ།། དེ་ལ་སྤྱིར་རལ་པའི་ཐོར་ཅོག་ཟུར་ཕུད། གྱེན་བརྫེས། ཕྱེད་བཅིངས། གྱེན་བརྫེས་ལའང་སེར་པོ། ཁམ་པ་ནག་པོ་སོགས་དང༌། ཟུར་ཕུད་ལའང་གསུམ་པ་དང༌། ལྔ་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ལས། གསང་འདུས། དུས་འཁོར། བདེ་དགྱེས་སོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་རལ་པའི་ཐོར་ཅོག་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལ་རལ་པའི་ཅོད་པན་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་སྐྲ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་བོར་བསྡུས་ནས་རལ་པའི་མདུད་པའི་སྐྲ་སྣ་ཐམས་ཅད་ནང་དུ་འོང་བར་བྱས་ནས་མཐོན་པོར་བཅིངས་ཏེ། སྐྲའི་སྣེ་མོ་ཕྱིར་མི་མངོན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དཔངས་ཚད་ནི། སྡོམ་འབྱུང་འགྲེལ་པར། ལྷའི་རང་སོར་བཅུ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་ལ་དཔགས་ན་སྒྲུབ་པ་པོའ་མཐོ་གང་ཙམ་དུ་བྱ་དགོས་ཤིང༌། བཅོས་མའི་སྐྲ་ལའང་རྣམ་པ་དེ་ ིལྟ་བུར་བྱའོ།། མགོ་བོ་སྐམ་པོའ་འོག་གི་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ཐོད་ལྟར་བསྐོར་བ་དེ་ལ་བཏགས་ ིཔའི་རུས་ཕྲེང་གི་དྲ་བ་དྲ་ཕྱེད་དཔྲལ་བའི་ཐད་དུ་རྩེ་སོར་གསུམ་ཙམ་ནོན་པ་དང༌། གཞན་རྣམས་སུ་རྣ་བའི་ཕྱེད་ཙམ་ནོན་པ་བྱ། དེ་རྣམས་གང་ལ་བརྟེན་པའི་བཅོས་མའི་སྐྲ་ཡང་རྐུན་མའི་སྐྲ་ལས་བྱ་བར། “རྐུན་མའི་སྐྲ་ལས་ཅོད་པན་བྱས།། དེ་ལ་ཧཱུཾ་བྱུང་སྦྱར་བར་བྱ༑༑”2

ཞེས་པས་བསྟན་པར་འཆད་ལ། རྐང་པ་ཐ་མའི་དོན། ཧཱུཾ་སོགས་ལས་བྱུང་བའི་མི་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཝ མ་ཧཱ་པཎྜི་ཏ་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་གུཔྟ་པཱ་ད། འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་མངོན་རྟོགས། ཤོག་གྲངས་༢༢༠བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེས་བརྒྱན་པའི་རལ་པའི་ཐོར་ཅོག་ཅན།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག སཾཔུཊ། བརྟག་པ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༩བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྐུན་མའི་སྐྲས་ཀྱང་ཅོད་པན་བྱ།། དེ་ལ་ཧཱུྃ་བྱུང་སྦྱར་བར་བྱ།།” ཞེས་སོ།།

ཆས་འཇུག་གི་དུས་དང་རྒྱན་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་རུས་པའི་རྒྱན་དྲུག་བཤད་པ། 269

བསྐྱོད་པ་སོགས་ལྔའི་ངོ་བོར་མོས་པའི་ཐོད་སྐམ་ལྔ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ལ་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བར་བཤད་ཅིང༌། བཅོས་མའི་སྐྲ་བུད་མེད་ཀྱི་སྐྲ་ལས་1

བྱེད་པར་ཚད་ལྡན་གང་གིས་ཀྱང་མ་
བཤད་2

དེ། “ཚངས་སྐུད་ལུས་ལ་གྲོལ་བ་དང༌།།’ རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བཅིང་བ་དང༌།།”3

ཞེས་
པ་དེ་ཡང་རུས་པ་ལས་བྱེད་ན། “སྲོག་ཤིང་གཅིག་གྱུར་སྲད་བུ་ཡིན།།”4

ཞེས་པ་ལྟར་བྱ་
བའི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང༌། སྙིང་ཁའི་ཐད་ཀྱི་མདུན་རྒྱབ་ཏུ་རུས་པའི་འཁོར་ལོ་ལྟེ་བར་རྡོ་རྗེ་རྩེ་གསུམ་པས་མཚན་པ་བྱས་ལ། འཁོར་ལོའ་གཞི་གྲུ་བཞི་པའི་ཟུར་བཞིར་བུག་པ་བྱས་པ་ ིནས་འཐོན་པའི་སྲད་བུ་ལ་བརྒྱུས་པའི་ཕྲེང་བ་རྒྱ་གྲམ་དུ་བཅིངས་པའི་ཕྲེང་བ་ཕྲག་པ་གཉིས་དང་མཆན་འོག་གཉིས་ནས་བསྣོལ་མར་འོང་བ་འབྲེལ་བ་བྱ་སྟེ། བུག་པ་རེ་རེ་ནས་སྐུད་པ་གསུམ་གསུམ་འཐོན་པ་ལ་བརྒྱུས་པའི་ཕྲེང་བ་གསུམ་གཤིབས་ཀྱང་རུང་ངོ༌།། རུས་པའི་མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་མེད་ན། རྐུན་མའི་སྐྲའམ། མིའི་རྒྱུས་པ་ལས་བྱས་པའི་སྐུད་པ་ཉག་མ་གཅིག་ལ་སུམ་སྒྲིལ་བྱས་པ། རིང་པོ་གཅིག་གིས་ཕྲག་པ་ནས་མཆན་འོག་ལ་སྐོར་གསུམ་དུ་འཁོར་བའི་སྐོར་གསུམ་གའང་རྡོ་རྗེའི་མདུད་པས་བར་བར་དུ་བསྡམས་པའི་རྡོ་རྗེའི་མདུད་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྔར་ལྟར་རྒྱ་གྲམ་དུ་འཆིང་བའམ། ཡང་ན་ཕྲག་པ་གཡོན་པ་ནས་མཆན་ཁུང་གཡས་ལ་བྱས་ཏེ། ག་ཤལ་ལྟར་བཅིངས་པའོ།། རུས་པ་དང་སྐྲའི་གདམ་ང་མ་གཏོགས། སྐྲའི་སྐུད་པ་ལ་མི་རུས་ཀྱི་ཕྲེང་རྡོག་རེ་ཙམ་འདོགས་པ་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་དོ།། རྐང་གདུབ་དང་ལག་རྒྱན་ཞེས་པ་དཔུང་རྒྱན་དང་གདུབ་བུ་དག་ནི། མཐའ་གཉིས་དབུས་དང་གསུམ་དུ་རུས་པའི་གཞུང་བར་སྐབས་དང་མཐའ་བརྟེན་བྱས་པའི་དབུས་ཀྱི་གཞུང་གི་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀ་དང་མཐའ་བརྟེན་གཉིས་ཀྱི་
༡ བུད་མེད་ཀྱི་ལས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།
༢ གང་གིས་མ་བཤད་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག ཀུན་སྤྱོད། བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༤༤བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཚངས་སྐུད་
ལུས་ལས་དགྲོལ་བ་དང་།།’ ཞེས་སོ།།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག ཀུན་སྤྱོད། བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༤༤བ༤

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 270

ནང་ཟུར་ལ་བུག་པ་ལྔ་ལྔ་བྱས་པ་ལས་སྐུད་པ་དྲངས་ཏེ། དེ་ལ་བརྒྱུས་པའི་རུས་པའི་ཕྲེང་བ་ལྔ་ལྔས་བསྣོལ་མར་བསྡམས་པའི་སྨད་ངོས་ལ་ཤར་བུ་དང་གཡེར་ཁ་ཆུང་ངུ་དུ་མས་མཛེས་པར་བྱས་ཏེ། དཔུང་རྒྱན་གཉིས་གཡས་གཡོན་གྱི་སྲིད་དུ་རིང་བ། དེ་བས་རྐང་གདུབ་ཐུང་བ། དེ་བས་ལག་གདུབ་ཐུང་བའོ།། འདི་དག་དང་སྐ་རགས་དང་མགུལ་རྒྱན་གྱི་གཞུང་དབུས་མ་རྣམས་ལ་ཀེང་རུས་དང་མཆོད་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་མང་པོ་བཤད་1

པ་དག་བྱེད་པ་སྤངས་ནས། རྒྱན་གྱི་རྡོ་རྗེ་ཚད་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་རྩེ་མོ་གསུམ་པ་
འོད་ཟེར་པ་ཏྲས་མཐའ་བསྐོར་བ་དག་བྱས་ན་རྒྱུད་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་རོ།། བླ་མ་ཁ་ཅིག༑ གཞུག་པས་ཞེས་པ་གདུ་བུ་དྲུག་དང་བསྐྱོད་པ་སྐ་རགས། འཁྱིལ་པ་ཚངས་སྐུད་དང་མི་མགོ་བསྟན་ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་མི་འཐད་དེ། ཀུན་སྤྱོད་སྤུ་ཧྲངས་འགྱུར་ལས། “ལག་པ་ཡི་ནི་འཕེན་པ་རྒྱན།།”2

ཞེས་འབྱུང་བའི་འཕེན་པ་དང་བསྐྱོད་པ་འགྱུར་ཁྱད་ཡིན་ལ།
འཁྱིལ་པ་ཞེས་པའི་རྒྱ་དཔེ་ལ་རྣ་རྒྱན་རང་མིང་གི་སྐད་དོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཆོས་རྗེ་བུས་གསུངས་པ་ཉིད་ལེགས་སོ།། འབེབས་པ་ནི་ཟས་ཀྱི་རོ་འབེབས་པ་སྟེ། དེས་བསྟན་པའི་མགུལ་རྒྱན་ནི། དབུས་ཀྱི་གཞུང་དང་མཐའ་བརྟེན་གཉིས་ཀྱི་བར་རུས་པའི་ཕྲེང་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྣོལ་མར་བསྡམས་ཤིང༌། དེ་ལས་དོ་ཤལ་གྱི་ཚུལ་དུ་འཕྱང་བ་རུས་པའི་ཤར་བུ་དུ་མས་མཛེས་པར་བྱས་པ་བརྒྱད་དེ། བརྒྱད་གཉིས་བཅུ་དྲུག་ནི་རོ་ལྡན་བཅུ་དྲུག་ཅེས་པར་བྱ། ཞེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་ལ། སློབ་དཔོན་ཨ་བྷ་ཡཱས། རོ་ལྡན་ནི་བུད་མེད་ཀྱི་མིང་ཡིན་ལ། དེའི་སྐ་རགས་རིམ་པ་བཅུ་དྲུག་པ་ཡིན་པས། དེ་དང་མཐུན་པའི་སྐ་རགས་ལ་འཆད་དོ།། འོག་བག་སྟེ་སྐ་རགས་ནི་དབུས་ཀྱི་གཞུང་གསུམ་མཐའ་བརྟེན་གཉིས་ཏེ་དེ་ལ་ཕྱོགས་རེར་བུག་པ་བརྒྱད་བརྒྱད་བྱས་པ་ལས་དྲངས་པའི་སྐུད་པ་ལ་བརྒྱུས་པའི་ཕྲེང་

༡ མང་པོ་མ་བཤད་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།
༢ ལུང་འདིའི་མ་དཔེ་ལག་སོན་མ་བྱུང།

ཆས་འཇུག་གི་དུས་དང་རྒྱན་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་རུས་པའི་རྒྱན་དྲུག་བཤད་པ། 271

བ་བརྒྱད་རིམ་གྱིས་བསྣོལ་མར་བསྡམས་པ་ལ་གཞན་དག་གིས་བཤད་པ་ལྟར་རམ། ཨ་བྷ་ཡཱས་བཅུ་དྲུག་རིམ་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱས་པ་ལས་འཕྱང་བའི་དྲ་བ་ལྔ་དྲ་ཕྱེད་བཅུ་གསུམ་དང་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་གཡས་གཡོན་གསུམ་གསུམ་གྱི་དབུས་མ་བྱིན་པར་བསླེབས་ཅིང༌༑ དེའི་གཡས་གཡོན་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་པུས་མོ་ནོན་པ་ཙམ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྣེ་མོ་ལ་རུས་པའི་ཤར་བུ་དང་གཡེར་ཁ་ལ་སོགས་ལ་དུ་མ་འཕྱང་བའོ།། འཁྱིལ་པ་རྣ་རྒྱན་ནི་དབུས་སུ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་གསུམ་པས་མཚན་པའི་རུས་པའི་འཁོར་ལོ་རེ་རེའང་ཁུག་པ་གསུམ་དང་ཁུག་ཕྱེད་གཉིས་གཉིས་ཏེ་ལྔ་ལྔ་ཡིས་བརྒྱན་པའོ།། “ཕྲེང་བ་ཉི་ཤ་རྩ་ལྔ་ཡིན༑༑”1

ཞེས་པས་མགོ་ཕྲེང་སྟོན་ཏེ། དེའི་འགྲེལ་པར། མགོའ་ཕྲེང་བ་ཉི་ ི ཤ་རྩ་ལྔས་མགོ་
ལ་བརྒྱན་པའམ། ཡང་ན་མགུལ་རྒྱན་ལ་ཉི་ཤ་རྩ་ལྔས་བརྒྱན་པ་ཡིན་ཞེས་འཆད་ལ། རྗེ་བཙུན་གྲགས་པས་ཕྱོགས་རེར་ཉི་ཤ་རྩ་ལྔའི་དོན་ཡིན་པས་ཉིས་ལྡབ་ཏུ་བྱས་པས་ལྔ་བཅུའོ་ཞེས་གསུང་ངོ༌།། སྔར་བཤད་པ་ལྟར། གཞན་ལས་རྒྱན་དྲུག་གི་གཅིག་ལ་བགྲངས་ཤིང༌༑ ཀུན་སྤྱོད་ལས་ཀྱང༌། “ཐལ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་པས་བསྒོས།།”2

ཞེས་བཤད་པའི་
ཐལ་ཆེན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ནི་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུག་པར་བདེ་མཆོག་ཀྱཻ་རྡོར་དུས་འཁོར་སོགས་དུ་མ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང༌། ཆས་འཇུག་གི་ཚེ་ཡང༌། དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་ན་དཔྲལ་བ་ལུས་ཀྱི་གནས་ཡིན་པས་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་འགོད་པའི་ལྷ་དཔྲལ་བར་འགོད་པ་དག་གི་རིགས་པས་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུག་པར་མོས་ཏེ་དཔྲལ་བའི་སྨིན་མཚམས་སུ་ཐལ་ཆེན་གྱི་ཐིག་ལེའམ། སོར་རིས་གསུམ་བྱའོ།། ལུས་ལ་ཐལ་ཆེན་བྱུགས་ཤིང་མཉེས་པའི་སྟེང་དུ་རུས་ཆེན་བསྲེགས་ནས་དཀར་པོར་གྱུར་པ་ཞིབ་ཏུ་བཏགས་པ་ལ་སོར་མོ་ལྔའི་རྩེ་མོ་ཉུག་ནས་སོར་མོ་ལྔ་བསྡོམས་ཏེ། དཔྲལ་བ་དང༌། མཁུར་ཚོས་གཉིས་ལ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག ཀུན་སྤྱོད། ཤོག་གྲངས་༤༤བ༤
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག ཀུན་སྤྱོད། ཤོག་གྲངས་༤༤བ༡

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 272

སོགས་པའི་གནས་རྣམས་སུ་1

རེག་པ་ན། གཞིའི་ཐལ་ཆེན་ལས་དཀར་བའི་མཚན་མ་ལྔ་
ཚོམ་རེ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལ་ཐལ་ཆེན་གྱི་ཚོམ་བུ་ཞེས་བྱའོ།། ཞེས་བླ་མ་ཁ་ཅིག་འཆད་ལ༑ མཉམ་སྦྱོར་གྱི་བརྟག་པ་དགུ་པ་ལས། “རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རབ་སྦྱོར་བས།། ཇི་ལྟའི་གཟུགས་དང་དབྱིབས་ལྡན་པ།། དུར་ཁྲོད་ལྷ་ཡི་གནས་རྣམས་དང༌།། མ་མོའ་གནས་ཀྱི་ ིཐལ་བ་མཆོག།། ཐམས་ཅད་དཔྲལ་བའི་བསྲུང་བ་ནི།། ཐིག་ལེའམ་ཟོ་རིས་གསུམ་དུ་བྱ།། ཕྱོགས་མཚམས་ནམ་མཁའ་ས་བཅིངས་ན།། བསྲུང་བ་ཀུན་གྱི་བླ་མེད་ཡིན།།”2

ཞེས་པས་
ཐལ་ཆེན་གྱི་ཚོམ་བུ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་དང༌། སྨིན་མཚམས་ཀྱི་དཔྲལ་བར་ཞག་ཆེན་པོས་རི་མོ་རྩེ་གསུམ་པ་བྱ་བ་ནི་ཞག་གི་ཟོ་རིས། རང་བྱུང་གི་མེ་ཏོག་གིས་སྨིན་མཚམས་དང་དེ་མ་ཡིན་པའི་ལུས་ཀྱི་གནས་ཅི་རིགས་པར་ཐིག་ལེ་རེ་བྱས་པ་ནི་རཀྟའི་ཐིག་ལེའོ།། ཞེས་ཟེར་རོ།། མཉམ་སྦྱོར་གྱི་དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་བའི་ཆས་འཇུག་སྟོན་པ་མིན་གྱི་བསྲུང་བའི་ལས་སྦྱོར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ་ཐལ་བ་གཅིག་པུ་ལས་གཞན་གཉིས་དངོས་ཤགས་གང་ལའང་མ་བསྟན་ཅིང༌། སོར་རིས་ཞེས་པ་ལ་ཟོ་རིས་ཞེས་གཞུང་མ་དག་པར་བཀླགས་ནས་འབྲུ་བསྣན་པ་སྟེ། གསུམ་པོ་དེ་ལ་དུག་གསུམ་དག་པ་སོགས་ཀྱི་བཤད་པ་མང་དུ་བྱས་པ་ནི་རྟོག་བཟོ་འབའ་ཞིག་གོ། འདི་འཇམ་དཔལ་གྱི་རྟོག་པ་བདུན་པ་ལས་འབྱུང་ཞེས་པ་ནི་རྟོག་བདུན་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ན་ཟུར་ཙམ་ཡང་མེད་ལ། གསང་སྔགས་རྙིང་མ་ལ་ནི་གྲགས་ཆེ་མོད་ཀྱི༑ གསར་མའི་གཞུང་ཁུངས་ཐུབ་ལས་མི་འབྱུང་ངོ༌།། ཕོ་རྒྱན་མོ་རྒྱན་གྱི་ཁྱད་པར་གསལ་པོ་ཕྱེ་བ་གཞུང་ཁུངས་མ་དག་ལས་ཞིབ་པར་མི་འབྱུང་ལ། ལྷ་མོ་དབུ་སྐྲ་གྲོལ་བ་རྣམས་ལ་རལ་པའི་ཐོར་ཚུགས་མེད་པས། ཐོར་ཚུགས་ལ་སོགས་པ་མགོ་བོའ་དབྱིབས་དང་འཚམས་ ི

༡ གནས་གནས་སུ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ མཉམ་སྦྱོར། བརྟག་པ་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༡༨༨ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དཔལ་སྦྱོར་བ།། ཅི་ལྟའི་དབྱིབས་དང་གཟུགས་ལྡན་པས།། དུར་ཁྲོད་ལྷ་ཡི་གནས་རྣམས་དང་།། མ་མོ་གནས་ཀྱི་ཐལ་བ་མཆོག །ཐམས་ཅད་དཔྲལ་བའི་བསྲུང་བ་ནི།། ཐིག་ལེ་སོར་རིས་གསུམ་དུ་བྱ།། ཕྱོགས་མཚམས་ནམ་མཁའ་ས་བཅིངས་ན།། བསྲུང་བ་ཀུན་གྱི་བླ་མེད་པའོ།།” ཞེས་སོ།།

ཆས་འཇུག་གི་དུས་དང་རྒྱན་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་རུས་པའི་རྒྱན་དྲུག་བཤད་པ། 273

པར་བྱེད་ཅིང༌། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་དང་ཟླ་ཕྱེད་ལ་སོགས་པའང་མེད་དོ།། ལྷ་མོ་རལ་པ་ཟུར་ཕུད་གསུམ་ལས་མེད་པ་ལ་ཐོད་པ་སྐམ་པོ་གསུམ་ལས་མེད་པར་ཀོང་ཀ་སྦྱིན་གྱིས་བཤད་པ་ལྟ་བུ་དང༌། དོ་ཤལ་གྱི་ཕྲེང་བ་ལ་མི་མགོ་རློན་པ་དང་སྐམ་པོའ་ཁྱད་པར་དང་ལྷ་ ིམོ་ལ་ཐལ་ཆེན་གྱི་བྱུག་པ་མེད་པས་ཕྱག་རྒྱ་དྲུག་དང་ལྔའི་ཁྱད་པར་ཙམ་བཤད་དོ།། གསུམ་པ་རུས་པའི་རྒྱན་དྲུག་གི་དག་པ་ལ་གསུམ། ཕར་ཕྱིན་གྱི་དག་པ། ལྷའི་དག་པ༑ སྔགས་ཀྱི་དག་པའོ།། དང་པོ་(ཕར་ཕྱིན་གྱི་དག་པ་)ནི། བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད། དུས་འཁོར། ལཱུ་ཨི་པས་མཛད་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སོགས་དུ་མ་ལས་རྒྱན་དྲུག་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་ལ་དྲུག་དག་པར་གསུངས་པ་ལ། རྗེ་བཙུན་གྲགས་པས། གདུ་བུ་ནི་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན། སྐ་རགས་ཚུལ་ཁྲིམས། རྣ་རྒྱན་བཟོད་པ། མགུལ་རྒྱན་བརྩོན་འགྲུས། མགོ་རྒྱན་བསམ་གཏན། ཐལ་པ་མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་ཤེར་ཕྱིན་དག་པར་མཛད་ལ། ཆོས་རྗེ་བུའི་གསུང་བགྲོས་ལས་དུས་འཁོར་དུ་བླ་མ་ལ་ལུས་ཀྱི་དྲུག་ཆ་མགོ་བོ་ཕྱག་འཚལ་བའི་དོན་དུ་སྦྱིན་པར་གསུངས་པ་དང། ཀྱཻ་རྡོ་རྗེར། “བླ་མ་སློབ་དཔོན་འདོད་ལྷ་ལ།། ཕྱག་འཚལ་དོན་དུ་འཁོར་ལོ་འཛིན།།”1

ཞེས་གསུངས་པས། སྤྱི་བོའ་འཁོར་ལོ་སྦྱིན་པ། “པདྨོ་ཚིག་མི་ཉན་ ིཔའི་ཕྱིར།། རྣ་བ་དག་ལ་རྣ་ཆ་འཛིན།།”2

ཞེས་པས་3

རྣ་རྒྱན་བཟོད་པ། “སྔགས་ཀྱི་བཟླས་
པའང་མགུལ་རྒྱན་ཉིད།།”4

ཅེས་པ་སོགས་བཟླས་པ་ལ་བརྩོན་པས་མཚོན་ནས་མགུལ་རྒྱན་བརྩོན་འགྲུས། “གདུ་བུས་སྲོག་ཆགས་གསོད་པ་སྤངས།།”5

ཞེས་པས་གདུ་བུ་ཚུལ་
ཁྲིམས༑ “ཕྱག་རྒྱ་བསྟེན་པ་སྐ་རགས་ཉིད།།”6

ཅེས་པས་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྦྱར་བ་ལས་སྐྱེས་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང བརྟག་གཉིས། བརྟག་པ་གཉིས་པའི་ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༢༦ན༣
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང བརྟག་གཉིས། བརྟག་པ་གཉིས་པའི་ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༢༦ན༤
༣ ཅེས་པས་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང བརྟག་གཉིས། བརྟག་པ་གཉིས་པའི་ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༢༦ན༤
༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང བརྟག་གཉིས། བརྟག་པ་གཉིས་པའི་ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༢༦ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གདུ་བུ་སྲོག་
ཆགས་གཅོད་པ་སྤངས།།” ཞེས་སོ།།
༦ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང བརྟག་གཉིས། བརྟག་པ་གཉིས་པའི་ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༢༦ན༤

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 274

པའི་བདེ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསམ་གཏན་ཡིན་པས་སྐ་རགས་བསམ་གཏན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པས་རྒྱས་བཏབ་པ་མཚོན་པ་ཐལ་བའི་བྱུག་པ་ཡིན་པས་ཤེར་ཕྱིན་ནོ།། ཞེས་འཆད་ཅིང་གྲུབ་ཆེན་པཱུ་ཨི་པས། “མགུལ་རྒྱན། གདུ་བུ། རྣ་ཆ། དབུ་རྒྱན་ནོར་བུ། མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས། ཐལ་བ་ཞེས་པ་ཕྱག་རྒྱ་དྲུག་ཏུ་རབ་ཏུ་བརྗོད་ཅེས་གསུངས་ནས། དེ་དག་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་ཕྱག་རྒྱ་དྲུག་གིས་རྒྱས་བཏབ་པའོ།།”1 ཞེས་གསུངས་པ་ནི་གྲངས་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བའི་དོན་ཡིན་པས་མགུལ་རྒྱན་སྦྱིན་པ། གདུ་བུ་ཚུལ་ཁྲིམས། ཞེས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བར་བྱའོ་ཞེས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཞེད་དོ༑༑
གཉིས་པ་(ལྷའི་དག་པ་)ནི། བརྟག་གཉིས་ལས། “འཁོར་ལོའ་གཟུགས་ཀྱིས་མི་བསྐྱོད་ ིཔ༑༑ རྣ་ཆའི་བདག་ཉིད་འོད་དཔག་མེད།། མགུལ་རྒྱན་ཕྲེང་བ་རིན་ཆེན་བདག།།‘ལག་པ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་བརྗོད།།’ སྐ་རགས་ལ་ནི་དོན་ཡོད་གནས།།”2

ཞེས་དང༌། མཚོ་
སྐྱེས་ཀྱི་གཞུང་ལས། “ཡན་ལག་ཀུན་ལ་རྡོ་རྗེ་འཛིན།།”3

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རིགས་
དྲུག་དག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དྲུག་གོ། བརྟག་གཉིས་ལས། “སངས་རྒྱས་ལྔ་ནི་ཐོད་པ་རྣམས།།”4 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མགོ་རྒྱན་གྱི་ཐོད་པ་ལྔ་རིགས་ལྔའི་ངོ་བོ་དང༌། དེ་རེ་རེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ཐོད་པ་རེ་རེའང་སོར་ལྔ་ལྔ་པའོ།། གསུམ་པ་(སྔགས་ཀྱི་དག་པ་)ནི། རྒྱུད་གཞན་ལས་གསལ་བར་མི་འབྱུང་ཞིང༌། ཀུན་སྤྱོད་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཝ དཔལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མངོན་པར་རྟོགས་པ། གྲུབ་ཆེན་ལཱུ་ཨི་པ། ཤོག་གྲངས་༡༨༨ན༥ ས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
“རྣ་ཆ་དང༌། གདུ་བུ་དང༌། མགུལ་རྒྱན་དང༌། སྐ་རགས་དང༌། སྤྱི་གཙུག་ནོར་བུས་བརྒྱན་པ། མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་པ་འཆང་བ། ཐལ་བ་དང༌། ཕྱག་རྒྱ་དྲུག་སྟེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་ཕྱག་རྒྱ་དྲུག་གིས་རྒྱས་བཏབ་པའོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང བརྟག་གཉིས། བརྟག་པ་དང་པོའ་ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༧ན༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་བཞི་པ་ཅུང་མི་ ིའདྲ་སྟེ། ‘ལག་གདུབ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་བརྗོད།།’ ཅེས་སོ།།
༣ ལུང་འདི་མ་རྙེད།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང བརྟག་གཉིས། བརྟག་པ་དང་པོའ་ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༧ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སངས་རྒྱས་ལྔ་ཡི་ ིཐོད་པ་རྣམས།།” ཞེས་སོ།།

ཆས་འཇུག་གི་དུས་དང་རྒྱན་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་རུས་པའི་རྒྱན་དྲུག་བཤད་པ། 275

ལས༑ བདེ་མཆོག་ལ་གསལ་བར་གསུངས་པ་ནི། “དཔའ་བོའ་གོ་ཆ་དྲུག་གིས་ནི།།’ རྒྱན་ ིའདིས་ལུས་ནི་མཛེས་པ་ཡིན།།”1

ཞེས་པ་ལ་འདིའི་འགྲེལ་པ་དང༌། ཇོ་བོ་རྗེ། རྗེ་བཙུན་
གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་དྲུག་རེ་རེ་དང༌། དཔའ་བོའ་གོ་ཆའི་སྔགས་རེ་རེ་སྦྱོར་ལ། ཕྲེང་ ིབར༑ རྒྱན་གཞན་ལྔ་སྔགས་དང་སྦྱོར་བ་སོ་སོར་རྒྱུད་འདིར་གསུངས་ཀྱང་གདུ་བུ་སྔགས་གང་དང་སྦྱོར་བ་མ་གསུངས་པས། རྐང་འདི་གཉིས་ཀྱིས་དཔུང་གདུབ་ལག་གདུབ་བཞི། རྐང་གདུབ་གཉིས་རྣམས་དཔའ་བོའ་གོ་ཆའི་སྔགས་དྲུག་དག་པའི་རང་བཞིན་དུ་བསྒོམས་ ིཔའི་ཕྱག་རྒྱ་འདིས་ལུས་ནི་མཛེས་པ་ཡིན་ཞེས་བཞེད་དེ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ།། “རྡོ་རྗེ་ཕག་མོ་སྔགས་གང་ཡིན།། མགུར་ཆུས་སྐེ་ནི་མཛེས་པ་ཡིན།།”2

ཅེས་པས་མགུལ་རྒྱན་རྡོ་རྗེ་
ཕག་མོའ་རྩ་སྔགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང༌། “སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་མཁའི་འགྲོ་མའི།། པགས་པའི་གོས་ནི་འཛིན་པའི་མཆོག །”3

ཅེས་པས་གླང་པོ་ཆེའི་པགས་པ་རྡོ་རྗེ་ཕག་མོའ་ཉེ་ིསྙིང་གི་རང་བཞིན་དང༌། “ཡི་གེ་བདུན་གྱི་གསང་སྔགས་ཀྱི།། རྣ་ཆས་སྙན་ནི་མཛེས་པ་ཡིན༑༑”4

ཅེས་པས་རྣ་ཆ་གཉིས་ཡབ་ཀྱི་ཡི་གེ་བདུན་པའི་རང་བཞིན་དང༌། “རྣལ་འབྱོར་
མ་དྲུག་གསང་སྔགས་གང༌།། སྐ་རགས་བྱས་པ་བརྒྱན་པ་ཡིན།།”5

ཞེས་པས་སྐ་རགས་
དཔའ་མོའ་གོ་ཆ་དྲུག་གི་སྔགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང༌། “འཁོར་ལོ་ཀུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མའི།། ིསྔགས་ནི་ལག་པའི་ཐོད་པ་ཡིན།།”6

ཞེས་པས་ལག་པའི་ཐོད་པ་གཙོ་མོ་མ་གཏོགས་པ་
རྣལ་འབྱོར་མ་སོ་དྲུག་གི་སྔགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང༌། “རྣམ་སྣང་མཛད་མའི་སྔགས་གང་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག ཀུན་སྤྱོད། བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༤༢ན༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘དཔའ་བོའ་གོ་ཆ་ ིདྲུག་གི་ནི།།’ ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག ཀུན་སྤྱོད། བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༤༢ན༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྡོ་རྗེ་ཕག་མོ་སོགས་སྔགས་གང།། མགུར་
ཆུས་སྐེ་བ་མཛེས་པ་ཡིན།།” ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག ཀུན་སྤྱོད། བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༤༢ན༤
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག ཀུན་སྤྱོད། བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༤༢ན༥
༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག ཀུན་སྤྱོད། བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༤༢ན༥
༦

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 276

ཡིན༑༑’ ཐོད་པས་མགོ་བོ་བརྒྱན་པ་ཡིན།།”1

ཞེས་པས་རྣམ་སྣང་མཛད་མའི་སྔགས་ཡུམ་
གྱི་སྙིང་པོའ་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཐོད་པ་སྐམ་པོ་ལྔ་ལྔས་མགོ་ལ་རྒྱན་དུ་བྱས་པ་སྟེ། སྤྱི་ ིགཙུག་གི་འཁོར་ལོའང་དེར་སྡུད་པར་ཕྲེང་བར་བཤད་དོ།། དེ་ཡང་རྒྱན་རྣམས་སྔགས་ཀྱི་རང་བཞིན། སྔགས་རྣམས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། དེ་དག་གིས་ལུས་ལ་བརྒྱན་པའི་ཚེ་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་དུ་དྲན་པར་བྱའོ།། རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས། “བདེ་མཆོག་ལས་གཞན་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིའང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྙིང་པོ། ཉེ་སྙིང༌། རྩ་སྔགས། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་དང༌། འཁོར་གྱི་ལྷ་མོའ་སྔགས་སོགས་ལ་རིགས་བསྒྲེའོ་” ི 2

ཞེས་བཤད་དོ།། སྤྱི་བོའ་ཟླ་ཕྱེད་ཀྱིས་གནས་ ིདེ་ནས་བྱང་སེམས་འབབ་པ་མཚོན་ཞིང༌། མི་རུས་ཀྱི་ཐལ་ཆེན་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུག་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་མཚོན་པ་དང༌། མགོ་ཕྲེང་ལྔ་བཅུ་ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་ལྔ་བཅུ་དག་པར་བདེ་མཆོག་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་གཞུང་དུ་མ་ལས་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་ཨཱ་ལིས་མཚོན་པ་བྱང་སེམས་དཀར་པོའ་ཆ་རྣམས་དང༌། ཀཱ་ལིས་མཚོན་པ་བྱང་ ིསེམས་དམར་པོའ་ཆ་རྣམས་ཀྱི་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་བགྲོད་པ་འགགས་པ་དང༌། རླུང་རྣམས་ ིརྩ་སོ་སོའ་ནང་དུ་སོན་པ་ན་ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལིའི་སྒྲའི་གདངས་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་དུ་སྒྲོགས་ ིཔར་གསུངས་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་ལས་རླུང་གི་རྒྱུ་བ་འགགས་པའི་དོན་ནོ།། རྣ་རྒྱན་གྱི་རུས་པའི་འཁོར་ལོ་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན། དྲ་བ་དང་དྲ་བ་ཕྱེད་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན། མགུལ་རྒྱན་གྱི་གཞུང་གསུམ་སྐུ་གསུམ། ཕྲེང་བ་བཅུ་དྲུག་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་སྒྲ་སྒྲོགས་པ་སོགས་དུ་མ་ཞིག་སྦྱོར་བ་ནི་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ལ། གཅིག་ཅེས་པ་ཐམས་ཅད་དབྱངས། གཉིས་ཞེས་པ་གང་བྱུང་བདེན་གཉིས། གསུམ་ཞེས་པ་གང་བྱུང་སྐུ་གསུམ།
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག ཀུན་སྤྱོད། བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༤༢ན༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཡུམ་སྔགས་དང།།’ ཞེས་སོ།།
༢ ལུང་འདི་མ་རྙེད།

ཆས་འཇུག་གི་དུས་དང་རྒྱན་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་རུས་པའི་རྒྱན་དྲུག་བཤད་པ། 277

བཞི་ཞེས་པ་གང་བྱུང་དགའ་བ་བཞི་སོགས་ལ་སྦྱར་བའི་བཤད་པ་རྣམས་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་གི་འདི་ཉིད་ལ་ལུང་རིགས་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་མོད་ཀྱི། སྙན་ནས་སྙན་དུ་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་གོ་ཞེས་ཁས་བླང་བར་མི་བྱའོ།།
བཞི་པ་དེ་དག་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་ཚུལ་ནི། རུས་རྒྱན་རྣམས་བསང་སྦྱངས། རིགས་ལྔ་སོ་སོའ་ས་བོན་ལས་སམ། ཡང་ན་ཕྲེང་བར་གསུངས་པ་ལྟར། སྐད་ཅིག་གིས་སྤྱི་བོའི་ིའཁོར་ལོ་མི་བསྐྱོད་པ། རྣ་ཆ་འོད་དཔག་མེད། མགུལ་རྒྱན་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན། གདུ་བུ་རྣམ་སྣང༌། སྐ་རགས་དོན་གྲུབ་ཏུ་སྤྱི་འགྲོ་ལྟར་བསྐྱེད། སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབ། རང་རང་གི་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་བྱ་སྟེ། དབང་བསྐུར་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་བཏབ་པ་ལ་མཆོད་ཅིང་བསྟོད་དེ་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྱུར་པར་བལྟས་ནས་འཁོར་ལོ་དང་ནོར་བུ་ལ་ཨོཾ་ཧ་ར་ཧ་ར་དྷ་ར་ཡ་དྷ་ར་ཡ་མ་ར་ད་མ་ར་ད་བཛྲ་དྷྲྀཀ་ཕཊ་སྭཱཧཱ་དང་། རྣ་རྒྱན་ལ། ཨོཾ་བཛྲ་དྷརྨ། ས་མ་ཡ་སྟྭཾ་ཧུ་ལུ་ཧུ་ལུ་ཨཱ་རོ་ལིཀ་ཕཊ་སྭཱཧཱ། མགུལ་རྒྱན་ལ། ཨོཾ་བཛྲ་པུརྱ་ཏ་མེ་བོ་དྷི་མ་ན་ས་མ་ཡ་སྟྭཾ་ཨ་ཧ་རཏྣ་དྷྲྀཀ་ཕཊ་སྭཱཧཱ། གདུ་བུ་རྣམས་ལ། ཨོྃ་ཤ་ཤ་ཏ་པ་ར་མ་ཤཱ་ཤཱ་ཏེ་ཨེ་ཧྱེ་ཧི་ཛི་ན་ཛིཀ་ཧཱུཾ་ཕཊ་སྭཱཧཱ། སྐ་རགས་ལ། ཨོཾ་ཕུཿཕུཿཧི་ཧི་ཧི་པྲཛྙཱ་དྷྲིཀ་ཕཊ་སྭཱཧཱ། ཞེས་ལན་གསུམ་གསུམ་བརྗོད་ཅིང༌། གོང་དུ་རྒྱན་གང་སྔགས་གང་དག་པར་བཤད་པའི་སྔགས་དེ་དང༌། དེའང་ལན་གསུམ་གསུམ་བཟླས་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ། རང་ཧེ་རུ་ཀ་ལ་སོགས་པའི་ང་རྒྱལ་བྱས་པའི་ལུས་ལ་བཅིང་བ་ཕྲེང་བར་གསུངས་ལ། ཐལ་བ་ནི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་བསྐྱེད་པ་སོགས་བྱས་ནས་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཐལ་བའི་རྣམ་པར་བལྟ་བར་བྱ་ཞིང༌། དེ་ལ་སྔགས་རྒྱུད་གཞན་ལས་མ་བཤད་ལ། དུས་འཁོར་ནས་དེ་ལའང་སྔགས་ཡོད་ཅིང༌། ཚུལ་འདི་དག་ནི་བདེ་དགྱེས་མ་ཧཱ་མཱ་ཡཱ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་སོགས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། དུས་འཁོར་གྱི་རྣམ་གཞག་ནི་ཁོ་བོས་དེ་ཉིད་

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 278

ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ།། ཡང་ཕྲེང་བར། “དཔལ་བདེ་མཆོག་གི་རྩ་བའི་སྔགས་ལན་གསུམ་བཟླས་ཏེ། ཚངས་སྐུད་དང་རྐེད་པར་འཕྱང་བའི་དོ་ཤལ་དང༌།” 1

ཞེས་
དེ་དག་རྩ་སྔགས་ལན་གསུམ་གསུམ་བཟླས་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ཙམ་ལས་གཞན་མ་གསུངས་ལ། ཐོད་པ་ལྔ་ཡང་ཡུམ་གྱི་སྙིང་པོ་ལན་གསུམ་བཟླས་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་དཔྲལ་བའི་ཐོད་དུ་འཆིང་བ་ཙམ་ལས་གཞན་མ་གསུངས་སོ།། བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་ཚུལ་བརྗོད་ཟིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ན་ལུས་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ༑༑
ད་ནི་དོན་ཙན་ལྔ་པ་ཁ་ཊྭཱཾ་ག་བཤད་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་ཁ་ཊྭཱཾ་ག་ནི་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་ལེའུ་དགུ་པ་ལས། “མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཁ་ཊྭཱཾ་ག།།སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པའི་རྡོ་རྗེ་རབ་ཏུ་འཇིགས་པ། རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་རབ་ཏུ་འཕྱང་ཞིང༌། སྣ་ཚོགས་པའི་བ་དན་བར་དུ་དཔྱངས་པ། དབུས་སུ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེས་མཚན་པ་འོག་ཏུ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་གཅིག་པ།”2

ཞེས་
གསུངས་ཤིང༌། ཕག་མོ་ཤེས་རབ་སྣང་བའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། “ཁ་ཊྭཱཾ་ག་ཡུ་བ་དཀར་པོ། མགོ་རྩེ་གཅིག་པ། སྟེང་ནག་པོ་རྩེ་ལྔ་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་མགོ་བོ་སྐམ་པོ་དང༌།རྙིད་པ་དང༌།3

རློན་པ་དང༌། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་དང༌། གསེར་གྱི་བུམ་པའི་རྩ་བ་ལ་བཏགས་པའི་དྲིལ་བུ་སྒྲ་སྒྲོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྣ་ཚོགས་པའི་བ་དན་གྱིས་མཛེས་པར་བྱས་པ།”4
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕུ པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་གུབྟ། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ཤོག་གྲངས་༨༡ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
“དཔལ་བདེ་མཆོག་གི་རྩ་བའི་སྔགས་ལན་གསུམ་བཟླས་པའི་ཚངས་སྐུད་དང་མགྲིན་པར་འཆང་བའི་དོ་ཤལ་དང་”ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ མངོན་བརྗོད་བླ་མ། ལེའུ་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༦༧བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་དང་། རྡོ་རྗེ་
ཁ་ཊྭཱཾ་ག །སྟེང་དུ་རྩེ་མོ་ལྔ་པའི་རྡོ་རྗེ་རབ་ཏུ་འཇིགས་པའི་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་རབ་ཏུ་འཕྱང་བ། སྣ་ཚོགས་བ་དན་རབ་ཏུ་དཔྱངས་པ། དབུས་སུ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེས་མཚན་པ། འོག་ནས་རྡོ་རྗེ་རྩེ་གཅིག་པ།” ཞེས་སོ།།
༣ རྙིང་པ་དང། སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
རྙེད་པ་དང། དབུས་དཔར།
རྙིང་བ་དང། གཙང་དཔར། གཞུང་གཞན་དུ་རྙིད་པ་ཞེས་གསལ་བས་དེ་ཁུངས་དག་པར་སྙམ་མོ།།
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། མུ ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་སྒྲུབ་པའི་ཆོ་ག ཤོག་གྲངས་༢༣༡བ༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དབྱུག་པ་དཀར་པོ་སྟེང་གི་
རྩེ་མོ་ན་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལྔ་པ། འོག་ཏུ་མི་མགོ་སྐམ་པོ་དང་མགོ་བོ་རློན་པ་དང་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་གསེར་གྱི་བུམ་པའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བ་སྒྲ་དང་བཅས་པའི་དྲིལ་བུ་གཡར་ཀ་ཕྲ་མོས་བརྒྱན་པ་བ་དན་སྣ་ཚོགས་པས་རྣམ་པར་མཛེས་པ་” ཞེས་སོ།།

ཁ་ཊྭཱཾ་གའི་རྣམ་གཞག 279

ཞེས་བཤད་པའི་ཡུ་བ་ནི་དབྱུག་པ་དང༌། མགོ་རྩེ་གཅིག་པ་ནི་མར་རྩེ་ཡིན་ལ། དབྱུག་པའི་སྟེང་དུ་བུམ་པ་སེར་པོ། དེའི་སྟེང་དུ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ། དེའི་སྟེང་དུ་མི་མགོ་གསུམ་བརྩེགས་པ་སྟེ་གསུམ་པོའ་ཁ་དོག་གི་ཁྱད་པར་ནི། ཁྱད་པར་གསལ་བྱེད་ལས། “སྐུ་གསུང་ཐུགས་ ིརྣམ་པར་དག་པས། དཀར་པོ་དམར་པོ་ནག་པོའ་མགོ་བོ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཁ་ཊྭཱཾ་ ིགའོ།།”1

ཞེས་བཤད་ཅིང༌། དེ་ཡང་ཡས་རིམ་ནས་སྦྱར་ཏེ། སྟེང་དུ་མི་མགོ་སྐམ་པོ་དཀར་
པོ༑ དེའི་འོག་ཏུ་རྙིད་པ་དམར་པོ། དེའི་འོག་ཏུ་རློན་པ་ནག་པོ་ཞེས་བདག་གི་བླ་མ་བཞེད་པ་ལ་གསུམ་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེ་ནག་པོ་རྩེ་ལྔ་པ་ནི་རྫོགས་པ་གྱེན་དུ་འགྲེང་བ་སྟེ། དྲངས་མ་ཐག་པའི་གཞུང་དག་དང༌། ཀོང་ཀ་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་ཞེས་པ་མ་གཏོགས་དེའི་ཕྱེད་དུ་བཤད་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་བོད་དག་ཕྱེད་པར་འདོད་ལ་ཤེས་བྱེད་མེད་ཅིང༌། བླ་མ་དག་མར་རྩེར་ཡང་རྡོ་རྗེ་ཕྱེད་པ་བྱེད་དོ།། དེ་ནི་མངོན་བརྗོད་ལས། འོག་ཏུ་རྡོ་རྗེ་གཅིག་པ། ཞེས་འབྱུང་བ་དེས་དངོས་སུ་བཀག་གོ། སྟེང་གི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པའི་རྭ་དབུས་མ་རིང་བས་རྩེ་གཅིག་པ་ཞེས་པ་ནི་འོག་ལ་སྟེང་དང་རྩེ་ལྔ་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་པའི་འབྲུ་སྣོན་ཡ་མཚན་ནོ།། ཐོད་པ་སྐམ་པོ་སུམ་བརྩེགས་ཞེས་སྨྲ་བ་དང༌༑ སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་ལས་དྲིལ་བུ་འཕྱང་བར་སྨྲ་བའང་2

གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ཅིང༌།
དྲངས་མ་ཐག་པའི་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་མ་མཐོང་བར་ཟད་དོ།། དེས་ན་དྲིལ་ཆུང་སོགས་བུམ་པ་ལས་འཕྱང་བར་བྱའོ།། དེ་ཡང་ཡུ་བའི་སྟེང་དུ་ཐོག་མར་བུམ་པ་བྱེད་པས་དེའི་རྩ་བ་དང་ཡུ་བའི་མགོའ་མཚམས་ལས་འཕྱང་བར་གསུངས་པ་འདིས་བུམ་པ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་ ིརྗེའི་འོག་ཏུ་བྱེད་པར་ཡང་ཤགས་ཀྱིས་གྲུབ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་རྩ་བ་ལས་འཕྱང་བ་ཞེས་གསུངས་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།། འདིའི་ཡུ་བ་རིང་ཐུང་གི་ཚད་ལ། བླ་མ་སྔ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞ པཎྜི་ཏ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྡོ་རྗེ། ཁྱད་པར་གསལ་བྱེད། ཤོག་གྲངས་༢༩༡བ༥
༢ གསུང་བ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 280

མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རིང་བའི་ཚད་རང་རང་གི་ལུས་རྣམ་པར་དག་པ་མཚོན་པས་རང་རང་གི་ལུས་ཚད་དང་མཉམ་པ་འདོམ་གང་ཡིན་ལ། ཤིན་ཏུ་ཐུང་བའི་ཚད་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དག་པས་ཡུ་བ་སོར་བཅུ་གཉིས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དང༌། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་ལ་སོར་བཅུ་གཉིས་དང༌། བུམ་པ་ལ་སོར་བཞི་སྟེ་དྲུག་གིས་ལུས་ཀྱི་མགྲིན་པ་སོར་དྲུག་མཚོན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཚོན་དོན་དང་བཤད་པ་བྱེད་པ་ནི་རྟོག་བཟོའ་ཕུང་པོ་སྟེ་ཤེས་ ིབྱེད་ལུང་རིགས་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཡུ་བ་ལུས་ཚད་དང་མཉམ་པ་སོགས་རིང་ཆེས་ན་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱར་གྱི་ཡབ་ཡུམ་གང་རུང་གི་མཆན་ཁུང་ན་ཁ་ཊྭཱཾ་ག་འཆང་བར་གསུང་བ་དུ་མ་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་ཁ་ཊྭཱཾ་ག་མཉམ་སྦྱོར་མཚམས་ནས་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་ཟུག་པ་དགོས་པ་སོགས་མི་འཚམ་པ་དུ་མ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་མ་བསམས་པའོ།། དེས་ན་འདི་ལ་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་ལས་ཚད་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པས། ཁྲུ་གང་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་འཚམ་པར་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལེགས་སོ།། འདི་ཡང་སློབ་མ་ལ་སྦྱིན་པའི་ཚེ་བདེ་མཆོག་ལ་སོགས་པ་ཧེ་རུ་ཀའི་ངོ་བོར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང༌། སངས་རྒྱས་ཐོད་པ་བདེ་དགྱེས་སོགས་གང་ཡིན་པ་དེའི་སྙིང་པོའ་སྔགས་ལན་གསུམ་བཟླས་ནས་སྦྱིན་པར་ ིཕྲེང་བ་སོགས་ལས་གསུངས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱིན་གྱིས་རློབ་ཚུལ་མ་བཤད་པས། བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་འཆང་བའི་གོ་དོན་ནི་འདི་ལྟར་རོ།། ཁ་ཊྭཱཾ་ག་ལྷའི་སྐུ་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་རང་བཞིན་དུ་སེམས་པ་དང༌། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོར་བདེ་མཆོག་སོགས་ ིཀྱི་གཞུང་དུ་མ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བལྟ་བ་ནི་དག་པ་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། གོང་དུ་དྲངས་པ་ལྟར་མགོ་གསུམ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྣམ་པར་དག་པར་བཤད་པ་དང༌། སྟེང་གི་རྡོ་རྗེའི་དག་པ་སྔར་བཤད་པ་དང་འདྲ་ཞིང་ཁ་ཊྭཱཾ་གས་མཚོན་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲོགས་པའི་དྲིལ་བུས་མཚོན་པ་དང༌༑ བུམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་གང་བ་དང༌། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་ནི་རལ་

བཏུང་བའི་སྣོད་ཐོད་པའི་སྐོར། 281

པའི་ཐོར་ཅོག་ལ་མཚན་པའི་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྣ་ཚོགས་པ་བསྒྲུབ་པ་མཚོན་པར་རྒྱ་གཞུང་མང་པོ་ལས་འབྱུང་བ་དང་འདྲ་བར་བཤད་དུ་རུང་བར་སེམས་ཤིང༌། གཞན་མཚོན་དོན་དང་དག་པ་ཞིབ་མོ་གཞུང་ཁུངས་མ་དག་ལས་མི་འབྱུང་ངོ༌།། དེ་ལྟར་ན་ཁ་ཊྭཱཾ་གའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།
ད་ནི་དོན་ཚན་དྲུག་པ་བཏུང་བའི་སྣོད་ཅེས་བརྗོད་པ་དེ་བཤད་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་བླ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་དང་དཔའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་དག་ལ་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང༌། དཔའ་བོའ་སྟོན་མོ་དང༌། དཀྱིལ་འཁོར་བསྒྲུབ་ཅིང་མཆོད་པའི་གནས་སྐབས་ལ་ ིསོགས་པ་དུས་ཁྱད་པར་བ་དང༌། དུས་ནར་མ་བའི་ཚེ་བདག་དང་ལྷ་ལ་སོགས་པ་བདུད་རྩིའི་མཆོད་པས་ཚིམ་པར་བྱེད་པའི་བཏུང་བའི་སྣོད་དང༌། ལྷ་དང་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་དང་འབྱུང་པོ་ལ་སོགས་པ་གཏོར་མས་ཚིམ་པར་བྱ་བའི་སྣོད་རྣལ་འབྱོར་པའི་ལྷུང་བཟེད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་ཐོད་པ་ཡིན་པས་འདིར་དེའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྡོམ་འབྱུང་གི་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ་ལས། “འཇིམ་པའི་རང་བཞིན་རུས་སྦལ་སྐྱེས།། དེ་བཞིན་འཁར་བ་ཟངས་ལྕགས་སྐྱེས།། གསེར་སྐྱེས་དངུལ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡང༌།། དུང་སྐྱེས་དེ་བཞིན་ཉ་ཕྱིས་སྐྱེས།། ན་རི་ཀེ་ལ་གཙོ་བོ་མཆོག།།དེ་བཞིན་གཞན་ལས་གང་བྱུང་བ།། རྭ་ལས་བྱུང་དང་ཤིང་སྣོད་སོགས།། གཞན་ཡང་རྡོ་སྣོད་ཁྱད་པར་རོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྡོམ་
འབྱུང་འགྲེལ་པར། “འཇིམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་པདྨའི་སྣོད་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་པདྨའི་སྣོད་ཉིད་དོ།།”2

ཞེས་ཐོད་པ་དངོས་མེད་ན་རྒྱུ་དེ་དག་ལས་ཐོད་པའི་
དབྱིབས་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱ་བ་ལ་འཆད་ལ། གཞན་དག་ནི་ཐོད་པ་མེད་ན་དེ་དག་ལས་བྱས་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༨༣ན༦ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། “འཇིམ་པའམ་དེ་བཞིན་རུས་སྦལ་སྣོད།། འཁར་བའམ་ཟངས་སམ་ལྕགས་ལས་བྱས།། གསེར་རམ་དངུལ་ལས་བྱས་པའམ།། དུང་ངམ་དེ་བཞིན་ཉ་ཕྱིས་ཏེ།། བལ་པོ་སེའུ་ཡི་འབྲས་བུ་མཆོག །དེ་བཞིན་གཞན་ཡང་གསར་བྱུང་བ།། རྭ་ལས་བྱུང་དང་ཤིང་སྣོད་སོགས།། གཞན་ཡང་རྡོ་སྣོད་ཁྱད་པར་རོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཝ དགེ་སློང་རཏྣ་རཀྵི་ཏ། སྡོམ་འབྱུང་གི་འགྲེལ་པ་པདྨ་ཅན། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༤༨བ༢

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 282

པའི་སྣོད་གང་ཡང་རུང་བ་ཞེས་འཆད་དོ།། ན་རི་ཀ་ལ་དང་ཉ་ཕྱིས་དང་རུས་སྦལ་གྱི་ཁོག་པ་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཐོད་པ་དང་དབྱིབས་མཐུན་དུ་འབྱུང་ལ། གཞན་རྣམས་འགྲེལ་པ་ལྟར་བྱས་ན་ལེགས་ཤིང་ན་རི་ཀེ་ལའི་དོད་ལ་འགྱུར་རྙིང་ལས། བལ་པོ་སེའུ་ཞེས་འབྱུང་བ་འགྱུར་མ་ལེགས་སོ།། ཐོད་པའི་སྒྲ་དོན་ཅང་ཏེའུ་ཡི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཅིང༌། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དཀར་དམར་གྱི་བདུད་རྩི་གང་དུ་འདུ་འཕྲོད་བྱས་པས་བདེ་ཆེན་སྐྱོང་བའི་གནས་ནི་ཕྱག་རྒྱའི་པདྨ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་ཐོད་པ་པདྨའི་སྣོད་ཅེས་བྱའོ།།
འདིའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཐོག་མར་བརྟག་པའི་ཐབས་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་སྟེ། མ་བྲེགས་པའི་གོང་གི་ཁ་བལྟ་ཕྱོགས་ལས་བརྟག་པ། བྲེགས་ཟིན་ནས་དུམ་གྲངས་ལ་བརྟག་པ། ཁ་དོག་ལ་བརྟག་པ། དབྱིབས་ལ་བརྟག་པ། སོ་ལ་བརྟག་པ། བུ་ག་ལ་བརྟག་པའོ།། དང་པོ་(མ་བྲེགས་པའི་གོང་གི་ཁ་བལྟ་ཕྱོགས་ལས་བརྟག་པ་)ནི། སྡོམ་འབྱུང་ལས། “ས་གཞི་ལེགས་མཉམ་ཡུལ་དང་ནི།། ཐམས་ཅད་བྱེ་མའི་བཤོང་དག་ཏུ།། སྔགས་པས་བསྒྲུབ་པ་བྱའོ་དེར།། དེ་ཡིས་འགྱེལ་བ་བརྟག་པར་བྱ།། ལྷོ་རུ་ཁ་བལྟས་བྲམ་ཟེ་འཇོམས།། བདེན་བྲལ་དུ་འགྱེལ་བ་གླང་འཇོམས།། ཆུ་རུ་བལྟས་པས་སྔགས་པ་དམན།། རླུང་བལྟས་སྔགས་ནི་འཇིག་པར་བྱེད།། བྱང་དུ་ཁ་བལྟས་དབང་ཕྱུག་འགྱུར།། དབང་ལྡན་སྔགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྟེ།། མ་ཉམས་པ་ཡི་བརྟུལ་ཞུགས་རྒྱུན།། མེ་དང་ལྡན་པ་ཉ་བར་འཕྲོག །དེ་བཞིན་འོག་བལྟས་ཆོམ་རྐུན་ནོ།། སྟེང་དུ་ཁ་བལྟས་བུད་མེད་འཇོམས།། ལོགས་སུ་འགྱེལ་བ་གཏུམ་པོ་སྟེ།། སྣོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཤེས་བྱ།།”1

ཞེས་གསུངས་སོ།། ཤོང་བློའ་འགྱུར་དུ་དེ་ལྟར་འབྱུང་ཞིང༌། རྒྱུད་ ི

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༨༣བ༢ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། “ས་གཞི་མཉམ་པའི་ཡུལ་རྣམས་སམ།། ཐང་ངམ་བྱེ་མའི་གཤོངས་དག་ཏུ།། སྔགས་པས་དེར་ནི་བསྒྲུབས་བྱས་ལ།། དེ་ཡི་ལྷུང་བ་བརྟག་པར་བྱ།། ལྷོར་བལྟས་བྲམ་ཟེ་འཇིགས་པར་འགྱུར།། བདེན་བྲལ་ལྷུང་བས་བ་ལང་དང་།། རིགས་མེད་པ་དང་རིགས་ངན་འཇིགས།། རླུང་བལྟས་སྔགས་ནི་འཇིགས་པ་སྟེ།། བྱང་དུ་བལྟས་ན་ཕྱུག་པོར་འགྱུར།། དབང་ལྡན་སྔགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྟེ།། བརྟུལ་ཞུགས་རྒྱུན་ནི་ཉམས་པ་མེད།། མེར་བལྟས་ཉེ་བར་འཕྲོག་པ་སྟེ།། དེ་བཞིན་འོག་བལྟས་ཆོམ་རྐུན་མའོ།། སྟེང་བལྟས་གནས་པས་བུད་མེད་འཇོམས།། ལོགས་སུ་ལྷུང་བས་གཏུམ་མོ་སྟེ།། སྣོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམ་ཤེས་བྱ།།” ཞེས་སོ།།

བཏུང་བའི་སྣོད་ཐོད་པའི་སྐོར། 283

ཀྱི་འགྱུར་རྙིང་དུ། “སྔགས་པས་དེར་ནི་བསྒྲུབ་བྱས་ལ།། དེ་ཡི་ལྟུང་བ་བརྟག་པར་བྱ།།”1 ཞེས་དང༌། “བརྟུལ་ཞུགས་རྒྱུན་ནི་ཉམས་པ་མེད།། མེར་བལྟས་ཉེ་བར་འཕྲོག་པ་སྟེ།།”2 ཞེས་འབྱུང་ངོ༌།། དེ་ལ་བོད་ཀྱི་བླ་མ་སྔ་མ་ཁ་ཅིག །འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དུམ་བུར་བཞེད་ཅིང༌། ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ཡིད་བརྟན་དཀའ་བར་བཞེད་པའི་ལྷ་མོ་གནས་མཁར་གྱི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་དང༌། དེ་བ་ཨ་ཀ་ར་ཙནྟྲས་བྱས་ཟེར་བའི་ཐོད་པའི་མཚན་ཉིད་བརྟག་ཐབས་ལ་3

སོགས་གནས་མཁར་ཇི་ལྟ་བར་བྲིས་པ་སོགས་ལྟར་ན། དང་པོར་རོ་
གནས་པའི་སར་སོང་སྟེ། རང་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་བའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་སྔགས་བཟླས་པའི་ཉུངས་དཀར་4

གྱི་བྲབས་ཏེ། མགོ་རིལ་པོ་བྲེགས་ཏེ་ཁྲུ་གང་ཙམ་ནམ་མཁར་བསྐྱུར་བས་ས་ལ་བབས་པ་ན་ཁ་གང་བལྟས་པ་དེ་ལ་བརྟག་པར་བྱ་ཟེར་རོ།། སྡོམ་འབྱུང་འགྱུར་རྙིང་ལྟར་ན། དེ་དང་མཐུན་ཤས་ཆེ་ཞིང་འགྱུར་གསར་ལྟར་ན། རོ་གནས་པའི་སར་སླེབ་པ་ན། རོ་འགྱེལ་བའི་ཁ་གང་ལ་བལྟས་པ་ལ་བརྟག་པར་མངོན་ཞིང༌། བརྟུལ་ཞུགས་ཞེས་པ་གཉིས་ནི་འགྱུར་རྙིང་ལེགས་སོ།། འགྲེལ་པར། “འཁྲུག་པའི་སར་གཡུལ་སྤྲད་དེ་ཤི་བའམ། ཡང་ན་དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པར་བོར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐོད་པའི་མཚན་ཉིད་བརྟག་ནས།”5 ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། དེ་འདྲ་བའི་རོ་གནས་པའི་སར་ཕྱིན་ནས་ཁ་བལྟ་ཕྱོགས་ལ་བརྟག་པ་ན༑ ལྷོར་ཁ་བལྟས་ན་བྲམ་ཟེ་འཇིག་པ་དང༌། བདེན་བྲལ་དུ་བལྟས་ན་བ་གླང་འཇོམས་པར་བཤད་པའི་དོན་ལ་འགྲེལ་པར། བྲམ་ཟེ་འཇོམས་ཞེས་པ་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ལ་རྣལ་འབྱོར་པའི་འཇིགས་པ་འབྱུང་ངོ༌།། དེ་ལྟར་བ་གླང་འཇོམས་པའོ།། ཞེས་རྣལ་འབྱོར་པས་ཕར་དེ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༨༣བ༢
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༨༣བ༤
༣ བརྟག་ལ་ སྐུ་འབུམ་དཔར། གཙང་དཔར།
༤ མ་དཔེར་གསུམ་ཆར་ཉུང་དཀར་ཞེས་གསལ།
༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཝ དགེ་སློང་རཏྣ་རཀྵི་ཏ། སྡོམ་འབྱུང་གི་འགྲེལ་པ་པདྨ་ཅན། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༤༩ན༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་
ནས་བརྗོད་པ་གཉིས་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཡང་ན་དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པར་བོར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐོད་བརྟགས་ནས་’ཞེས་སོ།།

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 284

དག་འཇོམས་པ་ལ་འཆད་ཅིང༌། གཞན་དག་ཚུར་འཇོམས་པ་ལ་འཆད་དེ། འགྲེལ་པ་ལྟར་བྱའོ༑༑ ནུབ་ཏུ་བལྟས་ན་སྔགས་པ་དམན་པའི་དོན། འགྲེལ་པར་གྲགས་པ་མེད་པར་བྱེད་པའོ༑༑ ཞེས་བཤད་ལ། གནས་མཁར་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་རིགས་ངན་དུ་བྱེད་པ་ལ་འཆད་དེ། འགྲེལ་པ་ལྟར་རོ།། སྔགས་འཇིགས་པའང་1

འགྲེལ་པར། སྔགས་ནི་འཇིགས་
ཞེས་2

པ་སྔགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་འཇིགས་པའོ།། ཞེས་པ་ལྟར་དང༌། གཞུང་ལྷག་མ་དག་གི་དོན་ནི། བྱང་དུ་ཁ་བལྟས་ན་དབང་ཕྱུག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་བ་དང༌། དབང་ལྡན་དུ་བལྟས་ན་སྔགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྟེར་ཞིང༌། འགྲེལ་པར། མ་ཉམས་པའི་ཞེས་པ་ནི་ཉེ་བར་ཉམས་པ་མེད་པའོ།། བརྟུལ་ཞུགས་རྒྱུན་ཞེས་པ་རྒྱུན་གྱིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཞེས་པའོ།། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱུན་མ་ཉམས་པར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང༌། མེར་བལྟས་ན་ཉེ་བར་འཕྲོག་པའི་དོན་འགྲེལ་པར། ཉེ་བར་འཕྲོག་པ་ལ་བཤད་པ་མ་བྱས་པ་ནི་སྔ་མ་དངོས་གྲུབ་སྟེར་ཞེས་སྟོན་པ་ལས་བཟློག་ནས་དངོས་གྲུབ་ཉེ་བར་འཕྲོག་ཅེས་པའི་དོན་དུ་གོ་སླ་བའི་དོན་ཏེ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ།། གནས་མཁར་བ་དག་ནི་དངོས་གྲུབ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་འགྲུབ་ཅེས་རྒྱུད་འདི་ལས་བཟློག་པར་འདོད་དོ།། འགྲེལ་པར། ཆོམ་རྐུན་ཞེས་རྐུན་པོ་འགུགས་པར་བྱེད་པའོ།། བུད་མེད་འཇོམས་ཞེས་པ་འཆང་བ་པོའ་བུད་མེད་ཉམས་པར་བྱེད་པའོ།། གཏུམ་པོ་ཞེས་པ་བྲན་ལ་ ིསོགས་པ་འཇོམས་པར་བྱེད་པའོ།། ཞེས་འོག་དང་སྟེང་དང་ལོགས་སུ་འགྱེལ་བ་ལ་རིམ་བཞིན་བཤད་པའོ།། ཕྱོགས་བཅུ་གང་ཡང་མིན་པའི་ལོགས་སུ་ཁ་བལྟས་པ་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཕྱོགས་གཞན་དགུ་བཤད་ནས། ཤར་ལ་བལྟས་པའི་འབྲས་བུས་འདི་ལས་གཞན་མ་བཤད་པས། ལོགས་སུ་ཞེས་པ་ནི་ཤར་ལོགས་སུ་ཁ་བལྟས་པ་ལ་ངེས་པར་བྱ་

༡ འཇིག་པའམ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
༢ འཇིག་ཅེས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

བཏུང་བའི་སྣོད་ཐོད་པའི་སྐོར། 285

དགོས་སོ།། གནས་མཁར་བ་དག་ཤར་དུ་བལྟས་ན་རང་ཉིད་གསོད་པར་1

འདོད་དོ།།
གཉིས་པ་(བྲེགས་ཟིན་ནས་དུམ་གྲངས་ལ་བརྟག་པ།་)ནི། དེའི་འོག་ཏུ་དཔྲལ་བའི་སྨིན་མཚམས་ནས་ལྟག་པའི་མདུད་མགོའ་བར་དུ་ཐིག་སྒོར་མོར་བཏབ་སྟེ། མ་ཉམས་པར་བྲེགས་ཤིང་ ིབྱི་དོར་ལེགས་པར་བྱས་པའི་དུམ་གྲངས་སོགས་ལ་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྡོམ་འབྱུང་ལས༑ “དུམ་བུ་གཅིག་པས་གནས་སུ་འགྱུར།། དཀྱིལ་འཁོར་དབང་ཕྱུག་དུམ་བུ་གཉིས།། དུམ་གསུམ་བསྒྲུབ་པའི་དངོས་གྲུབ་སྟེ།། སྔགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཆ་བཞི་པ།། ལྔ་པ་ལ་ནི་ཞི་དང་རྒྱས།། དུམ་དྲུག་སློང་མོ་པར་ཞེས་བྱ།། དབང་བྱེད་དུམ་བུ་བདུན་པ་སྟེ།། དུམ་བརྒྱད་པ་ཡང་དེ་བཞིན་སྤང༌། དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་མེད།།”2

ཅེས་གསུངས་ཤིང༌།
འདི་དག་ཏུ་དུམ་བུ་བརྒྱད་པ་ལས་མང་བའི་རྣམ་གཞག་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཏེ། བརྒྱད་པ་ལ་གསུངས་པས་སྤང་བྱར་གོ་སླ་བ་ལ་དགོངས་སོ།། འགྱུར་རྙིང་ལས། “དུམ་དྲུག་སློང་མོ་རྙེད་པར་ཤེས།།”3

ཞེས་འབྱུང་བ་འགྲེལ་པ་དང་མཐུན་ནོ།། གནས་སུ་འགྱུར་ཞེས་པ་ལ་
འགྲེལ་པར། “གནས་ལ་སོགས་པར་འགྲོ་བ་ལ་མི་སྐྱོ་བར་འགྱུར་རོ།།”4

ཞེས་བཤད་ཅིང༌།
དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པའི་གནས་སུ་འགྱུར། ཞེས་པའི་དོན་དུའང་སེམས་ལ། སྨོན་འགྲོའ་མར་ ིཔ་ལ་སོགས་པའི་ལོཙྪ་བ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གནས་ཉི་ཤ་རྩ་བཞིར་འགྲོ་བ་ལ་དབང་བའོ་ཞེས་ཟེར་རོ།། གཉིས་པ་ལ་འགྲེལ་པར། “དཀྱིལ་འཁོར་དབང་ཕྱུག་ཅེས་པ་མང་པོའ་མཆོད་ ིཔར་བྱའོ།།”5

ཞེས་འཆད་ཅིང། ལོ་ཙྪ་བ་དེ་དག་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོ་ལ་དབང་བར་
༡ བསོད་པར་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༨༣བ༤ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ།
“དུམ་བུ་གཅིག་པ་གནས་ལ་དབང།། དུམ་བུ་གཉིས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་དབང།། དུམ་གསུམ་སྒྲུབ་པོའ་དངོས་གྲུབ་འགྱུར།། དུམ་བུ་བཞི་པས་སྔགས་ ིདངོས་གྲུབ།། ལྔ་པ་ཡིས་ནི་ཞི་དང་རྒྱས།། དུམ་དྲུག་སློང་མོ་རྙེད་པར་ཤེས།། དུམ་བུ་བདུན་པས་དབང་དུ་བྱེད།། དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པ་འབྲས་མེད་ཕྱིར།།” ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༨༣བ༥
༤ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཝ དགེ་སློང་རཏྣ་རཀྵི་ཏ། སྡོམ་འབྱུང་གི་འགྲེལ་པ་པདྨ་ཅན། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༤༩ན༡
༥ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཝ དགེ་སློང་རཏྣ་རཀྵི་ཏ། སྡོམ་འབྱུང་གི་འགྲེལ་པ་པདྨ་ཅན། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༤༩ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་
འདྲ་སྟེ། “དཀྱིལ་འཁོར་དབང་ཕྱུག་ཅེས་པ་མང་པོའ་མཆོད་པ་བྱའོ།།” ཞེས་སོ།། ི

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 286

འགྱུར་བ་ལ་འདོད་དོ།། གསུམ་པ་ལ་འགྲེལ་པར། “སྒྲུབ་པོ་པོའ་འདོད་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ ིསྟེ༑ དངོས་གྲུབ་གང་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་དེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བྱེད་དོ།། ཞེས་དགོངས་པའོ༑༑”1

ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ།། བཞི་པ་སྔགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ། ལྔ་པས་ཞི་རྒྱས་ཀྱི་ལས་
འགྲུབ་ལ། དྲུག་པ་ལ་འགྲེལ་པར། “སློང་མོ་རྙེད་པར་བྱེད་པའོ་”2

ཞེས་བཤད་ཅིང༌། ལོཙྪ་
བ་དག་ཀྱང་དེ་ལྟར་འཆད་དོ།། བདུན་པས་དབང་གི་ལས་འགྲུབ་ལ། བརྒྱད་པ་ལ་འགྲེལ་པར་“ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་འབྲས་བུ་མེད་དེ། དྲག་པོ་ལ་ནི་སྦྱར་བར་བྱའོ༑༑ ཞེས་དགོངས་པའོ།།”3

ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ཏེ། དུམ་བུ་དང་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གི་
མཚན་ངན་ཐམས་ཅད་དྲག་ལས་ལ་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་བར་བྱའོ།། དུམ་བུ་གཅིག་པ་ལ་གཉིས་ལས་ཚིག་རྫོགས་ཀྱི་དུམ་བུ་གཅིག་པ་བསྲུབས་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་བསྲུབས་ཕན་ཚུན་རྣམས་ནས་གང་ཡན་ཆད་ཀྱིས་འབྲེལ་བའོ། ཞེས་ཟེར་རོ།། གནས་མཁར་ལས། “ཡི་དྭགས་དུམ་དྲུག་4

སློང་བར་འགྱུར།། དུད་འགྲོ་དུམ་བདུན་གཏི་མུག་
འཕེལ༑༑ ན་རཀ་དུམ་བརྒྱད་དམྱལ་བར་སྐྱེ།།”5

ཞེས་སྔ་མ་གཉིས་སྡོམ་འབྱུང་དང་ཤིན་ཏུ་
འགལ་བར་བཤད་དེ། དེས་ན་དེ་འདྲ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་ཡིད་བརྟན་པར་མི་བྱའོ།། གསུམ་པ་(ཁ་དོག་ལ་བརྟག་པ་)ནི། སྡོམ་འབྱུང་ལས། “བྲམ་ཟེ་རྒྱལ་རིགས་རྗེའུ་རིགས།། དམངས་རིགས་བུད་མེད་རིགས་མཐར་སྐྱེས།། དཀར་པོ་དམར་པོ་དཀར་ལྗང་དང༌།། སེར་པོ་དམར་སེར་ཉིད་རྐྱང་སྟེ།། ཐལ་བའི་མདོག་དང་མདོག་ངན་དང༌།། ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་དག་ཏུ་གྲགས།།”6

ཞེས་གསུངས་པ་ལ། འགྲེལ་པར། “བྲམ་ཟེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་མིའི་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཝ དགེ་སློང་རཏྣ་རཀྵི་ཏ། སྡོམ་འབྱུང་གི་འགྲེལ་པ་པདྨ་ཅན། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༤༩ན༡
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཝ དགེ་སློང་རཏྣ་རཀྵི་ཏ། སྡོམ་འབྱུང་གི་འགྲེལ་པ་པདྨ་ཅན། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༤༩ན༢
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཝ དགེ་སློང་རཏྣ་རཀྵི་ཏ། སྡོམ་འབྱུང་གི་འགྲེལ་པ་པདྨ་ཅན། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༤༩ན༢
༤ ཡི་དྭགས་དྲུག་ གཙང་དཔར།
༥ ལུང་འདི་མ་རྙེད།
༦ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༨༣ན༧ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ།
“བྲམ་ཟེ་རྒྱལ་རིགས་རྗེའུ་རིགས་སམ།། དམངས་རིགས་བུད་མེད་རིགས་མཐར་སྐྱེས།། དཀར་དང་དམར་དང་ལྗང་སྐྱ་དང་།། སེར་དང་དེ་བཞིན་

བཏུང་བའི་སྣོད་ཐོད་པའི་སྐོར། 287

རིགས་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་ཐོད་པའི་རིགས་ཉིད་དོ།།”1

ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། བྲམ་ཟེ་ཁ་
དོག་དཀར། རྒྱལ་རིགས་དམར། ཞེས་སོགས་ཐ་སྙད་དང་མཐུན་པར་ཐོད་པ་དཀར་ལ་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཀྱི་ཐོད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཙམ་སྟེ། དེ་ཡང་དཀར་པོ་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཀྱི་ཐོད་པ་དཀར་པོ་དང་དམར་པོ་འདྲེས་པའི་དཀར་དམར་རྒྱལ་རིགས། སེར་པོ་དང་དམར་སེར་རྗེའུ་རིགས། ལྗང་ཁུ་དམངས་རིགས། ཞེས་སྦྱར་ཞིང་གཞུང་དུ་དེ་ལས་གོ་རིམ་འཁྲུགས་པ་ནི་སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། ཐལ་མདོག་སོགས་ནི་དམན་པ་སྟེ༑ གདོལ་པའི་རིགས་ཀྱི་ཐོད་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་འགྲེལ་པས་འཆད་པ་ལྟར་བྱ་ལ།2

ཁ་

དོག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་དང་པོ་གཉིས་རབ། རྗེ་རིགས་འབྲིང༌། ལྷག་མ་དག་ཐ་མ་སྟེ་སྤང་བར་བྱའོ།། དེ་དག་གི་ནང་ནས་ལས་གང་ལ་གང་བསྔགས་པ་ནི། “དུང་དང་ཀུན་ད་ཟླ་མདོག་མཚུངས།། སྣུམ་ཞིང་མཛེས་པ་དགེ་བར་བལྟ།། སྔགས་རྣམས་ཀུན་གྱི་དངོས་གྲུབ་སྟེར༑༑ སྒྲུབ་པོ་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་བྱེད།། ཁ་དོག་སེར་པོ་གཟུགས་ཆེན་པོ།། པདྨ་ལྟ་བུ་པདྨས་མཚན།། རྒྱས་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་གསུངས།། ནོར་གྱི་ཕུན་ཚོགས་འགྲུབ་པར་འགྱུར།། སྣོད་གང་ཁ་དོག་དམར་བའམ།། ཡང་ན་ཐིག་ལེ་དམར་པོས་མཚན།། དབང་དང་དགུག་པའི་དུས་དག་ཏུ།། དངོས་གྲུབ་གཏོར་སྣོད་མཚན་ཉིད་དོ།། བ་ལང་ཁ་ཡི་རྣམ་པར་འགྱུར།། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་ཞིང་མུ་ཏིག་བཅས།། བསད་དང་བསྐྲད་དང་དབྱེ་བ་ལ།། ཁྱད་པར་དུ་ནི་རབ་ཏུ་བསྔགས།། རབ་བསྔགས་སྣོད་ནི་ཡང་དག་ཐོབ།། འདོད་པའི་འབྲས་བུ་ཀུན་རབ་སྟེར།།”3
སེར་སྐྱ་སྟེ།། ཐལ་བའི་མདོག་དང་མདོག་ངན་དང་།། སྣ་ཚོགས་མདོག་ཏུ་རབ་ཏུ་གྲགས།།” ཞེས་སོ།།
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཝ དགེ་སློང་རཏྣ་རཀྵི་ཏ། སྡོམ་འབྱུང་གི་འགྲེལ་པ་པདྨ་ཅན། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༤༨བ༣
༢ བྱས་ལ། དབུས་དཔར།

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༨༤ན༡ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ།
“དུང་དང་ཀུནྡ་ཟླ་བ་ཡི།། མདོག་མཚུངས་སྣུམ་པར་ཤིས་པར་བལྟ།། སྔགས་རྣམས་ཀུན་གྱི་དངོས་གྲུབ་སྟེར།། སྒྲུབ་པོས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་བྱེད།། ཆེ་ཞིང་མདོག་ནི་སེར་པོ་འམ།། པདྨ་ལྟ་བུ་པདྨས་མཚན།། རྒྱས་ལ་བསྔགས་པར་གསུངས་པ་སྟེ།། ནོར་ནི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འགྲུབ།། སྣོད་ནི་གང་ཞིག་ཁ་དོག་དམར།། གཞན་ཡང་ཐིག་ལེ་དམར་པོས་མཚན།། རྟག་ཏུ་དབང་དང་དགུག་པ་ཡི།། དངོས་གྲུབ་སྟེར་སྣོད་མཚན་ཉིད་དོ།། བ་ལང་ཁ་ལྟ་བུ་ཡི་དབྱིབས།། ཤིན་ཏུ་སྲ་ཞིང་མུ་ཏིག་བཅས།། གསད་དང་བསྐྲད་དང་དབྱེ་བ་ལ།། ཁྱད་པར་དུ་ནི་རབ་ཏུ་བསྔགས།། སྣོད་ནི་རབ་བསྔགས་ཡང་དག་འཐོབ།། འདོད་པའི་འབྲས་བུ་ཀུན་རབ་སྟེར།།” ཞེས་སོ།།

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 288

ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། གཏོར་སྣོད་ལ་ཡང་ལས་དང་མཐུན་པའི་ཐོད་པ་མཆོག་ཏུ་བསྔགས་སོ༑༑ འགྲེལ་པར། “པདྨ་ལྟ་བུ་པདྨས་མཚན། ཞེས་པ་པདྨ་རྒྱས་པ་ལྟར། དབྱིབས་ཤིན་ཏུ་ཟླུམ་པ་ཉིད་དང༌། དེའི་ཁ་དོག་ཉིད་ཀྱིས་སོ།། ཞེས་པ་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལྟ་བུའི་ཐིག་ལེ་དཀར་པོའ་ཕྲེང་བ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ལས་སོ།།” ི 1

ཞེས་བཤད་ལ་ལྷག་མ་གོ་སླའོ།། དེ་ཡང་
དཀར་སྣུམ་སོགས་དང་མཁྲེགས་ལྗིད་པ་བཅང་བར་བྱའོ།། སྐྱ་གོག་དམར་གོག་2

སེར་

གོག་སོགས་སྣུམ་མདངས་མེད་པ་དང་སྔོ་སྐྱ་དང༌། ས་འོག་ཏུ་སོང་བ་དང༌། གསོབ་ཅིང་ཡང་བ་སྤང་བྱའོ།།
བཞི་པ་(དབྱིབས་ལ་བརྟག་པ་)ནི། དེ་ཉིད་ལས། “དམན་པ་ལྷག་པ་གཤེར་བ་དང༌།། དེ་ཉིད་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་གཟུགས།། གཤོང་གཉིས་གླང་པོའ་རྒྱབ་ལྟ་བུ།། དེ་བཞིན་རྡོ་རྗེ་ ིབྱ་རོག་རྐང༌།།”3

ཞེས་འགྱུར་སར་ལས་འབྱུང་བ་འགྲེལ་པ་དང་མཐུན་ནོ།། དེ་ལ་དམན་
པ་ནི་སྲབ་ཅིང་དབྱིབས་ངན་པ་སོགས་དང༌། འགྲེལ་པར། གཤེར་བ་ནི་སྣུམ་པའོ་ཞེས་པ་མདོག་སྣུམ་པ་མ་ཡིན་གྱི། ལྷ་བ་ཆེས་པའོ།། དེ་ཉིད་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་གཟུགས།། ཞེས་པ་ནི། དབྱིབས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་སོ་སོར་དབྱེ་ནས་བླང་བྱ་དང་སྤང་བྱར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་མཚོན་པ་ཙམ་སྨོས་པ་ནི། རྐང་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་གཤོང་གཉིས་ཞེས་པ་རྒྱབ་ལྟག་པའི་ཕྱི་ན་གཤོང་བུ་གཉིས་ཡོད་པ་དང༌། གླང་པོའ་རྒྱབ་ ིལྟ་བུ་ནི་ཐོད་པའི་ཕྱིའི་དབུས་དམའ་ཞིང༌། དེའི་མཐའ་གཉིས་མཐོ་བའོ།། རྡོ་རྗེ་བྱ་རོག་རྐང་ཞེས་པ་འགྲེལ་པར་མ་བཤད་ཅིང༌། སྨོན་འགྲོ་བ་སོགས་ན་རེ། ནང་ན་དེ་འདྲའི་རི་མོ་ཡོད་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཝ དགེ་སློང་རཏྣ་རཀྵི་ཏ། སྡོམ་འབྱུང་གི་འགྲེལ་པ་པདྨ་ཅན། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༤༩ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་
འདྲ་སྟེ། “པདྨ་ལྟ་བུ་པདྨས་མཚན།། ཞེས་པ་པདྨ་རྒྱས་པ་ལྟར་དབྱིབས་ཤིན་ཏུ་ཟླུམ་པ་ཉིད་དང་དེའི་ཁ་དོག་ཉིད་ཀྱིས་སོ།། མུ་ཏིག་བཅས་ཞེས་པ་མུ་ཏིག་གི་ཕྲེང་བ་ལྟ་བུའི་ཐིག་ལེ་དཀར་པོའ་ཕྲེང་བ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ལས་སོ།།” ཞེས་སོ།། ི
༢ དམར་ཤོག་ དབུས་དཔར།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༨༣བ༡ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ།
“ལྷག་པ་དམན་དང་ཐ་མ་སྟེ།། དེ་བཞིན་དབྱིབས་ནི་སྣ་ཚོགས་དབྱེ།། གཤོངས་གཉིས་གླང་པོའ་རྒྱབ་ལྟ་བུ།། དེ་བཞིན་རྡོ་རྗེའམ་ཁྭ་ཡི་རྐང།།” ཞེས་ ིསོ༑༑

བཏུང་བའི་སྣོད་ཐོད་པའི་སྐོར། 289

པའོ༑༑ ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེ་དག་ནི་སྤང་བྱའོ།། དེ་དག་བཅངས་ན་ཉེས་དམིགས་གང་འབྱུང་བ་ནི༑ “རྩོད་པ་བྱ་རོག་རྐང་པ་ཡིས།། གཤོང་བུ་གཉིས་ལས་འཚེ་བར་འགྱུར།། དེ་བཞིན་གླང་པོའ་རྒྱབ་ཀྱིས་ནི།།” ི 1

ཞེས་གསུངས་སོ།། བཅང་བར་བྱ་བའི་དབྱིབས་ཀྱི་མཚན་མ་
ནི༑ སྡོམ་འབྱུང་འགྱུར་རྙིང་ལས། “དབུས་ཀྱི་གནས་སུ་གཤོང་བུ་བཞི།། འདོད་འཇོའ་བར་ ིནི་བལྟ་བར་བྱ།། མདུན་ཕྱོགས་སུ་ནི་གཤོང་བུ་གཉིས།། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཞེས་བྱར་བཤད༑༑”2

ཅེས་པ་ཙམ་ཞིག་གསུངས་ལ། དབུས་ཞེས་པ་ཁ་ཅིག་ཐོད་པའི་ནང་གི་ཚངས་
བུག་ཕྱོགས་ཀྱི་དབུས་ལ་འདོད་ལ། སྨོན་འགྲོ་བ་སོགས་དཔྲལ་བའི་ནང་གི་དབུས་ལ་འདོད་དོ།། དེ་ནི་སྔ་མ་ལེགས་ལ། དཔྲལ་བའི་ནང་གི་དབུས་ཀྱི་གཤོང་བུ་གཉིས་ནི་མདུན་གྱི་གཤོང་བུ་གཉིས་སོ།། ལྷ་མོ་གནས་མཁར་སོགས་དང་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དག་གིས༑ རྣ་ལྷན་གྱི་ཐད་གཡས་གཡོན་ན། རྩེ་མོ་ཡལ་ག་རྒྱས་པ་ལྟ་བུ་ཚངས་བུག་གི་ཐད་དུ་འཐོན་པ་འདྲ་བའི་རྩ་རིས་3

ནི་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ཞེས་བྱ་ཞིང༌། དེ་ཉིད་ལ་ཡིག་འབྲུ།
ཕྱག་མཚན། བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད་ཀྱི་མཚན་མ་སོགས་གང་རུང་འབྲས་བུ་ཆགས་པ་ལྟར་འདུག་ན་མཆོག་ཏུ་བཟང་བ་དང༌། ལྟག་པའི་མདུད་མགོ་ནས་དབུས་བར་ལ་ཁུང་བུ་ཟབ་པའི་རི་མོ་ནང་ལ་ཐལ་མར་འདུག་ན་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཟ་ལུང༌། ནང་གི་གདོང་ལ་སོག་སྣ་ཞེས་ཟེར་ཏེ་དེ་ཉིད་མཛུབ་མོ་ལ་བཀལ་ནས་འཕྱང་ཐུབ་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པའི་སྲོག་ཤིང་སྟེ་ངན་པ་དགུ་ཐུབ་ཅེས་ཟེར་ཞིང༌། ངན་པ་དགུ་ནི་ཐོད་པ་ལ་རང་ས་དང༌། ལྷ་ས་དང༌། སློབ་དཔོན་གྱི་ས་ལ་སོགས་པ་དགུར་དགོས་པའི་ས་དེ་དག་གི་ངན་པ་ཐམས་ཅད་སོག་སྣས་ཐུབ་པར་འདོད་པའོ།། སོག་སྣའི་གཡས་གཡོན་དུ་ཐད་ཀར་སོར་བཞི་རེ་བཅལ་བའི་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༨༣བ༧ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། “ཁྭ་
ཡི་རྐང་འདྲེས་རྩོད་པར་འགྱུར།། གཤོང་བུ་གཉིས་པས་རྒུད་པར་འགྱུར།། དེ་བཞིན་གླང་པོའ་རྒྱབ་ཀྱིས་ནང།།” ཞེས་སོ།། ི
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༨༤ན༡
༣ རྩེ་རིས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 290

སར་གླང་པོའ་མཆེ་བ་ལྟ་བུའི་རི་མོ་ཕྱི་ན་ཡོད་ན་རྣལ་འབྱོར་པའི་དབང་ཕྱུག་ཡིན། ཞེས་ ིབྱ་བ་དང༌། རང་སར་ཐིག་ལེ་ཟླུམ་པོ་ལ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལྟ་བུའི་རི་མོ་འདུག་ན་སྐྱིད་ཀྱི་ཉི་མ། རང་སར་རི་མོ་སྨུག་པོ་སྣུམ་ལ་འཁྱིལ་བ་འདུག་ན་ཞག་གི་ཆུ་མིག །ནང་དུ་རི་མོ་དཀར་པོ་ཕྲ་མོ་ནི་ཚེ་ལམ། ཞེས་སོགས་དུ་མ་ཞིག་འཆད་ཅིང༌། ཐོད་པའི་རྣ་ལྷན་གཡས་གཡོན་གྱི་ཐད་ཀྱི་ཁ་ལ་ཤིང་བུ་ཐད་ཀར་བཞག་ནས་དེའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱང་ཤིང་བུ་ཁ་ལ་དྲང་པོར་བཞག་ནས་ཕྱེད་ཕྱེད་དུ་བགོས་པའི་རེ་རེ་ལའང་གཡས་གཡོན་གྱི་ཆ་སོ་སོར་ཕྱེ་བའི་ཐིག་གིས་ས་དགུར་འབྱེད་པ་སོགས་ནི་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་གང་ལས་ཀྱང་མི་འབྱུང་ཞིང༌༑ སྣ་ཚོགས་པ་བསྲེས་པའི་རྟོག་བཏགས་ཀྱང་མང་བར་སྣང་བས། འདིར་དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་མ་བྱས་སོ།།
ལྔ་པ་(སོ་ལ་བརྟག་པ་)ནི། “སོ་ནི་ལྗང་ཁུ་སེར་པོ་དང༌།། ལོགས་སྐྱེས་སྲིན་བུས་ཟོས་དེ་བཞིན༑༑ འདི་དག་ཐམས་ཅད་བལྟ་བྱ་ཞིང༌།། དེ་དག་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་བྱ།།”1

ཞེས་
པ་ལ༑ འགྱུར་རྙིང་དུ། ལོགས་སྐྱེས་ཀྱི་དོད་ལ་སྔོ་བའམ་ཞེས་འབྱུང་ངོ༌།། དེ་དག་བརྟགས་ནས་སྤང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། “སོ་མེད་པའམ་སོ་ཉམས་པ།། དགེ་བ་སྤྲོ་བས་གཟུང་མི་བྱ།། ལྗང་ཁུའི་སོ་ནི་ཉོན་མོངས་མང༌།།”2

ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་མགོ་བོ་ཚང་བ་
ལ་བརྟགས་ནས་སོ་ལ་སྐྱོན་དེ་དག་འདུག་པའི་མགོ་བོའ་ཐོད་པ་ཡང་སྤང་བར་བྱ་བའི་དོན་ ིནོ༑༑
དྲུག་པ་(བུ་ག་ལ་བརྟག་པ་)ནི། “བུ་ག་གཅིག་པ་བྲམ་ཟེར་འགྱུར།། བུ་ག་གཉིས་པ་རྒྱལ་རིགས་འགྱུར།། རྗེ་རིགས་ཞེས་བྱ་བུ་ག་གསུམ།། དམངས་རིགས་དག་ནི་བུ་ག་བཞི།། བུ་ག་མང་པོའམ་བུ་ག་མེད།། མཁས་པ་ཡིས་ནི་སྤང་བར་བྱ།། བུད་མེད་ཐོད་པའང་མི་བཟུང་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༨༣བ༢ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། “སོ་ནི་ལྗང་དང་སེར་བའམ།། ལྟོ་བའམ་སྲིན་བུས་ཟོས་དེ་བཞིན།། འདི་ཀུན་རྣམ་པར་བལྟས་ནས་ནི།། དེ་ལ་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་བྱ།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༨༣བ༧ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། “སོ་མེད་པའམ་སོ་ཉམས་པ།། དགེ་བ་འདོད་པས་བཅང་མི་བྱ།། སོ་ལྗང་བས་ནི་སྡུག་བསྔལ་མང།།” ཞེས་སོ།།

བཏུང་བའི་སྣོད་ཐོད་པའི་སྐོར། 291

སྟེ༑༑”1

ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་ལ་བུ་ག་གཅིག་ནི་ཚངས་བུག་ཡིན་ལ། དེ་ལས་མང་བའི་བུ་ག་ནི་རྩའི་སྣེ་མོས་ཐོད་པ་ཕུག་ནས་ཕྱིར་འཐོན་པའམ་འཐོན་ལ་ཁད་པའི་བུག་པའོ།། བྲམ་ཟེ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་ནི་སྔར་དང་འདྲའོ།། བུད་མེད་ཐོད་པ་ལ་ཚངས་བུག་མི་འོང་ཞིང༌༑ ནལ་བུའི་ཐོད་པ་ནི་ཐོད་སྲུབས་སོགས་སྣའི་ཐད་ནས་དཔྲལ་བའི་གཞུང་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། བུད་མེད་ཀྱི་ཐོད་པ་སོགས་དེ་དག་ཀྱང་རང་གི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པ་ལ་སྤང་བྱར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ལས་སྦྱོར་ལ་ངེས་པར་དགོས་པ་རྒྱུད་སྡེ་ཆེན་མོ་ལས་མང་དུ་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཁ་བལྟ་ཕྱོགས། དུམ་བུ། ཁ་དོག།།དབྱིབས། བུག་པ་སོགས་ལ་ཡོན་ཏན་གང་བཤད་པ་ཚང་ཞིང༌། དེའི་བཟློག་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་རྣམས་མེད་པ་ན་རབ་ཡིན་ལ། ཡོན་ཏན་ཤས་ཆེ་བ་འབྲིང༌། སྐྱོན་ཤས་ཆེ་བ་ནི་སྤང་བྱར་ངེས་སོ།། དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཀ་པཱ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བཅངས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། མཚན་ཉིད་འདི་དག་ཡོངས་རྫོགས་པས།། བཅང་བྱ་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཅངས་པའི་དགོས་པ་དེ་དག་གིས་ཤེས་སོ།། རྒྱུད་སྡེ་དང་རྒྱ་གར་གྱི་གཞུང་ཁུངས་མ་རྣམས་ལས། བདུད་རྩི་དང་གཏོར་མ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་སྐབས་ལ་སོགས་པར་རང་རང་གི་ཐོད་པའི་བསྐྱེད་ཆོག་གསུངས་པ་རྣམས་དང། བདེ་མཆོག་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་སྦྱིན་པའི་ཚེ། ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྔགས་ལན་གསུམ་གསུམ་བཟླས་ནས་སྦྱིན་པ་དང༌། དེའི་ཚེ་ཐོད་པ་བདུད་རྩིས་བཀང་བས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བ་མཚོན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་དྲན་པར་བྱས་ཏེ་འཆང་བ་ཙམ་ཞིག་གསུངས་ཀྱི་དེ་ལས་བཅང་ཚུལ་གཞན་རྒྱས་པར་མ་གསུངས་པས། བཟང་པོ་ལ་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བའི་བཅང་ཐབས། འབྲིང་པོ་ལ་འཕྲིན་ལས་བསྒྲུབ་པའི་བཅང་ཐབས། ངན་པ་ལ་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བའི་བཅང་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༨༣བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བུ་ག་གཅིག་པ་བྲམ་ཟེར་འགྱུར།། བུ་ག་གཉིས་པ་རྒྱལ་རིགས་འགྱུར།། བུ་ག་གསུམ་པ་རྗེའུ་རིགས་ཤེས།། བུ་ག་བཞི་པ་དམངས་རིགས་རྣམས།། བུ་ག་མང་པོའམ་བུ་ག་མེད།། མཁས་པ་ཡིས་ནི་སྤང་བར་བྱ།། བུད་མེད་ཐོད་པའང་མི་གཟུང་སྟེ།།” ཞེས་སོ།།

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 292

ཐབས་སོགས་མང་དུ་སྨྲ་བ་དག་འདིར་མ་བྲིས་ལ། བམ་རིལ་ཐོད་མཁར། རྐང་གཉིས་བྱ་འཕུར༑ དཀར་མོ་སྤྱན་གཅིག་གིས་ཞུས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་རྫུས་མ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ལ་ཡིད་བརྟན་པར་མི་བྱའོ།། དེ་ལྟར་ན་རྣལ་འབྱོར་པའི་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།
དོན་ཚན་བདུན་པ་བགོ་བའི་གོས་དང་སྟན་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཞེས་སྨྲས་པ་དེ་བཤད་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་ཚེ་རྣལ་འབྱོར་ཕོ་མོ་རྣམས་གདན་ཇི་ལྟ་ ིབུ་ལ་གནས་པ་འཆད་པ་ནི། བརྟག་གཉིས་ལས། “རོ་ཡི་གཟུགས་ཅན་དགུ་དང་ནི།། ཡང་ན་སྟག་གི་པགས་པ་ཉིད།། དུར་ཁྲོད་རས་ནི་དེ་བཞིན་ནོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རོ་
གདན་དང༌། སྟག་ལྤགས་དང༌། དུར་ཁྲོད་ཀྱི་རས་ཀྱི་གདན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རོ་དངོས་མ་ཉམས་པ་སྨན་ལ་སོགས་པའི་བྱུག་པས་པགས་པ་མ་རུལ་བར་བྱས་ནས་ལེགས་པར་བསྐམས་ཏེ། དེ་ཉིད་སླར་ཡང་བྱེ་མ་རློན་པ་སོགས་ལ་ཅུང་ཟད་སྦངས་ནས། དབྱུག་པའི་ཐོ་བ་འཇམ་པོས་རུས་མགོ་རྣམས་ཀྱི་ཐད་ནས་རིམ་པ་བཞིན་བརྡུངས་པས། ནང་གི་རུས་པ་སོགས་ཕྱེ་མར་གྱུར་པ་འོག་གི་ལམ་ནས་འཐོན་པར་འགྱུར་ལ། ཐམས་ཅད་འཐོན་ཟིན་ནས་ལེགས་པར་འཇམ་པོར་གྱུར་གྱི་བར་དུ་བྱི་དོར་བྱས་པ་དེ་ཉིད་གདན་དུ་བྱའོ།། ཞེས་འཆད་དོ།། དེ་བཞིན་དུ་སྟག་ལྤགས་ཡན་ལག་མ་ཉམས་པ་མཉེན་པོར་བྱས་པ་དང༌། རོ་རས་ལ་ནི་མི་རོ་བྲིས་པའོ་ཞེས་བླ་མ་དག་གིས་འཆད་དེ། དེ་དག་ཀྱང་མགོ་བོ་གཡས་སུ་བསྟན་པའོ།། ལྷའི་ན་བཟར་མ་ཟད་ཀྱི། རྣལ་འབྱོར་པས་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་སྤྱོད་པ་དང་བགེགས་ལ་བཀའ་བསྒོ་བའི་ཆས་འཇུག་སོགས་ཀྱི་ཚེའང༌། བརྟག་གཉིས་ལས། “བགོ་བ་སྟག་གི་པགས་པ་ཉིད།།”2

ཅེས་གསུངས་པ་སོགས་སྟག་ལྤགས་བགོ་བར་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང བརྟག་གཉིས། བརྟག་པ་གཉིས་པའི་ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༢༦བ༦
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང བརྟག་གཉིས། བརྟག་པ་དང་པོའ་ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༦བ༧ ི

བགོ་བའི་གོས་དང་སྟན་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག 293

གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། དེ་ནི་མགོ་གཡས་སུ་བསྟན་ནས་སྨད་དཀྲིས་སུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ༑ ཀུན་སྤྱོད་ལས། “སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་མཁའ་འགྲོ་མའི།། པགས་པའི་གོས་ནི་འཛིན་པའི་མཆོག །”1

ཅེས་པ་ལྟར། ཕག་མོའ་ཉེ་སྙིང་ལན་གསུམ་བཟླས་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ ིཤིང༌༑ སྔགས་དེའི་རང་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་དག་པར་མོས་ནས་བགོ་བར་བཤད་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱཻ་རྡོར་སོགས་གཞན་ལའང་རིགས་སྦྱར་བར་ཁ་ཅིག་འཆད་དོ།། རོ་གདན་གྱི་དག་པ་ནི་ཁོ་བོས་བརྟག་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ལ། སྟག་ལྤགས་ཀྱི་སྨད་གཡོགས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་མཚོན་པར་གཞུང་དུ་མ་ལས་བཤད་དོ༑༑ དུས་འཁོར་ལས་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་དུས་ཀྱི་གདན་གྱི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ ིབཤད་པ་སོགས་ནི་གཞན་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འདིར་མ་བྲིས། སོགས་ཁོངས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དགང་བླུགས་དང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་དང་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ནི་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྦྱིན་སྲེག་གི་ཆོ་ག་ཆེན་མོ་དང༌། རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ལམ་རིམ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་ནི་ཡི་གེ་ཧ་ཅང་མངས་བས་འཇིགས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མ་བྲིས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སུ་དམ་བཅས་པ་དག་རྒྱ་ཆེར་རྒྱུད་སྡེ་དང་མཁས་པའི་གཞུང་བཞིན་དུ་རྫོགས་པར་སྨྲས་ཟིན་ནོ།། བློ་གྲོས་གཏིང་མཐའ་བལྟ་བར་མི་མངོན་ཞིང༌།། གཞུང་བཟང་ཆུ་བོ་མ་ལུས་འདུ་བའི་གཞི། གྲངས་མེད་རིགས་པའི་རླབས་ཕྲེང་གཡོ་བ་ཅན།། ཐུབ་བསྟན་ནོར་འཛིན་འཆིང་བ་གཞན་ཡོད་མིན།། ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་བྱེ་བས་གང་བ་ཡི།། ཆུ་གཏེར་ཆེ་ལས་བརྩེ་བའི་དེད་དཔོན་གྱིས།། རབ་ཏུ་བླངས་པའི་རིན་ཆེན་ཕྲེང་མཛེས་འདི།། རིག་པ་འཛིན་པའི་ཡིད་འཕྲོག་མགུལ་རྒྱན་ཡིན།། དབང་ཁྲིད་རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་ཙམ་བཀླགས་པའི་ལུང་གིས་མང་དུ་ཐོས་པར་རློམ།། ཡིན་བརྟན་མེད་པར་གཡོ་སྒྱུའི་ཚིག་གིས་བླུན་པོའ་ཚོགས་མང་འབྲིད་པར་བྱེད།། དམ་ཚིག་སྡོམ་པ་ ི
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ག ཀུན་སྤྱོད། བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༤༢ན༤

དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 294

རྩྭ་ལྟར་དོར་ནས་ལོག་པའི་འཚོ་བ་ལྷུར་ལེན་དག།།གསང་སྔགས་འཆང་བའི་ཁེངས་པ་ཐོངས་ལ་ཐུབ་བསྟན་ཉམས་པར་མ་བྱེད་ཅིག།།བདག་གིས་འདིར་ནི་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བཞིན༑༑ གྲུབ་ཆེན་གཞུང་བཞིན་1

མཁས་པའི་ལུགས་བཟང་བཞིན།། ལེགས་པར་བཤད་
པས་དགེ་བ་གང་ཐོབ་ངེས།། འགྲོ་ཀུན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཐོབ་གྱུར་ཅིག།།རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་མི་འབྲལ་བ་དང་བསྟེན་པར་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་གི་རྫས་མེད་དུ་མི་རུང་བ་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང༌། ཇི་ལྟར་བཅང་བའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། རིགས་སྔགས་འཆང་གི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་ལ་འདོད་དགུར་སྤྱོད་པའི་སྐལ་བ་མཆོག་དང་ལྡན་པ། ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་མ་ལུས་པ་2

བལྟ་བའི་རིགས་པའི་མིག་ཅན། དགེ་སློང་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་
བཟང་པོས། གྲུབ་པའི་གནས་མཆོག་འབྲོག་རི་བོ་ཆེ་དགེ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པ་དག་ལ་ཕན་གདགས་པའི་སླད་དུ་ཉེ་བར་སྦྱར་བའོ།། །།འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །སརྦ་ཛ་ག་ཏཾ།

1 གསུང་བཞིན་ དབུས་དཔར།
2 ལུས་ལ་ དབུས་དཔར།

༈ རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་
རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག་

བཞུགས་སོ།།

༄༅།། རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་བླ་མ་དམ་པའི་ཞབས་ལ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ལམ་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ་བ་1

རྒྱུད་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གཉིས་སུ་འདུས་ཤིང༌། བསྐྱེད་རིམ་ནི་རྫོགས་རིམ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་སྐྱེ་བའི་སྨིན་བྱེད་དུ་སྒོམ་པ་ཡིན་ལ། བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱས་ནས་བསྒོམ་པར་བྱ་2

བའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་ལ།
རྫོགས་རིམ་གྱི་དབྱེ་བསྡུ། རྫོགས་རིམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་ངེས་པའི་ཚུལ། རིམ་པ་སོ་སོའ་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བའོ།། དང་པོ་ ི (རྫོགས་རིམ་གྱི་དབྱེ་བསྡུ་)ནི། རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་དྲུག་པ་ལས། “སྔགས་ལ་ངེས་རྟོག་ལུས་ཀྱི་ནི།། ངག་གིས་ཡིད་ལ་བསྐུལ་གྱུར་པ༑༑ བསྒྲུབ་བྱ་རབ་མཆོག་དངོས་གྲུབ་དང༌།། ཡིད་ནི་དགའ་ཞིང་མགུ་བའོ།།”3

ཞེས་
གསུངས་4

པ་འདིའི་དོན་འགྲེལ་བ་སྒྲོན་གསལ་གྱིས་བཤད་པ་ན། རྫོགས་རིམ་རིམ་པ་
དྲུག་ཏུ་བཤད་ལ། ཇི་ལྟར་བཤད་ན། སྔགས་ལ་ངེས་རྟོག་ཅེས་པས་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་གཙོ་

༡ བྱ་བའི་ དབུས་དཔར།
༢ སྒོམ་པར་བྱ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་༩༨བ ༦ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། སྔགས་དམིགས་པ་ཡི་ལུས་ཀྱིས་
ནི༑༑ ངག་དང་ཡིད་ལ་བསྐུལ་བྱས་པས།། བསྒྲུབ་བྱ་རབ་མཆོག་དངོས་གྲུབ་དང་།། ཡིད་ནི་ཡང་དག་དགའ་མཛེས་པ།། ཞེས་སོ།།
༤ ཅེས་གསུངས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག 296

བོར་བྱས་པའི་ངག་དབེན་བསྟན། ལུས་ཀྱི་ནི་ཞེས་པས་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་དེ་ཡང་རྫོགས་རིམ་པའི་ལུས་དབེན་གྱི་རྟེན་ལ་གནས་ནས་བྱེད་དགོས་པས། རྡོར་བཟླས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ལུས་དབེན་བསྟན། ངག་གིས་ཡིད་ལ་བསྐུལ་གྱུར་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་1

ཞེས་པའི་དོན་ནི།
ངག་དབེན་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་དེས་སྙིང་ཁའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཞེས་གྲགས་པའི་ཡིད་སྙིང་ཁའི་དྷཱུ་ཏཱིའི་དབུས་ཀྱི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་བརྟེན་ཏེ། རླུང་ཐམས་ཅད་ཐིག་ལེ་དེ་ལ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བསྒྲུབ་པར་2

བྱའོ།། གང་བསྒྲུབ་ན། རབ་མཆོག་
ཅེས་པ་ངག་དབེན་ལས་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་དབེན་དང༌། དངོས་གྲུབ་ཅེས་པས་བདག་བྱིན་རླབས་སྒྱུ་ལུས་3

ཀྱི་རིམ་པ་དང༌། ཡིད་ནི་དགའ་ཞིང་ཞེས་པ། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་
འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པ་དང༌། མགུ་བ་ཞེས་པ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུར་བཞེངས་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་རིམ་པ་སྟེ་བཞི་པོ་དེ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ།། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུད་ཚིག་འདིས། ལུས་དབེན་རིམ་པ་དང་པོར་བྱས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་པ་དྲུག་ཏུ་བཤད་ཅིང༌། འདི་དང་མཐུན་པར་འཕགས་པ་ལྷས་ཀྱང་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་རིམ་པ་དྲུག་ཏུ་བཤད་དོ།། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རིམ་ལྔར། ངག་དབེན་རིམ་པ་དང་པོར་བྱས་ནས་རིམ་པ་ལྔར་བཤད་ཅིང༌། འདི་ནི་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་ལ། ཀླུ་བྱང་གིས་ཀྱང་རྣམ་གཞག་རིམ་པར་དེ་དང་མཐུན་པར་བཤད་དོ།། ཟླ་བ་གྲགས་པའི་སྒྲོན་གསལ་གྱི་མགོར། “གསང་སྔགས་སྐུ་ནི་རབ་སྒྲུབ་བྱེད།། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་པོ་ཡིན།། སེམས་ལ་དམིགས་པ་ཙམ་ཞིག་ནི།། ‘རིམ་པ་གཉིས་པ་ཞེས་བཤད་དོ།།’ ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བསྟན་པ་ནི།། ‘ཡིད་འོང་རིམ་པ་གསུམ་པ་ཡིན།།’ ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དག་པ་ནི།། རིམ་པ་བཞི་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ།། བདེན་གཉིས་སྦྱོར་བ་གང་ཡིན་པ།། ཟུང་འཇུག་ཅེས་བྱ་ལྔ་

༡ སྒྲུབ་བྱ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ སྒྲུབ་པར་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༣ རྒྱུ་ལུས་ གཙང་དཔར།

རིམ་པ་ལྔའི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་བཅས་ཀྱི་སྐོར། 297

པ་སྟེ།།”1

ཞེས་བསྐྱེད་རིམ་རིམ་པ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཤིང༌། རྫོགས་རིམ་ལ་རིམ་པ་བཞིར་
བསྡུས་ནས་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་རྫོགས་རིམ་ལ་རིམ་པ་དྲུག་དང༌། ལྔ་དང༌། བཞིར་བྱས་པ་དེ་རྣམས་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན་མི་འགལ་ཏེ། རིམ་པ་བཞིར་བྱས་པའི་ཚེ་ན་ལུས་དབེན་དང་ངག་དབེན་གཉིས་པོ་སེམས་དབེན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པས་སེམས་དབེན་དུ་བསྡུས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། རིམ་པ་ལྔར་བྱས་པའི་ཚེ་ན། ལུས་དབེན་དེ་ངག་དབེན་གྱི་རྟེན་ཡིན་པས་ངག་དབེན་དུ་བསྡུས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང༌། རིམ་པ་དྲུག་ཏུ་བྱས་པའི་ཚེ་ན། ལུས་དབེན་དང་ངག་དབེན་གཉིས་ཀྱང་རིམ་པ་རེ་རེ་སོ་སོར་བགྲང་བ་ཡིན་པས་གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བསྡུ་ཙམ་ཡིན་པས་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་ངེས་པ་ལ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང༌། རང་གི་ལུགས་བཞག་པའོ།། དང་པོ་(གཞན་ལུགས་དགག་པ་)ནི། རྒྱ་བོད་ཀྱི་འདུས་པ་བ་སྔ་མ་མང་པོ་ཞིག་འདི་སྐད་ཟེར་ཏེ། ལུས་དབེན་གྱིས་ལུས་དག་པར་བྱེད། ངག་དབེན་གྱིས་ངག་དག་པར་བྱེད། སེམས་དབེན་གྱིས་སེམས་དག་པར་བྱེད། དེ་ལྟར་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་རྣམ་པར་དག་ནས་རང་གི་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་ནི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་རིམ་པ་ཡིན་ཞིང༌། འདི་ལའང་སྒྱུ་མར་ཞེན་པའི་རྟག་པའི་མཐར་ལྟུང་བའི་ཆ་གཅིག་ཡོད་པས་དེ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པ་སྒོམ། དེ་ལ་ཡང་ཆད་པའི་མཐར་ལྟུང་བའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་ཆ་གཅིག་ཡོད་པས། དེ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་སྣང་སྟོང་ཚོགས་པའི་ཟུང་འཇུག་སྒོམ་དགོས་པས་གྲངས་དང་གོ་རིམ་ངེས་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ།། ཞེས་ཟེར་རོ།། འདི་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབེན་གསུམ་གྱིས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དག་པར་བྱེད་པར་འདོད་པ་དབེན་གསུམ་གྱི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། ལྷ་སྐུ་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་རིམ་པར་འདོད་པ་ནི་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་བཞི་པ་དང་དྲུག་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘རིམ་པ་གཉིས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ།།’ ‘ཡིད་འོང་རིམ་པ་གསུམ་པའོ།།’ ཞེས་སོ།།

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག 298

སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་ནོར་བ་ཆེས་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། རྟག་མཐའ་སྤོང་བའི་ལམ་ཆད་མཐའ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་དགོས། ཆད་མཐའ་སྤོང་བའི་ལམ་རྟག་མཐའ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་དགོས་ན་གླང་པོ་ཆེའི་ཁྲུས་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཡང་རྗེ་འགོས་1

རྗེས་འབྲང་
དང་བཅས་པ་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། སེམས་དབེན་ནི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་རླུང་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་རྟོག་གི་སྤྲོས་པ་གཅོད་ནུས་པ་དགོས་པས། དེའི་ཕྱིར་དུ་ངག་དབེན་སྒོམ། ངག་དབེན་དེ་ཡང་ལུས་དབེན་གྱི་རྟེན་ལ་གནས་ནས་བྱེད་དགོས་པས་ལུས་དབེན་སྒོམ་དགོས་སོ།། དེ་ལྟར་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་ཐོབ་ནས་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པ་ལ། ཕྱིའི་གཟུང་བ་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྒོམ་པ་སྒྱུ་ལུས། ནང་འཛིན་པ་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བདེ་སྟོང་སྒོམ་པ་འོད་གསལ་དང༌། དེ་འདྲ་བའི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་སྒོམ་པ་ཟུང་འཇུག་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ།། འདི་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཞི་གནས་རྐྱང་པའི་མཚན་གཞིར་བཟུང་ན་སྐབས་འདིར་དེ་ལས་ལྷག་པའི་ལྷག་མཐོང་མེད་པའི་ཕྱིར་ལྷག་མཐོང་མི་རྙེད་པ་2

ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། ཕྱིའི་གཟུང་བ་སྒྱུ་མ་དང་ནང་འཛིན་པ་བདེ་སྟོང་སྒོམ་པ་ཙམ་སྒྱུ་
ལུས་3

དང་འོད་གསལ་གྱི་ཕྱོགས་ན་ཡང་མི་གནས་ཤིང༌། དེ་ཙམ་སྒོམ་པ་ཐེག་པ་འོག་མ་དག་ལ་ཡང་དུ་མ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། གྲངས་དང་གོ་རིམ་ངེས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཤད་ན། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་དང་ཡུལ་ ིསྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་སྣང་ཕྲ་མོས་ཀྱང་བར་མ་ཆོད་པར་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་རོ་

༡ རྗེ་མགོས་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ མི་སྙེད་པ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༣ རྒྱུ་ལུས་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

རིམ་པ་ལྔའི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་བཅས་ཀྱི་སྐོར། 299

གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཐུགས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང༌། སྐུ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་བསྒྲུབས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་ཚོགས་པའི་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་དེ་ཉིད་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་ལ། སློབ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་དང༌། ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་སྣང་ ིཕྲ་མོས་ཀྱང་བར་མ་ཆོད་པར་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་རོ་གཅིག་ཏུ་གཞུག་པའི་ཐུགས་དོན་དམ་བདེན་པ་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང༌། སྐུ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ལས་བསྒྲུབས་པའི་1

མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དག་པའི་སྒྱུ་
མའི་སྐུ་གཉིས། ངོ་བོ་གཅིག་པའི་སྐུ་དང་ཐུགས་སུ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པའི་ཟུང་འཇུག་བསྒོམ་དགོས་ལ།2

དེ་ལ་ཡང་ཟུང་འཇུག་ཏུ་སྒོམ་པའི་རྒྱུའི་ཡ་གཉིས་པོ་དང་པོར་བསྒྲུབ་
དགོས་3

པས། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་སྐུའི་རིམ་པ་དང༌། བདག་བྱིན་རླབས་ཀུན་རྫོབ་པ་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་རིམ་པ་བསྒོམ་དགོས་སོ།།4

དེ་ལ་ཡང་མ་
དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དེ་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་སྟེ་དག་པར་བྱ་བ་ངེས་པར་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ་དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་མི་འབྱུང་བས། དང་པོར་སྒྱུ་ལུས་བསྒོམས་ནས་5

དེ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པ་བསྒོམ་
དགོས་6

སོ།། སྒྱུ་ལུས་མཚན་ཉིད་པ་འགྲུབ་པ་ལ་རླུང་ཐམས་ཅད་འཆི་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྙིང་ཁའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་

༡ སྒྲུབས་པའི་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ སྒོམ་དགོས་ལ། དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༣ སྒྲུབ་དགོས་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༤ སྒོམ་དགོས་སོ།། དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༥ སྒོམ་ནས་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༦ སྒོམ་དགོས་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག 300
དྲངས་པའི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དཔེའི་འོད་གསལ་དང་བཅས་པའི་སེམས་དབེན་སྒོམ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ལ། རླུང་ཐམས་ཅད་སྙིང་ཁར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱེད་པ་ལ་སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་དགྲོལ་དགོས་1

སོ།། དེ་འགྲོལ་བར་བྱེད་པ་ལ་ངག་དབེན་རྡོ་རྗེའི་
བཟླས་པ་བསྒོམ་དགོས་2

སོ།། རྩ་མདུད་འགྲོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་སྙིང་ཁའི་འདི་
དཀའ་ཤོས་ཡིན་པས། དེ་འགྲོལ་བ་ལ། དྷཱུ་ཏཱིའི་མར་སྣ་ལྟ་བུའི་ལུས་ཀྱི་གནས་གཞན་དུ་རླུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་ཐོག་མར་བྱེད་ནུས་པ་གཅིག་བྱུང་ན། སྔོན་དུ་སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་དགྲོལ་བ་3

ལ་ཡང་སླ་བར་འགྱུར་བས། དགོས་པ་དེ་བསྒྲུབ་པའི་4

ཕྱིར་དུ་ལུས་
དབེན་བསྒོམ་དགོས་5

པ་ཡིན་པས། དེས་ན་རྫོགས་རིམ་རྣམས་ཀྱི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་ངེས་
ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་བའི་རྫོགས་རིམ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་སྐྱེ་བ་ལ། དེའི་སྔོན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་བསྒོམས་པས་6

རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་འདྲའི་བསྐྱེད་
རྫོགས་སྒོམ་པ་ལའང༌། དེའི་སྔོན་དུ་ལམ་སྒོམ་པའི་སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་པའི་དབང་བསྐུར་བ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཐོབ་དགོས་ལ། དབང་བསྐུར་བའི་སྣོད་དུ་རུང་བ་ལ་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱིས་རྒྱུད་སྦྱངས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས། དང་པོར་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བསླབ་ནས་མྱོང་བ་ཐོན་པ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།
གསུམ་པ་རིམ་པ་སོ་སོའ་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། ཐོག་མར་ལུས་དབེན་གྱི་རྣམ་ ིགཞག་ལ། བླ་མ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་བཀོད་ནས་དེ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ། རང་ལུགས་བཞག་པའོ།། དང་པོ་(བླ་མ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་བཀོད་ནས་དེ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་)ནི། འདུས་

༡ འགྲོལ་དགོས་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ སྒོམ་དགོས་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༣ འགྲོལ་བ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

༤ སྒྲུབ་པའི་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༥ སྒོམ་དགོས་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༦ སྒོམ་པས་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

རིམ་པ་ལྔའི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་བཅས་ཀྱི་སྐོར། 301

པ་བ་སྔ་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལུས་དབེན་ལ་བཞི་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་ལུས་དབེན། རང་བཞིན་གྱི་ལུས་དབེན། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ལུས་དབེན། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལུས་དབེན་ནོ།། དང་པོ་(གཟུགས་ཀྱི་ལུས་དབེན་)ནི། རང་གི་ལུས་མི་གཙང་བའི་རྫས་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་གི་རང་བཞིན་དུ་སྒོམ་པ་སྟེ། འདི་ནི་ཕྱི་རོལ་པས་ལུས་གཙང་བ་དང་བདེ་བ་སོགས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་ཉན་ཐོས་དང་ཤེས་བྱ་ཐུན་མོང་བའི་ལུས་དབེན་ནོ།། གཉིས་པ་(རང་བཞིན་གྱི་ལུས་དབེན་)ནི། རང་གི་ལུས་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་ཚོགས་པ་ཙམ་ལ་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་སྒོམ་པ་སྟེ། འདི་ནི་ལུས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་བ་དང་ཤེས་བྱ་ཐུན་མོང་བའི་ལུས་དབེན་ཡིན་ནོ༑༑ གསུམ་པ་(རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ལུས་དབེན་)ནི། ཤེས་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སོགས་སུ་སྣང་བ་འདི་རྣམས་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པར་སྒོམ་པ་སྟེ། འདི་ནི་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ། སེམས་ཙམ་པ་དང་ཤེས་བྱ་ཐུན་མོང་བའི་ལུས་དབེན་ནོ།། བཞི་པ་(ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལུས་དབེན་)ནི། རང་གི་ཕུང་སོགས་རིགས་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་སྒོམ་པ་སྟེ། འདི་ནི་ཕུང་སོགས་ཐ་མལ་དུ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ། སྐབས་འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུས་དབེན་ནོ།། ཞེས་ཟེར་རོ།། དེ་འདྲ་བའི་བླ་མ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་དེ་ནི། རྒྱུད་དང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་དུ་ཟུར་ཙམ་ཡང་མ་བཤད་པས་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ལ།1

སྤྱོད་བསྡུས་སུ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་
ནམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་སྤྱོད་བསྡུས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་རང་ལུགས་བཞག་པས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།
གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། གང་དབེན་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ལུས་ངོས་བཟུང་བ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་གིས་དབེན་པའི་སྤང་བྱ་ངོས་བཟུང་བ། ཐབས་གང་གིས་

༡ མ་ཡིན། དབུས་དཔར།

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག 302

དབེན་པར་གྱུར་པའི་གཉེན་པོ་ངོས་བཟུང་བའོ།། དང་པོ་(གང་དབེན་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ལུས་ངོས་བཟུང་བ་)ནི། ལུས་ཀྱི་སྐད་དོད་ཀཱ་ཡ་1

ཞེས་པ་བསགས་པ་དང་ཚོགས་པ་དང༌། སྤུངས་པ་
རྣམས་ལ་འཇུག་པས། འདི་རྣམས་གང་ཡང་རུང་བ་ཚང་བ་གཅིག་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དབེན་གཞིའི་ལུས་ངོས་བཟུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གཟུགས་རགས་པ་འདིའི་སྤུངས་ཚུལ་ནི། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “ལུས་སུ་གྲུབ་པ་འདི་ནི་སྤུངས་པ་བཞིན་དུ་གནས་ཏེ། ཤའི་ཁམ་ཚད་དང༌༑”2

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། འབྱུང་ལུས་རགས་པ་འདི་ནི་ཤའི་ཁམ་ཚད་དང་
ཁྲག་དང་རུས་པ་ལ་སོགས་པ་མི་གཙང་བའི་རྫས་དུ་མ་ཚོགས་པའམ་སྤུངས་པའི་ཕྱིར་ན་ལུས་ཞེས་བྱའོ།། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་འདི་རྣམས་ཀྱི་སྤུངས་ཚུལ་ནི། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “ཕུང་བོ་ལྔ་དང༌། ཁམས་བཞི་དང༌། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང༌། ཡུལ་ལྔ་དང༌། ཡེ་ཤེས་ལྔ་ནི་འབྲས་དང་ནས་ལ་སོགས་པའི་འབྲུ་མང་པོ་ལ་སྤུངས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཏུ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཚོགས་པ་ལ་སྤུངས་པ་ཞེས་བྱའོ།།”3

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་
འདི་རྣམས་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཏུ་གཏོགས་པ་དུ་མ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པའམ་སྤུངས་པ་ཡིན་པས་ལུས་ཞེས་བྱའོ།། ཕུང་ཁམས་སོགས་སུ་གཏོགས་པའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་སྤུངས་ཚུལ་ནི། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “ཁམས་རྣམས་ཕྲད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་དང༌། ལྟ་བ་དང༌། ཡིད་དང༌། མ་རིག་པ་དང༌། བག་ཆགས་དང༌། སྲེད་པ་དང༌། ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུན་ལ་ནི་བསགས་པ་ཞེས་བྱའོ།། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་

༡ ཀ་ཡ་ གཙང་དཔར།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༦༠བ༧
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༦༡ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཕུང་པོ་ལྔ་
དང༌། ཁམས་བཞི་དང༌། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང༌། ཡུལ་ལྔ་དང༌། ཤེས་པ་ལྔ་ནི་སྤུངས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་འབྲས་དང༌། ནས་དང༌། ཏིལ་དང༌། གྲོ་དང༌། མོན་སྲན་སྡེའུ་མང་པོ་ལ་སྤུངས་པ་ཞེས་བྱའོ།། དེ་བཞིན་དུ་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང༌། ཉིང་ལག་ཏུ་གཏོགས་པ་ཚོགས་པ་ལ་སྤུངས་པ་ཞེས་བྱའོ།།” ཞེས་སོ།།

རིམ་པ་ལྔའི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་བཅས་ཀྱི་སྐོར། 303

ཚོགས་པའམ་སྤུངས་པ་ནི་ཉེ་བར་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་”1 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་ཡུལ་གོ་ས་ནོན་པའི་ལུས་སུ་ཉེ་བར་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ན། ཡུལ་གོ་ས་ནོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པའི་སྤུངས་ཚུལ་དེ་མེད་ཀྱང༌། རང་གི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་དུ་མ་ཚོགས་པའི་རྒྱུན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས་ན་བསགས་པ་ཞེས་བྱའོ།། དེས་ན་སྤྱོད་བསྡུས་ཀྱི་གཞུང་ཚན་པ་གསུམ་པོ་དེས་དབེན་གཞིའི་ལུས་ངོས་བཟུང་བ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་དང་རང་བཞིན་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ལུས་དབེན་གསུམ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་གིས་དབེན་པའི་སྤང་བྱ་ནི། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཐ་མལ་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་གནས་པ་རྣམས་ནི།”2

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་གཉིས་པོ་འདི་
དབེན་པར་བྱ་རྒྱུའི་སྤང་བྱ་ཡིན་ནོ།།
གསུམ་པ་ཐབས་གང་གིས་དབེན་པར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ནི། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལས་སྒྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏེ།”3

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གི་ཕུང་སོགས་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
རིགས་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྒོམ་པའི་ཐབས་ཀྱིས་དབེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་འདྲ་བའི་ལུས་དེ་ལ་ཡང༌། དམ་པ་རིགས་བརྒྱ། དེ་ཉིད་རིགས་ལྔ། གསང་བ་རིགས་གསུམ༑ གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་ལུས་དབེན་དང་བཞི་ལས་དམ་པ་རིགས་བརྒྱ་
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༦༡ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཁམས་རྣམས་
ཚོགས་པ་ལས་ཤེས་རབ་དང༌། ལྟ་བ་དང༌། ཡིད་དང༌། མ་རིག་པ་དང༌། བག་ཆགས་དང༌། སྲེད་པ་དང༌། ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུན་ལ་ནི་བསགས་པ་ཞེས་བྱའོ།། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་པ་སྤུངས་པ་ནི་ཉེ་བར་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༦༡ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཕུང་པོ་དང་
ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཐ་མལ་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་” ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༦༡ན༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ད་ལྟར་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལས་བསྒྲུབས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏེ།” ཞེས་སོ།།

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག 304
འབྱེད་ཚུལ་ནི། ཕུང་པོ་ལྔ་རིགས་ལྔར་སྒོམ་པ་དང༌། ཁམས་བཞི་ཡུམ་བཞིར་སྒོམ་པ་དང༌༑ མིག་ནས་ཡིད་ཀྱི་བར་དྲུག་ས་སྙིང་སོགས་སུ་སྒོམ་པ་དང༌། གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་ལྔ་གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ་སོགས་ལྔར་སྒོམ་པ་སྟེ། ཉི་ཤ་པོ་འདི་ལ། རྣམ་སྣང་གི་རྣམ་སྣང༌། རྣམ་སྣང་གི་རིན་འབྱུང་ཞེས་སོགས་རིགས་ལྔར་འབྱེད་ཅིང༌། དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་ཏེ། རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མའི་རྣམ་སྣང༌། རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མའི་རིན་འབྱུང་ཞེས་སོགས་སུ་ཕྱེ་བས་བརྒྱར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཕྱེ་བའི་རྣམ་སྣང་ཉི་ཤ་པོ་དེ་རྣམ་སྣང་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས། རིན་འབྱུང་ཉི་ཤ་པོ་དེ་རིན་འབྱུང་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས། རིགས་ལྔར་བསྡུས་པས་དེ་ཉིད་རིགས་ལྔར་འགྱུར་ལ། རིགས་ལྔ་པོ་དེ་ཡང༌། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དུ་བསྡུས་པས། གསང་བ་རིགས་གསུམ་དུ་འགྱུར་ལ། བསྡུ་ཚུལ་ནི༑ རིན་འབྱུང་རྣམ་སྣང༌། དོན་གྲུབ་འོད་དཔག་མེད་དུ་སྡུད་པ་ཡིན་ནོ།། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་ཡང་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡིན་པས། མཐར་གཏུགས་ན་གསང་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་གྱི་རིགས་གཅིག་ཏུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ།། དཔེར་ན་སྒྲུབ་པ་པོའ་ཕུང་པོ་ལྔ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དུ་འདུ་ཞིང༌། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཡང༌། ིསྒྲུབ་པ་པོ་གཅིག་པོ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འདུས་པ་དང་འདྲའོ།། དེ་ལྟར་ན་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རིགས་ལྔར་འདུ་ལ། ལྔ་པོ་དེ་ཡང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དུ་འདུ་ཞིང༌། དེ་གསུམ་ཡང་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་འདུ་བས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྡུས་པ་ན་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ།། འོ་ན་ལུས་དབེན་ཡིན་ན་རྫོགས་རིམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་བམ།1

བསྐྱེད་རིམ་ཡིན་པའི་ལུས་དབེན་ཀྱང་ཡོད་ཅེ་
ན༑ འདི་ལ་ཨ་བྷ་ཡཱ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་བོད་མང་པོ་ཞིག་ལུས་དབེན་ཡིན་ན་བསྐྱེད་རིམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་ལ། བླ་མ་བཙུན་མོ་ཅན་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་བོད་མང་པོས་ལུས་དབེན་
༡ ཁྱབ་སམ། གཙང་དཔར།

རིམ་པ་ལྔའི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་བཅས་ཀྱི་སྐོར། 305

ཡིན་ན་རྫོགས་རིམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་ཅིང༌། ནག་པོ་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དམ་པ་རིགས་བརྒྱ། དེ་ཉིད་རིགས་ལྔ། གསང་བ་རིགས་གསུམ་གྱི་ལུས་དབེན་རྣམས་བསྐྱེད་རིམ་དང༌། གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་ལུས་དབེན་རྫོགས་རིམ་ཡིན་པས། ལུས་དབེན་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་པར་འདོད་དོ།། དེ་ལ་ལུས་དབེན་ཡིན་ན་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་ཁྱབ་པ་མི་འཐད་དེ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་རགས་གཉིས་ཀ་མཐར་ཕྱིན་ནས་རིགས་བརྒྱ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་དབེན་སྒོམ་པ་ལ་འཇུག་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ལུས་དབེན་ཡིན་ན་རྫོགས་རིམ་གྱིས་ཁྱབ་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “ལུས་དབེན་བསྐྱེད་རིམ་པ་དང་རྫོགས་རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་ཡིན། ངག་དབེན་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་རྫོགས་རིམ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཡིན་ནོ།།”1

ཞེས་གསུངས་ལ། ལུས་དབེན་ལ་རྫོགས་རིམ་གྱིས་ཁྱབ་ན་
དེ་འདྲའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ནག་པོ་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་ལུགས་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བསྡུ་བྱ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་རིམ་འབའ་ཞིག་པར་སོང་ནས། དེ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་དེ་རྫོགས་རིམ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རང་ལུགས་ཇི་ལྟར་འཇོག་སྙམ་ན། ལུས་དབེན་འདི་ལ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཆ་གཅིག་དང༌། རྫོགས་རིམ་ཆ་གཅིག་སྟེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་ལ་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པ་དག་ལུས་དཀྱིལ་སྒོམ་པ་དང༌། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཉེར་བསྡུ་བྱས་ཏེ་ལྷ་རྣམས་རང་གི་ལུས་ལ་བསྡུས་པའི་སྐབས་ལྟ་བུ་རྣམས་ནི། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཆར་གྱུར་པའི་ལུས་དབེན་ཡིན་ལ། རྫོགས་རིམ་གྱི་ཆར་གྱུར་པའི་ལུས་དབེན་འདི་ལ་ཡང༌། བོད་ཀྱི་སྔགས་པ་རྣམས་འདོད་པ་ལྟར། གང་སྣང་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་སོགས་པའི་ལྷའི་རྣམ་རོལ་དུ་ཤར་བར་བལྟ་བ་ཙམ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ལྷ་བསྒོམ་པ་2

ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་
༡ ལུང་འདི་མ་རྙེད།
༢ ལྷ་སྒོམ་པ་ དབུས་དཔར།

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག 306

པའི་ཕྱིར་རོ།། ཡང་ངོ་བོ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་སོགས་པའི་ལྷའི་རྣམ་རོལ་དུ་ཤར་བར་བལྟ་བ་ཙམ་ལ་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་ན་ཡང༌། ལས་རྒྱ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གང་རུང་མཉམ་པར་སྦྱར་བས་ཁམས་ཞུ་ནས་བབས་པ་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་རྩེ་མོར་བསླེབས་པ་ཕཊ་ཡིག་བསྒོམས་པའི་1

སྟོབས་ཀྱིས་
ཕྱིར་འཕོ་བ་བཀག་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་དང་སྟོང་ཉིད་སྦྱར་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དེས་རྒྱས་བཏབ་སྟེ། གང་སྣང་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དེའི་རྣམ་རོལ་གྱི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་སོགས་པར་བལྟ་བ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ནས་རང་ལུགས་ནི། མཉམ་གཞག་ཏུ་རྫོགས་རིམ་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་གཅིག་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས༑ རྗེས་ཐོབ་ཏུ་དེ་འདྲ་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཤར་བ་དེ་དྲན་པར་བྱས་ནས། གང་སྣང་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དེས་རྒྱས་བཏབ་ནས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་སོགས་པའི་ལྷའི་སྐུར་ཤར་བར་སྒོམ་པ་ཞིག་ལ་རྫོགས་རིམ་པའི་ལུས་དབེན་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ།། འོ་ན་རྫོགས་རིམ་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་འདིར་ཐབས་གང་གིས་བསྐྱེད། ཐབས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་དབེན་སྐྱོང་ཚུལ་དངོས་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྫོགས་རིམ་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ངོས་བཟུང་བ་ལ།
བདེ་བ་ངོས་བཟུང་བ། སྟོང་པ་ངོས་བཟུང་བ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་ཚུལ་ངོས་བཟུང་བའོ།། འོ་ན་རྫོགས་རིམ་པའི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་ཞེས་པའི་བདེ་བ་དེ་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་སྙམ་ན། འདི་ལ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་དྲངས་པའི་བདེ་བ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་སྟེ། དེ་འདྲ་བ་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་དང་སངས་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀའི་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་དགའ་བདེ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞི་ལྷག་ཟུང་

༡ སྒོམ་པའི་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

བདེ་བ་ངོས་བཟུང་བ། 307

འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་1

ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཙམ་གྱིས་
ཀྱང་མི་ཆོག་སྟེ། དེ་འདྲ་བ་ཉན་རང་རྣམས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཆོས་ཉིད་མཐོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མི་ཆོག་སྟེ། དེ་འདྲ་བ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་བས་ཐོབ་པའི་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་སྲོག་རྩོལ་སྒོམ་པས་རླུང་ལས་རུང་དུ་གྱུར་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་བདེ་དྲོད་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མི་ཆོག་སྟེ། དེ་འདྲ་བ་ནི་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་སྲོག་རྩོལ་སྒོམ་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཁམས་ཞུ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པའི་བདེ་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མི་ཆོག་སྟེ། དེ་འདྲ་བ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་པ་ལ་ཡོད་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་མིན་པའི་ལུས་ཀྱི་ནང་གི་གཏུམ་མོ་ཕལ་པ་འབར་ཏེ་རྩ་གཞན་གྱི་ནང་ནས་ཁམས་ཞུ་བ་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མི་ཆོག་སྟེ། དྷཱུ་ཏཱི་ནང་ནི་གཏུམ་མོ་ཁྱད་པར་ཅན་འབར་ཏེ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་གི་ཁམས་ཞུ་ནས་བབས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་སྐབས་འདིའི་བདེ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།། དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་གི་གཏུམ་མོ་ཁྱད་པར་ཅན་འབར་བ་ལ་རོ་རྐྱང་ནས་རྒྱུ་བའི་རླུང་ཐམས་ཅད་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་དགོས་ལ། དེ་བྱེད་པ་ལ་ཡང༌། ནང་གི་རྐྱེན་ལུས་ཀྱི་གནད་ཆེ་ས་རྣམས་སུ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་དང༌། ཕྱིའི་རྐྱེན་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐབས་གཉིས་དགོས་སོ།། འོ་ན་ལུས་ཀྱི་གནད་ཆེ་ས་དེ་གང་ཡིན། དེར་གནད་དུ་བསྣུན་ཚུལ་ཡང་ཇི་ལྟར་བྱེད་སྙམ་ན། དྷཱུ་ཏཱི་ནི་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་རྩེ་ནས་ལུས་ཀྱི་སྒལ་ཚིགས་2

ཀྱི་ཐད་ན་
ཡར་གཞུང་ཤིང་གི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་ལ་རོ་རྐྱང་གཉིས་ཀྱིས་ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་འཁྱུད་པའི་མདུད་མཚམས་དུ་མ་ཡོད་ལ། མདུད་མཚམས་རེ་རེ་ན་རྩ་འཁོར་རེ་ཡང་ཡོད་པས། དེ་འདྲའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་རྣམས་དང་དྷཱུ་ཏཱིའི་ཡར་སྣ་དང་མར་སྣའི་ནང་གཉིས་ལ་
༡ སྒོམ་པའི་སྟོབས་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ མ་དཔེ་གསུམ་ཆར་རྒལ་ཚིགས་ཞེས་གསལ།

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག 308

སོགས་པ་རྣམས་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། རྩ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་དབུས་ན་རྩ་འཁོར་རྩ་འདབ་བརྒྱད་པ། གསང་གནས་བདེ་སྐྱོང་གི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་སོ་གཉིས་པ། ལྟེ་བ་སྤྲུལ་བའི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་རེ་བཞི་པ། སྙིང་ཁ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་བརྒྱད་པ། མགྲིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་བཅུ་དྲུག་པ༑ སྤྱི་བོ་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་སོ་གཉིས་པ་སྟེ། རྩ་འཁོར་དེ་རྣམས་ཀྱི་དབུས་ཀྱི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དེ་ཉིད་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་སྙིང་ཁའི་དབུས་ཀྱི་དྷཱུ་ཏཱིའི་དེ་ཉིད་གནད་དུ་བསྣུན་པ་མཆོག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་གཏུམ་མོ་ལ་རྩལ་དུ་འདོན་ན།1

གསང་གནས་དང་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་
ཡིན་ལ། ཐིག་ལེ་ལ་རྩལ་དུ་འདོན་ན།2

སྙིང་ཁ་དང་སྤྱི་བོའ་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་གནད་དུ་ ིབསྣུན་པ་ཡིན་ནོ།། ལུས་ཀྱི་གནད་ཆེ་ས་དེ་རྣམས་སུ་གནད་དུ་བསྣུན་ཚུལ་ནི། གནས་དེ་དག་ཏུ་རླུང་སྒོམ་པ་དང༌། དམིགས་པའི་རྟེན་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པ་དང༌། ཡི་གེ་སྒོམ་པ་སོགས་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་གནས་དེ་དག་ཏུ་སེམས་འཛིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྣུན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ན། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་དང་དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་གནད་དུ་བསྣུན་པ་མི་འདྲ་བ་དང༌། བསྣུན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་གཅིག་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རོ་རྐྱང་གི་རླུང་རྣམས་དྷཱུ་ཏཱིར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།། ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ཡང༌། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང༌། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་ལས༑ དང་པོ་ནི། དངོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་སྒོམ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་མ་ལ་བཤད་པ་མང་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ།། ཕྱག་རྒྱ་མ་དེ་གཉིས་གང་རུང་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་

༡ འདོད་ན། སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།
༢ རྩལ་དུ་འདོད་ན། སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།

བདེ་བ་ངོས་བཟུང་བ། 309

པས༑ དེའི་དུས་ཉིད་ན་རོ་རྐྱང་གི་རླུང་ཐམས་ཅད་དྷཱུ་ཏཱིར་བསྡུས་ཏེ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་གི་ཁམས་ཞུ་ནས་འབབ་པའི་བདེ་བ་འདྲེན་ནུས་པའི་ཚེ་ན། ཕྱག་རྒྱ་སྲོག་རྩོལ་སོང་བ་ཞེས་ཟེར་ལ། དེའི་ཚེ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ལམ་ནས་ཁམས་ཞུ་བ་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་རྩེར་སླེབས་པ་ན་ཕྱིར་འཕོ་བ་འགོག་པའི་འབད་རྩོལ་ཆེན་པོ་བྱེད་མི་དགོས་ཏེ། དེའི་ཁམས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་རླུང་གི་གཡོ་བ་མ་ལུས་པར་འགགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། འོ་ན་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་གཉིས་པོ་དེ་ལ་གོ་རིམ་ཇི་ལྟར་སློབ་སྙམ་ན། སྤྱིར་བཏང་ལ་དང་པོར་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་ནས་བསྒོམས་པས་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་སྡུད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱང་བར་གྱུར་ནས་དངོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་ལ། དེ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་མིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་གཉིས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རླུང་ཐམས་ཅད་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པས༑ དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་གི་གཏུམ་མོ་ཁྱད་པར་ཅན་འབར་ཏེ། སྤྱི་བོའ་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་ ིཀྱི་ཐིག་ལེ་ཧཾ་ཡིག་མགོ་ཐུར་དུ་བལྟ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞུ་ནས། རྩ་གཞན་གྱི་ཁམས་ཞུ་བ་དང་མཉམ་དུ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ལམ་ནས་བབས་པ་དེ་ཉིད་མགྲིན་པ་དང༌། སྙིང་ཁ་དང༌། ལྟེ་བ་དང་ནོར་བུའི་རྩེ་སྟེ། གནས་བཞི་པོ་དེར་ཁམས་ཞུ་ནས་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་སླེབ་པ་ན། རིམ་པ་བཞིན་དགའ་བ་དང༌། མཆོག་དགའ་དང༌། ཁྱད་དགའ་དང༌། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་སྟེ་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བཞི་སྐྱེ་ལ། གནས་བཞི་པོ་དེར་ཁམས་ཞུ་ནས་སླེབ་པ་ན་བདེ་བའི་འགྱུར་བ་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཆེར་སོང་བའི་འགྱུར་བ་བཞི། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཉིས་སྣང་འགག་ཕུལ་ཇེ་ཆེར་སོང་བའི་རིམ་པ་བཞིན་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་འདྲ་བའི་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བཞི་ལན་མང་དུ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས་བྱང་བར་གྱུར་པ་དང༌། མན་ངག་ལ་ཡང་བརྟེན་ནས་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་རྩེར་སླེབ་པའི་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་རྩ་གཞན་གྱི་ནང་དུ་གྲམ་མི་འགྲོ་བར། སྔར་འོངས་པའི་རིམ་པས་དྷཱུ་ཏཱིའི་ལམ་ནས་ཡར་སོང་བས། ལྟེ་བ་དང༌། སྙིང་ཁ་དང༌། མགྲིན་པ་དང༌། སྤྱི་བོའ་རྩ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་དབུས་ཀྱི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་སླེབ་པ་ ི

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག 310
ན་རིམ་པ་བཞིན། མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་དང༌། མཆོག་དགའ་དང༌། ཁྱད་དགའ་དང༌། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་བཞི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བ་དང༌། མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང༌། གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཅུ་དྲུག་བཅུ་དྲུག་ཏུ་དབྱེར་ཡོད་ཅིང༌། འདིའི་འབྱེད་ཚུལ་ནི། སྤྱི་བོའ་རྩ་འཁོར་གྱིས་དབུས་ནས་མགྲིན་པའི་རྩ་འཁོར་ ིགྱི་དབུས་དྷཱུ་ཏཱིའི་ཆ་མཉམ་བཞིར་དགོས་ཏེ། སྤྱི་བོ་ནས་ཁམས་ཞུ་ནས་བབས་པ་དེ་ཉིད། ཆ་དང་པོའ་མཚམས་སུ་སླེབ་པ་ན་དགའི་བའི་དགའ་བ། ཆ་གཉིས་པའི་མཚམས་སུ་སླེབ་པ་ན་དགའ་བའི་མཆོག་དགའ། ཆ་གསུམ་པའི་མཚམས་སུ་སླེབ་པ་ན་དགའ་བའི་ཁྱད་དགའ༑ ཆ་བཞི་པའི་མཚམས་སུ་སླེབ་པ་ན་དགའ་བའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མགྲིན་པ་ནས་སྙིང་ཁའི་བར་དང༌། སྙིང་ཁ་ནས་ལྟེ་བའི་བར་དང༌། ལྟེ་བ་ནས་ནོར་བུའི་རྩེའི་བར་གྱི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ལམ་རྣམས་ལའང་ཆ་མཉམ་བཞི་བཞིར་བྱས་པའི་ཆ་དེ་དང་དེའི་མཚམས་རྣམས་སུ་སླེབ་པ་ན། རིམ་པ་བཞིན་མཆོག་དགའི་དགའ་བ། མཆོག་དགའ། ཁྱད་དགའ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་བཞི་དང༌། ཁྱད་དགའི་དགའ་བ། མཆོག་དགའ། ཁྱད་དགའ༑ ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་བཞི་དང༌། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའི་དགའ་བ། མཆོག་དགའ། ཁྱད་དགའ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་བཞི་པོ་རྣམས་སྐྱེས་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ལ། མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་ལ་ཡང་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འབྱེད་ཚུལ་དེས་རིགས་འགྲེ་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟ་བུའི་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བ་རྣམས་ལས་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་རྣམས་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་ཅིང༌། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་མས་བརྟན་གྱི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས། འདི་ཉིད་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་བདེ་བ་མཐར་ཐུག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ།། དགའ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་མ་ཐག་པ་འདི་ནི། གཙོ་ཆེར་མར་རྒྱུད་རྣམས་ལས་གསུངས་ལ། ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ་དང༌། འདུས་པ་སོགས་ནས་ལུགས་འབྱུང་གི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་ལ་ལུགས་འབྱུང་གི་དགའ་བཞི་དང༌། ལུགས་ལྡོག་གི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་

སྟོང་པ་ངོས་བཟུང་བ། 311

དང་བཅས་པ་ལ་ལུགས་ལྡོག་གི་དགའ་བཞིར་གསུངས་ཀྱང༌། འདི་དག་ལ་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བཞི་དང༌། མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞིའི་ཐ་སྙད་དུ་མི་བྱེད་དོ།། མདོར་ན་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་ཏེ་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་རེག་བྱ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་ལ། རེག་བྱ་དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས༑ ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་ཞིང༌། བདེ་བ་དེས་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྱས་པ་ལས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདེ་ཆེན་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ༑ བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་ལ་བཤད་མ་ཐག་པའི་རིམ་པས་ཡིད་ཤེས་བདེ་ཆེན་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་གཅིག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་སྟོང་པ་ངོས་བཟུང་བ་ལ། འོ་ན་རྫོགས་རིམ་པའི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་སྟོང་པ་དེ་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་སྙམ་ན། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་1

བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་
ན༑ ཕར་ཕྱིན་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣོ་ཤོས་ལས་ཀྱང་ཆེས་རྣོ་བ་དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་དངོས་སུ་བསྟན་དུ་མི་རུང་བ་མི་སྲིད་པས། བླ་མེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་2

གདུལ་བྱ་ལ་

བསྟན་པར་བྱ་བའི་སྟོང་ཉིད་ནི། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལྟར་གྱི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཡིན་ལ། དེས་ན་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་སྟོང་ཉིད་མཐར་ཐུག་ལ་ཡང༌། ཐལ་འགྱུར་བས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་དགོས་ཤིང༌། དེ་ལས་ལྷག་པའི་སྟོང་ཉིད་ནི་གང་ཡང་མི་སྲིད་དོ།། འོན་ཀྱང་བླ་མེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་3

བྱ་བའི་གདུལ་བྱར་མ་སོང་ཞིང༌། དེ་ལ་མོས་པ་
ཙམ་གྱིས་གདུལ་བྱ་ཕལ་པའི་རིགས་འགའ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་གཏན་ལ་ཕབ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཙམ་དང་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་

༡ ཕྱེད་དུ་ གཙང་དཔར།
༢ ཕྱེད་དུ་བྱ་བའི་ གཙང་དཔར།
༣ ཕྱེད་དུ་ གཙང་དཔར།

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག 312

ཉིད་ཙམ་དང་སྦྱོར་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཕལ་པ་ནི་ཡོད་ལ། གང་ཟག་རྫས་ཡོད་བཀག་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་དང་སྦྱར་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ནི་མེད་དོ།། འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་རང་གི་ལྟ་བའི་འདོད་པ་མདོར་བསྟན་པ་ལས། “ཕུང་ ིཔོ་རྣམ་བཅད་སྟོང་པའི་ཕྱིར།།1

ཆུ་ཤིང་བཞིན་དུ་སྙིང་པོ་མེད།། རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་
ལྡན་པའི།། སྟོང་ཉིད་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་མིན།།”2

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་
སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱད་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ནི། ཕུང་པོ་རྣམ་བཅད་3

ཀྱི་

སྟོང་ཉིད་སྟོང་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཆུ་ཤིང་བཞིན་དུ་སྙིང་པོ་ཅི་ཡང་མེད་པར་གསུངས་པས། འདིར་བསྒོམ་བྱའི་4

སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ།། འདི་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་སོ་སོ་
སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ལ་ངེས་པ་དྲངས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སོ་སྐྱེ་ལ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་པ་ནི་བཞག་པ་མེད་ལ། རིགས་པས་དཔྱད་ནས་ངེས་པ་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། འོ་ན་ལུང་དེའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ནི། ཕུང་སོགས་ལ་རིགས་པས་ལེགས་པར་དཔྱད་པས་མ་རྙེད་པའི་ཚེ་ན།5

མ་རྙེད་པ་དེ་6

དོན་དམ་པར་
མེད་པའི་དོན་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལྟར་མ་གོ་བར་དཔྱད་ཚེ་མ་རྙེད་པ་དེ་ཕུང་སོགས་གཏན་མེད་ཀྱི་དོན་དུ་བཟུང་ནས། དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ནི་ཆད་ལྟ་ཡིན་པས་སྙིང་པོ་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི༑ རིགས་པས་དཔྱད་པའི་བདེན་སྟོང་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པར་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།
གསུམ་པ་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་ཚུལ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་བདེ་བ་དེ་ཉིད་

༡ རྣམ་དཔྱད་སྟོང་པ་ཉིད།། དབུས་དཔར།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ན དཔང་ལོ་ཙཱ་བ་དགེ་སློང་དཔལ་ལྡན་བློ་གྲོས་བརྟན་པས་བསྒྱུར། བཤད་སྦྱར་སྙིང་པོ་སྣང་བ། ཤོག་གྲངས་༢༠བ༦ ལས་
བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཕུང་པོ་རྣམ་དཔྱད་སྟོང་པ་རྣམས།། ཆུ་ཤིང་ཇི་བཞིན་སྟོང་པ་རྣམས།། ཆུ་ཤིང་ཇི་བཞིན་སྙིང་པོ་མེད།། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཆོག་ལྡན་པའི།། སྟོང་ཉིད་དེ་ལྟར་འགྱུར་མ་ཡིན།།” ཞེས་སོ།།
༣ རྣམ་དཔྱད་ དབུས་དཔར།
༤ སྒོམ་བྱའི་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༥ མ་སྙེད་པའི་ཚེ་ན། གཙང་དཔར།
༦ མ་སྙེད་པ་དེ་ གཙང་དཔར།

བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་ཚུལ། 313

ཡུལ་ཅན་དང༌། སྟོང་ཉིད་དེ་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་གཉིས་སྦྱོར་བ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྔགས་བླ་མེད་པ་དང༌། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་བཅས་པ་ལ་བསྒོམ་པར་1

བྱ་རྒྱུའི་སྟོང་ཉིད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང༌། སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་
ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་ཁྱད་པར་བ་དེ་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་མན་ཆད་ལ་མེད་ཅིང༌། བླ་མེད་པ་ལ་ཡོད་པས་དེའི་དབང་གིས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡང་ཆེས་མྱུར་བ་བྱས་པ་གཅིག་ཡོད་དོ།། དེས་ན་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་རླུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་ཏེ་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཤེས་བདེ་ཆེན་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ན། སྔར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ངེས་ཟིན་མ་བརྗེད་པར་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་དྲན་པར་བྱས་ཏེ། ལྟ་ཐོག་ཏུ་བཞག་པས་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡང་ཡིན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་སོང་ནས། བདེ་ཆེན་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྲུབ་བདེ་2

དབྱེར་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་སྐབས་འདིའི་བདེ་
སྟོང་སྦྱར་བའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ།། བོད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་པ་ལ་ལ་ནི། བདེ་བ་སྐྱེས་པ་ན༑ དེ་ལ་སྲེད་པ་སྐྱེས་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་བདེ་བ་ལ་སྟོང་པས་རྒྱས་3

འདེབས་པ་བདེ་
སྟོང་སྦྱོར་བའི་དོན་དུ་འདོད་ཅིང༌། ཁ་ཅིག་བདེ་བ་དེ་ཉིད་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞིར་བཟུང་ནས་འདི་ཡིན་ངེས་མེད་4

དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ཏེ་གང་དུ་ཡང་མི་འཛིན་པར་སྒོམ་
པའི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་དོན་དུ་འདོད་ཀྱང༌། དེ་དག་ནི་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།། གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ལུས་དབེན་གྱི་5

སྐབས་སུ་འདིར་ཐབས་གང་གིས་བསྐྱེད་པ་ནི། འོ་ན་རྫོགས་རིམ་པའི་
ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་འདིར་བདེ་ཆེན་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་འཇུག་པ་དེ་ཐབས་
༡ སྒོམ་པར་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ གྲུབ་སྟེ་ གཙང་དཔར།
༣ སྟོང་པས་ཕར་རྒྱས་ དབུས་དཔར།
སྟོང་པས་བར་རྒྱས་ གཙང་དཔར།
༤ འདི་ཡིན་མེད་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།
༥ ལུས་ཀྱི་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག 314

གང་གིས་བྱེད་ཅེ་ན། སྐབས་འདིར་དྷཱུ་ཏཱིའི་མར་སྣ་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་ནང་གི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དང༌། དྷཱུ་ཏཱིའི་མར་སྣའི་ནང་གང་ཡང་རུང་བར་ཐིག་ལེ་ཕྲ་མོ་ལ་སེམས་འཛིན་ལུགས་མན་ངག་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་རླུང་རྣམས་སྡུད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བསྡུས་པས་དྷཱུ་ཏཱིའི་མར་སྣ་ནས་རླུང་ཐམས་ཅད་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་ཏེ་གསང་གནས་ཀྱི་གཏུམ་མོ་འབར་ནས་ཁམས་ཞུ་བའི་བདེ་བ་སྐྱེ་ཞིང༌། དེའི་ཚེ་སྟོང་ཉིད་དྲན་པར་བྱས་ཏེ་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དང་པོར་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ་ན་རྫོགས་རིམ་པའི་ལུས་དབེན་དང་པོར་ཐོབ་པའི་མཚམས་ཡིན་ནོ།། འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་ཡང༌། དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་རླུང་དང་པོར་རྩོམ་པའི་དུས་ཀྱིས་རྟགས་དང༌། དེ་ནས་ནང་དུ་ཞུགས་པའི་དུས་དང༌། དེ་ནས་ནང་དུ་འགྲོ་འོང་བྱེད་པའི་དུས་དང༌། དེ་ནས་གནས་པའི་དུས་དང༌། དེ་ནས་ཐིམ་པའི་དུས་དང༌། དེ་ནས་ཀུན་རྟོག་གཡོ་བའི་རླུང་ཐིམ་ནས་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དཔེའི་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་རིམ་པ་བཞིན་འཆར་བའི་1

དུས་ཀྱི་རྟགས་འཆར་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་པས། དེ་
རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་པ་གལ་ཆེའོ།། འོ་ན་འདིའི་སྐབས་སུ་ཐིག་ལེ་ཕྲ་མོ་སྒོམ་པ་དང༌། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པ་ལ་ཁྱད་པར་གང་ཡོད་སྙམ་ན། སྐབས་འདིར་ནི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་དམིགས་པ་གཏད་ནས་སྒོམ་པ་ཡིན་ལ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ།། དེས་ན་ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་འདིར་མཉམ་གཞག་ཏུ་རྫོགས་རིམ་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་འདྲ་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ནས། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གང་སྣང་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་གཞག་གི་བདེ་སྟོང་དེ་ཉིད་དྲན་པའི་སྒོ་ནས། དེས་རྒྱས་བཏབ་སྟེ། བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་སྐུའི་རྣམ་རོལ་ཏུ་ཤར་བ་གཅིག་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་སྐབས་འདིར་སྒྱུ་ལུས་དངོས་དང་རྗེས་མཐུན་པ་གང་ཡང་ཐོབ་པ་མེད་པས་
༡ འཆིང་བའི་ གཙང་དཔར།

ལུས་དབེན་བསྒོམ་ཚུལ་དངོས་དང་ལུས་ནས་ངག་དབེན་དུ་འཕོ་ཚུལ། 315

རྫོགས་རིམ་པ་1

ལྷ་བསྒོམ་པར་2

མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་མན་ངག་པ་མང་པོས་
སྐབས་འདིར། བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་རོལ་ལྷའི་རྣམ་པར་ཤར་བར་མི་སྒོམ་པར་དང་པོ་ནས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་སོགས་པའི་ལྷར་སྒོམ་པ་ཙམ་ལུས་དབེན་དུ་འདོད་པ་ནི་ལུས་དབེན་གྱི་དོན་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ།། གསུམ་པ་ཐབས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་དབེན་བསྒོམ་ཚུལ་3

ནི། མཉམ་གཞག་ཏུ་
བཤད་མ་ཐག་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས་ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་པས་སྐབས་འདིར་ཡས་བབས་དང་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ།། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ། གང་སྣང་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང༌། བློ་ལ་སྣང་བའི་ཚེ་སྣ་ཚོགས་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་རོ་གཅིག་དུ་མར་ཤར་བ་དང༌། བློ་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་ཡང༌། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་དུ་མ་རོ་གཅིག་ཏུ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས། གང་སྣང་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་རོལ་ཏུ་བལྟ་བ་ལ་བསླབ། དེའི་རྗེས་སུ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཡང༌། རང་གི་སྔར་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་བདེ་ཆེན་དེ་ཉིད་དང༌། དབྱེར་མེད་ཡིན་པས་གང་སྣང་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དེའི་རྣམ་རོལ་དུ་བལྟ་བ་ལ་བསླབ། དེ་ནས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་གསང་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣམ་པར་བལྟ་བ་ལ་སློབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་བའི་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་སློབ་ཚུལ་རྣམས་ལ་ལོབས་པ་ན་སྐབས་འདིའི་ལུས་དབེན་ལ་ལོབས་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ།། ལུས་དབེན་གྱི་རིམ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།
དེ་ལྟར་ལུས་དབེན་ལ་ལོབས་ནས་ངག་རྣམ་པར་དབེན་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ལ།

༡ རྫོགས་རིམ་པའི་ དབུས་དཔར།
༢ ལྷ་སྒོམ་པར་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༣ སྒོམ་ཚུལ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག 316 ངག་དབེན་ནི་སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་དགྲོལ་བའི་ཕྱིར་དགོངས་པ་1

ཡིན་ལ། དེ་ལ་དང་པོ་ལུས་
དབེན་གྱིས་དྷཱུ་ཏཱིའི་མར་སྣ་ནས། རླུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱེད་ནུས་པ་གཅིག་བྱུང་ན༑ སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་འགྲོལ་བ་ཡང་ཆེས་སླ་བར་འགྱུར་བས། དང་པོར་ལུས་དབེན་སྒོམ་ནས༑ དེ་ནས་ངག་དབེན་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ།། གཞན་ཡང་ངག་དབེན་གྱི་གཙོ་བོ་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་བྱས་ན་རྫོགས་རིམ་པའི་བཟླས་པ་དེའི་ནུས་པ་རྫོགས་པར་འགྱུར་གྱི། རྟེན་དེ་མེད་པར་རྡོར་བཟླས་བྱས་ཀྱང་དེའི་ནུས་པ་རྫོགས་པར་མི་ཐོན་ཏེ། དཔེར་ན་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ངག་བཟླས་ཀྱི་ནུས་པ་རྫོགས་པར་ཐོན་པ་ལ་རང་གི་ལུས་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལྷའི་སྐུར་གསལ་བའི་ངང་ནས་བཟླས་པ་བྱས་པ་དགོས་ཀྱི། རང་གི་ལུས་ལ་ཐ་མལ་པའི་སྣང་ཞེན་གང་ཡང་མ་དོར་བར་བཟླས་པ་བྱས་ཀྱང་ངག་བཟླས་ཀྱི་ནུས་པ་རྫོགས་པར་མི་ཐོན་པ་དང་འདྲའོ།། རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ཡང་ངག་དབེན་གྱི་སྔོན་དུ་ལུས་དབེན་བསྒོམ་དགོས་2 པ་ཡིན་ནོ།། ངག་དབེན་ལ་སློབ་པའི་རིམ་པ་ཡང༌། རིམ་ལྔ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐོག་མར་ཤེས་བྱ་རླུང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་དེ་མཁས་པར་བྱ། དེ་ནས་བཟླས་བྱ་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ལ་མཁས་པར་བྱ། དེ་ནས་ངག་དབེན་བསྒོམ་པ་3

ལ་

འཇུག་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ།།
དེ་ལྟར་ན་འདིར་རླུང་གི་དེ་ཉིད་བཤད་པ། སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བཤད་པ། ངག་དབེན་བསྒོམ་ཚུལ་4

དངོས་དང་གསུམ་མོ།། དང་པོ་(རླུང་གི་དེ་ཉིད་བཤད་པ་)ནི། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་
བ་ལས། “རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་རླུང་བསྒོམས་5

ནས།། སངས་རྒྱས་མྱུར་དུ་འགྲུབ་པར་

༡ འགྲོལ་བའི་ཕྱིར་སྒོམ་པ་ དབུས་དཔར།
འགྲོལ་བའི་ཕྱིར་དགོངས་པ་ གཙང་དཔར།
༢ སྒོམ་དགོས་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༣ སྒོམ་པ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༤ སྒོམ་ཚུལ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༥ རླུང་སྒོམས་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

རླུང་གི་དེ་ཉིད་བཤད་པ། 317

འགྱུར༑༑”1

ཞེས་དང༌། སྡོམ་འབྱུང་2

ལས། “རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་མི་ཤེས་དང༌།། གང་ཞིག་
ཤེས་ཀྱང་མི་སྒོམ་པ།། དེ་ནས་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི།། ཉེར་འཚེ་འཁོར་བའི་སྲིན་བུར་འགྱུར།།”3

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པ་4

ལ་རླུང་གི་དེ་ཉིད་
ཤེས་པ་གལ་ཆེ་ལ། དེ་ཡང་རྡོར་བཟླས་ལྟ་བུ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་རྫོགས་རིམ་སྒོམ་པ་ཕལ་ཆེ་བ་ཞིག་ལ། སྔོན་དུ་རླུང་གི་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ།། འོ་ན་རླུང་གི་གྲངས་འཛིན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱོར་དང་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། ཀོ་ཊ་ཀྵ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པའི་མིང་བཅུས་རླུང་བཅུ་བསྟན་ལ། རྡོ་རྗེ་སྒོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལས། སྲོག་འཛིན། ཐུར་སེལ། མཉམ་གནས། གྱེན་རྒྱུ། ཁྱབ་བྱེད་དེ་རྩ་བའི་རླུང་ལྔ་དང༌། རྒྱུ་བ་དང༌། རྣམ་པར་རྒྱུ་བ་དང༌། ཡང་དག་པར་རྒྱུ་བ། རབ་ཏུ་རྒྱུ་བ། ངེས་པར་རྒྱུ་བ། ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔ་སྟེ། རླུང་བཅུར་གསུངས་ལ། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་དང༌། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས་ཀྱང༌། རྩ་བའི་རླུང་ལྔའི་མིང་སྔ་མ་དང་འདྲ་ལ། ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔའི་མིང་ལ། “ཀླུ་དང་རུས་སྦལ་རྩངས་པ་དང༌།། ‘ལྷ་སྦྱིན་དང་ནི་གཞུ་ལས་རྒྱལ།།”5

ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ལ། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་འགྲེལ་པར། “གཞུ་ལས་རྒྱལ་ཞེས་པ་ལ་ནོར་ལས་རྒྱལ།”6

ཞེས་བཤད་དོ།། འོ་ན་རླུང་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་དང༌།
གནས་དང༌། རྒྱུ་བའི་ལམ་དང༌། ཁ་དོག་སོགས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་དང༌། རགས་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་བར་དོའ་ི
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༢༡བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་
རླུང་བསྒོམས་ན།། མྱུར་དུ་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།།
༢ མ་དཔེ་གསུམ་ཆར་སྡོམ་བྱུང་ཞེས་གསལ།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང། ལེའུ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༡བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་མི་ཤེས་
པའམ།། གང་ཞིག་ཤེས་ཀྱང་མི་བྱེད་པ།། དེ་ནི་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཚོགས།། དུ་མས་གཙེས་པའི་སྲིན་བུར་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།།
༤ སྒོམ་པ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༥༩ན༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ལྷ་
སྦྱིན་གཞུ་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ།།’ ཞེས་སོ།།
༦ ལུང་འདི་མ་རྙེད།

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག 318

སྐབས་སུ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་ལྷན་སྐྱེས་དང༌། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་གྲུབ་བདེ་1

དབྱེར་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་མའི་མངལ་
དུ་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཁུ་ཁྲག་འདྲེས་པའི་དབུས་སུ་ཞུགས་ནས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་དང༌། ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་གི་དྭངས་མའི་རིགས་འདྲ་གཉིས་ཏེ་བཞི་པོ་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པའི་གོང་བུ་ཡུངས་ཀར་སྦོམ་པའི་ཚད་ཙམ་ཞིག་2

སྙིང་ཁའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་ན་གནས་པ་ལ་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་
ལེ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ།། སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་ནི་ལུས་ཀྱི་རྩ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མར་འཆགས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་འདྲ་བའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་དེ་ལ་ཡོད་པའི་རླུང་ཕྲ་བ་དེ་ཉིད་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་དེ་ཡིན་ལ། འདིས་ཉེར་ལེན་བྱས་ནས་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་རགས་པ་དེ་སྐྱེ་ཞིང༌། དེ་ལས་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རླུང་གཞན་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་ཐུར་སེལ་གྱི་རླུང་ནི། གསང་གནས་བདེ་སྐྱོང་གི་རྩ་འཁོར་ལ་གནས་ཤིང༌། རང་གི་ངོ་བོ་ས་རླུང་ཡིན་ལ༑ རང་དབང་གི་ཁ་དོག་སེར་པོ། མགོན་པོ་ལྔའི་ནང་ནས་རིན་ཆེན་མགོན་པོའ་རླུང༌། རྒྱུ་ ིབའི་ལམ་ནི་གཙོ་བོར་འོག་གི་སྣ་སྒོ་ལ་རྒྱུ་ཞིང༌། སྟེང་གི་སྣ་སྒོ་ལའང་རྒྱུའོ།། དེ་བཞིན་དུ་མཉམ་གནས་ཀྱི་རླུང་ནི། ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་ལ་གནས་ཤིང༌། ངོ་བོ་རླུང་གི་རླུང༌། རང་དབང་ཁ་དོག་ལྗང་ནག །དོན་ཡོད་མགོན་པོའ་རླུང༌། རྒྱུ་ལམ་གཙོ་བོར་སྟེང་གི་སྣ་སྒོ་ལ་རྒྱུའོ།། ིསྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་ནི། སྙིང་ཁའི་རྩ་འཁོར་ལ་གནས། ངོ་བོ་ཆུ་རླུང༌། ཁ་དོག་དཀར་པོ། མི་བསྐྱོད་མགོན་པོའ་རླུང༌། རྒྱུ་ལམ་སྟེང་གི་སྣ་སྒོ་ལ་རྒྱུའོ།། གྱེན་རྒྱུའི་གནས་ནི་མགྲིན་པའི་ ིརྩ་འཁོར། ངོ་བོ་མེ་རླུང༌། ཁ་དོག་དམར་པོ། འོད་དཔག་མེད་མགོན་པོའ་རླུང༌། རྒྱུ་བའི་ ིལམ་ནི་གཙོ་བོར་སྟེང་གི་སྣ་སྒོ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་འདི་ཡང༌། འོག་སྒོའ་སྒོ་ལ་རྒྱུའོ།། ི

༡ གྲུབ་སྡེ་ གཙང་དཔར།
༢ ཙམ་བཞག་ དབུས་དཔར།
ཙམ་པ་ཞིག་ གཙང་དཔར།

རླུང་གི་དེ་ཉིད་བཤད་པ། 319

ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་ནི། སྤྱིར་རྐང་མཐིལ་ནས་སྤྱི་གཙུག་གི་བར་གྱི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་ཤིང༌། གཙོ་བོར་ལུས་ཀྱི་ཚིགས་ཆེན་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་པ་ཡིན་ལ། ངོ་བོ་ནམ་མཁའི་རླུང༌། རང་དབང་གི་ཁ་དོག་སྔོ་བསངས། རྣམ་སྣང་མགོན་པོའ་རླུང༌། འཆི་ཁ་མ་ ིགཏོགས་གཞི་དུས་སུ་རླུང་འདི་སྣ་སྒོ་ལ་མི་རྒྱུའོ།། དེ་ཡང་ཁྱབ་བྱེད་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་ཐུན་ཚོད་ཉེར་བཞིར་བྱས་པའི་ཐུན་ཚོད་རེ་རེ་ལ་རླུང་འབྱུང་འཇུག་ཁུག་པ་རེ་རླུང་རེ་རེར་བརྩིས་པའི་1

དགུ་བརྒྱ་ཕྲག་རེ་རྒྱུ་ཞིང༌། ཐམས་ཅད་བསྡོམས་པས་
ཉིན་ཞག་རེ་ལ་རླུང་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་རྒྱུ་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་རྩ་བའི་རླུང་གཞན་བཞི་པོ་འདི་གང་རུང་རེ་རེས་གཙོ་བྱས་ནས་རྒྱུ་བའི་ཚེ་ན། གཞན་གསུམ་གྱིས་འཁོར་དུ་བྱས་ཏེ། བཞི་ཀ་མཉམ་དུ་རྒྱུ་བས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱུ་ཚུལ་ཡང༌། གྱེན་རྒྱུས་གཙོ་བྱས༑ གཞན་གསུམ་འཁོར་དུ་བྱས་ཏེ་རྒྱུ་བའི་ཚེ་ན། སྣ་བུག་གཡས་ཁོ་ན་ནས་དགུ་བརྒྱ་གཏུད་ནས་རྒྱུ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་སྲོག་འཛིན་གྱི་རང་དབང་གི་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཡིན་ཀྱང༌༑ གྱེན་རྒྱུས་གཙོ་བྱས་པ་དེའི་དབང་གིས་སྲོག་འཛིན་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་དང༌། མཉམ་གནས་ལྗང་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་དང༌། ཐུར་སེལ་སེར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་དུ་རྒྱུ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གསུམ་གྱིས་གཙོ་བྱས་པའི་ཚེ་ན་ཡང༌། གཙོ་བོའ་དབང་གིས་འཁོར་གསུམ་གྱི་ཁ་དོག་འགྱུར་ཚུལ་ཡང་རིགས་བསྒྲེས་ ིཔས་2
ཤེས་སོ།། སྲོག་འཛིན་གཙོ་བོ་དང༌། གཞན་གསུམ་འཁོར་དུ་བྱས་ནས་རྒྱུ་བའི་ཚེ་ན༑ སྣ་བུག་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀ་ནས་མཉམ་དུ་དགུ་བརྒྱ་མཐུད་ནས་3

རྒྱུ། མཉམ་

གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་ཚེ་ན། སྣ་བུག་གཡོན་ཁོ་ན་ནས་དགུ་བརྒྱ་རྒྱུ། ཐུར་སེལ་

༡ རྩིས་པའི་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ རིགས་པ་སྒྲེས་པས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
རིགས་བགྲེས་པས་ དབུས་དཔར།
༣ བསྟུད་ནས་ དབུས་དཔར།

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག 320
གྱིས་1

གཙོ་བྱས་པའི་ཚེ་ན། སྣ་བུག་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀ་ནས་མཉམ་དུ་དགུ་བརྒྱ་རྒྱུ་བ་ཡིན་པས། ཉིན་ཞག་ཕྲུགས་གཅིག་གི་ནང་དུ་རླུང་འབྱུང་འཇུག་གི་ཁུག་པ་རེ་རླུང་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་པའི་རླུང་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་རྒྱུ་བ་ཡིན་ནོ།། འོ་ན་སྲོག་འཛིན་དང་ཐུར་སེལ་གྱིས་གཙོ་བྱས་པའི་ཚེ་སྣ་བུག་2

གཉིས་ཀ་ནས་མཉམ་རྒྱུ་བྱེད་པ་འདྲ་ཡང༌། ཁྱད་པར་སྲོག་འཛིན་ནི་དལ་ཞིང་འཇམ་པར་3

རྒྱུ་ལ། ཐུར་སེལ་ནི་4

དྲག་ཅིང་རྩུབ་པར་རྒྱུ་བ་
ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་སྣ་བུག་གཡས་ནས་རྒྱུ་བ་རྣམས་ནི་རོ་མ་ནས་རྒྱུ་ཞིང༌། གཡོན་ནས་རྒྱུ་བ་རྣམས་ནི་རྐྱང་མ་ནས་རྒྱུ་ལ། མཉམ་རྒྱུ་རྣམས་ནི་རོ་རྐྱང་གཉིས་ཀ་མཉམ་དུ་རྒྱུ་བ་ཡིན་ནོ༑༑ མཉམ་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་ཤེད་མི་མཚུངས་པའི་མཉམ་རྒྱུ་ཡིན་ལ། གཞི་དུས་ལ་དབུ་མའི་ནང་ནས་སྣ་སྒོ་ལ་རླུང་རྒྱུ་བ་འཆི་བའི་ཚེ་མ་གཏོགས་པ་མི་འབྱུང་སྟེ། ད་ལྟ་ལམ་བསྒོམས་སྟོབས་5

ཀྱིས་དབུ་མ་ནས་སྣ་སྒོ་ལ་རྒྱུ་བ་ལྟ་བུ་ནི། མཉམ་རྒྱུ་ཤེད་མཚུངས་རང་
དུ་འོང་བ་ཡིན་པས་འདི་དག་གི་ཁྱད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།། མགོན་པོ་བཞིའི་རླུང་དགུ་བརྒྱ་ཕྲག་རེ་རེའི་རིང་ལ་ལྷ་མོ་བཞི་ཀའི་རླུང་གི་རྒྱུ་བ་རྫོགས་པ་རེ་འབྱུང་སྟེ། དེའི་ཚུལ་ནི། གྱེན་རྒྱུས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་དགུ་བརྒྱ་པོ་ལ། ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་བ་ཚན་པ་བཞིར་བྱས་པའི་ཚན་པ་དང་པོ་གོས་དཀར་མོའ་རླུང༌། གཉིས་པ་དེ་སྒྲོལ་མའི་རླུང༌། གསུམ་པ་དེ་སྤྱན་མ། ིབཞི་པ་དེ་མཱ་མ་ཀཱིའི་རླུང་དུ་འཇོག་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཐུར་སེལ་གྱིས་གཙོ་བོ་བྱས་པ་ལ་ཡང༌༑ ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་པ་ཚན་པ་བཞིར་བྱས་ཏེ། བཞི་པོ་རིམ་པ་བཞིན། སྤྱན་མ། མཱ་མ་ཀཱི༑ གོས་དཀར་མོ། སྒྲོལ་མའི་རླུང་དང༌། མཉམ་གནས་ཀྱིས་གཙོ་བྱས་པ་ལ། སྒྲོལ་མ། སྤྱན་མ། མཱ་མ་ཀཱི། གོས་དཀར་མོའ་རླུང་དང༌། སྲོག་འཛིན་གྱིས་གཙོ་བྱས་པ་ལ་རིམ་པ་ ི
༡ ཐུར་སེལ་གྱི་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ ཚེ་གཉིས་ཀའི་ཚེ་སྣ་བུག་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།
༣ འཇམ་པ་ དབུས་དཔར།

༤ ཐུར་སེལ་ལ་ གཙང་དཔར།
༥ སྒོམ་སྟོབས་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

རླུང་གི་དེ་ཉིད་བཤད་པ། 321

བཞིན༑ མཱ་མ་ཀཱི། གོས་དཀར་མོ། སྒྲོལ་མ། སྤྱན་མའི་རླུང་དུ་འཇོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤྱན་མའི་རླུང་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་པོ། སྐབས་གང་དུ་བརྒྱུས་ཀྱང་སྣ་བུག་གི་དབུས་དྲང་པོ་ནས་ཐད་ཀ་ལ་རྒྱུ་ཞིང༌། མཱ་མ་ཀཱིའི་རླུང་རྣམས་ཡ་མཆུ་ལ་བརྡར་ནས་ཐུར་དུ་རྒྱུ་ལ། གོས་དཀར་མོའ་རླུང་རྣམས་སྣ་བུག་གི་སྟེང་ཕྱོགས་ལ་བརྡར་ནས་གྱེན་དུ་རྒྱུ་ཞིང༌། སྒྲོལ་མའི་ ིརླུང་རྣམས་སྣ་བུག་གི་གཡས་གཡོན་ལ་བརྡར་ནས་འཕྲེད་ལ་རྒྱུ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ན་མགོན་པོ་ལྔའི་རླུང་ལ་འབྱུང་བ་ཆེ་བ་དང༌། ལྷ་མོ་བཞིའི་རླུང་ལ་འབྱུང་བ་ཆུང་བའི་རླུང་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་ལ། འབྱུང་བ་ཆེ་བའི་རླུང་རེ་རེ་ལ་ཡང་འབྱུང་བ་ཆུང་བའི་རླུང་བཞི་བཞི་ཚང་བར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།། འོ་ན་ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔ་པོ་དེའི་གནས་དེ་གང་ཡིན། རྒྱུ་བའི་ལམ་གང་ལ་བྱེད། ཁ་དོག་གི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། “ཟླ་བའི་ཆ་དང་སྣང་བ་དང༌།། བསྙེན་བཀུར་ལྐོག་ཤལ་མཆིན་པ་དང༌།། རྩ་ནི་ལྔ་ཡི་མིང་ཅན་ནོ།།’ རྩ་ནི་ལྔ་ལས་རྒྱུ་བའི་རླུང༌།། ཀླུ་དང་རུས་སྦལ་རྩངས་པ་དང༌།། ལྷ་སྦྱིན་དང་ནི་གཞུ་ལས་རྒྱལ།།”1

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡན་ལག་གི་རླུང་འདི་རྣམས་སྙིང་ཁར་གནས་
ཤིང༌༑ རྒྱུ་བའི་ཚེ་ན། ཟླ་བའི་ཆ་ཞེས་2

པའི་མིང་ཅན་གྱི་རྩ་དང༌། སྣང་བའི་མིང་ཅན་གྱི་རྩ་
ལ་སོགས་ལྔ་པོ་དེའི་ནང་ནས་རྒྱུ་བ་དང༌། རྣམ་པར་རྒྱུ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔ་པོ་རིམ་པ་བཞིན་དུ། མིག་འབྲས་ཀྱི་དབུས་དང༌། རྣ་བའི་བུག་དང༌། སྣ་བུག་དང༌། ལྕེའི་དབུས་དང༌། རྩ་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ནས་བརྒྱུས་ནས་བ་སྤུའི་སྒོ་ཐམས་ཅད་ལ་འགྲོ་འོང་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཁ་དོག་ནི། རྒྱུ་བ་དམར་བ། རྣམ་པར་རྒྱུ་བ་སྔོ་བ། ཡང་དག་པར་རྒྱུ་བ་སེར། རབ་ཏུ་རྒྱུ་བ་དཀར་བ།3

ངེས་པར་རྒྱུ་བ་ལྗང་ཁུའོ།། གཞན་ཡང་སྙིང་ཁར་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་༢༡༦བ༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་གསུམ་ཅུང་མི་
འདྲ་སྟེ། “ཟླ་བའི་ཆ་དང་སྣ་དང་ནི།། བསྙེན་བཀུར་ལྐོག་ཤལ་མཆིན་པ་སྟེ།། རྩ་ནི་ལྔ་ཡི་མིང་ཡིན་ནོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ ཟླ་བའི་ཆ་ཅེས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།
ཟླ་བའི་ཚེ་ཞེས་ དབུས་དཔར།
༣ དཀར༑ དབུས་དཔར།

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག 322

འཛིན་པའི་རླུང་དྲུག་དང༌། གཟུང་བའི་རླུང་དྲུག་སྟེ། བཅུ་གཉིས་པོ་སྙིང་ཁའི་རྩ་བཅུ་གཉིས་ལ་གནས་པ་ཡིན་ལ། འཛིན་པའི་རླུང་དྲུག་པོ་དེ་གནས་པའི་རྩ་དྲུག་ནི། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། “འོད་འཕེལ་འོད་ཟེར་གཟི་བརྗིད་མ།། ‘གསལ་བར་འབར་མ་འོད་འབར་མ།།”1

ཞེས་
གསུངས་པ་དྲུག་ཡིན་ལ། གཟུང་བའི་རླུང་དྲུག་པོ་དེ་གནས་པའི་རྩ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། “འོད་ཟེར་འོད་མ་སྣང་བ་མ།། གསལ་མཛེས་འོད་གསལ་ཉི་མ་གསལ།།”2

ཞེས་གསུངས་པ་
དྲུག་པོ་དེ་ཡིན། དེ་ལ་འཛིན་པའི་རླུང་དྲུག་གིས། མིག་ནས་ཡིད་ཀྱི་བར་གྱི་རྣམ་ཤེས་དྲུག་པོ་དེ་རང་རང་གི་ཡུལ་གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་ཆོས་ཏེ། ཡུལ་དྲུག་པོ་དེ་ལ་གཡོ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་ཅིང༌། གཟུང་བའི་རླུང་དྲུག་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་ལ། ཡུལ་དྲུག་པོ་དེ་གསལ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། རླུང་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དབུ་མའི་ནང་དུ་བཅུག་ན། གཟུང་འཛིན་རྒྱང་ཆད་དུ་སྣང་བའི་གཉིས་སྣང་རགས་པ་རྣམས་ལོག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་རྩ་བའི་རླུང་དང་ཡན་ལག་གི་རླུང་བཅུ་པོ་དེ་རྣམས་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་གྲུབ་ཡོད་ཀྱང༌༑ མངལ་དུ་སྣ་སྒོ་ལ་རླུང་འབྱུང་འཇུག་མི་བྱེད་ཅིང༌། མངལ་ནས་ཕྱིར་ཐོན་མ་ཐག་ནས་སྣ་སྒོ་ལ་རྒྱུ་བ་ཡིན་ནོ།། སྐབས་འདིར་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། རླུང་འཇུག་གནས་ལྡང་གསུམ་གྱི་གདངས་ཡི་གེ་གསུམ་དང་སྦྱར་བའི་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ནི། རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རླུང་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲ་ལ། རླུང་ཐམས་ཅད་ཨའི་གནས་གྱུར་ཏེ་ཚིག་ཐམས་ཅད་འབྱིན་པར་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ཡང༌། རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རླུང་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲ་ལ༑ དེ་ཉིད་ལས། “རླུང་རྣམས་མི་ཤིགས་པར་ཐོབ་ནས་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།།”3

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༢༤༡བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་
འདྲ་སྟེ། ‘གསལ་བ་འབར་མ་འོད་འབར་མ།།’ ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ཉེར་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༢༤༡བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་
འདྲ་སྟེ། ‘མུན་སེལ་འོད་མ་སྣང་བ་མོ།།’ ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༦༩ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཡང་དེ་
རྣམས་མི་ཤིགས་པ་ཐོབ་ན་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།།” ཞེས་སོ།།

རླུང་གི་དེ་ཉིད་བཤད་པ། 323

ཞེས་གསུངས་པ་ནི། འཆི་བའི་ཚེ་རླུང་ཐམས་ཅད་སྙིང་ཁའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཐིམ་ནས། འཆི་བ་འོད་གསལ་འཆར་བའི་དོན་ཡིན་ནོ།། རླུང་འདི་དག་གི་ཐུན་མོང་གི་བྱེད་ལས་ནི། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བཞོན་པར་གྱུར་ནས་རྣམ་ཤེས་རང་ཡུལ་ལ་གཡོ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་ལ། དེར་མ་ཟད་རྣམ་ཤེས་སྔ་མ་ནས་ཕྱི་མར་འཕོ་བ་སོགས་ཀྱང་རླུང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཡོ་བའི་འཇིག་རྟེན་ཞེས་ཟེར་གྱིས། དེ་ལྟ་མིན་པར། གཟུགས་ལུས་གཡོ་བ་འབའ་ཞིག་གི་ཆ་ནས་གཡོ་བའི་འཇིག་རྟེན་དུ་འཇོག་ན་ནི༑ གཟུགས་མེད་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་གཡོ་བའི་སེམས་ཅན་མིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།། རླུང་གིས་འཕོ་བའི་གྲངས་ལས། དུས་འཁོར་ལས། ཉིན་ཞག་ཕྲུགས་གཅིག་ལ་རླུང་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་རྒྱུ་ཞིང༌། དེ་ལ་འཕོ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་སུ་བྱ་སྟེ། ལྟེ་བ་ནས་འཕོ་ཆེན་གྱི་རྩ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་གཡོན་ཕྱོགས་རྩ་དྲུག་པོ་རེ་རེའི་ནང་ནས། ནམ་མཁའ༑ རླུང༌། མེ། ཆུ། ས། ནམ་མཁའ་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་དྲུག་པོ་དེའི་རླུང་བརྒྱད་བརྒྱ་པ་རེ་རྒྱུ་ཞིང༌། གཡས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩ་དྲུག་པོ་རེ་རེའི་ནང་ནས། ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའ་ས་སྟེ༑1

དཀྱིལ་འཁོར་དྲུག་པོ་དེའི་ནང་ནས་རླུང་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་པ་རེ་རེ་རྒྱུ་ལ། དེ་ཡང་གཡོན་གྱི་རྩ་དྲུག་པོའ་ནང་ནས་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རླུང་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་སྣ་བུག་ ིགཡོན་ནས་རྒྱུ། དེ་ནས་གཡས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩ་དྲུག་པོ་རེ་རེའི་ནང་ནས། ས་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རླུང་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་སྣ་བུག་གཡས་ནས་རྒྱུ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཡས་གཡོན་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤེལ་རྒྱུ་ཡིན་ནོ།། འདི་ཡང་ཐོབ་ཐང་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། དངོས་གནས་ལ་འཕོ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་པོ་དེའི་འཕོ་མཚམས་རེ་རེར་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་པ་རེ་རེའི་སྟེང་ནས། རླུང་ལྔ་བཅུ་ང་དྲུག་དང་བཞི་ཆ་རེ་དབུ་མའི་ལམ་ནས་སྣ་བུག་གཉིས་ཀ་ལ་མཉམ་རྒྱུར་བྱེད་པར་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་དུས་འཁོར་བའི་ལུགས་ལ་དེ་ལ་བྱང་སེམས་

༡ མ་དཔེ་གསུམ་ཆར་ས་ཏེ་ཞེས་གསལ།

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག 324

ཀྱི་རླུང་ཟེར་ཞིང༌། སྣ་བུག་འཕོ་བ་དང༌། རྩ་འདབ་འཕོ་བ་དང༌། དཀྱིལ་འཁོར་འཕོ་བ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་ཡོང་བ་ཡིན་ནོ།། འཕོ་བ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བྱས་ནས། སྣ་བུག་གཡས་གཡོན་ནས་འཕོ་བ་བརྒྱད་དང༌། སྣ་བུག་མི་འཕོ་ཞིང་དཀྱིལ་འཁོར་འཕོ་བ་བརྒྱད་དུ་གསུངས་ཞིང༌། ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་ལས་ཀྱང་འཕོ་བ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་ལ། འདི་ནི་མགྲིན་པའི་རྩ་འདབ་བཅུ་དྲུག་གི་འཕོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང༌། འདི་གཉིས་ཀྱི་འཕོ་བ་རེ་རེ་ལ་རླུང་སྟོང་དང་ཕྱེད་བཞི་བརྒྱ་རེ་རྒྱུ་བ་ཡིན་ནོ།། འདུས་པ་ལས་ནི། ཉིན་ཞག་ཕྲུགས་གཅིག་ལ་འབྱུང་བ་ཆེ་བའི་འཕོ་བ་ཉི་ཤ་རྩ་བཞི་དང༌། འཕོ་བ་རེ་རེ་ལ་ཡང༌། འབྱུང་བ་ཆུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཕོ་བ་དགུ་བཅུ་གོ་དྲུག་རེ་རྒྱུ་ཞིང༌། གསུམ་པོ་ཉིན་ཞག་རེ་ལ་ཡོང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་ནད་ལ་སོགས་པས་ཁམས་མ་སྙོམས་པ་མེད་པའི་སྐབས་སུ། ཟླ་བ་ཡར་ངོའ་ཚེས་གཅིག་དང་གཉིས་དང་གསུམ་རྣམས་ཀྱི་སྔ་དྲོ་དང་པོའི་དུས་སུ་སྣ་བུག་ ིགཡོན་ནས་མགོ་བཙུགས་ཏེ་རྒྱུ་ཞིང༌། གསུམ་པོ་དེའི་ཉི་མ་ནུབ་ནས་མཚན་མོ་མགོ་རྩོམ་པ་ན། སྣ་བུག་གཡས་ནས་མགོ་བཙུགས་ཏེ་རྒྱུ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཡར་ངོའ་ཚེས་བཅོ་ལྔ་པོ་ ིལ་གསུམ་ཚན་ལྔར་བྱས་ཏེ། གསུམ་ཚན་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ། སྔ་དྲོ་དང་པོ་ལ་སྣ་བུག་གཡས་དང༌། མཚན་མོ་དང་པོ་ལ་གཡོན་ནས་རྒྱུ་ལ། དེ་གཞན་རྣམས་ལའང་རིགས་བསྒྲེའོ༑༑ ཟླ་བ་མར་ངོ་ལ་ཡང་གསུམ་ཚན་ལྔར་བྱས་ནས། གསུམ་ཚན་དང་པོའ་སྔ་དྲོ་དང་ ིཔོ་ལ་སྣ་བུག་གཡས་དང༌། མཚན་མོ་གཉིས་དང་པོ་ལ་གཡོན་ནས་རྒྱུ་ཞིང༌། དེ་བཞིན་དུ་སྤེལ་ནས་རྒྱུ་ཚུལ་རིགས་བསྒྲེས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ།། སྐབས་འདིར་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། རླུང་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ཡང༌། མ་རིག་པ་དང་བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བར་མི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། མ་རིག་པ་དང་སྲེད་པ་སོགས་ཀྱིས་འཁོར་བར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ལའང༌། དེའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་གྱི་གྲོགས་སུ་རླུང་ངེས་པར་དགོས་པས། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རླུང་འཁོར་བའི་རྩ་བར་

རླུང་གི་དེ་ཉིད་བཤད་པ། 325

གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པའི་རླུང་དེའི་རིགས་འདྲ་ལས་བར་དོའ་ལུས་འགྲུབ་དགོས་ལ། བར་དོར་ཤི་བའི་སེམས་དེ་ཉིད་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པ་ལས་ ིམངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ།། གཞན་ཡང་རླུང་འདི་དག་གི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བྱེད་ལས་ལ། རྣལ་འབྱོར་པ་དང་ཐ་མལ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་དང༌། རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་གཉིས་ལས། སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་གིས་རླུང་གཞན་རྣམས་དབང་པོ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་ཅིང༌། སྲོག་རིང་དུ་གནས་པའི་བྱ་བ་བྱེད། ཐུར་སེལ་གྱི་སྟོད་ཀྱིས་རླུང་རྣམས་སྨད་དུ་འདྲེན་པ་དང༌། བཤང་གཅི་ཁུ་བ་གསུམ་འཛིན་པ་དང་འཕེན་པའི་བྱ་བ་བྱེད། མཉམ་གནས་ཀྱིས་སྨད་ཀྱི་རླུང་རྣམས་ལྟེ་བའི་བར་དུ་འདྲེན་པ་དང༌། བཟའ་བཏུང་ཟོས་པ་རོ་མཉམ་དུ་འཇུ་བའི་བྱ་བ་བྱེད། གྱེན་རྒྱུས་སྨད་ཀྱི་རླུང་རྣམས་ལྟེ་བ་ནས་གྱེན་དུ་འདྲེན་པ་དང༌༑ ཁ་ཟས་ལྡད་པ་དང་མིད་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད། ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྐང་ལག་དང་ཚིགས་ལ་སོགས་པ་བསྒུལ་བསྐྱོད་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང༌། ལུས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ལ་དྲོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་བྱེད་ལས་བྱེད་དོ།། ཡན་ལག་གི་རླུང་གི་བྱེད་ལས་ནི་བཤད་ཟིན་ནོ།། གཉིས་པ་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པས་རྩ་བའི་རླུང་རྣམས་རྡོར་བཟླས་བྱས་བས། རླུང་ཐམས་ཅད་སྙིང་ཁའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་ཏེ། སྟོང་པ་བཞི་ལུགས་འབྱུང་དང༌། ལུགས་ལྡོག་ཏུ་འཆི་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འདྲེན་པར་བྱེད་ལ། གཞན་ཡང་སྲོག་འཛིན་ཐུར་སེལ་གྱེན་རྒྱུ་མཉམ་གནས་བཞིས་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་རྒྱུ་བའི་རིང་ལ། རྡོར་བཟླས་བྱས་པས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་འཕྲིན་ལས་བཞི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔ་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱས་པས་ཀྱང་རླུང་རྣམས་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པས། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་རགས་པ་རྣམས་ལོག་ནས་མཉམ་གཞག་ཏུ་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་ཉམས་སུ་ ི

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག 326
མྱོང་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡུལ་ལྔའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་རྣམ་རོལ་དུ་འཆར་ ིབར་བྱེད་ལ། གཞན་ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔ་པོ་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱས་པས། མིག་ནས་ལུས་ཀྱི་བར་གྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པས། མདོར་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་གཉིས་ཀ་འགྲུབ་པའི་བྱ་བ་རླུང་གིས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་བཟླས་བྱའི་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བཤད་པ་ལ་ལྔ། སྔགས་བཏུ་བ། སྔགས་ཀྱི་བརྡ། སྔགས་ཀྱི་དོན། སྔགས་ཀྱི་དོན་དམ་པ། སྔགས་ཀྱི་རྩ་བ་ཨ་ཐུང་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(སྔགས་བཏུ་བ་)ལ་གསུམ། སྔགས་གང་ལས་བཏུ་བའི་གཞི། གང་ལས་བཏུས་པའི་སྔགས༑ བཏུས་པའི་སྔགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་(སྔགས་གང་ལས་བཏུ་བའི་གཞ་)ནི་རྟོག་པ་གསུམ་པ་ལས། “ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལིའི་གྲོང་ཁྱེར་ནི།། སྔགས་འབྱུང་བ་ཡི་རྩ་བ་སྟེ།།”1 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཨཱ་ལི་བཅུ་དྲུག་དང་ཀྵ་སྤངས་པའི་ཀཱ་ལི་སོ་གསུམ་མོ།། གཉིས་པ་(གང་ལས་བཏུས་པའི་སྔགས་)ནི། མགོ་ན་ཨོཾ་མེད་པ་མགོ་མེད། མཐའ་ན་སྭཱཧཱ་མེད་པ་མཇུག་མེད། དེ་གཉིས་ཀ་མེད་པ་བཏུས་པ། གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་སྦྲུལ་ཞེས་པའི་སྔགས་རིགས་བཞི་ནི། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔགས་རྣམས་སོ།། གསུམ་པ་བཏུས་པའི་སྔགས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོའ་སྙིང་པོ་གྱུར་པ་ནི། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྙིང་ ིཔོ༑ ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་གསུམ་མོ།། དེ་གསུམ་གྱི་སྙིང་པོར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། རྒྱུད་སྡེ་བཞིས་བསྡུས་པའི་ལྷའི་རིགས་ཐམས་ཅད་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དུ་འདུ་ཞིང༌། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྔགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་སྙིང་པོ་འབྲུ་གསུམ་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ།། རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲུབ་པ་པོའ་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་ ིམཆེད་ཐམས་ཅད་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དུ་འདུས་པ་དང༌། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལུས་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཇ རྒྱུད་རྟོག་གསུམ། རྟོག་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༡༦༡ན༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘གསང་སྔགས་འབྱུང་བའི་རྩ་བ་སྟེ།།’ ཞེས་སོ།།

སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བཤད་པ། 327

ངག་ཡིད་གསུམ་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་རོ།། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། བུད་མེད་སྐྱེས་པ་མ་ནིང་གི་སྔགས་ཐམས་ཅད་ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། བཏུ་བ་གཞི་ལ་1

སྦྱར་ན། རྀ་ལྀ་མ་གཏོགས་
པའི་དབྱངས་བཅུ་གཉིས་ནི་བུད་མེད་ཀྱི་སྔགས་དང༌། གསལ་བྱེད་རྣམས་ནི་སྐྱེས་པའི་ཡི་གེ་དང༌། རྀ་ལྀ་བཞི་ནི་མ་ནིང་ཡི་གེ་བཞིའོ།། བཏུས་པའི་ཡི་གེ་ལ་སྦྱར་ན། ལྷ་མོ་རྐྱང་གི་སྙིང་པོ་རྩ་སྔགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་བུད་མེད་ཀྱི་ཡི་གེ། ལྷ་ཕོ་རྐྱང་གི་སྙིང་པོ་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྐྱེས་པའི་ཡི་གེ། ཕོ་མོ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་སྔགས་ནི་མ་ནིང་གི་སྔགས་སོ༑༑ བཏུས་པའི་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་སྦྱར་ན། ཨོཾ་སྐྱེས་པ། ཨཱཿབུད་མེད། ཧཱུཾ་མ་ནིང་གི་སྔགས་སོ།། ཚུལ་འདི་ནི་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་དྲངས་པ་ཡིན་ནོ།། སྔགས་ཐམས་ཅད་ཡི་གེ་གསུམ་དུ་འདུ་བའི་སྒོ་ནས་དེ་གསུམ་མཆོག་ཡིན་པར་མ་ཟད། ཡི་གེ་གསུམ་ནི་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་བཏུས་པའི་2

སྔགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ནང་ནས་མཆོག་ཡིན་ལ།
འདི་ལ་གསུམ་ལས། བསྐྱེད་རིམ་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ། རྫོགས་རིམ་པ་ལ་བྱ་བྱེད་ཚུལ༑ བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(བསྐྱེད་རིམ་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་) ནི༑ དང་པོར་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ཡི་གེ་གསུམ་གང་རུང་དང༌། དེ་གསུམ་དང་སྔགས་གཞན་སྤེལ་བའི་སྒོ་ནས་ལྷ་རྣམས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ཅིང༌། བསྐྱེད་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་ཡང་སྒོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་ཡང་གནས་གསུམ་དུ་ཡི་གེ་བཀོད་ནས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་ཡིན་ལ། བཟླས་པའི་དུས་སུ་ཡང་ཡི་གེ་གསུམ་གང་རུང་སྙིང་ཁར་དམིགས་ནས་བཟླས་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ༑༑ དེ་རྣམས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཡི་གེའོ།། བརྗོད་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་ཡང་ངག་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་བཟླས་པ་དང༌། ནང་དུ་བརྗོད་པའི་བཟླས་པ་གཉིས་ནི་གཟུགས་ཅན་

༡ བཏུ་གཞིལ་ དབུས་དཔར།
༢ བསྡུས་པའི་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག 328
གྱི་ཡི་གེའོ།། གཞན་ཡང་མཆོད་པ་དང་ཁ་ཟས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་སོགས་ཀྱང་བྱེད་ཅིང༌། ཁྱད་པར་དུ་བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་སྤྱོད་པ་ཉམས་འོག་ཏུ་ཆུད་པར་བྱས་ཀྱང༌༑ སྙིང་པོ་དང་ཉེ་སྙིང་འཕྲེང་སྔགས་སོགས་ཀྱི་བཟླས་པ་བྱས་པས་རྒྱུད་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་དངོས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ན། ཡི་གེ་གསུམ་ལ་བྱས་ནས་སྙིང་པོ་བསྐུལ་བས་དངོས་གྲུབ་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་འགྲུབ་པར་བྱེད་པས་བསྐྱེད་རིམ་པ་ལ་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཆོག་གོ༑ གཉིས་པ་རྫོགས་རིམ་པ་ལ་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི། རྫོགས་རིམ་པས་རླུང་འཇུག་གནས་ལྡང་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཡི་གེ་གསུམ་དང་སྦྱར་བའི་རྡོར་བཟླས་བྱས་པས། རླུང་ཐམས་ཅད་སྙིང་ཁའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ་ནས་འོད་གསལ་འཆར་བར་བྱེད་ཅིང༌། འོད་གསལ་ལས་སྒྱུ་ལུས་1

སོགས་སུ་ལྡང་བ་སོགས་ནི་བྱེད་ལས་
ཀྱི་གཙོ་བོ་དང༌། རླུང་བཞི་ཡི་གེ་གསུམ་དང་སྦྱར་བའི་རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་ལས་བཞི་འགྲུབ་པ་དང༌། གཞན་ཡང་ཡི་གེ་གསུམ་དང་སྦྱར་བའི་རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་ལྷའི་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐུལ་བའི་སྒོ་ནས། ལྷས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་ནུས་པ་དང་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་བྱེད་ནུས་པ་ཡང༌། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ངག་བཟླས་སོགས་ལས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ནུས་པ་ཆེ་བས་བྱེད་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའོ།། རྫོགས་རིམ་པས་ཡན་ལག་གི་རླུང་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱས་པ་ཡི་གེ་གསུམ་དང་སྦྱར་བའི་རྡོར་བཟླས་བྱས་པས་མིག་ལ་སོགས་པའི་མངོན་ཤེས་ལྔ་འགྲུབ་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱང་བྱེད་དོ།། རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་གཉིས་རང་རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་དུས་སུ་མཁའ་གསང་བྱིན་གྱིས་རློབས་པ་དང༌། མཆོད་གཏོར་ཁ་ཟས་ཀྱི་སྦྱང་རྟོགས་སྦར་གསུམ་2

ཡང་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་བྱེད་པས་ན་བྱེད་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་
ནོ༑༑
༡ འོད་གསལ་སྒྱུ་ལུས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།
༢ སྦྱང་རྟོག་སྦར་གསུམ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། དབུས་དཔར།
སྦྱང་རྟོགས་འབར་གསུམ་ གཙང་དཔར།

སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བཤད་པ། 329

གཉིས་པ་སྔགས་ཀྱི་བརྡ་ནི། དེ་ཉིད་གསུམ་ནི་སྔགས་ཀྱི་བརྡ་དེ་གསུམ་ཡང་རླུང་འཇུག་གནས་ལྡང་གསུམ་གྱི་དེ་ཉིད་གསུམ་གྱི་བརྡས་རིམ་པ་བཞིན། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་དེ་སྟོན་ནུས་པ་ཡང་རླུང་ནང་དུ་འཇུག་པ་ཨོཾ། གནས་པ་ཨཱཿཕྱིར་ལྡང་བ་ཧཱུཾ་གི་གདངས་སུ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ།།
གསུམ་པ་སྔགས་ཀྱི་དོན་ནི། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། “དེ་ནི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས༑༑ ལྷ་ཡི་གཟུགས་སུ་གྲུབ་པའོ།།”1

ཞེས་པ་འདིས་བསྟན་པར་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་གསུང་
ལ༑ ཚིག་རྐང་གཉིས་པོ་འདི་ནི། རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས། ཁྱེད་ཀྱི་སེམས་ལུས་ལྟ་བུ་དང་ཞེས་པ་ནས་བསྐྱེད་ཅིག་ཅེས་པའི་བར་གྱིས་ངེས་དོན་བཤད་པའི་བཤད་རྒྱུད་ཡིན་པས་སྒྱུ་ལུས་ལ་བྱའོ།། དེས་ན་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་མཐུས་དྷཱུ་ཏཱིར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་སྒྱུ་ལུས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའ་སྐུ་ནི་སྔགས་ ིཀྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། རླུང་འོད་ཟེར་ལྔ་པ་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷའི་གཟུགས་འཇའ་ལུས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུ་དངོས་གནས་སུ་སོང་བའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ནི་སྔགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཏེ༑ འདི་ལ་དག་མ་དག་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ།། མདོར་ན་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་སྒྱུ་ལུས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའ་སྐུ་ནི་སྔགས་དོན་ཡིན་ཏེ། ིདེ་ནི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
བཞི་པ་སྔགས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་དེ། རླུང་ཐམས་ཅད་སྙིང་ཁའི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་ཡུལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོགས་དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྔགས་བཏུ་བས་སྔགས་ཀྱི་བཟླས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཡི་གེ་གསུམ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༦༧བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ནི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་གཟུགས།། ལྷ་རུ་ཉེ་བར་མཚོན་པ་གང།།” ཞེས་སོ།།

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག 330
གྱི་བཟླས་པ་མཆོག་དང༌། དེ་ལ་ཡང་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་བཟླས་པ་ཡོད་པ་ལས་རྫོགས་རིམ་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་བཟླས་པ་མཆོག་ཏུ་བསྟན་ཞིང༌། སྔགས་ཀྱི་བརྡས་ནི་ཡི་གེ་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་རླུང་འཇུག་གནས་ལྡང་གསུམ་དང་སྦྱར་བའི་རྡོར་བཟླས་བྱེད་ཚུལ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་བཟླས་པ་དེ་བྱེད་ཚུལ་བསྟན་ལ། སྔགས་དོན་དམ་པས་ནི་ཡུལ་དོན་དམ་པ་དང༌། ཡུལ་ཅན་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་སོང་བའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་བསྟན་ཅིང་སྔགས་ཀྱི་དོན་གྱིས་ནི་འོད་གསལ་དེ་ལས་བཞེངས་པའི་འབྲས་བུ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གཉིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་རིམ་པ་ལྷག་མ་བཞི་ཀ་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པའི་མཐུ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།། ལྔ་པ་རྩ་བ་ཨ་ཐུང་བཤད་པ་ནི། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། “ཐུང་ངུ་མ་ལུས་ངག་ཏུ་འགྱུར།། ‘གཅིག་མིན་དུ་མ་མིན་པའོ།།”1

ཞེས་གསུངས་པ་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་དྲངས་ནས་
དེ་དོན་འཆད་པ་ན། སྤྱོད་བསྡུས་སུ། ཨ་ཐུང་སྔགས་མ་ལུས་པའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རྒྱུ་མཚན་དྲིས་པའི་ལན་དུ། འདི་ན་གསུང་རབ་འཆད་པ་དག་ནི། བྱ་ཀ་རའི་2

ཚིག་གིས་
སྔོན་དུ་བྱས་ནས་སྒྲའི་དོན་འཆད་པར་བྱེད་ལ། ཡང་ཡི་གེས་བརྗོད་པ་གང་དུ་བརྗོད་པ་གང་གིས་ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་མི་ཤེས་སོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཐེག་པ་དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་གསུང་རབ་འཆད་པ་པོ་རྣམས་ནི་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་ཚིག་དེའི་སྒྲས་ཐོན་ཚོད་ཀྱི་དོན་ཙམ་ཞིག་འཆད་པར་བྱེད་ཀྱི། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གྱིས་སྔགས་ཀྱི་ངེས་དོན་འཆད་པ་ལྟར། གང་དུ་འཇུག་པ། གང་གི་ཕྱིར་དུ་འཇུག་པ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་པ་ཤེས་པར་མི་ནུས་སོ།། འདི་ལ་བླ་མ་རྣམས་གང་དུ་འཇུག་ན་དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་སུ་འཇུག །གང་གི་ཕྱིར་དུ་འཇུག་ན་ཨ་ཐུང་སྲོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འཇུག །ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་འཇུག་ན་དེ་ལ་ཨ་ཐུང་དབྱངས་གསལ་གྱི་
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༦༧ན༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘གཅིག་མིན་དུ་མ་མ་ཡིན་ནོ།།’ ཞེས་སོ།།
༢ བྱཱ་ཀ་རའི་ དབུས་དཔར།

སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བཤད་པ། 331

སྲོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ལས་ཡི་གེ། དེ་ལས་མིང༌། དེ་ལས་ཚིག །དེ་ལས་ཤོ་ལོ་ཀ་དང༌། དེ་ལས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེའི་གང་དུ་འཇུག་པ་སོགས་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་དང་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་པར་གསུངས་ཤིང༌། ཨ་ཐུང་དབྱངས་གསལ་གྱི་སྲོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ལས་དེ་རྣམས་འབྱུང་བ་སོགས་ནི། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལེགས་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ།། རང་ལུགས་ནི། གང་དུ་འཇུག་ན་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་འཇུག་གོ། དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་ན་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། “རླུང་རྣམས་མི་ཤིགས་པ་ཐོབ་ན་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་”1

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དངོས་པོ་མེད་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་
དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཇུག་གོ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་ན། ས་ཆུ་ལ་ཐིམ། ཆུ་མེ་ལ། མེ་རླུང་ལ། ཀུན་རྟོག་གི་བཞོན་པའི་རླུང་སྣང་བ་ལ། སྣང་བ་མཆེད་པ་ལ། མཆེད་པ་ཉེར་ཐོབ་ལ། ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་གོ། དོན་འདི་འཆད་པ་ལ། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གྱིས་ལུང་དྲངས་པ་དེ་དྲང་ངེས་གཉིས་སུ་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི། ཨ་ཐུང་དབྱངས་གསལ་གྱི་སྲོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ལས། མདོ་སྔགས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་ངག་གི་ཚོགས་མ་ལུས་པར་འགྲུབ་ཅིང༌། དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ།། ཞེས་པའོ།། དེས་ན་སྔར་ལྟར་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པ་ནི། གསུང་རབ་འཆད་པ་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སོ༑༑ དོན་འདི་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་ལུང་ཚན་པ་གསུམ་དྲངས་ཏེ། དང་པོ་ནི། མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལས། “ཨ་ནི་ཡིག་འབྲུ་ཀུན་གྱི་མཆོག།།དོན་ཆེན་ཡི་གེ་དམ་པ་སྟེ།། ཁོང་ནས་འབྱུང་བ་སྐྱེ་བ་མེད།།’ ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་སྤངས་པ་སྟེ།། བརྗོད་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་ཡི་མཆོག།།ཚིག་ཀུན་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད།།”2

ཅེས་པའོ།། གཉིས་པ་ཨ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༦༩ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཡང་དེ་རྣམས་མི་ཤིགས་པ་ཐོབ་ན་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད། ཤོག་གྲངས་༣ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་གསུམ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཨ་

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག 332

ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་སྟེ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། གསུམ་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས། “སྙིང་ཁའི་དབུས་ན་མི་ཤིགས་པ།། གསལ་ཞིང་མར་མེ་དག་དང་མཚུངས།། མི་འགྱུར་མཆོག་ཏུ་ཕྲ་བ་སྟེ།། ཨ་ནི་གཙོ་བོ་དམ་པའོ།།”1

ཞེས་དྲངས་ནས་དེའི་ཕྱིར་ཡང་
ཨ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཨ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པས། ལུང་དེ་གསུམ་ཡང་སྔར་ལྟར་ངེས་དོན་འཆད་པའི་ཁུངས་སུ་དྲངས་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། ཨ་ཐུང་དབྱངས་གསལ་གྱི་སྲོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ལས་གསུང་རབ་སོགས་འགྲུབ་པའི་ཁུངས་སུ་དྲངས་པ་མ་ཡིན་ཞིང༌། དེའི་ཁུངས་སུ་འགྲོ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་ཨ་ཐུང་གི་ངེས་དོན་ནི། སྙིང་ཁའི་དབུས་ཀྱི་མི་ཤིགས་པའི་ནང་གི་སྲོག་རླུང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་དེ་ཡིན་ལ། ཨ་ཐུང་ངག་མ་ལུས་པའི་རྩ་བར་གསུངས་པའི་ངེས་དོན་ནི། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་སྲོག་རླུང་དེ་ཇེ་རགས་སུ་སོང་ནས་ལུས་ཀྱི་སོ་སོའ་རྩ་སྦུབས་རྣམས་སུ་ཕྱིན་པ་ན། དབྱངས་གསལ་གྱི་ ིཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་གདངས་མི་གསལ་བའི་རྣམ་པར་སྒྲོག་པའོ།། སཾ་བྷུ་ཊ་ལས། ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་ཨ་ཐུང་སྔགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་དང་ངག་མ་ལུས་པ་ལ་ཁྱབ་པར་གསུངས་པ་ལྟེ་བའི་གཏུམ་མོ་རྡུལ་གྱི་མེ་དང་2

ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རླུང་དེ་ཉིད་རྩ་སྦུབས་
རྣམས་སུ་ཕྱིན་པ་ན་རླུང་མ་ལུས་པ་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་དོན་ནོ།། འདི་ནི་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས་རླུང་རྣམས་དང་པོ་གང་ནས་བྱུང་བ་དང༌། མཐར་གང་དུ་ཐིམ་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་པའི་ལན་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་དང་པོར་དྷཱུ་ཏཱིའི་དབུས་ཀྱི་མི་ཤིགས་པའི་ནང་གི་སྲོག་རླུང་ཕྲ་

ཡིག་ཡིག་འབྲུ་ཀུན་གྱི་མཆོག །དོན་ཆེན་འགྱུར་མེད་དམ་པ་ཡིན།། སྲོག་ཆེན་པོ་སྟེ་སྐྱེ་བ་མེད།།’ ཅེས་སོ།།
༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་༧༢ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནས་ནང་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སྙིང་གི་དབུས་ན་མི་ཤིགས་པ།། འབར་ཞིང་མར་མེ་དག་དང་མཚུངས།།’ ཞེས་སོ།། གཞུང་དུ་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས་ཞེས་གསལ་ཡང་དེར་མ་རྙེད་པས་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་དྲངས་པ་འདིར་བཀོད་ཡོད།
༢ རྡུལ་གྱི་ནང་དང་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
རྡུལ་གྱི་ན་ད་དང་ གཙང་དཔར།

སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བཤད་པ། 333

བ་དེ་ཉིད་ཆགས་ཤིང༌། དེ་ལས་རླུང་གཞན་རྣམས་འབྱུང་བ་དང༌། མཐར་འཆི་བ་ན་ཡང་རླུང་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་ཐིམ་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།། མཚན་བརྗོད་ཀྱི་ལུང་གི་དོན་ནི། ཨ་ཐུང་གིས་མཚོན་པའི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་སྲོག་རླུང་ནི། བསྒོམས་སྟོབས་1

ཀྱིས་རླུང་ཐམས་
ཅད་དེ་ལ་ཐིམ་པས་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་པ་འཆར་བ་ཡིག་འབྲུ་སྟེ། རླུང་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཡིན་ལ། འོད་གསལ་དེས་མ་རིག་པ་རྩད་ནས་གཅོད་2

པར་བྱེད་པས་དོན་ཆེན་ཡི་གེ་དམ་
པ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ།། ཁོང་ནས་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་ལ་ཆག་འགྱུར་ལས། “སྲོག་ཆེན་པོ་སྟེ་ཡི་གེ་མེད།།”3

ཞེས་འབྱུང་བ་བདེ་བས་དེས་དེ་ཡང་སྲོག་གི་རླུང་ཡིན་ཞིང་རླུང་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པས་ན་ཆེན་པོ་ཡི་གེ་གཟུགས་མེད་པས་ན་ཡི་གེ་མེད་ཅེས་པའོ།། “ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་སྤངས་པ་སྟེ།།”4

ཞེས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལུས་ཀྱི་གནས་སོ་སོའ་རྩ་སྦུབས་ ིརྣམས་སུ་མ་ཕྱིན་པ་ན་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེའི་གདངས་སུ་མེད་པའོ།། དེ་ནས་ལུས་ཀྱི་གནས་སོ་སོའ་རྩ་སྦུབས་རྣམས་སུ་ཕྱིན་པ་ན། དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་གདངས་མི་ ིགསལ་བའི་རྣམ་པར་སྒྲོག་ཅིང༌། དེ་རྗེས་བྱེད་པ་ལྕེ་རྐན་སོགས་ཀྱི་རིམ་གྱིས་ཇེ་ཆེར་ཇེ་ཆེར་སོང་ནས་མཐར་བྱེད་པ་ལྕེ་རྐན་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱངས་གསལ་གྱི་སྒྲ་སྒྲོགས་པའི་གདངས་ཀྱིས་སྒྲོགས་པ་ན། “བརྗོད་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་ཡི་མཆོག།།ཚིག་ཀུན་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད།།”5

ཅེས་སོ།། ཨ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་སྟེ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་པའི་དོན་ཨ་ཐུང་གི་ངེས་དོན་མི་ཤིགས་པ་ནི་རླུང་ཐམས་ཅད་དང་པོ་གང་ནས་འབྱུང་བ་དང་མཐར་གང་དུ་ཐིམ་པའི་གནས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་མན་ངག་བཞིན་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་འོད་གསལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང༌།
༡ སྒོམ་སྟོབས་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ རྩད་གཅོད་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད། ཤོག་གྲངས་༣ན༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྲོག་ཆེན་པོ་སྟེ་སྐྱེ་བ་མེད།།” ཅེས་སོ།།
༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད། ཤོག་གྲངས་༣ན༣
༥ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད། ཤོག་གྲངས་༣ན༣

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག 334

ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསམ་གཏན་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་སྒོ་ཡིན་ནོ།། ཡང་སྙིང་ཁའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་གི་མི་ཤིགས་པ་ལ། རླུང་ཐམས་ཅད་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཆོས་སྐུའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་དང༌། དེའི་བཞོན་པའི་རླུང་འོད་ཟེར་ལྔ་པ་ནི་1

གཟུགས་སྐུའི་རིགས་
འདྲའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཡང་ཨ་ནི་དེ་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུ་གྱུར་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ལྟར་ཤེས་བྱ་རླུང་དང་བཟླས་བྱ་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཤེས་པར་བྱས་ནས། ངག་དབེན་དངོས་ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ལ། ངག་དབེན་གྱི་དབྱེ་བ་དང༌། གོ་རིམ་དང༌། སྒོམ་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་གསུམ་མོ།། དང་པོ་(ངག་དབེན་གྱི་དབྱེ་བ་)ནི། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། “ཡེ་ཤེས་ལྔའི་རང་བཞིན་ཐུགས།། འབྱུང་བ་ལྔ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད།། གོང་བུའི་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱུང་ནས་སུ༑༑ སྣ་ཡི་རྩེ་མོར་རབ་ཏུ་བརྟག།།རིན་ཆེན་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་ལ།། སྲོག་གི་རྩོལ་བ་ཞེས་བྱར་བཤད༑༑ རང་སྔགས་སྙིང་ཁར་བསམ་ནས་ནི།། སྲོག་ནི་ཐིག་ལེ་གྱུར་པ་བཞག།།

2
”ཅེས་

གསུངས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་གོང་གི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་ནི་གསང་བའི་སྣ་རྩེར་རྫས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པའི་སྲོག་རྩོལ་དང༌། རིན་ཆེན་ཁ་དོག་ཅེས་པ་ནས་རང་སྔགས་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ནི་གདོང་གི་སྣ་རྩེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པའི་སྲོག་རྩོལ་དང༌། སྙིང་ཁར་ཞེས་3

པ་

ནས་བཞག་ཅེས་པའི་བར་གྱིས་ནི་སྙིང་ཁའི་སྣ་རྩེར་སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པའི་སྲོག་རྩོལ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་ངག་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་སྒོམ་པའི་སྲོག་རྩོལ་གསུམ་མོ།།
༡ ལྔ་ནི་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༤བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཡི་རང་
བཞིན་དབུགས།། འབྱུང་བ་ལྔ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད།། གོང་བུའི་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱུང་ནས་ནི།། སྣ་ཡི་རྩེ་མོར་རབ་ཏུ་བརྟག །རིན་ཆེན་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་པ།། སྲོག་དང་རྩོལ་བ་ཞེས་བྱར་བཤད།། རང་སྔགས་སྙིང་གར་བསམས་ནས་ནི།། སྲོག་ནི་ཐིག་ལེར་གྱུར་པར་བཞག །” ཅེས་སོ།།
༣ སྙིང་ཁར་ཅེས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།

སྲོག་རྩོལ་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་དང་སྙིང་གའི་སྣ་རྩེར་སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བསྒོམ་ཚུལ། 335

གཉིས་པ་(གོ་རིམ་)ནི། འོ་ན་སྲོག་རྩོལ་གསུམ་པོ་དེ་སྒོམ་པ་ན། གོ་རིམ་ཡང་དེ་ལྟར་སྒོམ་མམ་སྙམ་ན། འདི་ནི་བཤད་པའི་གོ་རིམ་ཡིན་གྱི། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གོ་རིམ་ནི༑ སྔོན་དུ་སྲོག་རྩོལ་གཞན་གཉིས་སྒོམ་ལ། དེ་ལ་བྱང་བའི་རྗེས་སུ་རྫས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་སྒོམ་པ་ཡིན་ནོ།། གཞན་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཡང་1

དང་པོར་སྙིང་ཁའི་སྣ་རྩེར་
སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ལ་སེམས་བརྟན་པར་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་སྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་རྒྱུད་ལས། “རིན་ཆེན་བརྟན་པར་གྱུར་ནས་སྤྲོ།།’ བརྟན་པར་མ་གྱུར་ཡོང་མི་སྤྲོ།།”2

ཞེས་གསུངས་པའོ།། དེས་ན་ཐོག་མར་སྙིང་ཁའི་རྡོར་བཟླས་
ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་སྙིང་ཁར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱེད་ནུས་པ་ལ་བྱང་བའི་རྗེས་སུ་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་སྙིང་ཁར་བསྡུ་ནུས་པ་ལ་བྱང་བར་བྱས་པའི་བདེ་ཆེན་འདྲེན་ནུས་ཀྱི་རྗེས་ལ། གསང་བའི་སྣ་རྩེར་རྫས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་སྒོམ་པ་ཡིན་ཅིང༌། དེའི་མཐུས་རླུང་རྣམས་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་ཡང་ཡང་བྱས་པའི་བདེ་ཆེན་འདྲེན་པ་ལ་བྱང་བའི་མཚམས་ནས་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་སྲོག་རྩོལ་སྒོམ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།
གསུམ་པ་(སྒོམ་ཚུལ་བསྟན་པ་)ནི། དེ་ལ་དང་པོ་སྙིང་ཁའི་སྣ་རྩེར་སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སྒོམ་ཚུལ་ནི། “སྙིང་ཁའི་སྣ་རྩེར་བསམ་ནས་ནི།།’ སེམས་ནི་ཐིག་ལེར་གྱུར་པར་བཞག།།”3

ཅེས་

པས་བསྟན་ནོ།། བཞག་ཅེས་དྲང་ངོ༌།། གང་བཞག་ན། སྒྲུབ་པ་པོ་རང་གི་སེམས་སོ།། གང་དུ་བཞག་ན་སྙིང་ཁར་ཏེ་ནུ་མ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀྱི་བར་སྒལ་ཚིགས་དང་གསུམ་གྱི་དབུས་དྲང་པོ་རྒྱབ་གཞུང་ལ་ཅུང་ཟད་ཉེ་བའི་ཐད་ན་དབུ་མ་རོ་རྐྱང་གི་མདུད་པ་གསུམ་
༡ མ་དཔེ་གསུམ་ཆར་ཀྱང་ཞེས་གསལ།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༨བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ༑ ‘རིན་ཆེན་བརྟན་པར་གྱུར་ན་སྤྲོ།།’ ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༨བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ༑ ‘སྙིང་གར་ཡི་གེ་ཧཱུཾ་བསྒོམས་ནས།།’ ཞེས་སོ།།

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག 336

བརྩེགས་བྱས་པ་ལ་རྩ་འདབ་མ་བརྒྱད་དུ་གྱེས་པའི་སྙིང་ཁ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ ིནང་དུ་བཞག་གོ། དམིགས་རྟེན་གང་ལ་ན། རྩ་འཁོར་དེའི་དབུ་མའི་ནང་ན། བློས་བཅོས་ནས་སྒོམ་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་གཉིས་དང་འདྲེས་པའི་གོང་བུ་ཡུངས་ཀར་སྦོམ་པོའ་ཚད་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་བཞག་གོ། དེ་ཡང་ ིམན་ངག་ཏུ་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་གའུ་ཁ་སྦྱོར་གྱི་དབུས་སུ་རྒྱ་ཡིག་གི་ཨ་ཐུང་བོད་ཡིག་གི་དབུ་ཅན་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་འདྲ་བ་སྒོམ་པར་གསུངས་པའི་དཀར་པོས་ཕའི་ཐིག་ལེ་དང་དམར་པོས་མའི་ཁྲག་རྣམས་དང་ཨ་ཐུང་གིས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་གཉིས་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་སེམས་ཟིན་པའི་རྟགས་ཁྱད་པར་ཅན་བྱུང་ནས་ཉིན་ཞག་རེ་ལ་ཐུན་དྲུག་ཏུ་བྱས་པའི་ཐུན་རེའི་བར་དུ་རྟོག་པ་གཞན་གྱི་བར་མ་ཆོད་པའི་ཐུན་འཁྱོངས་ན་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་འཇུག་པའི་རྟགས་དང༌། ཞུགས་ནས་གནས་པའི་རྟགས་དང༌། དེ་ནས་ཐིམ་འགྲོ་བའི་རྟགས་དང༌། ཐིམ་ནས་སྟོང་པ་བཞི་འཆར་བ་སོགས་འབྱུང་ཞིང༌། དེ་ལ་ལེགས་པར་བྱང་བ་ན། འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་སྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ།། འདི་ཡང་རྟེན་གང་ལ་གནས་ནས་བྱེད་ན། སྔར་ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་རྫོགས་རིམ་པའི་ལྷའི་སྐུར་གསལ་བའི་རྟེན་ལ་གནས་ནས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། འདིར་སྔགས་འཁོར་སྒོམ་པ་རྩ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ལྔའི་གཞུང་ན་མི་གསལ་ཡང༌༑ ནཱ་རོ་པས་མན་ངག་གི་ཁ་བསྐངས་པ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ།།
གདོང་གི་སྣ་རྩེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པ་ནི། “རིན་ཆེན་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་པ།། སྲོག་གི་རྩོལ་བ་ཞེས་བྱར་བཤད།།”1

རང་སྔགས་ཞེས་པས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྐང་པ་དང་
པོས་རྩ་བ་དང༌། ཡན་ལག་གི་རླུང་ལྔ་བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང༌། སྲོག་རྩོལ་གྱི་སྐད་དོད་ཨ་ཡ་མ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༡༥༤བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རིན་ཆེན་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་པ།། སྲོག་དང་རྩོལ་བ་ཞེས་བྱར་བཤད།།” ཅེས་སོ།།

གདོང་གི་སྣ་རྩེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བསྒོམ་ཚུལ། 337

ཞེས་པ་དོན་མང་པོ་ལ་འཇུག་ཀྱང༌། འདིར་སྲིང་བ་ལ་བྱ་སྟེ་དེ་ཡང་ཚེ་བསྲིང་བའོ།། རང་སྔགས་ཞེས་པས་ནི་རླུང་གིས་རང་གདངས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་དང་སྦྱོར་བའི་རྡོར་བཟླས་བྱེད་ཚུལ་བསྟན་ནོ།།
དེ་ལྟར་ན་འདི་ལ་དྲུག །གང་ལ་གནས་ནས་བྱེད་པའི་རྟེན། གང་ལ་བྱ་བའི་རླུང༌། གང་གིས་ཕྱིར་དུ་བྱེད་དགོས་པ། གང་ནས་བྱེད་པའི་གནས། ཇི་ལྟར་བྱེད་པའི་ཚུལ། དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་མྱོང་བ་སྐྱེ་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(གང་ལ་གནས་ནས་བྱེད་པའི་རྟེན་)ནི། སྙིང་ཁའི་སྣ་རྩེར་སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པ་ལས་རླུང་རྣམས་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པས་སྟོང་པ་བཞི་ཤར་བ་ན་མན་ངག་གི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་རྗེས་མཐུན་པར་ལྡང་ནུས་པས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་རྗེས་མཐུན་པར་ལངས་པའི་རྟེན་དེ་ལ་གནས་ནས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། གཉིས་པ་(གང་ལ་བྱ་བའི་རླུང༌)ནི། དང་པོར་རྩ་བའི་རླུང་ལ་བྱ་ཞིང༌། དེ་ལ་ནུས་པ་ཅུང་ཟད་རྙེད་ནས་ཡན་ལག་གི་རླུང་ལ་ཡང་བྱའོ།། རྩ་བའི་རླུང་ལྔའི་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་ལ་ལམ་མཐོན་པོར་སོང་བའི་སྐབས་སུ་མ་གཏོགས་དང་པོ་ནས་རྡོར་བཟླས་བྱེད་མི་ནུས་པས་གཞན་བཞི་ལ་བྱའོ།། གསུམ་པ་(གང་གིས་ཕྱིར་དུ་བྱེད་དགོས་པ་)ནི། རླུང་རྣམས་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་ཡང་ཡང་བྱས་པས་སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་ལེགས་པར་གྲོལ་བ་1

ནི་དགོས་
པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་ལས་སྒྲིབ་རྣམས་འཛད་པ་དང་ལྷས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་དང༌༑ ལས་བཞི་སྒྲུབ་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ༌།། ཡན་ལག་གི་རླུང་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱས་པ་ལ་ཡང་དབང་པོ་ལྔའི་སྒོར་རྒྱུ་བའི་རླུང་རྣམས་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཐིམ་པས་སྟོང་པ་འཆར་བ་དང༌༑ གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གི་སྤྲོས་པ་གཅོད་ཅིང༌། མངོན་ཤེས་ལྔ་འགྲུབ་པ་སོགས་མང་ངོ༌།། བཞི་པ་(གང་ནས་བྱེད་པའི་གནས་)ནི། བོད་ཀྱི་འདུས་པ་བ་སྔ་མ་རྣམས་ལུས་ཀྱི་ཁོག་པའི་ནང་ཙམ་ནས་བྱེད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་དང་ཉན་ས་སོགས་ནས་བཤད་པའི་རླུང་

༡ དགྲོལ་བ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག 338

བགྲང་བ་གཉིས་ལ་རླུང་དབུ་མར་སྡུད་ཐུབ་མི་ཐུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཡང་ཁ་ཅིག་ཐུར་སེལ། མཉམ་གནས། སྲོག་འཛིན། གྱེན་རྒྱུ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་འབྱུང་བའི་ཚེ་ན་རང་རང་གི་གནས། གསང་གནས་དང༌། ལྟེ་བ་དང༌། སྙིང་ཁ་དང༌། མགྲིན་པ་ནས་ཕྱིར་འབྱུང་བ་དང་ནང་དུ་འཇུག་པ་ན་ཡང་གནས་དེ་རྣམས་སུ་འཇུག་པ་དང༌། གནས་པར་མོས་པའི་སྒོ་ནས་གནས་དེ་རྣམས་ནས་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པ་ཡང་སྐབས་འདིར་མི་རིགས་ཏེ༑ འདིར་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་བྱ་བའི་དགོས་1

པ་ནི། རླུང་རྣམས་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཞུགས་གནས་
ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་པ་བཞི་མཚན་ཉིད་པ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། ཚུལ་དེ་ལ་ནི་དབུ་མའི་ནང་ནས་ལྡང་འཇུག་བྱེད་པར་མོས་པའི་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པའི་གསལ་ཁ་མི་འདུག་པས། དེ་རླུང་དབུ་མར་སྡུད་ནུས་པའི་ངེས་པའང་མི་འདུག་ཅིང༌༑ སྙིང་ཁ་ལས་གཞན་པའི་རྩ་འཁོར་རྣམས་སུ་རླུང་སྡུད་ནུས་སུ་ཆུག་ཀྱང༌། དེས་ནི་སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་པ་བཞི་མཚན་ཉིད་པ་འདྲེན་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།། རང་ལུགས་ནི་རླུང་ནང་དུ་འཇུག་པ་ན་ཡང༌། སྙིང་ཁའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་མི་ཤིགས་པའི་ནང་དུ་འཇུག་པ་དང༌། གནས་པ་ན་ཡང་དེར་གནས་པ་དང༌། འབྱུང་བ་ན་ཡང་དེ་ནས་འབྱུང་བར་མོས་པའི་སྒོ་ནས་བྱེད་དགོས་ཏེ། རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་གཉིས་པར་གསུངས་པའི་ཤཱུ་ནྱ་ཏཱའི་སྔགས་ཚན་པ་དྲུག་ཏུ་བཅད་ནས་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པ་ན། དང་པོ་ལྔས་གང་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱ་བའི་རྩ་བའི་རླུང་ལྔ་དང༌། དྲུག་པ་ཨ་ཧཾ་གིས་གང་ནས་བྱ་བའི་གནས་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་བསྟན་ཅིང༌། གཞན་ཡང་ལེའུ་དེའི་གསལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་སོགས་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པས་ཀྱང༌། གནས་དེ་ནས་རྡོར་བཟླས་བྱེད་དགོས་པར་བསྟན་ཅིང༌། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང༌། དེ་དང་མཐུན་པར་ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་གསུངས་སོ།། ལྔ་པ་(ཇི་ལྟར་བྱེད་པའི་ཚུལ་)ནི། རྩ་

༡ བྱ་མི་དགོས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།

གདོང་གི་སྣ་རྩེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བསྒོམ་ཚུལ། 339

རྒྱུད་ལས། “སློང་མོ་ཟ་ཞིང་མི་བཟླ་སྟེ།།”1

ཞེས་གསུངས་པའི་ངེས་དོན་འཆད་པ་ན། “ཐ་
དད་ཡི་གེ་སློང་མོ་སྟེ།། དེ་འདོན་པ་ནི་ཟ་བ་ཡིན།།”2

ཞེས་རླུང་སྔགས་ཐ་དད་ལ་སློང་མོ་
དང༌༑ དེ་ལྟར་བཟླས་ནས་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་བྱེད་པ་ནི་སློང་མོ་ཟ་བ་ཡིན་ལ། དེ་མི་བྱའོ་ཞེས་རླུང་སྔགས་ཐ་དད་བྱེད་པ་ནི་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་འདུས་པ་བ་སྔ་མ་རྣམས་རྡོར་བཟླས་བྱེད་པའི་ཚེ། རླུང་ཞུགས་གནས་ལྡང་གསུམ་ཕྲེང་ཐག་ལྟ་བུ་ལ་ཨོཾ་དཀར་པོ། ཨཱཿདམར་པོ། ཧཱུཾ་སྔོན་པོ་ཕྲེང་རྡོག་རྒྱུས་པ་ལྟར་བསམས་ནས་བྱེད་ལ། དེ་ནི་ཕྲེང་བ་དང་ཕྲེང་ཐག་ལྟར་སྔགས་དོན་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་གནས་འདུག་པའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་སོ།། ཡང་ཁ་ཅིག །རླུང་ནང་དུ་འཇུག་པའི་ཚེ་ན་ཨོཾ་དང༌། གནས་པའི་ཚེ་ན་ཨཱཿདང༌། འབྱུང་བ་ཧཱུཾ་སྙམ་དུ་དྲན་པར་བྱེད་པ་ཙམ་རྡོར་བཟླས་སུ་འདོད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལའང་རླུང་སྔགས་དོན་གཞན་དུ་འཛིན་པ་འདུག་པའི་ཕྱིར་དང༌། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཡིད་བཟླས་ཉིད་རླུང་འཇུག་གནས་ལྡང་གསུམ་གྱི་དུས་དང་བསྟུན་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་གཞན་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་རང་ལུགས་ནི་རླུང་ནང་དུ་འཇུག་པའི་རླུང་གི་རང་མདངས་ཉིད་ཨོཾ་གྱི་གདངས་དང༌། ནང་དུ་གནས་པ་ཨཱཿའི་གདངས་དང༌། ཕྱིར་ལྡང་བ་ཧཱུཾ་གི་གདངས་སུ་མོས་པའི་སྒོ་ནས་རླུང་གི་གདངས་དང༌། ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་དབྱེར་མེད་པར་སྦྱོར་བ་ཡིན་གྱི། ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་དང༌། རླུང་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་བྱེད་པ་རླུང་སྔགས་སྦྱོར་བའི་དོན་གཏན་མིན་ནོ།། དེ་ཡང་དང་པོ་ནས་རླུང་ནང་དུ་གནས་པ་མི་འོང་བས་རླུང་ལྡང་འཇུག་གཉིས་གང་རུང་རེའི་ཚད་ཙམ་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༡༠༠ན༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སློངས་མོ་ཟ་ཞིང་མི་བཟླས་ཏེ༑༑” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཧ དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་༤༨བ༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཐ་དད་ཡི་གེ་སློང་མོ་ཡིན།། དེ་འདོན་པ་ནི་ཟ་བ་སྟེ།།” ཞེས་སོ།།

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག 340
རེ་སྙིང་ཁའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་མི་ཤིགས་པའི་ནང་དུ་གནས་པ་ནི་དམིགས་པས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་བྱ་དགོས་སོ།། སྟེང་སྒོ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་འོག་སྒོ་གཉིས་སུའང༌། རླུང་སྔགས་སྦྱོར་བའི་རྡོར་བཟླས་བྱེད་ལ། དེས་ནི་ཐུར་སེལ་གྱི་རླུང་ནང་དུ་མྱུར་དུ་ལྡོག་ཅིང༌། དེའི་མཐུས་གསང་གནས་དང་ལྟེ་བའི་གཏུམ་མོ་འབར་བ་སྟོབས་ཆེ་ལ། སྟེང་གི་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་སྤྱི་བོའ་ཧཾ་ཡིག་ཞུ་བས་ཁམས་དཀར་པོ་ཞུ་ནས་འབར་བ་སྟོབས་ཆེའོ།། དེས་ན་མ་ ིརྒྱུད་སོགས་རྒྱུད་གཞན་རྣམས་སུ་གསང་གནས་ལྟེ་བ་སྙིང་ཁ་རྣམས་སུ་བུམ་པ་ཅན་བྱེད་པ་གསང་གནས་དང་ལྟེ་བར་གཏུམ་མོ་སྒོམ་པ་སོགས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོས་པ་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་གཅིག་པུས་འགྲུབ་པས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་སུ་རྡོར་བཟླས་མ་གཏོགས་པའི་རླུང་སྦྱོར་གཞན་མ་གསུངས་སོ།། དྲུག་པ་(དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་མྱོང་བ་སྐྱེ་ཚུལ་)ནི། དེ་ལྟར་རྡོར་བཟླས་སྒོམ་པས་བསྐྱེད་རིམ་ལེགས་པར་གོམས་པ་ན་ཡིད་གཏད་པ་ཙམ་གྱིས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྣང་ཞེན་གཉིས་རྩོལ་མེད་དུ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་རྡོར་བཟླས་ལ་ལེགས་པར་གོམས་པ་ན་ཡིད་གཏད་པ་ཙམ་གྱིས་རླུང་འཇུག་གནས་ལྡང་གསུམ་གྱི་རང་གདངས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་སུ་རང་ཤགས་ཀྱིས་འཆར་བ་འོང་ལ། མཚམས་དེ་ནས་རླུང་དབུ་མར་འཇུག་པའི་མགོ་རྩོམ་ཞིང་དེ་ཡང་རླུང་ཞུགས་པའི་རྟགས་ནི་རླུང་སྣ་བུག་གཉིས་ཀ་ནས་མཉམ་རྒྱུ་ཤེད་མཚུངས་སུ་བྱེད་པ་འོང་ངོ༌།། མཚམས་དེ་ནས་རླུང་ནང་དུ་གནས་པས་ཡུན་ཇེ་རིང་ཇེ་རིང་ལ་འགྲོ་ལ། དེའི་མཐུས་ལྡང་འཇུག་གཉིས་ཡུན་ཇེ་ཐུང་ལ་སོང་སྟེ། མཐར་རླུང་སྣ་བུག་ནས་རྒྱུ་བ་ཕྲ་མོ་ཡང་མེད་པ་ན་ནང་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ༑༑ དེ་ནས་ཐིམ་པའི་མགོ་རྩོམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པ་ནི་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འཆར་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མན་ངག་ནས་བཤད་པ་བཞིན་འབྱུང་ངོ༌།། དེ་ཡང་ཀུན་རྟོག་གཡོ་བའི་རླུང་མ་ལུས་པར་ཐིམ་པ་ན། སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་ལ་ཟླ་འོད་དཀར་པོས་ཁྱབ་པའི་སྟོང་སང་གི་རྣམ་པ་ཅན་འཆར་ཞིང༌། དེའི་བཞོན་པའི་རླུང་

གདོང་གི་སྣ་རྩེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བསྒོམ་ཚུལ། 341

ཐིམ་པ་ན་མཆེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་སྟོང་སང་ལ་ཉི་འོད་དམར་སེར་དང་འདྲེས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་འཆར། དེའི་བཞོན་པའི་རླུང་ཐིམ་པ་ན་ཉེར་ཐོབ་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་སྟོང་སང་དེ་ཉིད་ལ། མཚམས་ཀྱི་སྨག་མཐུག་པོས་ཁྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོང་སང་ངེ་བ་འཆར་ཞིང༌། ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་སྨད་ལ་ནག་ཐིབ་སྟེ་སོང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དྲན་མེད་དུ་འགྲོ། དེའི་བཞོན་པའི་རླུང་ཐིམ་པ་ན་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་དེ་ཉིད་སློད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་བྲལ་བའི་སྟོང་སང་ངེ་བ་ལ་རྒྱ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བ་ནི་འོད་གསལ་ལོ།། སྣང་བ་གསུམ་གྱི་བཞོན་པའི་རླུང་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྣང་བའི་བཞོན་པའི་རླུང་ཅུང་ཟད་རགས་ལ། དེ་ལས་མཆེད་པའི་1

བཞོན་པའི་
རླུང་ཕྲ། དེ་ལས་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་བཞོན་པའི་རླུང་ཕྲ། དེ་ལས་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པའི་རླུང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ། འདི་ལས་ཕྲ་བའི་རླུང་མེད་ཅིང༌། དེས་ན་འོད་གསལ་རང་དུས་ན་རླུང་གིས་གཡོ་བ་2

ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། འོད་གསལ་ལས་རླུང་ཅུང་ཟད་གཡོ་བ་དང་མཉམ་དུ་ཉེར་
ཐོབ་འཆར། དེ་ལས་རིམ་གྱིས་རླུང་ཇེ་རགས་ཇེ་རགས་སུ་སོང་བ་ལས་མཆེད་པ། སྣང་བ༑ མར་མེ་འབར་བ་སོགས་ནས་ཀུན་རྟོག་བརྒྱད་ཅུའི་བར་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་བྱའོ།། དེ་འདྲ་བའི་སྟོང་པ་བཞི་ནི་དང་པོར་ལུས་དབེན་སྒོམ་པ་དང༌། དེ་ནས་སྙིང་ཁར་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པ་དང༌། རྡོ་རྗེ་བཟླས་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་མཚན་ཉིད་པ་ཡང་སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་པ་བཞི་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། དེ་བཞིན་དུ་སྐབས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་དུ་སྟོང་པ་བཞི་པོ་འོད་གསལ་ལས་ལྡང་བའི་ཚེ་འཕེན་པ་སོགས་མི་དགོས་ཀྱི། ཡིད་ངོར་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལངས་པ་ཡང་སྒྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། ཡང་རྒྱུ་བ། རྣམ་པར་རྒྱུ་བ། ཡང་དག་པར་རྒྱུ་བ། རབ་ཏུ་རྒྱུ་བ། ངེས་པར་རྒྱུ་
༡ མཆོད་པའི་ གཙང་དཔར།
༢ རླུང་གི་གཡོ་བ་ དབུས་དཔར།
རླུང་གིས་ཡོ་བ་ གཙང་དཔར།

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག 342

བ་སྟེ་ཡན་ལག་གི་རླུང་ལ་རྡོར་བཟླས་བྱེད་ཚུལ་ནི། རིམ་པ་བཞིན་མིག་འབྲས་ཀྱི་དབུས་དང༌༑ རྣ་བའི་བུག་པའི་དབུས་དང༌། ཡང་དག་པར་རྒྱུ་བའི་རླུང་ལ་དམིགས་ནས་སྣའི་བུག་པའི་དབུས་དང༌། ལྕེའི་གཞུང་ན་མར་1

བརྒྱུད་ནས་ཡོད་པས་རྩའི་རྩེ་མོ་དང༌། ལུས་ཀྱི་བ་
སྤུའི་བུ་ག་ནས་རླུང་དེ་རྣམས་ནང་དུ་འཇུག་པ་ཨོཾ་གྱི་གདངས་དང༌། དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་དབུས་ཀྱི་མི་ཤིགས་པའི་ནང་དུ་གནས་པ་ཨཱཿའི་གདངས་དང༌། ཕྱིར་སྔར་གྱི་གནས་དེ་རྣམས་སུ་འབྱུང་བ་ཧཱུཾ་གི་གདངས་དང་སྦྱར་ནས་བྱའོ།། དེ་ལྟར་རྡོར་བཟླས་བྱས་པས་རླུང་དེ་རྣམས་དབུ་མའི་ནང་དུ་འཇུག་པར་གྱུར་ཞིང་ནང་དུ་ཞུགས་པ་ན། དབང་ཤེས་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་ལ༑ ཐིམ་པ་ན་སྔར་བཤད་པའི་རྟགས་དེ་རྣམས་འདིར་ཡང་འཆར་རོ།།
གསུམ་པ་ནི། གསང་བའི་སྣ་རྩེར་རྫས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་སྒོམ་ཚུལ་ནི། ལམ་རིམ་པ་བཞིན་སྒོམ་ཚུལ་ཡིན་ན། རང་སྒྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པར་ལངས་པ་དང༌། དེ་ལྟ་མིན་ན༑ སྐད་ཅིག་གིས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐུར་ལངས་ཏེ་སྙིང་ཁ་ནས་རླུང་དང་འདྲེས་པའི་ཐིག་ལེ་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་ཞིག་དབུ་མའི་ནང་ན་མར་བ2

བ་སྟེ། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་
གཉིས་ཕྲད་མཚམས་སུ་བསྒོམ་མོ།།3

དེ་ནས་ཐུན་གྱི་མཐར་སླར་ཡང་ཡར་ལ་དྲངས་ཏེ་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ་པར་བསྒོམ་མོ།།4

འདིའི་སྐབས་སུ་འདི་ལྟར་སྒོམ་པ་སྙིང་ཁར་
རླུང་སྡུད་པའི་ཐབས་སུ་འགྲོ་དགོས་པ་དང༌། འགྲོ་ཚུལ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་པ་ཡོད་དོ།།
གསུམ་པ་སེམས་རྣམ་པར་དབེན་པ་འཆད་པ་ལ་གསུམ། སེམས་དབེན་ཐབས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པ། ཐབས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དབེན་ཐོག་མར་སྐྱེས་པའི་ཚད་

༡ གཞུང་མར་ དབུས་དཔར།

༢ ཕབ་སྟེ། དབུས་དཔར།
༣ སྒོམ་མོ།། དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༤ སྒོམ་མོ།། དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

གསང་བའི་སྣ་རྩེར་རྫས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བསྒོམ་ཚུལ། 343

དང༌༑ སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་པ་བཞི་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(སེམས་དབེན་ཐབས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པ་)ནི། རྩ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལ་སྤྱིར་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྲོག་རྩོལ་གསུམ་དང༌། ཁྱད་པར་རྡོར་བཟླས་ཏེ་ནང་གི་རྐྱེན་གསུམ་དང༌། ཕྱིའི་རྐྱེན་རིམ་ལྔ་ལས། “སྒྱུ་མ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ལས།། བུད་མེད་སྒྱུ་མ་ཁྱད་པར་འཕགས།། ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི།། གསལ་བར་འདི་ལས་མཚོན་པར་ནུས།།”1

ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར། ཕྱག་རྒྱ་སྲོག་རྩོལ་དུ་སོང་བ་སྟེ་ཕྱི་ནང་གི་རྐྱེན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་ནུས་ཀྱི། དེ་རྣམས་ལས་གཞན་པའི་དམིགས་པ་བར་དུ་བརྒྱུད་མི་དགོས་ཤིང༌། སྙིང་ཁར་སྔགས་འཁོར་སྒོམ་པའི་ཐིག་ལེ་རྣམས་ཀྱི་རིམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་སྡུད་རིམ་ནི་རླུང་འདུ་སླ་བའི་ཕྱིར་ནཱ་རོ་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་པ་ཡིན་ནོ༑༑ རིལ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་གཉིས་གཙོ་བོར་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པའི་ཕྱིར་སྒོམ་པ་ཡིན་ཡང་སེམས་དབེན་དང་ངག་དབེན་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་སྒོམ་པ་ཡང་ཡོད་དོ།། གཉིས་པ་(ཐབས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དབེན་ཐོག་མར་སྐྱེས་པའི་ཚད་)ནི། ངག་དབེན་ཐོག་མར་སྒོམ་པ་ནས་སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་མ་དགྲོལ་2

བར་གྱི་སྟོང་པ་བཞི་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་ནི་ངག་དབེན་ཡིན་ལ། སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་མ་ལུས་པར་དགྲོལ་བ་3

ལ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་གཉིས་ཀ་དགོས་
སོ༑༑ དེ་ནས་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་ནས་སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་དགྲོལ་སྟེ།4

སྙིང་ཁའི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་གི་མི་ཤིགས་པ་ལ་རླུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་
བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོང་པ་བཞི་ཐོག་མར་སྐྱེས་པ་ནས་སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་པ་བཞིར་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༤༩ན༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་གཉིས་
ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི།། གསལ་བར་འདི་ལས་མཚོན་པར་འགྱུར།།’ ཞེས་སོ།།
༢ མ་གྲོལ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༣ གྲོལ་བ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༤ གྲོལ་སྟེ། དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག 344
འཇོག་པ་ཡིན་ནོ།།
གསུམ་པ་(སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་པ་བཞི་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། སྣང་བ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས༑ སྣང་བ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ། ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ།། དང་པོ་ནི། ཤེས་རབ་ཐབས་མ་ནིང་གསུམ། སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ༑ ཀུན་བརྟགས་1

གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་
གསུམ༑ ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་རྣམས་སོ།། དེ་ལ་སྣང་བ་ནི་སྟོང་པ་ཤས་ཆེ་ཞིང་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདེ་བ་ཤས་ཆུང་བས་ཤེས་རབ་བོ།། མཆེད་པ་ནི་དེ་ལས་ཟློག་པས་ཐབས་དང༌། ཉེར་ཐོབ་ནི་བདེ་སྟོང་ཆ་མཉམ་པར་འཇུག་པས་མ་ནིང་དུ་བཞག་པའོ།། གཉིས་པ་ལ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང༌། རང་ལུགས་བཞག་པའོ།། དང་པོ་ནི། འདུས་པ་བ་སྔ་མ་ཁ་ཅིག་རྣམས་ན་རེ། སེམས་ནི་འཇུག་ཤེས་དྲུག་དང༌། ཡིད་ནི་ཉོན་ཡིད་དང༌། རྣམ་ཤེས་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པར་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་ཀྱང་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཀུན་གཞི་བཞེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ།། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་སེམས་དབེན་གྱི་སྣང་མཆེད་སོགས་བསྐྱེད་པ་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ།། དེ་གཉིས་ཉོན་ཡིད་དང་ཀུན་གཞི་ཡིན་པས་སོ།། ཡང་དེ་ཉིད་ལམ་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་གསར་དུ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་དགོས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རིགས་རྒྱུན་སྐད་ཅིག་ཀྱང་ཆད་མི་སྲིད་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཡང་མཆེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡང་མིན་པར་ཡང་འགྱུར་རོ།། བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དང་དམིགས་རྣམ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་ཡིད་ཡིན་པས་སོ།། གཞན་ཡང་མཆེད་པས་ཉེར་ཐོབ་ལ་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། མཆེད་པ་ཉོན་ཡིད་དང་ཉེར་ཐོབ་ཀུན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཡང་ཀུན་གཞི་ནི། ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་རྣམ་

༡ ཀུན་རྟགས་ གཙང་དཔར།

སྣང་བ་གསུམ་གྱི་སྐོར། 345

པར་རིག་པ་དང༌། ནང་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་ལ་དམིགས་ནས་རིས་སུ་མ་ཆད་པ་དང༌། མི་གསལ་བའི་རྣམ་པར་འཇུག་པ་དང༌། ཉེར་ཐོབ་ནི་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལ་མཚམས་ཀྱི་སྨག་མཐུག་པོས་ཁྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉེར་ཐོབ་ཀུན་གཞིར་མི་རིགས་སོ།། གཞན་ཡང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དང་སེམས་དབེན་གྱི་ཉེར་ཐོབ་དོན་གཅིག་ན། ཉེར་ཐོབ་དེ་མ་སྒྲིབ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་དུ་འགྱུར་དགོས་ལ། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དགེ་བ་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་སོ།། ཡང་འཕགས་པས་རིམ་ལྔ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་སོགས་སུ་འཆི་སེམས་ཐ་མ་དང་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་མ་ཐག་པའི་སེམས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སུ་བཤད་པས་སྔགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀུན་གཞི་བཞེད་པ་གཏན་མ་ཡིན་ནོ།། ཀུན་གཞི་བཞེད་ན་སེམས་གཉིས་པོ་དེ་ཀུན་གཞིར་བཞེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། གཞན་ཡང་སྐབས་འདིར་ཀུན་གཞི་བཞེད་ན་འཆི་སེམས་ཐ་མ་དེ་ཀུན་གཞིར་བཞེད་དགོས་ལ། འདིར་ནི་དགེ་བའི་མཐར་ཐུག་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཆི་སེམས་བསྐྱེད་པའང་བཞེད་པས། ལུགས་འདི་ལའང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀུན་གཞི་བཞེད་པ་ནི་མུན་སྤྲུལ་ལོ།།
གཉིས་པ། རང་ལུགས་ནི། དེ་ལ་སྤྱིར་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་གྱི་སྒྲ་བཤད་པ་ན། བསགས་པས་ན་སེམས། རྟེན་དུ་གྱུར་པས་ན་ཡིད། བརྟེན་པར་གྱུར་1

པས་ན་རྣམ་

པར་ཤེས་པ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་པོ་དེ་རེ་རེ་ལ་སྒྲ་བཤད་གསུམ་པོ་དེ་རེ་རེ་2

ནས་ཚང་བ་དང༌། མ་ཚང་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ནས་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་དུ་འཇོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ནས་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་

༡ རྟེན་པར་གྱུར་ གཙང་དཔར།
༢ གསུམ་པོ་རེ་རེ་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག 346

ཀྱི་རྩ་བར་བསྟན་པ་ལས་འདིར་ནི་དེ་དག་དང་ཐུན་མོང་1

མ་ཡིན་པའི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་
གསུམ་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྩ་བ་ཁྱད་པར་བ་སྟོན་པར་བཞེད་ནས་སྣང་བ་གསུམ་ལ་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཞིའི་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་རླུང་སེམས་ནི་འཁོར་བའི་རྩ་བ་དང༌། ལམ་གྱི་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་རླུང་སེམས་ནི་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་དྲངས་ནས་བཤད་པ་ནི། སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ཡིན་པར་གསུངས་ལ༑ ཡང་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཐ་སྙད་མཛད་ཅིང་དེ་ནི་ཡིད་དང་སེམས་ལའང་འགྲེའོ།། དེས་ན་སྣང་བ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཀའི་སྒྲ་འཇུག་གོ །གསུམ་པ་སྣང་བ་གསུམ་ལ་ཀུན་བརྟགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་མཛད་པ་ནི། གཞན་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་བརྟགས་འདོགས་པ་དང༌། ཡོངས་གྲུབ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་གཞན་དབང་དང་ཀུན་བརྟགས་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་ལོག་ནས་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མཆེད་པ་འབྱུང་ཞིང༌། ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་ན་སྣང་མཆེད་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་ལོག་ནས་འགྲོ་བས་ཐ་སྙད་དེ་ལྟར་བྱའོ།། བཞི་པ་ནི། སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་རིམ་པ་བཞིན་2

དུ་བདེ་བ་
ཤས་ཆུང་བ་དང་ཆེ་བ་དང་བར་མ་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་དེ་གསུམ་ལ། ཞེ་སྡང་དང༌། འདོད་ཆགས་དང༌། གཏི་མུག་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ།། ལྔ་པ་ནི། སྣང་བ་སྟོང་པ་ཉིད་ཤས་ཆེ་བས་དེ་ལ་སྟོང་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང༌། མཆེད་པ་ནི་བདེ་བ་ཤས་ཆེ་བས་སྣང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང༌། ཉེར་ཐོབ་ནི་བདེ་སྟོང་ཆ་མཉམ་པར་འཇུག་པས་དེ་ལ་སྣང་སྟོང་ཆ་མཉམ་དུ་འཇུག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཞེས་3

ཐ་སྙད་མཛད་དོ།། དེ་ལྟར་སེམས་ཡིད་རྣམ་

༡ ཐུན་མོངས་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ རིམ་བཞིན་ དབུས་དཔར།
༣ ཉིད་དང་ཅེས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།

སྣང་བ་གསུམ་གྱི་སྐོར། 347

ཤེས་སོགས་ཀྱི་མིང་གི་ཐ་སྙད་རྣམས་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་བ་དང་ཐུན་མོང་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་གསུངས་པ་ནི། དེ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་ཐ་སྙད་དེ་ཉིད་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་བ་དང་ཐུན་མོང་བར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་གསུམ་གྱི་མིང་སྣང་བ་གསུམ་ལ་བརྟགས་
པ་1
ཐུན་མོང་བར་སྟོན་པ་མིན་ནོ།། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་སྐབས་གང་དུ་ཡང་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་བསྟན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གཉིས་པ་ལ་དགུ། སྣང་བ་དང༌། མཆེད་པ་དང༌། ཉེར་ཐོབ་དང༌། སྟོང་པ་དང་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ། སྟོང་པ་ཆེན་པོ་དང༌། སེམས་དང༌། སེམས་བྱུང་དང༌། མ་རིག་པ་དང༌། ཆགས་བྲལ་དང༌། ཆགས་པ་དང༌། ཆགས་པ་བར་མ་དང༌། བུད་མེད་དང༌། སྐྱེས་པ་དང༌། མ་ནིང་དང༌། གཡོན་དང༌། གཡས་དང༌། དབུས་དང༌། ཉིན་མོ་དང༌། མཚན་མོ་དང༌། ཐུན་མཚམས་དང༌། ཟླ་བ་དང༌། ཉི་མ་དང༌། མུན་པ་དང༌། འཇམ་པ་དང༌། རྩུབ་པ་དང༌། འཇམ་རྩུབ་བར་མའོ།། དང་པོ་ནི། ཡེ་ཤེས་གང་གི་ངོ་བོ་ནམ་མཁའ་སྟོང་སང་ལ་ཟླ་འོད་ཀྱི་སྣང་བས་ཁྱབ་པ་ལྟར་ཤར་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྣང་བ་དང༌། སྣང་བ་དེ་ལས་ཀྱང་གསལ་དུ་སོང་སྟེ༑ ཉི་འོད་ཀྱི་སྣང་བས་ཁྱབ་པ་ལྟར་ཤར་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྣང་བ་མཆེད་པ་དང༌། དེ་ལས་ནམ་མཁའ་སྟོང་སང་ལ་མཚམས་ཀྱི་སྨག་མཐུག་པོས་ཁྱབ་པ་ལྟར་ཤར་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི༑ སྣང་ཞིང་འོད་གསལ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བས་ན་ཉེར་ཐོབ་ཞེས་བྱའོ།། གཉིས་པ་ནི། བླ་མ་ཁ་ཅིག་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་གསུམ་སྟོང་པ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་དང༌། སྤྱོད་བསྡུས་དང༌། རྩ་རྒྱུད་རྩ་འགྲེལ་སོགས་ནས་སྣང་བ་གསུམ་དང་སྟོང་པ་གསུམ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་ལན་གཅིག་མིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། འདིའི་སྟོང་པ་གསུམ་ནི་དགག་བྱ་བདེན་པས་སྟོང་བ་མིན་གྱི། དགག་བྱ་རླུང་གི་སྟོང་པ་ལ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ནས་ཀུན་རྟོག་གཡོ་བའི་རླུང་གིས་སྟོང་པས་ན་

༡ བཏགས་པ་ དབུས་དཔར།

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག 348

སྟོང་པ་དང༌། སྣང་བའི་བཞོན་པའི་རླུང་གིས་སྟོང་པས་ན་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ་དང༌། མཆེད་པའི་བཞོན་པའི་རླུང་གིས་སྟོང་པས་ན་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་དང༌། རླུང་གི་གཡོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པས་ན་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཞེས་བྱའོ།། ནམ་མཁའ་སྟོང་སང་ཟླ་འོད་དང་འདྲེས་པར་སྣང་བ་གསལ་བས་སེམས་དང༌། དེ་ལས་སྣང་བ་ཆེས་གསལ་བས་སེམས་བྱུང་དང༌། དེ་ལས་མི་གསལ་བ་མུན་པ་ལྟར་སྣང་བས་མ་རིག་པ་དང༌། ཡང་སྣང་བ་གསུམ་ལ་རིམ་པ་ལྟར། འདོད་ཆགས་ཤས་ཆུང་བས་ཆགས་བྲལ་དང༌། བདེ་བ་ཤས་ཆེ་བས་ཆགས་པ་དང༌༑ བདེ་བ་བར་མར་གནས་པས་ཆགས་པ་བར་མའོ།། གཞན་རྣམས་གོ་སླའོ།། གསུམ་པ་ནི། ངག་དབེན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་མ་ལུས་པར་གྲོལ་ནས་མི་ཤིགས་པ་ལ་རླུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་སྨིག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་བཞི་འཆར་ཚུལ་དང༌། སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དཔེའི་འོད་གསལ་དང་བཅས་པའི་སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་1

འཆར་ཚུལ་ནི་ངག་དབེན་གྱི་སྐབས་དང་འདྲ་ལ།2

ཁྱད་པར་ནི་ངག་དབེན་གྱི་སྐབས་
ལས་ཆེས་གསལ་ཞིང་བརྟན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།། འོ་ན་སྣང་བ་གསུམ་ལས་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྟོག་པ་རྣམས་སྐྱེ་བར་གསུངས་པས། དེའི་སྐྱེ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། ཐིམ་པ་ལུགས་འབྱུང་གི་སྐབས་ཀྱི་སྣང་བ་གསུམ་ལས་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྟོག་པ་རྣམས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པའི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རླུང་རྣམས་རྫོགས་པར་མ་ཐིམ་པར་སྣང་བ་གསུམ་གང་ཡང་མི་འཆར་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་སྐྱེ་བ་ལུགས་ལྡོག་གི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་ཡང་དང་པོར་འོད་གསལ་ལས་ཉེར་ཐོབ་འཆར། དེ་ནས་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བདུན་སྐྱེ། དེ་ནས་མཆེད་པ་འཆར། དེའི་རྗེས་སུ་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བཞི་བཅུ་སྐྱེ། དེ་ནས་སྣང་བ་འཆར། དེའི་རྗེས་སུ་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་

༡ མ་དཔེ་གསུམ་ཆར་སྒྲོ་འདོགས་ཞེས་གསལ་ཡང་། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ། ཆ རིམ་ལྔའི་ཟིན་བྲིས། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༣ན༣ ལས་ཡེ་ཤེས་ཞེས་འབྱུང་བ་དོན་ལའང་དེ་ལྟར་འཐད་པས་དཀྱུས་སུ་བཀོད།
༢ འདི་ལ་ གཙང་དཔར།

སྣང་བ་གསུམ་གྱི་སྐོར། 349

གསུམ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ནི་འཐད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཀུན་རྟོག་གི་བཞོན་པའི་རླུང་གཡོ་བ་ཇེ་རགས་སུ་འགྲོ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་མཆེད་སྣང་སྐྱེ་བར་ཁས་བླང་དགོས་ལ། དེ་འདྲ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་འཐད་པའི་ཕྱོགས་ནི་དང་པོ་འོད་གསལ་བར་མ་ཆད་དུ་འཆར༑ དེ་ནས་བར་མ་ཆད་དུ་མཆེད་པ་དང༌། དེ་ནས་བར་མ་ཆད་དུ་སྣང་བ་འཆར། དེའི་རྗེས་སུ་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྟོག་པ་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།། འོ་ན་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་ནང་ནས། སོ་གསུམ་སྣང་བ་དང༌། བཞི་བཅུ་མཆེད་པ་དང༌། བདུན་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་འབྲས་བུར་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཡིན་སྙམ་ན། རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྟོག་པ་སྡེ་ཚན་གསུམ་པོ་དེ་ལ་རང་རང་གི་ཡུལ་གྱི་གཡོ་བ་ཕྲ་རགས་བར་མ་གསུམ་དུ་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་ཡོང་བ་ཡང་རྟོག་པ་དེ་དག་གི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རླུང་གི་གཡོ་བ་ཕྲ་རགས་བར་མ་གསུམ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ན་ལམ་དུས་སུ་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ཉམས་སུ་མྱོང་ཞིང༌། རྗེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྟོག་པ་རླུང་ཕྲ་རགས་བར་མ་གསུམ་གྱིས་བཞོན་པ་བྱས་པའི་རྟོག་པ་སྡེ་ཚན་གསུམ་པོ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ན་མཉམ་གཞག་གི་སྐབས་སུ་རླུང་གི་གཡོ་བ་དྲག་ཞན་བར་མ་གསུམ་གྱིས་བཞོན་པ་བྱས་པའི་སེམས་གསུམ་སྔོན་དུ་སོང་བར་གྲུབ་པས། དེ་ལྟར་ན་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་རླུང་གི་གཡོ་བ་ཆེས་རགས་པའི་རྟོག་པ་སོ་གསུམ་པོ་དེ་མཉམ་གཞག་གི་རླུང་གི་གཡོ་བ་རགས་ཤིང་སྣང་བའི་སེམས་དེའི་ལག་རྗེས་ཡིན་པས་སྣང་བའི་འབྲས་བུར་བཞག་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་རླུང་གི་གཡོ་བ་བར་མར་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་བཞི་བཅུ་
པོ་1
དེ་མཆེད་པའི་ལག་རྗེས་དང༌། རླུང་གི་གཡོ་བ་ཕྲ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བདུན་པོ་དེ་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་ལག་རྗེས་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་འབྲས་བུར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ།། གཞི་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྐྱེ་ཚུལ་ནི། ཁམས་དྲུག་ལྡན་རིམ་གྱིས་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་

༡ རྟོག་པ་བཅུ་པོ་ གཙང་དཔར།

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག 350

ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ལྡང་བའི་སྐབས་སུ་བར་དོའ་སེམས་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་ ིརྟོག་པ་རྣམས་སྐྱེ་ལ། བར་དོའ་སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱང་འཆི་བ་འོད་གསལ་དེ་ལས་ལུགས་ ིལྡོག་ཏུ་ལངས་པའི་སྐབས་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ལས་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྟོག་པ་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ།།
གསུམ་པ་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ་ནི། རིམ་ལྔ་ལས། “རྡོ་རྗེ་བཟླས་གནས་རྣལ་འབྱོར་པ།། སེམས་ལ་དམིགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།།”1

ཞེས་རྡོར་བཟླས་
ཀྱིས་སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་འདྲེན་པར་གསུངས་ཤིང༌། སྤྱོད་བསྡུས་ལས། ངག་དབེན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དབེན་ཐོབ་པ་དང༌། ངག་དབེན་མེད་པར་སེམས་དབེན་མི་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ།། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང༌། “རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་རབ་སྦྱོར་བས།།’ རླུང་གི་མཚན་ཉིད་ཤེས་ནས་ནི།། རྣམ་རྟོག་རླུང་རྣམས་རྣམ་པར་གཅོད།། སེམས་ལ་དམིགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།།”2

ཞེས་རྡོར་བཟླས་ཀྱིས་རླུང་གི་རྒྱུ་བ་དབུ་མར་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་
སེམས་དབེན་འདྲེན་པར་གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་ནི་ནང་གི་རྐྱེན་རྡོར་བཟླས་བྱས་པས་སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་ལེགས་པར་གྲོལ་ནས་རླུང་མི་ཤིགས་པ་ལ་སྡུད་ནུས་པ་དང༌༑ ཕྱིའི་རྐྱེན་ཕྱག་རྒྱ་སྲོག་རྩོལ་དུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དབེན་མཚན་ཉིད་པ་སྐྱེ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྔ་ལས། “སྒྱུ་མ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ལས།། བུད་མེད་སྒྱུ་མ་ཁྱད་པར་འཕགས།། ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི།། གསལ་བར་འདི་ལས་མཚོན་པར་འགྱུར༑༑”3

ཞེས་དང༌། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་ཀྱང༌། “རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་མཉམ་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༤༩ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྡོ་རྗེ་བཟླས་ནས་རྣལ་
འབྱོར་པ།། སེམས་ལ་དམིགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།།
༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་༢༧༤བ༦ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་ཅུང་མི་
འདྲ་སྟེ། ‘རྡོ་རྗེ་བཟླས་པའི་རབ་སྦྱོར་བས།།’ ཞེས་སོ།།
༣ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༤༩ན༧

སྣང་བ་གསུམ་གྱི་སྐོར། 351

པར་སྦྱར་བ་མེད་པར་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་ཉེ་བར་མཚོན་པ་མི་ནུས་སོ།།”1

ཞེས་
སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།། སྐབས་འདིར་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྡུད་རིམ་བྱེད་པ་དང༌༑ སྙིང་ཁར་སྔགས་འཁོར་སྒོམ་ནས་ཡི་གེ་རྣམས་མཐའ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་སྡུད་པ་སོགས་ཀྱི་སྡུད་རིམ་བྱེད་པ་ནི་རླུང་འདུ་སླ་བའི་ཕྱིར་དུ་ནཱ་རོ་པ་སོགས་ཀྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སྙིང་ཁའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་རླུང་རྣམས་འཆི་རིམ་བཞིན་དུ་བསྡུས་ནས་སེམས་དབེན་མཚན་ཉིད་པ་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། སེམས་དབེན་དེ་ནི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དེ་བར་དོ་ཇི་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། སེམས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་རླུང་སྡུད་ཚུལ་འཆི་རིམ་བཞིན་མ་བྱུང་ན། སྒྱུ་མའི་སྐུ་བར་དོ་ཇི་བཞིན་དུ་ལྡང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ།། སེམས་དབེན་མ་ཐོབ་པའི་གོང་དང༌། སྙིང་ཁ་ལས་གཞན་པའི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་རླུང་འདུས་པ་ལས་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་སྐྱེས་ཀྱང༌།2

དེ་དག་ལ་རླུང་སྡུད་རིམ་འཆི་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མེད་པས་སེམས་
དབེན་དུ་མི་འཇོག་ལ། དེ་དག་གི་མཐར་ཡིད་ངོར་སྒྱུ་ལུས་སུ་ལྡང་བ་ཡོད་ཀྱང༌། དེ་སྒྱུ་ལུས་མཚན་ཉིད་པར་མི་འཇོག་ཅིང༌། དེ་ཡང་སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་མ་ལུས་པར་གྲོལ་ནས་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་རླུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་ཤིང་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་མཚན་ཉིད་པ་མ་གྲུབ་པའི་བར་གྱི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་སེམས་དབེན་མཚན་ཉིད་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་སྒྱུ་ལུས་གྲུབ་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྐབས་དེ་དང་དེའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འཇོག་གི། སེམས་དབེན་གྱི་ཐ་སྙད་མི་བྱེད་དོ།།
བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་གསུམ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ།
༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༢༨༣བ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་དང་། “པདྨ་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་ཉེ་བར་མཚོན་པར་མི་ནུས་སོ།།” ཞེས་སོ།།
༢ མ་དཔེ་གསུམ་ཆར་སྐྱེས་ཡང་ཞེས་གསལ།

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག 352
དོན་དམ་བདེན་པ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་རྫོགས་རིམ་མོ།།1

དང་པོ་(ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ་)ལ་གཉིས། སྒྱུ་ལུས་གང་ལས་སྒྲུབ་
པའི་སྒྲུབ་གཞི་ངོས་བཟུང་བ། དེ་ལས་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(སྒྱུ་ལུས་གང་ལས་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་)ནི། སྤྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རགས་པ་དང་ཕྲ་བའི་ལུས་གཉིས་ཡོད་ལ། རགས་པའི་ལུས་ནི་མི་དང་དུད་འགྲོ་སོགས་སུ་སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྱུང་གཟུགས་རགས་པ་འདི་ཡིན་ཅིང༌། འདི་ལ་རགས་པ་གནས་སྐབས་པའི་ལུས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་འཁོར་བར་འཆི་འཕོ་བ་དང༌། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཕུང་པོ་རགས་པ་འདིའི་རྣམ་པ་དོར་ནས། དེ་དང་རིགས་མི་འདྲ་བའི་ལུས་རེ་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཕྲ་བའི་ལུས་ནི། རྩ་བའི་རླུང་ལྔའི་ནང་ནས་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་ཕྲ་རགས་གཉིས་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་དང༌། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ཕྲ་རགས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་དེ་གཉིས་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་འབྲལ་མི་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གཉུག་མའི་ལུས་ཤེས་བྱ་སྟེ། སྔར་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་བར་དུ་རིགས་འདྲ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་རྒྱུན་ཆད་མ་མྱོང་ཞིང༌། ད་དུང་འཁོར་བ་མ་སྟོང་བར་དུ་རྒྱུན་ཆད་པ་མི་སྲིད་ཅིང༌། སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་རིགས་འདྲ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་རྒྱུན་ཆད་པ་མི་སྲིད་པའི་ལུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་དེའི་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཚེ་ན་ཡང་ལུས་དེ་ཉིད་ཡོད་ལ། འོན་ཀྱང་བེམ་པོས་བསྡུས་པའི་ལུས་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། རླུང་ནི་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། འོ་ན་སྐབས་འདིར་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་དགོས་ལ༑ དེ་ལྟ་ན་དེ་འདྲ་བའི་རླུང་དེ་བེམ་པོ་མ་ཡིན་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཕྱི་དོན་

༡ རྫོགས་རིམས་སོ།། སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།
རྫོགས་རིམ་སོ།། དབུས་དཔར།

སྣང་བ་གསུམ་གྱི་སྐོར། 353

ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལ། རླུང་བེམ་པོ་འདོད་ཀྱང༌། རླུང་ཡིན་ན་བེམ་པོ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ༑ དེས་ན་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པས་གཟུགས་ཙམ་བེམ་པོ་འདོད་ཀྱང༌། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས། བེམ་པོ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།། དེས་ན་རགས་པའི་ལུས་ནི་ཁང་ཁྱིམ་དང༌། ཕྲ་བའི་ལུས་ནི་དེར་གནས་པའི་མི་ལྟ་བུའོ།། འོ་ན་སྐྱེས་བུ་གཅིག་ལའང་ཕྲ་རགས་ཀྱི་ལུས་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པས། དེ་རྒྱུད་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སྐྱེས་བུ་དེའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་ཕྲ་རགས་ཀྱི་ལུས་དེ་གཉིས་འབྲལ་མི་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་འཕངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་གཉུག་མའི་ལུས་དེ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ངར་ཐ་སྙད་གང་ལ་བརྟགས་པའི་བརྟགས་དོན་1

ང་དེ་མ་
ཡིན་ཀྱང༌། དེར་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གདགས་གཞིའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། རགས་པའི་ལུས་ནི་གདགས་གཞི་ཕལ་པའོ།། དེ་ལྟ་ཡིན་ནའང་གཉུག་མའི་ལུས་དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཕྲ་བ་དེའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་ཆད་མ་མྱོང་ན། སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཕྲ་རགས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པས༑ སྐྱེས་བུ་དེ་རྒྱུད་གཉིས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་དང༌། མདོ་ལས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་རེ་རེ་བའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཇི་སྲིད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རགས་པ་དེས་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་རྣམ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ། ཡིད་ཤེས་ཕྲ་བ་དེས་ཡུལ་གྱི་དམིགས་རྣམ་མི་འཛིན་པར་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཚུལ་དུ་གནས་པས་ཁྱབ་ཅིང༌། ཡིད་ཤེས་ཕྲ་བ་དེས་དམིགས་རྣམ་འཛིན་པའི་ཚེ། ཡིད་ཤེས་རགས་པ་དེས་དམིགས་རྣམ་མི་འཛིན་པར་འགགས་པའི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ།། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། “སྐྱེ་དང་གནས་དང་འཇིག་པ་དང༌།།

༡ བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་ དབུས་དཔར།

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག 354

སྲིད་པ་བར་མར་གནས་པ་སྟེ།། ཇི་སྲིད་འཇིག་རྟེན་གྱིས་བརྟགས་པ།། ‘སེམས་ཀྱི་རླུང་
གི་རྣམ་འཕྲུལ་ལོ།།”1

ཞེས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་དང༌། གནས་པ་དང༌། འཆི་བ་དང༌། བར་
དོར་གནས་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་རླུང་གི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་གསུངས་པའི་དོན་ནི། དང་པོར་མངལ་ནས་སྐྱེས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཉིན་མཚན་ཐམས་ཅད་དུ་གཞི་དུས་སུ་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་རླུང་འབྱུང་འཇུག་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་བྱེད་ལ། དེ་རྫོགས་པའི་མཐར། སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་རྫོགས་པར་གྲོལ་སྟེ། རླུང་ཐམས་ཅད་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེའི་དབུས་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་ལ་འདུས་ནས་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་འགྱུར་ཞིང༌། འོད་གསལ་དེའི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་གི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད། བར་དོའ་ལུས་སུ་ ིལངས་ནས་སྐྱེ་གནས་འཚོལ་བ་སོགས་བྱེད་ཅིང༌། བར་དོར་ཤི་ནས་ཡང་སྐྱེ་གནས་སུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་ནས་སྔར་ལྟར་འཁོར་བས། དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རླུང་གི་རྣམ་འཕྲུལ་ཡིན་ཞིང༌། རླུང་དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཕྲ་བ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པས། སེམས་ཀྱི་རླུང་གི་རྣམ་འཕྲུལ་ལོ།། ཞེས་པའོ།། གང་གི་ཚེ་རླུང་ཐམས་ཅད་སྙིང་ཁའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཐིམ་ནས་རྣམ་ཤེས་རགས་པས་ཡུལ་གྱི་དམིགས་རྣམ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་མ་བསྡུས་པ་དེ་སྲིད་དུ། ཡིད་ཤེས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་དེས་ཡུལ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་དངོས་སུ་མི་བྱེད་ལ། གང་གི་ཚེ་རླུང་རགས་པ་མ་ལུས་པ་སྙིང་ཁའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ་ནས།2

ཡིད་ཤེས་རགས་པ་ཡུལ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་བསྡུས་པ་
ན༑ གཉུག་མའི་རླུང་སེམས་ཀྱི་སེམས་དེས་ཡུལ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་དངོས་སུ་མི་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རླུང་རགས་པ་མ་ལུས་པ་སྙིང་ཁའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ་ནས།3

ད་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ལེའུ་ང་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༦༥བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྐང་ཐ་མ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ། ‘སེམས་ཀྱི་རླུང་ནི་རྣམ་འཕྲུལ་ལོ།།’ ཞེས་སོ།།
༢ ཐིམ་པ་ན། སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།
༣ ཐིམ་པ་ན། སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།

ལུས་ཕྲ་རགས་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་ཚུལ། 355

ལྟར་གྱི་ལུས་རགས་པ་འདིའི་སྒུལ་བསྐྱོད་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་གཉུག་མའི་རླུང་སེམས་ཀྱི་རླུང་དེ་སྐྱེས་བུའི་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པར་མི་ལྡང་ལ་གང་གི་ཚེ་རླུང་རགས་པ་མ་ལུས་པ་སྙིང་ཁའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ་ནས་1

ད་ལྟར་གྱི་ལུས་
རགས་པ་འདིའི་སྒུལ་བསྐྱོད་སོགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་རྒྱུན་ཆད་པ་ན། གཉུག་མའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་རླུང་སྐྱེས་བུའི་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པར་ལངས་ནས་འགྲོ་འོང་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་དོ།། དེ་དག་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། རླུང་རགས་པ་འགའ་ཞིག་སྙིང་ཁར་འདུས་ལ། འགའ་ཞིག་མ་འདུས་པའི་སྐབས་ནི་གཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་གཉུག་མའི་རླུང་སེམས་ཀྱི་རླུང་དེ་སྐྱེས་བུའི་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པར་དངོས་སུ་མ་ལངས་ཀྱང༌། དེ་དང་ཆ་མཐུན་པར་ལངས་པའི་ལུས་ནི་རྨི་ལམ་གྱི་དུས་སོ།། གཞི་དུས་ལ་རླུང་ཐམས་ཅད་སྙིང་ཁའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ་ནས་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་མྱོང་སྟེ། དེའི་མཐར་གཉུག་མའི་རླུང་སེམས་ཀྱི་རླུང་དེ། སྐྱེས་བུའི་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པར་དངོས་སུ་ལངས་པ་ནི་བར་དོའ་ལུས་ཡིན་ནོ།། ིགཉིས་པ་(སྒྲུབ་གཞི་དེ་ལས་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་)ནི། རགས་པ་གནས་སྐབས་པའི་ལུས་དང༌། ཕྲ་བ་གཉུག་མའི་ལུས་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་ལམ་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་གཅོད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། གཞི་དུས་སུ་ནི། འཆི་བ་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་སྒོ་ནས་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་རྫོགས་རིམ་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་ལ། འཕོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་དང༌། དེ་ལས་གཞན་པའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་རྫོགས་རིམ་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(འཕོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་)ནི། རྒྱུད་སྡེ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་འཕོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པའི་དགོས་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་སྤྱི་

༡ ཐིམ་པ་ན་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག 356 གཙུག་གསེར་གྱི་སྒོ་ནས་ཐོན་ཏེ་1

བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བ་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི། མཁའ་ལ་སྤྱོད་པའི་གོ་
འཕང་ཐོབ་པ་དང༌། སྔགས་སྤྱོད་པའི་རིག་པ་འཛིན་2

པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་དོན་དུའོ།། དེ་
ལྟ་བུ་ཐོབ་ནུས་པའི་འཕོ་བ་ནི། སྤྱིར་རླུང་དབུ་མའི་ནང་དུ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱེད་ནུས་པ་གཅིག་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་གསང་གནས་ཀྱི་རྩ་འཁོར་གྱི་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དང༌། ཁྱབ་བྱེད་རླུང་ཡང་ལེགས་པར་འདུས་ནས་བུམ་པ་ཅན་རབ་ཏུ་ཁེངས་པ་གཅིག་དགོས་པ་དང༌༑ གཞི་དུས་ལ་སྙིང་ཁའི་རྩ་འཁོར་ཁ་ཐུར་བསྟན་གྱི་རྣམ་པར་ཡོད་པ་དེ། ལམ་སྒོམ་སྟོབས་གྱེན་བསྟན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྒྱུར་ནུས་པ་ལ་ལེགས་པར་བྱང་བ་གཅིག་དགོས་སོ༑༑ འཕོ་བ་ལས་ལ་སྦྱོར་བ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་འཆི་ལྟས་གསུམ་གྱིས་ཟིན་ཅིང༌། འཆི་བསླུ་སོགས་བྱས་པས་ཀྱང་མི་བཟློག་པར་མཐོང་ནས། རིམས་ནད་སོགས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་ཀྱི་ནུས་པ་མ་ཉམས་པ་ཙམ་གྱི་གོང་དུ་འཕོ་བ་ལས་ལ་སྦྱོར་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐབས་སུ་འཕོས་ན་ལྷ་བསད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྡིག་ཆེན་པོར་འགྱུར་བར་བཤད་དོ།། འཕོ་བ་གྲོང་འཇུག་བྱེད་པ་ནི། འཕོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྲ་རགས་ཀྱི་ལུས་གཉིས་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་གཉུག་མའི་ལུས་དེ་རགས་པ་གནས་སྐབས་པའི་ལུས་འདི་ནས་བཏོན་ཏེ། ལུས་རགས་པ་གཞན་གྱི་ནང་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་འདི་མ་འཕོས་བར་རྟེན་བརྗེས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་སོ་ཐར་ལ་སོགས་པའི་སྡོམ་པ་སྔར་ཡོད་པ་གཏོང་བ་མ་ཡིན་ནོ།། འཕོ་བ་ལས་གཞན་པའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་རྫོགས་རིམ་སྒོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་ནི། ནང་གི་རྐྱེན་རྡོར་བཟླས་དང༌། ཕྱིའི་རྐྱེན་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རླུང་ཐམས་ཅད་སྙིང་ཁའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་ལྷག་མ་

༡ ཐོན་སྟེ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ རིགས་འཛིན་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།

བསྲེ་བ་དང་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐོར། 357
མ་ལུས་པར་གྲོལ་བའི་སེམས་དབེན་གྱི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དཔེའི་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་སྐྱེས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་མ་བྱས་ན་སྒྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པར་ལྡང་ནུས་ཀྱང༌། མཚན་ཉིད་པ་ལྡང་མི་ནུས་པས། དེ་ནས་སྤྱོད་པ་གང་རུང་བྱས་པའི་མཐར་དཔེའི་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ལྡང་བ་ན། དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རླུང་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་གྱི་རྣམ་པར་དངོས་སུ་ལངས་པ་ནི་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ནོ།། ཚེ་འདིར་གྲུབ་པའི་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་དེ། རགས་པ་གནས་སྐབས་པའི་ལུས་ལས་ལོགས་སུ་ཕྱེ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། གོ་ས་ལོགས་སུ་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཐོག་མར་གྲུབ་པ་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་བར་གྱི་མཉམ་རྗེས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐུ་དེའི་རྣམ་པར་རིགས་འདྲ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་རྒྱུན་མི་ཆད་པས་དཔེའི་འོད་གསལ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚེ་ན་ཡང་སྐུའི་རྣམ་པ་མི་འགག་གོ། འོན་ཀྱང་དེ་འདྲ་བའི་སྐུ་དེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུའི་རྣམ་པར་རོལ་པ་དངོས་གནས་ལ་ལངས་པའི་སྐུ་ཡིན་པས། རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ཞེས་བྱ་ཡི། དུས་ནམ་ཡང་རིགས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་ཆད་མི་སྲིད་པའི་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་མཚན་ཉིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཚེ། སྐུ་དེའི་རྣམ་པ་འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་ནས་ནུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་དག་མ་དག་གཉིས་ཀའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱང་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རླུང་ལས་བསྒྲུབས་པའི་རླུང་སྐུ་ཡིན་པ་དང༌། ཡེ་ཤེས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཡིན་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱ་ལ། སྒྱུ་མའི་སྐུ་རྗེས་མཐུན་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་རྗེས་མཐུན་པའོ།། དེ་ལྟ་བུའི་སྐུ་དེ་ནི་མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཞེས་གསུངས་སོ།། སྐུ་དེའི་གནས་ནི་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་གི་སྙིང་ཁའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་གང་དུ་ཡོད་པའི་གནས་དེར་གནས་ལ། གོ་ས་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བས་སྐུ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཆུང་ཆུང་དུ་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། ཐོགས་བཅས་ཀྱི་སྐུ་མ་ཡིན་གྱི་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག 358

ཡིན་པས། གནས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆུང་ངུ་སོགས་སུ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་སྐུ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཤོང་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། རགས་པའི་ལུས་ཟ་མ་ཏོག་དང་སྒྱུ་ལུས་དེའི་ནང་གི་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ།། མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དེས་རང་འོད་ཀྱིས་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མའི་བར་དུ་ཁྱབ་པ་དང༌། དུས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྲུལ་པ་དུ་མ་སྟོན་ནུས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པས། ཁ་ཅིག་གིས་ཡིད་ངོར་ཤར་བའི་ལྷ་སྐུ་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཙམ་ལ་སྒྱུ་ལུས་སུ་ངོ་སྤྲོད་པ་ནི་གནས་མ་ཡིན་པའི་དོགས་པའོ།།1

དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བཞོན་
པར་གྱུར་པའི་རླུང་དེ་དང༌། མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གང་ལས་སྒྲུབ་པའི་རླུང་གཉིས་རིགས་གཅིག་ཅིང་ཕྲ་རགས་མེད་ལ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རླུང་དང༌། དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གང་ལས་སྒྲུབ་པའི་རླུང་གཉིས་རིགས་གཅིག་ཅིང་ཕྲ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་དོ།། འོན་ཀྱང་ཕྱི་མའི་རླུང་ལ་ལྟོས་ཏེ། སྔ་མའི་རླུང་ཅུང་རགས་ལ། རླུང་སྔ་མ་དེས་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་གཡོ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ན། ཤེས་པ་དེའི་ངོ་ན་གཉིས་སྣང་ཡོད་པས་ཁྱབ་ལ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རླུང་དེས་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་གཡོ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ན། ཤེས་པ་དེའི་ངོ་ན་གཉིས་སྣང་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་ཏེ། དེས་ན་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོག་མར་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཚེ། དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རླུང་དེ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བར་སོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུའི་རྣམ་པ་ཡང་འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་ནས་ནུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ༑༑ མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གྲུབ་ན་ཚེ་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མར་རླུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་ ིདང༌༑ ཡུལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་སྦྱར་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཐོག་མར་སྐྱེས་པ་ནས། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་

༡ དགོས་པའོ།། དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

བསྲེ་བ་དང་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐོར། 359
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐོག་མ་སྐྱེ་བའི་རྟགས་སོགས་ཀྱི་བར་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་སྦྱོར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཡིན་ནོ།། མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་རིལ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྡུད་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་དང༌། ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འོད་གསལ་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྡུད་རིམ་དེ་གཙོ་བོར་མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་ཆེད་ཡིན་ཀྱང༌། རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་དང༌། སྙིང་ཁར་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོག་མར་རླུང་སྙིང་ཁར་འདུ་བའི་མགོ་རྩོམ་པ་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྡུད་རིམ་བྱས་ན་རླུང་ཤིན་ཏུ་འདུ་སླ་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དོ།། ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་སྟོད་སྨད་ནས་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་རླུང་དང་བཅས་པ་སྙིང་ཁར་སྡུད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་སྲོག་རྩོལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡང༌། བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྡུད་རིམ་སྔར་ནས་ལེགས་པར་བྱང་བ་བྱས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་བཞིན་པའི་ཚེ་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྡུད་རིམ་བྱེད་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཡོད་ལ། དེ་འདྲ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་སྲོག་རྩོལ་དུ་འགྲོ་བ་ལ་གསང་བའི་སྣ་རྩེར་རྫས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྲོག་རྩོལ་སྒོམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་མན་ངག་གི་གནད་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་ནུས་པ་ཐོན་པ་ཞིག་དགོས་སོ།།
འདིར་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་བ་རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་མིན་པར་གྲགས་པའི་བརྡ་ཆད་ལ། སྦྱང་གཞི་ལ་སྦྱོང་བྱེད་དང་སྦྱང་འབྲས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་དང༌། སྦྱོང་བྱེད་ལ་སྦྱང་གཞི་དང་སྦྱང་འབྲས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པའོ།། དང་པོ་(སྦྱང་གཞི་ལ་སྦྱོང་བྱེད་དང་སྦྱང་འབྲས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་)ནི། སྦྱང་གཞི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་ལ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ནི་འཆི་བ་ལ་འོད་གསལ་དང༌། བར་དོ་ལ་སྒྱུ་ལུས་དང༌། སྐྱེ་བ་ལ་སྤྲུལ་པ་ཞེས་པའོ།། སྦྱང་འབྲས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ནི། རིམ་པ་བཞིན་དུ། ཆོས་སྐུ་ལོངས་

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག 360

སྐུ་སྤྲུལ་སྐུ་ཞེས་པའོ།། གཞན་ཡང་སྦྱང་གཞི་ལ་གཉིད་དང་རྨི་ལམ་སད་པ་གསུམ་ལ་ཡང་སྦྱོང་བྱེད་དང་སྦྱང་འབྲས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ནི་དེ་ལྟར་འདོགས་སོ།། སྦྱོང་བྱེད་ལ་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་སྦྱར་ནས། སྦྱང་གཞི་དང་སྦྱང་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ནི། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་པ་ཆོས་སྐུ་དང༌། འཆི་བ༑ མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་དང་པོའ་མགོན་པོའི་སྐུར་བཞེངས་པ་ལོངས་སྐུ་དང་བར་དོ། དང་ ིཔོའ་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་སུ་བསྒྱུར་བ་ལ་སྤྲུལ་སྐུ་དང༌། སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཞེས་པའི་ ིམིང་གིས་བཏགས་པའོ།། རྫོགས་རིམ་ལ་སྦྱར་ན། དབུ་མའི་ནང་དུ་རླུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དཔེའི་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་ཆོས་སྐུ་ཞེས་པ་དང༌། སྒྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པ་མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དག་པ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་གསུམ་ལ་ལོངས་སྐུ་ཞེས་པ་དང༌། དེ་གསུམ་རགས་པའི་ཕུང་པོ་འདིའི་ནང་དུ་གནས་པ་ལ་སྤྲུལ་སྐུ་ཞེས་པའོ།། སྦྱང་གཞིའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ནི། འོད་གསལ་གཉིས་ལ་འཆི་བ། སྐུ་གསུམ་པོ་ལ་བར་དོ། དེ་གསུམ་གྱི་བར་དོའ་ལུས་འདི་འཛིན་པ་ལ་སྐྱེ་བ་ཞེས་ ིཔའོ༑༑ རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན། སྒྱུ་ལུས་དང་འབྲེལ་བའི་བསྲེ་བའི་གདམས་པ་ལ་ཕྱེ་ན་བསྲེ་བ་སྐོར་དགུ། བསྡུ་ན་གསུམ་དུ་འདུའོ།། དེ་ལ་ཆོས་སྐུ་ལོངས་སྐུ་སྤྲུལ་སྐུ་གསུམ་ལ་རེ་རེ་ལ་བསྲེ་བ་སྟེ་གསུམ་མོ།། དགུར་ཕྱེ་ན། གཉིད་དུ་མ་སོང་བའི་སྐབས་སུ་སྐུ་གསུམ་དང་བསྲེ་བ་དང༌། གཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིད་ཆོས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་དང༌། རྨི་ལམ་ལོངས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་དང༌། སད་པ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་བའོ།། འཆི་བའི་ཚེ་འཆི་བ་ཆོས་སྐུ། བར་དོ་ལོངས་སྐུ་དང༌། སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་བས་ཏེ་བསྲེ་བ་སྐོར་དགུའོ།། དེ་ལ་གཉིད་དུ་མ་སོང་བའི་སྐབས་ཆོས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་ནི། ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ། སྣ་རྩེ་གསུམ་དུ་ཐིག་ལེ་གསུམ་སྒོམ་པ་དང༌། གཞན་ཡང་ལྟེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་གནས་རྣམས་ན། དྷཱུ་ཏཱི་ལ་རོ་རྐྱང་གིས་འཁྱུད་པའི་མདུད་པ་རེ་ཡོད་ཅིང༌། དེའི་དབུས་ན་ལུས་ཀྱི་གནད་ཆེ་ས་

བསྲེ་བ་དང་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐོར། 361

རེ་ཡོད་པས། དེར་གནད་དུ་བསྣུན་ནས་བསྒོམས་པའི་1

སྟོབས་ཀྱིས། རླུང་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་
ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པ་ན་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དང༌། ཆུ་མེ་ལ་ཐིམ་པ་ན་དུ་བ་ལྟ་བུ་དང༌། མེ་རླུང་ལ་ཐིམ་པ་ན་སྲིན་བུ་མེ་ཁྱེར་ལྟ་བུ་དང༌། ཀུན་རྟོག་གི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རླུང་ཐིམ་འགྲོ་བ་ན་མར་མེ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་འཆར་ཏེ། སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཤར་ནས་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྦྱར་བའི་བདེ་སྟོང་སྦྱར་བ་ནི། ཆོས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཆོས་སྐུ་དང་བསྲེ་བའི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཆོས་སྐུ་དེ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཅིང་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡིན་ལ། དཔེའི་འོད་གསལ་དང༌། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱང་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་དང༌། འོད་གསལ་སྔ་མའི་ངོ་ན་གཉིས་སྣང་རགས་པ་ལོག་ཅིང༌། ཕྱི་མའི་ངོ་ན་གཉིས་སྣང་ཕྲ་མོས་ཀྱང་བར་མ་ཆོད་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་སྐུ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་འཇུག་པ་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་གསུམ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཤད་ན། གཉིད་ཆོས་སྐུ་དང་བསྲེ་བའི་གདམས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། གཙོ་བོས་ནི་འོག་སྒོར་ཕྲ་མོ་སྒོམ་པ་དང༌། སྙིང་ཁར་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་སྒོམ་པ་དང༌། རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་དང༌། ལྟེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གྱི་གནད་ཆེ་ས་རྣམས་སུ་གནད་དུ་བསྣུན་ནས་བསྒོམས་པའི་2

སྟོབས་
ཀྱིས༑ དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས། ཉིན་པར་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྟོང་པ་བཞི་འདྲེན་པ་ལ་ལེགས་པར་བྱང་བ་འགའ་ཞིག་གིས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ།། གང་ཟག་ཕལ་བས་ནི། དེ་འདྲ་བའི་ནུས་པ་མེད་ཀྱང་དབང་བསྐུར་མཚན་ཉིད་པ་ཐོབ་ཅིང༌། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་བསྲུང་བ་གཞིར་བཞག་གི་སྟེང་དུ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བྱང་བ་ཞིག་གིས། འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
༡ སྒོམ་པའི་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ སྒོམ་པའི་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག 362

གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་རླུང་སྟོབས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་ནི། ཉིན་པར་གྱི་སྐབས་སུ་རླུང་སྡུད་པའི་དམིགས་པ་གང་ལ་གོམས་1

ཤས་ཆེ་བ་དེ་ལ། གཉིད་དུ་འགྲོ་
ཁར་2

དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་ནས། སྤྱིར་གཞི་དུས་ལ་གཉིད་དུ་འགྲོ་བ་དང་མཉམ་དུ་དབང་ཤེས་ལྔའི་བཞོན་པ་ལ་སོགས་པའི་རླུང་རགས་པ་འགའ་ཞིག་སྙིང་ཁའི་རྩ་འཁོར་དང༌། རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་རྩ་འཁོར་རྣམས་སུ་ངམ་ངམ་ཤགས་ཀྱིས་འདུ་བས་དེ་དང་རླུང་སྡུད་པའི་ཐབས་གཉིས་སྦྲགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། ཉིན་པར་ལས་རླུང་འདུ་ཕུལ་ཆེ་ཞིང་གནས་པ་ཡུན་རིང་བ་འོང་ལ། དེའི་ཚེ་སྟེང་འོག་གི་སྣ་སྒོ་ནས་རླུང་འབྱུང་འཇུག་རྒྱུན་ཆད་ནས། ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་རྣམས་དང༌། སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་རིམ་ཅན་དུ་ཤར་ཏེ། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས། དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ ིཤེས་སྐྱེའོ།། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་ཚུལ་ནི། ད་ལྟར་གཞི་དུས་ལ་གཉིད་དུ་འགྲོ་བཞིན་པའི་ཚེ་ན། རླུང་རགས་པ་འགའ་ཞིག་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུ་དང་སྙིང་ཁར་འདུས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། གཉིད་མཐུག་གི་སྔོན་དུ། སྟོང་པ་བཞི་ཆ་མཐུན་འཆར་ཡང༌༑ མི་གསལ་བས་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་དཀའོ།། འོན་ཀྱང་ཉིན་པར་གྱི་དུས་རིག་པ་དྭངས་པ་དང་ཁམས་སྙོམས་པའི་དུས་སུ་འདུན་པ་ཤགས་དྲག་ཡང་ཡང་སྦྱོང་བ་དང༌། གཉིད་དུ་འགྲོ་ཁར་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་དབུས་དང༌། སྙིང་ཁར་མན་ངག་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་གཏད་ནས་འདུན་པ་ཤགས་དྲག་སྦྱང་ན། ཐོ་རངས་ལྟ་བུའི་རིག་པ་ཤིན་ཏུ་དྭངས་པ་ལ། གཉིད་མཐུག་གི་སྔོན་དུ་སྟོང་པ་གསུམ་ཆ་མཐུན་དུ་ཤར་བ་དེ་ཅུང་ཟད་གསལ་བར་ངེས་ནུས་པ་འོང་ངོ༌།། དེ་ལྟ་ནའང་གཉིད་འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྲེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་བྱེད་པ་

༡ མ་དཔེ་གསུམ་ཆར་གོམ་ཞེས་གསལ།
༢ འགྲོ་བར་ སྐུ་འབུམ་དཔར། གཙང་དཔར།

བསྲེ་བ་དང་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐོར། 363
ལ་ནི། ཐོག་མར་རྨི་ལམ་འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ་ལ་བྱང་བར་བྱས། དེ་བྱང་ནས་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུར་ལྡང་ནུས་པ་ལ་ལེགས་པར་བྱང་བར་བྱས་ཏེ། དེ་བྱང་བའི་མཚམས་ནས་མན་ངག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཉམས་སུ་བླངས་ནས་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་ངེས་ནུས་པ་འོང་ཞིང༌། དེའི་སྔོན་དུ་སྨིག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྣང་བ་རྣམས་གསལ་པོར་ངེས་ནུས་སོ།། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ་ལ། སྔོན་དུ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྙེད་པ་གཅིག་དང༌། རྙེད་ཀྱང་ལྟ་ཐོག་ཏུ་བཞག་ནས་གོམས་པར་མ་བྱས་པའི་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱི་ནི། གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ་ན་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཟླ་འོད་དང༌། ཉི་འོད་དང༌། མཚམས་ཀྱི་སྨག་གིས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུ་དང༌། དེ་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ནམ་མཁའ་སྟོང་སང་ལྟ་བུའི་ཉམས་རྣམས་ཤར་བའི་ཚེ། དྷཱུ་ཏཱིའི་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་བྱས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཙམ་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ཡོད་ཀྱང༌། ལྟ་ཐོག་ཏུ་བཞག་པའི་བདེ་སྟོང་སྦྱར་རྒྱུ་མེད་ལ། སྔོན་དུ་ལྟ་བ་བཙལ་ཞིང་རྙེད་ནས་ལྟ་ཐོག་ཏུ་འཇོག་པ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པའི་གང་ཟག་གིས་ནི་དེ་འདྲ་བའི་ཉམས་རྣམས་རིམ་ཅན་དུ་ཤར་བའི་ཚེ། བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་དེས་ ིསྔར་ངེས་ཟིན་མ་བརྗེད་པའི་ལྟ་བ་དྲན་པར་བྱས་ཏེ་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ།། འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཛིན་པ་ལའང་སྔོན་དུ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མ་རྙེད་པ་དང༌། རྙེད་ཀྱང་ལྟ་ཐོག་ཏུ་འཇོག་པ་ལ་ཅུང་ཟད་གོམས་པར་མ་བྱས་པའི་གེགས་གཉིས་འོང་ལ། དེ་གཉིས་ལ་ནི། གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་འཛིན་པའི་ཚུལ་ནི། འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཚེ། ནམ་མཁའ་སྟོང་སང་ལ་ཟླ་འོད་སོགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་མཐར་དེ་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ནམ་མཁའ་སྟོང་སང་གི་ཉམས་འཆར་ལ། དེའི་ཚེ་དེ་འདྲ་བའི་ཉམས་ཡིད་ངོར་ཤར་བའི་མི་རྟོག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དྷཱུ་ཏཱིར་ཁམས་དཀར་དམར་འདུ་འཕྲོད་བྱས་པའི་བདེ་བ་ཡང་མེད་ཅིང༌། ལྟ་བ་དྲན་པ་ཡང་མེད་དོ།། སྔོན་དུ་ལྟ་བ་རྙེད་ཅིང་ལྟ་ཐོག་ཏུ་

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག 364

འཇོག་པ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པའི་གདམས་ངག་ནི། དེ་འདྲ་བའི་ཉམས་ཤར་བའི་ཚེ། དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་མེད་ཀྱང༌། སྔར་ངེས་ཟིན་མ་བརྗེད་པའི་ལྟ་བ་དྲན་པར་བྱས་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་བསྒོམ་པའོ།།1

བླ་མ་སྔ་མ་ཕལ་ཆེ་བ་ནི། གཉིད་ཀྱི་
འོད་གསལ་གྱི་སྔོན་དུ་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འཆར་བ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་རྣམ་གཞག་མི་བྱེད་པར་རྨི་ལམ་མ་ཤར་བའི་གོང༌། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་གྱི་སྐབས་སུ་དེར་སེམས་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་གནས་པ་ཙམ་ལ་འོད་གསལ་ཟིན་པའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་ཀྱང་དེ་འདྲ་བ་ལ་འོད་གསལ་སྒོམ་པའི་དོན་མེད་དོ།། ཉིན་པར་གྱི་སྐབས་སུ་སེམས་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་འཇོག་པ་ལ་གོམས་པ་ཤས་ཆེ་བར་བྱས་པ་དེས། གཉིད་དུ་འགྲོ་ཁར་སེམས་བསྡུས་ཏེ༑ མི་རྟོག་པར་གནས་པའི་ངང་ལ་གཉིད་དུ་སོང་བའི་གཉིད་རངས་པོ་མི་དྲག་གོ་སར་གནས་པར་ནུས་པའང་འོང་ངོ༌།། དེས་ན་རྒྱུད་སྡེ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཛིན་པ་ནི། གཉིད་མཐུག་གི་སྔོན་དུ་སྨིག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་རྣམས་དང༌། སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་རིམ་ཅན་དུ་ཤར་བའི་རྗེས་རྨི་ལམ་མ་ཤར་གོང་གི་བར་གྱིས་ཡིད་ངོར་ཐོ་རངས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་སྟོང་སང་གཡའ་དག་པ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་མ་གཏོགས། གཞན་གཉིས་སྣང་རགས་པ་གང་ཡང་འཆར་རྒྱུ་མེད་པའི་དུས་དེར། ལྟ་ཐོག་ཏུ་བཞག་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཉིད་ནི་འོད་གསལ་དངོས་གཞི་ཡིན་ཅིང༌། དེ་ཡང་རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཛིན་པ་འདི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། འདུན་པས་འཛིན་པ་ནི་ཕལ་པ་ཡིན་ནོ༑༑
འཆི་བ་ཆོས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་ལ་གཉིས་ལས། རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་བསྲེ་བ་དང༌། འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྲེ་བའོ།། དང་པོ་(རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་བསྲེ་བ་)ལ་གཉིས་2

ལས། གང་ཟག་རབ་

༡ སྒོམ་པའོ།། དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ དང་པོ་གཉིས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།

བསྲེ་བ་དང་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐོར། 365

ནི༑ ཚེ་འདིར་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་རྫོགས་རིམ་བསྒོམས་པས་1

སྙིང་ཁའི་རྩ་
མདུད་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་གྲོལ་ཏེ། སེམས་དབེན་གྱི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དཔེའི་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཀྱང༌། སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་མ་བྱུང་བར་སྒྱུ་ལུས་མ་གྲུབ་པར་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དེས་ནི། འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་རླུང་སྡུད་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་སོགས་ལ་དམིགས་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་དེ་བསྒོམས་པས།2

རླུང་ཐམས་ཅད་སྙིང་ཁའི་དྷཱུ་ཏཱིའི་དབུས་སུ་ཞུགས་གནས་
ཐིམ་གསུམ་བྱས་ཏེ། སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འཆི་བ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་ཤར་བའི་ཚེ༑ ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་བྱས་པས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་བདེ་སྟོང་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ལ། གང་ཟག་དེ་ལ་བར་དོའ་ི

3

དོད་ཐུབ་བྱས་ནས་བར་དོར་སྒྱུ་ལུས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།། གཉིས་པ་
ནི༑ ཚེ་འདིར་རྫོགས་རིམ་བསྒོམས་པས་4

སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་ལྷག་མ་མེད་པར་གྲོལ་ཡང་
རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་སྟོང་པ་བཞི་འདྲེན་པ་ལ་ལེགས་པར་བྱང་བ་དང་ཁྱད་པར་དུ་གཉིད་མཐུག་པོའ་སྐབས་སུ་སྟོང་པ་བཞི་རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་ ིཔ་ལ་བྱང་བར་བྱས་ཏེ། འཆི་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ན། ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཐམས་ཅད་བཏང༌༑ སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་བཅད། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཐམས་ཅད་སོར་ཆུད་པར་བྱས་ཏེ༑ རགས་པ་ཉི་ཤ་རྩ་ལྔའི་ཐིམ་རིམ་དང༌། རླུང་ཕྲ་བའི་ཐིམ་རིམ་རྣམས་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་དྲན་པར་བྱས་ཤིང༌། དེ་རྣམས་ཐིམ་པའི་རྟགས་རིམ་པ་བཞིན་ཤར་བ་ན། དེ་དང་དེ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང༌། དགེ་སྦྱོར་བསྐྱང་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་འདུན་པ་ཡང་ཡང་

༡ སྒོམ་པས་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ སྒོམ་པས། དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༣ དེ་ལ་དེས་བར་དོའ་ིསྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།
༤ སྒོམ་པས་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག 366

གཏོང་བ་དང༌། འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་རླུང་སྡུད་པ་དང་མཉམ་དུ་རང་ལྷར་གསལ་བའི་ངང་ནས་ཚེ་འདིར་རླུང་སྡུད་པ་ལ་གོམས་པ་གང་ཆེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཞག་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱས་པས་ཚེ་སྔ་མའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་ཟད་པའི་དབང་གིས་སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་གྲོལ་ནས་རླུང་ཐམས་ཅད་སྙིང་ཁའི་དྷཱུ་ཏཱིའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་སྟོང་པ་བཞི་འཆར་ཞིང་དབུ་མའི་ནང་དུ་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་བྱས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཚེ་གང་ཟག་དེས་སྔར་ནས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྙེད་ཅིང༌། ལྟ་ཐོག་ཏུ་སེམས་འཇོག་པ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་1

ན་ནི་བདེ་སྟོང་སྦྱར་ནས་སྒོམ་ནུས་
པས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་ལ། དེ་ལྟ་མིན་ན་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཙམ་སྒོམ་པ་ལས་མེད་དོ།།
གཉིས་པ་འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཆི་བ་འོད་གསལ་འཛིན་པ་ནི། རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་མ་ཟིན་ཀྱང་འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཛིན་པ་ལ་ལེགས་པར་བྱང་བ་ཞིག་བྱས་ཏེ། འཆི་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ན་ཚེ་འདིའི་སྤྲོས་པ་བཅད་ནས་དགེ་སྦྱོར་བསྐྱང་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་འདུན་པ་ཤགས་དྲག་གཏོང་བའི་བར་རྣམས་སྔ་མ་བཞིན་ཡང་ཡང་བྱ་ཞིང༌། ཁྱད་པར་དུ་འཆི་དུས་རླུང་སྡུད་པ་དང་མཉམ་དུ་རང་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་གསལ་བའི་ངང་ནས། སྔར་ལྟར་གྱི་འདུན་པ་ཤགས་དྲག་པོ་དུང་དུང་པ་བྱས་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་པས་རགས་པ་ཉི་ཤ་རྩ་ལྔ་དང༌། ཁམས་ཕྲ་བ་རྣམས་རིམ་བཞིན་ཐིམ་པའི་རྟགས་བྱུང་བ་རྣམས་དེ་དང་དེའི་རྟགས་སུ་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། ལྟ་ཐོག་ཏུ་འཇོག་པ་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལྟ་བ་དྲན་པར་བྱས་ནས་སྒོམ་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་དབུ་མའི་ནང་དུ་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་བྱས་

༡ ཞིག་གི་ཡིན་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

བསྲེ་བ་དང་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐོར། 367
པའི་བདེ་བ་ནི་མེད་དོ།། དེས་ན་འདི་སྔགས་བླ་མེད་པའི་ལུགས་ཀྱི་འཆི་སེམས་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་དགེ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པས་ཁྱབ་ལ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་དང༌། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་བའི་ལུགས་ལ་འཆི་སེམས་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ཡིན་ན་མ་སྒྲིབ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་དང་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ།།
ལོངས་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་ལ་གསུམ། ཉིན་པར་དང༌། རྨི་ལམ་དང༌། བར་དོ་དང་བསྲེ་བའོ༑༑ དང་པོ་ལ་སྒྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པ་དང་བསྲེ་བ་དང༌། སྒྱུ་ལུས་དངོས་དང་བསྲེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་རྫོགས་རིམ་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་1 རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་སྟོང་པ་བཞི་མཚན་ཉིད་པ་འདྲེན་ནུས་ཀྱང༌༑ སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་རྫོགས་པར་མ་གྲོལ་བའམ། གྲོལ་ཀྱང་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་མ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྒྱུ་ལུས་མཚན་ཉིད་པར་ལྡང་བར་མ་ནུས་ཀྱང༌། དཔེའི་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ལྡང་བ་ན། ཡིད་ངོར་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་དང་པོའ་མགོན་པོ་ཡབ་ ིཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་གྱི་སྐུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པར་ལངས་པ་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ནི་ལོངས་སྐུ་དང་བསྲེ་བའི་ཚུལ་གཅིག་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྐུར་ལྡང་བ་ལ་ཡང་སྔོན་དུ་ལུགས་འབྱུང་གི་སྟོང་པ་བཞི་ཤར་བའི་ཚེ་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་འོད་གསལ་ཤར་བའི་ཚེ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཅི་ནུས་སུ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་དེ་ལས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ལྡང་བར་རྩོམ་པ་ན། རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་དང་པོའ་མགོན་པོ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་གྱི་སྐུའི་རྣམ་པར་ལྡང་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་ ིའཕེན་པ་ཤགས་དྲག་ཡང་ཡང་གཏོང་བ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་དགོས་སོ།། ཡིད་ངོར་དེ་ལྟར་ལངས་པའི་སྐུ་དེའི་རྣམ་པ་ལུགས་ལྡོག་གི་སྟོང་པ་གསུམ་མགོ་རྩོམ་པ་ནས་རྗེས་ཐོབ་རང་དགའ་བར་མ་ལངས་བར་དུ་ཡིད་ངོར་སྐུ་དེའི་རྣམ་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་ཀྱང་རྗེས་ཐོབ་རང་

༡ སྒོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག 368

དགའ་བར་ལངས་པ་ན་རྒྱུན་ཆད་འགྲོ་སྟེ། དཔེར་ན་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་ཀྱི་1

སྣང་བ་དེ་རྨི་ལམ་
ཤར་ནས་གཉིད་མ་སད་བར་དུ་རྒྱུན་མི་ཆད་ཀྱང༌། གཉིད་སད་པ་ན་རྒྱུན་ཆད་འགྲོ་བ་བཞིན་ནོ།། དེ་ལ་ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་འོག་སྒོར་ཕྲ་མོ་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིའི་མར་སྣར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་སྟོང་པ་བཞི་ཤར་བའི་མཐར་གྲུབ་པའི་སྒྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པ་གཅིག་དང༌། སྙིང་ཁར་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་སྟོང་པ་བཞིའི་མཐར་གྲུབ་པའི་སྒྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པ་གཅིག་དང༌། དེའི་རྗེས་སུ་རྡོར་བཟླས་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་སྟོང་པ་བཞིའི་མཐར་གྲུབ་པའི་སྒྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པ་གཅིག་དང༌། སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་རྫོགས་པར་གྲོལ་ཡང༌། སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་མ་བྱུང་བའི་གོང་གི་སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་པ་བཞིའི་མཐར་གྲུབ་པའི་སྒྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པ་གཅིག་རྣམས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པ་གྲུབ་པ་སྐབས་མང་བས། དེ་རྣམས་ལ་གསལ་མི་གསལ་དང་བརྟན་མི་བརྟན་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཆོག་དམན་དུ་མ་ཡོད་ལ། འོ་ན་དེ་འདྲ་བའི་སྒྱུ་ལུས་དང་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལྷའི་སྐུ་གཉིས་དངོས་གནས་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིད་ངོ་ཙམ་གྱི་ལྷར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་སྙམ་ན། དེ་ལྟར་མཚུངས་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་སྒྱུ་ལུས་དེ་ནི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་རླུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་སྟོང་པ་བཞི་ཤར་བའི་མཐར་གཉུག་མའི་ལུས་དེ་ཉིད་ལྷའི་སྐུར་ལྡང་བར་ནུས་ཀྱང༌། དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལྷའི་ལུས་སུ་ཡིད་ངོར་ལངས་པ་ཡིན་པས་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་2

ཙམ་མ་

ཡིན་པར་ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་ཤགས་ཀྱིས་སྐྱེ་ཞིང་རྗེས་ཐོབ་རང་ག་བར་མ་ལངས་རིང་

༡ ལུས་ཀྱིས་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ བཏགས་པ་ དབུས་དཔར།

བསྲེ་བ་དང་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐོར། 369
ལ་1
རྟོག་པ་རིམ་པ་མི་མཐུན་པ་ཅི་བྱུང་ཡང་སྐུའི་རྣམ་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དཔེར་ན་རྨི་ལམ་ཤར་བའི་ཚེ་ན་གཉུག་མའི་ལུས་དེ་ཉིད་སྐྱེས་བུའི་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པར་དངོས་སུ་ལྡང་མི་ནུས་ཀྱང་དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་སུ་ཡིད་ངོར་ལངས་པས་ན་རྟོག་པས་བཅོས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དེ་ལ་ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་ཤགས་ཀྱིས་སྐྱེ་ཞིང༌༑ གཉིད་མ་སད་རིང་ལ་རྟོག་པ་རིགས་མི་མཐུན་ཅི་བྱུང་ཡང༌། ཡིད་ངོར་རྣམ་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་མྱོང་བས་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ།། དེས་ན་བསྐྱེད་རིམ་2

གྱི་ལྷའི་སྐུ་ནི་དང་པོར་རྟོག་པ་
ཙམ་གྱིས་3

བརྟགས་ནས་སྒོམ་དགོས་ཤིང༌། ཕྱིས་དེ་ལ་གསལ་སྣང་ཐོན་ནས་ང་རྒྱལ་
བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་འཇོག་ནུས་པ་འོང་བ་དེ་ལ་ཡང་སྔོན་དུ་ང་ལྷ་དེ་དང་དེ་སྙམ་པའི་རྟོག་པས་བརྟགས་པའི་རྩིས་ཟིན་དགོས་ཞིང་དེ་ཚེ་ནའང་རྟོག་པ་རིགས་མི་མཐུན་ཅུང་ཟད་ཅིག་སྐྱེས་ན་ཡང་སྐུ་དེའི་རྣམ་པ་ཡིད་ངོར་འཆར་བ་འགག་པའི་ཕྱིར་རོ།། རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་རྨི་ལམ་ལོངས་སྐུ་དང༌། རྨི་ལམ་རྨི་ལམ་དུ་ངོ་ཤེས་པ་ཙམ་ལ་ལོངས་སྐུ་དང་བསྲེ་བར་མི་འཐད་དེ། དེ་ཙམ་སྒྲུབ་མི་དཀའ་ཞིང་སྐབས་འདིའི་བསྒྲུབ་བྱ་མཆོག་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་ལ་ཡེ་མ་སྦྱངས་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ལའང་རྨི་ལམ་ལ་རྨི་ལམ་དུ་ངོ་ཤེས་པ་འོང་བའི་ཕྱིར་དང༌། འདི་འདྲ་བ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གང་དུའང་འཇོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ།། འོན་ཀྱང་སྐབས་འདིར་མི་དགོས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་སྟོང་པ་བཞི་འདྲེན་པ་ལ་ལེགས་པར་བྱང་བ། ཁྱད་པར་གཉིད་མཐུག་གི་སྟོང་པ་བཞི་རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིན་པ་ཞིག་གིས་གཉིད་དུ་འགྲོ་ཁར་དམིགས་པ་གཏད་དེ་ཉལ་ནས་སྟོང་པ་བཞི་ཤར་བའི་མཐར་རྨི་ལམ་རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིན་

༡ རང་དགའ་བར་མ་ལངས་རིང་ལ་ དབུས་དཔར།
རང་དགའ་བར་མ་ལངས་རིན་ལ་ གཙང་དཔར།
༢ དེས་ན་རིམ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༣ ཙམ་གྱི་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག 370

པས་ཁྱབ་པས་དེའི་རྒྱུར་གཉིད་དུ་འགྲོ་ཁར་མགྲིན་པར་དམིགས་པ་གཏོད་པ་སོགས་མན་ངག་གཞན་མི་དགོས་ཤིང༌། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་རྨི་ལམ་རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྐབས་སུ་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་དེ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣམ་པར་བལྟ་ཞིང་བསྒོམ་
པ་1
ནི་བསྲེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་རྫོགས་རིམ་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས།2

རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་སྟོང་པ་བཞི་འདྲེན་པ་
ལ་ལེགས་པར་བྱང་བ་ཞིག་གིས་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་སུ་ལྡང་བ་ཡང་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་དེ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣམ་པར་ལྡང་བས་ཁྱབ་པས། དང་པོ་རྨི་ལམ་རང་ག་བ་3

ཤར་ནས། དེ་རྗེས་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ལྷའི་སྐུར་ལྡང་བ་སོགས་བྱེད་པ་
ཡིན་ནོ།། རྨི་ལམ་འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ་ནི། ད་ལྟ་ཉིན་པར་དུས་སུ་དབུ་མར་རླུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་སྟོང་པ་བཞི་འདྲེན་ནུས་པའི་དབང་གིས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་མི་ནུས་པའི་གང་ཟག་དེས། ལུས་ངལ་དུབ་དང་ཟས་གོས་གྲིབ་ཅན་སྤངས་ལ། དབེན་པའི་གནས་སུ་བསྡད་དེ། ད་ལྟར་གྱི་སྣང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་ཡིན་སྙམ་པ་དང༌། ངག་ཏུ་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པར་སྦྱངས་ཤིང༌། གཉིད་ཀྱི་ཚེ་རྨི་ལམ་ཤར་བ་ནའང༌། རྨི་ལམ་དུ་ངོ་ཤེས་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་འདུན་པ་ཤགས་དྲག་རྒྱུན་ལྡན་སྦྱོང་བ་དང༌། གཉིད་དུ་འགྲོ་ཁར་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པ་དང༌། མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་ལ་གཏོར་མ་ཕུལ་ཏེ། རྨི་ལམ་ལ་རྨི་ལམ་དུ་ངོ་ཤེས་པ་དང༌། རྨི་ལམ་མང་ལ་རྒྱུན་རིང་བ་སོགས་རྨི་བར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་ཐོ་རངས་ལྟ་བུའི་རིག་པ་དྭངས་པའི་སྐབས་སུ། རྨི་ལམ་ལ་རྨི་ལམ་དུ་ངོ་ཤེས་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་དང༌། མགྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་མན་ངག་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་གཏད་དེ་ཉལ་ན། རྨི་ལམ་ཟིན་

༡ སྒོམ་པ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ སྒོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༣ རང་ཁ་བ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

བསྲེ་བ་དང་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐོར། 371

པར་འགྱུར་ཞིང༌། འདི་ལའང་གཉིད་མཐུག་པ་དང༌། རྒྱུན་ཐུང་བ། རྨི་ལམ་མི་འབྱུང་བ་གསུམ་ནི་གེགས་ཡིན་པས་གཉིད་སད་པའི་མན་ངག་བྱེད་པ་དང༌། ཡང་ཡང་སད་ན་སད་འཇམ་གཅོད་ལུགས་བྱེད་ཅིང༌། རྨི་ལམ་འབྱུང་ཡང་མ་ཟིན་ན་སྡུག་འཇམ་གཅོད་པའི་མན་ངག་བྱའོ།། ཟིན་པ་ཡང་རྒྱུན་ལྡན་དུ་ཡོང་བ་ཙམ་ལ་དགེ་སྦྱོར་སྐྱོང་བ་ཡིན་གྱི། ཐེང་རེ་ཐེང་གཉིས་ཟིན་པ་ཙམ་ནས་དགེ་སྦྱོར་ཀྱང་རྨི་ལམ་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་ཡལ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ།། རྨི་ལམ་གྱི་དགེ་སྦྱོར་སྐྱོང་ལུགས་ལ་བླ་མ་ཁ་ཅིག །རྨི་ལམ་དུ་ཡུལ་སྡུག་མི་སྡུག་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ན། རྨི་ལམ་ཡིན་པར་ངོ་ཤེས་ནས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཆགས་པ་འགོག་པ་དང༌། འཇིགས་སྐྲག་1

སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་རྣམས་སྣང་བའི་ཚེ་ཡང་ཐོག་བརྫིས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་གོམས་
པར་བྱས་ན། བར་དོ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། ཆགས་སྡང་སྐྱེ་བ་འགོག་ནུས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་འདོད་ཀྱང༌། དེ་ཙམ་ཞིག་སྐབས་འདིའི་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ལྟ་བ་བསྐྱངས་པར་ཡང་མི་འགྲོ་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་ལོང་གི་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན། བྱད་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ངེས་པས། ལྟ་བ་རྟོགས་པར་བཞག་མི་ནུས་པ་དང་འདྲའོ།། བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་དེ་བདེན་མེད་དུ་ངེས་ན་ནི། ལྟ་བ་རྟོགས་པར་བཞག་རུང་བས་རྨི་ལམ་དུ་རི་ཁང་ཁྱིམ་སོགས་སུ་དངོས་སུ་སྣང་བ་དེ་ཡང་ལྟ་བ་རྟོགས་པར་འགྲོ་ཞིང༌། ཉིན་པར་མེ་ལོང་གི་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་དེ་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་ཅིང༌། གནས་ཚོད་ལྟར་མི་སྣང་བས། རྫུན་པ་ཡིན་པ་ལྟར་དེ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང༌༑ ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ། རྨི་ལམ་དུ་རི་ཁང་སོགས་སྣང་བས་འདི་ལྟར་སྣང་བ་འདི་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་ཀྱང༌༑ གཉིད་ཀྱིས་བསླད་2

པའི་དབང་གིས་འདི་ལྟར་སྣང་བ་དཔེ་དེ་བཞིན་3

དུ། ཆོས་ཐམས་
༡ འཇིག་སྐྲག་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ གཉིད་ཀྱིས་སླད་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།
༣ སྣང་བ་དེ་བཞིན་ དབུས་དཔར།

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག 372
ཅད་ཀྱང་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང༌། མ་རིག་པའི་སླད་པ་ཞུགས་པའི་དབང་གིས་བདེན་པར་སྣང་བ་ཡིན་སྙམ་དུ་ངེས་པར་བྱས་ནས། བར་དོ་ཡང་དེ་ལྟར་ངེས་ནུས་པ་འབྱུང་བས་དགེ་སྦྱོར་སྟོབས་ཅན་དུ་འགྲོའོ།། དེ་ལྟ་ནའང༌། འདི་འདྲ་བ་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་དུ་ནི་བཞག་མི་ནུས་ཏེ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། རྨི་ལམ་འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པས། རེ་ཤིག་ལ་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལས་ལྡང་བ་ན༑ དེ་ལས་བར་མ་ཆད་དུ་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣམ་པར་ལྡང་མི་ནུས་ཀྱང༌། ཐོག་མར་རྨི་ལམ་རང་དགའ་བར་ཤར། དེ་མ་ཐག་ཏུ་རྨི་ལམ་ལ་རྨི་ལམ་དུ་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་གྱི་རྣམ་པར་གསལ་བཏབ་སྟེ། དེ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཇོག་ཅིང་དེ་ཚེ་ན་གཞི་དུས་སུ་རྨི་ལམ་དུ་བུད་མེད་དང་སྙོམས་འཇུག་བྱས་པའི་སྣང་བ་ཤར་ན་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། རྨི་ལམ་དུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་གསལ་བ་དེ་ཉིད་སྙོམས་འཇུག་བྱས་པས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་ལ། དེའི་ཚེ་ལྟ་བ་དྲན་པར་བྱས་ཏེ་བདེ་སྟོང་སྦྱར་ནས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྒོམ་པར་1

བྱའོ།། དེར་མ་ཟད་རྨི་ལམ་དུ་གང་
ཤར་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣམ་རོལ་དུ་བལྟས་ལ། བདེ་སྟོང་གི་རྒྱས་བཏབ་ལ་བསྒོམ་
པར་2

བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱས་པས་གང་སྣང་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣམ་རོལ་ཏུ་འཆར་བ་ཉིན་པར་ལས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་དང་བརྟན་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཚེ་རིལ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་གཉིས་སྒོམ་པས།3

སྙིང་ཁར་རླུང་འདུས་ཏེ། སླར་ཡང་གཉིད་
དུ་འགྲོ་ཞིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འདུན་པས་འཛིན་ནུས་པ་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡང་རྨི་ལམ་དགེ་སྦྱོར་སྐྱོང་བའི་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་ནོ།། དེའི་

སྣང་བ་དེས་དཔེ་བཞིན་ གཙང་དཔར།
༡ སྒོམ་པར་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ སྒོམ་པར་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༣ གཉིས་སྒོམ་པས། དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

བསྲེ་བ་དང་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐོར། 373
སྟོབས་ཀྱིས་ཉིན་པར་གྱི་དགེ་སྦྱོར་ཤིན་ཏུ་བོགས་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ།། འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྨི་ལམ་ཟིན་ཏེ། དགའ་ལྡན་ལ་སོགས་པར་ཕྱིན་པའི་ཉམས་ཤར་བ་དང༌། མ་འོངས་པ་ལུང་སྟོན་པ་སོགས་ནི་སྣང་བ་དེ་ལྟར་ཤར་བ་དང༌། ངེས་པ་མེད་པ་ཤས་ཆེ་ལ། རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིན་པ་ལ་བྱང་བ་དང༌། མན་ངག་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་ཅན་དུ་འོང་བའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད་དོ།། སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་ནི། རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་སྟོང་པ་བཞི་རགས་པ་འདྲེན་ནུས་པས་སེམས་དབེན་གྱི་དཔེའི་འོད་གསལ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཤར་ནས་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་མ་བྱུང་བའི་བར་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པར་ལངས་པ་དེ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་དེ་ལས་ལྡང་བར་རྩོམ་པ་ན། རང་གི་ཕུང་པོ་རགས་པ་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བཏབ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བསམ་བཞིན་དུ་འཛིན་པའི་དམིགས་པ་བྱས་ཏེ་ལྡང་བ་ཡིན་ནོ།། སྤྱོད་པ་སྤྱད་དེ་སེམས་དབེན་གྱི་དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལངས་པ་ནས། དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་བར་ཐམས་ཅད་དུ་སྐུ་དེའི་རྣམ་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པས་མི་ཤིགས་པའི་གོ་སར་གནས་ནས། ཕུང་པོ་འདི་འཛིན་པ་ལ་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་བའོ།། དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཐོབ་པས་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་སྐུ་དེ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་ཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་གོ་ས་ཐ་དད་དུ་གནས་ནུས་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་ཕུང་པོ་རགས་པའི་ནང་ན་གནས་པ་ནི་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་བའི་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ལྟ་བུའོ།། མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་གྲུབ་པ་ནས། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་སྐུའི་རྣམ་པ་དངོས་གནས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཅིང༌། ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་གྱི་རྣམ་པར་གྲུབ་ཀྱང་རྒྱུད་གཉིས་སུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། གཉུག་མའི་རླུང་སེམས་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ལས་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེའི་ཡུམ་ནི་ཡེ་ཤེས་

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག 374
ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་ཀྱང་དངོས་གནས་ལ་གྲུབ་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་རྟོག་བརྟགས་ཙམ་གྱི་རྫོགས་རིམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལྟ་བུའོ།། མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་པས་ཡུམ་གྱི་པདྨར་ཐིག་ལེ་གཉིས་ལས་ལྷ་སོ་གཉིས་བསྐྱེད་ནས་སྤྲོ་བ་སོགས་ནི་སྒྱུ་ལུས་པའི་ལོངས་སྐུས་སྤྲུལ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཡིན་ཞིང༌། དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་པས་དེ་ལྟར་སྤྲུལ་པ་ནི་ཟུང་འཇུག་པའི་ལོངས་སྐུས་སྤྲུལ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ནི་དངོས་གནས་ལ་གྲུབ་པའི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་སྤྲུལ་པ་མཛད་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་དེ། སེམས་དབེན་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་སྐྱེས་ནས་སྤྱོད་པ་མ་བྱས་པའི་གང་ཟག་དེས་ནི། ཐ་མལ་པ་ལ་བར་དོ་རང་དགའ་བ་འོང་བའི་དོད་ལ། འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་སུ་བཞེངས་ནས་རིལ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྡུད་རིམ་སྒོམ་ཞིང༌། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱོད་པ་བྱས་པས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས༑ ལམ་ཉམས་སུ་བླངས་པས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་རྟེན་འདི་ལ་1

ཐོབ་པས་ཁྱབ་ཅིང༌།
གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་ཁམས་རགས་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་བཟུང་བ་ནི་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་ཟས་གཙང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ།། རླུང་སྟོབས་དང་འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་ལ། བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་གིས། འཆི་བའི་ཚེ་འོད་གསལ་མ་བུ་བསྲེ་ནས། འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ཉེར་ཐོབ་གྲུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་དངོས་གནས་ལ་བར་དོ་ལྡང་ལ། དེའི་ཚེ་ཡིད་ངོ་ན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པར་ལངས་པའི་སྣང་བ་འཆར་རོ།། དུས་དེར་བར་དོ་ལོངས་སྐུ་དང་བསྲེ་བའི་མན་ངག་ཅི་ནུས་སུ་ཉམས་སུ་བླངས་ནས། བར་དོ་འཆི་བ་མཐོང་བ་ན། སྤྱིར་གང་སྣང་གི་ཆོས་ཐམས་
༡ རྟེན་དེ་ལ་ དབུས་དཔར།
རྟེན་ལ་ གཙང་དཔར།

དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་གི་སྐོར། 375

ཅད་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་རང་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་སྐྱེ་གནས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་མེད་ཀྱང༌། རྣམ་པ་ལྷའི་སྐུར་གསལ་བའི་མི་བསྐྱོད་པའི་སྐུར་གསལ་བཏབ་ལ། སྔར་འདུན་པ་ཤགས་དྲག་པོས་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་ཁམས་རགས་པ་བཟུང་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་འཕེན་པ་བཏང་ནས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའོ།། འདི་ནི་ཁམས་རགས་པ་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱེ་གནས་གཞན་ལའང་དེས་རིགས་འགྲེའོ།། སད་པ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་བ་ནི། རྨི་ལམ་འདུན་པ་དང་རླུང་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིན་པ་གཉིས་ཀས་རྨི་ལམ་གྱི་དགེ་སྦྱོར་སྔར་ལྟར་བསྐྱངས་པའི་མཐར། གཉིད་སད་པར་རྩོམ་པ་ན། རང་གི་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་ལོངས་སྐུར་ཡིད་ངོར་གསལ་བ་དེ་ཉིད་ཕུང་པོར་རགས་པ་མི་བསྐྱོད་པར་གསལ་བཏབ་སྟེ་སྔར་ལྟར་འདུན་པ་ཤགས་དྲག་པོས་དེའི་ནང་དུ་ཞུགས་པར་སྒོམ་པ་ནི་སད་པ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བསྲེ་བའོ།།
གཉིས་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བཞི། སྒྱུ་ལུས་དང་འོད་གསལ་གྱི་གོ་རིམ་ངེས་པ་དང༌། འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་བསམ་གཏན་གཉིས་བཤད་པ། ཕྱི་ནང་གི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་གཉིས་བཤད་པ། ཐབས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འོད་གསལ་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(སྒྱུ་ལུས་དང་འོད་གསལ་གྱི་གོ་རིམ་ངེས་པ་)ནི། ཁ་ཅིག་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྒྱུ་འཛིན་གྱི་དྲི་མ་ཞིག་ཡོད་པས། དེ་སྦྱོང་བྱེད་དུ་འོད་གསལ་སྒོམ་པས་གོ་རིམ་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་ངེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ།། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་དག་གིས་ནི་སྒྱུ་ལུས་ནི་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྒྱུ་མ་ཙམ་དུ་བཟུང་ཞིང༌། འོད་གསལ་གྱི་དོན་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་མི་རྟོག་1

པ་ཙམ་ལ་བཟུང་བ་དང༌། བློས་གང་
བཟུང་ཐམས་ཅད་མཚན་འཛིན་བྱེད་2

པའི་ནོར་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཡང་ཁ་
ཅིག་སེམས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་ཆད་མཐའ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་སྒྱུ་ལུས་ཀྱིས་སྤོང༌། སྒྱུ་ལུས་
༡ མི་རྟོགས་ དབུས་དཔར།
༢ འཛིན་དུ་བྱེད་ དབུས་དཔར།

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག 376

སྒོམ་པ་ལ་ཡང་རྟག་མཐར་ལྷུང་བ་ཞིག་ཡོད་པས་དེའི་གཉེན་པོར་འོད་གསལ་སྒོམ། དེ་ལ་ཆད་མཐའ་ཡོད་པས་དེའི་གཉེན་པོར་ཟུང་འཇུག་སྒོམ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ༑ ཆད་མཐའ་སྤོང་བའི་ལམ་རྟག་མཐའ་ཅན་དུ་བསྐྱེད། དེ་སྤོང་བའི་ལམ་ཆད་མཐའ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པ་ནི་གླང་པོ་ཆེའི་ཁྲུས་དང་འདྲ་ཞིང༌། ལྟ་ངན་གྱི་གཉེན་པོར་ལྟ་ངན་བསྟན་པས་དེ་ཉིད་རྒྱུད་མར་འཕེལ་བ་མ་གཏོགས་པ་ལྟ་ངན་མ་ལུས་པ་སྤོང་ནུས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ༑༑ དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན་ཉོན་སྒྲིབ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་སྤོང་བར་འགྱུར་བས། དེ་འགྲུབ་པ་ལ་གཟུགས་སྐུའི་ཉེར་ལེན་དང་ཆོས་སྐུའི་ཉེར་ལེན་གཉིས་དུས་མཉམ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་དགོས་ལ། དེ་ནི་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་འགྲུབ་པ་ལ་རག་ལས་1

སོ།། མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པར་དངོས་གནས་ལ་གྲུབ་པའི་མ་དག་པའི་ལུས་འདི་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་བས་2

བསྐལ་པ་གྲངས་

མེད་མང་པོར་ཚོགས་བསགས་པའི་གཟུགས་སྐུའི་ཉེར་ལེན་གྱི་དོད་ཐུབ་ངོ་ཤེས་པ་ཡིན་པས༑ དེ་ཉིད་བསམ་གཏན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པ་ལས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན། སྒྱུ་ལུས་གང་ལས་སྒྲུབ་པའི་གཞི་རླུང་འོད་ཟེར་ལྔ་པའི་3

རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་དེ་
ཉིད་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཅིང༌། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་དང་དེའི་བཞོན་པའི་རླུང་གཉིས་ངོ་བོ་4

གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི། ཆོས་སྐུ་དང་གཟུགས་སྐུའི་ཉེར་ལེན་གཉིས་
ལམ་དུས་སུ་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་དོན་ནོ།། དེ་ལ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་གང་གི་ལུགས་ལ་ཡང་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤང་བྱ་སྤོང་བ་ལ་ནུས་པ་ཆེ་ཆུང་ནི།

༡ རགས་ལས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། དབུས་དཔར།

༢ ཕར་ཕྱིན་པ་པས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ།
ཕར་ཕྱིན་པ་བས་ གཙང་དཔར།
༣ ལྔའི་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།
༤ གཉིས་པོ་ངོ་བོ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་གི་སྐོར། 377

ཐབས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་1

ཁྱད་པར་ཅན་གྲོགས་སུ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་ཡིན་2

ལ། དེར་ནི་
ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང༌། གྲོགས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་དེས་དྲངས་3

པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཁྱད་པར་ཅན་མེད་པས།
ཉོན་སྒྲིབ་མ་གཏོགས་ཤེས་སྒྲིབ་ཙམ་སྤོང་མི་ནུས་ལ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་བས་ནི། གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་གྲོགས་སུ་བསྐྱེད་པ་དང༌། ཐབས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་4

ཟིན་པས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀའི་ས་བོན་མ་
ལུས་པར་སྤོང་ནུས་ལ། དེ་ལྟ་ནའང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པས། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་མཐུ་ཆུང་ལ། གཟུགས་སྐུའི་རིགས་འདྲའི་ ིརྒྱུའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པ་མེད་པས་གྲོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་མཐུ་ཆུང་བས། དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བས་ཉོན་སྒྲིབ་ས་བརྒྱད་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་སྤོང་མི་ནུས་ལ། ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་མགོ་རྩོམ་པ་ཡིན་པས་ཡུན་རིང་དུ་འགྱང་ངོ༌།། འདིར་ནི་ཡུལ་ཅན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང༌། དེ་ཡང་གཟུགས་སྐུའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་དང་དུས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་ཡོད་པས། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོག་མར་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ནས་བཤད་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཉོན་སྒྲིབ་དང༌། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་པའི་བདེན་འཛིན་ས་བོན་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པར་སྤོང་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་འདི་ཉོན་
མོངས་པས་5
མ་དག་པས་ན་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཞེས་བྱ་ལ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
༡ བསོད་ནམས་ཚོགས་ གཙང་དཔར།
༢ ཀྱི་ཡིན་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༣ སེམས་དེས་དྲངས་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།
༤ ཚོགས་ཀྱི་ གཙང་དཔར།
༥ མོངས་པ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག 378

སྐུ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ།། དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ལ། ཉོན་མོངས་པས་དག་པས་ན། དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ལ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།། གཉིས་པ་(འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་བསམ་གཏན་གཉིས་བཤད་པ་)ནི། རིམ་ལྔ་ལས། “མགོ་བོ་ནས་ནི་རྐང་པའི་བར།། ཇི་སྲིད་སྙིང་ཁར་ཕྱིན་གྱི་བར།། རྣལ་འབྱོར་ཡང་དག་མཐའ་ལ་འཇུག༑ རིལ་བོར་འཛིན་པ་ཞེས་བཤད་དོ།། རྒྱུ་བ་དང་ནི་མི་རྒྱུ་ཉིད།། དང་པོ་འོད་གསལ་བར་བྱས་ཏེ།། ཕྱི་ནས་བདག་ཉིད་དེ་བཞིན་བྱེད།། རྗེས་སུ་གཞིག་པའི་རིམ་པ་ཡིན།། དབུགས་ནི་རླུང་ནི་མེ་ལོང་ལ།། ཇི་ལྟར་ཀུན་ནས་ཐིམ་འགྱུར་བ།། དེ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་ཡང་དག་མཐར།། ཡང་དང་ཡང་དུ་འཇུག་པར་བྱེད།།”1

ཅེས་པའི་དོན་ཡང༌། རིལ་འཛིན་
རང་གི་མགོ་བོ་ནས་མར་སྡུད་པ་དང་རྐང་2

པ་ནས་ཡར་སྡུད་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་གཡས་
གཡོན་རྒྱབ་མདུན་ཏེ། ཕྱོགས་ཀུན་ནས་སྙིང་ཁར་བསྡུས་ནས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ནི། ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ཡང་རིལ་པོ་ནི་རང་གི་ལུས་ཡིན་ལ། དེ་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་ནས་འཛིན་པར་བྱེད་པས་ན། རིལ་འཛིན་ཞེས་པའི་སྒྲ་དོན་ནོ།། ཚིགས་བཅད་གཉིས་པའི་དོན་ནི། དངོས་པོར་རྒྱུ་བ་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དང༌། མི་རྒྱུ་བ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་དུ་ཞུ་ནས་རང་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་ཞིང་དེའི་རྗེས་སུ་རང་གི་ལུས་ཀྱང་སྔར་ལྟར་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའོ།། སྣོད་བཅུད་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པའི་རྗེས་སུ་རང་ལུས་གཞིག་པ་སྟེ། འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པས་ན་རྗེས་གཞིག་ཞེས་བྱའོ།། ཚིགས་བཅད་གསུམ་པས་ནི་དེ་དག་གི་དཔེ་སྟེ། དེ་ཡང་དཔེར་ན་མེ་ལོང་ལ་ཧས་བཏབ་པ་ན་ཁ་རླངས་རྣམས་མཐའ་ནས་རིམ་གྱི་དབུས་

༡ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་༥༥ན༡ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “མགོ་བོ་ནས་ནི་རྐང་པའི་བར།། ཇི་སྲིད་སྙིང་གར་ཕྱིན་པའི་བར།། རྣལ་འབྱོར་ཡང་དག་མཐའ་ལ་འཇུག །རིལ་པོར་འཛིན་པ་ཞེས་བཤད་དོ།། རྒྱུ་བ་དང་ནི་མི་རྒྱུ་ཉིད།། དང་པོ་འོད་གསལ་བར་བྱ་སྟེ།། ཕྱི་ནས་དེ་བཞིན་བདག་ཉིད་བྱེད།། རྗེས་སུ་གཞིག་པའི་རིམ་པ་ཡིན།། དབུགས་ཀྱི་རླུང་ནི་མེ་ལོང་ལ།། ཇི་ལྟར་ཀུན་དུ་ཐིམ་གྱུར་པ།། དེ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་ཡང་དག་མཐར།། ཡང་དང་ཡང་དུ་འཇུག་པར་བྱེད།།” ཅེས་སོ།།
༢ དང་རྗེས་གཞིག་པས་རྐང་ སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གཙང་དཔར།

དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་གི་སྐོར། 379

སུ་འདུས་ནས་ཡལ་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ། རྣལ་འབྱོར་པས་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དང་ཡང་སྟེ། ལན་གྲངས་དུ་མར་སྙོམས་པར་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ།། སྔོན་དུ་རྡོར་བཟླས་སོགས་ཐབས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྙིང་ཁའི་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱེད་ནུས་པ་ལ་ལེགས་པར་བྱང་བ་ཞིག་གིས་ནི། བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྡུད་རིམ་འདི་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང༌། དྷཱུ་ཏཱིར་རླུང་ཐིམ་པའི་སྟོང་པ་འདྲེན་ནུས་ཤིང༌། སྒྱུ་ལུས་གྲུབ་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་བྱེད་དགོས་ལ། དེའི་ཚེ་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང༌། བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྡུད་རིམ་སྒོམ་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ན། སྒྱུ་ལུས་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་ནས། དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་འགྱུར་རོ།། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རིལ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གསུམ་གསུམ་མོ།། དེ་ཡང་སྐུའི་རིལ་འཛིན་རྣམ་སྣང་སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས། གསུང་གི་རིལ་འཛིན་འོད་དཔག་མེད་སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས། ཐུགས་ཀྱི་རིལ་འཛིན་མི་བསྐྱོད་པ་སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྩེགས་སུ་བྱེད་ཅིང༌། རྗེས་གཞིག་ལའང་སྐུའི་རྗེས་གཞིག་ཞེས་སོགས་འདོན་པ་བརྗེ་བ་མ་གཏོགས་སྔར་ལྟར་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་1

ནི་ཁྲིད་ཡིག་ལས་ཤེས་
པར་བྱའོ།། །།མངྒ་ལཾ།།2

༡ སྒོམ་པའི་ཚུལ་ དབུས་དཔར། གཙང་དཔར།
༢ དགེའོ།། དབུས་དཔར།
སརྦ་ཛ་ག་ཏཾ།། གཙང་དཔར།

༈ ཟུར་རྒྱན་དང་པོ།
དཔར་མ་ཁག་གི་བསྡུར་འབྲས་རེའུ་མིག
༈�ད་�ེ་�ིའི་�མ་གཞགཨང� �་འ�མ་དཔར་མ། ཤོག་
�ངས།

ད�ས་དཔར། ཤོག་
�ངས།

གཙང་དཔར། ཤོག་�ངས་ དེབ་ག�གས་
ཤོག་�ངས།
1 ག�འི་ ༡བ༢ ག�འི་ ༡བ༢ ག�འི་ ༡བ༢ ༣།༦
2 བ�ེད་གསོར་ ༡བ༣ བ�ེད་གསོས་ ༡བ༢ བ�ེད་སོར ༡བ༢ ༣།༩
3 �ོགས་མཚམས་ ༣ན༣ �ོགས་འཚམས་ ༣ན༣ �ོགས་མཚམས་ ༢བ༤ ༥།༩
4 �ེས་ཐོབ་�་རང་གི ༥བ༢ �ེས་ཐོབ་�་རང་གི་ ༥ན༦ �ེས་ཐོབ་རང་གི་ ༤བ༡2 ༩།༣
5 བེ་དྷཾ་�་རོ་མི་ ༥བ༣ བེ་དྷཾ་�་རི་མི་ ༥བ༡ བ་དྷཾ་�་རོ་མི་ ༤བ༣ ༩།༧
6 ཡེ་ཤེས་�་ ༦བ༡ ཡེ་ཤེས་�་ ༦ན༥ ཡེ་ཤེས་ལ་ ༥ན༤ ༡༠།༡༢
7 ཝ་�་ ༦བ༦ ཝ་�ཾ་ ༦བ༤ ཝ་�་ ༥བ༢ ༡༡།༧
8 ཏ་�་ག་ཏ་ ༧ན༣ ཏ་�་ག་ཏཾ་ ༦བ༦ ཏ་�་ག་ཏ་ ༥བ༥ ༡༡།༡༣
9 ཨ་ཧཾ། ༧ན༣ ཨ་ཧཾ། ༦བ༦ ཨ་ཧི། ༥བ༥ ༡༡།༡༤
10 སེ་གོལ་�ི་�ས་ ༧བ༥ སེ་གོལ་�ིས་�ས་ ༧བ༢ སེ་གོལ་�ིས་�ས་ ༦ན༥ ༡༢།༡༦
11 �ོང་པ་ ༨བ༣ �ོང་པ་ ༨ན༦ སོང་བ་ ༦བ༧ ༡༣།༢༡
12 �ལ་ལ། ༨བ༦ �ལ་ལོ།། ༨བ༣ �ལ་ལ། ༧ན༣ ༡༤།༡༠
13 �ན་པ་ ༩ན༣ �ན་པ་ ༨བ༥ �ན་པ་ ༧ན༦ ༡༤།༡༨

14 �་�ེ་ ༩ན༦ �་�ེ་ ༩ན༢ �་�ོ་ ༧བ༡ ༡༥།༤
15 བཅོམ་�ན་འདས་ ༩བ༣ བཅོམ་�ན་འདས་ ༩ན༦ བཅོམ་�ན་འདེས་ ༧བ༥ ༡༥།༡༤
16 མངོན་�་ ༡༠ན༦ མངོན་�་ ༡༠ན༢ �ོན་�་ ༨ན༥ ༡༦།༡༥
17 �མ་�ས་ ༡༠བ༦ �ས་�མ་ ༡༠བ༢ �ས་�མ་ ༨བ༤ ༡༧།༡༢

18 �གས་ཏེ། ༡༠བ༦ �ག་�ེ། ༡༠བ༢ �ག་�ེ། ༨བ༤ ༡༧།༡༢
19 �ོང་པར་�ོན་པའི་ ༡༡ན༦ �ོངས་པར་�ེན་པའི་ ༡༡ན༢ �ོངས་པར་�ོན་པའི་ ༩ན༣ ༡༨།༩
20 དག་གི་ ༡༡བ༥ དག་གིས་ ༡༡བ༡ དག་གིས་ ༩བ༡ ༡༨།༢༡
21 ནི། ༡༢བ༡ ནི། ༡༢ན༡ ན། ༩བ༧ ༡༩།༡༩
22 �ལ་འ�ས་ ༡༢བ༦ �ལ་འ�ས་ ༡༢བ༡ �ལ་འ�ས་ ༡༠ན༦ ༢༠།༡༣

23 བ�་བའི་ ༡༣བ༦ འདས་པའི་ ༡༣ན༦ བ�་བའི་ ༡༡ན༢ ༢༢།༨
24 མཚམས་�ོར་ ༡༤ན༡ འཚམས་�ོར་ ༡༣བ༡ མཚམས་�ོར་ ༡༡ན༢ ༢༢།༡༠
25 �ེ་�ོད་ཡོད་དོ།། ༡༤ན༤ �ེ་�ོད་ཡོད་དོ།། ༡༣བ༤ �ེ་�ོད་དོ།། ༡༡ན༦ ༢༢།༡༨
26 ཐེག་ཆེན་�ི་ ༡༤ན༥ ཐེག་ཆེན་�ིས་ ༡༣བ༤ ཐེག་ཆེན་�ི་ ༡༡ན༦ ༢༢།༡༨
27 �ེ་�ོད་ཡོད་དོ།། ༡༤ན༦ �ེ་�ོད་ཡོད་དོ།།།། ༡༣བ༥ �ེ་�ོད་དོ།།།། ༡༡ན༧ ༢༣།༤
28 �ོང་རེ་�ེ། ༡༤བ༡ �ོང་རེ་ཏེ། ༡༣བ༦ �ོང་རེ་ཏེ། ༡༡བ༡ ༢༣།༧
29 བ�ན་བཅོས་གཅིག་ ༡༤བ༢ བ�ན་བཅོས་ཤིག་ ༡༤ན༡ བ�ན་བཅོས་ཅིག་ ༡༡བ༢ ༢༣།༩
30 རེ་རེར་ ༡༤བ༤ རེ་རེར་ ༡༤ན༣ རེ་རང་ ༡༡བ༤ ༢༣།༡༥
31 བ�འོ་ ༡༥ན༤ འདའོ་ ༡༤བ༣ བ�འོ་ ༡༢ན༣ ༢༤།༡༢
32 བ�་བ་ ༡༥ན༦ འདའ་བ་ ༡༤བ༥ བ�་བ་ ༡༢ན༤ ༢༤།༡༧
33 བ�གས། ༡༥བ༤ བ�གས། ༡༥ན༣ �གས། ༡༢བ༡ ༢༥།༩

382 རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ། རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། རྫོགས་རིམ་མན་ངག

34 ལོ་བ�ར་ ༡༥བ༦ ལ་བ�ར་ ༡༥ན༥ ལོ་བ�ར་ ༡༢བ༣ ༢༥།༡༤
35 འདའོ་ ༡༦ན༣ འདའོ་ ༡༥བ༢ བ�འོ་ ༡༢བ༥ ༢༦།༡
36 �ན་པ་ ༡༦བ༡ �ོན་པ་ ༡༥བ༥ �ན་པ་ ༡༣ན༢ ༢༦།༡༡
37 བ�ེན་པར་ ༡༦བ༢ བ�ེན་པར་ ༡༦ན༡ བ�ེན་པར་ ༡༣ན༣ ༢༦།༡༤
38 �ེད་པ་ ༡༧ན༣ �ེད་པ་ ༡༦བ༢ �ེད་པ་ ༡༣བ༢ ༢༧།༡༣
39 མ�ག་�་ ༡༧ན༦ འ�ག་�་ ༡༦བ༤ འ�ག་�་ ༡༣བ༥ ༢༧།༢༠

40 �ང་�ེ་ ༡༨ན༣ �ང་�ེ་ ༡༧བ༡ �ང་�ེ་ ༡༤ན༦ ༢༩།༥
41 �གས་གཅིག་ ༡༨ན༦ �གས་གཅིག་ ༡༧བ༤ ལགས་གཅིག་ ༡༤བ༢ ༢༩།༡༢
42 �་འ�ལ་ ༡༨བ༡ �་འ�ལ་ ༡༧བ༥ �་འ�་ ༡༤བ༣ ༢༩།༡༤
43 �ེས་སོ།། ༡༨བ༤ �ེས་སོ།། ༡༨ན༢ �ིས་སོ།། ༡༤བ༦ ༣༠།༡
44 ཐེན་�ང་། ༡༨བ༥ འཐེན་�ང� ༡༨ན༣ ཐེན་�ང་། ༡༤བ༧ ༣༠།༥
45 མི་འ�ལ་བ་ ༡༨བ༦ མི་འ�་ལ་ ༡༨ན༣ མི་འ�ལ་ ༡༤བ༧ ༣༠།༥
46 འགལ་ལ། ༡༩བ༤ འགལ་ལོ། ༡༩ན༢ འགལ་ལ། ༡༥བ༣ ༣༡།༡༥
47 གཏན་ཚ�གས་ ༢༠ན༤ གཏན་ཚ�ག་ ༡༩བ༡ གཏན་ཚ�གས་ ༡༦ན༡ ༣༢།༩
48 གཏན་ཚ�གས་ ༢༠ན༥ གཏན་ཚ�ག་ ༡༩བ༢ གཏན་ཚ�གས་ ༡༦ན༢ ༣༢།༡༠
49 �ད་གཅིག་ ༢༡ན༤ �ད་ཅིག་ ༢༠བ༢ �ད་ཅིག་ ༡༦བ༦ ༣༤།༢
50 འ�མ་པ་གཅིག་ ༢༡ན༥ འ�མ་པ་ཅིག་ ༢༠བ༢ འ�མ་པ་ཅིག་ ༡༦བ༦ ༣༤།༥
51 བ�ན་མོའ་ � ༢༡ན༦ བ�ན་མོའ་ � ༢༠བ༤ བ�ན་མོའོ་ ༡༧ན༡ ༣༤།༩
52 �ན། ༢༢ན༦ �ན། ༢༡བ༣ བ�ན། ༡༧བ༥ ༣༦།༡

53 བཏང་བ་ཞིག་ ༢༦ན༥ བཏང་བ་ཅིག་ ༢༥བ༡ བཏང་བཅག ༢༠བ༧ ༤༢།༦
54 འདོད་པ་བ�ོད་པ་དང� ༢༦ན༦ འདོད་བ�ོད་དང� ༢༥བ༣ འདོད་བ�ོད་དང� ༢༡ན༡ ༤༢།༡༠
55 �་ནི་ ༢༦བ༡ �ས་ནི་ ༢༥བ༤ �ས་ནི་ ༢༡ན༢ ༤༢།༡༢
56 �་མ་ལ་�ི་ལས་ ༢༦བ༦ ཀ་མ་ལ་�ི་ལས་ ༢༦ན༢ ཀ་མ་�ི་ལས་ ༢༡ན༧ ༤༣།༦
57 ཞི་བ་འཚ�འི་ ༢༧ན༤ ཞི་བ་མཚ�འི་ ༢༦ན༦ ཞི་བ་མཚ�འི་ ༢༡བ༣ ༤༣།༡༧
58 གོ་རིམས་སོ།། ༢༨ན༦ གོ་རིམ་མོ།། ༢༧བ༢ གོ་རིམ་མོ།། ༢༢བ༢ ༤༥།༡༣
59 སོགས་�་རབས་ ༢༩ན༥ སོགས་�ི་�་རབས་ ༢༨བ༡ སོགས་�ི་�་རབས་ ༢༣ན༥ ༤༧།༡
60 �ོན་པར་ ༢༩ན༦ �ན་པར་ ༢༨བ༢ �ན་པར་ ༢༣ན༧ ༤༧།༥
61 �ེ་བ�ད་ནི་ ༢༩བ༣ �ེ་བ�ད་ན་ ༢༨བ༥ �ེ་བ�ད་ན་ ༢༣བ༢ ༤༧།༡༢
62 འ�ེའོ།། ༣༠ན༢ འ�ེའོ།། ༢༩ན༥ འ�ེའོ།། ༢༣བ༧ ༤༨།༩
63 ག�གས་�་�ལ་པའི་ ༣༠བ༡ ག�གས་�་�ལ་པའི་ ༢༩བ༣ ག�གས་�ལ་པའི་ ༢༤ན༤ ༤༩།༢
64 ཨ་བྷ་�་ ༣༠བ༣ ཨ་བྷ་ཡ་ ༢༩བ༦ ཨ་བྷ་ཡ་ ༢༤ན༧ ༤༩།༨
65 བ�འོ་ ༣༠བ༤ འདའོ་ ༢༩བ༦ བ�འོ་ ༢༤ན༧ ༤༩།༡༠
66 �ིངས་པ་ ༣༡བ༤ བ�ིངས་པ་ ༣༠བ༦ བ�ིངས་པ་ ༢༥ན༤ ༥༡།༢
67 བཞེངས་པའི་ ༣༢ན༣ བཞེང་བའི་ ༣༡ན༥ བཞེང་བའི་ ༢༥བ༡ ༥༡།༡༦
68 འདའ་བའི་ ༣༣བ༢ འདས་པའི་ ༣༢བ༢ བ�་བའི་ ༢༦བ༢ ༥༣།༡༨
69 བ�ན་ཏོ།། ༣༣བ༦ བ�ན་ཏོ།། ༣༢བ༦ བ�ན་ཏོ།། ༢༦བ༦ ༥༤།༡༠
70 �ི་ཐབས་ ༣༤ན༦ འ�ི་ཐབས་ ༣༣ན༦ འ�ི་ཐབས་ ༢༧ན༤ ༥༥།༥
71 �ག་གི་ཁང་བཟང་ ༣༤བ༣ �གས་གིས།ཁང་བཟང་ ༣༣བ༤ �ག་གིས་ཁང་བཟང་ ༢༧ན༧ ༥༥།༡༤
72 ག�ངས་ཏེ། ༣༥ན༣ བ�གས་ཏེ། ༣༤ན༣ བ�གས་ཏེ། ༢༧བ༥ ༥༦།༩
73 ས�་བཞེངས་པའི་ ༣༥བ༡ ས་�་བཞེང་བའི་ ༣༤བ༡ ས་�་བཞེང་བའི་ ༢༨ན༢ ༥༦།༡༩
74 བཞེངས་པའི་ ༣༥བ༢ བཞེང་བའི་ ༣༤བ༢ བཞེང་བའི་ ༢༨ན༣ ༥༧།༢

བསྡུར་འབྲས་རེའུ་མིག 383

75 འ�ེལ་པས་ ༣༥བ༢ འ�ེལ་པས་ ༣༤བ༢ འ�ེལ་པས་ ༢༨ན༣ ༥༧།༣
76 བཏགས་པ་ཞིག་ ༣༥བ༤ བཏགས་པ་ཅིག་ ༣༤བ༤ བཏགས་པ་ཅིག་ ༢༨ན༥ ༥༧།༧
77 བཞིར་འཇོག་ ༣༥བ༦ གཞིར་འཇོག་ ༣༤བ༦ གཞིར་འཇོག་ ༢༨ན༧ ༥༧།༡༤
78 �ན་ག�མ་ ༣༦ན༤ ད�ན་ག�མ་ ༣༥ན༣ ད�ན་ག�མ་ ༢༨བ༣ ༥༨།༥
79 ག�ངས་ག�ག་ ༣༦ན༥ ག�ངས་ག�ག་ ༣༥ན༥ ག�ངས་བ�གས་ ༢༨བ༤ ༥༨།༨
80 ནང་�་ག�ག་ ༣༦ན༥ ནང་�་ག�ག་ ༣༥ན༥ ནང་�་བ�གས་ ༢༨བ༤ ༥༨།༩
81 ཐད་�་ག�ག་ ༣༦ན༦ ཐད་�་ག�ག་ ༣༥ན༥ ཐད་�་བ�གས་ ༢༨བ༥ ༥༨།༩
82 གོང་�་ག�ག་ ༣༦ན༦ གོང་�་ག�ག་ ༣༥ན༦ གོང་�་བ�གས་ ༢༨བ༥ ༥༨།༡༡
83 �ོག་པ་ ༣༦བ༡ �ོག་པ་ ༣༥བ༡ �ོགས་པ་ ༢༨བ༦ ༥༨།༡༤
84 �ོགས་པ་ ༣༦བ༤ �ོག་པ་ ༣༥བ༣ �ོགས་པ་ ༢༩ན༢ ༥༩།༤
85 བ�ད་པ་ ༣༦བ༦ བ�་�་པ་ ༣༥བ༥ བ�ད་པ་ ༢༩ན༣ ༥༩།༩

86 �་མ་ ༣༧ན༦ �་མོ་ ༣༦ན༥ �་མོ་ ༢༩བ༢ ༦༠།༦
87 ཡོད་དེ། ༣༧བ༢ ཡོད་དེ། ༣༦ན༦ དོད་དེ། ༢༩བ༣ ༦༠།༡༠
88 རི་བོ་ཏ་ལའི་ ༣༨ན༤ རི་བོ་པོ་ཏ་ལའི་ ༣༧ན༢ རི་བོ་ཏ་ལའི་ ༣༠ན༤ ༦༡།༡༡
89 རི་བོ་ཏ་ལའི་ ༣༨ན༥ རི་བོ་པོ་ཏ་ལའི་ ༣༧ན༣ རི་བོ་ཏ་ལའི་ ༣༠ན༥ ༦༡།༡༥
90 �ོད་ག�ངས་�ི་ ༣༨ན༦ �ོད་ག�ངས་�ི་ ༣༧ན༤ �ོང་ག�གས་�ི་ ༣༠ན༦ ༦༡།༡༧

91 �ས་ནས་ ༣༨བ༢ �ས་ནས་ ༣༧ན༦ ཞེས་ནས་ ༣༠བ༡ ༦༢།༣ 92 �ོག་པ་ ༣༩ན༢ �ོག་པ་ ༣༧བ༦ �ོགས་པ་ ༣༠བ༦ ༦༣།༡
93 འ�གས་པའི་ ༣༩ན༥ འ�ག་པའི་ ༣༨ན༣ འ�ག་པའི་ ༣༡ན༢ ༦༣།༩
94 ཡོད་དེ། ༣༩ན༥ ཡོད་དོ། ༣༨ན༣ ཡོད་དེ། ༣༡ན༢ ༦༣།༩
95 �ོགས་མཚམས་ ༣༩བ༤ �ོགས་འཚམས་ ༣༨བ༢ �ོགས་མཚམས་ ༣༡ན༦ ༦༤།༤
96 བ�མས་པ་ ༣༩བ༥ གཏམས་པ་ ༣༨བ༢ བ�མས་པ་ ༣༡ན༦ ༦༤།༤
97 �གས་�ིགས་ ༤༠ན༥ �གས་གཅིགས་ ༣༩ན༢ �གས་�ིགས་ ༣༡བ༥ ༦༥།༢
98 དེའི་�ོག་པ་ ༤༠བ༣ དེའི་�ོག་པ་ ༣༩ན༦ དེའི་�ོགས་པ་ ༣༢ན༡ ༦༥།༡༢
99 �ོག་པ་�ེ། ༤༠བ༣ �ོག་པ་�ེ། ༣༩ན༦ �ོགས་པ་�ེ། ༣༢ན༢ ༦༥།༡༢
100 �ོག་པ ༤༠བ༣ �ོག་པ་ ༣༩ན༦ �ོགས་པ་ ༣༢ན༢ ༦༥།༡༢
101 �ོག་པ་�མས་ ༤༠བ༣ �ོག་པ་�མས་ ༣༩ན༦ �ོགས་པ་�མས ༣༢ན༢ ༦༥།༡༣
102 �ོན་ཅིང� ༤༡བ༥ �ོན་ཅིང� ༤༠བ༡ �ེན་ཅིང� ༣༢བ༧ ༦༧།༩
103 �བ་�ལ་ ༤༢ན༢ �བ་པའི་�ལ་ ༤༠བ༤ �བ་པའི་�ལ་ ༣༣ན༣ ༦༧།༡༨
104 ཚ�གས་ནི་ ༤༢ན༦ ཆོ་གས་ནི་ ༤༡ན༢ ཆོགས་ནི་ ༣༣ན༧ ༦༨།༡༠
105 �ི་ནི་དབང�། ༤༢བ༦ �ི་ནི་དབང� ༤༡བ༡ �ི་དབང� ༣༣བ༥ ༦༩།༧
106 འ�ད་པའི་ ༤༣ན༦ མ�ད་པའི་ ༤༢ན༡ མ�ད་པའི་ ༣༤ན༣ ༧༠།༤
107 �ོམ་བ�ང་ ༤༤བ༥ �མ་ག�ང་ ༤༣ན༥ �ོམ་ག�ང་ ༣༥ན༣ ༧༢།༡༡
108 འ�ེལ་པར། ༤༤བ༦ འ�ེལ་པ་དང� ༤༣བ༡ འ�ེལ་པ་དང� ༣༥ན༦ ༧༢།༡༥
109 ག�ང་།། ༤༦ན༣ ག�ངས། ༤༤བ༢ ག�ང�། ༣༦ན༥ ༧༤།༡༣

110 མི་བཏང་ངོ་ ༤༦བ༤ མི་གཏང་ངོ་།། ༤༥ན༢ མི་བཏང་ངོ་།། ༣༦བ༤ ༧༥།༡༢
111 �མ་པ་�ིས་ ༤༧ན༥ �མ་�་�ིས་ ༤༥བ༢ �མ་�་�ིས་ ༣༧ན༣ ༧༦།༩
112 སངས་�ས་ཐོབ་ ༤༧ན༥ ས�ས་ཐབ་ ༤༥བ༣ སངས་ཐོབ་ ༣༧ན༤ ༧༦།༡༠
113 �་�ོད་ ༤༧བ༤ �་�ོད་ ༤༦ན༢ �ེ་�ོད་ ༣༧བ༡ ༧༧།༣
114 ཇོ་བོས་ ༤༧བ༥ ཇོ་བོས་ ༤༦ན༢ ཇ་བས་ ༣༧བ༡ ༧༧།༤
115 མ�ན་པར་བ�ོམ་ ༤༨ན༣ མ�ན་པར་�ོམ་ ༤༦ན༦ མ�ན་པར་�ོམ་ ༣༧བ༥ ༧༧།༡༦

384 རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ། རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། རྫོགས་རིམ་མན་ངག
116 བ�ོམ་པ་ ༤༨ན༤ �ོམ་པ་ ༤༦བ༡ �ོམ་པ་ ༣༧བ༦ ༧༧།༡༨
117 མ�ན་པར་བ�ོམ་པའི་ ༤༨ན༤ མ�ན་པར་�ོམ་པའི་ ༤༦བ༡ མ�ན་པར་�ོམ་པའི་ ༣༧བ༦ ༧༧།༡༩
118 བ�ོམ་པ་དང� ༤༨ན༥ �ོམ་པ་དང� ༤༦བ༡ �ོམ་པ་དང� ༣༧བ༦ ༧༨།༡
119 བ�ོམས་པ་ཙམ་ ༤༨ན༥ �ོམ་པ་ཙམ་ ༤༦བ༡ �ོམ་པ་ཙམ་ ༣༧བ༦ ༧༨།༢
120 ཨ་ཝ་�་�ིའི ༤༨ན༥ �་ཝ་�་ཏིའི་ ༤༦བ༢ �་ཝ་�་ཏིའི་ ༣༧བ༧ ༧༨།༢
121 བ�ོམ་པ་དང� ༤༨ན༦ �ོམ་པ་དང� ༤༦བ༣ �ོམ་པ་དང� ༣༨ན༡ ༧༨།༦
122 བ�ོམ་པ་ ༤༨བ༡ �ོམ་པ་ ༤༦བ༣ �ོམ་པ་ ༣༨ན༡ ༧༨།༦
123 བ�ོམ་པ་མེད་དོ།། ༤༨བ༡ �ོམ་པ་མེད་དོ།། ༤༦བ༣ �ོམ་པ་མེད་དོ།། ༣༨ན༡ ༧༨།༧
124 མ�ག་�་ ༤༨བ༣ མ�ག་�་ ༤༦བ༥ འ�ག་�་ ༣༨ན༣ ༧༨།༡༢
125 ག�ངས་པ་ ༥༠བ༡ ག�ངས་པ་ ༤༨ན༦ ག�མ་པ་ ༣༩ན༧ ༨༡།༡༢

126 �ོག་པ་ ༥༠བ༣ �ོག་པ་ ༤༨བ༢ �ོགས་པ་ ༣༩བ༢ ༨༢།༢
127 བ�ོམ་པའི་�ལ་ ༥༠བ༣ �ོམ་པའི་�ལ་ ༤༨བ༣ �ོམ་པའི་�ལ་ ༣༩བ༣ ༨༢།༣
128 བ�ོམ་པའི་�ལ་ ༥༠བ༤ �ོམ་པའི་�ལ་ ༤༨བ༣ �ོམ་པའི་�ལ་ ༣༩བ༣ ༨༢།༣
129 �ོག་པ་ ༥༡ན༡ �ོག་པ་ ༤༨བ༦ �ོག་པ་ ༣༩བ༦ ༨༢།༡༣
130 �ར་བ�ོམ་ ༥༡ན༥ �ར་�ོམ་ ༤༩ན༣ �ར་�ོམ་ ༤༠ན༢ ༨༣།༤
131 བ�ོམ་པ་ ༥༡བ༤ �ོམ་པ་ ༤༩བ༢ �ོམ་པ་ ༤༠ན༧ ༨༣།༡༨
132 �བས་�་ཕོ་མོ ༥༡བ༦ �བས་�་�་ཕོ་མོ་ ༤༩བ༣ �བས་�་�་ཕོ་མོ་ ༤༠བ༡ ༨༤།༣
133 �ར་བ�ོམ་ ༥༢ན༡ �ར་�ོམ་ ༤༩བ༣ �ར་�ོམ་ ༤༠བ༢ ༨༤།༦
134 མི་བ�ོམ་ ༥༢ན༡ མི་�ོམ་ ༤༩བ༤ མི་�ོམ་ ༤༠བ༢ ༨༤།༧
135 �ར་བ�ོམ་པ་ ༥༢ན༢ �ར་�ོམ་པ་ ༤༩བ༤ �ར་�ོམ་པ་ ༤༠བ༣ ༨༤།༩
136 མི་བ�ོམ་ ༥༢ན༢ མི་�ོམ་ ༤༩བ༥ མི་�ོམ་ ༤༠བ༣ ༨༤།༡༠
137 བ�ོམས་ ༥༢ན༣ བ�ོམས་ ༤༩བ༦ �ོམས་ ༤༠བ༣ ༨༤།༡༠
138 འ�ལ་བ�ོད་ ༥༢ན༥ �ལ་�ོད་ ༥༠ན༡ �ལ་�ོད་ ༤༠བ༤ ༨༤།༡༥
139 མི་བ�ོམ་ ༥༢བ༢ མི་�ོམ་ ༥༠ན༤ མི་�ོམ་ ༤༡ན༡ ༨༥།༦
140 �ར་བ�ོམ་པ་ ༥༢བ༣ �ར་�ོམ་པ་ ༥༠ན༥ �ར་�ོམ་པ་ ༤༡ན༢ ༨༥།༩
141 བ�ོམ་པ་ ༥༢བ༤ �ོམ་པ་ ༥༠ན༦ �ོམ་པ་ ༤༡ན༣ ༨༥།༡༢
142 ག�མ་ག་དོན་ ༥༢བ༥ ག�མ་དོན་ ༥༠བ༡ ག�མ་དོན་ ༤༡ན༣ ༨༥།༡༤
143 བ�ན་པ་ལ་�ིར་ ༥༣ན༣ བ�ན་པ་ལ་�ོག་པ་�ིར་ ༥༠བ༤ བ�ན་པ་ལ་�ོག་པ་�ར་ ༤༡ན༧ ༨༦།༥
144 བ�ོམ་པའི་�བས་ ༥༣ན༦ �ོམ་པའི་�བས་ ༥༡ན༡ �ོམ་པའི་�བས་ ༤༡བ༢ ༨༦།༡༣
145 ད�ལ། ༥༤ན༤ ད�ལ། ༥༡བ༤ ད�ལ། ༤༢ན༤ ༨༨།༡

146 �ན་�ངས་པའི་ ༥༤ན༦ �ན་�ངས་པའི་ ༥༡བ༥ �ན་�ང་བའི་ ༤༢ན༥ ༨༨།༤
147 �ན་�ངས་པའི་ ༥༤བ༡ �ན་�ང་བའི་ ༥༢ན༡ �ན་�ང་བའི་ ༤༢ན༥ ༨༨།༨
148 �ན་�ངས་པའམ། ༥༤བ༤ �ན་�ང་པའམ། ༥༢ན༣ �ན་�ང་པའམ། ༤༢བ༡ ༨༨།༡༥
149 �ན་�ངས་པ་ ༥༤བ༤ �ན་�ང་པ་ ༥༢ན༤ �ན་�ང་པ་ ༤༢བ༢ ༨༨།༡༦

150 �ན་�ངས་�འི་ ༥༤བ༥ �ན་�ང་�འི་ ༥༢ན༤ �ན་�ང་�འི་ ༤༢བ༢ ༨༨།༡༨
151 �ན་�ངས་པ་དང་། ༥༤བ༥ �ན་�ང་པ་དང་། ༥༢ན༥ �ན་�ང་པ་དང་། ༤༢བ༣ ༨༩།༡
152 �ན་�ངས་པར། ༥༤བ༦ �ན་�ང་པར། ༥༢ན༥ �ན་�ང་པར། ༤༢བ༣ ༨༩།༢
153 �ན་�ངས་པའི་རིམ་པར་ ༥༤བ༦ �ན་�ང་པའི་རིམ་པར་ ༥༢ན༥ �ན་�ང་པའི་རིམ་པར་ ༤༢བ༣ ༨༩།༢
154 �ི་འ�ང་ ༥༥ན༥ �ི་འ�ང་ ༥༢བ༣ �ི་འ�ང་ ༤༢བ༧ ༨༩།༡༦
155 ཨ་བི་�་ར་ ༥༧ན༣ ཨི་བི་�་ར་ ༥༤ན༦ ཨ་བི་�་ར་ ༤༤ན༥ ༩༢།༡༥
156 བ�ོམ་པ་ ༥༧ན༥ �ོམ་པ་ ༥༤བ༡ �ོམ་པ་ ༤༤ན༧ ༩༣།༥

བསྡུར་འབྲས་རེའུ་མིག 385
157 བོ་དེ་ཙ�་ ༥༧བ༤ འབེད་ཙ�་ ༥༤བ༦ འབོ་དེ་ཙ�་ ༤༤བ༤ ༩༣།༡༩
158 གཏོང་བ་ ༥༨ན༢ གཏོང་བ་ ༥༥ན༣ �ོང་བ་ ༤༤བ༧ ༩༤།༩
159 �་ཆེར་ ༥༨བ༤ �་ཆེར་ ༥༥བ༤ �་ཚར་ ༤༥ན༧ ༩༥།༡༠
160 �་�ོ་ ༥༨བ༦ �་�ོ་ ༥༥བ༦ �་�ོ་ ༤༥བ༢ ༩༥།༡༦
161 �ས་མཚམས་ ༥༩བ༣ �ས་འཚམས་ ༥༦བ༢ �ས་འཚམས་ ༤༦ན༢ ༩༧།༡
162 �ན་མ་དང� ༥༩བ༥ �ན་དང� ༥༦བ༤ �ན་དང� ༤༦ན༤ ༩༧།༧
163 �་མ་�ིའོ།། ༥༩བ༥ �་མ་�ིའོ།། ༥༦བ༤ མ་མ་�ིའོ།། ༤༦ན༤ ༩༧།༨
164 མ�ག་�་ ༥༩བ༦ འ�ག་�་ ༥༦བ༥ འ�ག་�་ ༤༦ན༤ ༩༧།༨

165 བཞག་ནས་ ༦༠ན༡ བཞེག་ནས་ ༥༦བ༥ བཞག་ནས་ ༤༦ན༥ ༩༧།༡༡
166 བ�ོམ་པའི་གོ་རིམས་ ༦༠ན༢ �ོམ་པའི་གོ་རིམ་ ༥༦བ༦ �ོམ་པའི་གོ་རིམ་ ༤༦ན༦ ༩༧།༡༣
167 �་�ག་བ�ོམས་ ༦༠བ༥ �་�ག་�ོམ་ ༥༧བ༣ �་�ག་�ོམ་ ༤༦བ༧ ༩༨།༢༠
168 �་བ�ོམས་པ་ ༦༡ན༥ �་�ོམ་པ་ ༥༨ན༣ �་�ོམ་པ་ ༤༧ན༥ ༩༩།༡༧
169 བ�ོམ་པ་དང� ༦༡བ༤ �ོམ་པ་དང� ༥༨བ༡ �ོམ་པ་དང� ༤༧བ༢ ༡༠༠།༥
170 བ�བ་�ེ། ༦༡བ༢ བ�བས་ཏེ། ༥༨ན༦ བ�བས་ཏེ། ༤༧བ༡ ༡༠༠།༡༠
171 མཐར་�ིན་པ་ན་འ�བ་ ༦༡བ༤ མཐར་�ིན་པ་འ�བ་ ༥༨བ༢ མཐར་�ིན་པ་འ�བ་ ༤༧བ༣ ༡༠༠།༡༡
172 �བ་པ་ན་ཞི་གནས་ ༦༡བ༥ �བ་པའི་ཞི་གནས་ ༥༨བ༢ �བ་པ་ན་ཞི་གནས་ ༤༧བ༣ ༡༠༠།༡༣
173 བ�ོམ་པ། ༦༡བ༥ �ོམ་པ། ༥༨བ༢ �ོམ་པ། ༤༧བ༣ ༡༠༠།༡༤
174 �གས་བ�ོམ་པ། ༦༡བ༦ �གས་�ོམ་པ། ༥༨བ༢ �གས་�ོམ་པ། ༤༧བ༤ ༡༠༠།༡༤
175 བ�ོམ་པ་ ༦༡བ༦ �ོམ་པ་ ༥༨བ༣ �ོམ་པ་ ༤༧བ༤ ༡༠༠།༡༥
176 བ�ོམ་པའོ།། ༦༡བ༦ �ོམ་པའོ།། ༥༨བ༣ �ོམ་པའོ།། ༤༧བ༤ ༡༠༠།༡༥
177 རིམ་པ་ལ་�ོབ་ ༦༣ན༦ རིམ་པ་ལ་�ོབ་ ༦༠ན༡ རིམ་པ་�ོབ་ ༤༨བ༥ ༡༠༣།༤
178 �འོ།། ༦༤ན༥ �འི། ༦༠བ༥ �འི། ༤༩ན༧ ༡༠༤།༡༢
179 མ་འ�བ་ ༦༤ན༥ མི་འ�བ་ ༦༠བ༥ མི་འ�བ་ ༤༩ན༧ ༡༠༤།༡༤
180 བ�ོམ་པ་ ༦༤ན༦ �ོམ་པ་ ༦༠བ༦ �ོམ་པ་ ༤༩བ༡ ༡༠༤།༡༥
181 �ོང་པར་ ༦༤བ༡ �ོང་པར་ ༦༠བ༦ �ོངས་པར་ ༤༩བ༢ ༡༠༥།༢
182 �ོང་པའི་ ༦༤བ༡ �ོང་པའི་ ༦༡ན༡ �ོངས་པའི་ ༤༩བ༢ ༡༠༥།༣
183 བ�ོམ་པ་ནི་ ༦༤བ༥ �ོམ་པ་ནི་ ༦༡ན༤ �ོམ་པ་ནི་ ༤༩བ༥ ༡༠༥།༡༢
184 བསམ་�ེ་ ༦༥ན༣ བསམ་�ེ་ ༦༡བ༢ བསམས་�ེ་ ༥༠ན༡ ༡༠༦།༣
185 �ོང་པར། ༦༥ན༤ �ོངས་པར། ༦༡བ༣ �ོངས་པར། ༥༠ན༢ ༡༠༦།༨
186 བ�ོམ་པའི་ ༦༥ན༦ �ོམ་པའི་ ༦༡བ༥ �ོམ་པའི་ ༥༠ན༤ ༡༠༦།༡༣
187 �ོམ་རིམ་དང་ ༦༥བ༡ �ོམས་པ་དང་ ༦༡བ༥ �ོམ་རིམ་དང་ ༥༠ན༥ ༡༠༦།༡༤

188

ག�མ་�ལ་ལམ་ཁམས་
ག�མ་

༦༦ན༤ ག�མ་�ལ་ལ་ཁམས་
ག�མ་

༦༢བ༢ ག�མ་�ལ་ལ་ཁམས་
ག�མ་

༥༠བ༦ ༡༠༨།༡

189 ཚང་བ་ ༦༨ན༡ ཚང་བར་ ༦༤ན༣ ཚང་བར་ ༥༢ན༢ ༡༡༠།༡༢
190 བ�ོམ་�ལ་ ༦༨ན༢ �ོམ་�ལ་ ༦༤ན༤ �ོམ་�ལ་ ༥༢ན༤ ༡༡༠།༡༦
191 བ�ོམ་�ལ་ ༦༨ན༤ �ོམ་�ལ་ ༦༤ན༦ �ོམ་�ལ་ ༥༢ན༥ ༡༡༡།༡
192 ཤེས་ན། ༦༩ན༡ ཤེས་ནས། ༦༥ན༢ ཤེས་ནས། ༥༢བ༦ ༡༡༢།༦
193 བ�ོམ་པ་མེད་ ༦༩ན༣ �ོམ་པ་མེད་ ༦༥ན༤ �ོམ་པ་མེད་ ༥༣ན༡ ༡༡༢།༡༠
194 བ�ོམ་པ་ཡོད་ ༦༩ན༣ �ོམ་པ་ཡོད་ ༦༥ན༤ �ོམ་པ་ཡོད་ ༥༣ན༡ ༡༡༢།༡༡
195 བ�ོམ་པ་ ༦༩ན༤ �ོམ་པ་ ༦༥ན༤ �ོམ་པ་ ༥༣ན༡ ༡༡༢།༡༢
196 �་བ�ོམ་པ་ ༦༩ན༦ �་�ོམ་པ་ ༦༥ན༦ �་�ོམ་པ་ ༥༣ན༣ ༡༡༣།༢

386 རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ། རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། རྫོགས་རིམ་མན་ངག
197 �ངས་�ོར་ ༦༩ན༦ �ང་པ་�ོར་ ༦༥ན༦ �ངས་�ོར་ ༥༣ན༣ ༡༡༣།༤
198 གོ་རིམས་ ༦༩ན༦ གོ་རིམ་ ༦༥བ༡ གོ་རིམ་ ༥༣ན༤ ༡༡༣།༤
199 འདར་མི་�ང་ ༦༩བ༡ འདོར་མི་�ང་ ༦༥བ༡ འདར་མི་�ང་ ༥༣ན༤ ༡༡༣།༦
200 ཤས་ཆེ་ ༥༩བ༤ ཤེས་ཆེ་ ༦༥བ༤ ཤེས་ཆེ་ ༥༣ན༧ ༡༡༣།༡༣
201 ག�ང་ ༧༠ན༣ ག�ངས་ ༦༦ན༢ ག�ང་ ༥༣བ༤ ༡༡༤།༨
202 བ�ག་ནས་ ༧༠ན༦ བ�ག་ནས་ ༦༦བ༤ བཅག་ནས་ ༥༤ན༦ ༡༡༥།༡༢

203 མང་པོས་ ༧༡ན༥ མང་པོ་ ༦༧ན༢ མང་པོས་ ༥༤བ༣ ༡༡༦།༥
204 བ�ོད་ ༧༡ན༦ �ོད་ ༦༧ན༢ བ�ོད་ ༥༤བ༣ ༡༡༦།༧
205 མི་མ�ན་ ༧༡བ༣ མི་མ�ན་ ༦༧ན༦ མ་མ�ན་ ༥༤བ༦ ༡༡༦།༡༦
206 མི་མ�ན་ ༧༡བ༤ མི་མ�ན་ ༦༧ན༦ མ་མ�ན་ ༥༤བ༧ ༡༡༦།༡༧
207 བ�ར་བའོ།། ༧༢བ༡ བ�ར་བའོ།། ༦༨ན༢ �ར་བའོ།། ༥༥བ༡ ༡༡༨།༤
208 བ�ད་�་ ༧༢བ༣ �ད་�་ ༦༨ན༤ �ད་�་ ༥༥བ༢ ༡༡༨།༩
209 �ྀ་ཌྷ་ ༧༣ན༡ �ི་དྷ་ ༦༨བ༢ �ི་དྷ་ ༥༥བ༦ ༡༡༨།༡༩
210 ཨ་ཧཾ། ༧༣ན༤ �་ཧཾ། ༦༨བ༥ �་ཧཾ། ༥༦ན༢ ༡༡༩།༩
211 བཀོད་ལ། ༧༣བ༣ བཀོད་པ། ༦༩ན༣ བཀོད་ལ། ༥༦ན༦ ༡༢༠།༢
212 ཆོས་�་ལ་ ༧༣བ༤ ཆོས་�ི་�་ལ་ ༦༩ན༤ ཆོས་�ི་�་ལ་ ༥༦ན༧ ༡༢༠།༤
213 ངག་�་ ༧༤ན༢ ངག་�་ ༦༩བ༡ དག་�་ ༥༦བ༣ ༡༢༠།༡༣

214 ད�ོལ་བ་ ༧༤བ༡ འ�ོལ་བ་ ༦༩བ༦ འ�ོལ་བ་ ༥༧ན༡ ༡༢༡།༡༠
215 སེ་གོལ་གཏོག་ ༧༤བ༡ སེ་གོལ་ཏོག་ ༦༩བ༦ སེ་གོལ་ཏོག་ ༥༧ན༡ ༡༢༡།༡༠
216 བ�ོམ་པ་ ༧༤བ༤ �ོམ་པ་ ༧༠ན༣ �ོམ་པ་ ༥༧ན༣ ༡༢༡།༡༧
217 �ར་པའོ།། ༧༤བ༤ འ�ར་བའོ།། ༧༠ན༣ འ�ར་བའོ།། ༥༧ན༤ ༡༢༡།༡༨
218 གཙ�་ཆེར་ ༧༤བ༤ གཙ�་ཆེན་ ༧༠ན༣ གཙ�་ཆེར་ ༥༧ན༤ ༡༢༢།༡
219 བ�ོམ་པའོ།། ༧༤བ༦ �ོམ་པའོ།། ༧༠ན༤ �ོམ་པའོ།། ༥༧ན༥ ༡༢༢།༣
220 བ�ོམ་པ་ ༧༤བ༦ �ོམ་པ་ ༧༠ན༥ �ོམ་པ་ ༥༧ན༥ ༡༢༢།༥
221 བ�ོམ་མམ་ ༧༥ན༢ �ོམ་མམ། ༧༠ན༦ �ོམ་མམ། ༥༧ན༧ ༡༢༢།༡༠
222 གཉིས་བ�ོམ་པ་ ༧༥ན༢ གཉིས་�ོམ་པ་ ༧༠བ༡ གཉིས་�ོམ་པ་ ༥༧ན༧ ༡༢༢།༡༠
223 བ�ོམ་པ་ཡིན་ནོ།། ༧༥ན༣ �ོམ་པ་ཡིན་ནོ།། ༧༠བ༡ �ོམ་པ་ཡིན་ནོ།། ༥༧བ༡ ༡༢༢།༡༣
224 བ�ོམ་པ་ཡིན་ ༧༥ན༤ �ོམ་པ་ཡིན་ ༧༠བ༡ �ོམ་པ་ཡིན་ ༥༧བ༢ ༡༢༢།༡༥
225 �གས་ལས་ ༧༦བ༥ �གས་ལ་ ༧༢ན༡ �གས་ལ་ ༥༨བ༤ ༡༢༥།༨

226 �ར་ཡིན་ལ། ༧༧ན༢ �ར་ལ། ༧༢ན༣ �ར་ལ། ༥༨བ༦ ༡༢༥།༡༦
227 ངོ་བོར་བ�ོམ་པའི་ ༧༧བ༡ ངོ་བོར་�ོམ་པའི་ ༧༢བ༢ ངོ་བོར་�ོམ་པའི་ ༥༩ན༣ ༡༢༦།༡༠
228 བ�ོམ་པའི་ ༧༧བ༢ �ོམ་པའི་ ༧༢བ༢ �ོམ་པའི་ ༥༩ན༤ ༡༢༦།༡༡
229 �ེང་གཞིས་ ༧༨ན༢ �ིང་གཞིས་ ༧༣ན༢ �ེང་གཞིས་ ༥༩བ༢ ༡༢༧།༨
230 �ན་མཚམས་ ༧༩ན༣ �ན་འཚམས་ ༧༤ན༡ �ན་འཚམས་ ༦༠ན༦ ༡༢༩།༡
231 �ལ་�་བཏོན་ནས་ ༨༠ན༣ �ལ་�་བཏོན་ནས་ ༧༤བ༥ �ལ་�་�ོན་ནས་ ༦༡ན༢ ༡༣༠།༡༢
232 བཏོན་ནས་ ༨༠ན༤ བཏོན་ནས་ ༧༤བ༦ �ོན་ནས་ ༦༡ན༤ ༡༣༠།༡༤
233 �ལ་�་བཏོན་ནས་ ༨༠ན༥ �ལ་�་བཏོན་ནས་ ༧༥ན༡ �ལ་�་�ོན་ནས་ ༦༡ན༤ ༡༣༠།༡༧
234 ད�ིལ་ཆོག་ ༨༢བ༥ ད�ིལ་འཁོར་ ༧༧ན༣ ད�ིལ་འཁོར་ ༦༣ན༡ ༡༣༤།༡༧
235 འ�ོར་ཁམ་ ༨༥ན༡ འཇོར་ཁམས་ ༧༩ན༡ འ�ོར་ཁམ་ ༦༤བ༢ ༡༣༨།༣
236 མི་�ག་པའི་ ༨༥ན༡ མི་�གས་པའི་ ༧༩ན༢ མི་�ག་པའི་ ༦༤བ༢ ༡༣༨།༤
237 ག�ང་བའོ།། ༨༥ན༥ བ�ང་བའོ།། ༧༩ན༤ ག�ང་བའོ།། ༦༤བ༥ ༡༣༨།༡༢

བསྡུར་འབྲས་རེའུ་མིག 387

238 �ང་�བས་ ༨༥བ༢ �ང་�ོབས་ ༧༩བ༡ �ང་�བས་ ༦༥ན༡ ༡༣༩།༣
239 འ�ི་བར་ ༨༦ན༢ འ�ི་བར་ ༧༩བ༦ འ�ི་བར་ ༦༥ན༥ ༡༣༩།༡༦
240 བཏབ་ནས་ ༨༦ན༢ བཏབ་ན་ ༧༩བ༦ བཏབ་ན་ ༦༥ན༥ ༡༣༦།༡༧

241 འ�ི་བའི་ ༨༦ན༢ འ�ི་བའི་ ༧༩བ༦ འ�ི་བའི་ ༦༥ན༦ ༡༣༦།༡༧
242 ཐིག་ཚལ་ ༨༦བ༢ ཐིག་ཆལ་ ༨༠ན༥ ཐིག་ཆལ་ ༦༥བ༣ ༡༤༠།༡༤
243 �་གོན་�ི་དམ་ཚ�ག་ ༨༦བ༣ �་གོན་�ི་�་དམ་ཚ�ག་ ༨༠ན༦ �་གོན་�ི་�་དམ་ཚ�ག་ ༦༥བ༤ ༡༤༠།༡༥
244 འབེབས་པ་ ༨༦བ༤ འདེབས་པ་ ༨༠བ༡ འབེབས་པ་ ༦༥བ༥ ༡༤༠།༡༨
245 བ�ེ་�ལ་ ༩༠བ༤ �ེ་�ལ་ ༨༤ན༢ �ེ་�ལ་ ༦༨བ༤ ༡༤༦།༡༦
246 �ོང་བར་ ༩༡བ༡ �ོངས་པར་ ༨༤བ༤ �ོངས་པར་ ༦༩ན༤ ༡༤༧།༡༨
247 རས་�ིས་ལ་ས་ཆོག་ ༩༡བ༣ རས་�ིས་ལས་ཆོག་ ༨༤བ༦ རས་�ིས་ལ་ས་ཆོས་ ༦༩ན༦ ༡༤༨།༥
248 བ�ོམ་པ་དང� ༩༣བ༤ �ོམ་པ་དང� ༨༦བ༤ �ོམ་པ་དང� ༧༠བ༦ ༡༥༡།༦
249 བ�ོམ་པ་ ༩༤བ༣ �ོམ་པ་ ༨༧བ༢ �ོམ་པ་ ༧༡བ༢ ༡༥༢།༡༤
250 རེ་རེ་ས་རེའོ།། ༩༥ན༡ རེ་རེས་རེའོ།། ༨༧བ༦ རེ་རེ་ས་རེའོ།། ༧༡བ༥ ༡༥༣།༥
251 མི་ཐེ་ ༩༥ན༤ མི་ཐེ་ ༨༨ན༣ མི་ཐི་ ༧༢ན༡ ༡༥༣།༡༣
252 བ�ོམ་པ་ན། ༩༥ན༥ �ོམ་པ་ན། ༨༨ན༤ �ོམ་པ་ན། ༧༢ན༣ ༡༥༣།༡༧
253 བ�ོམ་པ་ ༩༦ན༥ �ོམ་པ་ ༨༩ན༢ �ོམ་པ་ ༧༢བ༥ ༡༥༥།༦
254 �ོས་�ི་ ༩༦ན༦ �ོས་�ི་ ༨༩ན༤ �ོམ་�ི་ ༧༢བ༧ ༡༥༥།༡༡
255 �ད་�ེ་ ༩༦བ༡ �ད་�ེ་ ༨༩ན༤ �ད་�ེ་ ༧༣ན༡ ༡༥༥།༡༢
256 བ�ོམ་པ་ ༩༧ན༤ �ོམ་པ་ ༩༠ན༡ �ོམ་པ་ ༧༣བ༢ ༡༥༦།༡༨
257 �་�ལ་ ༩༧བ༡ �་�ལ་ ༩༠ན༤ �་�ལ་ ༧༣བ༥ ༡༥༧།༦
258 �ི་བ་�ིས་ལན་ ༩༧བ༢ �ི་བ་�ི་ལན་ ༩༠ན༥ �ི་བ་�ི་ལན་ ༧༣བ༦ ༡༥༧།༡༠
259 �་བདེ་ ༩༨ན༤ �་བ་དེ་ ༩༠བ༦ �་བ་དེ་ ༧༤ན༦ ༡༥༨།༡༡
260 བ�ོམ་དགོས་ ༩༨བ༥ �ོམ་དགོས་ ༩༡བ༡ �ོམ་དགོས་ ༧༤བ༥ ༡༥༩།༡༠
261 བ�ོམ་ ༩༨བ༦ �ོམ་ ༩༡བ༢ �ོམ་ ༧༤བ༦ ༡༥༩།༡༣
262 བ�ོམ་པའི་ ༩༩ན༢ �ོམ་པའི་ ༩༡བ༣ �ོམ་པའི་ ༧༤བ༧ ༡༥༩།༡༧
263 �་�ས་ ༩༩ན༢ �་�ས་ ༩༡བ༤ �་�ས་ ༧༥ན༡ ༡༥༩།༡༨
264 འཐོབ་ལ། ༩༩ན༥ ཐོབ་ལ། ༩༡བ༦ ཐོབ་ལ། ༧༥ན༢ ༡༦༠།༥
265 གོ་རིམས་ ༩༩ན༦ གོ་རིམ་ ༩༢ན༡ གོ་རིམ་ ༧༥ན༤ ༡༦༠།༩
266 གོ་རིམས་�ང་ ༩༩ན༦ གོ་རིམ་ཡང་ ༩༢ན༡ གོ་རིམ་ཡང་ ༧༥ན༤ ༡༦༠།༩
267 བ�ོམ་པ་ ༡༠༠བ༡ �ོམ་པ་ ༩༣ན༡ �ོམ་པ་ ༧༦ན༡ ༡༦༢།༦
268 གོ་རིམས་�ང་ ༡༠༠བ༡ གོ་རིམ་ཡང་ ༩༣ན༡ གོ་རིམ་ཡང་ ༧༦ན༢ ༡༦༢།༧
269 �ོང་པའི་�ོང་པ་ ༡༠༡ན༡ �ོངས་པའི་�ོང་པ་ ༩༣བ༡ �ོངས་པའི་�ོང་པ་ ༧༦ན༧ ༡༦༣།༢
270 �ར་�་ ༡༠༡ན༢ �ར་�་ ༩༣བ༡ �ང་�་ ༧༦ན༧ ༡༦༣།༥

271 �ོང་པའི་�ོང་ཉིད་ ༡༠༡བ༡ �ོང་པའི་�ོང་ཉིད་ ༩༤ན༡ �ོངས་པའི་�ོང་ཉིད་ ༧༦བ༦ ༡༦༤།༢
272 རང་�་ ༡༠༡བ༢ རང་�་ ༩༤ན༢ རང་�་ ༧༦བ༦ ༡༦༤།༥
273 �ོང་པའི་�ོང་ཉིད་ ༡༠༡བ༢ �ོང་པའི་�ོང་ཉིད་ ༩༤ན༢ �ོངས་པའི་�ོང་ཉིད་ ༧༦བ༧ ༡༦༤།༥
274 ཁ་�ཾ་ག་ ༡༠༡བ༦ ཁ་�ཾ་ག་ ༩༤ན༦ ཁ་�ཾ་ག་ ༧༧ན༤ ༡༦༤།༡༧
275 བ�ེག་པའི་ ༡༠༢ན༢ �ེག་པའི་ ༩༤བ༡ �ེག་པའི་ ༧༧ན༥ ༡༦༥།༣
276 འ�ིན་ལས་ ༡༠༢ན༤ �ིན་ལས་ ༩༤བ༤ �ིན་ལས་ ༧༧ན༧ ༡༦༥།༩
277 �་བྷཾ། ༡༠༢ན༥ �་བྷ་མ�།། ༩༤བ༥ �་བྷཾ། ༧༧བ༢ ༡༦༥།༩

388 རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ། རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། རྫོགས་རིམ་མན་ངག

༈�ལ་འ�ོར་རོལ་པའི་དགའ་�ོན།

ཨང� �་འ�མ་དཔར་མ། ཤོག་
�ངས།

ད�ས་དཔར། ཤོག་�ངས། གཙང་དཔར། ཤོག་
�ངས།

དེབ་ག�གས་
ཤོག་�ངས།
1 ཐེག་པའི་ ༡ན༡ ཐོག་པའི་ ༡༩༥བ༡ ཐེག་པའི་ ༡༤༧བ༡ ༡༦༧།༤
2 བཅང་བའི་ ༡ན༡ བཅད་བའི་ ༡༩༥བ༢ བཅང་བའི་ ༡༤༧བ༡ ༡༦༧།༥
3 ནང་ན།། ༡ན༣ ནང་ན།། ༡༩༥བ༤ ནང་ད།། ༡༤༧བ༣ ༡༦༧།༡༡

4 མངས་པའི་ ༢བ༣ མངས་པའི་ ༡༩༦ན༥ མང་བའི་ ༡༤༨ན༣ ༡༦༨།༡༥
5 གོ་རིམས་ ༢བ༥ གོ་རིམ་ ༡༩༦ན༦ གོ་རིམས་ ༡༤༨ན༤ ༡༦༩།༡
6 བ�ང་བའི་ ༣ན༥ བ�ངས་པའི་ ༡༩༦བ༥ བ�ངས་པའི་ ༡༤༨བ༢ ༡༦༩།༡༦
7 �ོ་�ེ་ནི་སེམས་ ༤བ༢ �ོ་�ེ་སེམས་ ༡༩༨ན༡ �ོ་�ེ་ནི་སེམས་ ༡༤༩བ༡ ༡༧༡།༡༨
8 དེ་ཉིད་ཆོས་�ི་མཆོག་ ༥བ༣ དེ་ཉིད་�ི་ཆོས་མཆོག་ ༡༩༩ན༡ དེ་ཉིད་�ི་ཆོས་མཆོག་ ༡༥༠ན༥ ༡༧༣།༡༤
9 གཉིས་ཀར་ ༦ན༢ གཉིས་གར་ ༡༩༩ན༥ གཉིས་གར་ ༡༥༠བ༢ ༡༧༤།༡༠
10 བ�ག་པར་ ༦ན༤ བ�ག་པར ༡༩༩ན༦ བ�ག་པར་ ༡༥༠བ༣ ༡༧༤།༡༤

11 �་དེ་ཉིད་ ༦བ༦ �་དེ་ནི་ ༢༠༠ན༡ �་དེ་ནི་ ༡༥༡ན༣ ༡༧༥།༡༧
12 དང་པོའ་� ༧ན༤ དབང་པོའ་� ༢༠༠ན༥ དབང་པོའ་� ༡༥༡ན༥ ༡༧༦།༩
13 འགལ་བའི་ ༧བ༣ འགལ་བའི་ ༢༠༠བ༣ འ�ལ་བའི་ ༡༥༡བ༤ ༡༧༧།༣
14 ཐམས་ཅད་ཅེས་ ༩ན༡ ཐམས་ཅད་ཅེས་ ༢༠༡བ༥ ཐབས་ཅེས་ ༡༥༢བ༤ ༡༧༩།༦
15 འ�བ་པར་འ�ར་ཞེས་ ༩ན༡ འ�བ་པར་ཞེས་ ༢༠༡བ༥ འ�བ་པར་ཞེས་ ༡༥༢བ༤ ༡༧༩།༧
16 དོན་ནོ།། ༩ན༢ དོན་ཏོ།། ༢༠༡བ༥ དོན་ཏོ།། ༡༥༢བ༤ ༡༧༩།༧
17 �མ་པའོ་ ༡༠བ༦ �མ་པོའོ་ ༢༠༣བ༡ �མ་པོའོ་ ༡༥༤ན༢ ༡༨༣།༢
18 དོན་ནོ། ༡༡ན༥ དོན་ཏོ།། ༢༠༣བ༥ དོན་ཏོ།། ༡༥༤ན༦ ༡༨༣།༡༤
19 �ིད་མ་ ༡༡བ༤ �ིང་མ་ ༢༠༤ན༣ �ི་མ་ ༡༥༤བ༣ ༡༨༤།༡༠
20 �་བཞི་ ༡༢ན༡ �་བཞི་ ༢༠༤ན༦ �་བཞི་ ༡༥༤བ༦ ༡༨༥།༣
21 ��ད་ཚ�ས་ ༡༢ན༢ �ད་ཆོས་ ༢༠༤བ༡ �ད་ཆོས་ ༡༥༤བ༦ ༡༨༥།༥
22 མཐོ་ཚད་ ༡༢བ༥ མཐོ་�ད་ ༢༠༥ན༢ མཐོ་�ད་ ༡༥༥ན༦ ༡༨༦།༩

23

རེ་འགའ་མ་ལོངས་པའི་
མཐོ་ཚད་

༡༢བ༥ རེ་དགའ་མ་ལོངས་པའི་མཐོ་
�ད་

༢༠༥ན༣ རེ་དགའ་མ་ལོངས་པའི་མཐོ་
�ད་

༡༥༥ན༧ ༡༨༦།༡༡

24 གོང་ཙམ་ ༡༢བ༦ �ོང་ཙམ་ ༢༠༥ན༤ གོང་ཙམ་ ༡༥༥བ༡ ༡༨༦།༡༤
25 �ོམ་ཞིང� ༡༣ན༢ �ོམ་ཞིང� ༢༠༥ན༦ �ོམ་ཞིང� ༡༥༥བ༢ ༡༨༧།༡
26 ཆ་ད�་པར་འ�ར་ར།། ༡༣ན༤ ཆ་ད�ར་འ�ར་རོ།། ༢༠༥བ༡ ཆ་ད�ར་འ�ར་རོ།། ༡༥༥བ༤ ༡༨༧།༥
27 ཚད་�ངས་ ༡༤ན༣ ཆང་�ངས་ ༢༠༦ན༤ ཆང་�ངས་ ༡༥༦ན༥ ༡༨༩།༡
28 �་ད�ས་ ༡༤བ༦ �་ད�ས་ ༢༠༦བ༦ �་ད�ས་ ༡༥༦བ༥ ༡༩༠།༩
29 མཐོ་བའི་ ༡༥ན༣ མཐོས་བའི་ ༢༠༧ན༢ མཐོས་པའི་ ༡༥༦བ༧ ༡༩༠།༡༥
30 �་མཐོན་པོས་ ༡༥ན༤ ར་བ་མཐོན་པོས་ ༢༠༧ན༣ ར་བ་མཐོན་པོས་ ༡༥༧ན༡ ༡༩༡།༢
31 བཙལ་པའི་ ༡༥ན༦ བཙལ་བའི་ ༢༠༧ན༥ བཅལ་བའི་ ༡༥༧ན༣ ༡༩༡།༩
32 ཁོ་བོས་ ༡༥བ༤ ཁོ་བོ་ ༢༠༧བ༢ ཁོ་བོ་ ༡༥༧ན༧ ༡༩༢།༣
33 སེང་གེ་�་ཞེས་ ༡༦ན༡ སེང་གེའི་�་ནས་ ༢༠༧བ༤ སེང་གེའི་�་ཞེས་ ༡༥༧བ༡ ༡༩༢།༨
34 བཙལ་ན་ ༡༦ན༣ བཅལ་ན་ ༢༠༧བ༦ བཅལ་ན་ ༥༧བ༣ ༡༩༣།༡
35 དོན་ནོ།། ༡༦ན༤ དོན་ཏོ།། ༢༠༨ན༡ དོན་ཏོ།། ༥༧བ༤ ༡༩༣།༤
36 དོན་དེ། ༡༦བ༡ དོན་ཏེ། ༢༠༨ན༣ དོན་ཏེ། ༥༧བ༦ ༡༩༣།༡༠

བསྡུར་འབྲས་རེའུ་མིག 389
37 སོར་ལ་ ༡༧ན༤ སོར་�་ ༢༠༨བ༥ སོར་ལ་ ༡༥༨ན༦ ༡༩༤།༡༨
38 �ངས་�བས་ ༡༧བ༡ �ང་�བས་ ༢༠༩ན༡ �ང་�བས་ ༡༥༨བ༡ ༡༩༥།༥
39 བཤད་དེ། ༡༧བ༤ བཤད་དོ། ༢༠༩ན༤ བཤད་དེ། ༡༥༨བ༤ ༡༩༥།༡༦
40 བ�ངས་�ེ་འཁར་བ་ ༡༧བ༦ བ�ངས་ཏེ་འཁོར་བ་ ༢༠༩ན༦ བ�ངས་ཏེ་འཁར་བ་ ༡༥༨བ༥ ༡༩༦།༤
41 སེམས་སོ།། ༡༨ན༤ སེམས་ཏེ། ༢༠༩བ༣ སེམས་ཏེ། ༡༥༩ན༡ ༡༩༦།༡༣

42

�་�འི་�མ་བ�ེགས་ ༡༩ན༦ �་�འི་�ེང་བ་ག�མ་
བ�ེགས་

༢༡༠བ༣ �་�འི་�ེང་བ་ག�མ་
བ�ེགས་

༡༥༩བ༦ ༡༩༩།༢

43 ཆེད་�་ ༡༩བ༢ �ིར་�་ ༢༡༠བ༥ �ེད་�་ ༡༥༩བ༧ ༡༩༩།༦
44 བཤད་ཅིང� ༢༠བ༣ བཤད་�ང� ༢༡༡བ༥ བཤད་�ང� ༡༦༠བ༥ ༢༠༡།༩
45 ནོར་�ན་མའི་པཾ། ༢༠བ༤ ནོར་�ན་མའི་བ། ༢༡༡བ༥ ནོར་�ན་མའི་བ། ༡༦༠བ༥ ༢༠༡།༡༡
46 སོགས་པའོ།། ༢༡བ༤ སོགས་པའི།། ༢༡༢བ༣ སོགས་པའི།། ༡༦༡བ༡ ༢༠༣།༩
47 �ང་བར་�།། ༢༢བ༤ �ང་བར་�།། ༢༡༣བ༡ �ངས་པར་�།། ༡༦༢ན༤ ༢༠༥།༤

48 འཁར་བ་ ༢༣ན༣ འཁར་བ་ ༢༡༣བ༥ འཁོར་བ་ ༡༦༢བ༡ ༢༠༦།༡
49 རལ་�ིས་ ༢༣ན༦ རལ་�ིས་ ༢༡༤ན༡ རལ་�ིས་ ༡༦༢བ༣ ༢༠༦།༧
50 མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ ༢༣བ༡ མཚན་ཉིད་གཞན་ཐམས་ཅད་ ༢༡༤ན༢ མཚན་ཉིད་གཞན་ཐམས་ཅད་ ༡༦༢བ༤ ༢༠༦།༡༠
51 �ལ་མ་ ༢༣བ༥ �ལ་བ་ ༢༡༤བ༡ �ལ་མ་ ༡༦༣ན༡ ༢༠༧།༦

52 �ོ་�ེ་ནི་མ�ར་སོར་ ༢༤བ༡ �ོ་�ེ་�ར་སོར་ ༢༡༥ན༢ �ོ་�ེ་�ར་སོར་ ༡༦༣བ༡ ༢༠༨།༡༢
53 དོན་ནོ།། ༢༤བ༢ དོན་ཏོ།། ༢༡༥ན༣ དོན་ཏོ།། ༡༦༣བ༢ ༢༠༨།༡༥
54 �་ཡི་ ༢༤བ༥ དེ་ཡི་ ༢༡༥ན༦ དེ་ཡི་ ༡༦༣བ༤ ༢༠༩།༨
55 དོན་ནོ།། ༢༥ན༦ དོན་ཏོ།། ༢༡༥བ༥ དོན་ཏོ།། ༡༦༤ན༢ ༢༡༠།༧
56 �ོམ་�ི་ ༢༥བ༢ �ོམས་�ི་ ༢༡༦ན༡ �ོམས་�ི་ ༡༦༤ན༤ ༢༡༠།༡༣
57 མི་འཚམ་པ་ ༢༥བ༢ མ་འཚམས་པ་ ༢༡༦ན༢ མ་འཚམས་པ་ ༡༦༤ན༤ ༢༡༠།༡༤
58 ཆང་བ�ངས་ ༢༥བ༣ ཆང་�ང་ ༢༡༦ན༣ ཆང་�ང་ ༡༦༤ན༥ ༢༡༡།༡
59 ག�མ་ཆ་ ༢༥བ༦ �མ་ཆ་ ༢༡༦ན༥ �མ་ཆ་ ༡༦༤བ༡ ༢༡༡།༩

60 �་རེ་ ༢༦ན༡ རེ་རེ་ ༢༡༦ན༦ �་རེ་ ༡༦༤བ༡ ༢༡༡།༡༡
61 ཞེས་ལ་ ༢༦ན༡ ཞེང་ལ་ ༢༡༦ན༦ ཞེང་ལ་ ༢༦༤བ༢ ༢༡༡།༡༣
62 �འི་�མ་པོ་ ༢༦ན༢ �་�མ་པོ་ ༢༡༦བ༡ �འི་�མ་པོ་ ༡༦༤བ༣ ༢༡༢།༢
63 �ེ་བ་ ༢༦ན༦ �་བ་ ༢༡༦བ༤ �ེ་བ་ ༡༦༤བ༥ ༢༡༢།༡༠
64 བཞིར་�ེ་ ༢༦བ༥ བཞིར་�ེ་ ༢༡༧ན༣ བཞིན་�ེ་ ༡༦༥ན༣ ༢༡༣།༨
65 འགོས་གཉིས་ ༢༧བ༤ མགོས་གཉིས་ ༢༡༧བ༦ མགོས་གཉིས་ ༡༦༥བ༥ ༢༡༥།༣
66 �བས་ལས།། ༢༨ན༦ �བས་ལ།། ༢༡༨བ༢ �བས་ལས།། ༡༦༦ན༥ ༢༡༥།༦

67 ལམ་�ིས་ཐོབ་པའི་ ༣༢ན༦ ལམ་�ི་འཐོབ་པའི་ ༢༢༢ན༣ ལམ་�ིས་ཐོབ་པའི་ ༡༦༩ན༤ ༢༢༣།༤
68 �བས་�་ ༣༢བ༤ �བས་�ི་ ༢༢༢བ༡ �བས་�ི་ ༡༦༩ན༧ ༢༢༣།༡༧
69 �་�ས་ ༣༢བ༥ �་�ས་ ༢༢༢བ༡ �་�ྭས་ ༡༦༩བ༡ ༢༢༣།༡༩

70 བ�ེད་�ོགས་ ༣༢བ༦ �ེད་�ོགས་ ༢༢༢བ༣ �ེད་�ོགས་ ༡༦༩བ༢ ༢༢༤།༤
71 མི་བ�ོད་ ༣༥ན༡ མི་བ�ོད་ ༢༢༤བ༡ མི་བ�ེད་ ༡༧༡བ༧ ༢༢༧།༡༡
72 �ོང་པ་ཉིད་ ༣༦བ༢ �ོད་ཉིད་ ༢༢༥བ༦ �ོང་པ་ཉིད་ ༡༧༢ན༢ ༢༣༠།༡༣
73 རང་གི་ངང་ ༣༦བ༤ རང་གི་ངང་ ༢༢༦ན༢ རང་གི་དང་ ༡༧༢ན༣ ༢༣༡།༢
74 ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་ ༣༧ན༥ ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་ ༢༢༦བ༣ ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་ ༡༧༢བ༢ ༢༣༢།༧
75 བ�ད་ལ་ ༣༨ན༡ བ�ད་པ་ ༢༢༧ན༤ བ�ད་ལ་ ༡༧༣ན༢ ༢༣༣།༡༢
76 �མ་དག་ ༣༨བ༣ �མ་པར་ ༢༢༧བ༥ �མ་པར་ ༡༧༣བ༡ ༢༣༤།༡༥

390 རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ། རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། རྫོགས་རིམ་མན་ངག

77 མཚན་པ་ ༣༨བ༤ མཚན་པ་ ༢༢༧བ༦ མཚ�ན་པ་ ༡༧༣བ༢ ༢༣༤།༡༨
78 �ན་པོ་ ༣༩ན༥ �ོམ་པོ་ ༢༢༨ན༦ �ན་པོ་ ༡༧༤ན༡ ༢༣༦།༡
79 མཚ�ན་པའོ།། ༣༩བ༡ མཚ�ན་པའི་ ༢༢༨བ༢ མཚ�ན་པའོ་ ༡༧༤ན༢ ༢༣༦།༥
80 དོན་ནོ།། ༤༠བ༣ དོན་ཏོ།། ༢༢༩བ༣ དོན་ཏོ།། ༡༧༤བ༧ ༢༣༨།༡༡
81 མ�་��་ ༤༡ན༡ མཻ་�་ ༢༢༩བ༧ མ�་�་ ༡༧༥ན༤ ༢༣༩།༥
82 མ�ར་སོར་ ༤༤བ༥ �ར་སོར་ ༢༣༣བ༢ �ར་སོར་ ༡༧༧བ༦ ༢༤༦།༨
83 མཚམས་ནས་ ༤༦བ༡ མཚ�མས་ནས་ ༢༣༥ན༢ མཚམས་ནས་ ༡༧༨བ༧ ༢༤༩།༨
84 གདགས་པར་�འོ།། ༤༦བ༢ གདགས་པར་�འི་ ༢༣༥ན༣ གདགས་པར་�འོ་ ༡༧༨བ༧ ༢༤༩།༡༠
85 �་�ར་ ༤༦བ༢ �་�ར་ ༢༣༥ན༣ �་�ར་ ༡༧༩ན༡ ༢༤༩།༡༠
86 དགེ་བ་ཡིན།། ༥༠བ༤ དགེ་བ་ཡིན།། ༢༣༩ན༡ དག་པ་ཡིན།། ༡༨༡བ༥ ༢༥༧།༥
87 ཨ་ལས་ ༥༡བ༤ ཨ་ལས་ ༢༣༩བ༥ ས་ལས་ ༡༨༢ན༧ ༢༥༩།༦
88 ཁམ་སའམ། ༥༤ན༤ ཁམ་སའམ། ༢༤༢ན༣ ཁམ་པའམ། ༡༨༤ན༣ ༢༦༣།༡༥

89 གཡེར་ཁ་ ༥༤བ༢ གཡེར་ཁ་ ༢༤༢བ༢ གཡར་ཁ་ ༡༨༤ན༦ ༢༦༤།༨
90 �ོག་�་ ༥༤བ༣ �ོག་�་ ༢༤༢བ༢ �ོག་�་ ༡༨༤ན༧ ༢༦༤།༡༠
91 �ོག་�་ ༥༤བ༤ �ོག་�་ ༢༤༢བ༤ �ོག་�་ ༡༨༤བ༡ ༢༦༤།༡༣
92 �ོག་�་ ༥༤བ༥ པོག་�་ ༢༤༢བ༤ �ོག་�་ ༡༨༤བ༡ ༢༦༤།༡༤
93 �ག་གི་ ༥༥ན༡ �ག་གིས་ ༢༤༢བ༦ �ག་གས་ ༡༨༤བ༣ ༢༦༤།༢༠
94 འ�ེན་�གས་ ༥༥ན༡ འ�ེན་�གས་ ༢༤༢བ༦ འ�ེན་�གས་ ༡༨༤བ༣ ༢༦༤།༢༠
95 དོན་ནོ།། ༥༥བ༦ དོན་ཏོ།། ༢༤༤ན༡ དོན་ཏོ།། ༡༨༥ན༧ ༢༦༦།༡༧
96 �ད་མེད་�ི་ལས་ ༥༧ན༤ �ད་མེད་�ི་�་ལས་ ༢༤༥ན༢ �ད་མེད་�ི་ལས་ ༡༨༦ན༥ ༢༦༩།༢
97 གང་གིས་མ་བཤད་ ༥༧ན༤ གང་གིས་�ང་མ་བཤད་ ༢༤༥ན༢ གང་གིས་�ང་མ་བཤད་ ༡༨༦ན༥ ༢༦༩།༣
98 མཆན་འོག་ ༥༧ན༦ མཚན་འོག་ ༢༤༥ན༤ མཚན་འོག་ ༡༨༦ན༦ ༢༦༩།༨
99 མང་པོ་མ་བཤད་ ༥༧བ༦ མང་པོ་བཤད་ ༢༤༥བ༤ མང་པོ་མ་བཤད་ ༡༨༦བ༤ ༢༧༠།༦
100 གནས་གནས་�་ ༥༨བ༦ གནས་�མས་�་ ༢༤༦བ༣ གནས་གནས་�་ ༡༨༧ན༧ ༢༧༢།༡
101 ཞེས་པས་ ༥༩བ༦ ཅེས་པས་ ༢༤༧བ༢ ཅེས་པས་ ༡༨༨ན༣ ༢༧༣།༡༤
102 �ིང་པ་དང� ༦༢བ༡ �ེད་པ་དང� ༢༥༠ན༡ �ིང་བ་དང� ༡༨༩བ༧ ༢༧༨།༡༤
103 ག�ང་བ་ ༦༢བ༦ �་བའང་ ༢༥༠བ༡ �་བའང་ ༡༩༠ན༥ ༢༧༩།༡༤

104 ག�མ་མོ་ ༦༤བ༣ ག�མ་པོ་ ༢༥༢ན༣ ག�མ་པོ་ ༡༩༡བ༡ ༢༨༢།༡༦
105 བ�ག་ལ་ ༦༤བ༥ བ�ག་ཐབས་ལ་ ༢༥༢ན༥ བ�ག་ལ་ ༡༩༡བ༣ ༢༨༣།༦

106 �ར་�ོད་ ༦༥ན༢ �ར་�ོད་ ༢༥༢བ༡ �་�ོད་ ༡༩༡བ༥ ༢༨༣།༡༣
107 འཇིག་པའམ་ ༦༥ན༥ འཇིགས་པའང་ ༢༥༢བ༤ འཇིགས་པའང་ ༡༩༢ན༡ ༢༨༤།༡༤
108 འཇིག་ཅེས་ ༦༥ན༥ འཇིགས་ཞེས་ ༢༥༢བ༤ འཇིགས་ཞེས་ ༡༩༢ན༡ ༢༨༤།༥
109 གསོད་པར་ ༦༥བ༥ བསོད་པར་ ༢༥༣ན༤ བསོད་པར་ ༡༩༢ན༦ ༢༨༥།༡
110 ཡི་�གས་�མ་�ག་ ༦༦བ༢ ཡི་�གས་�མ་�ག་ ༢༥༣བ༦ ཡི་དགས་�ག་ ༡༩༢བ༦ ༢༨༦།༡༡
111 �་ལ། ༦༧ན༡ �ས་ལ། ༢༥༤ན༥ �་ལ། ༡༩༣ན༣ ༢༨༧།༧

112 དམར་གོག་ ༦༧ན༧ དམའ་ཤོག་ ༢༥༤བ༤ དམར་གོག་ ༡༩༣ན༧ ༢༨༨།༥
113 �ེ་རིས་ ༦༨ན༢ �་རིས་ ༢༥༥ན༥ �་རིས་ ༡༩༣བ༦ ༢༨༩།༡༡
114 ག�ང་བཞིན་ ༧༠བ༢ ག�ང་བཞིན་ ༢༥༧བ༤ ག�ང་བཞིན་ ༡༩༥བ༣ ༢༩༤།༣
115 �ས་པ་ ༧༠བ༤ �ས་ལ་ ༢༥༧བ༦ �ས་པ་ ༡༩༥བ༥ ༢༩༤།༩
116 ས�་ཛ་ཏ་གཾ། ༧༠བ༦ ས�་ཛ་ག་ཏཾ། ༡༩༥བ༧ ༢༩༤།༡༣

བསྡུར་འབྲས་རེའུ་མིག 391

༈�ོགས་རིམ་མན་ངགཨང� �་འ�མ་དཔར་མ། ཤོག་
�ངས།

ད�ས་དཔར། ཤོག་
�ངས།

གཙང་དཔར། ཤོག་
�ངས།

དེབ་ག�གས་
ཤོག་�ངས།
1 �་བ་ ༡ན༡ �་བའི་ ༡ན༡ �་བ་ ༡ན༡ ༢༩༥།༦
2 བ�ོམ་པར་�་ ༡བ༢ �ོམ་པར་�་ ༡བ༢ �ོམ་པར་�་ ༡བ༢ ༢༩༥།༨
3 ཅེས་ག�ངས་ ༢ན༡ ཞེས་ག�ངས་ ༡བ༤ ཅེས་ག�ངས་ ༡བ༤ ༢༩༥།༡༥
4 བ�བ་�་ ༢ན༣ �བ་�་ ༢ན༡ �བ་�་ ༢ན༡ ༢༩༦།༣
5 བ�བ་པར་ ༢ན༤ �བ་པར་ ༢ན༢ �བ་པར་ ༢ན༢ ༢༩༦།༦
6 �་�ས་ ༢བ༡ �་�ས་ ༢ན༣ �་�ས་ ༢ན༢ ༢༩༦།༨
7 �ེ་འགོས་ ༣བ༡ �ེ་མགོས་ ༣ན༥ �ེ་མགོས་ ༣ན༢ ༢༩༨།༣
8 མི་�ེད་པ་ ༣བ༥ མི་�ེད་པ་ ༣བ༣ མི་�ེད་པ་ ༣ན༥ ༢༩༨།༡༤
9 �་�ས་ ༣བ༥ �་�ས་ ༣བ༣ �་�ས་ ༣ན༥ ༢༩༨།༡༥
10 བ�བས་པའི་ ༤ན༣ �བས་པའི་ ༤ན༢ �བས་པའི་ ༣བ༢ ༢༩༩།༨
11 བ�ོམ་དགོས་ལ། ༤ན༤ �ོམ་དགོས་ལ། ༤ན༢ �ོམ་དགོས་ལ། ༣བ༢ ༢༩༩།༡༠
12 བ�བ་དགོས་ ༤ན༤ �བ་དགོས་ ༤ན༣ �བ་དགོས་ ༣བ༣ ༢༩༩།༡༡
13 བ�ོམ་དགོས་སོ།། ༤ན༥ �ོམ་དགོས་སོ།། ༤ན༣ �ོམ་དགོས་སོ།། ༣བ༣ ༢༩༩།༡༢
14 བ�ོམས་ནས་ ༤ན༦ �ོམ་ནས་ ༤ན༤ �ོམ་ནས་ ༣བ༤ ༢༩༩།༡༥
15 བ�ོམ་དགོས་ ༤ན༦ �ོམ་དགོས་ ༤ན༤ �ོམ་དགོས་ ༣བ༤ ༢༩༩༡༦
16 ད�ོལ་དགོས་ ༤བ༢ འ�ོལ་དགོས་ ༤ན༦ འ�ོལ་དགོས་ ༣བ༥ ༣༠༠།༣
17 བ�ོམ་དགོས་ ༤བ༢ �ོམ་དགོས་ ༤ན༦ �ོམ་དགོས་ ༣བ༦ ༣༠༠།༤
18 ད�ོལ་བ་ ༤བ༣ འ�ོལ་བ་ ༤བ༡ འ�ོལ་བ་ ༣བ༧ ༣༠༠།༧
19 བ�བ་པའི་ ༤བ༣ �བ་པའི་ ༤བ༢ �བ་པའི་ ༣བ༧ ༣༠༠།༧
20 བ�ོམ་དགོས་ ༤བ༣ �ོམ་དགོས་ ༤བ༢ �ོམ་དགོས་ ༣བ༧ ༣༠༠།༨
21 བ�ོམས་པས་ ༤བ༤ �ོམ་པས་ ༤བ༢ �ོམ་པས་ ༤ན༡ ༣༠༠།༡༠
22 མ་ཡིན་ལ། ༥ན༦ མ་ཡིན། ༥ན༤ མ་ཡིན་ལ། ༤བ༡ ༣༠༡།༡༦
23 �་ཡ་ ༥བ༢ �་ཡ་ ༥ན༦ ཀ་ཡ་ ༤བ༢ ༣༠༢།༢
24 �བ་བམ། ༧ན༡ �བ་བམ། ༦བ༦ �བ་སམ། ༥བ༣ ༣༠༤།༡༨

25 �་བ�ོམ་པ་ ༧བ༣ �་�ོམ་པ་ ༧བ༢ �་བ�ོམ་པ་ ༦ན༣ ༣༠༥།༢༠
26 བ�ོམས་པའི་ ༧བ༥ �ོམ་པའི་ ༧བ༤ �ོམ་པའི་ ༦ན༤ ༣༠༦།༤
27 བ�ོམས་པའི་�ོབས་ ༨ན༥ �ོམ་པའི་�ོབས་ ༨ན༤ �ོམ་པའི་�ོབས་ ༦བ༢ ༣༠༧།༡
28 འདོད་ན། ༩ན༣ འདོན་ན། ༩ན༢ འདོད་ན། ༧ན༣ ༣༠༨།༩
29 �ལ་�་འདོད་ན། ༩ན༣ �ལ་�་འདོན་ན། ༩ན༢ �ལ་�་འདོད་ན། ༧ན༣ ༣༠༨།༡༠
30 ཆེད་�་ ༡༡ན༡ ཆེད་�་ ༡༡ན༡ �ེད་�་ ༨བ༡ ༣༡༡།༡༡
31 ཆེད་�་�་བའི་ ༡༡ན༣ ཆེད་�་�་བའི་ ༡༡ན༢ �ེད་�་�་བའི་ ༨བ༢ ༣༡༡།༡༤
32 ཆེད་�་ ༡༡ན༤ ཆེད་�་ ༡༡ན༤ �ེད་�་ ༨བ༣ ༣༡༡།༡༨

33

�མ་བཅད་�ོང་པའི་�ིར།། ༡༡ན༦ �མ་ད�ད་�ོང་པ་ཉིད།། ༡༡ན༦ �མ་བཅད་�ོང་པའི་
�ིར།།

༨བ༥ ༣༡༢།༥

34 �མ་བཅད་ ༡༡བ༡ �མ་ད�ད་ ༡༡བ༡ �མ་བཅད་ ༨བ༦ ༣༡༢།༧
35 བ�ོམ་�འི་ ༡༡བ༡ �ོམ་�འི་ ༡༡བ༡ �ོམ་�འི་ ༨བ༦ ༣༡༢།༩
36 མ་�ེད་པའི་ཚ�་ན། ༡༡བ༣ མ་�ེད་པའི་ཚ�་ན། ༡༡བ༣ མ་�ེད་པའི་ཚ�་ན། ༨བ༧ ༣༡༢།༡༣

392 རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ། རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། རྫོགས་རིམ་མན་ངག

37 མ་�ེད་པ་དེ་ ༡༡བ༣ མ་�ེད་པ་དེ་ ༡༡བ༣ མ་�ེད་པ་དེ་ ༨བ༧ ༣༡༢།༡༣
38 བ�ོམ་པར་ ༡༡བ༥ �ོམ་པར་ ༡༡བ༥ �ོམ་པར་ ༩ན༢ ༣༡༣།༤
39 �བ་བདེ་ ༡༢ན༢ �བ་བདེ་ ༡༢ན༢ �བ་�ེ་ ༩ན༥ ༣༡༣།༡༢
40 �ོང་པས་�ས་ ༡༢ན༣ �ོང་པས་ཕར་�ས་ ༡༢ན༣ �ོང་པས་བར་�ས་ ༩ན༥ ༣༡༣།༡༤
41 ཡིན་མེད་ ༡༢ན༤ ཡིན་ངེས་མེད་ ༡༢ན༣ ཡིན་མེད་ ༩ན༦ ༣༡༣།༡༦
42 �ས་�ི་ ༡༢ན༤ �ས་དབེན་�ི་ ༡༢ན༤ �ས་�ི་ ༩ན༦ ༣༡༣།༡༨
43 འཆར་བའི་ ༡༢བ༣ འཆར་བའི་ ༡༢བ༣ འཆིང་བའི་ ༩བ༣ ༣༡༤།༡༣
44 �ོགས་རིམ་པ་ ༡༢བ༦ �ོགས་རིམ་པའི་ ༡༢བ༦ �ོགས་རིམ་པ་ ༩བ༦ ༣༡༥།༢
45 �་བ�ོམ་པར་ ༡༢བ༦ �་�ོམ་པར་ ༡༢བ༦ �་�ོམ་པར་ ༩བ༦ ༣༡༥།༢
46 བ�ོམ་�ལ་ ༡༣ན༢ �ོམ་�ལ་ ༡༣ན༢ �ོམ་�ལ་ ༩བ༧ ༣༡༥།༦

47

ད�ོལ་བའི་�ིར་དགོངས་པ་ ༡༣ན༦ འ�ོལ་བའི་�ིར་�ོམ་པ་ ༡༣བ༡ འ�ོལ་བ་�ིར་དགོངས་
པ་

༡༠ན༥ ༣༡༦།༡

48 བ�ོམ་དགོས་ ༡༣བ༤ �ོམ་དགོས་ ༡༣བ༤ �ོམ་དགོས་ ༡༠བ༡ ༣༡༦།༡༠
49 བ�ོམ་པ་ ༡༣བ༥ �ོམ་པ་ ༡༣བ༥ �ོམ་པ་ ༡༠བ༡ ༣༡༦།༡༣
50 བ�ོམ་�ལ་ ༡༣བ༥ �ོམ་�ལ་ ༡༣བ༦ �ོམ་�ལ་ ༡༠བ༢ ༣༡༦།༡༦
51 �ང་བ�ོམས་ ༡༣བ༦ �ང་�ོམས་ ༡༣བ༦ �ང་�ོམས་ ༡༠བ༢ ༣༡༦།༡༧
52 བ�ོམ་པ་ ༡༤ན༡ �ོམ་པ་ ༡༤ན༡ �ོམ་པ་ ༡༠བ༣ ༣༡༧།༣
53 �བ་བདེ་ ༡༤ན༦ �བ་བདེ་ ༡༤བ༡ �བ་�ེ་ ༡༡ན༡ ༣༡༨།༢
54 ཙམ་ཞིག་ ༡༤བ༢ ཙམ་བཞག་ ༡༤བ༣ ཙམ་པ་ཞིག་ ༡༡ན༢ ༣༡༨།༦
55 བ�ིས་པའི་ ༡༥ན༣ �ིས་པའི་ ༡༥ན༤ �ིས་པའི་ ༡༡བ༡ ༣༡༩།༦
56 རིགས་པ་�ེས་པས་ ༡༥ན༦ རིགས་བ�ེས་པས ༡༥བ༡ རིགས་བ�ེས་པས་ ༡༡བ༤ ༣༡༩།༡༦
57 མ�ད་ནས་ ༡༥བ༡ བ�ད་ནས་ ༡༥བ༢ མ�ད་ནས་ ༡༡བ༤ ༣༡༩།༡༧
58 �ར་སེལ་�ིས་ ༡༥བ༢ �ར་སེལ་�ི་ ༡༥བ༤ �ར་སེལ་�ི་ ༡༡བ༦ ༣༢༠།༡
59 ཚ�་གཉིས་ཀའི་ཚ�་�་�ག་ ༡༥བ༢ ཚ�་�་�ག་ ༡༥བ༤ ཚ�་གཉིས་ཀའི་ཚ�་�་�ག་ ༡༡བ༦ ༣༢༠།༤
60 འཇམ་པར་ ༡༥བ༣ འཇམ་པ་ ༡༥བ༤ འཇམ་པར་ ༡༡བ༦ ༣༢༠།༥

61 �ར་སེལ་ནི་ ༡༥བ༣ �ར་སེལ་ནི་ ༡༥བ༤ �ར་སེལ་ལ་ ༡༡བ༦ ༣༢༠།༥
62 བ�ོམས་�ོབས་ ༡༥བ༤ �ོམ་�ོབས་ ༡༥བ༦ �ོམ་�ོབས་ ༡༡བ༧ ༣༢༠།༡༠
63 ཡ་མ�་ལ་ ༡༦ན༣ ཡ་མ�་ལ་ ༡༦ན༤ ཡ་མ�ལ་ ༡༢ན༤ ༣༢༡།༣
64 �་བའི་ཆ་ཅེས་ ༡༦ན༦ �་བའི་ཚ�་ཞེས་ ༡༦བ༢ �་བའི་ཆ་ཅེས་ ༡༢ན༧ ༣༢༡།༡༣
65 དཀར་བ། ༡༦བ༢ དཀར། ༡༦བ༤ དཀར་བ། ༡༢བ༢ ༣༢༡།༡༩
66 བ�་བ་གཞི་ལ་ ༡༩བ༢ བ�་གཞིལ་ ༡༩བ༥ བ�་བ་གཞི་ལ ༡༤བ༥ ༣༢༧།༢
67 བ�ས་པའི་ ༡༩བ༥ བ�ས་པའི་ ༢༠ན༢ བ�ས་པའི་ ༡༤བ༧ ༣༢༧།༡༠
68 འོད་གསལ་�་�ས་ ༢༠ན༤ འོད་གསལ་ལས་�་ལས་ ༢༠བ༢ འོད་གསལ་�་�ས་ ༡༥ན༥ ༣༢༨།༩
69 �ང་�ོག་�ར་ག�མ་ ༢༠བ༢ �ང་�ོག་�ར་ག�མ་ ༢༠བ༥ �ང་�ོགས་འབར་ག�མ་ ༡༥བ༡ ༣༢༨།༡༩
70 �་ཀ་རའི་ ༢༡ན༦ �་ཀ་རའི་ ༢༡བ༤ �་ཀ་རའི་ ༡༦ན༣ ༣༣༠༠།༡༡
71 �ལ་�ི་ནང་དང་ ༢༢བ༣ �ལ་�ི་མེ་དང་ ༢༣ན༡ �ལ་�ི་ན་ད་དང་ ༡༧ན༢ ༣༣༢།༡༤
72 བ�ོམས་�ོབས་ ༢༢བ༥ �ོམ་�ོབས་ ༢༣ན༣ �ོམ་�ོབས་ ༡༧ན༤ ༣༣༣།༣
73 �ད་ནས་གཅོད་ ༡༢བ༦ �ད་གཅོད་ ༢༣ན༤ �ད་གཅོད་ ༡༧ན༤ ༣༣༣།༥
74 �་ནི་ ༢༣ན༦ �་པ་ནི་ ༢༣བ༤ �་ནི་ ༡༧བ༣ ༣༣༤།༥
75 �ིང་ཁར་ཅེས་ ༢༣བ༤ �ིང་ཁར་ཞེས་ ༢༤ན༢ �ིང་ཁར་ཅེས་ ༡༧བ༦ ༣༣༤།༡༦
76 ད�ོལ་བ་ ༢༥ན༥ �ོལ་བ་ ༢༥བ༢ �ོལ་བ་ ༡༩ན༡ ༣༣༧།༡༤

བསྡུར་འབྲས་རེའུ་མིག 393
77 �་མི་དགོས་ ༢༥བ༢ �་བའི་དགོས་ ༢༥བ༦ �་མི་དགོས ༡༩ན༤ ༣༣༨།༦
78 ཤེད་མ�ངས་ ༢༦བ༦ ཤེད་མ�ངས་ ༢༧ན༥ ཤིད་མ�ངས་ ༢༠ན༥ ༣༤༠།༡༥
79 མཆེད་པའི་ ༢༧ན༥ མཆེད་པའི་ ༢༧བ༤ མཆོད་པའི་ ༢༠བ༢ ༣༤༡།༨
80 �ང་གིས་གཡོ་བ་ ༢༧ན༦ �ང་གི་གཡོ་བ་ ༢༧བ༥ �ག་གིས་ཡོ་བ་ ༢༠བ༣ ༣༤༡།༡༡
81 ག�ང་ན་མར་ ༢༧བ༣ ག�ང་མར་ ༢༨ན༣ ག�ང་ན་མར་ ༢༠བ༦ ༣༤༢།༣

82 བབ་�ེ། ༢༨ན༡ ཕབ་�ེ། ༢༨ན༦ བབ་�ེ། ༢༡ན༢ ༣༤༢།༡༢
83 བ�ོམ་མོ།། ༢༨ན༡ �ོམ་མོ།། ༢༨བ༡ �ོམ་མོ།། ༢༡ན༣ ༣༤༢།༡༣
84 བ�ོམ་མོ།། ༢༨ན༡ �ོམ་མོ།། ༢༨བ༡ �ོམ་མོ།། ༢༡ན༣ ༣༤༢།༡༤
85 མ་ད�ོལ་ ༢༨བ༡ མ་�ོལ་ ༢༩ན༡ མ་�ོལ་ ༢༡བ༡ ༣༤༣།༡༤
86 ད�ོལ་བ་ ༢༨བ༡ �ོལ་བ་ ༢༩ན༡ �ོལ་བ་ ༢༡བ༡ ༣༤༣།༡༥
87 ད�ོལ་�ེ། ༢༨བ༢ �ོལ་�ེ། ༢༩ན༢ �ོལ་�ེ། ༢༡བ༢ ༣༤༣།༡༧
88 �ན་བ�གས་ ༢༨བ༣ �ན་བ�གས་ ༢༩ན༣ �ན་�གས་ ༢༡བ༣ ༣༤༤།༥

89 �ན་�ལ་ལོ།། ༢༩བ༡ �ན་�ལ་ལོ།། ༣༠ན༢ �ན་�ལ་ལོ།། ༢༢ན༤ ༣༤༥།༡༣
90 བ�ེན་པར་�ར་ ༢༩བ༢ བ�ེན་པར་�ར་ ༣༠ན༣ �ེན་པར་�ར་ ༢༢ན༦ ༣༤༥།༡༥
91 ག�མ་པོ་རེ་རེ་ ༢༩བ༢ ག�མ་པོ་དེ་རེ་རེ་ ༣༠ན༣ ག�མ་པོ་དེ་རེ་རེ་ ༢༢ན༦ ༣༤༥།༡༧
92 �ན་མོང་ ༢༩བ༣ �ན་མོངས་ ༣༠ན༤ �ན་མོངས་ ༢༢བ༡ ༣༤༦།༡
93 རིམ་པ་བཞིན་ ༣༠ན༢ རིམ་བཞིན་ ༣༠བ༣ རིམ་པ་བཞིན་ ༢༢བ༥ ༣༤༦།༡༤
94 ཉིད་དང་ཅེས་ ༣༠ན༤ ཉིད་དང་ཞེས་ ༣༠བ༤ ཉིད་དང་ཅེས་ ༢༢བ༦ ༣༤༦།༡༩
95 བ�གས་པ་ ༣༠ན༥ བཏགས་པ་ ༣༠བ༦ བ�གས་པ་ ༢༢བ༧ ༣༤༧།༤

96 འ�་ལ་ ༣༡ན༢ འ�་ལ་ ༣༡བ༣ འདི་ལ་ ༢༣བ༢ ༣༤༨།༡༡
97 བཞོན་པ་ ༣༡བ༢ བཞོན་པ་ ༣༢ན༤ བཞིན་པ་ ༢༤ན༡ ༣༤༩།༡༢
98 �ོག་པ་བཞི་བ�་པོ་ ༣༡བ༤ �ོག་པ་བཞི་བ�་པོ་ ༣༢ན༦ �ོག་པ་བ�་པོ་ ༢༤ན༣ ༣༤༩།༡༨
99 �ོགས་རིམས་སོ།། ༣༢བ༥ �ོགས་རིམ་སོ།། ༣༣བ༢ �ོགས་རིམས་སོ།། ༢༥ན༦ ༣༥༢།༢

100

བ�གས་པའི་བ�གས་དོན་ ༣༣བ༢ བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་ ༣༤ན༦ བ�གས་པའི་བ�གས་
དོན་

༢༥བ༢ ༣༥༣།༩

101 ཐིམ་པ་ན། ༣༤ན༦ ཐིམ་ནས། ༣༥ན༣ ཐིམ་པ་ན། ༢༦ན༣ ༣༥༤།༡༦
102 ཐིམ་པ་ན། ༣༤བ༡ ཐིམ་ནས། ༣༥ན༤ ཐིམ་པ་ན། ༢༦ན༣ ༣༥༤།༡༨
103 ཐིམ་པ་ན་ ༣༤བ༢ ཐིམ་ནས་ ༣༥ན༥ ཐིམ་པ་ན་ ༢༦ན༤ ༣༥༥།༣
104 ཐོན་ཏེ་ ༣༥ན༡ ཐོན་�ེ་ ༣༥བ༥ ཐོན་�ེ་ ༢༦བ༢ ༣༥༦།༡
105 རིགས་འཛ�ན་ ༣༥ན༢ རིག་པ་འཛ�ན་ ༣༥བ༥ རིགས་འཛ�ན་ ༢༦བ༣ ༣༥༦།༢
106 དོགས་པའོ།། ༣༦ན༥ དགོས་པའོ།། ༣༧ན༣ དགོས་པའོ།། ༢༧བ༢ ༣༥༨།༦

107

�གས་སོགས་�ི་བར་�ིས་ ༣༦བ༤ �གས་སགས་�ི་བར་�ི་ ༣༧བ༢ �གས་སོགས་�ི་བར་
�ིས་

༢༧བ༦ ༣༥༩།༡

108 བ�ོམས་པའི་ ༣༨ན༡ �ོམ་པའི་ ༣༨བ༥ �ོམ་པའི་ ༢༨བ༥ ༣༦༡།༡
109 �ས་�ི་ ༣༨ན༦ �ལ་�ི་ ༣༩ན༤ �ས་�ི་ ༢༩ན༣ ༣༦༡།༡༥
110 བ�ོམས་པའི་ ༣༨ན༦ �ོམ་པའི་ ༣༩ན༤ �ོམ་པའི་ ༢༩ན༣ ༣༦༡།༡༦
111 འ�ོ་བར་ ༣༨བ༣ འ�ོ་ཁར་ ༣༩བ༡ འ�ོ་བར་ ༢༩ན༥ ༣༦༢།༣
112 བ�ོམ་པའོ།། ༣༩བ༦ �ོམ་པའོ།། ༤༠བ༣ �ོམ་པའོ།། ༣༠ན༣ ༣༦༤།༣
113 དང་པོ་གཉིས་ ༤༠ན༦ དང་པོ་ལ་གཉིས་ ༤༡ན༢ དང་པོ་གཉིས་ ༣༠བ༡ ༣༦༤།༡༩
114 བ�ོམས་པས་ ༤༠ན༦ �ོམ་པས་ ༤༡ན༣ �ོམ་པས་ ༣༠བ༡ ༣༦༥།༡
115 བ�ོམས་པས། ༤༠བ༢ �ོམ་པས། ༤༡ན༤ �ོམ་པས། ༣༠བ༣ ༣༦༥།༦

394 རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ། རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། རྫོགས་རིམ་མན་ངག

116 དེ་ལ་དེས་བར་དོའ་ � ༤༠བ༣ དེ་ལ་བར་དོའ་ � ༤༡ན༥ དེ་ལ་དེས་བར་དོའ་ � ༣༠བ༤ ༣༦༥།༡༠
117 བ�ོམས་པས་ ༤༠བ༣ �ོམ་པས་ ༤༡ན༦ �ོམ་པས་ ༣༠བ༤ ༣༦༥།༡༡
118 ཞིག་ཡིན་ ༤༡ན༣ ཞིག་གི་ཡིན་ ༤༡བ༥ ཞིག་གི་ཡིན་ ༣༡ན༢ ༣༦༦།༨
119 བ�ོམས་པའི་�ོབས་�ིས་ ༤༡བ༣ �ོམ་པའི་�ོབས་�ིས་ ༤༢ན༦ �ོམ་པའི་�ོབས་�ིས་ ༣༡ན༧ ༣༦༧།༧
120 �ས་�ི་ ༤༢ན༢ �ས་�ིས་ ༤༢བ༥ �ས་�ིས་ ༣༡བ༥ ༣༦༨།༡
121 �བ་པ་ཡི་ངོ་བོ་ ༤༢བ༡ མ་�བ་པའི་ངོ་བོ་ ༤༣ན༣ �བ་པ་ཡི་ངོ་བོ་ ༣༢ན༢ ༣༦༨།༡༤
122 བ�གས་པ་ ༤༢བ༢ བཏགས་པ་ ༤༣ན༥ བ�གས་པ་ ༣༢ན༣ ༣༦༨།༡༨

123

རང་ག་བར་མ་ལངས་རིང་ལ་ ༤༢བ༣ རང་དགའ་བར་མ་ལངས་རིང་ལ་ ༤༣ན༦ རང་དགའ་བར་མ་ལངས་
རིན་ལ་

༣༢ན༣ ༣༦༨།༡༩

124 དེས་ན་བ�ེད་རིམ་ ༤༢བ༥ དེས་ན་རིམ་ ༤༣བ༢ དེས་ན་རིམ་ ༣༢ན༥ ༣༦༩།༦
125 ཙམ་�ིས་ ༤༢བ༥ ཙམ་�ི་ ༤༣བ༢ ཙམ་�ི་ ༣༢ན༥ ༣༦༩།༧
126 བ�ོམ་པ་ ༤༣ན༥ �ོམ་པ་ ༤༤ན༢ �ོམ་པ་ ༣༢བ༣ ༣༧༠།༤
127 བ�ོམས་པའི་�ོབས་�ིས། ༤༣ན༥ �ོམ་པའི་�ོབས་�ིས། ༤༤ན༢ �ོམ་པའི་�ོབས་�ིས། ༣༢བ༣ ༣༧༠།༥
128 རང་ག་བ་ ༤༣ན༦ རང་ཁ་བ་ ༤༤ན༣ རང་ཁ་བ་ ༣༢བ༤ ༣༧༠།༨

129 འཇིགས་�ག་ ༤༤ན༡ འཇིག་�ག་ ༤༤བ༤ འཇིག་�ག་ ༣༣ན༣ ༣༧༡།༨
130 གཉིད་�ིས་�ད་ ༤༤ན༥ གཉིད་�ིས་བ�ད་ ༤༥ན༢ གཉིད་�ིས་�ད་ ༣༣ན༧ ༣༧༡།༡༩
131 �ང་བ་དཔེ་དེ་བཞིན་ ༤༤ན༥ �ང་བ་དེ་བཞིན་ ༤༥ན༢ �ང་བ་དེས་དེ་བཞིན་ ༣༣ན༧ ༣༧༡།༡༩
132 བ�ོམ་པར་ ༤༤བ༣ �ོམ་པར་ ༤༥ན༦ �ོམ་པར་ ༣༣བ༣ ༣༧༢།༡༢
133 བ�ོམ་པར་ ༤༤བ༤ �ོམ་པར་ ༤༥ན༦ �ོམ་པར་ ༣༣བ༤ ༣༧༢།༡༤
134 �ེས་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་ ༤༤བ༤ �ས་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་ ༤༥བ༡ �ེས་གཞིག་བསམ་གཏན་ ༣༣བ༤ ༣༧༢།༡༦
135 གཉིས་བ�ོམ་པས། ༤༤བ༤ གཉིས་�ོམ་པས། ༤༥བ༡ གཉིས་�ོམ་པས། ༣༣བ༥ ༣༧༢།༡༦
136 �ེན་འདི་ལ་ ༤༥བ༥ �ེན་དེ་ལ་ ༤༦བ༢ �ེན་ལ་ ༣༤བ༢ ༣༧༤།༡༢
137 མི་�ོག་ ༤༦བ༢ མི་�ོགས་ ༤༧ན༥ མི་�ོགས་ ༣༥ན༢ ༣༧༥།༡༨
138 འཛ�ན་�ེད་ ༤༦བ༢ འཛ�ན་�་�ེད་ ༤༧ན༥ འཛ�ན་�ེད་ ༣༥ན༣ ༣༧༥།༡༩
139 རགས་ལས་ ༤༦བ༦ རགས་ལས་ ༤༧བ༢ རག་ལས་ ༣༥ན༦ ༣༧༦།༩

140 ཕར་�ིན་པ་པས་ ༤༦བ༦ ཕར་�ིན་ཐེག་པ་བས་ ༤༧བ༣ ཕར་�ིན་པ་བས་ ༣༥ན༦ ༣༧༦།༡༠
141 �འི་ ༤༧ན༡ �་པའི་ ༤༧བ༤ �འི་ ༣༥ན༧ ༣༧༦།༡༣
142 གཉིས་ངོ་བོ་ ༤༧ན༢ གཉིས་པོ་ངོ་བོ་ ༤༧བ༤ གཉིས་པོ་ངོ་བོ་ ༣༥ན༧ ༣༧༦།༡༥
143 བསོད་ནམས་�ི་ཚ�གས་ ༤༧ན༣ བསོད་ནམས་�ི་ཚ�གས་ ༤༧བ༦ བསོད་ནམས་ཚ�གས་ ༣༥བ༡ ༣༧༧།༡
144 �ིས་ཡིན་ ༤༧ན༣ �ི་ཡིན་ ༤༧བ༦ �ི་ཡིན་ ༣༥བ༢ ༣༧༧།༡
145 སེམས་དེས་�ངས་ ༤༧ན༤ སེམས་བ�ེད་དང་དེས་�ངས་ ༤༧བ༦ སེམས་དེས་�ངས་ ༣༥བ༢ ༣༧༧།༣
146 ཚ�གས་�ིས་ ༤༧ན༥ ཚ�གས་�ིས་ ༤༨ན༢ ཚ�གས་�ི་ ༣༧བ༣ ༣༧༧།༦
147 དམན་ལམ་ ༤༧ན༦ དམན་ལམ་ ༤༨ན༣ �ོན་ལམ་ ༣༥བ༤ ༣༧༧།༡༠
148 མོངས་པས་ ༤༧བ༣ མོངས་པ་ ༤༨ན༦ མོངས་པ་ ༣༥བ༦ ༣༧༧།༡༨
149 དང་�ེས་གཞིག་པས་�ང་ ༤༧བ༦ དང་�ང་ ༤༨བ༣ དང་�ེས་གཞིག་པའི་�ང་ ༣༦ན༢ ༣༧༨།༩
150 བ�ོམ་པའི་�ལ་ ༤༨བ༢ �ོམ་པའི་�ལ་ ༤༩ན༥ �ོམ་པའི་�ལ་ ༣༦བ༢ ༣༧༩།༡༤
151 མ�་ལཾ།། ༤༨བ༣ དགེའོ།། ༤༩ན༥ ས�་ཛ་ག་ཏཾ།། ༣༦བ༣ ༣༧༩།༡༥

༈ ཟུར་རྒྱན་གཉིས་པ།
རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་སྐོར་གྱི་དཔེ་གང་རྙེད་ཀྱི་མཚན་བྱང་།

༡ རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྐལ་བཟང་གི་ཡིད་འཕྲོག པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་མཛད།
(པོད། ཐ ཤིང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༤༢༧-༥༥༡)

༢ རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ། ས་སྐྱ་བསོད་ནམས་རྩེ་མོས་བརྩམས།
(པོད། ས་སྐྱའི་གསུང་རབ་བཅོ་བརྒྱད་པ། དེད་གཟུགས། ཤོག་གྲངས་༡-༡༤༦)
༣ རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད།
(པོད། གཙང་དཔར། ཇ ཤོག་གྲངས་༢༡༩-༣༧༢)

༤ རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱུད་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་བ་གསལ་བར་བྱེད་པ། ཁྲོ་ཕུ་བུ་སྟོན་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཛད།
(པོད། དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༦༩༣-༡༠༣༦)

༥ རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པའི་གསལ་བྱེད། བསོད་ནམས་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད།
(པོད། དང་པོ། བྲིས་མ། ཤོག་གྲངས་༡ན༡-༤༧ན༥)

༦ རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག འབྲུག་པ་པདྨ་དཀར་པོས་མཛད།
(པོད། ད ཤིང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༢༥༡-༣༣༤)

༧ རྒྱུད་སྡེའི་སྤྱིའི་རྣམ་བཞག་གི་ཟིན་བྲིས་བསྟན་པའི་ནོར་རྫས། ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་མཛད།
(པོད། དཔལ་བརྩེགས་དེབ་གཟུགས་ཞེ་གཉིས་པ། དེབ་གཟུགས། ཤོག་གྲངས་༡-༩༧)

༨ རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་ཉུང་བསྡུས། རྗེ་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོས་མཛད།
(པོད། གསུམ་པ། དེབ་གཟུགས། ཤོག་གྲངས་༨༨-༩༤

༩ རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་བསྡུས་པ་རྒྱུད་སྡེ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་སྒོ་འབྱེད་པའི་ལྡེ་མིག རིན་ཆེན་གྲུབ་

396 རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ། རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། རྫོགས་རིམ་མན་ངགཀྱིས་མཛད།
(པོད། ཕ ཞོལ་དཔར་མ། ཤོག་གྲངས་༨༤༣-༡༠༡༣)

༡༠ རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་སྤྱི་དོན་རྣམ་པར་གཞག་པ་སྔགས་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ། དཔལ་མང་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་
མཚན་གྱིས་མཛད།
(པོད། ཤིང་དཔར། ཅ ཤོག་གྲངས་༡-༡༣༩)

༡༡ བསྟན་པ་སྤྱི་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་ཟིན་བྲིས་སུ་བྱས་པ། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
མཚན་གྱིས་མཛད།
(པོད། ང ཤིང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༧-༧༩)

༡༢ བསྟན་པ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག། པཎ་ཆེན་བཟང་པོ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་མཛད།
པོ་ཏ་ལའི་དཀར་ཆག་ཏུ་གསལ་བའི་མཚན་བྱང་འདིར་བཀོད་པ་ལས་དཔེ་ཆ་དངོས་ལག་སོན་མ་བྱུང་།

༡༣ བསྟན་པ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་བློ་གསལ་མགུལ་རྒྱན། བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོས་མཛད།
(པོད། ཆ ཤིང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༧༤༡-༧༤༩)

༡༤ གསང་སྔགས་རིག་པ་འཛིན་པའི་སྡེ་སྣོད་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས། ཀློང་
རྡོལ་བླ་མ་ངག་དབང་བློ་བཟང་གིས་མཛད།
(པོད། དང་པོ། ཤིང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༨༧-༡༧༠)

༈ ཟུར་རྒྱན་གསུམ་པ།
མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་འབུམ་གྱི་དཀར་ཆག། (གཙང་དཔར།)

པོད། ༡ ༼ཀ༽
༡ མཁས་གྲུབ་ཐབས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྣམ་ཐར་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག (༣-༢༣)
༢ མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོའ་གསན་ཡི ག། (༢༥-༨༠)
༣ མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགསདཔལ་བཟང་པོའ་གསུང་ཐོར་བུའི་གྲས་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡེབས་པ། ི
(༨༡-༡༢༦)

༤ ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད།
(༡༢༧-༥༠༤)

༥ འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་གྱི་རྣམ་བཤད་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ། (༥༠༥-༨༦༡)
༦ ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་ཞུགས་པའི་སྨྲ་བ་ངན་པ་རྣམ་པར་འཐག་པའི་བསྟན་བཅོས་
གནམ་ལྕགས་འཁོར་ལོ། (༨༦༣-༩༢༥)

པོད། ༢ ༼ཁ༽
༡ དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྣང་ ིབར་བྱེད་པ། (༣-༦༩༦)
༢ དྲི་མེད་འོད་གྱི་ནང་ལེའི་འགྲེལ་བཤད། (༦༩༧-༩༧༡)

པོད། ༣ ༼ག༽
༡ འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དབང་གི་ལེའུའི་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་སྟོད་ཆ། (༣-༡༨༦)
༢ ཊཱིཀ་ཆེན་དབང་ལེའི་སྨད་ཆ་ཞང་ཞུང་པ་ཆོས་དབངས་གྲགས་པས་མཛད་པ། (༡༨༧-༢༥༣)

398 རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ། རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། རྫོགས་རིམ་མན་ངག

༣ དུས་འཁོར་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས་སྒྲུབས་ཐབས་ལེའུ་ཞང་ཞུང་པ་ཆོས་དབང་གྲགས་པས་མཛད་པ།
(༢༥༥-༤༡༤)

༤ དུས་འཁོར་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས་ཡེ་ཤེས་ལེའུ་ཊཱིཀྐ་ཞང་ཞུང་པ་ཆོས་དབང་གྲགས་པས་མཛད།
(༤༡༥-༨༨༠)

པོད། ༤ ༼ང༽
༡ དུས་འཁོར་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས་དབང་ལེའི་སྨད་ཆ་རྗེ་བློ་གྲོས་ཆོས་སྐྱོང་གིས་མཛད་པ། (༡-༣༠༩)
༢ དུས་འཁོར་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས་ཡེ་ཤེས་ལེའུའི་འགྲེལ་བཤད་བློ་གྲོས་ཆོས་སྐྱོང་གིས་མཛད་པ།
(༣༡༡-༧༩༧)

༣ དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའི་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་༸རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པའི་
གསུང་བཞིན་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས་བརྗེད་བྱང་དུ་མཛད་པ་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་བ། (༧༩༩-༩༡༡)

པོད། ༥༼ཅ༽
༡ དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་དགོངས་པ་རབ་གསལ། ི (༣-༡༡༡)
༢ དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་པདྨ་དཀར་པོའི་ཞལ་ལུང་། ི
(༡༡༣-༢༡༥)

༣ བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་ལ་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་ཀུན་ཏུ་ ིབཟང་པོའ་མཆོད་སྤྲིན། ི (༢༡༧-༢༤༠)
༤ དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་ཐིག་རྩ། ི (༢༤༡-༢༤༩)
༥ དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཟུར་འདེབས། ི (༢༥༡-༢༥༩)
༦ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་གི་ངག་འདོན་གོ་སླ་བར་བརྗོད་པ། (༢༦༡-༣༡༨)
༧ བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ལྷན་ཐབས། (༣༡༩-༣༤༡)
༨ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ལྷན་ཐབས། (༣༤༣-༣༥༩)
༩ བསྟན་པའི་མངའ་བདག་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོའ་ཞལ་ལས་ ི

གསུང་འབུམ་དཀར་ཆག 399

བྱུང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། (༣༦༡-༥༣༣)
༡༠ སྔགས་དང་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ས་ལམ་གྱི་བགྲོད་ཚུལ་གསལ་སྒྲོན་དང་སྦྱར་བ། (༥༣༥-༥༥༥)
༡༡ འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ཅེས་བྱ་བ་བའི་ནང་གི་ལེའུའི་དཀའ་གནས་རྣམས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་
རགས་ཙམ་ཞིག། (༥༥༧-༦༥༦)
༡༡ བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ལཱུ་ཨི་པའི་ལུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་བདེ་
ཆེན་རོལ་མཚོ། (༦༥༧-༧༣༡)
༡༢ བདེ་མཆོག་དྲིལ་བུ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དཀའ་གནས་འགའ་ཞིག།
(༧༣༣-༧༥༢)

༡༣ རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་དུས་འཁོར་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་པདྨ་དཀར་པོའ་ཞལ་ལུང་ ིལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། (༧༥༣-༨༦༩)

པོད། ༦ ༼ཆ༽
༡ རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་
གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། (༣-༣༡༧)
༢ རིམ་ལྔའི་གསལ་བྱེད་མཁས་གྲུབ་རྗེའི་སྔ་རྟིང་ཟིན་བྲིས་སུ་སྩལ་བ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་
བསྡེབས་པ། (༣༡༩-༣༩༣)
༣ དཔལ་བརྟག་པ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསང་བའི་མཛོད།
(༣༩༥-༨༠༨)

༤ བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་ལྷ་དགུའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་འཇུག་ངོགས། ི
(༨༠༩-༨༧༨)

༥ དཔལ་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེའི་སྒྲུབ་ཐབས་འཁྲུལ་སྤོང། (༨༧༩-༩༡༩)
༦ དཔལ་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེའི་མཆོད་ཕྲེང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་བཟླས་དང་བཅས་པ། (༩༢༡-༩༢༧)
༧ ཀྱཻ་རྡོ་རྗེའི་ཟུར་འདེབས་ཀྱི་ཆོ་ག། (༩༢༩-༩༤༩)

400 རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ། རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། རྫོགས་རིམ་མན་ངགཔོད། ༧ ༼ཇ༽
༡ སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དོར་བསྡུས་ཏེ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཐུབ་བསྟན་
རིན་པོ་ཆེའི་བྱི་དོར། (༥-༢༡༨)
༢ རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། (༢༡༩-༣༧༢)
༣ དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསལ་བའི་གཙུག་རྒྱན། ི
(༣༧༣-༥༨༡)

༤ སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་བརྗེད་བྱང་།
(༥༨༣-༧༣༩)

༥ དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ཞི་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱིན་སྲེག་གི་ཆོ་ག། (༧༤༡-༧༥༩)
༦ དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་མའི་བསྐྱེད་རིམ་རྣམ་པར་བཤད་པ། (༧༦༡-༨༢༥)
༧ ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག། (༨༢༧-༨༥༠)
༨ ཚད་མའི་ལམ་འཁྲིད། (༨༥༡-༨༧༦)
༩ མྱུར་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པའི་གཏོར་ཆོག་བསྐང་གསོ་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ།
(༨༧༧-༩༠༩)

༡༠ ལྟ་བའི་ཞལ་ཤེས་ཡིག་ཆུང། (༩༡༡-༩༡༥)
༡༡ ལྟ་ཁྲིད་མུན་སེལ་སྒྲོན་མེ། (༩༡༧-༩༥༩)

པོད། ༨ ༼ཉ༽
༡ མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་ཐོར་བུ། (༣-༣༩༢)
༢ ཚད་མ་སྡེ་བདུན་གྱི་རྒྱན་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ། (༣༩༣-༧༧༥)
༣ གསང་ལྡན་དཀྱིལ་ཆོག་སྙིང་པོ་ཉེར་བསགས། (༧༧༧-༨༨༨)
༤ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་མི་བསྐྱོད་པའི་ཞི་བ་དང་རྒྱས་པའི་སྦྱིན་སྲེག་གི་ཆོ་ག་ལག་ཏུ་བླང་བདེ་བ།
(༨༨༩-༩༠༧)

གསུང་འབུམ་དཀར་ཆག 401

༥ མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་དམ་བཅའ་བཅུ། (༩༠༩-༩༡༥)

པོད། ༩ ༼ཏ༽
༡ རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་རང་དོན་
ལེའུའི་རྣམ་བཤད། (༣-༣༢༥)
༢ ལེའུ་གཉིས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། (༣༢༧-༤༩༧)
༣ རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་མངོན་
སུམ་ལེའུའི་རྣམ་བཤད། (༤༩༩-༨༣༤)

པོད། ༡༠ ༼ཐ༽
༡ རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་གཞན་
དོན་ལེའུའི་རྣམ་བཤད། (༥-༢༠༤)
༢ ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཆེན་མོ། (༢༠༥-༢༦༨)
༣ དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་ཞབ་ལམ་དབུ་མའི་ལྟ་ཁྲིད་ཅེས་བྱ་བ་བཞཡགས་པའི་བེའུ་བུམ།
(༢༦༩-༢༨༠)

༤ མངོན་སུམ་ལེའུའི་ཊཱིཀྐ་རྗེའི་གསུང་བཞིན་མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྗེས་མཛད། (༢༨༡-༤༣༠)
༥ མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཛད་པའི་སྔགས་ཀྱི་དྲིས་ལན། (༤༤༡-༤༣༦)
༦ ལས་གཤིན་གྱི་ཕྱི་སྒྲུབ་དང་ནང་སྒྲུབ་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་དང་གཏོར་ཆོག། (༤༣༧-༤༥༠)
༧ མྱུར་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྒྲུབ་ཅིང་གཏོར་མ་འབུལ་བ་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་
འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ། (༤༥༡-༤༦༧)
༨ དཔལ་རྡོ་རྗེ་ནག་པོ་ཞལ་བཞི་པའི་སྤྱན་འདྲེན་བསྐང་གསོ། (༤༦༩-༤༨༢)
༩ མན་ངག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ། (༤༨༣-༥༢༧)
༡༠ འཇམ་དཔལ་དུས་དགྲའི་སྐུར་བཞེངས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་འཕྲིན་

402 རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ། རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། རྫོགས་རིམ་མན་ངགལས་ལ་བརྟེན་ནས་དགྲ་བགེགས་ཚར་གཅོད་པ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་མན་ངག་ཡིག་ཆུང་།
(༥༢༩-༥༥༧)

༡༡ གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་མན་ངག་སྦས་དོན་ཡིག་ཆུང་གི་འཕྲེང་བ་ཧ་ལའི་ལོ་འདབ།
(༥༥༩-༥༦༦)

༡༢ མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསང་བའི་རྣམ་ཐར་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པ།
༥༦༧-༦༢༡)

༡༣ མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཛད་པའི་ཡིག་ཆུང་ཉེར་གཅིག་རྣམས། (༦༢༣-༦༦༡)
༡༤ མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཞལ་གྱི་པདྨོ་ལས་འོངས་པའི་ཡིག་ཆུང། (༦༦༣-༦༨༨)
༡༥ རྟོག་པ་གསུམ་པའི་རྣམ་བཤད་དཔལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་
ཁམས་གསུམ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཉི་འོད། (༦༨༩-༧༧༥)
༡༦ དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་རྫོགས་རིམ་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་རྒྱ་མ་བས་ཟིན་ ིབྲིས་མཛད་པ། (༧༧༧-༨༢༡)
༡༧ རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག། (༨༢༣-༨༩༤)
༡༨ མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མན་ངག་ཡིག་ཆུང། (༨༩༥-༩༣༢)

༈ ཟུར་རྒྱན་བཞི་པ།

དཔར་བྱང་སྨོན་ཚིག །

ཨོཾ་སྭ་སྟི།
མཁས་དང་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་འོད་དཀར་གྱིས།། འཁྱུད་ལྡན་དགེ་ལེགས་བསིལ་བ་དམ་པའི་མཛོད།། དཔལ་ལྡན་འཕྲིན་ལས་དུང་གི་ཅོད་པན་ནི།། སྐལ་བཟང་སྐྱེ་བོའ་གཙུག་ན་མཛེས་གྱུར་ཅིག ། ིགང་གི་རྣམ་དཔྱོད་ཡོངས་འདུའི་སྐྱེད་ཚལ་ལས།། ལེགས་འོངས་ངག་རིག་ལི་ཁྲིའི་འདབ་ཕྲེང་གིས།། རིག་འཛིན་བུང་བའི་ཁྱུ་ཚོགས་ཟུང་འཇུག་གི །སྦྲང་རྩིའི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་ལ་ངལ་མ་གྱུར།།

འདི་ན་གཉུག་མའི་རིག་པ་དལ་བའི་མཚོ།། མི་མཐུན་ལས་རླུང་དྲག་པོས་བདས་པའི་མཐུས།། ཀུན་རྟོག་རྦ་རླབས་གཡོ་བས་ཕན་བདེའི་གྲུ།། བཤིག་པའི་དུཿཁ་སུ་ཡིས་བརྣག་པར་ནུས།།

404 རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ། རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། རྫོགས་རིམ་མན་ངགའོན་ཀྱང་དབྱིངས་རིག་ཀ་ལ་པིང་ཀའི་བྱ།།
གཟུང་འཛིན་སྒོ་ངའི་རྒྱ་ལས་རྣམ་གྲོལ་ཏེ།།
རིམ་གཉིས་གཤོག་ཡངས་བསྐྱོད་པའི་གར་སྟབས་ཀྱིས།།
སྐུ་གསུམ་མཚོ་གླིང་འཕུར་བའི་འདུན་པ་འཛིན།།

དེ་སླད་འཕྲུལ་དཔར་ཉ་ལྕིབས་ཁོང་པ་ལས།།
ཉེར་ཐོན་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་བཟང་མུ་ཏིག་ཕྲེང་།།
རྣམ་དག་བསམ་སྦྱོར་གསེར་གྱི་སྐུད་པ་ལ།།
ལེགས་བརྒྱུད་དགེ་ཚོགས་འོད་བརྒྱའི་དཔལ་འཆང་བས།

ཉེས་བརྒྱའི་མུན་སྟུག་འགོག་པ་ལྷུར་ལེན་པའི།།
ལུང་རྟོགས་འོད་ཀྱི་རྔ་ཡབ་གཡོ་བ་ཅན།།
ཐུབ་བསྟན་ཟླ་གཞོན་གསར་པའི་ལང་ཚོ་ཡིས།།
སྐྱེ་དགུའི་ཡིད་མཁའ་རྟག་ཏུ་མཛེས་གྱུར་ཅིག །

ཕན་བདེའི་སྦྲང་རྩིའི་དོག་པ་འབུམ་འཛག་ཅིང་།།
བརྩེ་ཆེན་པད་དཀར་འདབ་མ་གྲོལ་བའི་མགོན།། ཐར་འདོད་བུང་བ་རྩེན་པའི་ཉེར་ཚོའི་གཞིར།།
རྟག་བརྟན་འཕྲིན་ལས་དྲི་བསང་ཡོངས་འཕྲོར་ཤོག །

གསུང་འབུམ་དཀར་ཆག 405

ངེས་འབྱུང་འདབ་ལྡན་ཡིད་ཀྱི་འཁྲི་ཤིང་ནི།།
སྤོང་བདུན་འབྲས་བུའི་ཁུར་གྱིས་དུད་གྱུར་པ།།
རིག་དང་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་དམ་པའི་མཛོད།།
ས་གསུམ་ལི་ཁྲིའི་ཐིག་པ་འཛིན་གྱུར་ཅིག །

ཁྱད་པར་སྙན་པ་མེ་ཏོག་དཀར་པོའ་ཕྲེང་།། ིཕྱོགས་ཀྱི་བུ་མོའ་རྣ་བར་དམ་འཆིང་བ།། ིདཔལ་ལྡན་སྟོད་རྒྱུད་འདུས་པ་ངང་མོའ་ཁྱུ།། ིགསང་ཆེན་མགྲིན་རྔ་བརྡུང་ལ་རྟག་བྲེལ་ཤོག །

དད་གཏོང་ཡོན་ཏན་དར་ཆེན་རབ་ཕྱར་བ།།
འབྲེལ་ཐོག་རྒྱུ་སྦྱོར་འཕྲུལ་གྱི་གྲུ་བོ་ཆེ།།
སྔོན་བསགས་བསོད་ནམས་རླུང་གི་རབ་བསྐུལ་ཏེ།།
བྱང་ཆེན་ནོར་བུའི་གླིང་དུ་མྱུར་སོན་ཤོག །

སྐྱེ་ཀུན་བཤེས་མཉེན་ཞབས་སེན་གངྒཱའི་རྒྱུན།།
དད་གསུམ་རལ་པའི་ཀློང་དུ་སིམ་གྱུར་ཏེ།།
སྒྲིབ་གཉིས་ལྷ་མིན་ཕྲུ་མ་མཐར་བསྐྲད་ནས།།
ངེས་ལེགས་དཔའ་རྟགས་རུ་མཚོན་བསྒྲེང་གྱུར་ཅིག །
ཅེས་སྨོན་ཚིག་འདི་ནི་མཐུན་སྦྱོར་བྱེད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྨོན་པའི་གནས་རྣམས་ཡིད་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་སེར་ལྷོ་རྒྱུད་སྟོད་དགེ་བཤེས་མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་འམ་མིང་གཞན་མ་ཎི་བྷ་དྲས་འཕགས་

406 རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ། རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། རྫོགས་རིམ་མན་ངགཡུལ་ཛ་ལེན་དྷ་རའི་རྒྱལ་ཁམས་སིདྡྷི་བྷ་རིའམ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གྲོང་དུ་གནས་ཆགས་པ་དཔལ་ལྡན་གསང་བ་འདུས་པའི་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་གསང་ཆེན་སྟོད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་གི་རྭ་ཆེ་གཉིས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཉེ་འདབས་རང་ཤག་ཞིང་སྐྱེས་འདུ་བའི་གནས་སུ་བྲིས་པའོ།།

གསངུ་ཆེན་སྟོད་རྒྱུད་པོད་ཕྲེང་དང་པ།
མཛད་པ་པོ་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

སྤྱི་ཁྱབ་སློབ་སྟོན་པ། ༸སྐྱབས་རྗེ་མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ།
སློབ་སྟོན་པ་དང་ཐོག་མའི་ཞུ་དག་པ། སེར་ལྷོ་དགེ་བཤེས་མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་།
སྤྱི་ཁྱབ་འགན་ཁུར་བ། དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན་བློ་བཟང་ཀླུ་སྒྲུབ།
ཞུ་དག་པ། སྒོ་མང་དགེ་བཤེས་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།
ལག་བསྟར་ཞུ་སྒྲིག་པ། རླངས་ཚང་བསྟན་འཛིན་རབ་བརྟན།
ཞུ་སྒྲིག་ལས་རོགས། བློ་གླིང་དགེ་བཤེས་འཇམ་གཅེས།

དཔར་བསྐྲུན་དང་དཔར་གཞི་སྒྲིག་མཁན། རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
འགྲེམས་སྤེལ། རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
དཔར་ཁང་། ནོར་བུ་གྷརཕྷིག དིལླཱི་གསར་པ།
དཔར་ཐེངས་དང་པོ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡
དཔར་ཐེངས་གཉིས་པ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥
དཔར་གྲངས། དེབ་གྲངས་ ༡༠༠༡ -༢༠༠༠ དཔར།
དེབ་ཚད། 18.288 cm x 24.384 cm
ཡིག་གཟུགས། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚད་གཞི་ཅན་གྱི་སྨོན་ལམ་དབུ་ཅན་གཉིས་པ།
ཡིག་གྲངས། ༢༡༥༠༠༠
མཉེན་ཆས། Adobe InDesign CS3
ཤོག་ཚད། 60 GSM
རྒྱབ་ཤ། སྤུས་ལེགས།
སྤྱིའི་དེབ་ཕྲེང་། དང་པོ།
རྒྱལ་སྤྱིའི་དཔེ་རྟགས། ༩༧༨ ༨༡ ༩༢༤༦༤༩ ༠ ༩
རིན་གོང་། སྒོར། 350/-